

Datum: 2020-06-10

Tid: 17:00

Plats: Bollebygdskolans matsal

Ordförande

Peter Hemlin (M)

1. Upprop

2. Val av protokollsjusterare
Ärendet i korthet
Justeringens tid och plats: Onsdag 17 juni kl 16.30 i kommunhuset. Föreslagna justerare: Carina Svensson (S), Sandra Eliasson (C), ers Caroline Frodin (SD)

3. Meddelanden
Anmälningar
 - KS2019/303-16 Protokoll Sjuhärads samordningsförbund möte 2020-03-27
 - KS2019/303-17 Förbundsstyrelsen för Sjuhärads Samordningsförbund 2020-03-27
 - KS2019/303-18 § 28 Protokollsutdrag Projekteringsframställan för Guttasjöns om-och tillbyggnad
 - KS2019/303-19 Uppföljningsrapport per februari 2020 SN Rapport(SN202035-2)
 - KS2019/303-20 Budgetuppföljning socialnämnden per mars 2020(SN202045-2)
 - KS2019/303-21 Boråsregionen Direktionsprotokoll 2020-04-24
 - KS2019/303-23 Beslut om ny ledamot_ersättare för ledamot i Bollebygds kommunfullmäktige
 - KS2019/303-22 Beslut om ny ledamot_ersättare för ledamot i Bollebygds kommunfullmäktige
 - KS2019/303-24 Beslut om ny ledamot_ersättare för ledamot i Bollebygds kommunfullmäktige
 - KS2019/303-25 SÄRF protokoll 2020-04-24
 - KS2020/124-3 Uppföljningsrapport april 2020, kommunstyrelsen
 - KS2020/123-2 Uppföljningsrapport per April socialnämnden
 - KS2020/12-5 §99 KS Svar på medborgarförslag om kollektivtrafik till Töllsjö

4. Årsredovisning 2019 för Boråsregionen Sjuhärads kommunalförbund
KS2020/98

5. Årsredovisning och verksamhetsuppföljning 2019 för Södra Älvsborgs Räddningstjänstförbund (SÄRF)
KS2020/96

6. Årsredovisning 2019 för Sjuhärads samordningsförbund
KS2020/112

7. Årsredovisning 2019 för Tolkförmedling Väst
KS2020/119

8. Ny förbundsordning för Tolkförmedling Väst
KS2020/120
9. Uppföljningsrapport april 2020, Bollebygds kommun
KS2020/123 Svante Cras, ekonomichef
10. Revisionsberättelse 2019 för Bollebygds kommun
KS2020/100 Jan-Åke Andersson (S),
ordförande
kommunrevisionen
11. Årsredovisning 2019 för Bollebygds kommun
KS2020/13 Svante Cras, ekonomichef
- Sammanfattning**
Enligt kommunallagen (11 kap 21 §) ska årsredovisningen godkännas av kommunfullmäktige, och godkännandet ska ske **innan** fullmäktige beslutar om ansvarsfriheten.
- Talarordningen på denna punkt:
- 1) Representant från **majoriteten** börjar med en **inledning** på max 10 min.
 - 2) **Oppositionens (S) inledning** max 10 min.
 - 3) **Övriga partiers inledning** max 5 min. (Talarordning=partierna i storleksordning, flest mandat i kf först osv.)
- Inga repliker medges under denna första inledningsdel. Därefter lämnas ordet fritt för debatt, med rätt till replik och kontrareplik.
12. Prövning av ansvarsfrihet för kommunstyrelsen 2019
KS2020/101
- Sammanfattning**
Skrivelse gäller för punkterna 12-17.
13. Prövning av ansvarsfrihet för utbildningsnämnden 2019
KS2020/103
14. Prövning av ansvarsfrihet för socialnämnden 2019
KS2020/102
15. Prövning av ansvarsfrihet för samhällsbyggnadsnämnden 2019
KS2020/104
16. Prövning av ansvarsfrihet för valnämnden 2019
KS2020/105

17. Prövning av ansvarsfrihet för jävsnämnden 2019
KS2020/106
18. Utbetalning av partistöd 2020 - Moderaterna
KS2020/115
19. Utbetalning av partistöd 2020 - Miljöpartiet
KS2020/122
20. Utbetalning av partistöd 2020 - Kristdemokraterna
KS2020/140
21. Utbetalning av partistöd 2020 - Folkets Röst
KS2020/141
22. Avtal om samverkan inom miljö- och hälsoskyddsområdet och livsmedelsområdet mellan kommuner inom Sjuhärad
KS2020/126
23. Befrielse från uppdrag och kompletteringsval av ersättare (FR) i samhällsbyggnadsnämnden
KS2018/224
24. Kompletteringsval av ledamot (FR) i samhällsbyggnadsnämnden - bordlagt ärende
KS2018/224
25. Befrielse från uppdrag och kompletteringsval av ersättare (MP) i samhällsbyggnadsnämnden
KS2018/224
26. Befrielse från uppdrag och kompletteringsval av ersättare (MP) i kommunstyrelsen
KS2018/222
27. Befrielse från uppdrag (MP) som ersättare i kommunfullmäktige
KS2018/240

4. Årsredovisning 2019 för Boråsregionen Sjuhärads kommunalförbund KS2020/98

§83

KS2020/98

Årsredovisning 2019 för Boråsregionen Sjuhärads kommunalförbund

Beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige godkänner årsredovisning 2019 för Boråsregionen, Sjuhärads kommunalförbund.

Förbundsdirektionen och de enskilda ledamöterna i densamma beviljas ansvarsfrihet.

Ärendet

Direktionen för Boråsregionen, Sjuhärads kommunalförbund, beslutade vid sitt sammanträde i februari 2020 att fastställa årsredovisningen för 2019 samt att översända densamma, tillsammans med revisionsberättelse, till medlemskommunerna för godkännande och prövning av ansvarsfrihet. Förbundets resultat 2019 är ett underskott med 866 tkr, i årsredovisningen anges att underskottet var planerat och av engångskaraktär. Eget kapital uppgår till 8,8 mnkr.

Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen

Kommunfullmäktige godkänner årsredovisning 2019 för Boråsregionen, Sjuhärads kommunalförbund.

Förbundsdirektionen och de enskilda ledamöterna i densamma beviljas ansvarsfrihet.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förslag till beslut kan antas och finner att så sker.

Beslutsunderlag

- §46 KSAU Årsredovisning 2019 för Boråsregionen Sjuhärads kommunalförbund
- Årsredovisning 2019 inkl bilagor
- Revisionsberättelse
- Revisionsrapport Borås Stad
- Protokollsutdrag § 7 200228 Årsredovisning 2019 Boråsregionen Sjuhärads kommunalförbund

Skickas till

Kommunfullmäktige

Årsredovisning 2019

Mål och ekonomi

Antagen av Direktionen 2020-02-28

Innehåll

1	Politisk representation.....	4
1.1	Direktion.....	4
1.2	Revisorer.....	4
2	Förvaltningsberättelse.....	5
2.1	Organisation och verksamhetsidé.....	5
2.1.1	Mål.....	5
2.1.2	Verksamhet och finansiering.....	5
2.2	Händelser av väsentlig betydelse.....	6
2.3	Väsentliga personalförhållanden.....	6
2.4	Resultat 2019.....	7
2.4.1	Kommentarer till ekonomiskt resultat i förhållande till delårsbokslutet.....	7
2.5	Balanskravsutredning.....	7
2.6	Investeringsverksamhet.....	7
2.7	Intern kontroll.....	7
2.8	Redovisningsprinciper och beräkningsmetoder.....	7
2.9	God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning.....	8
2.10	Verksamhetens förväntade utveckling.....	8
3	Räkenskaper.....	9
3.1	Resultaträkning total.....	9
3.1.1	Resultaträkning Kansli, inkl tillväxtmedel.....	9
3.1.2	Resultaträkning Business Region Borås.....	10
3.1.3	Resultaträkning Medarbetarcentrum.....	10
3.1.4	Resultaträkning Navet science center.....	11
3.1.5	Resultaträkning Närvårdssamverkan Södra Älvsborg.....	11
3.2	Balansräkning.....	12
3.3	Kassaflödesanalys.....	13
3.4	Noter.....	14
4	Måluppfyllelse.....	17
4.1	Måluppfyllelse strategiskt mål.....	17
4.2	Måluppfyllelse inriktningsmål.....	17
4.3	Måluppfyllelse strategier 2019.....	19
4.3.1	Skapa möjligheter till företagande och företagsutveckling.....	19
4.3.2	Säkerställa nödvändig kunskap och kompetens.....	21
4.3.3	Säkerställa möjligheterna till samverkan för invånarna.....	23
4.3.4	Miljöinsatserna ska skapa en hållbar framtid.....	24
4.3.5	Boråsregionen ska synas och sticka ut för att skapa intresse och framtidsmöjligheter.....	24
4.3.6	Verka för en väl fungerande infrastruktur och kollektivtrafik.....	25
4.3.7	Utveckla samverkan för en god och effektiv vård och omsorg.....	26
4.4	Intressebolag.....	26
5	Dataskyddsombud.....	27
5.1	Uppdrag, syfte och vision.....	27

5.2	Måluppfyllelse 2019.....	27
6	Medarbetarcentrum	29
6.1	Uppdrag, vision och verksamhetsidé.....	29
6.2	Ekonomiskt utfall	29
6.3	Måluppfyllelse 2019.....	29
7	Navet science center.....	30
7.1	Uppdrag, vision och verksamhetsidé.....	30
7.2	Måluppfyllelse 2019.....	30
7.2.1	Skapa möjligheter till företagande och företagsutveckling	30
7.2.2	Säkerställa nödvändig kunskap och kompetens	30
7.2.3	Miljöinsatserna ska skapa en hållbar framtid	31
7.2.4	Boråsregionen ska synas och sticka ut för att skapa intresse och framtidsmöjligheter	32
7.2.5	Utveckla samverkan för en god och effektiv vård och omsorg	32
8	Närvårdssamverkan Södra Älvsborg.....	33
8.1	Uppdrag, syfte och målbild	33
8.2	Årsberättelse 2019	33

1 Politisk representation

1.1 Direktion

Direktionen är förbundets beslutande organ och tillika förbundsstyrelse. Direktionen hade sju sammanträden under 2019.

Ordförande	Malin Carlsson (S)	Borås Stad
1e vice ordförande	Bengt Hilmersson (C)	Vårgårda kommun
2e vice ordförande	Lisa Dahlberg (S)	Marks kommun
Ledamot	Michael Plogell (FR)	Bollebygds kommun
Ledamot	Annette Carlson (M)	Borås Stad
Ledamot	Gunnar Andersson (M)	Herrljunga kommun
Ledamot	Stefan Carlsson (S)	Svenljunga kommun
Ledamot	Tony Hansen (S)	Tranemo kommun
Ledamot	Roland Karlsson (C)	Ulricehamns kommun
Ersättare	Lars-Erik Olsson (S)	Bollebygds kommun
Ersättare	Kerstin Hermansson (C)	Borås Stad
Ersättare	Niklas Arvidsson (KD)	Borås Stad
Ersättare	Mats Palm (S)	Herrljunga kommun
Ersättare	Tomas Johansson (M)	Marks kommun
Ersättare	Johan Björkman (M)	Svenljunga kommun
Ersättare	Lennart Haglund (C)	Tranemo kommun
Ersättare	Wiktör Öberg (M)	Ulricehamns kommun
Ersättare	Tony Willner (S)	Vårgårda kommun
Adjungerad	Christofer Bergenblock (C)	Varbergs kommun
Adjungerad	Jana Nilsson (S)	Varbergs kommun
Adjungerad	Ingemar Basth (MP)	
Adjungerad	Jan-Olof Sundh (V)	
Adjungerad	Crister Spets (SD)	
Adjungerad	Mikael Levander (NU)	
Adjungerad	Monica Björsell (LPO)	
Adjungerad	Anna Svalander (L)	

1.2 Revisorer

Förbundet ska revideras av minst tre revisorer som är gemensamma för förbundsmedlemmarna. Borås, Mark och Ulricehamn utser vardera en revisor samt en ersättare. Borås revisor är sammankallande. Dessutom kan övriga medlemskommuner om de så önskar utse vardera en revisor och en ersättare.

Ordinarie	Boris Preijde (M)	Borås Stad
Ordinarie	Roger Fogelström (M)	Marks kommun
Ordinarie	Malin Myrman (M)	Tranemo kommun
Ordinarie	Ingrid Isaksson (S)	Ulricehamns kommun
Ordinarie	Weine Eriksson (S)	Vårgårda kommun
Ersättare	Ingwer Kliche (S)	Borås Stad
Ersättare	Eva Ryberg (S)	Marks kommun
Ersättare	Lars-Erik Josefsson (M)	Ulricehamns Kommun
Ersättare	Göran Frantz (M)	Vårgårda kommun

2 Förvaltningsberättelse

2.1 Organisation och verksamhetsidé

Boråsregionen Sjuhärads kommunalförbund bildades 1999 och är ett politiskt styrt samverkansorgan för kommunerna Bollebygd, Borås, Herrljunga, Mark, Svenljunga, Tranemo, Ulricehamn och Vårgårda. Varbergs kommun är adjungerad till förbundet enligt särskilt avtal. Förbundet är ett offentligrättsligt organ utifrån kommunallagen. Verksamheten grundar sig på den förbundsordning som beslutats av medlemskommunerna.

I förbundet ingår även Business Region Borås, Dataskyddsombud, Medarbetarcentrum, Navet science center samt Närvårdskontoret som koordinerar Närvårdssamverkan Södra Älvsborg.

Förbundet leds av en *Direktion* där medlemskommunerna företräds av politiskt tillsatta ledamöter. Dessutom adjungeras de partier som inom förbundsområdet eller i enskild kommun uppnått en viss röststyrka och som inte annars är företrädda.

De två beredningsgrupperna, *Hållbar regional utveckling Sjuhärad (BH7)* och *Välfärd och Kompetens* arbetar med strategiska frågor, bereder ärenden till Direktionen och företräder kommunalförbundet inom sina verksamhetsområden.

Utöver Direktionen och beredningarna finns en politisk styrgrupp för Navet science center och ett delregionalt politiskt samråd för Närvårdssamverkan Södra Älvsborg bestående av representanter från medlemskommunerna och Västra Götalandsregionen.

Förbundet utser Boråsregionens representanter i regionala beredningar samt nominerar deltagare till styrelsen för VästKom.

Sammanfattningsvis ska förbundet

- Stärka Boråsregionen som attraktiv och konkurrenskraftig tillväxtregion
- Stödja kommunerna i deras samverkan och omvärldsbevakning
- Samverka med nationella organ, Västra Götalandsregionen samt andra myndigheter och organisationer på regional nivå

2.1.1 Mål

Förbundets övergripande strategiska mål är **Att aktivt arbeta för att Sjuhärad/Boråsregionen ska vara ett bra område att bo, arbeta och leva i.**

Verksamheten arbetar mot målet genom att *Med tydligt och långsiktigt Sjuhäradsperspektiv skapa gränsöverskridande möten för att främja samverkan, innovation och nytänkande.*

2.1.2 Verksamhet och finansiering

Förbundet bedriver basverksamhet, delregionala projekt samt fördelar tillväxtmedel enligt avtal med Västra Götalandsregionen.

Förbundskansliet bistår de politiska organen och har kontakt gentemot kommunala förvaltningar och andra myndigheter och organisationer. Utöver basorganisationen finns temporära resurs- och kompetensförstärkningar.

Förbundets verksamhet bygger i hela sin omfattning på samverkan. I syfte att tillvarata och fånga upp utveckling inom de kommunala verksamhetsområdena deltar förbundet i tjänstemannagrupper på delregional, regional och nationell nivå.

Verksamhetens basverksamhet finansieras i första hand via medlemsavgifter från medlemskommunerna men även via bidrag för tillväxtingsatsningar från Västra Götalandsregionen. Medarbetarcentrum och Navet science center finansieras och nyttjas olika av medlemskommunerna och förs därför som egna enheter i den interna redovisningen. Detta gäller även Närvårdssamverkan Södra Älvsborg som finansieras av både medlemskommunerna och Västra Götalandsregionen.

Business Region Borås har tidigare redovisats tillsammans med förbundskansliet men är från och med 2019 en egen enhet.

Utöver ovanstående bedriver förbundet en rad projekt där finansiering sker i särskild ordning.

Verksamhet	Finansiering
Förbundskansli samt tillväxtmedel	Medlemsavgift 78 kr/invånare, varav 2 kr/invånare till VästKom och 37 kr/invånare till tillväxtmedel. Varberg 11 kr/invånare
Business Region Borås	Medlemsavgift 6 kr/invånare
Medarbetarcentrum	Medlemsavgift samt försäljning av tjänster
Navet science center	Medlemsavgift, Skolverket, Västra Götalandsregionen, sålda tjänster, temporära projektmedel
Närvårdssamverkan Södra Älvsborg	Medlemsavgift 5,06 kr/invånare (50 %), Södra Hälso- och sjukvårdsnämnden 50 %

2.2 Händelser av väsentlig betydelse

Enligt beslut i Direktionen 2018-10-26 har förbundet försäkrat den förmånsbestämda ålderspensionen, FÅP, from 2019-01-01. Enligt samma beslut ska kostnaden för inlösen av pensionsskulden belasta eget kapital. Total påverkan på resultatet 2019 inklusive löneskatt är 1 875 tkr.

Till följd av personalförändringar har driften av Business Region Borås överförs till Borås Stad genom tjänsteköp. Driftsansvaret gäller till och med mars 2020. Huvudmannskapet för verksamheten åvilar fortfarande Boråsregionen.

2019 års utlysning av tillväxtmedel avsåg 2020 års medel och fördelningen skedde enligt den nya behovsstyrda tillväxtmodell som Direktionen beslutat om. Syftet med den nya modellen är att öka tydlighet, målstyrning och ansvarsfördelning kopplat till tillväxtmedlen. Valet att finansiera vissa insatser och inte andra baseras på de behov som finns i regionens näringsliv samt hur insatserna ska bidra till att möta dessa.

På uppdrag från medlemskommunerna anställdes en projektledare under året för att i samverkan arbeta fram en regional avfallsplan. Arbetet startade upp i oktober 2019 och ska vara slutfört hösten 2021. Satsningen samfinansieras av medlemskommunerna.

Under året har det lokala vård- och omsorgscollegeområdet Bollebygd/Borås certifierats. En ansökan om återcertifiering av både den regionala och lokala vård- och omsorgscollegesamverkan i Mark, Svenljunga, Tranemo och Ulricehamn har genomförts och godkänts och gäller för perioden 2020–2024.

Navet science center har under året påbörjat investering och uppbyggnad av en ny utställning inom temat astronomi. Denna kostnad ska enligt beslut i Direktionen 2018-02-23 belasta eget kapital. Under året har Ulricehamns kommun begärt utträde ur Navet science center. Utträdet gäller från och med årsskiftet 2019/2020. Samlingarna från Borås Biologiska museum har flyttats till Navet och en permanent utställning planeras och byggs 2020.

2.3 Väsentliga personalförhållanden

Antal anställda på förbundet under 2019 var totalt 44,40 årsarbetare i jämförelse med 2018 då antalet var 44,13 årsarbetare, se bilaga 1. Sjukfrånvaron fortsätter att visa en positiv nedåtgående trend.

Sjukfrånvaro	2019	2018
Total sjukfrånvaro	1,9 %	3,2 %
Varav kvinnor	2,4 %	4,5 %
Varav män	1 %	0,7 %
Varav över 60 dagar	0,6 %	1,7 %
Varav kvinnor över 60 dagar	0,7 %	2,6 %
Varav män över 60 dagar	0,5 %	0 %

2.4 Resultat 2019

Totalt redovisar förbundet ett negativt resultat om 866 tkr gentemot budget vilket är 1 682 tkr lägre än 2018. Förbundskansliet redovisar ett underskott gentemot budget om 159 tkr vilket är 100 tkr sämre jämfört med 2018.

Navet science center redovisar ett negativt resultat om 714 tkr vilket är 1 133 tkr lägre än 2018. Medarbetarcentrum gör ett resultat om 7 tkr och Business Region Borås och Närvårdskontoret redovisar ett balanserat resultat. När det gäller Närvårdskontoret beror resultatet på att det interna överskottet i verksamheten om 454 tkr i sin helhet överförs till 2020.

2.4.1 Kommentarer till ekonomiskt resultat i förhållande till delårsbokslutet

Prognos för helårsresultat i samband med delårsbokslutet var ett underskott om 1 000 tkr i förhållande till lagd budget. Det faktiska resultatet för förbundet uppgår till ett underskott om 866 tkr vilket i sin helhet överensstämmer väl med tidigare lagd prognos.

Förbundskansliet redovisar på helheten ett bättre resultat än tidigare prognostiserat. Avvikelsen som uppgår till cirka 600 tkr kan i första hand hänföras till ej utnyttjad reserv, lägre indexkostnader för E20 än budgeterat samt en mer positiv utveckling av semesterlöneskulden.

Navet science center prognosticerade vid delåret ett underskott gällande driften om 250 tkr. Det totala driftunderskottet blev 425 tkr och beror på minskad försäljning av material och utbildningar. Det totala resultatet för helåret blev ett underskott om 714 tkr varav 289 tkr är direktavskrivna kostnader för den nya astronomiutställningen som enligt beslut i Direktionen 2018-02-23 ska belasta eget kapital.

Närvårdskontoret prognosticerade vid delåret ett överskott om ca 350 tkr. Resultatet för helåret blev ett överskott om 454 tkr. Överskottet förklaras av de 755 tkr som flyttades med från 2018 till örönmärkta aktiviteter som ännu inte utförts. Närvårdskontorets faktiska resultat bokförs som ett nollresultat vilket möjliggör för det politiska samrådet inom Närvårdssamverkan Södra Älvsborg att hantera resultatet i enlighet med beslutad styrmodell.

2.5 Balanskravsutredning

Kommunalförbundet redovisar ett negativt ekonomiskt resultat för 2019 om 866 tkr. Förbundet använder inte resultatutjämningsreserv (RUR). Enligt beslut i Direktionen 2018-10-26 ska kostnaden för inlösen av pensionsskulden belasta eget kapital. På samma sätt ska kostnaderna för den nya astronomiutställningen på Navet science center belasta eget kapital enligt beslut i Direktionen 2018-02-23.

Beräkning av balanskravsresultat

Belopp i tkr	
Årets resultat enligt resultaträkningen	- 866
Reduceringar och justeringar	0
Balanskravsresultat	- 866

Underskottet är planerat och av engångskaraktär. Synnerliga skäl bör anses föreligga och därmed undanröja kravet på återställande av det egna kapitalet.

2.6 Investeringsverksamhet

Navet har under året investerat i ombyggnation av matematikavdelningen Bagdad motsvarande 76 tkr. En större investering om 197 tkr har även gjorts i en ny astronomiavdelning. Enligt beslut i Direktionen 2018-02-23 ska denna belasta det egna kapitalet.

2.7 Intern kontroll

Uppföljning av intern kontrollplan för 2019 är genomförd och redovisas i bilaga 2. Beslut om intern kontrollplan 2020 fattades av Direktionen 2019-12-06.

2.8 Redovisningsprinciper och beräkningsmetoder

Samma redovisningsprinciper har använts som för årsredovisning 2018.

2.9 God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

Enligt kommunallagen 11 kap §1 ska kommuner, kommunalförbund och landsting ha god ekonomisk hushållning. Ur ett verksamhetsperspektiv ska förbundet bedriva sin verksamhet på ett kostnadseffektivt och ändamålsenligt sätt för att skapa förutsättningar för god ekonomisk hushållning.

Direktionen har i beslut fastställt att verksamhetens omslutning och karaktär bedömts motivera ett eget kapital för förbundet om cirka 4 000 tkr. Det totala egna kapitalet vid årets utgång är 9 677 tkr, varav kansliets del är 6 934 tkr, Navets 2 027 tkr och Medarbetarcentrums 716 tkr. Utöver beslut om eget kapital ska den samlade verksamheten även uppnå minst ett nollresultat.

I samband med Direktionens beslut 2018-10-26 om att försäkra den förmånsbestämda ålderspensionen, FÅP, from 2019-01-01 beslutades även att den engångspremie som följde av beslutet skulle belasta eget kapital. Den totala kostnaden för premieinbetalningen inklusive löneskatt uppgick till 1 875 tkr. På samma sätt ska kostnaderna för den nya astronomiutställningen på Navet science center belasta eget kapital enligt beslut i Direktionen 2018-02-23. Vid bedömning om förbundet når målet om god ekonomisk hushållning bör hänsyn tas till Direktionens två beslut vilket innebär att underskottet är planerat och av engångskaraktär. Förbundets egna kapital överstiger det finansiella målet.

Utöver de finansiella målen redovisar förbundet en måluppfyllelse för verksamheten där sex av sju inriktningsmål anses helt uppfyllda, ett mål anses delvis uppfyllt. Utöver de fastställda mål och strategier som anges i verksamhetsplanen har förbundet under året tillsammans med medlemskommunerna initierat och påbörjat insatser inom en rad områden. Arbetet med ny regional avfallsplan har påbörjats, ny modell för tillväxtmedel tillämpas och en ny delregional kulturplan har antagits.

Samtliga verksamheter har ett tydligt och långsiktigt Sjuhäradsregionperspektiv, bygger på gränsöverskridande samverkan samt främjar nytänkande. Det är förbundets samlade bedömning att verksamheten når såväl de finansiella som verksamhetsmässiga målen och att kraven för god ekonomisk hushållning därmed kan anses vara uppfyllda.

2.10 Verksamhetens förväntade utveckling

Kommunalförbundet har en aktiv och samordnande roll för delregionen i arbetet med att utforma nästa regionala utvecklingsstrategi (RUS) för perioden 2021-2030, vilken kommer att ha stor påverkan på verksamheterna i Boråsregionen. Under hösten 2020 kommer arbetet med att utarbeta en delregional utvecklingsstrategi intensifieras i bred samverkan med medlemskommunerna. Under 2020 kommer även en struktur- och framtidsbild för Boråsregionen fastställas. Sammantaget kommer dessa två utgöra viktiga styrdokument för regional utveckling inom delregionen.

Förbundet och Kompetensforumgruppen fortsätter sitt arbete att genom fördjupad samverkan mellan arbetsgivare och utbildningsanordnare säkerställa tillgången på utbildning som leder till sysselsättning. En av utgångspunkterna är den analys som Västra Götalandsregionen gjort gällande basresurser och kärnkompetenser i Boråsregionen. Under 2020 kommer kompetensforumgruppen att lägga fram ett förslag till kompetensförsörjningsplan för hela Boråsregionen.

Navet science center är i förvandling. Arbetet med Agenda 2030 och de Globala målen och Fullföljda studier har gett Navet nya insikter som påverkar verksamhetens inriktning mot att möjliggöra ett mer medskapande förhållningssätt. Under 2019 har Navet planerat för att engagera unga i viktiga framtidsfrågor. Under 2020 kommer delar av verksamheten öppnas upp för alla under vardagar.

3 Räkenskaper

3.1 Resultaträkning total

Tkr, exkl interna poster	2019	2018	Not
Verksamhetens intäkter	32 915	38 913	1
Verksamhetens kostnader	-62 212	-64 199	2
Avskrivningar	-325	-311	
Verksamhetens nettokostnader	-29 622	-25 597	
Förbundsbidrag, Kansli	15 521	15 893	3
Medlemsavgifter, Navet	7 487	7 305	4
Medlemsavgifter, Medarbetarcentrum	2 367	2 310	5
Medfinansiering, Närvårdssamverkan	2 564	2 280	6
Medfinansiering, BRB	1 300	0	7
Verksamhetens resultat	-383	2 191	
Finansiella intäkter	0	2	
Finansiella kostnader	-483	-1 377	8
Resultat efter finansiella poster	-866	816	
Extraordinära poster	0	0	
Årets resultat	-866	816	

3.1.1 Resultaträkning Kansli, inkl tillväxtmedel

Tkr, inkl interna poster	2019	2018
Verksamhetens intäkter	21 382	19 757
Verksamhetens kostnader	-36 551	-34 292
Avskrivningar	-33	-33
Verksamhetens nettokostnader	-15 202	-14 568
Förbundsbidrag, Kansli	15 521	15 893
Verksamhetens resultat	319	1 325
Finansiella intäkter	0	0
Finansiella kostnader	-478	-1 374
Resultat efter finansiella poster	-159	-49
Extraordinära poster	0	0
Årets resultat	-159	-49

3.1.2 Resultaträkning Business Region Borås

Tkr, inkl interna poster	2019
Verksamhetens intäkter	83
Verksamhetens kostnader	-1 383
Avskrivningar	0
Verksamhetens nettokostnader	-1 300
Medfinansiering, BRB	1 300
Verksamhetens resultat	0
Finansiella intäkter	0
Finansiella kostnader	0
Resultat efter finansiella poster	0
Extraordinära poster	0
Årets resultat	0

3.1.3 Resultaträkning Medarbetarcentrum

Tkr, inkl interna poster	2019	2018
Verksamhetens intäkter	918	773
Verksamhetens kostnader	-3 278	-2 638
Avskrivningar	0	0
Verksamhetens nettokostnader	-2 360	-1 865
Medlemsavgifter, Medarbetarcentrum	2 367	2 310
Verksamhetens resultat	7	445
Finansiella intäkter	0	0
Finansiella kostnader	0	0
Resultat efter finansiella poster	7	445
Extraordinära poster	0	0
Årets resultat	7	445

3.1.4 Resultaträkning Navet science center

Tkr, inkl interna poster	2019	2018
Verksamhetens intäkter	12 116	12 694
Verksamhetens kostnader	-20 020	-19 301
Avskrivningar	-292	-278
Verksamhetens nettokostnader	-8 196	-6 885
Medlemsavgifter, Navet	7 487	7 305
Verksamhetens resultat	-709	420
Finansiella intäkter	0	2
Finansiella kostnader	-5	-3
Resultat efter finansiella poster	-714	419
Extraordinära poster	0	0
Årets resultat	-714	419

3.1.5 Resultaträkning Närvårdssamverkan Södra Älvsborg

Tkr, inkl interna poster	2019	2018
Verksamhetens intäkter	1 428	8 419
Verksamhetens kostnader	-3 992	-10 699
Avskrivningar	0	0
Verksamhetens nettokostnader	-2 564	-2 280
Medfinansiering, Närvårdssamverkan	2 564	2 280
Verksamhetens resultat	0	0
Finansiella intäkter	0	0
Finansiella kostnader	0	0
Resultat efter finansiella poster	0	0
Extraordinära poster	0	0
Årets resultat	0	0

3.2 Balansräkning

Tkr	2019	2018	Not
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar	1 998	2 051	
Materiella anläggningstillgångar			
Maskiner och inventarier	1 486	1 539	9
Finansiella anläggningstillgångar			
Värdepapper	512	512	10
Omsättningstillgångar	69 562	77 139	
Varulager	389	0	
Fordringar	69 146	77 120	
Kundfordringar	3 464	4 123	
Fordringar hos Borås stad	63 837	68 227	
Övriga fordringar	271	0	
Interimsfordringar	1 574	4 770	
Kassa och bank	27	19	
Summa tillgångar	71 560	79 190	
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER			
Eget kapital	9 677	10 543	11
Därav årets resultat	-866	816	
Avsättningar	17 148	30 023	
Avsättningar för pensioner	0	13 352	12
Andra avsättningar	17 148	16 671	13
Skulder	44 735	38 624	
Långfristiga skulder	71	96	14
Kortfristiga skulder	44 664	38 528	15
Summa eget kapital, avsättningar och skulder	71 560	79 190	

3.3 Kassaflödesanalys

Tkr	2019	2018
Den löpande verksamheten		
Årets resultat före extraordinära poster	-866	816
Justering för av- och nedskrivningar	325	311
Justering för gjorda avsättningar	-12 875	3 895
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital	-13 416	5 022
Minskning kortfristiga fordringar	3 513	1 465
Ökning kortfristiga skulder	5 819	3 273
Kassaflöde från den löpande verksamheten	-4 084	9 760
Investeringsverksamheten		
Förvärv av materiella anläggningstillgångar	-273	-363
Finansieringsverksamheten		
Minskning av långfristig skuld	-25	-25
Minskning av långfristiga fordringar	0	1 375
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	-25	1 350
Årets kassaflöde	-4 382	10 747
Likvida medel vid årets början	68 246	57 499
Likvida medel vid årets slut	63 864	68 246
	-4 382	10 747

3.4 Noter

Tkr	2019	2018
1 Verksamhetens intäkter		
Statsbidrag	6 234	5 699
Bidrag från Regionen	10 082	17 693
EU-bidrag	1 894	1 293
Övriga intäkter	14 705	14 228
Summa	32 915	38 913
2 Verksamhetens kostnader		
Bidrag till projekt/verksamheter	8 098	8 842
Bidrag till statlig infrastruktur**	0	1 375
Personalkostnader	35 428	30 991
Material och tjänster	18 686	22 991
Summa	62 212	64 199
3 Förbundsbidrag, kansli*		
Bollebygd	674	715
Borås	8 046	8 617
Herrljunga	683	741
Mark	2 490	2 684
Svenljunga	770	836
Tranemo	854	923
Ulricehamn	1 754	1 880
Varberg	695	686
Vårgårda	835	890
Beslutade men ej påbörjade interna projekt 2017	0	2 105
Beslutade men ej påbörjade interna projekt 2018	3 230	-4 184
Beslutade men ej påbörjade interna projekt 2019	-4 510	0
Summa	15 521	15 893
4 Medlemsavgifter, Navet		
Borås	5 894	5 751
Mark	689	672
Svenljunga	210	205
Tranemo	262	255
Ulricehamn	432	422
Summa	7 487	7 305
5 Medlemsavgifter, Medarbetarcentrum		
Borås	1 486	1 451
Mark	540	527
Svenljunga	160	156
Tranemo	181	176
Summa	2 367	2 310
6 Medfinansiering, Närvårdssamverkan		
Bollebygd	47	46
Borås	566	556
Herrljunga	48	48
Mark	175	173
Svenljunga	54	54
Tranemo	60	60
Ulricehamn	123	121
Vårgårda	58	57

Fakturerat HSNK	1 132	1 115
Överskott 2017	0	805
Överskott 2018	755	-755
Överskott 2019	-454	0
Summa	2 564	2 280
7 Medfinansiering, Business Region Borås		
Bollebygd	56	0
Borås	671	0
Herrljunga	57	0
Mark	208	0
Svenljunga	64	0
Tranemo	71	0
Ulricehamn	146	0
Vårgårda	69	0
Överskott 2018	954	
Överskott 2019	-996	0
Summa	1 300	0
8 Finansiella kostnader		
Index E20	477	1 361
Övrigt	7	16
Summa	484	1 377
9 Maskiner och inventarier		
Ingående balans	1 539	1 486
Investeringar	272	364
Avskrivningar	-325	-311
Utgående balans	1 486	1 539
10 Värdepapper		
Aktier i Mediapoolen AB och Gryning Vård AB	512	512
11 Eget kapital		
Ingående eget kapital	10 543	9 727
Årets resultat	-866	816
Utgående eget kapital	9 677	10 543
12 Avsättningar för pensioner		
Pension inkl löneskatt	0	13 352
13 Andra avsättningar		
Bidrag till statlig infrastruktur**	17 148	16 671
14 Långfristiga skulder		
Investeringsbidrag Navet	71	96
15 Kortfristiga skulder		
Semesterlöneskuld	1 555	1 765
Interimsskulder, huvudsakligen inkomstförskott	23 096	19 833
Beslutade projekt	9 379	9 841
Pensioner individuell del, inkl löneskatt	1 564	1 495
Momsskuld	0	717
Leverantörsskulder	4 453	3 767
Preliminär skatt	545	494

Arbetsgivaravgift	575	532
Löneskatter	3 481	79
Övrigt	0	5
Summa	44 648	38 528

Interna poster på 3 012 tkr för 2019 och 2 730 tkr för 2018 har exkluderats från resultaträkningen

*För 2018 ingår Business Region Borås i förbundsbidraget

**Sjuhärads kommunalförbund har i december 2014 beslutat att medfinansiera utbyggnad av E20 genom Västra Götaland med 15 mnkr i 2013 års penningvärde plus anläggningsindex. Bidraget redovisas i balans- och resultaträkning och upplöses på fem år. Indexuppräknig tillkommer från 2017

	Upplösning tkr 2013 års prisnivå	Index
2014	9 500	0
2015	1 375	0
2016	1 375	0
2017	1 375	310
2018	1 375	1 361
2019	0	477

4 Måluppfyllelse

4.1 Måluppfyllelse strategiskt mål

Förbundets övergripande strategiska mål är **Att aktivt arbeta för att Sjuhärad/Boråsregionen ska vara ett bra område att bo, arbeta och leva i**. Verksamheten arbetar mot målet genom att *Med tydligt och långsiktigt Sjuhäradsperspektiv skapa gränsöverskridande möten för att främja samverkan, innovation och nytänkande*.

Under året har förbundet tillsammans med medlemskommunerna och andra samverkanspartners genomfört aktiviteter som ligger väl i linje med upprättade strategier och inriktningsmål. Förbundets bedömning är att verksamheten uppnått en god måluppfyllelse i sin helhet ur ett helårsperspektiv.

4.2 Måluppfyllelse inriktningsmål

Utifrån Västra Götaland 2020 – strategi för tillväxt och utveckling i Västra Götaland (VG2020) har en delregional strategi för tillväxt och utveckling i Boråsregionen tagits fram. Strategin beskriver de tillväxtområden som särskilt prioriteras under 2014–2020. De utvalda fokusområdena är verktyg för att styra mot den för Västra Götaland gemensamma visionen om *Det goda livet*. Inom kulturområdet anger Boråsregionens kulturplan 2016-2019 mål och inriktning.

De prioriterade frågorna i den delregionala tillväxt- och utvecklingsstrategin utgör förbundets inriktningsmål. För att täcka in all verksamhet inom förbundet har ytterligare två inriktningsmål med fokus på infrastruktur och social välfärd formulerats.

- **Skapa möjligheter till företagande och företagsutveckling**

Business Region Borås har genomfört ett antal aktiviteter som bidragit till strategierna gällande förbättrat företagsklimat och ökat antal investeringsförfrågningar. Deltagande i mässor, marknadsföringsinsatser samt samverkan med Business Sweden har lett fram till 10 investeringsförfrågningar att arbeta vidare med. Projekt kring förbättrat företagsklimat, där samtliga medlemskommuner deltar, har startats upp under året och blir operativt under 2020.

Arbetet inom Destination Boråsregionen med ökad samverkan mellan kommuner, kommunalförbund och Turistrådet Västsverige samt genomförda inspirationsträffar med näringslivet har bidragit till att synliggöra besöksnäringen i regionen. Samverkan har även startats upp kring miljö genom nätverksmöten och gemensamma ansökningar. Projektet stråket Göteborg-Borås bidrar till att öka näringslivets deltagande i långsiktig samhällsplanering.

Kompetens-Forumgruppen i Boråsregionen har under året uppmärksammat behovet av ett gemensamt mål samt ett samlat dokument som visar på de insatser som krävs från samtliga parter för att kompetensförsörjningsarbetet ska kunna utvecklas ytterligare. På uppdrag av beredning Välfärd och Kompetens ska ett sådant Måldokument för kompetensförsörjningsarbetet i Boråsregionen arbetas fram och de tvärprofessionella diskussionerna har påbörjats. Tillväxtmedel har i utökad utsträckning riktats till kompetenshöjande insatser inom bristyrken i Boråsregionen där ett exempel är satsningen på Kompetensslussen som drivs av stiftelsen Proteco. Sammantaget har delregionala tillväxtmedel beviljats för sex externa projekt inom området.

Ett delregionalt studie- och yrkesvägledningsnätverk har startats mellan yrkesvägledare i Boråsregionen. Tranemo och Svenljunga kommuner har också påbörjat en särskild utbildningssatsning.

Bedömningen är att de insatser och aktiviteter som genomförts under året sammantaget bidragit till att inriktningsmålet i huvudsak anses uppnått. Skälet till att målet i sin helhet inte kan anses uppnått är försening i uppstart av arbete med förbättrat företagsklimat.

- **Säkerställa nödvändig kunskap och kompetens**

Underlag för nya ansökningar om YH-utbildningar har utarbetats samtidigt som det lokala vård- och omsorgscollegiområdet Bollebygd/Borås har certifierats. En ansökan om återcertifiering av både den

regionala och lokala vård- och omsorgscollegesamverkan i Mark, Svenljunga, Tranemo och Ulricehamn har genomförts och godkänts och gäller för perioden 2020–2024.

Under en projektperiod har det digitala verktyget Praktikplatsen.se börjat implementeras för några skolformer med målsättningen att skapa effektivitet i den praktiksamordning som krävs för att alla individer ska ges möjlighet till kontakter med arbetslivet.

I samarbete med Västra Götalandsregionen har insatser inom området ungas psykiska hälsa planerats för att få fler unga att fullfölja sina studier. Satsningen för att minska skolavhopp har genomförts inom ramen för ett projekt tillsammans med Fyrbodals och Skaraborgs kommunalförbund, vilket innebär att flertalet kommuner i Västra Götaland deltagit i arbetet.

Utifrån medlemskommunernas behov har ett antal utbildningar genomförts inom välfärdsområdet och deltagande sker i regionala kompetensutvecklingsprojekt såsom Yrkesresan.

Medarbetarcentrum bidrar till ökad kompetens och förståelse för framgångsfaktorer för ett hälsofrämjande och effektivt ledarskap. Ledarskapsutbildningen tillhandahålls för Medarbetarcentrums medlemskommuner. En utbildning avslutades våren 2019 och en ny utbildningsomgång startade under hösten 2019. Även de gruppuppdrag med grupp-utvecklingsprocesser för chefer och medarbetare som genomförs bidrar till kompetensutveckling.

De nätverksträffar som genomförts inom samtliga verksamheter har lett till kontinuerlig kunskapsutveckling. Bedömningen är att insatser och aktiviteter som genomförts ligger väl i linje med de fyra strategierna och sammantaget bidragit till att inriktningsmålet anses uppnått.

- **Säkerställa möjligheterna till samverkan för invånarna**

Arbetet med att ta fram en gemensam struktur- och framtidsbild för Boråsregionen pågår och har lett fram till ett förslag på tre områden som lämpar sig bra för samverkan; digitalisering, infrastruktur och kompetensförsörjning. Dessa områden har även spelats in till Västra Götalandsregionen inom ramen för arbetet med den nya regionala utvecklingsstrategin för perioden 2021-2030. Fördjupningsarbete inom området infrastruktur påbörjades under hösten och arbetet med framtidsbilden fortsätter under 2020.

eKontoret har under året besökt samtliga kommuner och genomfört sammanlagt 16 möten för att samla in underlag till den eHandlingsplan som beslutades i december och som innehåller prioriterade områden inom digitalisering för de kommande tre åren.

För att främja en jämlik vård deltar förbundet i ett flertal olika länsövergripande grupper och samverkansstrukturer. Arbetet med de tre strategierna har fortlöpt enligt plan och tre delregionala projekt finansierade med tillväxtmedel har verkat för att uppfylla målet under året. Bedömningen är att inriktningsmålet uppnåtts.

- **Miljöinsatserna ska skapa en hållbar framtid**

För att främja en hållbar utveckling i Sjuhärad har en handlingsplan för miljöstrategisk samverkan antagits och arbete pågår i kommunerna. Tillsättandet av en projektledare för att utarbeta en delregional avfallsplan är ett exempel inom ramen för strategin att skapa möjligheter för affärsdriven miljöutveckling. Genom tillväxtmedel stöds ytterligare satsningar inom samma område.

På den utbildningsdag som anordnades av Boråsregionen, Göteborgsregionen och Klimat 2030 fick medlemskommunerna bland annat kunskap kring upphandling av fossilfria transporter. Insatserna inom området fossilfria transporter har inneburit att en gemensam satsning mellan kommunerna i Boråsregionen och Fyrbodals för en fossilfri region kommer att inledas under 2020. Insatserna ligger väl i linje med de två strategierna och inriktningsmålet anses uppnått.

- **Boråsregionen ska synas och sticka ut för att skapa intresse och framtidsmöjligheter**

En strategi har syftet att främja en aktiv och nyskapande kulturregion. Under året har en ny regional kulturstrategi/kulturplan samt en ny delregional kulturplan för 2020–2023 tagits fram i samverkan. Genom

delregionala tillväxtmedel har fyra externa projekt arbetat med att uppfylla målet under året och en rad samverkansaktiviteter har genomförts. En tvärssektoriell temadag om Stad och land – Kulturens värde för Sjuhärads utveckling har genomförts. Inom ramen för Kultursamverkansmodellen har målet uppnåtts.

Destination Boråsregionen stärker besöksnäringen genom arbetet med en gemensam strategi för samverkan och framtagandet av en gemensam modell för idrottsevenemang. Som tidigare nämnts har BRB:s aktiviteter bidragit till 10 investeringsförfrågningar. De tre strategierna har löpt enligt plan och bedömningen är att inriktningsmålet är uppnått.

- **Verka för en väl fungerande infrastruktur och kollektivtrafik**

Förbundet arbetar aktivt med att representera och bevaka Boråsregionens intressen i länsövergripande utredningar och grupper och är aktiva i det delregionala kollektivtrafikerådet. Under året har förbundet sammanställt ett svar gällande ÅVS för väg 156. På samma sätt bevakar förbundet de objekt i Boråsregionen som finns med i nationella och regionala planer, exempelvis genom arbetet med mindre vägnätspotten. Inriktningsmålet bedöms vara uppnått.

- **Utveckla samverkan för en god och effektiv vård och omsorg**

Samverkan inom ramen för välfärdsområdet är utvecklad och ett kontinuerligt arbete där fokus ligger på att företräda kommunerna genom att samordna remissvar, delta i länsgemensamt utredningsarbete samt genom representation i arbetsgrupper företräda kommunerna i Boråsregionen. Inom välfärdsområdet finns ett aktivt och brett nätverksarbete på chefsnivå. eKontoret har stöttat kommunerna i olika frågor gällande digitalisering, såsom införandet av framtidens vårdinformationsmiljö och nyttoanalys. Sammantaget har insatserna inom de tre fastställda strategierna fortlöpt enligt plan och bedömningen är att inriktningsmålet uppnåtts.

4.3 Måluppfyllelse strategier 2019

Utifrån inriktningsmålen har strategier formulerats som beskriver hur basverksamheten samt Business Region Borås ska bidra till måluppfyllelsen. Utifrån dessa strategier planerade respektive verksamhet ett antal aktiviteter som skulle genomföras under året. Resultat 191231 redovisas i de färgade fälten under respektive strategi.

4.3.1 Skapa möjligheter till företagande och företagsutveckling

Strategi	Aktivitet/mätetal	Verksamhet			
Verka för ett förbättrat företagsklimat i Boråsregionen	<ul style="list-style-type: none"> • Genomföra gemensamma utvecklingsinsatser i syfte att förbättra företagsklimatet i Boråsregionen • Genomföra utbildningen Förenkla - helt enkelt <p>Mätetal: Svenskt näringslivs ranking Lokalt företagsklimat samt SKR:s insiktsmätning</p>	Näringsliv/ BRB			
<p>Under våren fastställde medlemskommunerna driftsformerna för projektet ett förbättrat företagsklimat, där utbildningen Förenkla helt enkelt ingår. Projektledare är utsedd och en förstudie genomfördes under hösten 2019. För att säkerställa framtida mätvärden har samtliga kommuner via projektet erbjudits möjlighet att fullt ut delta i SKR:s insiktsmätning. I enlighet med verksamhetsplanen för BRB kommer huvudprojektet att starta i januari 2020 och löpa över tre år. Mätetal SKR:s insiktsmätning kan användas först 2020.</p> <p>Mätetal: Svenskt näringslivs ranking Lokalt företagsklimat visar utgångsläget vid projektets start</p>					
Kommun	2019	2018	Kommun	2019	2018
Bollebygd	108	145	Tranemo	180	187
Borås	97	94	Ulricehamn	120	115
Herrljunga	27	36	Varberg	95	101
Mark	205	190	Värgårda	4	9
Svenljunga	206	208			

Verka för fler investeringsförfrågningar	<ul style="list-style-type: none"> • Marknadsföra det gemensamma erbjudandet om färdigställd industrimark • Aktivt deltagande i Business Swedens investeringsverksamhet <p>Mätetal: Antal investeringsförfrågningar</p>	Näringsliv/ BRB
BRB deltog under våren på Hannovermesse, fastighetsmässan Business Arena i GBG samt Teknikmässan i GBG och under hösten i Business Arena i Stockholm. Totalt har 10 investeringsförfrågningar inkommit via Business Sweden samt BRB, varav några mer långsiktiga som kräver fortsatt arbete och bearbetning. I denna process är det långa ledtider från start till att en etablering är på plats. I kontakter med intressenter marknadsförs regionens industrimark kontinuerligt. Marknadsföringen sker genom flera olika kanaler såsom hemsida på flera språk, via Business Sweden samt tryckt material.		
Skapa förutsättningar för ökat deltagande av näringslivet i långsiktig samhällsplanering	<ul style="list-style-type: none"> • Deltagande i projektet Tillväxtskapande samhällsplanering – stråket Göteborg-Borås 	Samhällsplanering
Boråsregionen har under året deltagit på workshops anordnade inom projektet. Vid dessa medverkade kommunala tjänstemän från både samhällsbyggnad och näringslivsutveckling. Även genomförda aktiviteter inom BRB:s verksamhet bidrar till strategin.		
Verka för att arbetsgivare i Boråsregionen ges goda möjligheter att rekrytera rätt kompetens	<ul style="list-style-type: none"> • Utbildningsanordnare och arbetsgivare från näringsliv och offentlig förvaltning ska få stöd i att finna samverkansformer för god kompetensförsörjning samt kartläggning av branschbehov • Utveckla en aktiv samverkan mellan näringsliv och övriga aktörer inom ramen för Kompetensforum • Stärka studie- och yrkesvägledningen genom inrättande av nätverk samt arbeta för införande av ”Hela skolans ansvar” 	Kompetens
<p>Den tvärprofessionella Kompetensforumgruppen har utvecklat innehållet i sina träffar genom att de utarbetat en avsiktsförklaring för sitt arbete och ställt sig bakom flera utvecklingsprocesser. Utöver detta har gruppen erhållit ett politiskt uppdrag att formera ett måldokument för kompetensförsörjning i Boråsregionen som ska presenteras i slutet av 2020.</p> <p>Ett regionalt styrenätverk för studie- och yrkesvägledare har träffats enligt plan. Nätverket leds av en skolchef och förbundskansliet är sammankallande vilket garanterar att ärenden förs vidare till rätt mottagare. Styrgruppen har planerat en gemensam kompetensutvecklingsdag riktad till samtliga SYV:ar i Boråsregionen.</p> <p>Tranemo kommun har tillsammans med Arbetsmarknadsenheten i Svenljunga påbörjat en utbildningsinsats som kommer att omfatta både ledningsansvariga och personal i skolverksamheterna. Syftet är att införa en kommunal handlingsplan för studie- och yrkesvägledning som ska leda till att ”hela skolan tar ansvar”.</p>		
Bidra till att fler företag startas och växer genom att gemensamt i Boråsregionen synliggöra besöksnäringen	<ul style="list-style-type: none"> • Stärka samarbetet med Turistrådet Västsverige samt övriga delregioner • Genomföra undersökning om omvärldens uppfattning av Boråsregionen • Genomföra studiebesök och inspirationsträffar 	Destination Boråsregionen
Två träffar med övriga delregioner genomfördes under 2019 och kommer att genomföras kontinuerligt framöver. Regelbundna träffar har också genomförts med Turistrådet Västsverige; dels arrangerande träffar som turistchefsmöten, men också träffar där initiativet tagits från Boråsregionen både vad gäller marknadsarbete och strategiarbete. Turismens dag arrangerades på Kvarnen i Hyssna i september. Beräknat antal deltagare var ca 50 men dagen lockade 70 personer. Till Årets Turismföretagare utsågs Antikrundan i Limmared och utvärderingen visar att arrangemanget var mycket uppskattat.		

Undersökningen om omvärldens uppfattning av Boråsregionen genomfördes i mars 2019. Den visar på skillnader i uppfattning och associationer kopplat till begreppen Sjuhärad respektive Boråsregionen. Frågorna ställdes till personer i närområdet, i södra Sverige samt hela Sverige. Undersökningen ska ligga till grund för hur kommunerna och Boråsregionen kommunicerar om platsen/regionen och tillväxtmedel har beviljats för ett projekt kopplat till detta.

Inspirationsträff FOKUS Boråsregionen genomfördes 24 april. Det planerade studiebesöket i juni blev en workshop med nätverket om framtida samverkansmodeller.

Skapa förutsättningar för samverkan med forskning och näringsliv inom området miljö	<ul style="list-style-type: none"> Utveckla samverkan mellan kommunerna, forskning och näringsliv, exempelvis genom möten 	Miljöstrategisk samverkan
--	--	---------------------------

Träffar med övriga delregioner samt VGR, Länsstyrelsen och Science Park Borås har skett löpande under året. I samband med deltagande i styrgrupp och arbetet med Klimat 2030 sker samverkan med en rad aktörer. Samverkan har skett på olika plan så som att olika aktörer har kommit till de kommunala nätverksträffarna inom miljöstrategisk samverkan och delgett information till gemensamma ansökningar. Arbetet med att titta på olika modeller med hur samverkan kan ske har skett löpande under året.

4.3.2 Säkerställa nödvändig kunskap och kompetens

Strategi	Aktivitet/mätetal	Verksamhet
Verka för att det inom Boråsregionen erbjuds ett heltäckande utbildningsutbud som motsvarar såväl individens som arbetsgivarnas behov	<ul style="list-style-type: none"> Ta initiativ till samverkan mellan arbetsgivare och utbildningsanordnare som leder till fler YH-ansökningar Verka för återcertifiering av vård- och omsorgscollege i Sjuhärad <p>Mätetal: Andel beviljade YH-utbildningar i förhållande till övriga delregioner</p>	Kompetens

Boråsregionens YH-anordnare Borås Yrkehögskola och Nordiska Textilakademin har utvecklat 16 utbildningar samt ett stort antal distansutbildningar som erbjudits studerande under året. Inom ramen för VO-college har bristyrken identifierats och en arbetsgrupp har bildats för att skapa underlag för en YH-ansökan gällande utbildning till specialistundersköterska inom demens.

Mätetal: Andel beviljade YH-utbildningar i förhållande till övriga delregioner

Delregion	Sökta 2018	Beviljade 2018	Andel beviljade	Sökta 2019	Beviljade 2019	Andel beviljade
Fyrbodal (14 kommuner)	37	16	43 %	29	16	55 %
Skaraborg (15 kommuner)	17	10	59 %	22	15	68 %
Göteborgsregionen (12 kommuner)	162	81	50 %	170	60	35 %
Boråsregionen (8 kommuner)	13	7	54 %	9	6	67 %

Det lokala vård och omsorgscollegeområdet Bollebygd/Borås har under året blivit certifierat och påbörjat de samordnade operativa insatser som angavs i ansökan. En lokal samordnare har anställts. Ansökan om återcertifiering av den regionala och lokala vård- och omsorgscollegesamverkan i Mark, Svenljunga, Tranemo och Ulricehamn är genomförd och beviljad. Den nya certifieringen gäller under perioden 2020–2024.

Inom ramen för VO-collegesamverkan pågår implementeringen av det webbaserade praktiksamordnings-systemet Praktikplatsen.se och arbetet löper enligt plan. De inledande insatserna har uppmärksamats av både arbetsmarknadsenheter och arbetsgivare som gärna skulle se att systemet även kunde nyttjas mellan arbetsgivare och utbildningsanordnare i andra branscher. Diskussioner om utökat införande har inletts med ett flertal kommuner i Boråsregionen.

Verka för att fler unga fullföljer sina studier	<ul style="list-style-type: none"> • Stödja pilotprojekt som kommunerna bedriver samt samordna och stödja insatser från VGR • I samverkan med deltagande kommuner genomföra ESF-satsningen ”En skola för alla” • Samordna och stötta nätverket som arbetar med det kommunala aktivitetsansvaret för ökad samverkan och lärande genom erfarenhetsutbyte 	Kompetens
<p>I samverkan med Västra Götalandsregionen har insatser inom området ungas psykiska hälsa genomförts. En utvecklad ”första-linje-verksamhet” mellan kommunerna och regionen står i begrepp att byggas upp för att garantera stöd till unga som upplever psykisk ohälsa. VästKom har, via VGR, fått uppdraget att leda arbetet och en processledare är anställd. VGR:s initiativ innebär att insatserna som sker inom det lokala skolavhoppssprojektet SKA har integrerats med insatser från Västra Götalandsregionen. Under året har samtalsledare från Specialpedagogiska Skolmyndigheten (SPSM) lett parternas diskussioner och uppföljande möten har hållits med ledningsansvariga för att skapa förutsättningar för den basmodell som ska ligga till grund för den tvärprofessionella samverkan.</p> <p>Projektet En skola för alla (SKA) har resulterat i att idéer om fortsatt arbete inletts med exempelvis folkhögskoleförvaltningen i VGR. Vissa kommuner i Boråsregionen har därmed ställt sig bakom en uppföljande ESF-ansökan för ett fortsatt fokus på unga som inte återfinns i studier eller arbete (UVAS). Därmed kommer projektidéerna att leva vidare och utvecklas ytterligare i Boråsregionen.</p> <p>Nätverket för tjänstemän med ansvar för det kommunala aktivitetsansvaret i Boråsregionen kommer att fortsätta träffas genom samordning av kommunalförbundet.</p>		
Stödja och stärka kommunerna i kompetensförsörjning och kompetensutveckling av personal inom det sociala välfärdsområdet	<ul style="list-style-type: none"> • Anordna utbildningar utifrån kommunernas behov • Sammanhållande länk mellan parterna i kompetensutvecklingsprogrammet Yrkesresan • Ingå i den nationella stöd och samverkansstrukturen tillsammans med SKR och Socialstyrelsen för socialtjänstens kunskapsutveckling <p>Mätetal: Antal utbildningar samt deltagit</p>	Välfärd
<p>Totalt har sju utbildningar inom välfärdsområdet genomförts utifrån behov och efterfrågan från chefsnätverken; både i egen regi och med externa utbildare. Exempel på genomförda utbildningar är en ettårig handledarutbildning för 16 familjehemssekreterare, handläggning och dokumentation för socialtjänsten med 60 deltagare, grundutbildning i ASI (standardiserat bedömningsinstrument inom missbruk/beroendevård) en 4-dagars utbildning för 10 deltagare, BBIC (Barnets behov i centrum) under två dagar för 10 personer, smärtföreläsningar vid tre tillfällen med totalt 165 deltagare, BPSD utbildning (beteendemässiga psykiska symtom vid demens) för 16 deltagare under två dagar och ÅP utbildning (återfallsprevention) under tre dagar med nio deltagare. Förbundet har även arrangerat en workshop om tvister för chefer inom välfärdsområdet.</p> <p>Förbundet har haft kontinuerlig dialog i chefsnätverken kring genomförandet av Yrkesresan och fortsatt avtal för 2020-2022 har tecknats.</p> <p>Boråsregionens roll i den nationella stöd och samverkansstrukturen (RSS) är att inhämta information från nationell nivå och återföra till regional och lokal nivå utifrån uppdraget att följa och omvärldsbevaka välfärdsfrågor.</p>		
Bidra till god kunskapsutveckling genom samordning av samt deltagande i nationella, regionala och delregionala nätverk	<ul style="list-style-type: none"> • Deltagande i aktuella nätverk inom respektive verksamhetsområde • Driva samt samordna nätverk för medlemskommunerna inom respektive verksamhetsområde 	Samtliga verksamheter
<p>Samtliga verksamheter har haft ett flertal nätverksträffar inom sina områden för medlemskommunerna samt deltagit i regionala och nationella nätverk. Bedömningen är att kompetensen och omvärldsbevakningen är god inom samtliga verksamheter.</p>		

4.3.3 Säkerställa möjligheterna till samverkan för invånarna

Strategi	Aktivitet/mätetal	Verksamhet
Utveckla en gemensam struktur- och framtidsbild för Boråsregionens utveckling	<ul style="list-style-type: none"> Under året i samverkan utarbeta och fastställa en strukturbild 	Samhällsplanering
<p>Alla kommuners ledningsgrupper har besökts för dialog kring kommunernas utmaningar och vilka områden som kräver samarbete framöver. Arbetet har lett fram till ett förslag på tre prioriterade områden; digitalisering, infrastruktur och kompetensförsörjning. Dessa har även spelats in till Västra Götalandsregionen som underlag i det pågående arbetet med en regional utvecklingsstrategi för Västra Götalandsregionen 2021-2030.</p> <p>Inom utmaningen Infrastruktur pågår sedan hösten 2019 ett arbete med att ta fram en Strukturplan för Boråsregionen. Möten i kommunerna med diskussion om fysisk planering har genomförts med fokus på att vidga perspektivet till kommunövergripande planering.</p>		
Stödja kommunerna när det gäller verksamhetsutveckling med stöd av IT	<ul style="list-style-type: none"> Ge stöd och vara delaktiga i verksamhetsutvecklingsprojekt <p>Mätetal: Antal beskrivna förändringsinitiativ som förankrats och tagits upp för beslut i eLedningsrådet, Antal pågående förändringsinitiativ i samverkan, Antal avslutade förändringsinitiativ som införts i respektive verksamhet</p>	eKontoret
<p>Under 2019 genomfördes ett omfattande arbete med att samla in underlag till en ny eHandlingsplan för perioden 2020-2022. Planen antogs av Direktionen i december.</p> <p>Regelbundna träffar har genomförts med nätverken eSamhälle, eHälsa, Kommun-FVM, Informationssäkerhet och eArkiv. Gällande mätetalen har två förändringsinitiativ beslutats i eLedningsrådet, 10 är pågående och fyra har avslutats. Vidare arrangerades en uppskattad Digitaliseringsdag med ca 150 deltagare från medlemskommunerna. Då delar i gällande handlingsplan löper över en längre period än tre år återfinns dessa även i den nya planen.</p>		
Samverka för en jämlik vård för invånarna i Boråsregionen, Västra Götaland	<ul style="list-style-type: none"> Utse kommunala representanter från Boråsregionen till styrgrupper, förhandlings- och avtalsgrupper Samverka med VGR, VästKom och övriga kommunalförbund för att säkra en god och sömlös vård <p>Mätetal: Deltagit</p>	Valfärd
<p>Boråsregionen bevakar kontinuerligt behovet av deltagande i styrgrupper, förhandlingsgrupper eller liknande och utser representanter från den egna verksamheten alternativt medlemskommunerna att företräda delregionen.</p> <p>Förbundet ingår i en rad länsgemensamma samverkansstrukturer inom välfärdsområdet. Exempel på grupperingar är ledningsgruppen och beredningsgruppen VGK, med syfte att samverka inom hela kommunsektorn i Västra Götaland. Boråsregionen deltar även i länsgemensam nätverksgrupp med representanter från de fyra kommunalförbunden samt i arbetet inom ramen för SRO där hälso- och sjukvårdsfrågor hanteras i samråd mellan Västra Götalandsregionen och kommunerna i Västra Götaland.</p>		

4.3.4 Miljöinsatserna ska skapa en hållbar framtid

Strategi	Aktivitet/mätetal	Verksamhet
Arbeta för Hållbar utveckling i Sjuhärad	<ul style="list-style-type: none"> Under året i samverkan utarbeta och fastställa en handlingsplan för miljöstrategisk samverkan Sprida kunskap kring hur kommunerna kan arbeta med fossilfria transportmedel 	Miljöstrategisk samverkan
<p>Handlingsplanen för miljöstrategisk samverkan antogs av Direktionen i april och arbete pågår i kommunerna. Länsstyrelsen har varit på besök för att informera om den Regionala planen gällande fossilfria drivmedel. En kartläggning har gjorts för att se var i regionen det finns möjlighet att ladda samt tanka gas. Denna kartläggning ligger till grund för ett vidare arbete. Under 2019 anordnade Boråsregionen, Göteborgsregionen och Klimat 2030 en utbildningsdag där medlemskommunerna i Sjuhärad bland annat fick kunskap kring upphandling av fossilfria transporter. Insatserna inom området fossilfria transporter har inneburit att en gemensam satsning mellan Boråsregionen och Fyrbodal för en fossilfri region kommer att inledas under 2020. Projektet stöds ekonomiskt av VGR.</p>		
Skapa möjligheter för affärsdriven miljöutveckling	<ul style="list-style-type: none"> Sprida kunskap kring hur näringslivet kan utveckla och ta tillvara affärsmöjligheter inom miljöutveckling 	Miljöstrategisk samverkan
<p>Exempel på aktiviteter under året är att en gemensam projektledare anställts för delregional avfallsplan och att projektet Resurssmarta Äldreboenden växlats upp från GR till Boråsregionen. Ett flertal projekt som finansieras av Boråsregionen via tillväxtmedel har bidragit till strategin; Smarta kartan är ett resultat som visar på nya affärsmöjligheter som bidrar till miljöutveckling och organisationen Miljöbron arbetar med att utveckla näringslivet mot att bli mer hållbara.</p> <p>Under 2019 anordnade Boråsregionen, Göteborgsregionen och Klimat 2030 en utbildningsdag där medlemskommunerna i Sjuhärad bland annat fick kunskap kring hållbar och klimatsmart upphandling. Deltagande i styrgruppsarbete i projektet Design med omtanke 2 har tittat på hur kommuner kan skapa ett cirkulärt möbelflöde.</p>		

4.3.5 Boråsregionen ska synas och sticka ut för att skapa intresse och framtidsmöjligheter

Strategi	Aktivitet/mätetal	Verksamhet
Främja en aktiv och nyskapande kulturregion för alla i regionen	<ul style="list-style-type: none"> Följa upp målen i den delregionala kulturplanen Bidra i processen att ta fram en ny regional kulturplan 2020 – 2023 Ansvara för att, i samarbete med regionen och medlemskommunerna, ta fram en ny delregional kulturplan för perioden 2020-2023 Fördjupa samarbetet mellan kommunerna i delregionen för att skapa en långsiktigt hållbar utveckling av kulturen med fokus på att invånarna är medskapare i kulturutbudet <p>Mätetal: Antal förstudier o kulturutvecklingsprojekt som bidrar till att uppfylla målen i den delregionala kulturplanen samt antal aktiviteter som bidrar till att fördjupa samarbetet mellan kommunerna</p>	Kultur
<p>De prioriterade målen i den delregionala kulturplanen har uppfyllts under året genom samverkan mellan nätverken, konferenser, seminarier, utbildningar, program och med stöd av delregionala kulturutvecklingsprojekt, förstudier och en temadag om Stad och Land – Kulturens värde för Sjuhärads utveckling.</p> <p>Boråsregionen i samarbete med nätverk inom kultur har varit en resurs och aktiv part i framtagandet av den nya regionala kulturstrategin/planen för 2020-2023. Kommunerna har skrivit ett gemensamt remissvar gällande förslaget till ny regional kulturstrategi och politiken har varit delaktig i processen.</p> <p>Boråsregionens kulturnätverk har ansvarat för att ta fram ett förslag till ny delregional kulturplan för Boråsregionen 2020-2023. Den delregionala kulturplanen samspekar med den regionala enligt</p>		

<p>kultursamverkansmodellen. Kulturplanen för Boråsregionen antogs av Direktionen i november. Samarbetet inom kultur har utvecklats med fler kommunala kulturnätverk, folkbildning och dialogmöten i nära samarbete med Västra Götalandsregionen. Gemensam nätverksträff med kommunernas turistchefer har genomförts och en tvärssektoriell temadag arrangerades under hösten.</p> <p>Beslut om delregionala tillväxtmedel till utvecklingsprojekt inom kulturområdet har tagits enligt plan; en förstudie samt fyra kulturprojekt beviljades medel. 30 aktiviteter har genomförts, varav sju dialogmöten och 30 nätverksmöten. En turné till alla åtta kommuner.</p>		
<p>Bidra till att stärka Boråsregionens position ur ett besöksnäringsspektiv</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Under 2019-2020 ta fram en strategi för samverkan inom turism och besöksnäring i Boråsregionen • Under 2019-2020 skapa en gemensam modell för att arrangera internationella idrottsevenemang 	<p>Destination Boråsregionen</p>
<p>Dessa processer startades upp under våren. Samverkansstrategiarbetet har bland annat inneburit en workshop och under hösten har enskilda samtal med kommunerna genomförts. Samtal har även förts med andra regioner/områden för inspiration. En arbetsgrupp har bildats kring hur samarbete kring stora evenemang kan organiseras. Även deltagande vid en konferens om stora idrottsarrangemang som arrangerades av Riksidrottsförbundet. Arbetsgrupp för Mat som reseanledning har startats upp och en inventering är gjord.</p>		
<p>Skapa förutsättningar för fler utländska investeringar genom aktivt samarbete med Business Sweden</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Deltagande i nationella samt internationella investeringsmässor och aktiviteter <p>Mätetal: Antal investeringsförfrågningar</p>	<p>Näringsliv/BRB</p>
<p>Under våren 2019 deltog BRB på Hannovermesse, fastighetsmässan Business Arena i GBG samt Teknikmässan i GBG. Under hösten deltog BRB i mässan Business Arena i Stockholm. Totalt har 10 investeringsförfrågningar inkommit, varav några mer långsiktiga som kräver fortsatt arbete. I denna process är det långa ledtider från start till att en etablering är på plats. Bedömningen är att flera av förfrågningarna kan leda till investeringar i regionen. Sammantaget har fler investeringsförfrågningar inkommit via Business Sweden och BRB än förväntat.</p>		

4.3.6 Verka för en väl fungerande infrastruktur och kollektivtrafik

Strategi	Aktivitet/mätetal	Verksamhet
<p>Representera och bevaka medlemskommunernas intressen i länsövergripande utredningar, förhandlingar och arbetsgrupper</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Bedriva ett aktivt påverkansarbete för Boråsregionens gemensamma utveckling • Vara en aktiv part i det delregionala kollektivtrafikerådet • Ta initiativ till att samordna svar på för kommunerna viktiga remisser • Delta i arbetet med aktuella åtgärdsvalsstudier 	<p>Infrastruktur</p>
<p>Förbundet medverkar i alla relevanta utredningar inom området och är aktiva med att anordna innehållsrika möten med det delregionala kollektivtrafikerådet, DKR, där frågor av strategisk karaktär diskuteras med kollektivtrafiknämnden. På uppdrag av DKR har tjänstemannanätverket för kollektivtrafik arbetat fram ett förslag till revidering av Trafikförsörjningsprogrammet 2021-2024. Åtgärdsvalsstudie för Väg 156 har varit på remiss under hösten och ett gemensamt yttrande från Boråsregionen har skickats till Trafikverket. ÅVS för Kust till kustbanan har startat och förbundet deltar.</p>		
<p>Bevaka och agera i planering och genomförande av de objekt i Boråsregionen som finns upptagna i de nationella och regionala infrastrukturplanerna</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Utgöra en aktiv part för Boråsregionen i kontakten med myndigheter som Trafikverket och Västra Götalandsregionen 	<p>Infrastruktur</p>
<p>Boråsregionen har varit delaktiga på alla relevanta forum; både som deltagare och drivande. Ett exempel är arbetet med utlysningen av medel inom den regionala infrastrukturpotten för det mindre vägnätet. Där arbetade förbundet tillsammans med medlemskommunerna för att hitta de mest prioriterade delarna av vägnätet för åtgärder, utifrån givna kriterier.</p>		

4.3.7 Utveckla samverkan för en god och effektiv vård och omsorg

Strategi	Aktivitet/mätetal	Verksamhet
Bevaka kommunernas intressen i länsövergripande förhandlingar	<ul style="list-style-type: none"> Ta initiativ till att samordna svar på för kommunerna viktiga remisser Representera Boråsregionen i utredningar Mätetal: Deltagit	Välfärd
<p>Boråsregionen tar kontinuerligt ansvar för att samordna remissvar. Exempel på remissärende under året är ett regionalt inriktningsdokument för organiserat integrerat arbete för personer med psykisk ohälsa, missbruk och beroende.</p> <p>I grunduppdraget ingår att ansvara för utredningar som underlag för politisk beredning. Exempel på pågående utredning är en översyn av samverkansavtal gällande verksamheten Utväg.</p>		
Stödja kommunerna genom erfarenhetsutbyte, framtidsspaning, omvärldsbevakning, samsyn och utvecklingsinsatser i samverkan	<ul style="list-style-type: none"> Driva och samordna chefs- och specialistnätverk för strategiskt utvecklingsarbete Mätetal: Antal genomförda nätverksträffar samt årlig utvärdering genom nätverksenkät	Välfärd
<p>Inom område välfärd finns en väl fungerande nätverksstruktur med nätverk både på förvaltningschefs- och verksamhetschefs nivå. Under året har 31 nätverksträffar genomförts samt en tvådagars gemensam nätverksträff för alla nätverk. Utöver nätverksträffar har förvaltningschefs nätverket haft en planeringsdag samt två möten med Beredning Välfärd och Kompetens.</p>		
Stödja kommunerna när det gäller verksamhetsutveckling med stöd av IT genom framtagande av eHälsoplan	<ul style="list-style-type: none"> Under året i samverkan utarbeta och fastställa en eHälsoplan 	eKontoret
<p>Arbetet med att ta fram en särskild eHälsoplan har under året ändrat inriktning till att ingå i den reviderade eHandlingsplanen som antogs i december. Huvudmotivet till att ha en gemensam plan är att det finns många gemensamma grundläggande förutsättningar som behöver lösas för att kommuner ska kunna genomföra verksamhetsutveckling med hjälp av digitaliseringens möjligheter. De unika delar som styrs av speciallagstiftning (SoL, LSS, HSL) hanteras i respektive aktivitet i eHandlingsplanen. En viktig del i stödet till kommunerna är att kommunalförbundet bidrar med en 50 %-tjänst i VästKoms Kommun-FVM-projekt, med syfte att stödja kommunerna i implementeringen av Framtidens vårdinformationsmiljö (FVM) och IT-stödet Millennium.</p>		

4.4 Intressebolag

Förbundet är delägare i Gryning Vård AB samt Mediapoolen AB. Förbundet har under året hållit sig informerad om verksamheten i de båda bolagen genom en löpande skriftlig och muntlig information samt deltagande vid ägarsamråd.

5 Dataskyddsbud

5.1 Uppdrag, syfte och vision

Dataskyddsverksamheten inom Boråsregionen är en samverkan som syftar till att effektivt ge medlemskommunerna kunskap och erfarenhet i dataskyddsfrågor. Medlemmarna i Boråsregionen ska uppleva bra tillgänglighet till dataskyddsbuden så att de kan känna sig trygga i hur den personliga integriteten hanteras inom den egna organisationen.

Samverkansformens övergripande målsättning är att ge medlemskommunerna möjlighet att skaffa sig kontroll över de vitala delarna i dataskyddsförordningen och ge dem verktyg att motverka och minska antalet incidenter, vars konsekvenser kan ge dålig publicitet vilket kan skada både varumärket och minska kommunens ansenhet hos allmänheten.

Dataskyddsbuden erbjuder sin kompetens och ger service åt medlemskommunerna, kommunägda bolag, andra kommunalförbund, dess personal samt medborgare, genom rådgivning, information, utredningar och utbildningsinsatser. I de fall där det behövs, ges också stöd och hjälp i att bedöma hur personuppgiftsincidenter ska hanteras.

5.2 Måluppfyllelse 2019

Det övergripande målet är att **Säkerställa ett gott skydd av den personliga integriteten**. Bedömningen är att målet är uppfyllt vilket baseras på att de beslutade strategierna uppnåtts.

Strategier	Aktivitet/mätetal	Resultat 2019-12-31
Granska <ul style="list-style-type: none">Tillhandahålla ett konkret verktyg som skapar möjlighet till ökad efterlevnad av DataskyddsförordningenTillhandahålla ett strategiskt verktyg som skapar möjlighet till ökad efterlevnad av Dataskyddsförordningen	<ul style="list-style-type: none">Alla förvaltningar (~50) och bolag (~15) ska under 2019 ha genomfört minst en granskningsomgångAlla PUA/PUA-kluster (~20) och bolag (~15) ska under 2019 ha genomfört minst en genomgång med Mognadsmatrisen	<ul style="list-style-type: none">47 förvaltningar och 10 bolag är klara med granskningsomgång12 kluster och 4 bolag är klara med höstens genomgång av Mognadsmatrisen
Det uppskattade antalet aktuella bolag i regionen har justerats ner till 12 varav två tillkom i slutet av 2019. Flera återrapporteringar av Mognadsmatrisen är planerade till januari 2020.		
Kunskap <ul style="list-style-type: none">Tillhandahålla experttjänst i frågor som rör den personliga integritetenTillhandahålla möjlighet att låta DSO bidra i det interna arbetet med kulturfrågor som rör den personliga integritetenBidra till kompetenshöjning i de kommunala verksamheterna	<ul style="list-style-type: none">DSO ska stötta verksamheterna med råd i enkla (45) och mer komplexa (15) frågor och utredningarDSO ska besöka nätverk och personalträffar/APT (30) för att informera om dataskydd och stärka medvetenheten kring integritetsfrågorPå uppdrag arrangera utbildningar för att höja kompetensen om dataskydd. (10 små, 5 medelstora och 2 större)	<ul style="list-style-type: none">56 enkla och 16 mer komplexa rådgivningar har givits14 besök på APT har genomförts2 små, 5 medelstora och 4 större utbildningar har genomförts
En omprioritering har skett till att skapa större utbildningstillfällen och färre små utbildningar och besök på APT utifrån behov och efterfrågan.		
Ombudsmannaskap <ul style="list-style-type: none">Tillhandahålla expert- och bedömningshjälp vid personuppgiftsincidenterTillhandahålla en kontaktpunkt inom ramen för DSO-rollen	<ul style="list-style-type: none">DSO ska stötta arbetet vid alla misstänkta och bekräftade personuppgiftsincidenter (10)DSO ska finnas tillhands för alla registrerade personer, medarbetare och myndigheter som önskar hjälp	<ul style="list-style-type: none">Vid 16 tillfällen har verksamheten stöttats vid incidenterAlla (26) ärenden från enskilda eller

	med kontakter, information med mera	interna personer har hanterats
Samtliga incidenter och kontaktärenden har hanterats.		
Externt nätverk <ul style="list-style-type: none"> Boråsregionen ska fortlöpande ses som en självklar partner när det gäller dataskyddsombud 	<ul style="list-style-type: none"> DSO ska organisera och kontinuerligt inhämta värdefulla nyheter och kunskaper genom omvärldsbevakning (45), deltagande i relevanta nätverk (4) och utbildningar (4) 	<ul style="list-style-type: none"> Ett 50-tal analyser av omvärldsmaterial är genomförda Deltagit vid 12 nätverksträffar Deltagit i 6 utbildningar
Under året har dataskyddsombuden blivit medlemmar i det nationella nätverket Forum för dataskydd, vilket borgar för kontinuerlig kompetensuppdatering.		
Planera <ul style="list-style-type: none"> Skapa än mer relevant innehåll till de kommunala verksamheterna 	<ul style="list-style-type: none"> Genom utvärdering av gångna periodens verksamhet bättre möta efterfrågade aktiviteter och skapa relevant verksamhetsplan och budget 	<ul style="list-style-type: none"> Uppföljning av 2019 är genomförd och verksamhetsplan och ny budget för 2020 är framtagen
Inga kommentarer.		

6 Medarbetarcentrum

6.1 Uppdrag, vision och verksamhetsidé

Medarbetarcentrums syfte är att stödja och utveckla anställda i de samverkande kommunerna Borås, Mark, Svenljunga och Tranemo. Syftet är att arbeta hälsofrämjande, förhindra inlåsning och aktivt verka för en lönsam personalrörlighet. Genom Medarbetarcentrum erbjuds ledarskapsutbildningar och grupputveckling samt individuellt stöd i roll och yrkeskarriär. Medarbetarcentrum tar tillvara medarbetarnas kompetens och arbetar för välmående arbetsgrupper, hälsa, trivsel och prestation för såväl chefer som medarbetare. Medarbetarcentrum inspirerar medarbetare som vill ha och behöver en positiv *Kraft till förändring*.

6.2 Ekonomiskt utfall

Medarbetarcentrum är en egen enhet inom kommunalförbundet och uppvisar ett överskott om 7 tkr.

6.3 Måluppfyllelse 2019

De övergripande målen är att arbeta för lönsam personalrörlighet samt att stödja och stärka chefer och arbetsgrupper för att öka hälsa, trivsel och prestation och på det viset bidra till att medlemskommunerna är attraktiva arbetsgivare. I uppföljningar sex månader efter avslutade insatser är genomsnittet av gruppernas prestationsökningar cirka 20 procent (15-25). Medarbetarnas uppskattade trivsel på arbetsplatsen har i genomsnitt ökat med 29 procent (17-39). Utifrån detta samt genomförda aktiviteter nedan är bedömningen att de uppsatta målen är uppfyllda.

Strategier	Aktivitet/mätetal	Resultat 1901231
Marknadsföra Medarbetarcentrums verksamhet för ett ökat användande Bidra till personalrörlighet genom jobbmatchning Tillhandahålla ett attraktivt utbud av tjänster utifrån kommunernas behov Bidra till att nödvändig kunskap och kompetens finns hos cheferna i medlemskommunerna, exempelvis genom ledarskapsprogrammet Vara ett stöd och verktyg för arbetsgivarna i arbetet med organisatorisk och social arbetsmiljö för att bidra till ökad hälsa hos medarbetarna och ökad attraktivitet hos medlemskommunerna	<ul style="list-style-type: none">• Regelbundna aktiviteter för att marknadsföra Medarbetarcentrums tjänster och hur de kan användas på ett lönsamt sätt• Ha full tillgänglighet för att utföra basverksamheten med reflekterande samtal och jobbmatchning• Regelbunden kontakt med kommunernas personalenheter för att anpassa utbudet efter kommunernas behov• Genomföra grupputvecklingsinsatser på uppdrag från medlemskommunerna• Genomföra och utveckla ledarskapsprogrammet• Tillföra kunskap och erfarenhetsutbyte genom omvärldsbevakning, nätverk och kompetensutvecklingsinsatser• Årligen bjuda in HR-personal/chefer till dialog• Kontinuerligt inhämta feedback för att utveckla tjänsterna, både på individ- och gruppnivå• Vara ett stöd för chefer och personalenheter i medlemskommunerna• Regelbundna styrgruppsmöten	<ul style="list-style-type: none">• 19 informationstillfällen, medverkan i filminspelning samt nyhetsbrev• Basverksamheten har fungerat fullt ut med matchning och reflekterande samtal• Anpassning av utbud gällande ledarskapskompetens inom VÄF i Borås Stad. Tre utbildningsgrupper avslutats för 21 chefer och två nya grupper startats för 16 chefer. Reflektionsgrupper enligt VÄF:s önskemål• Gruppuppdrag genomfört för samtliga medlemskommuner• Nytt ledarskapsprogram startat för sju chefer• HR-träff genomförd. Coachat chefer enligt önskemål. Arbetat med ledningsgrupper och grupper med arbetsgivare och fackliga representanter• Nya chefer och HR-specialister har bjudits in till information och dialog• Fyra styrgruppsmöten genomförda• Nytt nätverk med Organisationshälsa i Borås och träffar med Samordningsförbundet och förvaltningar

7 Navet science center

7.1 Uppdrag, vision och verksamhetsidé

Navet ska vara med och utveckla Sjuhäradsbygden till en attraktiv och konkurrenskraftig region med hög utbildningsnivå samt en befolkning med stort intresse för teknik, naturvetenskap och matematik.

Navets vision är *Alla vill veta mer, alla vill vara med och utveckla vårt samhälle* och kärnvärdet är *Lusten till lärande*.

Navets främsta verktyg är mötet och i kombination med interaktiva utställningar och entreprenöriellt lärande ska Navet ge kunskaper och skapa intresse för naturvetenskap, teknik och matematik. Hållbar utveckling, alla tre perspektiven, är grunden i all Navets verksamhet.

7.2 Måluppfyllelse 2019

Navet science center har en politisk styrgrupp med representanter från de kommuner som är medlemmar och verksamhetsplan samt årsberättelse hanteras i styrgruppen. Ekonomin redovisas inom ramen för förbundets ekonomi, dock som en egen enhet.

Navet följer förbundets övergripande inriktningsmål. Strategier och aktiviteter beslutas av den politiska styrgruppen för Navet. Baserat på genomförda aktiviteter är bedömningen att Navet uppfyllt samtliga inriktningsmål.

7.2.1 Skapa möjligheter till företagande och företagsutveckling

Strategi	Aktivitet/mätetal	Resultat 191231
Stimulera ökat entreprenörskap och intraprenörskap genom att verka för att skolan ska ge elever möjlighet att använda och utveckla de entreprenöriella kompetenserna	<ol style="list-style-type: none">1. Minst två teman ska utvärderas av extern utvärderare med avseende på de entreprenöriella kompetenserna2. Minst två andra SC ska utbildas av Navet i entreprenörskap3. Minst två konferenser ska Navet delta i med seminarier där entreprenöriellt lärande är en viktig del4. Minst ett nytt entreprenöriellt tema tas fram under året5. En mall, checklista, för hur man säkrar att utställningarna ger besökaren möjlighet att träna sina entreprenöriella förmågor tas fram6. Minst tio klasser åk 8 ska genomföra ett tekniktema som Navet genomför tillsammans med fyra teknikföretag	<ol style="list-style-type: none">1. Genomfört2. Genomfört utbildning av åtta science centers3. Genomfört - deltagit i tre konferenser med sessions4. Genomfört - två nya teman har tagits fram med medel från Skolverket och Håll Sverige Rent5. Genomfört6. Genomfört med 17 klasser

7.2.2 Säkerställa nödvändig kunskap och kompetens

Strategi	Aktivitet/mätetal	Resultat 191231
Utveckla samordning inom utbildningssystemen för att möta framtidens kompetensbehov	<ol style="list-style-type: none">1. Minst 25 000 elever på olika teman2. Minst 1500 elever på minst 15 skolor ingår i ett utvecklingsprogram om programmering3. Minst tio klasser ingår i läsårssatsningen Drömstaden4. Minst 10 klasser åk 8 ingår i Navet och teknikföretagens tekniktema5. Minst 3 000 elever på teman i matematik	<ol style="list-style-type: none">1. Genomfört – 27 531 elever2. Genomfört för ca 3 500 elever på 25 skolor i tre kommuner3. Genomfört för 15 klasser4. Genomfört för 17 klasser5. Ej uppnått – 2 616 elever6. Genomfört – 870 pedagoger7. Genomfört - 402 pedagoger8. Genomfört - 908 pedagoger

	<ol style="list-style-type: none"> Minst 800 pedagoger på utbildning inom naturvetenskap och teknik Minst 500 pedagoger på utbildning i matematik Minst 800 pedagoger utbildas i programmering och digitala verktyg Minst 1 500 elever i teman om programmering Minst 200 förskolelärare på utbildning inom NO och teknik 	<ol style="list-style-type: none"> Genomfört – 2 493 elever under perioden Genomfört – 1 454 pedagoger
Utöver aktiviteterna i verksamhetsplanen har Navet genomfört temadagar för 263 elever i åk 8 tillsammans med nio företag och två gymnasieskolor, vilket bidrar till måluppfyllelsen.		
Verka för att fler unga fullföljer sina studier	<ol style="list-style-type: none"> Minst två olika grupper med barn, unga i utsatta områden träffas varje vecka i 10-veckorspass Minst 50 mammor och deras barn ingår i en interkulturell satsning Tillsammans med minst en kommun tar Navet fram exempel på kreativ lärmiljö Genomförande av ett två veckors ämnesövergripande tema för åk 1 elever på Teknikprogrammet PISEA, Promoting Intercultural Science Education for Adults, ett EU projekt med fokus på integration Minst fem Yrkescaféer för nyanlända föräldrar genomförs SOT, School Of Tomorrow, Erasmus+-projekt för att motverka tidiga skolavhopp 	<ol style="list-style-type: none"> Genomfört – 45 barn Genomfört – 65 mammor, tre tillfällen Genomfört enligt plan, fortsätter 2020-2021 Genomfört – 120 elever Genomfört, handbok skriven, avslutningskonferens 24 sep Ej genomfört, samverkan avslutad. Genomfört. SOT-projektet pågår och löper vidare till 2020-12-31
Skola 2030, en modell för en inkluderande modern skola	<ol style="list-style-type: none"> Minst två skolor påbörjar ett långsiktigt utvecklingsarbete mot skola 2030 Minst fem processledarutbildningsstillfällen för Navets pedagogiska personal genomförs under våren 2019 	<ol style="list-style-type: none"> Fyra skolor är i gång Ej genomfört, påbörjas 2020 pga organisationsutveckling

7.2.3 Miljöinsatserna ska skapa en hållbar framtid

Strategi	Aktivitet/mätetal	Resultat 191231
Arbeta för Hållbar utveckling i Sjuhärad	<ol style="list-style-type: none"> De globala miljömålen ska integreras i minst fem av Navets teman Kommunikation med hjälp av VR-teknik ska tas fram och testas under året Navet startar ett treårigt utvecklingsprogram med Vietnam under 2019 Navet planlägger en ny utställning där jordens ändliga resurser kommuniceras Globala miljömålen integreras i Navets teman, program och utbildningar Navet planlägger och bygger en ny astronomiutställning med fokus på det kosmiska kretsloppet 	<ol style="list-style-type: none"> Genomfört Genomfört – test med Indonesien och Borås Genomfört - startade i september 2019 Planläggning sker enligt plan Arbetet pågår Arbetet pågår, invigning april 2020 Navet har deltagit med sessions i fyra konferenser som arrangeras av andra. Ingen konferens i egen regi

	7. Konferens kopplade till de globala miljömålen genomförs	
Utöver aktiviteterna i verksamhetsplanen har Navet utbildat 799 vuxna i Agenda 2030 och de Globala målen och 1 816 elever i miljöteman.		
Bidra till att göra Västra Götaland till modell för hållbar landsbygdsutveckling	<ol style="list-style-type: none"> 1. Navet deltar på minst tre projektmöten i projektet levande landsbygd 2. Navet deltar i förverkligande av minst ett av målen i projektet levande landsbygd 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Genomfört fyra möten 2. Genomfört utbildningar

7.2.4 Boråsregionen ska synas och sticka ut för att skapa intresse och framtidsmöjligheter

Strategi	Aktivitet/mätetal	Resultat 191231
Främja en aktiv och nyskapande kulturregion	<ol style="list-style-type: none"> 1. Navet deltar med aktiviteter för elever under No Limit 2. Navet deltar i Skapande skola på minst en skola 3. Navet samverkar med minst tre organisationer, föreningar i föreläsningar och/eller föreställningar 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Genomfört, deltar i planeringen inför No Limit 2020 2. Genomfört på en skola, tre tillfällen samt avslutning 3. Genomfört – 22 föreläsningar för 6 637 personer
Navet har under året publicerat en helsida i Borås Tidning varannan lördag med fakta och experiment.		
Bidra till att stärka Boråsregionens position ur ett besöksnäringssperspektiv	<ol style="list-style-type: none"> 1. Minst 25 000 besökare på helger och lov 2. En tillfällig specialutställning under sommaren för att locka fler besökare till Borås 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ej uppnått – 23 081 besökare 2. Genomfört – egenproducerad om illusioner
En helt ny utställning om telefonens historia har skapats och byggts .		
Deltaga i nationella och internationella sammanhang som kunskapsförmedlare och samarbetspartner	<ol style="list-style-type: none"> 1. Navet deltar med minst två sessions på ECITE, The European Network of Science Centres and Museums 2. Navet ingår i minst två EU-projekt under året 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Genomfört fyra sessioner på ECSITE 2. Genomfört, ingått i tre projekt
Utöver aktiviteterna i verksamhetsplanen har Navet i samarbete med Håll Sverige Rent skapat ett tema för åk 5-6 <i>Skräpplabbet</i> som ska spridas nationellt. Producerat fyra utbildningsfilmer om kemidraken Berta i samarbete med IKEM och skapat <i>Spelet om de Globala målen</i> , ett ämnesövergripande spel med uppdrag, programmering, laborationer.		

7.2.5 Utveckla samverkan för en god och effektiv vård och omsorg

Strategi	Aktivitet/mätetal	Resultat 191231
Verka för samarbete mellan skola, primärvård och sjukvård	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kommunicera med experimentmaterial och dramatiseringar olika vårdyrken 2. Minst två möten med hälso- och sjukvården 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Genomfört 2. Genomfört fem planeringsmöten

8 Närvårdssamverkan Södra Älvsborg

8.1 Uppdrag, syfte och målbild

När en person behöver vård- och omsorgsinsatser från både kommun och region är Närvårdssamverkans uppdrag att arbeta tillsammans för att ge bästa möjliga vård, stöd och omsorg. Närvårdssamverkan Södra Älvsborg omfattas av kommunal vård, omsorg, skola och socialtjänst i medlemskommunerna samt primärvård, sjukhusvård, habilitering och tandvård i Södra Älvsborg.

Närvårdskontoret koordinerar Närvårdssamverkan Södra Älvsborg och återfinns organisatoriskt inom kommunalförbundet. Verksamheten styrs av det delregionala politiska samrådet för Närvårdssamverkan bestående av representanter från medlemskommunerna och Västra Götalandsregionen samt av en styrgrupp bestående av tjänstemän. Det politiska samrådet beslutar om Inriktningsdokument för Närvårdssamverkan Södra Älvsborg 2019–2022 som tydliggör verksamhetens inriktning och styrning samt Plan och budget 2019 där gällande målkriterier återfinns.

Närvårdssamverkans uppdrag och syfte är att

- Skapa förtroende vårdgivarna emellan
- Skapa bättre och effektivare samarbeten via möten
- Skapa en jämlik vård
- Göra skillnad/Skapa mervärde
- Sprida inspiration och glädje för samverkan

Den gemensamma målbild som vuxit fram utifrån ovanstående syfte är **Med tillit, där vårdgivarna arbetar tillsammans kring invånarnas behov, bygger Närvårdssamverkan Södra Älvsborg en samverkan som skapar mervärde och trygghet i vårdövergångarna.** Närvårdssamverkan Södra Älvsborgs värdegrund baseras på ett gemensamt delregionalt förhållningssätt samt på Hälso- och sjukvårdsavtalets värdegrund.

8.2 Årsberättelse 2019

Närvårdskontorets ekonomi redovisas inom ramen för förbundets ekonomi, dock som en egen resultatenhet. Resultatet för helåret blev ett överskott om 454 tkr. Det faktiska resultatet bokförs som ett nollresultat vilket möjliggör för det politiska samrådet inom Närvårdssamverkan Södra Älvsborg att hantera resultatet i enlighet med beslutad styrmodell. Verksamhetsberättelse samt måluppfyllelse redovisas i bilaga 3.

Bilaga 1 Personal

Totalt 44,40 årsarbetare

	Åa	Kommentar
Kansli/Basverksamhet		
Förbundsdirektör	1,0	
Regionutvecklingschef	1,0	
Administrativ chef	1,0	
Ekonomi	1,5	
Reception, konferens	0,5	
Välfärd	2,5	
Kompetens	1,0	
Regional utveckling	1,5	
Summa	10,0	
Projekt/Särskilt finansierad verksamhet		
eSamordnare	2,6	Jan-okt, varav 0,6 tjänsteköp Nov-dec 2,0
Business Region Borås	1,0	
Dataskyddsombud	2,0	
Miljöstrategisk samverkan	1,0	
Besöksnäring	0,75	
ESF-projekt + integration	1,0	Jan-mars 1,0
Vård och omsorgscollege	0,5	
Kultursamordning	0,5	
Regional avfallsplan	1,0	From aug
Summa	10,35	
Medarbetarcentrum		
Verksamhetschef	0,3	
Coach	2,7	
Summa	3,0	
Närvårdskontoret		
Koordinator	1,0	
Samordnare	1,0	
Summa	2,0	
Navet science center		
Verksamhetschef	1,0	
Administration	1,88	
Pedagoger	9,28	
Bibliotekarie	0,2	
Tekniker	1,7	
Designer	1,0	
Material och konferens	1,5	
Timanställd helgpersonal	2,49	
Summa	19,05	
Totalt	44,40	

Granskningsområde	Kontrollmoment	Kontrollmetod	Frekvens	Kontrollansvarig	Resultat av granskning
Ekonomi och administration					
1. Redovisning	Kontroll av bokförda poster	Stickprov	2 ggr/år	Administrativ chef	Samtliga punkter kontrollerade enligt plan utan anmärkning
	Kontroll av leverantörsfakturor och kontering	Kontrollera avvikelser mot föregående år	2 ggr/år	Administrativ chef	
	Utbetalning ska ske med korrekta uppgifter och underlag	Följ utbetalningsprocessen och ta stickprov	2 ggr/år	Administrativ chef	
2. Fakturering	Fakturering ska ske med korrekta uppgifter och underlag	Följa faktureringsprocessen och ta stickprov	2 ggr/år	Administrativ chef	Utan anmärkning
3. Moms och skatter	Att rapportering sker på rätt sätt och att avstämning finns upprättad. Att inbetalning har skett	Stickprov	2 ggr/år	Administrativ chef	Utan anmärkning
4. Löner	Kontroll att rätt utbetalning sker till rätt person	Stickprov	2 ggr/år	Administrativ chef	Kontrolleras månadsvis, utan anmärkning
	Kontroll mot avtalad lön	Stickprov	2 ggr/år	Administrativ chef	
5. Arvoden och Reseräkningar	Kontroll att rätt utbetalning sker till rätt person	Stickprov	2 ggr/år	Administrativ chef	Samtliga punkter kontrollerade enligt plan utan anmärkning
	Kontroll mot avtalade ersättningsbelopp	Stickprov	2 ggr/år	Administrativ chef	
	Arvoden/reseräkning ska attesteras	Stickprov	2 ggr/år	Administrativ chef	

6. Handkassa	Handkassan ska vara korrekt	Kontroll att kvitto och kontanter stämmer med bokfört belopp	2 ggr/år	Ekonom Navet	Utan anmärkning
7. Behörighetsrutiner IT	Att behörigheter är korrekta och aktuella för person/period	Kontroll av aktuellt register över användarlicenser	2 ggr/år	Administrativ chef	Utan anmärkning
8. Räkenskapsinformation	Kontroll av att räkenskapsinformation förvaras på rätt sätt	Stickprov	1 gång/år	Administrativ chef	Utan anmärkning
9. Företagskort	Att utställda kontokort är aktuella och används på rätt sätt	Stickprov	2 ggr/år	Administrativ chef	Kontrolleras månadsvis, utan anmärkning
10. Representation	Kontroll av kontering, syfte och deltagare	Stickprov	2 ggr/år	Administrativ chef	Utan anmärkning
11. Drift eller investeringsredovisning	Kontroll av att inventariet köp bokas på inventarietkonto och uppfyller kraven på inventarie	Kontroll av bokförda inventarietkostnader	2 ggr/år	Administrativ chef	Utan anmärkning
12. Mobiltelefoner	Kontroll av att aktuell förteckning av mobiltelefoner finns samt att telefonavgifter är rimliga i förhållande till tänkt användning	Genomgång av fakturor	Månadsvis	Administrativ chef	Utan anmärkning
13. Arkivering	Dokumenthanteringsplan ska finnas och tillämpas	Dokumenthanteringsplanens aktualitet granskas	1 gång/år	Administrativ chef	Revidering pågår, klart våren 2020
14. Tillträdeskontroll till lokaler	Kontroll att rätt personer har tillgång till lokalerna	Kontroll och genomgång av nycklar och larmkoder	1 gång/år	Administrativ chef	Utan anmärkning
15. Diarie/posthantering	Handläggningsrutiner ska vara aktuella och tillämpas	Genomgång av rutiner	1 gång/år	Administrativ chef	Utan anmärkning

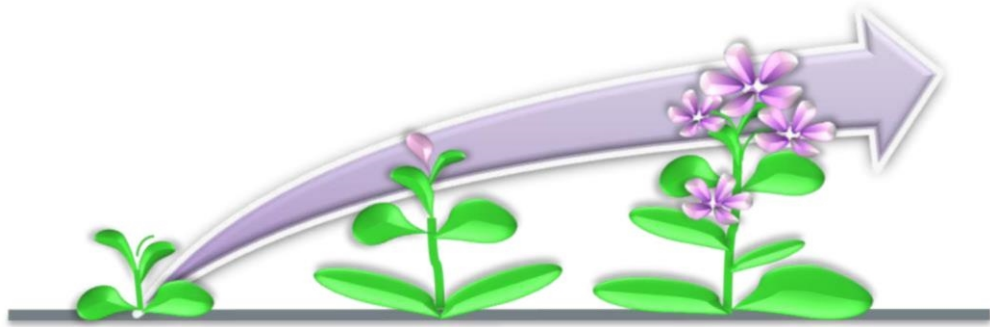
Styrdokument					
16. Delegationsordning	Delegationsordningen ska vara aktuell	Kontroll av aktualitet	1 gång/år	Administrativ chef	Revidering kommer att ske våren 2020 i samband med organisationsöversyn
17. Attesträtt	Namnprover över attestanter ska upprättas inför varje räkenskapsår Beslutsattest ska ske av rätt person Besluts- och mottagningsattest ska ske av två olika personer	Är den upprättad? Stickprov Stickprov	1 gång/år samt löpande	Administrativ chef	Attestlista upprättad, stickprov utan anmärkning
18. Avtalshantering	Undertecknande av avtal sker i enlighet med gällande delegation	Stickprov	2 ggr/år	Administrativ chef	Utan anmärkning
19. Dokumenthantering	Alla ärende- och handlingstyper hanteras i enlighet med dokumenthanteringsplanen	Stickprov	2 ggr/år	Administrativ chef	Revidering av dokumenthanteringsplan pågår, klart våren 2020
20. Inköp och upphandling	Att gällande rutiner för inköp och upphandling är kända och efterlevs	Stickprovsgranskning av dokumentation, kontroll och attest	2 ggr/år	Administrativ chef	Utan anmärkning
21. IT-policy	Att IT-policyn är känd och efterlevs	Information kring förhållningssätt, regler, mm	1 gång/år	Administrativ chef	Saknas
22. Kris och säkerhet	Att planer för kris och säkerhetsarbete finns, är kända och efterlevs Att telefonlista till anhöriga finns och är aktuell	Uppföljning av introduktion och genomgång på APT. Kontroll och revidering av telefonlista	2 ggr/år	Administrativ chef	Utan anmärkning

23. Personal	Rutinerna i personalhandboken ska vara aktuella, kända och efterlevas Kontroll av organisationen ur ett kompetensförsörjningsperspektiv	Uppföljning av introduktion och genomgång på APT Riskanalys	1 gång/år 1 gång/år	Administrativ chef Förbundsdirektör	Revidering pågår, riskanalys genomförd
24. Slutredovisning av projekt - interna och tillväxtmedel	Kontroll av avslutade projekts slutresultat	Granskning av projektets kostnader och finansiering	2 ggr/år	Regionutvecklingschef	Utan anmärkning
25. Dataskyddsförordningen	Kontroll av att handlingsplanen följs	Aktiviteterna i handlingsplanen granskas	Kvartalsvis	Administrativ chef	Arbete pågår enligt plan
26. Systematiskt arbetsmiljöarbete	Att arbetsmiljöalmanackan följs	Granskning av rutiner och genomförande	2 ggr/år	Skyddskommittén	Utan anmärkning

Färgerna hänvisar till resultatet av risk- och väsentlighetsanalysen

Avvikelser följs upp inom en 6-månadersperiod efter att internkontrollen genomförts. Då ska föreslagna åtgärder med anledning av eventuella anmärkningar vara verkställda

Avrapportering görs till Direktionen i samband med årsbokslut

Tillsammans gör vi skillnad!

Verksamhetsberättelse/Årsredovisning Närvårdssamverkan Södra Älvsborg 2019

Innehåll

1. Inledning	2
2. Organisation	2
3. Viktiga händelser under året.....	3
4. Mål och måluppfyllelse i Närvårdssamverkan Södra Älvsborg.....	3
5. Ekonomi	4
6. Utmaningar för 2020.....	4

1. Inledning

Inriktningsdokumentet för Närvårdssamverkan Södra Älvsborg 2019–2022 tydliggör Närvårdssamverkans inriktning och styrning.

Grunden för respektive huvudmans uppdrag finns reglerat i lagar, författningar, avtal, överenskommelser och politiska beslut.

Regionen och kommunerna har ett gemensamt ansvar för befolkningen. Samverkansarbetet ska leda till att ett gemensamt ansvar tas för invånarna både på regional, delregional och lokal nivå. Närvårdssamverkan ska bidra till säkra och effektiva processer som utförs på rätt vårdnivå.

Närvårdssamverkan i Södra Älvsborg omfattas av:

- Regionernas verksamheter för tandvård, primärvård, specialistvård och habilitering.
- Kommunal hälso- och sjukvård, socialtjänst, samtliga skolformer samt elevhälsa i följande kommuner: Herrljunga, Vårgårda, Bollebygd, Borås Stad, Mark, Svenljunga, Tranemo och Ulricehamn.

Samverkan ska ske kring de invånare i befolkningen som har behov av insatser från både kommun och region, inom ovanstående områden.

Den målbild som i samverkan vuxit fram utifrån ovanstående är:

”Med tillit, där vårdgivarna arbetar tillsammans kring invånarnas behov, bygger Närvårdssamverkan Södra Älvsborg, en samverkan som skapar mervärde och trygghet i vårdövergångarna”.

Närvårdssamverkan Södra Älvsborgs värdegrund baseras på ett gemensamt delregionalt förhållningssätt samt på Hälso- och sjukvårdsavtalets värdegrund.

2. Organisation

Det Delregionala Politiska Samrådet leder och styr Närvårdssamverkan Södra Älvsborg. Samverkan sker på tre nivåer, politisk-, förvaltnings- och verksamhetsnivå.

Styrgruppen för Närvårdssamverkan arbetar på uppdrag från det Delregionala Politiska Samrådet. Gruppen hanterar av Närvårdskontoret anmälda och beredda ärenden och är beslutsfattande. Styrgruppen kan vid behov starta uppdragsgrupper och besluta om specifika tidsbestämda uppdrag.

De lokala ledningsgrupperna, en i varje kommun, har ansvar för samverkan på lokal nivå och det är en förutsättning för en god samverkan.

Som stöd för Närvårdssamverkan finns Närvårdskontoret, med uppdrag att koordinera, stödja, omvärldsbevaka, bereda ärenden och följa upp samverkan inom olika grupper. Närvårdskontoret har ett opartiskt förhållningssätt gentemot huvudmännen och är organisatoriskt knutet till Boråsregionen, Sjuhärads kommunalförbund som har arbetsgivaransvaret.

3. Viktiga händelser under året

- Fyra kommuner och en vårdcentral, privat, har ingått i ett pilotprojekt med syfte att administrera avvikelserna i ett IT-system. Piloten föll väl ut och systemet kommer att implementeras under 2020 till samtliga kommuner och vårdcentraler.
- Stora utbildningsinsatser har genomförts i beslutsstödet ViSam, där både kommun och region har deltagit.
- Styrgruppen har utökats med ytterligare en representant från Borås Stad och Södra Älvsborgs Sjukhus (SÄS), för att underlätta exempelvis informationsspridning inom respektive organisation.
- För tredje året i rad genomfördes en Samverkansdag mellan Delregionalt Politiskt Samråd och Styrgruppen för Närvårdssamverkan. Beslut togs om att Samverkansdagarna har uppfyllt sitt syfte och därmed planeras ingen sådan dag för 2020.
- Uppdragsgrupp Vårdövergång i Samverkan bildades, i syfte att effektivisera arbetet och skapa en hållbar plan och struktur. I samband med detta upplöstes uppdragsgrupp äldre och avvikelsegruppen.
- Under året skapades en tvisterutin, för att underlätta vårdövergång i samverkan, i komplexa fall.
- 2019-års Spridningskonferens flyttades till januari 2020.

4. Mål och måluppfyllelse i Närvårdssamverkan Södra Älvsborg

Inför 2019 beslutade det Delregionala Politiska Samrådet att Styrgruppen skulle enas om fyra mätbara mål i samverkan.

Styrgruppen enades om följande mål:

1. Läkemedelsgenomgångar ska genomföras till 99 %, på SÄS, för att säkra vårdövergångarna.
2. Målet är att titta på antalet återinskrivna januari tom oktober 2018 för att sedan jämföra antalet motsvarande period 2019. Andelen återinskrivningar ska ha minskat med 50 %.
3. Antal svarsdagar på avvikelser över beslutad tidsperiod (60 dagar) ska vara max 5 %.
4. Mäta antalet % av patienterna som väntat mer än tre dagar på att få komma hem.

Diskussion kring måluppfyllelse:

1. Södra Älvsborgs Sjukhus (SÄS) har inte genomfört läkemedelsgenomgångar till 99 %, utan ligger betydligt lägre i sitt resultat. Resultaten var dock svåra att få fram, liksom att målformuleringen var för vid i sin definition. Styrgruppen diskuterade SÄS resultat och kom fram till att formulera ett nytt mätbart mål till 2020, då läkemedelsgenomgång är en viktig del i vårdövergång i samverkan. Inför 2020 har därför ett nytt mål formulerats gällande läkemedelsgenomgångar. Det nya målet följs via vårdcentralernas kvalitetsregister och gäller andel listade individer 75 år och äldre där fördjupad läkemedelsgenomgång genomförts de senaste 12 månaderna.
2. Under 2019 började regionala resultat sammanställas centralt, på antalet återinskrivna per delregion. Efter diskussion i Styrgruppen beslutades det av Delregionalt Politiskt Samråd att frångå beslutat mål och istället följa de regionala resultaten, i syfte att bland annat skapa en jämförelse med övriga länet. Månadsvis sammanställs länsresultat och analyseras på Styrgruppsmöten och på det Delregionala Politiska Samrådets möten, i syfte att arbeta med ständig förbättring. Sedan fjärde kvartalet särskils resultaten för somatik och psykiatri. Inför 2020 har ett mätetal beslutats gällande återinskrivningar.
3. Målet har inte uppfyllts, trots månadsvisa uppföljningar, analyser och diskussioner i Styrgrupp och Delregionalt Politiskt Samråd. Resultatet den 31 dec är 51 procent. Det upplevs som om avvikelsearbetet inte prioriteras och att det råder brist på ledning och styrning, i denna fråga.

4. Målet har uppnåtts, med god marginal. Samtliga verksamheter har bidragit med sitt interna arbete och engagemang. Samverkan och förståelsen för varandras verksamheter har stärkts under året.

Sammanfattning: Under 2019 har måloppfyllelsen varit låg, men samverkansklimatet har förbättrats upplever styrgruppsmedlemmarna. Verksamheterna har stärkt samverkan, byggt upp tillit, skapat rutiner för att stärka arbetet i vårdövergångarna samt utbildat olika yrkesgrupper inom flera områden, exempelvis Samordnad Individuell Plan, Trycksår, LärUt och ViSam.

Kvalitetsmässiga projekt drivs också i syfte att göra det bättre för den enskilda individen, exempelvis Mini-Maria och Tidig upptäckt, Tidiga insatser.

5. Ekonomi

Budgetram för Närvårdssamverkan Södra Älvsborg beräknas per antalet invånare. Region och kommun betalar vardera 5,06 kr per invånare. Det innebär en budgetram på ca 2,2 mkr/år. Närvårdskontoret och Närvårdssamverkans gemensamma aktiviteter, står för merparten av utgifterna. Utvecklingsprojekt som finansieras med separata medel räknas inte in i budgetramen.

Det preliminära årsbokslutet per dec 2019 visar ett överskott på cirka 550 000 kr.

6. Utmaningar för 2020

- Uppnå beslutade mål och måttal 2020.
- Målet är att implementera Mini-Maria hösten 2020.
- Utvärdera projektet Tidig upptäckt, tidiga insatser, för eventuell spridning av arbetssättet.
- Implementering av IT-systemet MedControl, avvikelshantering.
- Fortsatt utbildning och öka antalet Samordnade Individuella Planer.

[För mer information se Plan och budget för Närvårdssamverkan Södra Älvsborg 2020, på Närvårdssamverkans hemsida.](#)

§ 7 Årsredovisning 2019 Boråsregionen Sjuhärads kommunalförbund

Diarienummer: 2020/SKF0107

Beslut

Årsredovisning 2019 för Boråsregionen Sjuhärads kommunalförbund godkänns med följande tillägg under 2.2: *Samlingarna från Borås Biologiska museum har flyttats till Navet och en permanent utställning planeras och byggs 2020* samt borttagande av fotnoten under 2.4.1.

Årsredovisningen översänds tillsammans med revisionsberättelsen till medlemskommunerna för godkännande och prövning av ansvarsfrihet

Underskottet belastar förbundets egna kapital utan krav på återställande

Sammanfattning

Totalt redovisar förbundet ett negativt resultat om 866 tkr gentemot budget vilket är 1 682 tkr lägre än 2018. Förbundskansliet redovisar ett underskott gentemot budget om 159 tkr, Navet science center ett negativt resultat om 714 tkr och Medarbetarcentrum ett resultat om 7 tkr. Business Region Borås och Närvårdskontoret redovisar ett balanserat resultat.

Prognos för helårsresultat i samband med delårsbokslutet var ett underskott om 1 000 tkr i förhållande till lagd budget. Det faktiska resultatet för förbundet uppgår till ett underskott om 866 tkr vilket i sin helhet överensstämmer väl med tidigare lagd prognos.

Förbundskansliet redovisar på helheten ett bättre resultat än tidigare prognostiserat. Avvikelsen som uppgår till cirka 600 tkr kan i första hand hänföras till ej utnyttjad reserv, lägre indexkostnader för E20 än budgeterat samt en mer positiv utveckling av semesterlöneskulden.

Navet science center prognosticerade vid delåret ett underskott gällande driften om 250 tkr. Det totala driftunderskottet blev 425 tkr och beror på minskad försäljning av material och utbildningar. Det totala resultatet för helåret blev ett underskott om 714 tkr varav 289 tkr är direktavskrivna kostnader för den nya astronomiutställningen som enligt beslut i Direktionen 2018-02-23 ska belasta eget kapital.

Närvårdssamverkan Södra Älvsborg prognosticerade vid delåret ett överskott om ca 350 tkr. Resultatet för helåret blev ett överskott om 454 tkr. Överskottet förklaras av de 755 tkr som flyttades med från 2018 till öronmärkta aktiviteter som ännu inte utförts. Närvårdskontorets faktiska resultat bokförs som ett nollresultat vilket möjliggör för det politiska samrådet inom Närvårdssamverkan att hantera resultatet i enlighet med beslutad styrmodell.

God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

Direktionen har i beslut fastställt att verksamhetens omslutning och karaktär bedömts motivera ett eget kapital för förbundet om cirka 4 000 tkr. Det totala egna kapitalet vid årets utgång är 9 677 tkr,

Justerare	Utdragsbestyrkande
	

varav kansliets del är 6 934 tkr, Navets 2 027 tkr och Medarbetarcentrums 716 tkr. Utöver beslut om eget kapital ska den samlade verksamheten även uppnå minst ett nollresultat.

I samband med direktionens beslut 2018-10-26 om att försäkra den förmånsbestämda ålderspensionen, FÅP, from 2019-01-01 beslutades även att den engångspremie som följde av beslutet skulle belasta eget kapital. Den totala kostnaden för premieinbetalningen inklusive löneskatt uppgick till 1 875 tkr. På samma sätt ska kostnaderna för den nya astronomiutställningen på Navet belasta eget kapital enligt beslut i Direktionen 2018-02-23. Vid bedömning om förbundet når målet om god ekonomisk hushållning bör hänsyn tas till Direktionens två beslut vilket innebär att underskottet är planerat och av engångskaraktär. Förbundets egna kapital överstiger det finansiella målet.

Utöver de finansiella målen redovisar förbundet en måluppfyllelse för verksamheten där sex av sju inriktningsmål anses helt uppfyllda, ett mål anses delvis uppfyllt. Utöver de fastställda mål och strategier som anges i verksamhetsplanen har förbundet under året tillsammans med medlemskommunerna initierat och påbörjat insatser inom en rad områden. Arbetet med ny regional avfallsplan har påbörjats, ny modell för tillväxtmedel tillämpas och en ny delregional kulturplan har antagits.

Samtliga verksamheter har ett tydligt och långsiktigt Sjuhäradsperspektiv, bygger på gränsöverskridande samverkan samt främjar nytänkande. Det är förbundets samlade bedömning att verksamheten når såväl de finansiella som verksamhetsmässiga målen och att kraven för god ekonomisk hushållning därmed kan anses vara uppfyllda.

Beslutsunderlag

- Årsredovisning 2019

Expedieras till

Medlemskommunerna

Justerare		Utdragsbestyrkande
		LB

Revisionsberättelse för Sjuhärads kommunalförbund år 2019

Vi, av respektive fullmäktige utsedda revisorer, har granskat den verksamhet som bedrivits i Sjuhärads Kommunalförbund (organisationsnummer 222000-1008) av dess direktion.

Direktionen ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll. Revisorernas ansvar är att pröva om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande och om den interna kontrollen som görs är tillräcklig.

Granskningen har utförts enligt Kommunallagen, God revisionsred i kommunal verksamhet, förbundsordningen och förbundets revisionsreglemente. Granskningen har genomförts med biträde av sakkunniga och med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och ansvarsprövning. Till revisionsberättelsen bifogas vår revisionsredogörelse som utgör en sammanfattning av granskningen.

När det gäller förbundets följsamhet mot budgetbeslut och fastställda mål konstaterar vi att Sjuhärads kommunalförbund inte uppnår ett av de två finansiella målen. Förbundet uppnår sitt övergripande strategiska mål för året. Ett av sju inriktningsmål för året har inte uppnåtts.

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande. Vi bedömer att förbundets årsredovisning i huvudsak är upprättad enligt God redovisningssed, lagen om kommunal bokföring och redovisning, kommunallagen och Rådet för kommunal redovisningsrekommendationer. Resultat, ekonomisk ställning och räkenskaper redovisas på ett i huvudsak rättvisande sätt.

Vi noterar att förbundet i årsredovisningen gör vissa avsteg från lagen om kommunal bokföring och redovisning. Det saknas en driftredovisning och en investeringsredovisning. Upplýsningar om sjukfrånvaron för anställda i åldrarna 29 år eller yngre, 30-49 år och 50 år eller äldre samt upplýsning om sammanlagda kostnaden för räkenskapsrevision saknas i årsredovisningen.

Vi bedömer att verksamheten i Sjuhärads kommunalförbund sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, men konstaterar att det är angeläget att förbundets utveckling med att förbättra målformulering och måluppföljning fortsätter.

Vi bedömer den interna kontrollen som tillräcklig men att den kan utvecklas genom att Direktionen genomför en egen riskanalys.

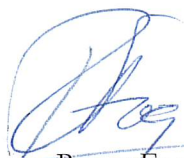
Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande, och att resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med de finansiella mål som direktionen uppställt.

Vi tillstyrker att respektive fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för år 2019 för direktionen samt de enskilda ledamöterna i densamma. Vi tillstyrker att årsredovisningen för år 2019 kan fastställas.

BORÅS 2020-03-16

Boris Preijde

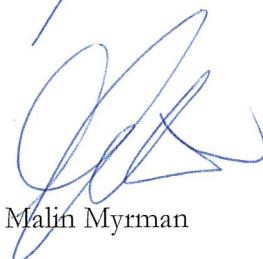
Roger Fogelström

Ingrid Isaksson

Weine Eriksson

Malin Myrman

Bilagor:

Sjuhärads kommunalförbund, Revisionsredogörelse 2019

Rapport avseende granskning av årsredovisning 2019, Sjuhärads kommunalförbund

Granskning av Sjuhärads kommunalförbunds Årsredovisning 2019

Revisionskontoret • Borås

Rapport

Andreas Ekelund
Samuel Kaufman

20
19

Innehåll

1 INLEDNING	3
1.1 Syfte och revisionsfrågor	3
1.2 Avgränsningar	3
1.3 Revisionskriterier	3
1.4 Ansvarig nämnd/styrelse	4
1.5 Metod	4
1.6 Projektorganisation	4
2 GRANSKNINGSRESULTAT	5
2.1 Årsredovisning	5
2.2 Förvaltningsberättelse	5
2.3 Redovisningsprinciper	6
2.4 Resultaträkning	6
2.4.1 Ekonomiskt resultat	6
2.4.2 Verifikationer	6
2.4.3 Räkenskapsrevision	7
2.5 Balansräkning	7
2.6 Kassaflödesanalys	7
2.7 Drift- och investeringsredovisning	7
2.8 Balanskrav	7
2.9 Rättvisande räkenskaper och god redovisningssed	8
2.10 Bedömning av Direktionens mål med betydelse av god ekonomisk hushållning	8
2.11 Övriga iakttagelser	8
2.12 Måluppfyllelse	9
2.13 Bevakningsområden	12
2.13. 1 Fördjupad granskning	13
2.13. 2 Intern kontroll	13
3 SAMMANFATTANDE BEDÖMNING	14

1 Inledning

Enligt kommunallag (2017:725) ska förbundets revisorer pröva om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande och om den interna kontrollen är tillräcklig. Revisorerna ska även bedöma om årsredovisningen är förenligt med de mål som Direktionen fastställt.

Granskningen sker utifrån ett risk- och väsentlighetsperspektiv. Granskning av årsredovisningen inklusive verksamhetsmässigt resultat/måluppfyllelse har genomförts av Borås Stads revisionskontor och redovisas i innevarande rapport.

Årsredovisningen och revisorernas bedömning ska behandlas av respektive medlemskommuns Kommunfullmäktige. Syftet är bland annat att ge Kommunfullmäktige underlag för uppföljning och styrning av den fortsatta verksamheten, så att god ekonomisk hushållning kan säkerställas. Ställningstagandena i revisionsberättelsen utgår från en samlad bedömning av all den granskning av förbundets verksamhet som har genomförts under året.

1.1 Syfte och revisionsfrågor

Syftet med granskningen är att den ska vara ett underlag till revisorernas ställningstagande i revisionsberättelsen gällande ansvarsfrihet. Granskningen sker utifrån ett risk- och väsentlighetsperspektiv. Denna styr vilka Rekommendationer från Rådet för Kommunal Redovisning (RKR) som används i granskningen.

Granskningen ska besvara följande revisionsfrågor:

- Är årsredovisningen upprättad enligt gällande lag om kommunal bokföring och redovisning (LKBR), gällande rekommendationer från RKR samt i enlighet med god redovisningssed?
 - Lämnar årsredovisningen upplysning om verksamhetens utfall, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen? (med verksamhetens utfall avses utfallet i förhållande till fastställda mål och ekonomiska ramar)
 - Är räkenskaperna i allt väsentligt rättvisande?
- Ger årsredovisningen en rättvisande bild av resultatet för förbundet?
- Har balanskravet uppfyllts?
- Har verksamheten bedrivits på ett sätt som gör att Direktionens beslutade mål, finansiella likväl som verksamhetsmässiga, för god ekonomisk hushållning uppnåtts?

1.2 Avgränsningar

RKR R2 Intäkter, RKR R14 Drift- och investeringsredovisning och RKR R15 Förvaltningsberättelse gäller från räkenskapsår 2020, i och med att dessa har getts ut i reviderade versioner relativt sent under hösten 2019, men tidigare tillämning uppmuntras. Men anledningen av detta granskar Revisionskontoret bara dessa översiktligt.

1.3 Revisionskriterier

Granskningen har utförts enligt kommunallag (2017:725), lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning (LKBR), God revisionssed i kommunal verksamhet samt rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning. Granskningen har utförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge en rimlig grund för bedömning.

Räkenskaperna granskas enligt följande:

- Att redovisningen följer krav på räkenskapsföring enligt 11 kap. kommunallagen, d.v.s. att räkenskaper och årsredovisning upprättats
- Att upplysning lämnats om utfallet, finansieringen av verksamheten och den ekonomiska ställningen vid årets slut
- Att årsredovisningen är upprättad med iakttagande av god redovisningssed. God redovisningssed innebär att redovisningsskyldiga i första hand ska följa lagar och rekommendationer och i övriga fall, då det inte finns någon specifik regel, tillämpa god sed
- Att redovisningen är materiellt rätt (alla tillgångar och skulder existerar och avser Sjuhärads kommunalförbund)
- Att redovisningen är rätt periodiserad (alla intäkter och kostnader avser redovisningsåret)

Övriga delar har granskats översiktligt i syfte att bedöma om de uppgifter som ska ingå i årsredovisningen enligt lag och rekommendationer från RKR har lämnats.

1.4 Ansvarig nämnd/styrelse

Direktionen i Sjuhärads kommunalförbund är ansvarig.

1.5 Metod

Granskningen grundas på analys av resultat- och balansräkning samt utökad granskning av poster och processer som är av väsentlig betydelse för resultat och ställning. Granskningen innefattar att granska ett urval av underlag och annan information i räkenskapssammandraget samt att pröva de redovisningsprinciper som använts i verksamheten. Planeringen har genomförts med utgångspunkt i en risk- och väsentlighetsanalys, där insatser koncentreras till där risken för väsentliga fel är störst. Därutöver ska granskningen innehålla en bedömning om årsredovisningen är rättvisande, d.v.s. att årsredovisningen inte innehåller fel som påverkar resultat och ställning eller tilläggsupplysningar på ett sätt som kan leda till felaktigt beslutsfattande. Granskningen är genomförd med en kontrollmålsmetodik och ett kvalitetssäkrat systemstöd.¹ Granskning av fakturaunderlag och stickprov av specifikationer har genomförts. Stickprov av konton med större avvikelser under 2019 har utförts.

En genomgång av balanskontona samt rutiner för periodiseringar har genomförts. Vidare har avstämningar, kontroll av anläggningsregistret och kontroll av moms- och skatteredovisning utförts. En redogörelse av pensionsavsättning har avhandlats.

Avstämning har skett med tjänstepersoner vid Sjuhärads kommunalförbund.

1.6 Projektorganisation

Samuel Kaufman är granskningsledare. Granskningsmedarbetare är Anna Duong och Anna Sandström.

¹ Revisionskontoret i Borås, Revisionskontoren i Norrköping, Linköping, Gävle, Helsingborg, Malmö och Revisionsenheten i Sörmlands läns landsting använder ett gemensamt systemstöd för granskning av delårsbokslut och årsredovisning

2 Granskningsresultat

2.1 Årsredovisning

Enligt 1 kap. 3 § lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) ska kommunalförbund upprätta en årsredovisning.

En årsredovisning ska bestå av:

- en resultaträkning,
- en balansräkning,
- en kassaflödesanalys,
- noter,
- en driftredovisning,
- en investeringsredovisning, och
- en förvaltningsberättelse

Revisionskontoret bedömer att årsredovisningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild av förbundets resultat och ställning. Årsredovisningen saknar en driftredovisning och en investeringsredovisning. Revisionskontoret bedömer att årsredovisningen, med undantag av driftredovisning och investeringsredovisning, i allt har väsentligt upprättats i enlighet med den kommunala bokförings- och redovisningslagen och god redovisningssed.

Årsredovisningens struktur, modell för analys av finansiell utveckling och ställning samt den ekonomiska redovisningen av verksamheten är i huvudsak god.

2.2 Förvaltningsberättelse

Enligt lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning 11 kap. ska en förvaltningsberättelse innehålla följande delar:

- Utvecklingen av verksamheten
- Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning
- Händelser av väsentlig betydelse
- Förväntad utveckling
- Väsentliga personalförhållanden
- Andra förhållanden av betydelse för styrning och uppföljning
- God ekonomisk hushållning
- Ekonomisk ställning
- Balanskravsresultat

I förvaltningsberättelsen ska information lämnas om viktiga händelser som inträffat under året. Revisionskontoret bedömer att Sjuhärads kommunalförbunds årsredovisning i huvudsak följer den uppställning som anges i 11 kap. i LKBR.

Revisionskontoret noterar att sjukfrånvaron för anställda i åldrarna 29 år eller yngre, 30-49 år och 50 år eller äldre enligt 11 kap. 6 § 3 punkten LKBR, saknas i årsredovisningen.

Revisionskontoret konstaterar att förvaltningsberättelsen i Sjuhärads kommunalförbunds delårsrapport innehåller en sammanställning av mål, strategier och aktiviteter. I årsredovisningen genomförs en samlad bedömning om att målen för god ekonomisk hushållning uppnås under 2019.

Revisionskontoret bedömer i stort att den information som lämnas i förvaltningsberättelsen ger en rättvisande bild av förbundets resultat och ställning.

2.3 Redovisningsprinciper

I årsredovisningen har samma redovisningsprinciper använts som vid föregående bokslut.

2.4 Resultaträkning

Enligt 5 kap. 1 § ska resultaträkning i sammandrag redovisa samtliga intäkter och kostnader under räkenskapsåret.

Revisionskontoret bedömer att resultaträkningen ger en i allt väsentligt rättvisande bild av årets resultat och att noter finns i tillräcklig omfattning och utgör specifikationer av resultaträkningens poster. Resultaträkningen är uppställd enligt LKBR.

2.4.1 Ekonomiskt resultat

Sjuhärads kommunalförbund redovisar ett underskott på 866 tkr för perioden 2019-01-01 – 2019-12-31, vilket innebär ett negativt resultat om ca 1 000 tkr jämfört med budget för samma period.

Underskottet beror i huvudsak på direktionens beslut om att försäkra den förmånsbestämda ålderspensionen, (FÅP) från 2019-01-01. Total påverkan av FÅP, inklusive löneskatt uppgår till 1 875 tkr.

Resultatet för förbundskansliet uppvisar ett underskott om ca 159 tkr. Navet science center uppvisar ett totalt negativt resultat om 714 tkr och Närvårdskontoret redovisar ett överskott om 454 tkr. Det egna kapitalet uppgår till 9 677 tkr.

2.4.2 Verifikationer

Enligt 3 kap. 8 § LKBR ska det finnas en verifikation för varje ekonomisk händelse. Har en kommun eller en region tagit emot en uppgift om den ekonomiska händelsen i en form som anges i 3 kap. 12 § första stycket LKBR, ska denna uppgift användas som verifikation, i förekommande fall kompletterad med uppgifter enligt 3 kap. 9 § LKBR första stycket. Om det behövs med hänsyn till arten av den mottagna verifikationen, får bokföringen i stället grundas på en särskilt upprättad hänvisningsverifikation.

Enligt 3 kap. 9 § LKBR ska verifikationen innehålla uppgifter om när den har sammanställts, när den ekonomiska händelsen har inträffat, vad denna avser, vilket belopp den gäller och vilken motpart den berör. I förekommande fall ska verifikationen även innehålla upplysning om handlingar eller andra uppgifter som har legat till grund för den ekonomiska händelsen samt var dessa finns tillgängliga.

Revisionskontoret noterar att en del fakturor avseende representation inte uppfyller Skatteverkets regler och krav.

2.4.3 Räkenskapsrevision

Enligt 9 kap. 13 § LKBR ska en upplysning lämnas om den sammanlagda kostnaden för de kommunala revisorernas granskning av bokföring, delårsrapport och årsredovisning.

Revisionskontoret noterar att det saknas en upplysning om den sammanlagda kostnaden för revisorernas granskning i årsredovisningen.

2.5 Balansräkning

Enligt 6 kap. 1 § LKBR ska balansräkningen i sammandrag redovisa kommunens eller kommunalförbundets samtliga tillgångar, avsättningar och skulder samt eget kapital på dagen för räkenskapsårets utgång (balansdagen). Ställda panter och ansvarsförbindelser ska tas upp inom linjen.

En större investering om 197 tkr har genomförts i en ny astronomiavdelning. Enligt beslut i direktionen 2018-02-23 ska denna belasta det egna kapitalet. En annan investering som genomförts under året är ombyggnation av matematikavdelningen Bagdad som motsvarade 76 tkr.

Revisionskontoret bedömer att balansräkningen är uppställd enligt LKBR och omfattar tillräckliga noter. Föregående års utgående balanser har överförts rätt som årets ingående balanser. Specifikationer och underlag till utgående balanser finns i tillräcklig omfattning och årets resultat enligt balansräkningen stämmer överens med resultaträkningen. Revisionskontorets samlade bedömning är att balansräkningen i allt väsentlighet ger en rättvisande bild av tillgångar, avsättningar, skulder och eget kapital.

2.6 Kassaflödesanalys

Enligt 8 kap. 1 § LKBR ska kassaflödesanalysen redovisa kommunens eller kommunalförbundets in- och utbetalningar under räkenskapsåret.

Revisionskontoret bedömer att kassaflödesanalysen är uppställd enligt RKR R13 Kassaflödesanalys och överensstämmer i allt väsentligt med övriga delar i årsredovisningen.

2.7 Drift- och investeringsredovisning

Enligt 10 kap 1-2 §§ LKBR ska driftredovisningen innehålla en redovisning av hur utfallet förhåller sig till den budget som fastställs för den löpande verksamheten. Investeringsredovisningen ska innehålla en samlad redovisning av kommunens eller kommunalförbundets investeringsverksamhet.

Revisionskontoret noterar att det saknas en driftredovisning i Sjuhärads kommunalförbunds årsredovisning. Det saknas även en investeringsredovisning som innehåller en samlad redovisning av förbundets investeringsverksamhet under året. Två investeringar finns redovisade i löpande text under kapitel 2.6 investeringsverksamhet i årsredovisningen. Revisionskontoret bedömer att förbundet behöver se över drift- och investeringsredovisningen så att de uppfyller kraven i enlighet med lagstiftningen. Inför räkenskapsåret 2020 bör förbundet dessutom beakta RKR R14 Drift- och investeringsredovisning.

2.8 Balanskrav

Ett kommunalförbund ska enligt kommunallagen göra en avstämning av balanskravet och redovisas i förvaltningsberättelsen. Eventuella negativa resultat som uppkommer ska enligt kommunallagen regleras inom tre år. Om det föreligger synnerliga skäl finns emellertid möjlighet att inte reglera ett negativt resultat.

RKR har lämnat information om beräkning och redovisning av balanskravet utifrån tolkning av förarbeten till reglerna om balanskrav i LKBR och kommunallagen.

Enligt 11 kap. 10 § LKBR ska upplysningar om årets resultat efter balanskravsjusteringar och balanskravsresultat redovisas i förvaltningsberättelsen. Vidare framgår att vid beräkningen av balanskravsresultatet, som är kopplat till kommunallagens balanskrav, ska årets resultat rensas för vissa poster som inte härrör från den egentliga verksamheten.

Revisionskontoret noterar att balanskravsutredningen i årsredovisningen redovisar ett negativt resultat om 866 tkr. Förbundet uppger att underskottet är planerat och av engångskaraktär. Enligt förbundet bör synnerliga skäl anses föreligga och därmed undanröja kravet för återställande av det egna kapitalet. Revisionskontoret bedömer att det är tveksamt om synnerliga skäl varför det egna kapitalet bör återställas.

2.9 Rättvisande räkenskaper och god redovisningssed

Enligt 1 kap. 4 § LKBR ska bokföring och redovisning fullgöras på ett sätt som överensstämmer med god redovisningssed.

Bokslutsprocessen har adekvata anvisningar som har informerats i rimlig tid innan bokslutets transaktioner ska vara genomförda. Huvudsakliga bokslutsjusteringar har bokförts i redovisningssystemet.

2.10 Bedömning av Direktionens mål med betydelse av god ekonomisk hushållning

Från och med år 2006 gäller för samtliga kommuner och kommunalförbund att Kommunfullmäktige ska fastställa mål för ”god ekonomisk hushållning” enligt 11 kap 1 § kommunallagen. Enligt kommunallagen föreligger därutöver krav på att ”fullmäktige ska besluta om riktlinjer för god ekonomisk hushållning för kommunen”.

Förvaltningsberättelsen ska innehålla en utvärdering av om målen och riktlinjerna för en god ekonomisk hushållning enligt 11 kap. 6 § första och andra styckena kommunallagen har uppnåtts och följts.

Förbundet har i budget och verksamhetsplan 2019 beslutat om två finansiella mål;

1. Förbundets kostnader ska inte överstiga intäkterna
2. Förbundet ska uppvisa ett eget kapital på lägst 4 mnkr.

Revisionskontoret noterar att Sjuhärads kommunalförbunds budget och årsredovisningen har en skrivning om god ekonomisk hushållning. Förbundet uppnår ett av två finansiella mål. Det målet som kommunalförbundet inte uppnår är förbundets kostnader ska inte överstiga intäkterna. Förbundet lämnar i årsredovisningen förklaringar till varför det finansiella målet inte nås.

Förbundets samlade bedömning är att verksamheten når såväl de finansiella som verksamhetsmässiga målen och att kraven för god ekonomisk hushållning därmed kan anses vara uppfyllda.

2.11 Övriga iakttagelser

Enligt förbundsordning för Borås regionen, Sjuhärads kommunalförbund § 10 Budgetprocess och ekonomisk styrning framgår det att budgeten ska innehålla en plan för verksamheten och ekonomin under budgetåret samt en plan för ekonomin under den kommande treårsperioden.

Revisionskontoret noterar att budget och verksamhetsplan 2019 inte innehåller någon budget avseende den kommande treårsperioden. Treårsplaner finns framtagna av förbundet men de är inte beslutade av direktionen under 2019. Direktionen kommer att besluta om treårsplaner under 2020.

2.12 Måluppfyllelse

Sjuhärads kommunalförbunds målarbete

Sjuhärads kommunalförbunds förbundsordning utgör grunden för förbundets verksamhet och fastställs av respektive medlemskommuns fullmäktige. Direktionen har beslutat om det övergripande målet; *Att aktivt arbeta för att Sjuhärad/Boråsregionen ska vara ett bra område att bo, arbeta och leva i.*

Verksamheten arbetar mot målet genom att *Med tydligt och långsiktigt Sjuhäradsperspektiv skapa gränsöverskridande möten för att främja samverkan, innovation och nytänkande.*

Förbundet har två beredningsgrupper, *Hållbar utveckling Sjuhärad (BH7)* och *Välfärd och Kompetens*. Beredningsgrupperna har till uppgift att arbeta med strategiska frågor, bereda ärenden inom sitt kompetensområde till Direktionen, ta initiativ i frågor samt företräda kommunalförbundet inom sitt verksamhetsområde.

I förbundet ingår även Business Region Borås, Medarbetarcentrum, Navet Science Center, Närvårdskontoret som koordinerar Närvårdssamverkan Södra Älvsborg samt Dataskyddsbud.

Utifrån Västra Götaland 2020 – strategi för tillväxt och utveckling i Västra Götaland (VG2020) har en delregional strategi för tillväxt och utveckling i Boråsregionen tagits fram för Förbundet. Strategin beskriver de tillväxtområden som särskilt prioriteras under 2014–2020. De utvalda fokusområdena är verktyg för att styra mot den för Västra Götaland gemensamma visionen om ”Det goda livet”. Inom kulturområdet anger Boråsregionens kulturplan 2016-2019 mål och inriktning.

Förbundets bedömning är att verksamheten uppnått en god måluppfyllelse i sin helhet avseende det övergripande strategiska målet med hänvisning till redovisade aktiviteter ur ett helårsperspektiv.

0 0 1 0 av 1 övergripande strategiskt mål

De prioriterade frågorna i den delregionala tillväxt- och utvecklingsstrategin utgör förbundets inriktningsmål. För att täcka in all verksamhet inom förbundet har ytterligare två inriktningsmål med fokus på infrastruktur och social välfärd formulerats. Sammantaget har förbundet sju inriktningsmål.

De prioriterade inriktningsmålen är:

- Skapa möjligheter till företagande och företagsutveckling
- Säkerställa nödvändig kunskap och kompetens
- Säkerställa möjligheterna till samverkan för invånarna
- Miljöinsatserna ska skapa en hållbar framtid
- Boråsregionen ska synas och sticka ut för att skapa intresse och framtidsmöjligheter
- Verka för en väl fungerande infrastruktur och kollektivtrafik
- Utveckla samverkan för en god och effektiv vård och omsorg

Kommunalförbundet bedömer att verksamheten uppnått sex inriktningsmål under verksamhetsåret. Arbetet med ett mål försenades så att detta kunde endast delvis uppnås under året.

0 1 6 0 av 7 inriktningsmål

I årsredovisningen redogör Kommunalförbundet för resultatet avseende verksamhetsåret 2019 i förhållande till de strategier som fastställts för respektive verksamhetsområde i Budget och verksamhetsplan 2019.

Basverksamhet och Business region Borås (BRB)

För förbundets basverksamhet och business region Borås (BRB) presenteras i årsredovisningen 23 strategier för att uppnå inriktningsmålen med tillhörande 60 aktiviteter/mätetal. Totalt har Förbundet definierat 15 mätetal för verksamhetsområdet i budget och verksamhetsplan 2019. Förbundet beskriver genomförandet av de planerade aktiviteterna samt utfallet från de mätetal som angetts.

Sex av mätetalen redovisas i sin helhet i årsrapporten och ett mätetal kan följas upp först 2020. Avseende tre mätetal är talet inte definierat. Samtliga mätetal saknar målsättning på helårsbasis.

Dataskyddsombud

Det övergripande målet för dataskyddsombuden är att *”Säkerställa ett gott skydd av den personliga integriteten”*. Förbundet har fastställt nio strategier samt nio aktiviteter/mätetal för verksamhetsområdet avseende 2019. För verksamhetsområdet finns en identifierad målsättning till respektive aktivitet/mätetal. I årsrapporten redogör förbundet för utfall i förhållande till mål för respektive mätetal. För sex av aktiviteterna finns sammantaget nio siffersatta mål. Av dessa har verksamheten under året inte uppnått sex av målvärdena.

Förbundet gör i årsredovisningen bedömningen att det uppsatta övergripande målet är uppnått.

Medarbetarcentrum

De övergripande målen för medarbetarcentrum är att:

- arbeta för lönsam personalrörlighet samt att
- stödja och stärka chefer och arbetsgrupper för att öka hälsa, trivsel och prestation och på det viset bidra till att medlemskommunerna är attraktiva arbetsgivare.

Förbundet har fastställt fem strategier samt tio aktiviteter/mätetal för verksamhetsområdet avseende 2019. I årsrapporten redogör förbundet för utfall i förhållande till mål för respektive mätetal.

Förbundet gör bedömningen är att Medarbetarcentrum uppfyller uppsatta mål för 2019.

Navet Science Center

Visionen för Navet Science Center är *Alla vill veta mer, alla vill vara med och utveckla vårt samhälle.*

Navet följer fem av förbundets övergripande inriktningsmål. Strategier och aktiviteter beslutas av den politiska styrgruppen för Navet. De fem inriktningsmål som är aktuella för Navet är:

- Skapa möjligheter till företagande och företagsutveckling
- Säkerställa nödvändig kunskap och kompetens
- Miljöinsatserna ska skapa en hållbar framtid
- Boråsregionen ska synas och sticka ut för att skapa intresse och framtidsmöjligheter
- Utveckla samverkan för en god och effektiv vård och omsorg.

Förbundet har fastställt tio strategier samt 43 aktiviteter/mätetal för verksamhetsområdet avseende 2019. För verksamhetsområdet finns identifierad målsättning till respektive aktivitet/mätetal. I årsrapporten redogör förbundet för utfall i förhållande till mål för respektive mätetal. Fem av aktiviteterna/mätetalen uppnås inte.

Förbundet gör bedömningen är att Navet uppfyller uppsatta mål för 2019.

Närvårdskontoret Södra Älvsborg

Verksamheten styrs av det delregionala politiska samrådet för Närvårdssamverkan bestående av representanter från medlemskommunerna och Västra Götalandsregionen samt av en styrgrupp bestående av tjänstemän. Det politiska samrådet beslutar om Inriktningsdokument för Närvårdssamverkan Södra Älvsborg 2019–2022 som tydliggör verksamhetens inriktning och styrning samt Plan och budget 2019 där målkriterier återfinns.

Närvårdssamverkans uppdrag och syfte är att:

- Skapa förtroende vårdgivarna emellan
- Skapa bättre och effektivare samarbeten via möten
- Skapa en jämlik vård
- Göra skillnad/Skapa mervärde
- Sprida inspiration och glädje för samverkan

Den gemensamma målbild som har tagits fram utifrån ovanstående syfte är:

Med tillit, där vårdgivarna arbetar tillsammans kring invånarnas behov, bygger Närvårdssamverkan Södra Älvsborg en samverkan som skapar mervärde och trygghet i vårdövergångarna.

För Närvårdssamverkan ställs också målkriterier upp. Måluppfyllelsen av dessa följs upp genom statistik som Närvårdskontoret och Södra Älvsborgs Sjukhus tillhandahåller och beslutas av det delregionala politiska samrådet.

Det är det politiska samrådets bedömning är att Närvårdssamverkan inte uppnår när tre av indikatorerna under verksamhetsåret. Den delregionala samrådsstyrgruppen väljer att frångå det beslutade målet om att andelen återinskrivningar ska ha minskat med 50 %. Istället valde styrgruppen att följa de regionala resultaten i syfte att bland annat skapa en jämförelse med övriga länet. Sammanfattningsvis bedöms måluppfyllelsen vid årets slut enligt följande:

3 0 1 0 av 4 målkriterier

Indikatorer som inte uppnåtts:

- Läkemedelsgenomgångar ska genomföras till 99 % på SÄS för att säkra vårdövergångarna
- Målet är att titta på antalet återinskrivna januari tom oktober 2018 för att sedan jämföra antalet motsvarande period 2019. Andelen återinskrivningar ska ha minskat med 50 %.
- Antal svarsdagar på avvikelser över beslutad tidsperiod (60 dagar) ska vara max 5 %.

Sammanfattningsvis konstateras att Sjuhärads kommunalförbund i budget och verksamhetsplan för 2019 har fastställt ett övergripande strategiskt mål samt sju inriktningsmål för förbundet, ett övergripande mål för dataskyddsbud och två övergripande mål för Medarbetarcentrum. Därutöver har Närvårdssamverkan södra Älvsborg fyra målindikatorer och en gemensam målbild som kommer genom inriktningsdokumentet - Närvårdssamverkan Södra Älvsborg 2019-2022. Utöver detta har förbundet fastställt 23 strategier samt 45 aktiviteter och 15 mätetal för basverksamheten och Business region Borås (BRB), nio strategier och nio aktiviteter/mätetal för verksamhetsområdet Dataskyddsbud, fem strategier och tio aktiviteter/mätetal för verksamhetsområdet Medarbetarcentrum och tio strategier och 43 aktiviteter/mätetal för verksamhetsområdet Navet Science Center.

Totalt för förbundets hela verksamhet rör det sig om:

- 1 övergripande strategiskt mål
- 7 inriktningsmål för basverksamhet och BRB
- 1 övergripande mål för dataskyddsbud
- 2 övergripande mål för medarbetarcentrum
- 4 målindikatorer för Närvårdssamverkan
- 47 verksamhetsspecifika strategier
- 122 verksamhetsspecifika aktiviteter/mätetal

Förbundet har i årsredovisningen redovisat vad de gjort för att uppnå sitt övergripande strategiska mål och om Förbundet nått målet under verksamhetsåret. Kommunalförbundet har också i huvudsak redogjort för de olika verksamheternas måluppfyllelse avseende deras egna övergripande mål eller förbundets inriktningsmål.

Det redovisas inte alltid en bedömning om verksamhetsspecifika strategier och aktiviteter/mätetal anses uppfyllda eller genomförda. Förbundet har i flera fall inte angivit målvärden för de valda aktiviteterna/mätetalen.

2.13 Bevakningsområden

Revisorerna i Sjuhärads kommunalförbund har under året särskilt bevakat följande områden.

Styrning och uppföljning medarbetarcentrum, navet och närvårdssamverkan, dataskyddsbud
Förbundet har under året haft månatliga avstämningar med de olika verksamheterna avseende ekonomin. Direktionen har ingen formell måluppföljning av verksamheterna under året med undantag från delårsbokslutet. På tjänstemannanivå följdes måluppfyllelse upp även i samband med tertialuppföljning. Navet och Närvårdssamverkan har sina egna politiska styrgrupper där ledamöter ur direktionen ingår.

Projektstyrning i Sjuhärads kommunalförbund

Boråsregionen genomförde under 2017/18 en översyn av modellen för tilldelning av tillväxtmedel. Detta är ett led i en process som direktionen initierade 2012 med ambitionen att öka tydligheten, målstyrningen och ansvarsfördelningen kopplat till tillväxtmedlen. Samma år genomfördes ett arbete för att kvalitetssäkra den nya modellen för fördelning av tillväxtmedel.

Den framtagna modellen ska bidra till att stärka målstyrning av tillväxtmedlen, öka utvärderingsbarheten samt bidra till att visa på vilka resultat och effekter satsade medel skapar samt hur de ska fördelas för att bidra till en hållbar tillväxt och utveckling i Boråsregionen. Arbetet enligt den nya modellen inleddes under våren 2019 och låg till grund för utlysningen av tillväxtmedel 2020. I slutet på 2019 fördelade förbundet projektmedel utifrån den nya modellen.

Förbundet har genomfört en effektutvärdering av tillväxtprojekt 2014-2019 under 2020.

2.13.1 Fördjupad granskning

Revisorerna i Sjuhärads kommunalförbund inte genomfört någon fördjupad granskning.

2.13.2 Intern kontroll

Direktionen ska se till att verksamheten bedrivs i enlighet med förbundsordning samt de föreskrifter som gäller för verksamheten. Direktionen för Sjuhärads kommunalförbund har vidare ansvar för att den interna kontrollen är tillräcklig samt att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredställande sätt.

Sjuhärads kommunalförbund har en plan för intern kontroll för 2019 som antagits av Direktionen 2018-12-07. Förbundet har antagit en riskanalys som grund för upprättandet av plan för intern kontroll. Direktionen har inte genomfört någon egen riskanalys. Direktionen har 2017-06-02 fattat beslut om hur arbetet med riskanalys och interna kontrollen i förbundet ska gå till.

Förbundet har inte genomfört någon löpande uppföljning av den interna kontrollen till direktionen under året. Uppföljning av den interna kontrollen gjordes vid behandling av årsredovisningen under Direktionens möte 2020-02-21.

Kommunförbundet redovisar uppföljningen av intern kontroll 2019 som bilaga 2 till årsredovisningen.

3 Sammanfattande bedömning

I granskning av Sjuhärads kommunalförbunds årsredovisning ska revisorerna i huvudsak utifrån kommunallagen, lag om kommunal bokföring och redovisning, rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning och God redovisningssed samt om resultatet i redovisningen är förenligt med de mål som Direktionen beslutat om. Ett viktigt underlag för revisorerna är Direktionens analys i förvaltningsberättelsen. Revisorernas bedömning baseras på en genomgång av direktionens redovisning och analys i årsredovisning och bokslut samt de kontroller som utförs av olika underlag. Den interna kontrollen bedöms utifrån riskanalys och plan för intern kontroll samt dess uppföljning. I den sammanfattande bedömningen ingår i förekommande fall också granskningsresultat från granskning av bevakningsområden och de fördjupade granskningar som har varit riktade mot förbundet under året.

Granskningen visar att förbundets årsredovisning är upprättad i enlighet med de krav som finns för resultat- och balansräkning. Revisionskontoret bedömer att årsredovisningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild av förbundets resultat och ställning. Årsredovisningen saknar en driftredovisning och en investeringsredovisning. Revisionskontoret bedömer att årsredovisningen med undantag av driftredovisning och investeringsredovisning i allt väsentligt har upprättats i enlighet med LKBR och god redovisningssed. Förbundet behöver upprätta en drift- och en investeringsredovisning som en del av sin årsredovisning. Förhållandena bedöms som avvikelser från LKBR.

Årsredovisningens struktur, modell för analys av finansiell utveckling och ställning samt den ekonomiska redovisningen av verksamheten är i huvudsak god. För helåret 2019 redovisar förbundet ett underskott om 866 tkr, vilket är ca 1000 tkr sämre än budgeterat resultat.

Revisionskontoret noterar att Sjuhärads kommunalförbunds budget och årsredovisning 2019 har en skrivning om god ekonomisk hushållning. Revisionskontoret konstaterar att förbundet uppnår ett av två finansiella mål. Målet som kommunalförbundet inte uppnår är att förbundets kostnader inte ska överstiga intäkterna. Förbundet lämnar i årsredovisningen förklaringar till varför det finansiella målet inte nås. Förbundets samlade bedömning är att verksamheten når såväl de finansiella som verksamhetsmässiga målen och att kraven för god ekonomisk hushållning därmed kan anses vara uppfyllda. Revisionskontorets bedömning är att förbundets bedömning avseende god ekonomisk hushållning för året behöver utgå ifrån det faktiska utfallet för både de finansiella målen såväl som de verksamhetsmässiga målen.

Revisionskontoret noterar att uppgifter avseende sjukfrånvaron för anställda i åldrarna 29 år eller yngre, 30-49 år och 50 år eller äldre saknas i årsredovisningen. Revisionskontoret noterar att flera fakturor avseende representation inte uppfyller Skatteverkets regler och krav. Revisionskontoret noterar vidare att det saknas en upplysning om den sammanlagda kostnaden för revisorernas granskning i årsredovisningen. Revisionskontoret noterar därutöver att budget och verksamhetsplan 2019 inte innehåller någon budget avseende den kommande treårsperioden, vilket anges i förbundsordningen. Treårsplaner finns framtagna av förbundet men de är inte beslutade av direktionen under 2019. Förbundet uppger att direktionen kommer att besluta om treårsplaner under 2020.

Kommunalförbundet har i *"Budget och verksamhetsplan 2019 för Boråsregionen, Sjuhärads kommunalförbund"* beslutat om ett övergripande strategisk mål. För att nå detta mål har förbundet beslutat om sammantaget sju inriktningsmål. För att nå dessa sju inriktningsmål har man tagit fram 47 verksamhetsspecifika strategier med tillhörande 122 aktivitetsmål/mätetal. Förbundet har därutöver ett övergripande mål för verksamhetsområdet Dataskyddsombud, två övergripande mål för verksamhetsområdet Medarbetarcentrum samt fyra målandikatorer för Närvårdssamverksam Södra Älvsborg att ta hänsyn till.

Förbundet bedömer att det övergripande målet samt sex av inriktningsmålen har uppnåtts under verksamhetsåret. Ett av inriktningsmålen är inte uppnått. Förbundet redovisar genomförda planerade aktiviteter i löptext men det finns inte alltid någon tydlig uppställning på om dessa anses genomförda eller inte. Förbundet har identifierat och valt ut mätetal för vissa av de verksamhetsspecifika strategierna, men i flera fall inte angett något målvärde för dessa.

Förbundet har en plan för intern kontroll för 2019 som antagits av Direktionen. Förbundet har antagit en riskanalys som grund för upprättandet av plan för intern kontroll. Direktionen har inte genomfört någon egen riskanalys. Sjuhärads kommunalförbund redovisar uppföljningen av intern kontroll i årsredovisningen.

Kommunalförbundet har förbättrat måluppföljningen jämfört med föregående år. Detta genom att anta en gemensam struktur för planering och uppföljning. Det finns en logisk koppling mellan inriktningsmål, strategi och aktiviteter/mätetal vilket möjliggör en bedömning om man närmar sig de uppsatta målen. Det saknas i flera fall dock en målsättning avseende de valda mätetalen för att dessa skall kunna nyttjas effektivt. Detta medför att målen i förekommande fall är svåra att verifiera med revisionell säkerhet.

Revisorernas bedömer att Sjuhärads kommunalförbund inom ramen för årsredovisningen redogör för väsentliga händelser och lämnar genom sin förvaltningsberättelse en översiktlig redogörelse över hur förbundets verksamhet utvecklats under året. Med utgångspunkt i att Förbundet i årsredovisningen för 2019 redogör för genomförda aktiviteter i syfte att uppnå direktions fastställda mål bedömer revisorerna att redovisningen av verksamhetsresultaten i huvudsak är förenlig med de mål som direktionen fastställt.

Den interna kontrollen bedöms som tillräcklig. Den bör dock utvecklas genom att direktionen genomför en egen riskanalys.

Borås 2020-03-16

*Andreas Ekelund,
Revisionschef, Revisionskontoret
Borås Stad*

*Samuel Kaufman
Kommunal yrkesrevisor, Revisionskontoret
Borås Stad*

BORÅS
STAD

REVISIONSKONTORET

Besöksadress Sturegatan 42 **Postadress** 501 80 Borås
Telefon 033-35 71 56 **E-post** revisionskontoret@boras.se
Webbplats boras.se/stadsrevisionen

5. Årsredovisning och
verksamhetsuppföljning 2019 för Södra
Älvsborgs Räddningstjänstförbund (SÄRF)
KS2020/96

§84

KS2020/96

Årsredovisning och verksamhetsuppföljning 2019 för Södra Älvsborgs räddningstjänstförbund (SÄRF)

Beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige godkänner årsredovisning 2019 för Södra Älvsborgs räddningstjänstförbund (SÄRF).

Kommunfullmäktige beviljar även ansvarsfrihet för förbundsdirektionen samt de enskilda ledamöterna i densamma.

Ärendet

Förbundsdirektionen har i mars 2020 beslutat att fastställa årsredovisning och verksamhetsuppföljning för år 2019 samt att tillsammans med revisionsberättelse överlämna årsredovisning och verksamhetsuppföljning till kommunfullmäktige i respektive medlemskommun för bedömning av ansvarsfrihet för direktionen. Resultatet för räddningstjänstförbundet var 2019 395 tkr, eget kapital uppgick 2019-12-31 till 51,6 mnkr.

Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen

Kommunfullmäktige godkänner årsredovisning 2019 för Södra Älvsborgs räddningstjänstförbund (SÄRF).

Kommunfullmäktige beviljar även ansvarsfrihet för förbundsdirektionen samt de enskilda ledamöterna i densamma.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förslag till beslut kan antas och finner att så sker.

Beslutsunderlag

- Borttagen på grund av personuppgifter.
- Borttagen på grund av personuppgifter.
- Borttagen på grund av personuppgifter.
- Borttagen på grund av personuppgifter.
- Borttagen på grund av personuppgifter.

Skickas till

Kommunfullmäktige

Södra Älvsborgs
Räddningstjänstförbund

Årsredovisning 2019

Dygnet runt,
365 dagar om året, finns vi
för invånarnas säkerhet och
upprätthåller beredskap för att
hantera olika typer av olyckor.
Vi är omkring 500 anställda
och tillsammans arbetar vi
för att nå vår vision om
**ett säkert och
olycksfritt samhälle
för alla.**

Innehållsförteckning

1. Inledning	
1.1 Bakgrund	
1.2 Syfte	
2. Sammanfattning	
3. Innehåll	
4. Sammanfattning av rapporten	28
5. Bakgrund	30
6. Syfte och uppdrag	31
7. Metod	31
8. Resultat	32
9. Diskussion	34
10. Sammanfattning	36
11. Referenser	38
12. Bilagor	40

Produktion och foto: Sandra Eidergren och Julia Karlsson, Södra Älvsborgs Räddningstjänstförbund © 2020

Förbundsledningen har ordet

Södra Älvsborgs Räddningstjänstförbund, SÄRF, växer men det är inte storleken eller antalet som avses. Vi har gått från synsättet att räkna personal till att räkna *med* personal. Ett ökat medarbetarinflytande och engagemang har inneburit önskade förändringar med tydligare ledning och styrning av verksamheten vilket har stärkt organisationen som helhet.

Den nya direktionen som tillträdde 2019 har varit involverade i flera omfattande ärenden och beslut. Under beredningen av en ny ekonomisk fördelningsmodell kom Medlemsrådet fram till en ekonomisk lösning som beslutades av respektive kommunfullmäktige och därefter infördes i förbundsordningen, gällande från 2020.

Arbetet med förbundets Handlingsprogram för 2016-2019 innebar inte endast ett avslut under året, utan även en nystart

i framtagandet av ett nytt inför den kommande fyraårsperioden. Med tidigare erfarenhet innebär det nya handlingsprogrammet flera förändringar. Inte minst att organisationens samlade kraft ska bidra till att uppnå de nationella säkerhetsmålen, alltifrån individ-, direkt-, indirekt-, strategisk- och politisk nivå.

Förbundets portar har öppnats mot omvärlden på ett nytt sätt. Vikten av samverkan och samarbete internt likväl som externt är förutsättningar för att skapa en effektivare räddningstjänst. Landshövdingen i Västra Götaland, Anders Danielsson, besökte SÄRF under våren, ett tillfälle att diskutera våra myndigheters mellanhavanden och möjligheter för utveckling. Generaldirektören för Myndigheten för Samhällsskydd och Beredskap, MSB, Dan Eliasson, fick i höstas en förevisning av medarbetares idéer om hur småskaliga insatser med flygplan kan göra stor skillnad

vid brand i skog och terräng samt ett besök på förbundets gedigna utbildningsanläggning. Diskussioner fördes även kring lösningar för en mer effektiv rekrytering av räddningstjänstpersonal, vilket inte minst är en nationell angelägenhet.

Internt har organisationens struktur förändrats för att agilit kunna anpassas till nutida liksom framtida risker och behov. Nya och nödvändiga styrprocesser har implementerats under de senare åren rörande verksamhet och ekonomi för att åstadkomma en god ekonomisk hushållning. Frukterna av detta arbete har fått genomslag med regelbundna tertialuppföljningar inklusive åtgärder enligt Interkontrollplan.

En inventering av samverkansavtal med angränsande räddningstjänst är ständigt aktuellt i syfte att räddningsinsats ska kunna påbörjas med närmaste resurs.

Samarbetet inom Räddningstjänster i samverkan i Västra Götaland, Räddsam VG, med 19 räddningstjänster som omfattar 50 kommuner fortsätter att utvecklas och har förstärkts med gemensamma utbildningsinsatser för personal, operativt stöd och forum för chefer och politiker. Även utbildningstillfällen att öva tillsammans med polismyndigheten och regionen har inneburit bättre förutsättningar för blåljuspersonal att förberedas och möta allvarliga händelser riktade mot civilsamhället.

Det förebyggande uppdraget omfattar alla våra anställda före, under och efter räddningsinsats. För ökad tyngd och utrymme har beslut fattats att förbundet årligen ska genomföra två riktade insatser utifrån ett helhetsperspektiv. Under 2019 genomfördes två framgångsrika insatser. Den första ägnades främst åt tillsyn på vårdboenden samt ett antal skolor.

Den andra avsåg verksamheters hantering av gasflaskor samt information till allmänheten på lokala samlingspunkter. Att öka medvetenheten om det individuella brandskyddet genom att tillföra kunskap kan begränsa olika förlopp med ett snabbt agerande, där tidsaspekten kan bli mycket avgörande för uppkomna skador.

”RiB-lyftet” är ett pågående projekt sedan 2017 för att dels stärka den interna samhörigheten, dels stärka den gemensamma förbundsformågan för vår räddningstjänstpersonal i beredskap, RiB. Målsättningen för 2019 var samövning vilket gav ett mycket gott resultat och fortsätter kommande år. Med gemensamma övnings- och utbildningsriktlinjer ökar möjligheterna till förbättrade insatser. Metodutveckling är en viktig del i detta arbete, där forskning och beprövad erfarenhet möts för att optimera resultat. SÄRF avsätter tid åt innovationer och följer upp

resultaten av olycksutredningar för att ständigt uppdatera färdigheter, vilket har rönt ett gott renommé inom området.

Guttasjöns övningsanläggning används i stor omfattning såväl internt som externt med besök från totalt 49 nationer genom åren. För att öva säkert i en frisk arbetsmiljö kräver den drygt 30 år gamla anläggningen vissa förbättringsåtgärder. Nödvändiga förändringar av fältet har delvis genomförts men ytterligare åtgärder kvarstår. Inte minst behöver huvudbyggnaden byggas om. Resultatet av en förstudie presenterades under året, efter en framställan från SÄRF 2017. Direktionen och Medlemsrådet har ställt sig positiva till att förarbetet fördjupas under 2020.

I stödet av den politiska viljan och med engagerade medarbetare kommer tillväxten inom SÄRF att fortsätta som en effektiv räddningstjänst i tiden.

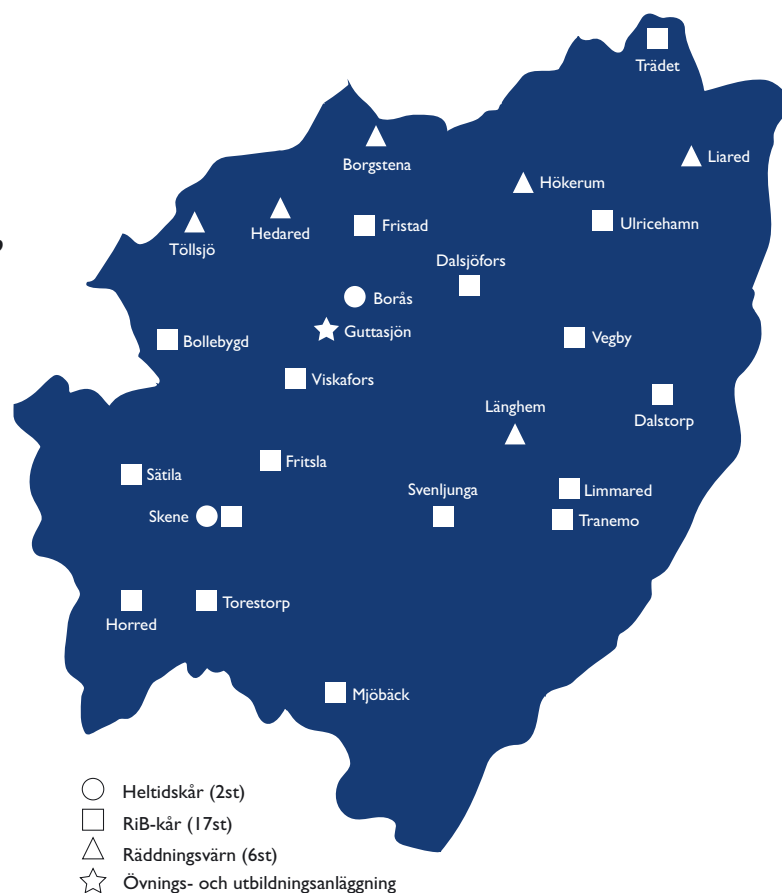
Jill Jingbrant
Förbundsdirektör

Rose-Marie Liljenby Andersson
Ordförande

Uppdrag och mål

Vi organiserar och driver räddningstjänst i sex kommuner: **Borås, Bollebygd, Mark, Svenljunga, Tranemo och Ulricehamn.**

Att räddningstjänsten finns på plats för att hjälpa till vid en olycka känner de allra flesta till. För oss är arbetet med att förebygga bränder och andra olycksfall minst lika viktigt.

Att följa upp och ta lärdom av inträffade händelser är även det en stor del av vårt arbete. Vi har i uppdrag att förhindra och minska konsekvenserna av olyckor hos alla som bor, verkar och vistas i vårt område.

Vi informerar, utbildar och kommunicerar för att förebygga oönskade händelser och skapa ett tryggare samhälle.

Vi stödjer våra medborgare och kommuner i skyddet mot olyckor och kriser.

Vi genomför insatser vid risker, olyckor och kriser för att rädda och skydda människor, egendom och miljö.

UTVECKLA

Vi deltar i utvecklingen av samhällets trygghets- och säkerhetsarbete samt utvecklar vår egen förmåga.

Räddningstjänstuppslagets olika skeden

Vår organisation är anpassad för att driva och stödja räddningstjänstuppslagets olika skeden.

Förebygga

Genom information, rådgivning, utbildning och tillsyn tillgodoser vi lagstiftningens krav på skydd, säkerhet och trygghet i samhället på lokal nivå.

Arbetet bygger på en kontinuerlig och nära samverkan med medborgare, näringsliv och våra medlemskommuner.

Tillsammans med våra medlemskommuner arbetar vi bland annat med risk- och sårbarhetsanalyser, medverkar i samhällsplaneringen, utbildar olika målgrupper och ger råd och information till enskilda.

Förebygga

Rädda

Följa upp

vara väl förberedda för räddningsinsatser.

Vi arbetar även för att stödja våra kommuner vid kris genom samverkan och stöd med kompetens och resurser.

Följa upp

För att optimera verksamheten och möta riskbilden i samhället behöver vi identifiera, dokumentera och analysera enskilda risker, tillbud och olyckor.

Vi lär av inträffade olyckor och räddningsinsatser och tar tillvara erfarenheter både i det olycksförebyggande arbetet och i de insatsoperativa förberedelserna kring beredskap för att ständigt utveckla och förbättra vår verksamhet.

Rädda

Vi upprätthåller beredskap för att dygnet runt kunna utföra räddningsinsatser.

Arbetet innebär att utveckla och bibehålla kompetens, metoder och tekniska resurser för att

Verksamhetsutveckling

Befolknings- och områdesutveckling

Inom förbundets gränser bodde det under 2019 drygt 204 000 invånare.

Under den senaste tioårsperioden har befolkningen totalt sett ökat med cirka 8 procent. Utvecklingen skiljer sig dock relativt mycket åt mellan våra medlemskommuner. Med undantag för Borås stad har samtliga kommuner i förbundet även en åldrande befolkning. Befolkningsökning kan förväntas leda till ett ökat antal insatser och en åldrande befolkning kan förväntas bidra till en ökad sårbarhet vid olyckor.

Vi ser över åren en trend med ökat antal omkomna i bostadsbränder inom vårt område. Detta kan härledas till såväl befolkningsökning som ökad medellivslängd liksom det faktum att äldre bor kvar längre i sina hem, i många fall utan förmåga att själva sätta sig i säkerhet i händelse av brand.

SÄRF fortsätter det långsiktiga arbetet med öka kunskaperna i individuellt brandskydd.

Bostäder med brandskydd i form av handbrandsläckare och brandfilt samt fungerande brandvarnare ökar nationellt, dock saknas fortfarande fungerande brandvarnare i var tionde svenskt hem. Vi ser att det finns mycket arbete att göra inom detta område. Effekten av att själv kunna ingripa i händelse av brand och bryta eller försvaga förloppet är för oss uppenbar.

Geografiskt sett täcker förbundet en stor yta, cirka 90 gånger 90 kilometer, med mycket skog och landsbygd. Närmare 20 procent av befolkningen bor på orter med färre än 200 invånare. I genomsnitt bor det ungefär 39 invånare per kvadratkilometer i förbundet, vilket är färre än i övriga Västragötalandsregionen. Befolkningsstätheten är dock ojämnt fördelad över ytan. I de områden där många bor

och verkar inträffa fler olyckor och olyckorna kan ofta medföra större samhällsliga konsekvenser. En olycka som inträffar utanför tätbebyggt område riskerar att ta längre tid att upptäcka och det kan krävas mer tid för räddningstjänsten att anlända. Invånare på landsbygd behöver därför ha en högre grad av egen förmåga att själva agera och begränsa följderna av olyckor innan hjälp kommer på plats. Genom förbundet går riksväg 27, 40, 41, 42 och 46 samt de primära landsvägarna 180, 182, 183, 154, 156 och 157. Järnvägarna Kust till kust-banan, Viskadalsbanan samt Älvsborgsbanan går också genom förbundet med knutpunkt i Borås. SÄRF följer särskilt utvecklingen för RV40 då det är den enskilt mest trafikerade vägen.

Verktyg för lyckade och effektiva insatser

Inom vår operativa verksamhet har nu samtliga räddningsstyrkor möjlighet att komplettera sina lägesrapporter från olycksplats med hjälp av bildöverföring.

SÄRF har anpassat strategier för att informera och råda boende utifrån insatstider och vår operativa förmåga. Bland annat genomförs områdesbesök inom en vecka efter brand eller annan händelse i bostäder där informationsbehov föreligger. Konsekvenssamtal genomförs med skolelever efter anlagda skolbränder inom samtliga våra medlemskommuner. För att vi ska kunna genomföra säkra och effektiva insatser krävs att lättolkad information om aktuellt objekt finns tillgänglig. Vi har tagit fram vägledning för utformning av tekniska lösningar för brandskydd som kan komma att användas vid räddningsinsats. Samtliga SÄRF:s automatlarmsobjekt finns överskådligt beskrivna i de insatskort som förvaras lättillgängligt för aktuell räddningsstyrka.

Organisationsutveckling

2019 tillträdde en ny politisk Direktion för förbundet.

Direktionen består av sju ledamöter och fastställer ramarna för verksamhetens omfattning och inriktning. De är tillika räddningsnämnd och utövar därmed det myndighetsansvar som lagstiftningen kräver.

Som ett led i SÄRF:s säkerhetsskyddsarbete har ledningscentralen på Borås brandstation, efter beslut från Länsstyrelsen, under året klassats som skyddsobjekt.

2016 påbörjades ett part-sammansatt utvecklingsarbete som ledde fram till att en ny förvaltningsorganisation trädde i kraft 2018 med fokus på ledning och styrning av verksamheten. Under 2019 har organisationen justerats efter de behov som krävs för en effektivare räddningstjänst. Räddningstjänstupdraget är ett unikt och ansvarsfullt samhällsuppdrag som kräver agilitet, följsamhet och stabilitet. Som ett led i förändringsarbetet tillsätter förbundet 2020 en

Räddningschef med en ny inriktning, en utveckling av den lagstadgade rollen utifrån samhällets behov av vår totala verksamhet. Arbetet utgår ifrån systematiska utvärderingar genom analys och identifiering av risker och hot och är aktivt förebyggande i hanteringen av miljö- och hälsorisker, liv och egendom. Det är till skillnad från tidigare ett utåtriktat uppdrag som strategisk kontaktperson och kunskapsresurs. En tydligare tillgång för förbundets medlemskommuner och inte minst i samverkan med lokala, regionala och nationella samarbetspartners. Viktiga inriktningar för att även framåt bedriva effektiv räddningstjänst är att såväl bibehålla som fullfölja medarbetarens engagemang att utveckla förbundets gedigna kompetens- och metodutveckling. Att säkerställa SÄRF:s omfattande RiB- och värnorganisation liksom ett utvecklat samarbete med våra medlemskommuner är andra betydelsefulla inriktningar.

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Ägarförhållanden

Södra Älvsborgs Räddningstjänstförbund, SÄRF, är ett kommunalförbund som organiserar och driver räddningstjänst på uppdrag av invånarna i sex medlemskommuner.

Kommunalförbundet består av Borås stad samt kommunerna Svenljunga, Tranemo, Mark, Ulricehamn och Bollebygd och finansieras till största delen med skattemedel.

2019 var Medlemsbidraget 165,1 Mkr vilket innebär en bidragsfinansiering av verksamheten med 88,5 procent och en kostnad per invånare inom förbundet på 806 kr. Resterande finansieras genom intäkter från myndighetsutövning, utbildningar, automatiska brandlarmstjänster och övriga avtalstjänster.

Pensionsförpliktelser

SÄRF prognosticerar pensionskostnader med en beräknad pensionsålder på 59,5 år för SAP-R, Särskild avtalspension inom Räddningstjänst. Om personal fortsätter sin anställning längre än så minskas våra pensionskostnader.

Under 2019 hade 15 stycken möjlighet att avgå med avtalspension men sju valde att fortsätta arbeta vilket minskade förbundets pensionskostnader för 2019 med 2,0 Mkr.

Risker

Räddningstjänster har ett försäkringsskydd genom Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, MSB, för att täcka kostnad vid stor skada.

Självriskens är 0,02 procent av aktuell kommuns skatteunderlag

föregående år och sker skadan inom Borås, förbundets största medlem, blir självriskens ca 4,5 Mkr.

Under 2019 inträffade en större händelse, branden på Evedalsgatan i Borås. För SÄRF:s räkning stannade kostnaden på 1,1 Mkr som därmed fick klara hela kostnaden själv.

Budget läggs alltid på ett normalår och kostnaden för eventuella stora skador får hanteras när de uppstår. SÄRF har vid utgången av 2019 Eget kapital på 51,6 Mkr och en soliditet på 34 procent vilket visar på en långsiktig och stabil verksamhet som klarar stora händelser.

Händelser av väsentlig betydelse

Barn och unga

Under hela året har vi arbetat med konceptet ”Brandsyn i hemmet”. Våra instruktörer har varit ute bland elever runt om i förbundet. Barnen har fått med sig en checklista hem som de tillsammans med en vuxen har fått fylla i. Checklistan tar upp punkter såsom förekomst av brandvarnare, brandfilt och släckutrustning. Fler än 2 300 barn har under 2019 fått en checklista att ta med hem. Konceptet har mottagits positivt bland såväl skolpersonal som föräldrar.

Konceptet ”Brandman på turné” där brandmän och ferieungdomar besöker folktäta platser i våra medlemskommuner under sommaren för att informera förebyggande har fortsatt. Vi besökte bland annat badstränder, skolor, dagis, fritidshem och campingar i syfte att förebygga bränder och drunkningsolyckor.

Aktiv samhällsaktör

Vi strävar efter att ha en aktiv roll vid lokala evenemang inom vårt område. Som organisation bidrar vi dels med vår specialistkompetens inom evenemangssäkerhet och dels genom aktivt deltagande för att visa upp vår verksamhet och nå allmänheten med förebyggande information. Borås Pride, Mark Pride, Kretsloppsveckan och Nationaldagsfirandet i Borås är exempel på större evenemang där vi mött invånarna under året.

2019 har personal från 24 av 25 stationer deltagit vid ett 50-tal lokala evenemang så som kommunalt arrangerade områdesdagar och familjedagar. I de områden som av Polisen bedöms som särskilt utsatta har vi avsatt extra resurser för att bland annat låta besökarna öva sig på att hantera släckutrustning.

Vi deltar löpande i ett stort antal forum kopplat till säkerhets- och trygghetsarbete i våra medlemskommuner. Målet är att kommunerna i förbundet ska uppleva en ökad närvaro och medverkan från räddningstjänsten i det kommunala säkerhets- och trygghetsarbetet. En idé för att framåt utvärdera vilken effekt vår närvaro har vore att ta fram en enkät mot de som arbetar med dessa frågor i kommunerna där de kan beskriva hur vi varit involverade i arbetet.

Under nationaldagsfirandet i Borås, den 6 juni, bjöds Förbundsdirektör Jill Jingbrant in som talare till Stadsparken. Ämnet för talet var hur tid används, vad vi prioriterar och fyller den med, inte minst när både första hjälpenkunskap och tidsfaktorn kan rädda liv.

I november arrangerade SÄRF tillsammans med Räddsam VG den årliga Höstkonferensen. Ett 60-tal företrädare från Västra Götalands räddningstjänster och politiska ledning samverkade med Länsstyrelsen och MSB under två dagar på Borås Kongress. SÄRF:s Ordförande Rose-Marie Liljenby Andersson invigde konferensen tillsammans med Förbundsdirektör Jill Jingbrant. Dagarna kom att aktualisera moral, etik och ansvar inom räddningstjänsten i Sverige liksom inom Räddsam VG och hur vi tillsammans fortsätter vår samverkan för ett säkert och tryggt Västra Götaland med förmåga att hantera det oönskade.

Upprustning av ett välbesökt övningsfält

SÄRF:s övningsfält vid Guttasjön har funnits sedan 1988 när det upprättades åt dåvarande Borås brandförsvaret. De senaste två åren

har upprustning och renovering legat i fokus. Arbetet med att sektionera fältet och arbeta med nyskapande arbete fortsatte under året. En förstudie kring möjlighet till ombyggnation av huvudbyggnaden har genomförts då den är i stort behov av renovering. Under året invigde vi ett nytt snickeri och ett motorsågshus på området.

Under året har Högskolan i Borås uppfört en skjuthall intill övningsfältet för de elever som läser på polisprogrammet.

SÄRF har bistått med såväl materiel som personal till den statliga utbildningen Grundutbildning för räddningstjänstpersonal i beredskap, GRIB. Flertalet kurser hölls på fältet under året och blivande brandmän från stora delar av Sverige har utbildats på Guttasjön.

Tack vare förbundets övningsfält har SÄRF fått ta emot flertalet internationella företag som forskar och metodutvecklar inom områden som utveckling av skyddskläder, konstruktionsbrand och bilbatterier.

Utbildning

2019 har i stort inneburit ett fullbelagt övningsfält. Grundläggande brandutbildning har växlats med heldagsövningar för RiB- och Räddningsvärnpersonal liksom egen metodutveckling och bokningar med internationella företag som metodutvecklar på fältet.

Utbildning i egenotning är genomförd två gånger under året.

Under året har vi totalt utbildat 10 629 personer. Grundläggande brandutbildning för våra medlemskommuner har varit den

största utbildningsinsatsen med sammanlagt 6 510 deltagare.

Årets heldagsövningar för våra RiB- och värnstationer syftar till att ytterligare stärka förmågan ute på våra lokala brandstationer i förbundet då de samövar precis som i verkliga larmsituationer.

Ärendehantering

Tillsyn enligt LSO, Lag om skydd mot olyckor och LBE, Lag om brandfarliga och explosiva varor är de ärenden som räddningstjänsten själva äger och initierar. I resterande ärenden agerar vi som remissinsats inom våra specialistkompetenser. Inkomna handlingar under året var 806st, vilket är en markant ökning från föregående år med 706st.

För oss är det viktigt att byggprocesser genomförs på ett bra sätt. Som remissinstans ska vi genom dialog och kunskapsutbyte arbeta aktivt för att få ett bättre arbetssätt och samarbete i samtliga medlemskommuner. För att optimera vårt samarbete med medlemskommunernas och dess byggprocesser har vi under året haft löpande kontakt med byggnadsförvaltningar i medlemskommunerna och kommer fortsätta ta en aktiv roll i bygglovsgranskningar och remisser.

Som representanter i förebyggande rådet hade vi förmånen att hålla en fortbildning för medlemmar i RäddsamVG kring byggnadstekniska installationer. Att utbyta kunskaper och erfarenheter vid dessa tillfällen är viktigt för vår fortsatta utveckling.

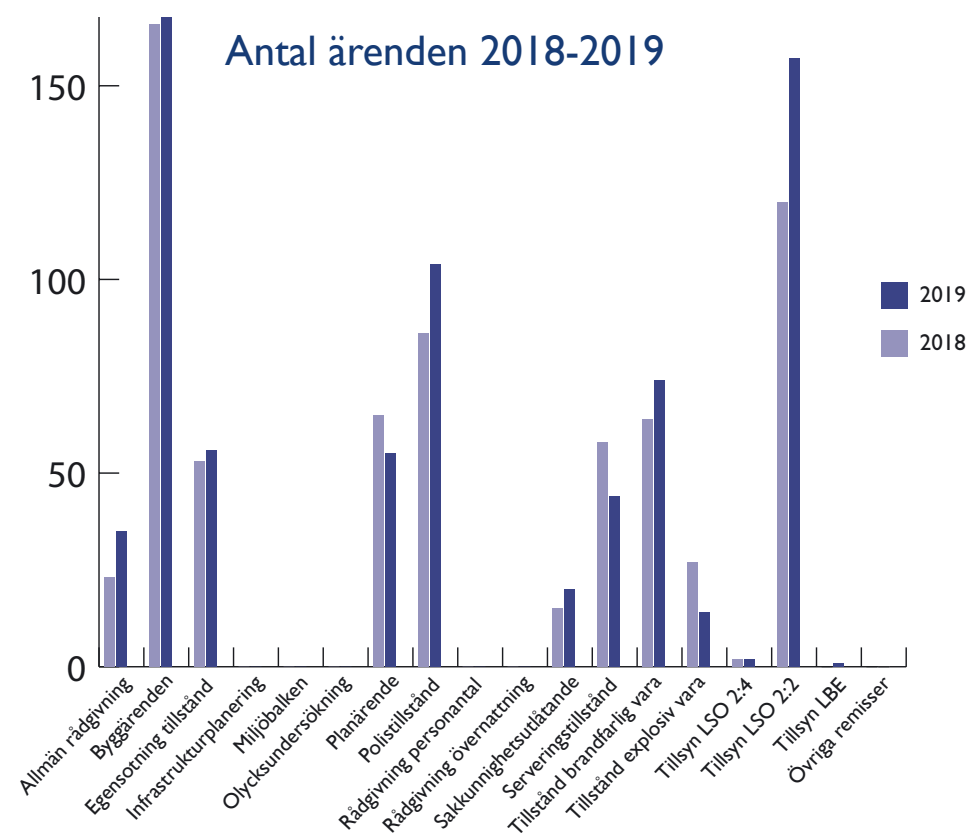
SÄRF stod under året värd för den årliga 100 000-konferensen, en mötesplats för brandingenjörer och brandsinspektörer från nio svenska räddningstjänstorganisationer som verkar i områden med fler än 100 000 invånare. Under två dagar lyssnade och workshopade omkring 40 deltagare kring förebyggande frågor och aktuella

case. Samverkan spelar en stor roll då problematiken i mångt och mycket är densamma i landet.

Tillsynsarbete

Fastighetsregister har införts för våra samtliga medlemskommuner.

Årets verksamhetsmål att genomföra 120 tillsyner har genomförts. Under året genomfördes 157 tillsyner vilket också är en ökning från föregående år. Omkring 60 av dessa tillsyner är kopplade till våra samordnade tillsyner som genomförs tillsammans med andra myndigheter. Sex av dessa är också tillsyn av badplatser i våra medlemskommuner.

Vi har fortsatt att arbeta med konceptet "Riktad insats" i vårt förebyggandearbete. I år var fokusområdet brandskydd i hemmet och gasflaskor i verksamheter och vår operativa personal deltog genom att besöka vårdboenden och verksamheter som har gasflaskor. Då vi ser goda resultat av våra riktade insatser kommer vi under 2020 fortsätta arbeta med konceptet.

Krisberedskap

Under året arbetades det fram en risk- och sårbarhetsanalys för utvecklandet av vår krisberedskap och SÄRF har under året deltagit i förberedelserna för Totalförsvarsövning 2020. Under kommande år övar vi tillsammans med våra medlemskommuner för att bedöma och utvärdera nuläget inom Sveriges totalförsvar.

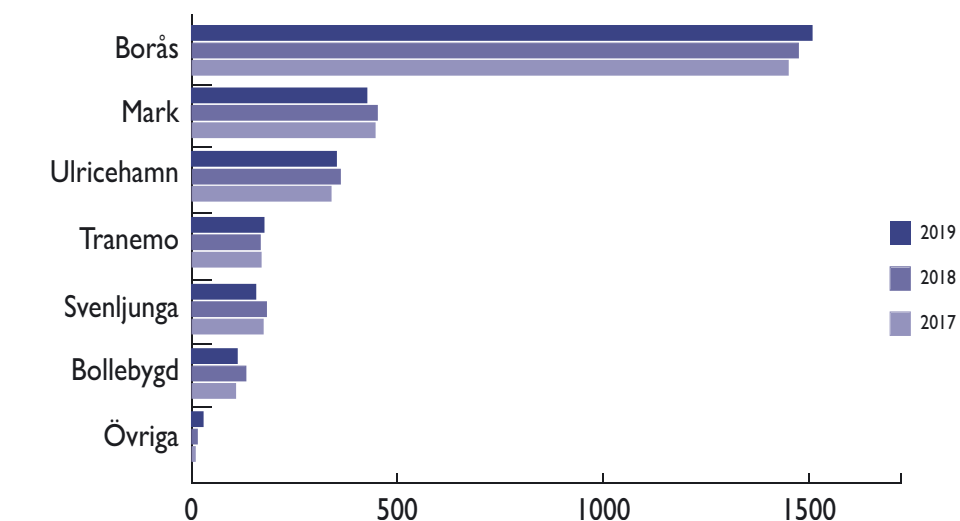
Investering i fordon och utrustning

Under 2019 har en större investering gjorts i två nya insatsledarbilar som tagits i bruk. Fordonen är specialbyggda utifrån SÄRF:s specifikationer för att hålla nere kostnader och samtidigt garantera önskade funktioner.

En större upphandling av larmkläder har gjorts i samverkan med räddningstjänstförbunden i Alingsås-Värgårda, Norra Älvsborg, Bohus samt Östra Skaraborg som har letts och genomförts av SÄRF. De nya larmställen levereras under 2020.

Antal insatser per kommun 2017-2019

Talande för året har annars varit att laga och ta omhand det materiel och fordon vi har inom förbundet.

Operativa händelser

Antalet händelser, 2 757st, utgör en marginell minskning jämfört med föregående år, då siffran låg på 2 781st. Den vanligast förekommande händelsetypen inom förbundet är automatlarm utan brandtillbud vilket ökat

något för 2019. Näst vanligast är trafikolyckor som minskat i antal sedan 2017.

Under perioden 2016-2019 har den genomsnittliga insatstiden inom SÄRF:s område minskat något, vilket var ett av förbundets säkerhetsmål i förbundets Handlingsprogram. Borås kommun står för cirka 55 procent av alla larm.

Antalet insatser i förhållande till befolkningen ligger relativt konstant och i nivå med landet som helhet men med kommunala variationer. Flest antal insatser per invånare sker i Svenljunga och Tranemo.

I väntan på ambulans, IVPA regleras av ett samverkansavtal mellan räddningstjänsten och Västra Götalandsregionen. Sedan IVPA-avtalet med Södra Älvsborgs sjukhus skrevs om 2016 och larmkriterierna ändrades har antalet IVPA-händelser inom SÄRF minskat och stabiliserats på omkring 300 händelser per år.

Brand, ej i byggnad har minskat markant sedan föregående år, framför allt när vi ser till brand i skog och mark. En tänkbar orsak kan vara att vi fick en mer gynnsam sommar utifrån brandrisken sett med mer nederbörd och lägre temperaturer.

Trots att siffran för antalet brand i byggnad pendlat en del de senaste åren finns en nedåtgående trend där SÄRF:s trendlinje ligger något under den nationella. Denna trend kan delvis förklaras med ett utökat förebyggande arbete i form av tillsyn, kommunikation och rådgivning.

Insatsuppföljning

Att dra nytta av erfarenheter efter utförda insatser är av stor vikt för vår verksamhet. Genom bland

annat olycksutredningar kan vi dra nytta av erfarenheter och utveckla våra metoder och arbetssätt. Att lära från våra erfarenheter och upplevelser bidrar till att vi blir effektivare när olyckan är framme. Av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, MSB fick SÄRF under året uppdraget att göra en olycksundersökning för en brand i ett mobiliseringsförråd i Hova.

Metodutveckling

Vi bedriver metodutveckling i syfte att stärka vår operativa förmåga och i förlängningen utveckla och säkerställa att SÄRF kan genomföra effektiva räddningsinsatser enligt Lag om skydd mot olyckor. SÄRF:s metodutveckling genomförs i projektform. Större metodutvecklingsprojekt genomförs med stöd eller i samarbete med andra myndigheter så som MSB och RISE, Research Institutes of Sweden. De flesta aktiviteterna inom metodutveckling genomförs på SÄRF:s övningsanläggning Guttasjön.

Under året har SÄRF implementerat drönare som beständigt verktyg i den operativa verksamheten. Målet med drönarverksamheten i SÄRF är att genomföra fler effektiva och säkra insatser samt effektivisera vår olycksutredning, utbildning och förebyggande

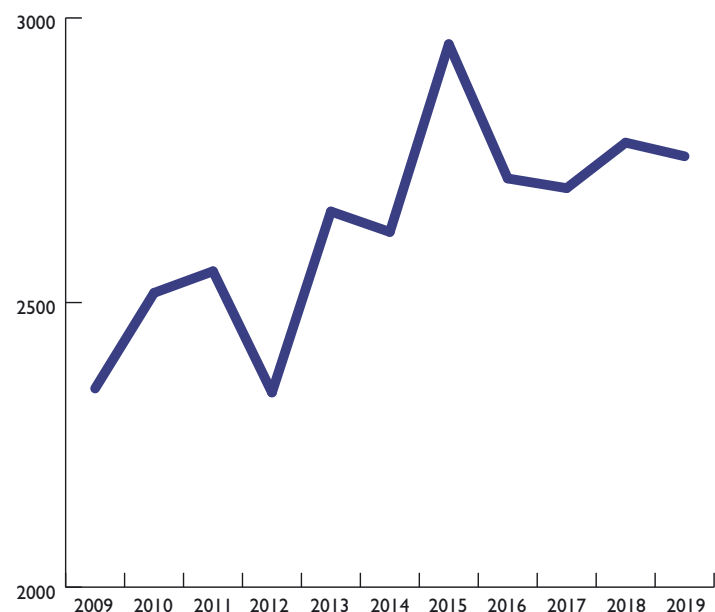
arbete genom drönarfilm material. Under året har piloter utbildats och rutiner och riktlinjer har tagits fram. Totalt har SÄRF 20 utbildade piloter inom förbundet. 16 operativa händelser med aktiverade drönarpiloter från Borås har registrerats under året, exempelvis storbranden i Knalleland liksom skogsbränder. Vi ser att det finns utvecklingspotential för användning av drönare.

Ett stort utvecklingsarbete har genomförts kring vår förmåga med farliga ämnen. Arbetssätt och rutiner har tagits fram för detektering av och insatser. För att vi ska vara medvetna om att rätt utrustning används under insats har kravspecifikation tagits fram för inköp av indikeringsutrustning.

Under året har idén om hur småskaliga insatser med flygplan kan göra stor skillnad vid brand i skog och terräng vuxit fram. Frågan är särskilt aktuell med tanke på de senaste årens skogsbränder och den framtidsutsikt som väderförändringar för med sig. Idén med vattenburen luftsläckning fick två erfarna och innovativa brandmän presentera och diskutera med MSB:s Generaldirektör Dan Eliasson under ett platsbesök på Viareds flygfält samt vår övningsanläggning Guttasjön.

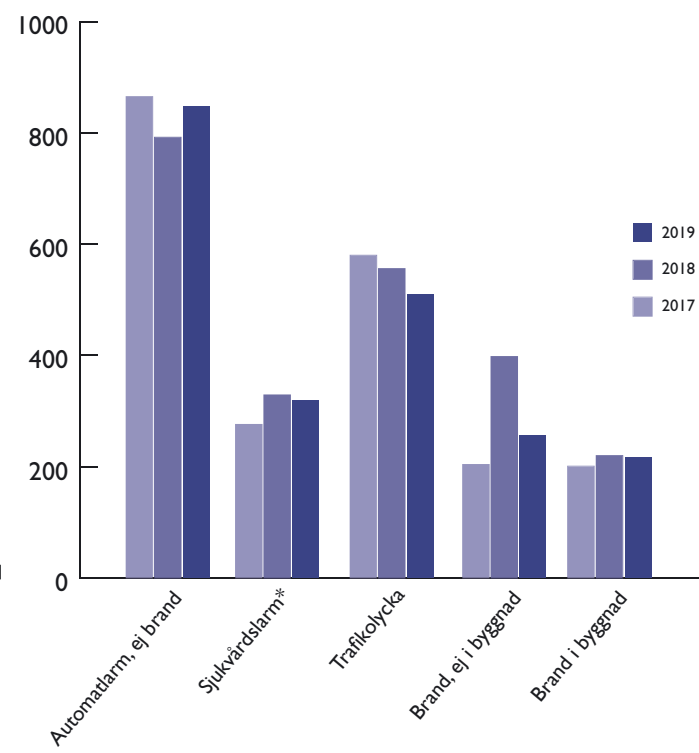

Skadehändelser i SÄRF 2009-2019

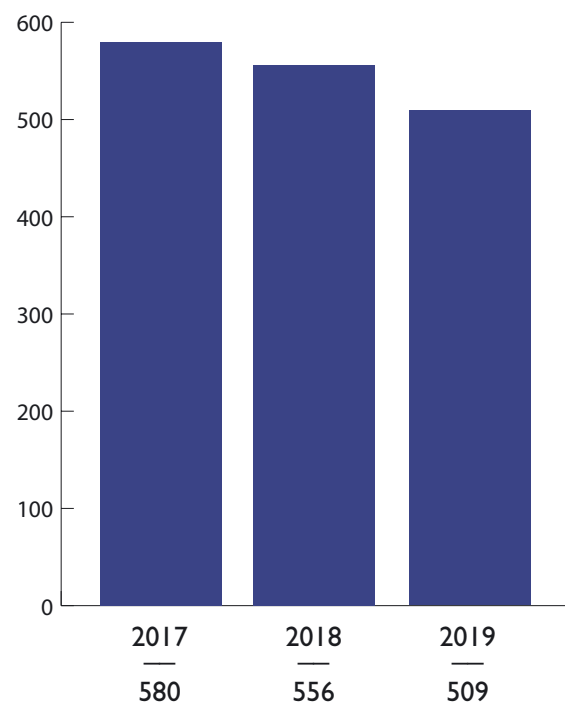
Notera Marks kommuns inträde 2010-01-01

Antal larm fördelade på vanligt förekommande händelser 2017-2019

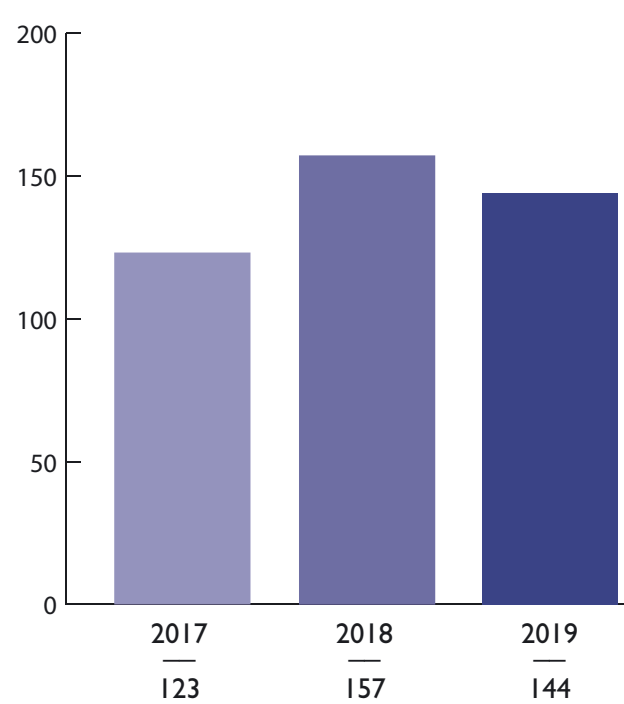

*Sammanslagning av: annat sjukvårdslarm, hjärtstoppslarm, annan hjälp till ambulans.

Antal trafikolyckor 2017-2019

Antal bostadsbränder 2017-2019

En av årets händelser

Strax efter klockan nio på morgonen den 27 februari larmades vi till en brand på Evedalsgatan i Borås. Ett matvarulager i ett industrihotell hade börjat brinna under tiden verksamhetsutövaren var på plats.

Den exakta orsaken till branden har inte fastställts men troligen har branden startat i samband med att laddning av en truck skulle ske. Matvarulagret var centralt placerat i en stor, komplex byggnad och omgiven av andra verksamheter i fastigheten.

Varken verksamhetsutövaren eller personal från intilliggande verksamhet lyckades släcka branden.

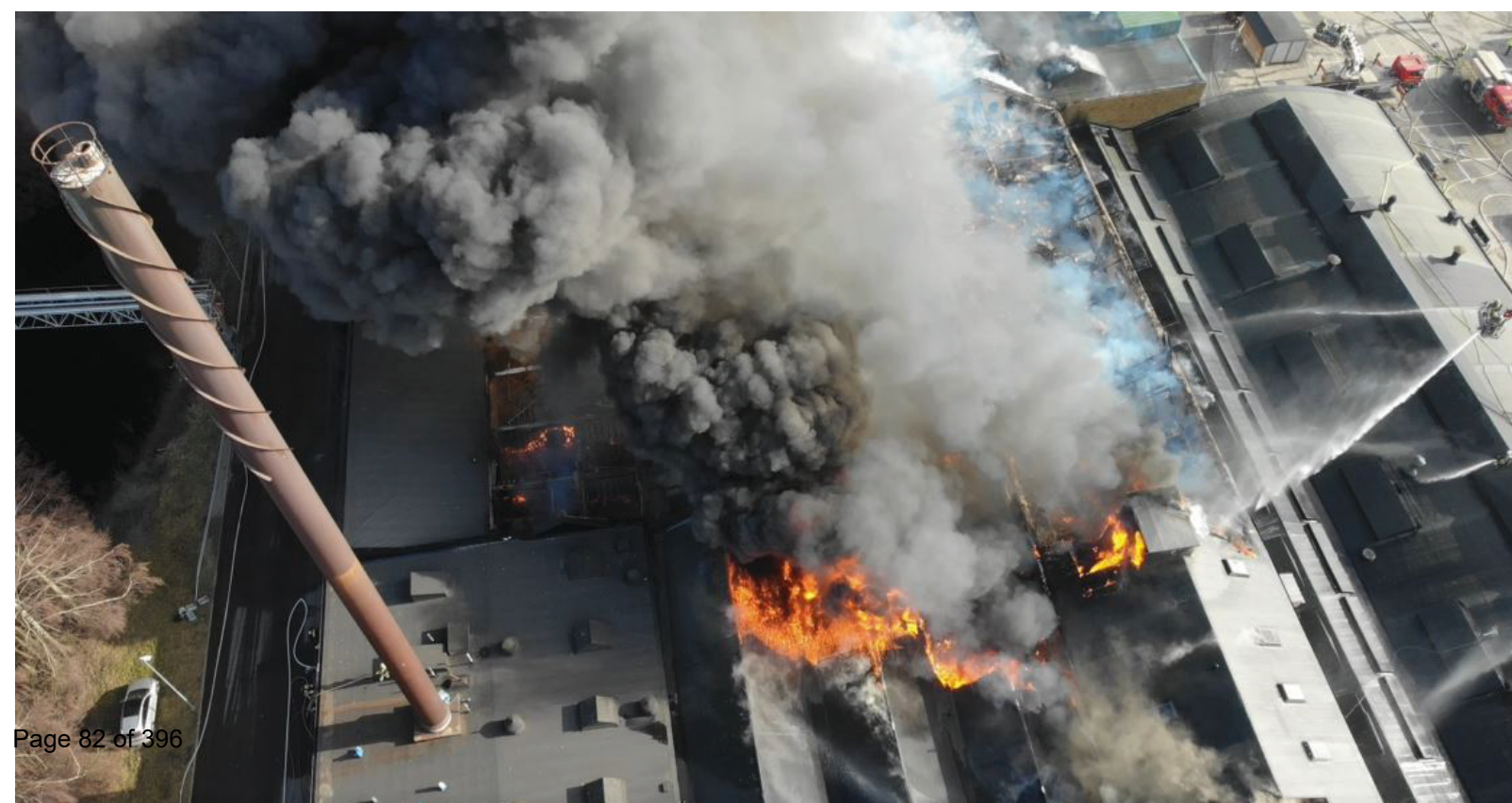
När SÄRF anlände till platsen påbörjas släckningsarbetet men efter tid tas inriktningsbeslutet att endast begränsa brandens spridning till andra delar av byggnaden.

Då branden spred stora mängder brandgaser utfärdades ett Viktigt Meddelande till Allmänheten med information om att stänga fönster, dörrar och ventilation.

Inga personskador inträffade, men branden som startade i matvarulagret spred sig till intilliggande verksamheter och resulterade i en totalskada för ett tjugotal verksamheter och föreningar.

Från det att vi anlände till platsen tills att vi lämnar hinner det gå 71 timmar där vi bedrev räddningstjänst. Insatsen belastade och krävde arbete från stora delar av förbundet, såväl operativ som administrativ personal. Branden på Evedalsgatan kom att bli en av våra större händelser på lång tid.

En extern utredare anlätades för att genomföra en fördjupad olycksutredning. Syftet med olycksutredningar är att analysera beslut, åtgärder och konsekvenser för att fortsätta utveckla räddningstjänst.

Förväntad utveckling

Risker och möjligheter

Förbundet står inför flera utmaningar när det gäller utveckling av räddningstjänst och förebyggande arbete.

Samverkan i olika former med andra räddningstjänster, medlemskommuner, andra kommuner, statliga myndigheter, Regionen och organisationer blir alltmer angeläget. SÄRF är sedan 2016 med och finansierar en Regionsamordnare inom Räddsam VG.

Arbetsmetoder, val av tekniska lösningar och ökad uppmärksamhet på arbetsmiljörisiker driver utvecklingen inom räddningstjänst och kräver resurser i form av tid och pengar.

Förbundet måste säkerställa drift och funktionalitet hos IT-system som förutom verksamhetssystem som används i det dagliga arbetet inom förebyggande och utryckande verksamhet också omfattar

ekonomi, personalsystem, automatlarmshantering, kommunikation via RAKEL, radiosystem och telefoni.

SÄRF består av en mindre administrativ organisation vilket ger en sårbarhet och det är dessutom komplicerat att rekrytera inom flera av organisationens personalkategorier.

Framtid

Direktionen har beslutat om ett nytt Handlingsprogram för 2020-2023, vilket under året har arbetats fram och som på flera sätt är avsevärt tydligare än det tidigare. Där beskrivs 12 fyraåriga säkerhetsmål samt sex övergripande strategiska inriktningar, de senare ett nytt holistiskt sätt att arbeta inom hela verksamheten.

Säkerhetsmålen bryts ner i förbundsgemensamma prestationsmål i den årliga Verksamhetsplanen.

För 2020 listas 24 stycken. Efter att förbundet har infört en medarbetardriven organisation, med en ny styrmodell och inte minst ett nytt Handlingsprogram innebär det, att varje avdelning och grupp arbetar fram aktiviteter för att säkerställa att uppfylla prestationsmål och strategiska inriktningar. Uppföljningar genomförs varje tertiäl, med återkopplingar till organisationen. Är aktiviteter genomförda är prestationsmålen uppfyllda vilket dokumenteras i delårsrapport och årsredovisning. Är prestationsmålen uppfyllda anses Handlingsprogrammets

säkerhetsmål vara uppfyllda. Varje års Verksamhetsplan kommuniceras utifrån uppdrags- och medarbetarperspektiven där målstyrningen blir en viktig del för samtliga medarbetare.

En partsgemensam Framtidsgrupp kommer att fortsätta det strategiska förändringsarbetet med förbundets utmaningar och utvecklingsfrågor samtidigt som medarbetarnas delaktighet fortsätter att förankras för att stabiliseras ytterligare.

Väsentliga personalförhållanden

Rekrytering

Varje år genomför vi två rekryteringsprocesser för räddningstjänstpersonal i beredskap, RiB och en rekryteringsprocess för brandmän till heltidsstationerna i Borås och Skene. Under året har det även genomförts rekryteringar för personal inom våra administrativa och tekniska stödfunktioner samt interna rekryteringar till befälstjänster.

Det är viktigt för oss att nå presumtiva personalgrupper och vi har arbetat aktivt för att sprida information om Södra Älvsborgs Räddningstjänstförbund till en rad målgrupper under året. Under 2019 slutfördes arbetet med tre rekryteringsfilmer för brandmän i beredskap. Arbetet har pågått sedan 2018 och involverat personal från olika orter i förbundet. Filmerna användes i SÄRF:s sociala medier för att annonsera rekryteringsbehovet.

SÄRF arbetar aktivt med jämställdhet och mångfald för att vara en räddningstjänst för alla och ser att det gynnar samarbete och utveckling. Som ett led i detta arbete, samt för att öka intresset för räddningstjänst bland unga tecknade vi under mars 2019 avtal mellan Södra Älvsborgs Räddningstjänstförbund, Sven Eriksonsgymnasiet i Borås och Marks Gymnasieskola gällande räddningstjänstutbildning som valbar kurs på gymnasieskolorna. Utbildningar på respektive gymnasieskola startar hösten 2020 och riktar sig till gymnasielever som vill ha en fördjupad kunskap inom kommunal räddningstjänst. Det är en valbar kurs som pågår under fyra terminer under årskurs två och tre. Efter genomförd kurs och gymnasieexamen kan eleven komma att erbjudas anställning på en RiB-station eller räddningsvärn inom vårt förbund.

Heltidsstationer

Som brandman vid våra heltidsstationer är grundkravet att utbildningen Skydd mot olyckor, SMO, är genomförd. För semestervikariat anställer vi även personal från våra egna RiB-stationer. Detta är en uppskattad modell som även resulterat i att flera av våra RiB-anställda läser SMO.

Åldersfördelningen har medfört ett flertal pensionsavgångar under år 2019 och flera av dessa var anställda i någon befälsfunktion. Även under kommande år kommer ytterligare medarbetare ha möjlighet att gå i pension. För att möta personalbehovet har vi till viss del tidigare lagt utbildningar till styrkeledare och insatsledare samt valt att överanställa ett antal brandmän i den rekryteringsprocess som genomfördes 2019.

RiB-stationer

Vi har lyckats väl med våra rekryteringar av RiB-personal. En av framgångsfaktorerna är den modell som SÄRF använder med praktiktjänstgöring. Modellen innebär att personer som är intresserade av att prova på arbetet får möjlighet att vara praktikanter under en begränsad period på aktuell RiB-station. Intresset för att vara praktikant är stort. Totalt anställdes 27 praktikanter under 2019 varav 11 gick vidare till anställning som brandman i beredskap på någon av våra RiB-stationer. Ytterligare fyra är aktuella för utbildning och anställning under våren år 2020.

En framgångsfaktor i vår rekrytering av brandmän i beredskap är att våra medarbetare är goda ambassadörer för yrket på sina respektive orter både i vardagen och vid riktade insatser. Annonsering efter RiB-personal sker uteslutande målgruppsanpassat via sociala

medier och har gett goda resultat. Totalt har 25 personer utbildats och börjat arbeta som brandman i beredskap under 2019. Dessvärre är omsättningen på personal stor och totalt har 24 personer avgått under året.

Det finns dock fortfarande utmaningar gällande bemanning vid ett antal stationer inom förbundet. Problematiken är främst kopplad till lokala arbetstillfällen. Det ansträngda läget på enstaka stationer har inneburit att den operativa styrkan under dagtid på vardagar tillfälligt fått minskas från önskvärd nivå.

För att kunna erbjuda invånarna likvärdigt skydd mot olyckor är vi flexibla i våra anställningar och

har bland annat anställt personer som enbart kan ha beredskap under kvällar, nätter och helger och således inte har sitt arbete på orten.

Vi för en dialog med våra medlemskommuner om behovet av personal och diskuterar möjligheter till att kombinera kommunal anställning med RiB-uppdraget. Förhoppningen är att dialog med kommunerna skapar förståelse för yrket och belyser de mervärden, i form av exempelvis utbildning i brandskydd och sjukvård som också kommer arbetsgivaren till gagn. Dialog förs också med andra arbetsgivare för att informera och påtala behovet av en fungerande beredskap i respektive ort.

Antal anställda

Antalet anställda inklusive tidsbegränsat anställda och räddningsvärn uppgick 2019-12-31 till 502 personer, 33 kvinnor och 469 män. Fördelning på personalgrupper enligt nedan:

Personalgrupper	2019	2018	2017
Heltidsanställd operativ personal, ledning och stödfunktioner	141	139	136
Räddningstjänstpersonal i beredskap fördelade på 17 stationer	295	297	285
Personal i räddningsvärn fördelade på sex stationer	66	64	64
Totalt	502	500	485

Den tredje september deltog SÄRF i kampanjen Brandman på jobbet-dagen. Initiativtagare var Räddningstjänstens Riksorganisation för Beredskapsfrågor, RRB. Syftet var att synliggöra landets brandmän i beredskap liksom deras huvudarbetsgivare, informera om vad uppdraget som RiB innebär och samtidigt stärka intresset för att arbeta inom räddningstjänsten. Under dagen delades bilder från SÄRF:s anställda från deras huvudarbetsplatser bärandes SÄRF-tröja och/eller hjälm. Ett sätt att visa var de finns i vardagen när de inte är på utryckning. Tanken är att fortsatt delta i kampanjen på olika sätt framöver.

RäddsamVG står för Räddningstjänster i Samverkan i Västra Götaland och består av 19 räddningstjänster i 50 kommuner i hela länet, inklusive Kungsbacka, som samverkar. Under året har HR-gruppen i nätverket förberett informationsmaterial och marknadsföring för den gemensamma rekryteringsdagen den 10 april. Många RiB-stationer i länet höll "Öppet hus" för att möta intresserade av att bli brandmän i beredskap. SÄRF hade samtliga 17 RiB-stationer öppna. Utfallet varierade över orterna där vissa stationer var välbesökta och andra stod utan besök. Det gemensamma arbetet med att attrahera, rekrytera och behålla RiB-personal fortsätter.

Räddningsvärn

I vårt förbund finns sex räddningsvärn. Ett värn består av drygt tio personer, boende och ofta även arbetande på orten, som står frivilligt till förfogande. De används för en första insats vid bränder och andra typer av olyckor. Totalt ingår 66 personer i räddningsvärnen varav två kvinnor och 64 män. Under året har två personer slutat och fyra har antagits.

En räddningstjänst för alla

Att vara en räddningstjänst för alla är ett aktivt arbete som vi ständigt försöker utveckla. Vi har fortsatt att arrangera inspirationskvällar för kvinnor som är intresserade av brandmannayrket. I april höll vi i en kväll på Guttasjöns övningsanläggning för att inspirera till yrket.

I samband med internationella kvinnodagen arrangerade vi tillsammans med Polisen och Försvarmakten en gemensam informationsdag för att inspirera kvinnor till arbete hos oss och andra myndigheter.

Liksom tidigare år deltog vår personal i de lokala arrangemangen Borås Pride och Mark Pride med information och aktiviteter och fanns representerade med personal och fordon i den parad som avslutar Borås Pride.

Bristyrken och kompetensförsörjning

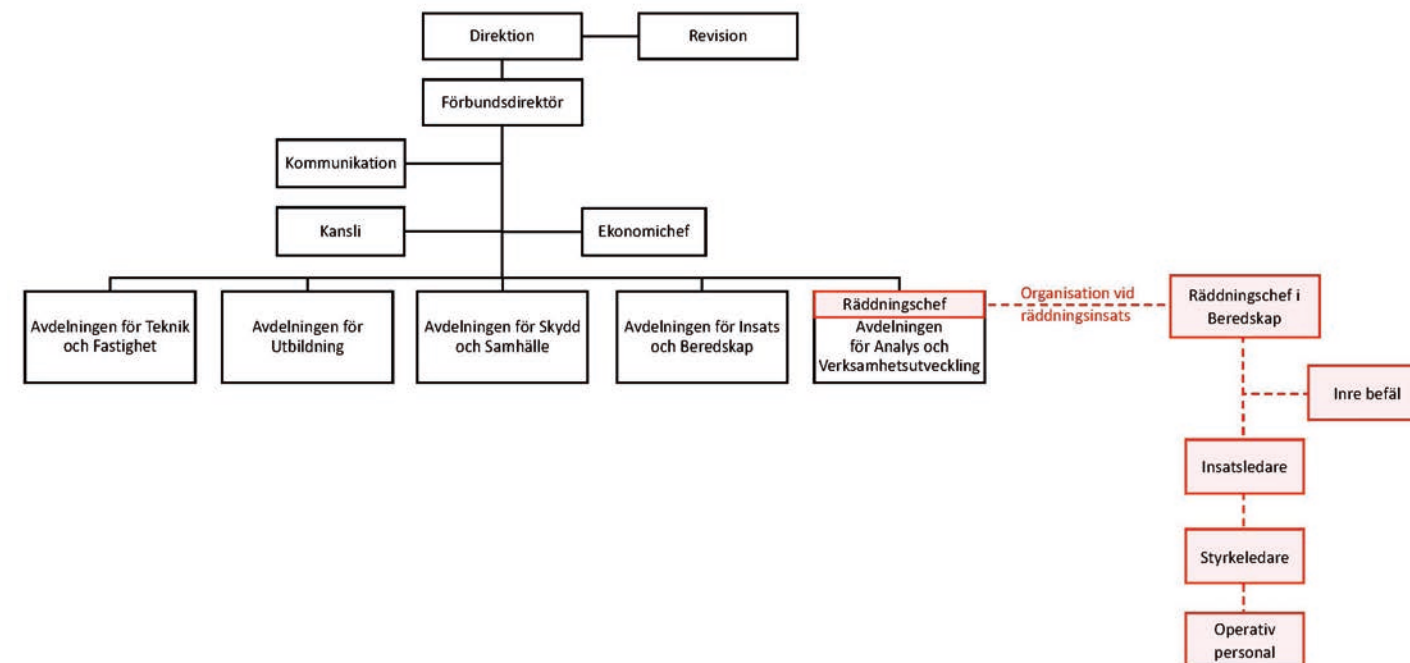
Medarbetarna är vår viktigaste resurs och möjligheten till att rekrytera rätt kompetens är avgörande för utförandet av vårt uppdrag. Vi arbetar för att vara en attraktiv arbetsgivare men för vissa yrken inom vår verksamhet är rekryteringsläget ansträngt och intresset för vissa yrken minskar.

På brandingenjörsprogrammen finns idag tomma platser på utbildningarna och intresset har minskat för arbetet som brandingenjör. Många brandingenjörer arbetar inom den kommunala räddningstjänsten men antalet verksamma i den privata sektorn ökar. Efterfrågan på kompetensen har under lång tid varit mycket stor men det årliga antalet examinerade brandingenjörer har inte varit tillräckligt många för att tillgodose efterfrågan på kompetensen.

För att informera om brandingenjörernas viktiga arbete inom räddningstjänst besöker vi de universitet som har brandingenjörsprogrammet för att informera om yrket. Vi gör också gemensamma informationsinsatser tillsammans med RäddsamVG.

I vår verksamhet är service av teknik, bilar och materiel avgörande för att arbetsmiljön

SÄRF:s organisation per 2020-01-01

och arbetsförhållandena för vår operativa personal ska fungera, och för att vi ska kunna utföra vårt uppdrag. Att hitta personer med rätt kompetens och utbildning är dock en av svårigheterna vi möter.

Svårigheterna att rekrytera och behålla rätt kompetens kommer att fortsätta och ställer ökade krav på effektivisering och prioritering i verksamheten. En snabb teknikutveckling och föränderligt samhälle gör att medarbetarnas kompetens blir vår viktigaste beståndsdel. För de anställda behövs kompetensförsörjning och utveckling för att kunna effektivisera problemlösning, hitta nya sätt att förenkla och förbättra gamla tillvägagångssätt och för att kunna se nya möjligheter.

Därför är det avgörande att det hos oss finns möjligheter till att komplettera och utveckla sina nuvarande kunskaper och färdigheter.

Organisationsjustering och ändringar i chefsbemanningen

Under 2019 har organisationen justerats och rekryteringar har genomförts för att bemanna tjänsterna Räddningschef, Sektionschef RiB och Kanslichef. Avdelningen för Verksamhet och chefsstöd ombildas till ett förbundsövergripande Kansli. Avdelningschefen förs över till en fristående befattning som Ekonomichef. Kansliet kommer istället att ledas av en Kanslichef. En ny avdelning införs, Avdelningen för Analys-

och verksamhetsutveckling. Avdelningen leds av en Avdelningschef som även kommer att vara SÄRF:s Räddningschef. Den förändrade organisationen och bemanningen gäller från och med 2020-01-01.

Utvecklingssamtal och Löneöversyn

För en sammanhållen linje i våra utvecklingssamtal och SÄRF:s löneöversyn har nya stöddokument tagits fram som följer samma bedömningskriterier i de samtal chefer genomför med sina medarbetare.

Under året har chefer och fackliga företrädare utbildats angående individuell och differentierad lönesättning.

Kommunikation

SÄRF arbetar aktivt för att nå allmänheten med förebyggande information i olika kommunikationskanaler. För första gången valde vi 2019 att sponsra förebyggande informationsinlägg för att nå en större skara. Boende inom 50 km radie från Borås i åldern 20-50 år var under totalt fyra veckors tid målgruppen för förbundets adventskalender med fyra förebyggande budskap i videoformat. Resultatet blev över en halv miljon exponeringar och 155 000 unika som sett våra inlägg. Tack vare möjligheten att styra och följa upp kampanjer på detaljnivå ser vi sociala medier som en kostnadseffektiv kanal att även annonsera förebyggande budskap i, en strategi som kommer att utvecklas under kommande år.

Under 2019 togs styrdokumentet Regler för Kommunikation fram för att vi inom SÄRF ska lyckas kommunicera väl och enhetligt och därmed stärka bilden av vår organisation som Ett SÄRF. Det ska även skapa en gemensam syn på hur kommunikation ska bidra till uppfyllandet av våra

uppdrag och nå visionen om ett säkert och olycksfritt samhälle för alla. Styrdokumentet ska under kommande år på olika sätt förankras inom organisationen samt brytas ned i flertalet arbetsdokument.

Arbetsmiljö

Alla medarbetare i SÄRF ska ha en god och säker arbetsmiljö. Arbetsmiljöfrågorna är ständigt i fokus och ska finnas med vid alla arbetsmoment. Ett av de viktigaste verktygen för att fånga upp risker och eventuella brister i tidigt skede är aktivt arbete med tillbudsanmälningar och felanmälningar vid brister i lokaler, material, utrustning eller rutiner. Samtliga tillbud och arbetsskador hanteras och följs upp i vår Skyddskommitté.

Målsättningen är att tillbudsanmälningarna ska öka och arbetsskadeanmälningarna minska. Antalet anmälda tillbud har ökat något gentemot 2018, anmälda arbetsskador är någon mer än föregående år. Att anmälda arbetsskador fortsatt är få i organisationen tror vi är en effekt av det aktiva arbete som löpande görs med

riskbedömningar, åtgärder, uppföljning och förbättringar. Totalt har 20 tillbud och 5 arbetsskador anmälts.

Under 2019 anmäldes inget tillbud som ett allvarligt tillbud till Arbetsmiljöverket. Skyddsronder har genomförts och utmynnat i en åtgärdsplan som följs upp kontinuerligt i verksamheten.

En grundläggande arbetsmiljöutbildning för SÄRF:s dykledare, inom räddningsdykning, genomfördes i april 2019 i samarbete med företagshälsovården.

Personalstatistik

Antal anställda, sjukfrånvaro samt medelålder innefattar alla anställda (tillsvidareanställda, vikarier, visstidsanställda). Avgångar, nyanställda och personalomsättning omfattar endast tillsvidareanställningar.

	2019	2018	2017
Borås och Skene heltidskärer samt dagtidspersonal			
Antal anställda	141	139	136
varav kvinnor	18	16	15
varav män	123	123	121
Avgångar under året	9	10	7
Nyanställda under året	9	13	7
Personalomsättning (%)	6,9	6,9	6,7
Sjukfrånvaro (%)	1,72	0,95	2,39
Medelålder			
Borås heltidskår	42	42	42
Skene heltidskår	43	44	44
Dagtidspersonal	47	47	46
RiB-personal			
Antal anställda	295	297	285
varav kvinnor	13	12	10
varav män	282	284	275
Avgångar under året	24	13	25
Nyanställda under året	25	21	34
Personalomsättning (%)	7,6	4,5	8,9
Sjukfrånvaro (%)	2,6	2,0	0,80
Medelålder	43	42	42
Arbetsskador och tillbud för samtliga personalgrupper			
Anmälda arbetsskador	5	3	16
Anmälda tillbud	20	16	24

Sjukfrånvaro fördelat per åldersgrupp och långtidssjuk (>60 dagar)

Statistiken omfattar heltidsanställd operativ personal samt dagtidspersonal, inte RiB- eller värnpersonal. Sjukfrånvaro anges i procent av ordinarie arbetstid. Långtidssjuk anges i procent av den totala sjukfrånvaron. Fördelning av sjukfrånvaro för kvinnor och män redovisas inte av integritetsskäl.

Ålder	Sjuk %	Långtidssjuk %
29 år eller yngre	0,16	0,00
30-49 år	1,68	27,78
50 år eller äldre	2,06	0,00
Samtliga åldersgrupper	1,72	13,86

Styrning och uppföljning av verksamheten

Måluppföljning

2019 är det sista året i förbundets fyraåriga Handlingsprogram och därmed ska styrdokumentets säkerhetsmål och prestationsmål följas upp. Säkerhetsmålen beskriver den nivå av säkerhet som ska uppnås vilket kräver att ett eller flera prestationsmål kopplas till vardera säkerhetsmål. De sex säkerhetsmålen följs upp i bilaga 4 Uppföljning säkerhetsmål 2016-2019.

De 54 prestationsmålen följs upp i bilaga 3 Uppföljning Verksamhetsplan 2019 tillsammans med uppföljningen av årets aktiviteter.

Av de 54 prestationsmålen är 46 uppfyllda och åtta delvis uppfyllda, det vill säga en måluppfyllnad, helt eller delvis, på 91 procent varav de prestationsmål som ingår i verksamhetsmålen för LSO har en måluppfyllnad, helt eller delvis, på 92 procent.

Årets prioriterade aktiviteter är 16 stycken och av dessa är 15 slutförda och en delvis slutförd, det vill säga en måluppfyllnad, helt eller delvis, på 96 procent.

För detaljer kring mål och måluppfyllnad hänvisas till bilaga 3 Uppföljning verksamhetsplan 2019.

Intern styrning och kontroll

Kommunallagen anger att förbundets Direktion ska tillse att kontrollen är tillräcklig inom SÄRF och att det finns en intern styrning och kontroll som fungerar på ett tillfredsställande sätt.

Det vill säga att de ska med rimlig grad av säkerhet säkerställa att följande mål uppnås:

- Ändamålsenlig och kostnadseffektiv verksamhet.
- Tillförlitlig finansiell rapportering och information om verksamheten.
- Efterlevnad av tillämpliga lagar, föreskrifter och riktlinjer.

Förbundsledningen ansvarar för konkreta regler och anvisningar för en god intern kontroll och ska årligen rapportera till Direktionen hur den interna kontrollen fungerar.

De verksamhetsansvariga cheferna inom SÄRF ska följa regler och anvisningar om intern kontroll och informera övriga anställda om innebörden. De ska verka för att arbetsmetoderna bidrar till en god intern kontroll.

Internkontrollplan 2019

Förbundet har genomfört en risk-, väsentlighets- och konsekvensanalys av verksamheten genom att ringa in

de rutiner och processer som är viktiga att följa upp. Förbundets metod för riskhantering och internkontroll omfattar identifiering och värdering av risker samt framtagande av åtgärdsplaner.

Förbundet genomför tertiärluppföljningar där det bland annat ingår uppföljning av Internkontrollplan, genomgång av kontrollåtgärder utifrån årets riskanalys samt uppföljning av Budget, Verksamhetsplan, genomförda förbättringsåtgärder. För årets uppföljning hänvisas till bilaga 5 Internkontrollplan 2019.

God ekonomisk hushållning

God ekonomisk hushållning innebär att förbundet uppfyller det finansiella målet, det vill säga uppnår minst nollresultat, och samtidigt visar att verksamhetsmålen enligt handlingsprogrammet för skydd mot olyckor uppfylls.

God ekonomisk hushållning innebär också att förbundets ekonomiska utrymme är överordnat verksamhetens ambitionsnivå.

Förbundet budgeterar årligen utifrån överenskomna medlemsbidrag enligt den rambudget som beslutas av Direktionen i juni året före verksamhetsåret. I beslutad rambudget ingår kostnad för SAP-R (Särskild Avtalspension inom Räddningstjänst) enligt prognos per föregående årsskifte.

I december året före verksamhetsåret beslutar Direktionen om Verksamhetsplan och Internbudget som visar

hur mål och medel fördelas inom organisationen. Kostnad för SAP-R i Internbudget är enligt prognos per 31a: augusti och vid avvikelse från tidigare prognos kan Direktionen besluta om att detta överskott/underskott kan föras mot Eget Kapital. Internbudget 2019 har ett underskott på 2,4 Mnkr dels för att prognosen visade på ökade kostnader för SAP-R med 1,8 Mnkr dels för att det pågår en generationsväxling inom förbundet och under 2019 hade 15 personer möjlighet att avgå med avtalspension, vilket är en verksamhetsrisk, och för att säkra bemanningen överanställdes tre heltidsbrandmän, personalkostnaden ökade men efter gjorda omprioriteringar slutade ökningen på 0,6 Mnkr.

Av de 15 som kunde gå i avtalspension under 2019 gick åtta, vilket visar att beslutet om överanställning var riktigt, att sju stycken flyttade fram sin avgång minskade pensionskostnaden.

Det finansiella målet för 2019 uppfylls genom ett positivt resultat på 0,4 Mnkr.

Förbundets fyraåriga prestationsmål har en måluppfyllnad, helt eller delvis, på 91 procent varav de prestationsmål som ingår i verksamhetsmålen för LSO har en måluppfyllnad, helt eller delvis, på 92 procent. Årets prioriterade aktiviteter är uppfyllda, helt eller delvis, till 96 procent.

SÄRF genomför årligen ett stort antal aktiviteter för att på sikt uppnå fastställda mål enligt handlingsprogram. 2019 är sista året för det gällande Handlingsprogrammet och uppföljning av de fyraåriga Säkerhetsmålen och Prestationsmålen redovisas i bilagor till Årsredovisningen.

Det är förbundets uppfattning att medlemsavgifterna och övriga ekonomiska medel används på ett effektivt sätt och att SÄRF därmed uppfyller kravet på god ekonomisk hushållning.

Ekonomisk ställning och Balanskravsutredning

Årets resultat

Resultat efter finansiella intäkter och kostnader uppgår till plus 0,4 Mnkr på en omsättning som uppgår till 188,6 Mnkr (184,8 Mnkr för 2018).

Balanslikviditeten och rörelsekapitalet har ökat då en stor del av årets investeringar var betalda redan 2018 och då ingick i Pågående investeringar, se Kassaflydesanalys. Eget kapital uppgår till 51,6 Mnkr och ska täcka den ansvarsförbindelse som finns för Pensionsutfästelse före 1997 på 14,6 Mnkr samt förbundets risker.

I Eget Kapital ingår det överskjutande belopp som uppstod under 2019 då ett antal avgångar med avtalspension enligt SAP-R flyttades framåt i tiden. I samband med framflyttningen har pensionskapitalet räknats om vilket genererat en ökad kostnad för 2020. Internbudget 2020 är därmed ej i balans och Direktionen beslutade i

december 2019 att den ökade pensionskostnaden 2020 ska finansieras från Eget Kapital.

Balanskravsutredning

Uppgift om årets Balanskravsresultat ska redovisas i Årsredovisningen och ska rensas

från poster som inte härrör från den egentliga verksamheten. Förbundet använder inte Resultatutjämningsfond (RUR).

Kommunalförbundet redovisar ett positivt Balanskravsresultat för 2019

% och Mnkr	2019	2018	2017	2016
Balanslikviditet	304%	268%	273%	271%
(Oms. tillgång/kortfristig skuld i %)				
Rörelsekapital	66,8	57,8	56,7	55,2
(Oms. tillgång - kortfristig skuld)				
Soliditet	34%	34%	34%	32%
(Eget kapital/tillgångar)				
Soliditet inkl. Ansvarsförbindelse	24%	24%	24%	21%

Beräkning av Balanskravsresultat

	Belopp i Mnkr
Årets resultat 2019	+0,4
Reducering av jämförelsestörande poster	0
Reducering av samtliga realisationsvinster	0
Årets balanskravsresultat	+0,4

Resultaträkning, Tkr

	Not	2019	2018
Verksamhetens intäkter	1	23 573	24 224
Verksamhetens kostnader	2	-179 777	-174 404
Avskrivningar	3	-6 849	-6 570
Summa verksamhetens nettokostnader		- 163 053	-156 750
Medlemsbidrag	4	165 100	160 600
Finansiella intäkter	5	0	0
Finansiella kostnader	6	-1 652	-1 517
Årets resultat		395	2 333

Balansräkning, Tkr

		2019-12-31	2018-12-31
Tillgångar			
Anläggningstillgångar			
Materiella anläggningstillgångar			
Maskiner och inventarier	7	50 746	48 192
Pågående investering	8	1 447	8 667
Summa materiella anläggningstillgångar		52 193	56 859
Finansiella anläggningstillgångar			
Långfristiga fordringar	9	59	34
Summa finansiella anläggningstillgångar		59	34
Summa anläggningstillgångar		52 252	56 893
Omsättningstillgångar			
Fordringar	10	23 938	25 734
Kassa och Bank		75 655	66 545
Summa omsättningstillgångar		99 593	92 279
Summa tillgångar		151 845	149 172
Eget kapital, avsättningar och skulder			
Eget kapital			
Ingående eget kapital		51 261	48 928
Årets resultat		395	2 333
Summa eget kapital		51 656	51 261
Avsättningar			
Pensioner och liknande förpliktelser	11	67 417	63 462
Summa avsättningar		67 417	63 462

fortsättning balansräkning nästa sida

		2019-12-31	2018-12-31
Skulder			
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder	12	8 808	11 330
Övriga kortfristiga skulder		23 964	23 119
Summa kortfristiga skulder		32 772	34 449
Summa skulder		32 772	34 449
Summa eget kapital, avsättningar och skulder		151 845	149 172

Kassaflödesanalys, Tkr

	Not	2019	2018
Den löpande verksamheten			
Rörelseresultat exkl. räntenetto		2 047	3 849
Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet			
Avskrivningar		6 849	6 570
Realisationsvinst vid försäljning av inventarier		0	-252
Förändring av avsättning till pension inkl. löneskatt		3 955	3 534
Summa justeringar		12 851	13 701
Erhållen ränta		0	1
Erlagd ränta (inkl. ränta på pension)		-1 652	-1 517
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapital		11 199	12 185
Förändring i rörelsekapital			
Ökning/minskning av kortfristiga fordringar		1 796	-3 571
Ökning/minskning av kortfristiga skulder		-1 677	1 702
Kassaflöde från den löpande verksamheten		11 318	10 316
Investeringsverksamheten			
Förvärv av materiella anläggningstillgångar	8	-2 183	-11 325
Försäljning av anläggningstillgångar		0	252
Ökning/minskning av långfristig fordran	9	-24	4
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-2 207	-11 069
Ökning/minskning av likvida medel		9 111	-753
Likvida medel vid årets början		66 545	67 298
Likvida medel vid årets slut		75 656	66 545

Noter, Tkr

Not 1 Verksamhetens intäkter	2019	2018
Automatiska brandlarm	10 532	9 762
Myndighetsutövning	1 165	1 260
Uppdragsutbildning	5 985	5 038
Avtal	3 032	5 479
Bidrag från EU, AMS mfl	605	739
Uthyrning lokaler, fordon	1 065	888
Teknisk service	515	446
Övrigt	674	360
Realisationsvinst	0	252
Summa	23 573	24 224

Not 2 Verksamhetens kostnader	2019	2018
Löner och arvoden	92 913	88 725
Personalomkostnader	29 507	28 794
Pensioner	12 357	10 850
Personalsociala	3 751	3 800
Lokaler	14 463	13 498
Materiel	10 829	12 558
Främmande tjänster exkl räkningsrev.	15 874	16 123
Räkningsrevision	83	56
Summa	179 777	174 404

Not 3 Avskrivningar enligt plan
Planenliga avskrivningar har beräknats på objektens anskaffningsvärden.

Not 4 Kommunbidrag	2019	2018
Bollebygd	8 387	8 158
Borås	82 187	79 946
Mark	33 433	32 522
Svenljunga	10 104	9 829
Tranemo	11 210	10 905
Ulricehamn	19 779	19 240
Summa	165 100	160 600

Not 5 Finansiella intäkter
Intäkter hänförliga till tillgodohavande på Borås Stads Internbank.

Not 6 Finansiella kostnader	2019	2018
Ränta pensionsavsättning	1 649	1 516
Övriga finansiella kostnader	3	1
Summa	1 652	1 517

Not 7 Anläggningstillgångar	2019	2018
Ingående anskaffningsvärde	165 119	162 285
Omklassificeringar under året	9 403	3 773
Försäljningar och utrangeringar	0	- 939
Utgående anskaffningsvärde	174 522	165 119
Ingående ackumulerade avskrivningar	116 927	111 296
Årets avskrivningar enligt plan	6 849	6 570
Försäljningar och utrangeringar	0	-939
Summa	50 746	48 192

Not 8 Investeringar, påg. investeringar	2019	2018
Ingående anskaffningsvärde	8 667	1 115
Omklassificeringar under året	-9 403	-3 773
Anskaffningar	2 183	11 325
Utgående anskaffningsvärde	1 447	8 667

Not 9 Långfristiga fordringar
Posten avser lån till RiB-personal för genomförande av körkortsutbildning

Not 10 Kortfristiga fordringar	2019	2018
Kundfordringar	20 231	19 482
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	3 694	6 249
Övriga fordringar	13	3
Summa	23 938	25 734

Not 11 Pensionsavsättning	2019	2018
Ingående balans	63 462	59 928
Utbetalningar	-2 184	-1 937
Ränta mm	2 366	1 546
Årets intjänande	3 002	3 235
Särskild löneskatt	772	690
Utgående balans	67 418	63 462

Not 12 Kortfristiga skulder	2019	2018
Leverantörsskulder	8 808	11 330
Semesterlöneskuld	8 294	7 643
Upplupna löner	2 690	2 515
Upplupna sociala avgifter	1 009	934
Arbetsgivaravgift	2 331	2 366
Moms	1 747	2 126
Pensioner, individuell del	4 091	3 873
Pensioner, löneskatt	1 202	1 008
Övriga interimsskulder	381	308
Övriga kortfristiga skulder	2 219	2 346
Summa	32 772	34 449

Not 13 Ansvarförbindelse	2019	2018
Pensionsförpliktelse inklusive löneskatt (för tiden t.o.m. 1998)	14 658	14 167

Redovisningsprinciper

Allmänna redovisningsprinciper

Kommunalförbundet tillämpar Kommunallagen (KL), Lagen om Kommunal bokföring och redovisning (LKBR) samt rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning.

Värderingsprinciper

Intäkter och kostnader

Periodisering av inkomster och utgifter har gjorts enligt god redovisningssed.

Fakturor överstigande 5 Tkr exklusive moms har periodiserats.

Pensionskostnader

Förbundets pensionskostnader utgörs dels av under året utbetalda pensioner och pensionspremier, dels av årets förändring av kapitalvärdet av utgående och utfästa framtida pensioner.

Värdering av pensionsförpliktelserna är gjord enligt den av Sveriges Kommuner och Landsting

antagna beräkningsmodellen för pensionsförpliktelser, RIPS 17. Särskild avtalspension inom Räddningstjänst (SAP-R) är beräknad på pensionsålder 59,5 år.

Värdet av utfästa pensionsåtaganden redovisas under rubriken avsättningar.

Pensionsutfästelser före 1997-12-31 redovisas som ansvarsförbindelse.

Fordringar och Skulder

Fordringar har tagits upp till det belopp varmed de beräknas inflyta.

Avsättning har gjorts för bedömda förlustrisker.

Skulder har tagits upp till nominella värden.

Investering

En investering anses föreligga när tillgången är anskaffad för stadigvarande bruk, tillgången har en ekonomisk livslängd på minst 3 år och anskaffningsvärdet uppgår till minst ett halvt prisbasbelopp exkl. moms.

Avskrivningar

Förbundet tillämpar komponentavskrivning av sina tillgångar. Enligt RKR 11:4 ska avskrivningarna spegla hur tillgångars värde successivt förbrukas och då måste skillnader, i förbrukning och nyttjandeperioder av betydande komponenter i en materiell anläggningstillgång, beaktas. Förväntas skillnaden i förbrukningen av en materiell anläggningstillgångs betydande komponenter vara väsentlig, ska tillgången delas upp på dessa och respektive komponent skrivas av separat.

Förbundets befintliga anläggningstillgångar och de som har aktiverats under 2019 med värde som uppgår till väsentligt belopp består av räddningsfordon. Fordonen har i sin helhet samma förbrukning och nyttjandeperiod och vår bedömning är att varje fordon består av en komponent.

Avskrivningstider enligt plan på anskaffningsvärdet

Höjdfordon	18 år
Övriga stora fordon	14 år
Personbilar	7/10 år
Räddningsmaskiner	7/10 år
Radioutrustning	7/10 år
Elektronik/Kamera/Datorer	3 år

Verksamhetens intäkter och kostnader

Verksamhetens intäkter avseende extern utbildning och avtal avviker mot budget med +1,7 Mnkr men detta återspeglas delvis i kostnadsbilden.

Verksamhetens kostnader är därmed något högre men här ryms också kostnad för extraordinär händelse med 1,1 Mnkr avseende branden på Evedalsgatan i Borås i februari 2019. Den största budgetavvikelsen avser pensionskostnaden på totalt +2,7 Mnkr (inklusive avvikelse på finansiella kostnader som avser pensionsförpliktelse) och beror på svårighet att prognostisera kostnader för avtalspension, SAP-R.

Personalkostnader inklusive pension utgör 74,2% (73,0%) av förbundets totala kostnader och tillsammans med lokalkostnader för förbundets 24 brandstationer är det 81,9% (80,5). Det är en personalintensiv verksamhet och

att denna andel av den totala kostnaden stiger har inneburit nödvändiga besparingar på andra områden.

Pensionskostnader baseras på uppgifter från KPA pension per 2019-12-31 och SKR:s parametrar är beaktat i beräkningen. Förbundets kostnad för SAP-R, Särskild Avtalspension inom Räddningstjänst, är lägre än budget på grund av att ett antal pensionsavgångar har flyttats framåt i tiden men högre än föregående år.

Budgetsäkerhet

%	2019	2018	2017	2016
Budgetavvikelse Årets resultat (exkl. Medlemsbidrag)	+1,7	+1,6	+4,7	+5,3

Mnkr	Utfall 2019	Budget 2019	Avvikelse	Utfall 2018
Verksamhetens intäkter	23,5	21,8	1,7	24,2
Verksamhetens kostnader	-167,4	-165,7	-1,7	-163,6
Pensionsförpliktelser	-12,4	-14,8	2,4	-10,8
Avskrivning	-6,8	-6,9	0,1	-6,6
Nettokostnader	-163,1	-165,6	2,5	-156,8
Medlemsbidrag	165,1	165,1	0	160,6
Finansiella intäkter	0	0	0	0
Finansiella kostnader	-1,6	-1,9	0,3	-1,5
Årets resultat	0,4	-2,4	2,8	2,3

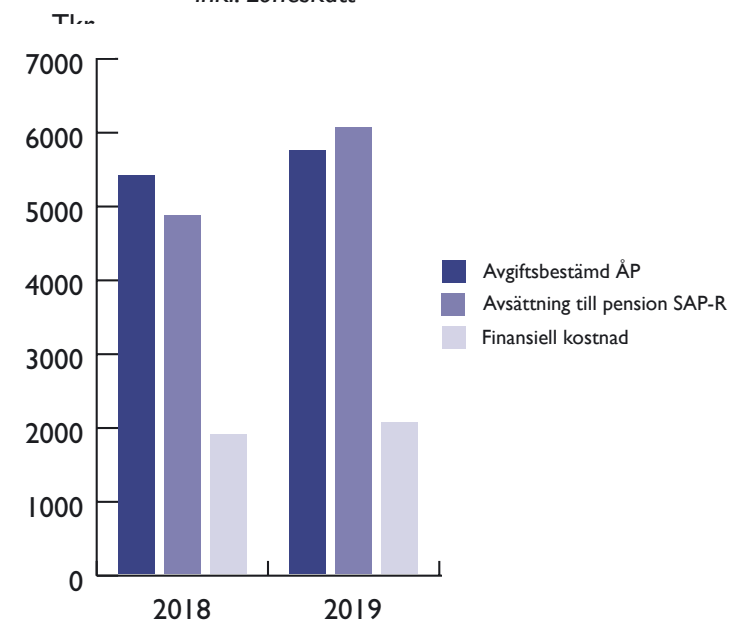
För detaljer i budgetuppföljning hänvisas till bilaga 1 och 2.

Medlemsbidrag

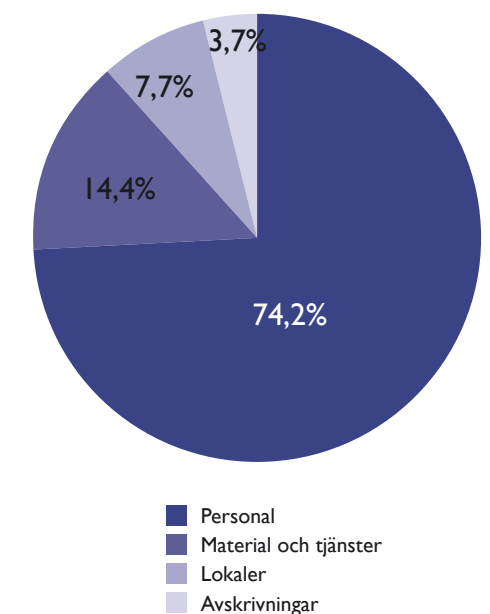
Medlemskommunerna ersätter förbundet genom bidrag för att utföra uppdraget enligt gällande handlingsprogram. Medlemsbidraget är förbundets största intäkt och uppgår till 165,1 Mnkr vilket är en höjning från 2018 med 2,8%. Detta innebär en bidragsfinansiering av verksamheten på 88,5% (88,7%). Kostnad för Räddningstjänst per invånare inom förbundet är 2019 806kr (790 kr).

Pensionskostnader 2019
inkl. Löneskatt

Verksamhetens kostnader 2019

Årets investeringar

Årets investeringar består huvudsakligen av nödvändiga reinvesteringar inom fordonsparken och har uppgått till 9,4 Mnkr (3,8 Mnkr).

Årets investeringar avviker mot budget men kommer att genomföras under 2020 varav bilar och räddningsutrustning är påbörjade och ingår i Pågående investeringar med 1,4 Mnkr.

Avskrivningskostnaden är högre jämfört med föregående år men följer investeringsplanen.

Investeringar i Mnkr	Årets investeringar		
	Budget	Utfall	Beräknat utfall
Släck-/Räddningsbilar, 2st	7,9	7,9	
Personbil	0,2	0,2	
Räddningsutrustning	1,3	1,3	
Släck-/Räddningsbil	3,9		3,9
Transportbilar samt båt	2,4		2,4
Containrar, 2st	2,5		2,5
Räddningsutrustning	1,9		1,9
SUMMA	20,1	9,4	10,7

Mnkr	2019	2018	2017	2016
Avskrivningar	6,8	6,5	6,1	5,1

Revisionsberättelse 2019

Till Kommunfullmäktige i:

Bollebygds Kommun
 Borås Stad
 Marks Kommun
 Svenljunga Kommun
 Tranemo Kommun
 Ulricehamns Kommun

Förbundsdirektionen

Vi, av respektive fullmäktige utsedda revisorer, har granskat den verksamhet som bedrivits i Södra Älvsborgs Räddningstjänstförbund (organisationsnummer 222000-0810) av dess direktion. Direktionen ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll. Revisorernas ansvar är att pröva om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande och om den interna kontrollen som görs är tillräcklig.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, God revisionssed i kommunal verksamhet, förbundsordningen och förbundets revisionsreglemente. Granskningen har genomförts med bistånd av sakkunniga och med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och ansvarsprövning.

Till revisionsberättelsen bifogas vår sammanfattande revisionsredogörelse som utgör en sammanfattning av granskningen.

Avseende verksamheten konstaterar vi att förbundet inte genomfört en av 16 beslutade prioriterade aktiviteter för 2019. Revisorerna bedömer att förbundet i sin uppföljning av prioriterade aktiviteter 2019 anger rimliga förklaringar till varför aktiviteten inte genomförts.

46 av 54 prestationsmål från Handlingsprogram 2016-2019 är uppfyllda per 2019-12-31.

Vi anser att arbetet med Agenda 2030 bör kommenteras i förvaltningsberättelsen.

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande. Vi bedömer att förbundets årsredovisning i huvudsak är upprättad enligt God redovisningssed, lagen om kommunal bokföring och redovisning, kommunallagen

och Rådet för kommunal redovisnings rekommendationer. Resultat, ekonomisk ställning och räkenskaper redovisas på ett i huvudsak rättvisande sätt. Balanskravet är uppfyllt.

Vi bedömer sammantaget att resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med de finansiella mål och verksamhetsmål som Direktionen uppställt.

Den interna kontrollen bedöms som tillräcklig.

Vi bedömer att verksamheten i förbundet sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Vi tillstyrker att respektive fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för år 2019 för Direktionen samt de enskilda ledamöterna i densamma.

BORÅS 2020-03-05

Svenljunga 2020-03-20

Förbundsdirektionen för Södra Älvsborgs Räddningstjänstförbund avlämnar denna årsredovisning.

Förbundsdirektionen

Rose-Marie Liljenby Andersson (S), Ordförande, Borås
 Börje Eckerlid (C), Vice ordförande, Ulricehamn
 Ulf Sjösten (M), Borås
 Torsten Lindh (S), Svenljunga
 Anders Brolin (S), Tranemo
 Carl Pålsson (FR), Bollebygd
 AnnSofi Turesson (S), Mark

Ersättare

Mohamed Farah (S), Borås
 Anna Christensen (M), Borås
 Johan Björkman (M), Svenljunga
 Ingvar Idestrom (M), Ulricehamn
 Stephan Bergman (M), Tranemo
 Lars-Erik Olsson (S), Bollebygd
 Peter Branshög (M), Mark

Förbundsdirektionen för Södra Älvsborgs Räddningstjänstförbund 2019-2022, på bilden saknas Mohamed Farah och Johan Björkman.

Nils-Gunnar Blanc
 Nils-Gunnar Blanc
 Ordförande

Roger Fogelström
 Roger Fogelström
 Vice ordförande

Jan-Åke Andersson
 Jan-Åke Andersson

Bengt-Olof Magnusson
 Bengt-Olof Magnusson

Sture Ernstsson
 Sture Ernstsson

Nils Gösta Sjörén
 Nils Gösta Sjörén

Södra Älvsborgs
Räddningstjänstförbund

FÖLJ OSS
raddningSARF

BESÖKSADRESS Olovsholmsgatan 12, 506 34 Borås
TELEFON 033-17 29 00 **MAIL** serf@serf.se **WEBB** www.serf.se

§ 16

Årsredovisning och verksamhetsuppföljning 2019 (Dnr. 2020-000171)

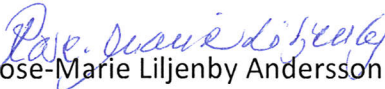
Årsredovisning för Södra Älvsborgs Räddningstjänstförbund har utarbetats enligt bifogade handlingar. Detaljer för internredovisningen framgår av bilaga 1 och 2, uppföljning av verksamhetsplanen i bilaga 3, Uppföljning av Handlingsprogrammets säkerhetsmål i bilaga 4 samt uppföljning av internkontrollplanen i bilaga 5.

Verksamheten under 2019 har genomförts enligt beslutat handlingsprogram och verksamhetsplan. Uppföljning av årets verksamhet visar att under 2019 har merparten av de uppsatta målen delvis eller helt blivit nådda.

Årets resultat visar ett överskott med 0,4 Mnkr med en omsättning under året på ca 188,7 Mnkr. Avvikelse mot budget är +1,7 % och de större posterna består av högre intäkter från extern utbildning enligt avtal, lägre kostnader för avtalspension men högre för personal på grund av en stor händelse, stor brand i Borås stad.

Direktionen beslutar enhälligt

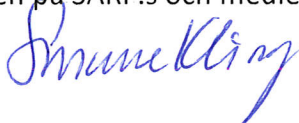
- att fastställa årsredovisning och verksamhetsuppföljning för år 2019
- att tillsammans med revisionsberättelse överlämna årsredovisning och verksamhetsuppföljning till kommunfullmäktige i respektive medlemskommun för bedömning av ansvarsfrihet för direktionen
- att förklara paragrafen omedelbart justerad

Rose-Marie Liljenby Andersson
ordförande

Peter Branshøj

Justeringen tillkännagiven på SÄRF:s och medlemskommunernas anslagstavlor 2020-03-20

Rätt utdraget betygar:

Till Kommunfullmäktige i:
Bollebygds Kommun
Borås Stad
Marks Kommun
Svenljunga Kommun
Tranemo Kommun
Ulricehamns Kommun

Revisionsberättelse för Södra Älvsborgs Räddningstjänstförbund år 2019

Vi, av respektive fullmäktige utsedda revisorer, har granskat den verksamhet som bedrivits i Södra Älvsborgs Räddningstjänstförbund (organisationsnummer 222000-0810) av dess direktion. Direktionen ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll. Revisorernas ansvar är att pröva om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande och om den interna kontrollen som görs är tillräcklig.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, God revisionsredovisning i kommunal verksamhet, förbundsordningen och förbundets revisionsreglemente. Granskningen har genomförts med biträde av sakkunniga och med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och ansvarsprövning. Till revisionsberättelsen bifogas vår sammanfattande revisionsredogörelse som utgör en sammanfattning av granskningen.

Avseende verksamheten konstaterar vi att förbundet inte genomfört en av 16 beslutade prioriterade aktiviteter för 2019. Revisorerna bedömer att förbundet i sin uppföljning av prioriterade aktiviteter 2019 anger rimliga förklaringar till varför aktiviteten inte genomförts. 46 av 54 prestationsmål från Handlingsprogram 2016-2019 är uppfyllda per 2019-12-31.

Vi anser att arbetet med Agenda 2030 bör kommenteras i förvaltningsberättelsen.

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande. Vi bedömer att förbundets årsredovisning i huvudsak är upprättad enligt God redovisningsredovisningssed, lagen om kommunal bokföring och redovisning, kommunallagen och Rådet för kommunal redovisningsrekommendationer. Resultat, ekonomisk ställning och räkenskaper redovisas på ett i huvudsak rättvisande sätt. Balanskravet är uppfyllt.

Vi bedömer sammantaget att resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med de finansiella mål och verksamhetsmål som Direktionen uppställt.

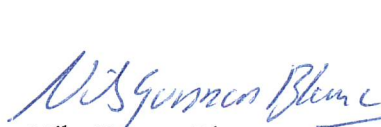
Den interna kontrollen bedöms som tillräcklig.

Vi bedömer att verksamheten i förbundet sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Vi tillstyrker att respektive fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för år 2019 för Direktionen samt de enskilda ledamöterna i densamma.

BORÅS 2020-03-05

Nils-Gunnar Blanc
Ordförande

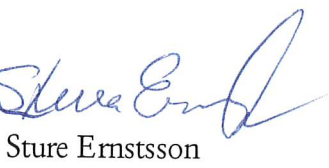
Roger Fogelström
Vice ordförande

Jan-Åke Andersson

Bengt-Olof Magnusson

Sture Ernstsson

Nils Gösta Sjören

Bilaga

Rapport avseende granskning av årsredovisning 2019, Södra Älvsborgs Räddningstjänstförbund

Stefan Sjöblom
Anna Sandström

**Granskning av
Södra Älvsborgs Räddningstjänstförbunds
Årsredovisning**

År 2019

Borås Stads Revisionskontor

Besöksadress: Sturegatan 42

Telefonnummer: 033-35 71 56

Postadress: Borås Stad, Revisionskontoret, 501 80 Borås

Hemsida: <http://www.boras.se/revisionskontoret>

E-post: revisionskontoret@boras.se

Innehållsförteckning

1 INLEDNING.....	2
1.1 SYFTE OCH REVISIONSFRÅGOR.....	2
1.2 AVGRÄNSNINGAR.....	2
1.3 REVISIONSKRITERIER.....	3
1.4 ANSVARIG NÄMND/STYRELSE.....	3
1.5 METOD.....	3
1.6 PROJEKTORGANISATION.....	4
2 GRANSKNINGSRESULTAT.....	5
2.1 ÅRSREDOVISNING.....	5
2.1.1 Förvaltningsberättelse.....	5
2.2 REDOVISNINGSPRINCIPER.....	6
2.3 BALANSKRAV.....	6
2.4 RESULTAT- OCH BALANSRÄKNING.....	6
2.4.1 Ekonomiskt resultat.....	7
2.5 RÄTTVISANDE RÄKENSKAPER OCH GOD REDOVISNINGSSED.....	7
2.5.1 Rådet för kommunal redovisnings rekommendationer.....	7
2.5.2 Kassaflödesanalys.....	8
2.6 BEDÖMNING AV DIREKTIONENS MÅL MED BETYDELSE AV GOD EKONOMISK HUSHÅLLNING.....	8
2.7 MÅLUPPFYLLELSE.....	8
2.8 BEVAKNINGSSOMRÅDEN.....	11
2.8.1 Fördjupad granskning.....	11
2.8.2 Intern kontroll.....	12
2.9 ÖVRIGA IAKTTAGELSER.....	12
3 SAMMANFATTANDE BEDÖMNING.....	13

1 Inledning

Enligt kommunallag (2017:725) ska förbundets revisorer pröva om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande och om den interna kontrollen är tillräcklig. Revisorerna ska även bedöma om årsredovisningen är förenligt med de mål som Direktionen fastställt.

Granskningen sker utifrån ett risk- och väsentlighetsperspektiv. Granskning av årsredovisningen inklusive verksamhetsmässigt resultat/måluppfyllelse har genomförts av Borås Stads Revisionskontor och redovisas i innevarande rapport.

Årsredovisningen och revisorernas bedömning ska behandlas av respektive medlemskommuns Kommunfullmäktige. Syftet är bland annat att ge Kommunfullmäktige underlag för uppföljning och styrning av den fortsatta verksamheten, så att god ekonomisk hushållning kan säkerställas. Ställningstagandena i revisionsberättelsen utgår från en samlad bedömning av all den granskning av förbundets verksamhet som har genomförts under året.

1.1 Syfte och revisionsfrågor

Syftet med granskningen är att den ska vara ett underlag till revisorernas ställningstagande i revisionsberättelsen gällande ansvarsfrihet. Granskningen sker utifrån ett risk- och väsentlighetsperspektiv. Denna styr vilka Rekommendationer från Rådet för Kommunal Redovisning (RKR) som används i granskningen.

Granskningen ska besvara följande revisionsfrågor:

- Är årsredovisningen upprättad enligt gällande lag om kommunal bokföring och redovisning (LKBR), gällande rekommendationer från RKR samt i enlighet med god redovisningssed?
- Lämnar årsredovisningen upplysning om verksamhetens utfall, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen? (med verksamhetens utfall avses utfallet i förhållande till fastställda mål och ekonomiska ramar)
- Är räkenskaperna i allt väsentligt rättvisande?
- Ger årsredovisningen en rättvisande bild av resultatet för förbundet?
- Har balanskravet uppfyllts?
- Har verksamheten bedrivits på ett sätt som gör att Direktionens beslutade mål, finansiella likväl som verksamhetsmässiga, för god ekonomisk hushållning uppnåtts?

1.2 Avgränsningar

I granskningen ingår inte följande rekommendationer: RKR R2 Intäkter, RKR R14 Drift- och investeringsredovisning och RKR R15 Förvaltningsberättelse. Dessa gäller från räkenskapsår 2020, i och med att dessa har getts ut i reviderade versioner relativt sent under hösten 2019, men tidigare tillämpning uppmuntras. Men anledningen av detta granskar Revisionskontoret bara dessa översiktligt.

1.3 Revisionskriterier

Granskningen har utförts enligt kommunallag (2017:725), lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning (LKBR), God revisionsred i kommunal verksamhet samt rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning. Granskningen har utförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge en rimlig grund för bedömning.

Räkenskaperna granskas enligt följande:

- Att redovisningen följer krav på räkenskapsföring enligt 11 kap kommunallagen, d.v.s. att räkenskaper och årsredovisning upprättats
- Att upplysning lämnats om utfallet, finansieringen av verksamheten och den ekonomiska ställningen vid årets slut
- Att upplysning lämnats om borgensförbindelser och övriga ansvarsförbindelser
- Att årsredovisningen är upprättad med iakttagande av god redovisningsred. God redovisningsred innebär att redovisningsskyldiga i första hand ska följa lagar och rekommendationer och i övriga fall, då det inte finns någon specifik regel, tillämpa god red
- Att redovisningen är materiellt rätt (alla tillgångar och skulder existerar och avser SÄRF)
- Att redovisningen är rätt periodiserad (alla intäkter och kostnader avser redovisningsåret)

Övriga delar kommer att granskas översiktligt i syfte att bedöma om uppgifter som ska ingå i årsredovisningen enligt lag och rekommendationer från RKR har lämnats.

1.4 Ansvarig nämnd/styrelse

Direktionen i Södra Älvsborgs Räddningstjänstförbund (SÄRF) är ansvarig.

1.5 Metod

Granskningen grundas på analys av resultat- och balansräkning samt utökad granskning av poster och processer som är av väsentlig betydelse för resultat och ställning. Granskningen innefattar att granska ett urval av underlag och annan information i räkenskapssammandraget samt att pröva de redovisningsprinciper som använts i verksamheten. Planeringen har genomförts med utgångspunkt i en risk- och väsentlighetsanalys, där insatser koncentreras till där risken för väsentliga fel är störst. Därutöver ska granskningen innehålla en bedömning om årsredovisningen är rättvisande, d.v.s. att årsredovisningen inte innehåller fel som påverkar resultat och ställning eller tilläggsupplysningar på ett sätt som kan leda till felaktigt beslutsfattande.

Granskningen är genomförd med kontrollmålsmetodik och ett kvalitetssäkrat systemstöd¹. Granskning av fakturaunderlag och stickprov av specifikationer har genomförts. Stickprov av konton med större avvikelser mellan åren 2018 och 2019 har utförts.

¹ Revisionskontoret i Borås, Revisionskontoren i Norrköping, Linköping, Gävle, Helsingborg, Malmö och Revisionsenheten i Sörmlands läns landsting använder ett gemensamt systemstöd för granskning av delårsbokslut och årsredovisning

En genomgång av balanskontona samt rutiner för periodisering har genomförts. Vidare har avstämningar och kontroll av anläggningsreskontran, moms- och skatteredovisning utförts. En redogörelse av pensionsavsättning och prognos har avhandlats.

Stickprov av förbundets specifikationer har genomförts.

Avstämning har skett med förbundets ekonomiavdelning.

Revisorerna i SÄRF hade möte med Direktionen 25 september 2019.

1.6 Projektorganisation

Stefan Sjöblom är granskningsledare. Granskningsmedarbetare är Anna Sandström.

2 Granskningsresultat

Nedan avrapporteras de iakttagelser och granskningsresultat som framkommit vid granskning av förbundets årsredovisning.

2.1 Årsredovisning

Enligt lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) ska kommunalförbund upprätta en årsredovisning.²

En årsredovisning ska bestå av:

- en resultaträkning,
- en balansräkning,
- en kassaflödesanalys,
- noter,
- en driftredovisning,
- en investeringsredovisning, och
- en förvaltningsberättelse.

Revisionskontoret bedömer att årsredovisningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild av förbundets resultat och ställning. Årsredovisningen har i allt väsentligt upprättats i enlighet med den kommunala bokförings och redovisningslagen och god redovisningssed.

Årsredovisningens struktur, modell för analys av finansiell utveckling och ställning samt den ekonomiska redovisningen av verksamheten är i huvudsak god.

2.1.1 Förvaltningsberättelse

Enligt lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) 11 kap ska en förvaltningsberättelse innehålla följande delar:

- Utvecklingen av verksamheten
- Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning
- Händelser av väsentlig betydelse
- Förväntad utveckling
- Väsentliga personalförhållanden
- Andra förhållanden av betydelse för styrning och uppföljning
- God ekonomisk hushållning
- Ekonomisk ställning
- Balanskravsresultat

I förvaltningsberättelsen ska information lämnas om viktiga händelser som inträffat under rapportperioden. Revisionskontoret bedömer att SÄRF:s årsredovisning följer den uppställning som anges i 11 kap i LKBR.

Revisionskontoret konstaterar att förvaltningsberättelsen innehåller en sammanställning av mål och uppdrag och att framställningen i allt väsentligt är deskriptiv. I årsredovisningen genomförs en samlad bedömning om att målen för god ekonomisk hushållning uppnås under 2019.

² LKBR, 1 Kap. 3§

Revisionskontoret bedömer i stort att den information som lämnas i förvaltningsberättelsen ger en rättvisande bild av förbundets resultat och ställning.

2.2 Redovisningsprinciper

I årsredovisningen har samma redovisningsprinciper använts som vid föregående bokslut.

2.3 Balanskrav

Ett kommunalförbund ska enligt kommunallagen göra en avstämning av balanskravet och redovisas i förvaltningsberättelsen. Eventuella negativa resultat som uppkommer ska enligt kommunallagen regleras inom tre år. Om det föreligger synnerliga skäl finns emellertid möjlighet att inte reglera ett negativt resultat.

RKR har i sin rekommendation RKR R15 lämnat information om beräkning och redovisning av balanskravet utifrån tolkning av förarbeten till reglerna om balanskrav i LKBR och kommunallagen.

Enligt 11 kap. 10 § LKBR ska upplysningar om årets resultat efter balanskravsjusteringar och balanskravsresultat redovisas i förvaltningsberättelsen. Vidare framgår att vid beräkningen av balanskravsresultatet, som är kopplat till kommunallagens balanskrav, ska årets resultat rensas för vissa poster som inte härrör från den egentliga verksamheten.

SÄRF redovisar en avstämning av balanskravet enligt RKR R15 i förvaltningsberättelsen. Förbundets överskott för året uppgår till 0,4 Mnr och det finns inga negativa historiska resultat att beakta.

2.4 Resultat- och balansräkning

Enligt 5 kap. 1 § LKBR ska resultaträkningen i sammandrag redovisa samtliga intäkter och kostnader under räkenskapsåret. Enligt 5 kap 2 § LKBR ska resultaträkningen ställas upp i följande form:

- Verksamhetens intäkter
- Verksamhetens kostnader
- Avskrivningar
- Verksamhetens nettokostnader
- Skatteintäkter
- Generella statsbidrag och utjämning
- Verksamhetens resultat
- Finansiella intäkter
- Finansiella kostnader
- Resultat efter finansiella poster
- Extraordinära poster

Enligt 6 kap 1 § LKBR ska balansräkningen i sammandrag redovisa förbundets samtliga tillgångar, avsättningar och skulder samt eget kapital på dagen för räkenskapsårets utgång (balansdagen). Ställda pantar och ansvarsförbindelser ska tas upp inom linjen.

Revisionskontoret konstaterar att SÄRF:s resultat- och balansräkning redovisar samtliga intäkter och kostnader under räkenskapsåret. Uppställningen följer lagstiftningens format.

2.4.1 Ekonomiskt resultat

Södra Älvsborgs räddningstjänstförbund (SÄRF) redovisar ett överskott på 0,4 Mnkr för perioden 2019-01-01 – 2019-12-31, vilket innebär ett positivt resultat om 2,8 Mnkr jämfört med budget för samma period.

Överskottet beror i huvudsak på minskade kostnader för pensioner. Av de femton medarbetare som kunde gå i avtalspension (SAP-R) under 2019 gick åtta stycken i pension. Det pågår en generationsväxling inom förbundet. Sju anställda har flyttat fram sin pension vilket minskat kostnaderna för förbundet under 2019.

Branden i februari 2019 på Evedalsgatan i Borås var en större händelse och kostade SÄRF 1,1 Mnkr.

Det egna kapitalet uppgår till 51,6 Mnkr (år 2018: 51,2 Mnkr). Eget kapital ska täcka den ansvarsförbindelse som finns för pensionsutfästelse före 1997 på 14,6 Mnkr samt förbundets risker.

Revisionskontorets uppdrag är att bedöma om årsredovisningens ekonomiska resultat är förenligt med Direktionens beslut om finansiella mål och om verksamheten bedrivs i enlighet med fastställda mål.

Förbundet budgeterar årligen utifrån överenskomna medlemsavgifter enligt rambudget. Förbundet förväntas inte generera något överskott utan målet är nollresultat varje enskilt år. I beslutad rambudget ingår kostnad för SAP-R (Särskild Avtalspension inom Räddningstjänst) enligt prognos per föregående årsskifte.

Revisionskontoret noterar att det finansiella målet om ett nollresultat uppnås.

2.5 Rättvisande räkenskaper och god redovisningssed

Enligt 1 kap. 4 § LKBR ska bokföring och redovisning fullgöras på ett sätt som överensstämmer med god redovisningssed.

Bokslutsprocessen har adekvata anvisningar som har informerats i rimlig tid innan bokslutets transaktioner ska vara genomförda. Huvudsakliga bokslutsjusteringar har bokförts i redovisningssystemet.

2.5.1 Rådet för kommunal redovisnings rekommendationer

Revisionskontoret har granskat RKR R3 Immateriella anläggningstillgångar. SÄRF har inga immateriella anläggningstillgångar.

Revisionskontoret har granskat RKR R14 Investeringsredovisning. SÄRFs investeringsredovisning följer huvudsakligen RKR R14.

Investeringsredovisningen har stämts av och analyserats. Årets investeringar uppgår till 9,4 mnkr. Investeringsbudgeten uppgick till 20,1 mnkr. Förbundet lämnar en förklaring till varför årets investeringar avviker mot budget. Under 2020 kommer resten av de planerade investeringarna att genomföras.

Revisionskontoret noterar att årsredovisningen skulle kunna ha med en kolumn för budgetavvikelse i tabellen för årets investeringar.

2.5.2 Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalys beskriver hur verksamhet och investeringar finansierats och hur de har inverkat på verksamhetens likvida ställning. Revisionskontoret har granskat RKR R13 Kassaflödesanalys. Kassaflödesanalysen med tillhörande noter är korrekt. Enligt RKR R13 ska räntor och utdelningar ska hänföras till den löpande verksamheten. SÄRF redovisar erlagd ränta (inklusive ränta på pension) i kassaflödesanalysen. Det är det en ränta på pensionen som uppstår genom att man så att säga lånar de anställdas pensionsmedel tills pensionen betalas ut. Detta bekräftas även i kontakt med en extern redovisningsexpert.³ Det är alltså att betrakta som en ränta på lån och en finansiell kostnad. SÄRFs kassaflödesanalys stämmer med RKR 13.

Kassaflödesanalys beskriver hur verksamhet och investeringar finansierats och hur de har inverkat på verksamhetens likvida ställning. Den tillämpade modellen bedöms överensstämma med RKR:s rekommendation.

2.6 Bedömning av Direktionens mål med betydelse av god ekonomisk hushållning

Från och med år 2006 gäller för samtliga kommuner och kommunalförbund att Kommunfullmäktige ska fastställa mål för ”god ekonomisk hushållning” enligt 11 kap 1 § kommunallagen. Enligt kommunallagen föreligger därutöver krav på att ”fullmäktige ska besluta om riktlinjer för god ekonomisk hushållning för kommunen”.

Förvaltningsberättelsen ska innehålla en utvärdering av om målen och riktlinjerna för en god ekonomisk hushållning enligt 11 kap. 6 § första och andra styckena kommunallagen har uppnåtts och följts.⁴ Förbundet bedömer i årsredovisningen att SÄRF uppfyller kraven på god ekonomisk hushållning.

Revisionskontoret noterar att SÄRF:s budget och årsredovisningen har en skrivning om god ekonomisk hushållning. Förbundet uppnår det finansiella målet för 2019, det vill säga uppnår minst ett nollresultat. Verksamhetsmålen enligt handlingsprogrammet för skydd mot olyckor och budget och handlingsplan 2019 redovisas nedan i kapitel 2.7.

2.7 Måluppfyllelse

Södra Älvsborgs Räddningstjänstförbunds målarbete

Kommunallagen ställer krav på att budgeten ska vara i balans och att budget och flerårsplan ska innehålla finansiella mål, samt mål och riktlinjer för verksamheten. Målen ska följas upp kontinuerligt, och det är Direktionens ansvar att i årsredovisningen utvärdera måluppfyllelsen.

Södra Älvsborgs Räddningstjänsts (SÄRF) förbundsordning utgör grunden för förbundets verksamhet och fastställs av respektive medlemskommuns fullmäktige. Direktionen beslutar om ett handlingsprogram som reglerar målsättning och ambitioner för SÄRF för varje mandatperiod. I handlingsprogrammet 2016-2019 framgår 54 prestationsmål för SÄRF avseende mandatperioden. Dessa mål är uppdelade per verksamhetsområde.

Verksamheten 2019 ska genomföras enligt beslutade prestationsmål i handlingsprogrammet för perioden 2016-2019. Prioriterade aktiviteter för 2019 fastställdes av Direktionen 2018-12-14 i

³ KPMG Göteborg, Josefine Kjellberg, 2020-02-17

⁴ LKBR 11 kap. 8 §

Verksamhetsplan och internbudget för 2019. Sammantaget fastställdes 16 prioriterade aktiviteter för 2019. I bilaga tre till årsredovisningen redovisas uppföljning och utfall av prioriterade aktiviteter per 2019-12-31 i sammanfattad form. I uppföljningen framgår prioriterade aktiviteter för 2019 inom respektive verksamhetsområde samt områdets prestationsmål för perioden 2016-2019. Samtliga beslutade prioriterade aktiviteter i verksamhetsplanen följs upp tillsammans med en skattning av måluppfyllelsen/genomförandet.

Måluppfyllelsen avseende prioriterade aktiviteter per 2019-12-31 redovisas i enlighet med nedanstående:

Förbundets prioriterade aktiviteter 2019 för verksamhetsområdet förebyggande verksamhet

Tillsyn enligt lagen om skydd mot olyckor:

0 0 1 av 1 prioriterade aktiviteter 2019

Tillstånd och tillsyn enligt lagen om brandfarliga och explosiva varor:

0 0 1 av 1 prioriterade aktiviteter 2019

Samhällsplanering:

0 0 1 av 1 prioriterade aktivitet 2019

Sotning och brandskyddskontroll:

0 0 1 av 1 prioriterad aktivitet 2019

Krisberedskap:

0 0 1 av 1 prioriterad aktivitet 2019

Insatsuppföljning

0 0 1 av 1 prioriterad aktivitet 2019

Utöver ovanstående finns sammantaget 25 beslutade prestationsmål för verksamhetsområdet från Handlingsprogram 2016-2019.

Förbundets prioriterade aktiviteter 2019 för verksamhetsområdet operativ verksamhet

Räddningsinsatser enligt LSO och andra uppdrag:

0 1 1 av 2 prioriterade aktiviteter 2019

Insatsplanering:

0 0 1 av 1 prioriterad aktivitet 2019

Utöver ovanstående finns sammantaget 11 beslutade prestationsmål för verksamhetsområdet från Handlingsprogram 2016-2019.

Förbundets prioriterade aktiviteter 2019 för verksamhetsområdet stödverksamhet

Teknik och fastighet:

0 0 1 av 1 prioriterade aktiviteter 2019

Information, rådgivning och extern utbildning:
0 0 3 av 3 prioriterade aktiviteter 2019

Metodutveckling, intern utbildning och övning:
0 0 2 av 2 prioriterade aktiviteter 2019

Verksamhet och chefsstöd:
0 0 1 av 1 prioriterade aktiviteter 2019

Utöver ovanstående finns sammantaget 18 beslutade prestationsmål för verksamhetsområdet från Handlingsprogram 2016-2019.

Sammantaget redovisar förbundet i delårsrapporten följande måluppfyllelse per 2019-08-31:
0 1 15 av 16 prioriterade aktiviteter 2019

Sammantaget är 15 av 16 prioriterade aktiviteter helt genomförda per 2019-12-31. Förbundet skattar i årsredovisningen måluppfyllelsen helt eller delvis till 96 % genomfört under året.

En prioriterad aktivitet är delvis uppfylld. Förbundet förtydligar med en kommentar om orsaken till förhållandena och förbundets planerade åtgärder.

Förbundets uppföljning av Handlingsplanen för 2016-2019

De 54 beslutade prestationsmålen från handlingsprogrammet 2016-2019 redovisas av förbundet i bilaga 3 till årsredovisningen. Dessa redovisas enligt nedan:

0 8 46 av 54 prestationsmål 2016-2019

Sammantaget är 46 av 54 prestationsmål uppfyllda per 2019-12-31. Förbundet skattar i årsredovisningen den totala måluppfyllelsen till 91 % genomfört under 2016-2019.

Aktiviteter där förbundet skattat måluppfyllelsen till mindre än 100 % under perioden (totalt 8 prestationsmål) förtydligas med kommentarer om orsaken till förhållandena och förbundets planerade åtgärder.

Säkerhetsmål

Handlingsprogrammet 2016-2019 innehåller sex stycken säkerhetsmål som redovisas i bilaga 4 till årsredovisningen. Enligt handlingsprogrammet är målet med uppföljningen att sammanställa samtliga uppföljningar som ett underlag till nästkommande handlingsprogram.

Handlingsprogrammet 2020-2023 är redan beslutat av Direktionen 6 december 2019. Målet med att följa upp dessa blir istället kopplat till syftet att utvärdera om aktiviteterna fått en positiv effekt på säkerheten i samhället. Revisionskontoret konstaterar att de sex säkerhetsmålen har följts upp men att de är utformade på ett sådant sätt att de inte går att mäta. Målen är inte fullt ut SMARTA - Specifika, Mätbara, Accepterade, Realistiska, Tidssatta och Aktivitetsskapande.

Revisionskontoret noterar att SÄRF i det nya Handlingsprogrammet 2020-2023 arbetat om målen.

2.8 Bevakningsområden

Revisorerna i SÄRF har särskilt under året bevakat följande områden: handlingsprogram 2020-2023, skogsbränderna och Guttasjön.

Handlingsprogram 2020-2023

Direktionen har under året beslutat om ett nytt handlingsprogram för perioden 2020-2023. Beslut togs av Direktionen 6 december 2019. Det gamla handlingsprogrammet som beslutades av Direktionen 11 december 2015 gällde för perioden 2016-2019.

Handlingsprogrammet syftar enligt SÄRF till att vara ett strategiskt styrdokument för förbundet som kan anpassas utefter rådande förhållanden och förändringar som sker i samhället med ständig omvärldsbevakning och riskbedömning. De övergripande målen i handlingsprogrammet bygger på räddningstjänstens uppdrag som bryts ned till mål i årliga verksamhetsplanerna som också beskriver vilka aktiviteter som ska genomföras under året. Resultat och måluppfyllelser återkopplas till medarbetare likväl som organisationen i sin helhet. Direktionen har även antagit en ny förbundsordning 25 september 2019 som kommer gälla från 1 januari 2020.

Skogsbränder

Med anledning av skogsbränderna under den varma sommaren 2018 tillsatte Regeringen en utredning. En särskild utredare med branschkunskap skrev en rapport som lämnades till Regeringen i januari 2019. I rapporten konstateras att på de flesta håll i landet lyckades räddningstjänsten effektivt begränsa och släcka skogsbränderna – ofta i samverkan med andra. Även om insatserna i stort sett gick bra framkom många brister. Bland annat konstaterades att Sverige inte är tillräckligt väl rustat för att medborgarna ska kunna känna sig trygga inför framtida stora och komplicerade skogsbränder.

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) har efter de omfattande skogsbränderna sommaren 2018 stärkt skogsbrandsberedskapen. Bland annat finns fler skogsbrandsdepåer, ett förbättrat prognosystem för brandrisker och stärkt samarbete med internationella aktörer. MSB har tagit fram en vägledning i skogsbrandsläckning som främst vänder sig till kommunal räddningstjänst, framför allt till personal som aktivt deltar vid brandbekämpningen ute i skog och mark. Sommaren 2019 var vädermässigt svalare än 2018 och skogsbränder förekom i betydligt mindre omfattning än under sommaren 2018. En idé om hur småskaliga insatser med flygplan kan göra skillnad vid brand i skog och mark har presenterats av brandmän på SÄRF.

Guttasjön

Under de två senaste åren har fokus varit på renovering och upprustning avseende SÄRF:s övningsfält på Guttasjön. Under året har arbetet med att sektionera fältet och arbeta med nyskapande arbete fortsatt. En förstudie kring möjlighet till ombyggnation av huvudbyggnaden har genomförts då den är i stort behov av renovering. Entrén och matsalen kommer bland annat renoveras och det kommer att skapas fler utbildningslokaler på mellanvåningen. En dialog förs med Lokalförsörjningsförvaltningen i Borås Stad. Under året invigdes ett nytt snickeri och ett motorsågshus på området. Flertalet kurser har hållits på Guttasjön under året.

2.8.1 Fördjupad granskning

Revisorerna i SÄRF har under 2019 genomfört en granskning av inköpsprocessen i SÄRF. Granskningen har utförts av Revisionskontoret i Borås Stad. Syftet med granskningen har varit att granska om förbundet har säkerställt en ändamålsenlig inköpsprocess och om den interna kontrollen är tillräcklig.

Granskningen visar att det finns regler för inköp och upphandling inom förbundet. Det finns även en utförlig processbeskrivning som beskriver hela inköpsprocessen. SÄRF har antagit delegationsbestämmelser som bland annat avser inköp. Det är ett fåtal personer inom förbundet som har delegation att besluta om inköp. I granskningen framkommer att reglerna för inköp inte uppdaterats sedan 2016 och att det är oklart vem som ansvarar för revidering av dokumentet. Detsamma avseende dokumentet som anger beloppsgränser för olika upphandlingsförfaranden. Även delegationsordningen innehåller inaktuella beloppsgränser och innehåller hänvisning till inaktuell lagstiftning.

Revisionskontoret bedömer att det råder en hög medvetenhet kring inköp och inköpsprocessen inom förbundet. Samtidigt ställer SÄRF:s unika verksamhet speciella krav på material och på vilken ort man kan genomföra inköp. Om man identifierar ett behov av inköp och behöver hjälp med upphandling vänder sig förbundet till Koncerninköp i Borås Stad. Förbundet saknar central inventarieförteckning och genomför inte systematisk stölskyddsmärkning.

Granskningen visar vidare att det inte förekommer några större avvikelser i de stickprov som genomförts gällande avtalstrohet. Revisorernas sammanfattande bedömning är att förbundet i huvudsak har säkerställt en ändamålsenlig inköpsprocess. Den interna kontrollen gällande inköp anses vara tillräcklig.

2.8.2 Intern kontroll

Direktionen ska se till att verksamheten bedrivs i enlighet med förbundsordning samt de föreskrifter som gäller för verksamheten. Direktionen för Södra Älvsborgs Räddningstjänstförbund har vidare ansvar för att den interna kontrollen är tillräcklig samt att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredställande sätt.

Södra Älvsborgs Räddningstjänstförbund har en plan för intern kontroll för 2019 som antagits av Direktionen 2019-03-15. Förbundet har genomfört en riskanalys som grund för upprättandet av plan för intern kontroll. Riskanalysen omfattar 68 risker. Planen för intern kontroll omfattar tre kontrollmoment. Utöver internkontrollplanen genomför förbundet kontroller och uppföljning av samtliga identifierade risker. Direktionen har 2017-10-13 antagit en policy för intern styrning och kontroll.

Förbundet genomför tertialuppföljningar där det bland annat ingår uppföljning av plan för intern kontroll, genomgång av kontrollåtgärder utifrån årets riskanalys samt uppföljning av budget, verksamhetsplan och genomförda förbättringsområden.

SÄRF redovisar uppföljningen av intern kontroll 2019 som bilaga 5 till årsredovisningen.

2.9 Övriga iakttagelser

Stickproven visar att så kallade övrigt konton såsom övriga inventarier innehåller flera fakturor som bör konteras på andra mer specifika konton.

Revisionskontoret noterar efter avstämning med ekonomichef att SÄRF numera erhåller ränta på det egna kapitalet 51,6 miljoner⁵ som är insatt hos internbanken i Borås Stad.

⁵ SÄRF Årsredovisning 2019, sid. 32

3 Sammanfattande bedömning

Granskningen av Södra Älvsborgs Räddningstjänstförbunds årsbokslut bedöms i huvudsak utifrån kommunallagen, lag om kommunal bokföring och redovisning, rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning och God redovisningssed. I granskningen av förbundets årsredovisning utgår bedömningarna från följsamhet mot Direktions budgetbeslut och eventuella beslut om specifika mål och prioriterade aktiviteter som avser budgetåret 2019. Den interna kontrollen bedöms utifrån riskanalys och plan för intern kontroll samt dess uppföljning. I den sammanfattande bedömningen ingår i förekommande fall också granskningsresultat från granskning av bevakningsområden och de fördjupade granskningar som har varit riktade mot förbundet under året.

Granskningen visar att förbundets årsredovisning är upprättad i enlighet med de krav som finns för resultat- och balansräkning. För helåret 2019 redovisar förbundet ett överskott på 0,4 Mnkr, vilket är 2,8 Mnkr bättre jämfört med budget. Årsredovisningen innehåller en förvaltningsberättelse och lämnar upplysningar om måluppfyllelse.

Sammantaget konstateras att förbundet genomfört uppföljning avseende samtliga de 16 prioriterade aktiviteter Direktionen fastställt för 2019. Sammantaget är 15 av 16 prioriterade aktiviteter helt genomförda per 2019-12-31. Förbundet skattar i årsredovisningen måluppfyllelsen till 96 % genomfört under året och bedömer därmed att kravet på god ekonomisk hushållning uppfylls.

Inom ramen för årsredovisningen avrapporterar förbundet även utfallet av de prestationsmål som Direktionen beslutat om i Handlingsprogram 2016-2019. Sammantaget är 46 av 54 prestationsmål från Handlingsprogram 2016-2019 uppfyllda per 2019-12-31. Förbundet skattar i årsredovisningen den totala måluppfyllelsen till 91 % genomfört under perioden.

Förbundet har en plan för intern kontroll för 2019 som antagits av Direktionen. Förbundet har genomfört en riskanalys som grund för upprättandet av plan för intern kontroll. Direktionen har antagit en policy för intern styrning och kontroll. SÄRF redovisar uppföljningen av intern kontroll i årsredovisningen.

Revisorerna i SÄRF har under 2019 genomfört en granskning av inköpsprocessen i SÄRF. Revisorernas sammanfattande bedömning var att förbundet i huvudsak har säkerställt en ändamålsenlig inköpsprocess. Den interna kontrollen gällande inköp bedömdes som tillräcklig.

Förbundets revisorer bedömer att förbundets årsredovisning i huvudsak är upprättad i enlighet med lag om kommunal bokföring och redovisning, kommunallagen och God redovisningssed. Årsredovisningen följer rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning.

Revisorerna bedömer att förbundets årsredovisning redogör för väsentliga händelser och lämnar genom sin förvaltningsberättelse en översiktlig redogörelse över hur förbundets verksamhet utvecklats under året. Samtliga av Direktions prioriterade aktiviteter och prestationsmål följs upp på ett enhetligt sätt i årsredovisningen. Revisorerna bedömer att redovisningen av verksamhetsresultat och mål i årsredovisningen i huvudsak är förenliga med de mål som Direktionen beslutat om.

Vi bedömer att årsredovisningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild av förbundets resultat och ställning. Revisorernas sammantagna bedömning är att verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och ur ekonomisk synpunkt tillfredställande sätt. Den interna kontrollen bedöms som tillräcklig.

Borås 2020-03-05

Andreas Ekelund,
Revisionschef, Revisionskontoret
Borås Stad

Stefan Sjöblom
Kommunal yrkesrevisor, Revisionskontoret
Borås Stad

Bilaga 1 till Årsbokslut 2019

Årsbokslut 2019 per kontoklass

Resultat per kontoklass

Kontoklass	Budget	Utfall
Intäkter	21 776 905	23 573 372
Personal	-125 066 493	-126 170 358
Pension	-16 747 763	-14 007 033
Materiel	-10 398 695	-10 829 627
Tjänster	-30 118 093	-30 419 964
Avskrivningar	-6 971 000	-6 848 953
Räntekostnader	0	-2 754
Kommunbidrag	165 100 000	165 100 010
Totalt	-2 425 139	394 693

Resultat per Avdelning

Avdelning	Budget	Utfall
Direktion	-374 000	-444 713
Revision	-150 000	-128 413
Förbundsdirektör	-4 502 270	-3 128 772
Verksamhet & Chefsstöd	-10 677 189	-10 451 518
Insats & Beredskap	-63 286 728	-62 581 495
Personal Deltid	-40 129 596	-40 162 701
Utbildning	-6 006 026	-5 043 021
Teknik & Fastighet	-27 141 803	-26 607 190
Skydd & Samhälle	-4 138 138	-3 954 800
Finansförvaltning	153 980 611	152 897 316
Totalt	-2 425 139	394 693

Resultat Förbundsledning

Kontoklass	Budget	Utfall
Personal	-3 946 337	-2 950 954
Pension	-182 533	-199 141
Material	-60 200	14 558
Tjänster	-837 200	-566 361
Totalt	-5 026 270	-3 701 898

Bilaga 1 till Årsbokslut 2019

Årsbokslut 2019 per kontoklass

Resultat Verksamhet & Chefsstöd

Kontoklass	Budget	Utfall
Intäkter	0	23 940
Personal	-7 231 944	-7 221 249
Pension	-282 945	-277 557
Material	-216 000	-289 914
Tjänster	-2 946 300	-2 686 738
Totalt	-10 677 189	-10 451 518

Resultat Beredskap & Insats inkl Deltid löner

Kontoklass	Budget	Utfall
Intäkter	2 785 362	2 758 809
Personal	-91 287 524	-93 901 351
Pension	-10 595 542	-7 581 951
Material	-275 045	-774 346
Tjänster	-3 879 575	-3 245 357
Avskrivningar	-164 000	0
Totalt	-103 416 324	-102 744 196

Resultat Utbildning

Kontoklass	Budget	Utfall
Intäkter	5 624 000	7 444 699
Personal	-8 629 036	-9 320 906
Pension	-415 640	-395 979
Material	-2 141 700	-2 174 433
Tjänster	-443 650	-596 402
Totalt	-6 006 026	-5 043 021

Resultat Teknik & Fastighet

Kontoklass	Budget	Utfall
Intäkter	11 276 423	11 893 332
Personal	-8 066 935	-7 138 828
Pension	-692 273	-568 398
Material	-7 685 450	-7 599 026
Tjänster	-21 973 568	-23 194 269
Totalt	-27 141 803	-26 607 189

Bilaga 1 till Årsbokslut 2019

Årsbokslut 2019 per kontoklass

Resultat Skydd & Samhälle

Kontoklass	Budget	Utfall
Intäkter	2 091 120	1 452 593
Personal	-5 844 717	-5 015 695
Pension	-330 441	-329 292
Material	-20 300	-6 465
Tjänster	-33 800	-55 941
Totalt	-4 138 138	-3 954 800

Resultat Finans

Kontoklass	Budget	Utfall
Personal	-60 000	-621 374
Pension	-2 301 389	-3 005 093
Avskrivningar	-6 807 000	-6 848 953
Tjänster	0	-59 270
Räntekostnad/Pension	-1 947 000	-1 649 623
Räntekostnad	0	-2 754
Bankkostnad	-4 000	-15 626
Medlemsavgift	165 100 000	165 100 008
Totalt	153 980 611	152 897 315

Bilaga 2 till Årsbokslut

Årsbokslut 2019 per ansvar och projekt

Avdelning 100 Direktion

P-kod	Projekt	Budget	Utfall
LA100	Löpande administration	-74 000	-26 069
LONER	Löner från Hogia lön	-300 000	-418 644
Totalt		-374 000	-444 713

Avdelning 110 Revision

P-kod	Projekt	Budget	Utfall
LA101	Löpande administration	-100 000	-58 021
LONER	Löner från Hogia lön	-50 000	-70 392
Totalt		-150 000	-128 413

Avdelning 120 Förbundsdirektör

P-kod	Projekt	Budget	Utfall
LA102	Löpande administration	-322 900	-123 076
LA110	Personalutbildning	-174 600	-331 266
SA310	Information	-463 300	-444 415
LONER	Löner från Hogia lön	-3 541 470	-2 230 016
Totalt		-4 502 270	-3 128 773

Avdelning 200 Verksamhet & Chefsstöd

P-kod	Projekt	Budget	Utfall
LONER	Löner från Hogia lön	-5 169 064	-5 519 925
BB310	Körkortsutbildning	-100 000	-208 173
BB350	Företagshälsovård	-1 337 075	-1 333 205
SA100	Löpande administration	-249 500	-201 833
SA110	Personalutbildning	-106 600	-98 448
SA120	Ekonomihantering	-498 500	-463 516
SA130	Dokumenthantering	-125 000	-71 264
SA135	Projekt	0	-7 200
SA140	Telefonväxel	-261 000	-291 712
SA150	Kontorsmateriel & maskiner	-214 700	-199 088
SA160	Försäkringar	-825 000	-814 366
SA200	Personalhantering heltid	-744 250	-670 888
SA201	Personalhantering alkoholtestning	-16 400	-12 000
SA205	Trivselpengar	-156 000	-118 302
SA210	Personalhantering deltid	-308 200	-39 312
SA220	Lönehantering	-565 900	-402 286
Totalt		-10 677 189	-10 451 518

Bilaga 2 till Årsbokslut

Årsbokslut 2019 per ansvar och projekt

Avdelning 410 Insats & Beredskap

P-kod	Projekt	Budget	Utfall
BA100	Löpande administration	-215 775	-201 160
BA110	Personalutbildning	-179 551	-190 014
BB100	Avtal Falköping	316 000	178 523
BB101	Avtal Mullsjö	-20 900	0
BB102	Avtal Gislaved	-239 400	-193 071
BB104	Avtal Falkenberg	500	-1 229
BB105	Avtal Herrljunga	30 000	30 015
BB106	Avtal RSG	-9 500	30 478
BB107	Avtal Jönköping	-50 000	-34 615
BB108	Avtal Alingsås-Vårgårda	-9 500	0
BB110	Avtal Ardagh Glass Limmared	365 000	374 161
BB112	Avtal IVPA	0	5 646
BB120	Avtal Vattendykning	0	0
BB200	RCB - beredskap	-651 294	-716 831
BB210	IL2 - beredskap	-653 750	-696 348
BB220-BB224	Räddningsinsatser extra ordinära	-121 145	-737 106
IB100	Räddningstjänstplanering	-23 050	-27
IB110	Restvärdesräddning	350 000	476 409
IB130	SOL-centralen	-109 250	-84 092
IB140	SOS-Alarm	-3 250 000	-2 697 477
IB901	Särskild Händelse	0	-613 569
LONER	Löner från Hogia lön	-58 815 113	-57 511 188
Totalt		-63 286 728	-62 581 495

Avdelning 412 Personal Deltid & Värn

V-kod	Verksamhet	Budget	Utfall
210	Bollebygd deltidskår	-2 808 881	-3 115 426
211	Töllsjö räddningsvärn	-183 864	-263 961
221	Dalsjöfors deltidskår	-2 771 568	-2 862 418
222	Fristad deltidskår	-2 775 994	-2 632 839
223	Viskafors deltidskår	-2 194 074	-2 383 384
224	Borgstena räddningsvärn	-132 083	-152 499
225	Hedared räddningsvärn	-142 479	-152 046
230	Svenljunga deltidskår	-2 863 208	-2 750 841
231	Mjöbäck deltidskår	-2 428 054	-2 417 103
240	Tranemo deltidskår	-1 822 468	-1 660 782
241	Dalstorp deltidskår	-2 593 862	-2 792 451
243	Limmared deltidskår	-1 822 468	-1 721 088
244	Långhem räddningsvärn	-166 788	-235 750
250	Ulricehamn deltidskår	-4 386 278	-4 398 419
251	Hökerum räddningsvärn	-136 504	-85 237
252	Trädet deltidskår	-1 614 244	-1 585 669
253	Vegby deltidskår	-2 578 695	-2 560 794
254	Liared räddningsvärn	-130 529	-107 539
260	Kinna/Skene heltid/deltid	-1 206 185	-1 372 575
261	Fritsla deltidskår	-1 256 789	-1 303 015
262	Horred deltidskår	-2 528 132	-2 491 551
263	Sättila deltidskår	-2 442 289	-2 050 995
264	Torestorp deltidskår	-1 144 160	-1 066 320
Totalt		-40 129 596	-40 162 702

Bilaga 2 till Årsbokslut

Årsbokslut 2019 per ansvar och projekt

Avdelning 420 Utbildning

P-kod	Projekt	Budget	Utfall
BB300	Kompetensutbildning MSB	-1 454 000	-1 822 399
BB305	Arbetsmiljöutbildning	-48 500	-793
EA100	Löpande administration	-11 450	-18 687
EA110	Personalutbildning	-53 300	-12 510
EU105	Grundskolan åk 5	0	-41 437
EU110	Sommarprojekt m.m.	-145 000	-1 843
EU200	Brandkunskap extern kund	206 000	483 959
EU201	Uppdragsutbildningar	300 000	0
EU205	Brandskyddskontrollant	0	3 000
EU206	SBA steg 2	0	14 332
EU210	Heta arbeten	412 000	149 154
EU211	Anläggningskötare	0	-7 972
EU212	Brandfarlig vara steg 1	3 000	9 435
EU218	Sotningskurs	6 000	5 144
EU220	Sjukvårdsutbildning	254 000	444 965
EU230	Avtal räddningstjänstgymnasiet	303 000	412 505
EU234	Avtal Vårdhögskola	35 000	23 478
EU235	Avtal Medlemskommuner	521 692	1 849 643
EU240	GRIB	1 055 000	1 991 351
EU299	Uthyrning externa anordnare	500 000	1 006 506
IU100	Internutbildning, heltid	-115 900	-133 944
IU110	Internutbildning, deltid	-618 200	-511 762
IU130	Grundutbildning, deltid	-520 000	-744 461
LONER	Löner från Hogia lön	-4 580 342	-6 098 667
TG110	Kök / matsal	85 600	295 860
TG120	Lönebidragsanställning	-55 026	-117 429
TG200	Övningsanordningar	-1 033 300	-1 086 169
TG210	Övningsmateriel	-1 052 300	-1 134 280
Totalt		-6 006 026	-5 043 021

Bilaga 2 till Årsbokslut

Årsbokslut 2019 per ansvar och projekt

Avdelning 430 Teknik & Fastighet

P-kod	Projekt	Budget	Utfall
LONER	Löner från Hogia lön	-8 301 838	-7 262 799
BB320	Fysisk träning	-198 200	-210 652
IB120	Automatiska brandlarm	7 305 300	8 042 243
IB160	Kommunikation	-1 541 400	-1 608 685
SA190	Museet	-38 000	19 420
SA290	Personalservering	-18 500	-92 468
SA300	IT/Datahantering	-1 994 800	-1 864 244
TA100	Löpande administration	-12 100	-15 421
TA110	Personalutbildning	-36 800	-76 005
TA120	Lönebidragsanställning	0	556
TL100	Inventarier till brandstationer	-278 900	-371 657
TL205	Guttasjön, fastigheter	-638 500	-910 752
TL210	Bollebygds brandstation	-452 800	-436 797
TL211	Töllsjö brandstation	-128 300	-125 387
TL220	Borås brandstation	-5 153 550	-5 689 565
TL221	Dalsjöfors brandstation	-175 500	-186 049
TL222	Fristad brandstation	-207 500	-173 161
TL223	Viskafors brandstation	-96 500	-109 325
TL224	Borgstena brandstation	-33 500	-40 107
TL225	Hedareds brandstation	-32 000	-25 375
TL226	Förråd Borås	-48 000	-50 173
TL230	Svenljunga brandstation	-1 074 000	-1 035 932
TL231	Mjögäcks brandstation	-140 500	-144 065
TL240	Tranemo brandstation	-390 000	-396 802
TL241	Dalstorps brandstation	-145 000	-178 645
TL244	Långhems brandstation	-66 000	-73 098
TL250	Ulricehamns brandstation	-1 370 900	-1 385 614
TL251	Hökerums brandstation	-57 500	-44 999
TL252	Trädets brandstation	-197 968	-226 143
TL253	Vegby brandstation	-105 500	-108 127
TL254	Liareds brandstation	-72 500	-77 472
TL260	Skene brandstation	-2 064 800	-2 163 233
TL261	Fritsla brandstation	-165 000	-159 204
TL262	Horred brandstation	-532 000	-536 742
TL263	Sätilla brandstation	-254 800	-237 000
TL264	Torestorp brandstation	-104 000	-101 976
TL265	Förråd Skene	-79 000	-81 818
TL269	Skene övningshus	-204 900	-155 730
TV100	Fordonsverkstad Borås	-4 045 600	-4 921 771
TV120	Rökskyddsverkstad	-365 900	-366 903
TV130	Kemverkstad	-189 500	-123 535
TV140	Slangverkstad	-259 500	-245 204
TV150	Radioverkstad	-373 400	-470 880
TV155	Radiolänknät	-36 247	-134 606
TV160	Skrädderi	-1 776 400	-1 022 100
TV170	Ersättningsförråd	-895 400	-954 739
TV180	Tvättshall	-80 600	-72 980
TV190	Snickeri	-13 500	-1 468
Totalt		-27 141 803	-26 607 189

Bilaga 2 till Årsbokslut

Årsbokslut 2019 per ansvar och projekt

Avdelning 440 Skydd & samhälle

P-kod	Projekt	Budget	Utfall
AF100	Analys och uppföljning	0	105 008
AF110	Samhällsolycksförebyggande verks	0	-2 270
AF130	Konferens 2019	0	-25 137
AF140	Extraordinära händelser	-5 000	-5 000
AF230	Avtal Säkerhetsamordnare	0	0
LONER	Löner från Hogia lön	-5 136 638	-5 126 158
MA100	Löpande administration	-23 800	-9 689
MA110	Personalutbildning	-72 700	-66 545
MF100	Tillsyn LSO	300 000	379 147
MF113	Tillst brandfarliga och expl. varor	300 000	342 920
MF120	Avtal byggnadsnämnder	500 000	452 924
Totalt		-4 138 138	-3 954 800

Bilaga 3 till Årsredovisning 2019

Uppföljning av Verksamhetsplan 2019

Innehållsförteckning

Uppföljning av Verksamhetsplan 2019	1
1 Inledning.....	3
1.1 Uppdraget.....	3
1.2 Verksamhetens styrdokument.....	3
1.3 Schematisk modell styrdokument.....	4
1.4 Verksamhetens mål.....	4
2 Förebyggande verksamhet.....	4
2.1 Tillsyn enligt lagen om skydd mot olyckor	5
2.2 Tillstånd och tillsyn enligt lagen om brandfarliga och explosiva varor	5
2.3 Samhällsplanering	6
2.4 Sotning och brandskyddskontroll.....	6
2.5 Krisberedskap.....	7
2.6 Brett säkerhetsarbete och övriga remisser.....	8
2.7 Insatsuppföljning.....	8
3 Operativ verksamhet.....	9
3.1 Räddningsinsatser enligt LSO och andra uppdrag.....	9
3.2 Insatsplanering	10
3.3 Restvärdesräddning.....	11
4 Stödverksamhet	11
4.1 Teknik & Fastighet.....	11
4.2 Utbildning	12
4.2.1 Information, rådgivning och extern utbildning	12
4.2.2 Metodutveckling, intern utbildning och övning.....	13
4.3 Verksamhets & Chefsstöd	14

1 Inledning

Visionen för Södra Älvsborgs Räddningstjänstförbund (SÄRF) är att uppnå ett olycksfritt samhälle. Visserligen en noll-vision men med syfte att förbygga, förhindra och minska risken för skada på person, hälsa, egendom och miljö med hänsyn till de lokala förhållandena med ett tillfredsställande och likvärdigt skydd mot olyckor samt minimera uppkommen skada med bästa resursåtgärd så långt det är möjligt.

Med utgångspunkt i ett fyraårigt handlingsprogram med tydliga och nedbrytbara mål beskrivna i årliga verksamhetsplaner, ska organisationen arbeta mot samma mål före, under och efter händelser. Det fullständiga arbetet som organisationen utför är till flera delar svåra att mäta eller ha någon form av målluppfyllelse trots att insatserna ingår i uppdraget enligt LSO 1 kap 1 §. Att mäta trygghet kan endast fullgott göras genom trygghetsmätningar som likvärdigt kan jämföras från tid till annan för att skapa förutsättningar för lämpliga åtgärder. Det ligger i förbundets, medlemskommunernas liksom i allmänhetens intresse att ständigt utveckla och effektivisera vår verksamhet. Genom att förstärka samverkan och samarbete mellan olika samhällsaktörer, inte minst inom offentlig verksamhet, är ett arbete som ständigt pågår som också har börjat ge resultat.

Förutsättningen för att nå verksamhetens mål och prioriteringar är att de är kända inom förbundets personalgrupper med olika ansvarsområden. Att förstå varje del i ett större sammanhang är en självklar ledningsfråga men också hur verksamheten styrs med tydliga strukturer, deltagande i medarbetarforum samt riktade kommunikationsåtgärder.

Förbundet har infört regelmässiga Tertialuppföljningar som innebär uppföljning av Budget, Verksamhetsplan, Internkontrollplan - genomgång av kontrollåtgärder utifrån årets riskanalys och utförda förbättringsåtgärder -, Arbetsmiljö, Miljö, Medarbetarsamtal, Jämställdhet, Kompetensinventering och Utvecklingsområden inom respektive avdelning.

Sammantaget har räddningstjänstförbundet under 2019 uppfyllt de lagstadgade kraven och genomfört verksamheten med en ekonomi i balans. Handlingsprogrammets sex Säkerhetsmål följs upp i egen bilaga medan Handlingsprogrammets femtiofyra Prestationsmål och Verksamhetsplanens sexton prioriterade aktiviteter följs upp i denna bilaga.

1.1 Uppdraget

SÄRF:s huvudsakliga uppgifter, regleras i förbundsordningen som beslutas av kommunalförbundets direktion och fastställs av respektive medlemskommuns fullmäktige. Förbundsordningen beskriver de skyldigheter som åvilar medlemskommunerna enligt lag om skydd mot olyckor (LSO) samt tillsynsskyldigheten som åligger kommunerna enligt lag om brandfarliga och explosiva varor (LBE) och även pröva tillstånd enligt samma lag. I LSO anges att kommunen ska ha ett handlingsprogram för förebyggande verksamhet och räddningstjänst. SÄRF är en organisation som både ansvarar för och har en stödjande roll i samhällsviktiga funktioner för medlemskommunerna.

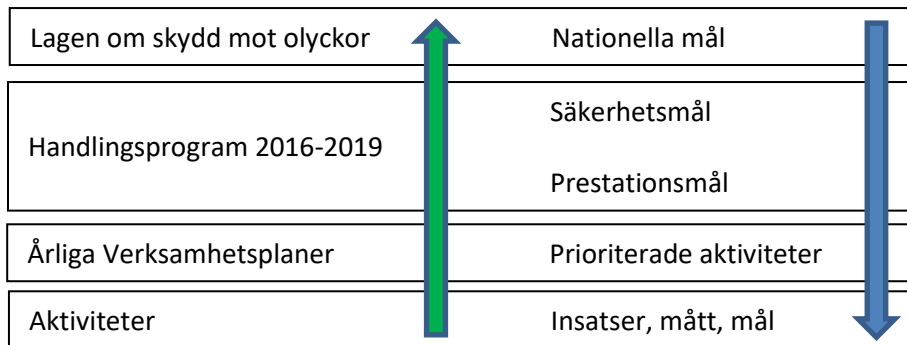
1.2 Verksamhetens styrdokument

Att planera långsiktigt inger både stabilitet och förutsägbarhet inte minst inom den händelsestyrda verksamheten. Utifrån de nationella målen och förbundsordningen har direktionen fattat beslut om ett fyraårigt handlingsprogram där säkerhetsmål och prestationsmål för verksamheten redovisas.

Utifrån läges- och problembeskrivningar samt riskanalyser prioriteras områden i kommunernas lokala mål som ett led att uppnå säkerhets- och prestationsmål inom tidsperioden.

För att nå prestationsmålen beskrivs aktiviteter i de årliga verksamhetsplanerna som fastställs av direktionen och de följs upp tertialvis. Inom SÄRF är alla medarbetare lika betydelsefulla för att skapa en god och fungerande verksamhet. Med tydliga, konkreta och kommunicerade styrdokument möjliggörs förväntade resultat och effekter.

1.3 Schematisk modell styrdokument

1.4 Verksamhetens mål

SÄRF har utvecklat planering och uppföljning av verksamheten genom att bryta ner det 4-åriga Handlingsprogrammet till årliga verksamhetsplaner med Prioriterade aktiviteter.

Som stöd för uppföljning av mål och aktiviteter används trafikljusmodellen som kompletteras med % -andel av färdigställande. Vid behov finns dessutom förklarande text under respektive aktivitet i *kursiv stil*.

De fyra-åriga prestationsmålen som ingår i verksamhetsmålen för LSO är helt eller delvis uppfyllda till 92 % och totalt är prestationsmålen helt eller delvis uppfyllda till 91 % och för de som inte är slutförda finns förklaringar under respektive prestationsmål.

Årets prioriterade aktiviteter är helt eller delvis uppfyllda till 96 % och för de som inte är slutförda finns förklaringar under respektive aktivitet.

2 Förebyggande verksamhet

Skydd och samhälle ansvarar i huvudsak för det olycksförebyggande arbetet, vilket omfattar:

- Tillsyn enligt lagen om skydd mot olyckor
- Tillsyn och tillståndsgivning enligt lagen om brandfarliga och explosiva varor
- Rådgivning och information till allmänhet, organisationer och myndigheter
- Brandskyddsfrågor i byggprocessen och riskhantering i planprocessen
- Sotning och brandskyddskontroll
- Insatsuppföljning
- Medverkan i kommunernas krisberedskapsarbete
- Övrig remisshantering

2.1 Tillsyn enligt lagen om skydd mot olyckor

Räddningstjänsten ska utöva tillsyn över efterlevnad av lagen (2003:778) om skydd mot olyckor och föreskrifter som har meddelats med stöd av lagens 5 kapitel. Tillsyn avser att den enskildes skyldigheter utförs utifrån 2 kap. 2§ och 3§ gällande skyldigheter för ägare och nyttjanderättshavare till byggnader och andra anläggningar samt 2 kap. 4§ avseende skyldigheter vid farlig verksamhet. Tillsynen avser även att kontrollera att skriftlig redogörelse för brandskyddet enligt 2 kap. 3§ är uppfylld. Tillsynen är avgiftsfinansierad enligt en fastställd taxa och är kostnadsneutral för förbundet. Tillsynsverksamheten planeras enligt en separat tillsynsplan som är riskbaserad. Utöver de objekt som väljs ut enligt tillsynsplanen utför SÄRF årliga tillsyner på kommunala badplatser i förbundet.

Prestationsmål 2016 – 2019	Måluppfyllelse 2019
Öka det årliga antalet genomförda tillsyner enligt LSO.	● 100 %
Bedriva riktade insatser mot fastighetsägare till flerbostadshus för att dessa ska aktivt ska kontrollera brandskyddet i sina fastigheter.	● 100 %
Utveckla rutiner för tillsyn på verksamheter där det brunnit, varit tillbud eller där det framkommit information om brister i brandskyddet.	● 100 %
Genomföra tillsyn på samtliga anläggningar med farlig verksamhet enligt LSO 2 kap. 4§.	● 100 %
Genomföra myndighetsgemensamma tillsyner.	● 100 %
Enligt MSB:s riktlinjer utveckla och stärka rättssäkerheten för den enskilde genom att förenkla och förtydliga dokumentationen som förmedlar myndighetsbeslut.	● 100 %

Prioriterade aktiviteter 2019	Måluppfyllelse 2019
Effektivisera tillsynsarbetet genom att kompetensutveckla tillsynsförare, uppdatera mallar genom att göra de protokollmallarna användarvänliga och språklig lätta att förstå och i övrigt arbeta med tillsyn i lagen om skydd mot olyckor. Effekten av prioriterade aktiviteten är att få en rättssäker tillsynsprocess och samtidigt nå ut till en hög kvantitet verksamheter.	● 100 %

2.2 Tillstånd och tillsyn enligt lagen om brandfarliga och explosiva varor

SÄRF har i uppdrag från kommunerna att handlägga tillstånd och utöva tillsyn enligt lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor. Tillståndshandläggning sker i samverkan med andra myndigheter. Bland annat utgör kommunernas miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningar samt polismyndigheten remissinstans i ärendena. Tillståndshandläggningen genomförs utifrån rutiner som medför kvalitet och effektivitet i arbetet mellan SÄRF, tillståndssökande och kommunerna. Tillståndshandläggningen finansieras av en fastställd avgiftsmodell. Avgiftsmodellen är utformad för att göra tillståndshandläggningen kostnadsneutral för förbundet. Tillsynsverksamheten planeras enligt en separat tillsynsplan.

Prestationsmål 2016 – 2019	Måluppfyllelse 2019
Öka det årliga antalet genomförda tillsyner enligt LBE.	● 30 % *
Anpassa processer och arbetssätt till reformerade lagar.	● 100 %
Skapa rutiner för att delge personal i insatsorganisationen då behov finns att informera om högre risker i en verksamhet.	● 100 %

*Brandfarlig vara kontrolleras i samband med tillsyn LSO samt vid tillståndshantering för brandfarlig- och explosiv vara.

Prioriterade aktiviteter 2019	Måluppfyllelse 2019
Ansvarig för LBE funktionen ska utveckla och kvalitetssäkra arbetet med tillstånd och tillsyn inom ramen för uppdraget.	● 100 %

2.3 Samhällsplanering

SÄRF är en remissinstans till kommunernas samhällsbyggnadsförvaltningar i frågor rörande riskhantering i planprocessen och byggnadstekniskt brandskydd i bygglovsprocessen. SÄRF verkar för en riskreducering i samhället genom att i kommunernas översikts- och detaljplanering bevaka frågor som riskavstånd till farligt godsleder, brandvattenförsörjning, översvämningsrisker med mera. I bygglovsprocessen granskar SÄRF att det byggnadstekniska brandskyddet lever upp till gällande byggregler. I plan- och byggprocessen säkerställs räddningstjänstens insatsmöjligheter.

Prestationsmål 2016 - 2019	Måluppfyllelse 2019
Utveckla rutinerna för SÄRFs delaktighet i planprocessen och bygglovsprocessen och verka för en tidig medverkan i respektive process.	● 100 %
Utbilda medlemskommunernas bygglovshandläggare och inspektörer i delar av Boverkets byggregler kap. 5	● 100 %

Prioriterade aktiviteter 2019	Måluppfyllelse 2019
Optimera medlemskommunernas och SÄRF:s arbetssätt och samarbete i byggprocessen. För SÄRF är det viktigt att byggprocessen genomförs på ett bra sätt. Eftersom SÄRF är inte har beslutsrätt utan är remissinstans ska vi genom dialog och kunskapsutbyte jobba aktivt för att få ett bättre arbetssätt och samarbete i samtliga medlemskommuner. MSB:s nya vägledning för räddningstjänst i byggprocessen ska användas. Effekten av den prioriterade aktiviteten är att byggnader uppförs med ett bra byggnadstekniskt brandskydd.	● 100 %

2.4 Sotning och brandskyddskontroll

Räddningstjänsten ska i brandförebyggande syfte ansvara för att rengöra vissa förbränningsanordningar och imkanaler enligt 3 kap. 4 § i lagen (2003:778) om skydd mot olyckor. Räddningstjänsten ska även ansvara för att det som ska rengöras också kontrolleras ur brandskyddssynpunkt. Kontrollen innefattar även tak, skorsten och anslutande byggnadsdelar. Sotning och brandskyddskontroll sker på det sätt och med sådan frekvens som anges i Myndigheten

för samhällsskydd och beredskaps föreskrifter om rengöring (sotning) och brandskyddskontroll (MSBFS 2014:6).

Sotningen är avgiftsfinansierad enligt en fastställd taxa. Sotningen och brandskyddskontrollen är förlagd på entreprenad. Inom förbundet opererar ett flertal sotningsentreprenörer. SÄRF arbetar för att upprätthålla en god samverkan och erfarenhetsutbyte med och mellan entreprenörerna. SÄRF prövar enskilda fastighetsägares begäran att få tillstånd att sota den egna fastigheten.

Prestationsmål 2016 - 2019	Måluppfyllelse 2019
Genomföra utbildning i egensotning minst två gånger per år.	● 100 %
Slutföra och utvärdera projektet "Brandskydd i glesbygd".	● 100 %

Prioriterade aktiviteter 2019	Måluppfyllelse 2019
Stödja entreprenörer i arbetet med att uppfylla förvaltningslagen vid myndighetsutövning och GDPR (General Data Protection Regulation).	● 100 %

2.5 Krisberedskap

SÄRF ger stöd till respektive kommunledning i deras krisberedskapsarbete inom områdena utbildning, övning, sårbarhetsanalyser och planering. Under händelser och kriser kan stödet avse förmedling av varning och information, omvärldsbevakning, analysarbete, samverkan, transportstöd, sambandsstöd och liknande. Stödet till kommunerna planeras i dialog med kommuncheferna. Under en krishändelse ska SÄRF prioritera stöd till kommunerna vid hot mot dricksvattensäkerheten, bortfall av el och tele, höga vattenflöden, stormhinder, snöoväder, pandemi, epizooti, zoonoser och större skogsbränder. Under en krishändelse ska SÄRF även ha förmåga och uthållighet att säkra egen förmåga att genomföra räddningsinsatser. I dagsläget levererar SÄRF tjänsten säkerhetssamordnare till Mark. De övriga kommunerna tillhandahåller egenanställd personal. SÄRF tillhandahåller tjänsten krisberedskapshandläggare som stödjer alla kommunerna i förbundet i krisberedskapsarbetet.

Prestationsmål 2016 – 2019	Måluppfyllelse 2019
Utbildade och övade samverkansbefäl ska kunna aktiveras för stöd till kommunerna enligt fastställd plan.	● 100 %
Delta i planering och genomförande av övningar inom krisberedskap och samhällsstörningar i samverkan med lokalt förankrade resurser.	● 50 % *
RCB, inre befäl och samverkansbefäl ska utbildas inom kommunal krisberedskap.	● 100 %
Stödja arbetet för en förbundsgemensam Frivillig resursgrupp (FRG).	● 20 % **
Medverka i kommunernas arbete med risk- och sårbarhetsanalyser.	● 100 %

*Har inte kunnat delta i planering och genomförande på ett strukturerat sätt som vore önskvärt. SÄRF var med och planerade SAMÖ som blev inställd. SÄRF har deltagit vid kommuners övningar vid förfrågan.

**FRG är en kommunal resurs och kommunerna både ansvarar för och driver frågan. SÄRF har eftersökt kontakt men en samverkan i frågan har inte kommit till stånd.

Prioriterade aktiviteter 2019	Måluppfyllelse 2019
SÄRF ska under 2019 ta fram en risk- och sårbarhetsanalys på samma sätt som våra medlemskommuner. Risk- och sårbarhetsanalysens beskriver riskerna i SÄRFs verksamhet och ska förmedlas till medlemskommunerna så de kan använda den i sitt arbete med detsamma.	● 100 %

2.6 Brett säkerhetsarbete och övriga remisser

Det breda säkerhetsarbetet avser räddningstjänstens ansvar att verka för skydd mot andra olyckor än bränder enligt 3 kap. 1 § i lagen (2003:778) om skydd mot olyckor. Trafikolyckor, fallolyckor och suicid är exempel sådana olyckor. En del förebyggandeinsatser behöver även genomföras i samverkan med andra kommunala förvaltningar och myndigheter för att uppnå ett gott resultat. Exempel på sådana insatser är att förebygga anlagd brand och stärka brandskyddet hos äldre. SÄRF är även remissinstans/sakkunnig i andra ärenden än de som berör plan- och byggfrågor. Ärendena innebär främst yttranden i samband med serveringstillstånd och offentliga tillställningar, sakkunnighetsutlåtanden efter brand, släckvattenberäkningar och vissa ärenden enligt Seveso och Miljöbalken.

Prestationsmål 2016 - 2019	Måluppfyllelse 2019
Öka deltagandet i kommunala samverkansgrupper gällande trygghet och säkerhet.	● 100 %
I samverkan med andra kommunala förvaltningar arbeta för att införa en modell om individanpassat brandskydd bland kommunerna i förbundet.	● 50 % *
I samverkan med andra kommunala förvaltningar och aktörer i samhället arbeta för att öka frekvensen av brandvarnare och brandsläckningsutrustning hos allmänheten.	● 20 % **
Personal som handlägger sakkunnigutlåtanden ska kompetensutvecklas inom detta område.	● 100 %

*Modell är framtagen i samverkan med Ulricehamn och Tranemo kommuner. Modellen är inte praktiskt genomförd och därmed finns ingen mätbar effekt.

**Finns ingen statistik på om det faktiskt har ökat men SÄRF arbetar kontinuerligt på att öka kunskap och medvetenhet hos allmänhet.

2.7 Insatsuppföljning

Räddningstjänsten ska följa upp inträffade olyckor och räddningsinsatser enligt 3 kap. 10 § i lagen (2003:778) om skydd mot olyckor. SÄRF genomför insatsuppföljningar i syfte att tillvarata erfarenheter från inträffade olyckor och räddningsinsatser, för att tillämpa dessa i ett olycksförebyggande och insatsutvecklande syfte. Varje insats dokumenteras i en insatsrapport som främst ligger till grund för insatsstatistik. Lokal och nationell insatsstatistik används i sin tur som underlag till verksamhetsplaneringen.

Insatsuppföljning utförs enligt separata riktlinjer. Behovet av en insatsuppföljning och dess omfattning styrs av den mängd erfarenheter som förväntas framkomma, hur pass lättidentifierade erfarenheterna är samt till vilken målgrupp erfarenheterna riktas. SÄRF har fyra arbetssätt för uppföljning; enkel insatsuppföljning, fördjupad insatsuppföljning, tematisk insatsuppföljning och

statistisk insatsuppföljning. Ibland genomförs insatsuppföljningar i samverkan med andra myndigheter, så som polis, ambulans, trafikverket och SOS.

Prestationsmål 2016 - 2019	Måluppfyllelse 2019
Utveckla och fastställ arbets sättet för enkel insatsuppföljning där den operativa personalens delaktighet i insatsuppföljningar ökar och där fokus är på erfarenhetsåterföring.	● 100 %
Öka förmågan att ta tillvara och implementera erfarenheter från såväl SÄRFs egna insatser som insatser från andra räddningstjänster.	● 20 % *
Olycksutredarna ska kompetensutvecklas inom områdena brandplatsundersökning och kvalificerad olycksutredningsmetodik.	● 100 %

*Fanns ingen information om förmåga när perioden började eller när den avslutades. Förmågan har ökat men är ett utav uppdragen som ny Räddningschef har i uppdrag.

Prioriterade aktiviteter 2019	Måluppfyllelse 2019
Ansvarig för insatsuppföljning har genomgått fortbildning under 2017 och 2018. Under 2019 ska denna kunskap användas för att höja kvalitén hos handläggare för sakkunnigutlåtande och öka rättssäkerheten i dessa remisser samt insatsuppföljning för att utveckla SÄRFs operativa och förebyggande verksamhet.	● 100 %

3 Operativ verksamhet

Insats och beredskap ansvarar i huvudsak för den operativa beredskapen och insatsproduktionen, vilket omfattar:

- Räddningsinsatser enligt LSO och övriga operativa uppdrag
- Drift och utveckling av ledningscentral
- Räddningstjänstplanering
- Insatsplanering

3.1 Räddningsinsatser enligt LSO och andra uppdrag

SÄRF bedriver räddningstjänst i kommunerna i förbundet enligt 3 kap. 7 § i lagen (2003:778) om skydd mot olyckor. Med begreppet räddningstjänst avses de räddningsinsatser som staten eller kommunerna ska ansvara för vid olyckor och överhängande fara för olyckor i syfte att hindra och begränsa skador på människor, egendom eller miljö enligt 1 kap. 2§ i lagen (2003:778) om skydd mot olyckor. SÄRF ska ha förmåga att när som helst, vid behov, genomföra en räddningsinsats. SÄRF tillhandahåller en egen dykorganisation för dyklarm och andra dykuppdrag i viss omfattning. SÄRF genomför även insatser i väntan på ambulans (IVPA) enligt avtal.

SÄRF är ansluten till SOS Alarm genom avtal för mottagning och förmedling av larm från 112 och för mottagning och förmedling av automatiska brandlarm. Det finns även en larmanordning vid varje brandstation som kan användas i nödsituationer. SÄRF driver en egen ledningscentral. För att påskynda utalarmering av räddningsstyrkor finns så kallade förlarm vid larmentyperna; brand i byggnad, trafikolycka, järnvägsolycka, drunkning, suicid, dykolycka och fastklämd person, vilket innebär att SOS-operatören kan larma ut räddningsstyrkor innan en intervju är slutförd. Inre befäl ges också möjlighet till medlyssning av SOS-samtal vilket syftar till att ytterligare påskynda och utforma utlarmningen.

I samband med allvarliga olyckor kan allmänheten varnas och informeras genom ett "Viktigt meddelande". Meddelandet kan användas bland annat vid gasutsläpp, stora bränder med kraftig rökutveckling och svåra vädersituationer. "Viktigt meddelande" kan ges som ett varningsmeddelande med signal via tyfoner utomhus i centrala Borås, Mark och Ulricehamn och/eller som ett informationsmeddelande via radio, TV och telefon.

Prestationsmål 2016 - 2019	Måluppfyllelse 2019
Minska tiden mellan inkommet SOS-samtal och räddningstjänstens ankomst till skadeplatsen.	● 100 %
Utreda behov av operativ anpassning utifrån framtagna insatskartor.	● 100 %
Förmågebeskrivningar för alla räddningsstyrkor och operativa funktioner ska finnas.	● 70 %*
Omarbeta ledningshandboken.	● 30 %**
Alla räddningsstyrkor ska ha tillgång till förmågeanpassade ledningsstöd i form av kvalitetssäkrade förslag på handlingsmönster för de vanligaste händelsetyperna.	● 100 %
Varje räddningsstyrka ska kunna komplettera lägesrapporter med hjälp av bildöverföring från olycksplatsen.	● 100 %
Inventera behov och möjligheter att sprida ytterligare specialfunktioner på RIB-stationer.	● 100 %

* Förmågebeskrivningar finns för räddningsstyrkor men saknas för de operativa funktionerna.

**Rapport framtagen som beskriver nuläge, behov och förslag på förändringar. Efter beslut ska det omsättas till ett operativt ledningssystem.

Prioriterade aktiviteter 2019	Måluppfyllelse 2019
SÄRF:s ledningshandbok ska omarbetas så att det finns aktuella och tydliga styrdokument och riktlinjer för operativ ledning, ett operativt ledningssystem. I detta ska den operativa yttre ledningen, den inre operativa ledningen såväl som stabsverksamheten ingå.	● 30%*
I samband med framtagandet av nytt handlingsprogram ska behovet av operativ förmåga anpassas utifrån aktuell riskbild kopplat till framtagna insatskartor. I detta ska särskilt möjligheterna till att lägga specialfunktioner på RIB-stationerna beaktas.	● 100 %

*Rapport framtagen som beskriver nuläge, behov och förslag på förändringar. Efter beslut ska det omsättas till ett operativt ledningssystem.

3.2 Insatsplanering

För att räddningstjänsten ska kunna genomföra en säker och effektiv insats vid en brand eller annan olycka, krävs att lättolkad information om objektet finns tillgänglig. Objektsinformation upprättas och uppdateras av ägaren/verksamhetsutövaren och SÄRF tar del av denna i de fall det krävs. I vissa fall tar SÄRF fram och uppdaterar insatskort/insatsplaner för specifikt utvalda objekt. SÄRF kontrollerar löpande framkomligheten på räddningsvägar till de fastigheter där

räddningstjänstens stegutrustning utgör en alternativ utrymningsväg över 12 meter, och för en dialog med fastighetsägare om lösningar i de fall där framkomligheten är undermålig. På uppdrag av kommunerna svarar SÄRF för att underhålla och prova aggregat för viktigt meddelande till allmänheten.

Prestationsmål 2016 - 2019	Måluppfyllelse 2019
Förenkla framtagningsprocessen av insatsplaner och överlåta produktion av insatsplaner till respektive verksamhet i större utsträckning.	● 100 %
Alla automatlarmsobjekt ska vara beskrivna i överskådliga insatskort som är lättillgängliga för den aktuella räddningsstyrkan.	● 100 %
Vägledningar för utformning av tekniska lösningar för brandskydd som kan komma att användas vid insats ska tas fram.	● 100 %

Prioriterade aktiviteter 2019	Måluppfyllelse 2019
Det finns brandtekniska installationer för brandskyddet som kan komma att nyttjas av räddningstjänsten i samband med insatser på olika objekt. För att underlätta insatspersonalens arbete bör dessa vara utformade på liknande sätt inom SÄRF:s område. Vägledning för detta ska tas fram tillsammans med Avdelningen för Skydd och Samhälle.	● 100 %

3.3 Restvärdesräddning

Räddningstjänsten kan i vissa fall initiera och utföra akut restvärdesräddning i syfte att minska eller förhindra ytterligare skador efter en olycka. Förutsättningarna för detta regleras genom avtal med Försäkringsbranschens Restvärdesräddning i Sverige AB. Akut restvärdesräddning innebär att räddningstjänsten efter beslut från räddningsledaren, kan utföra åtgärder för att skapa torr och rökfri miljö i byggnad upp till en omfattning av 16 persontimmar. Vid behov av vidare restvärdeåtgärder, så kallad fortsatt restvärdesräddning, kan räddningstjänsten utföra detta som entreprenör under samordning av en restvärdesledare alternativt på uppdrag av annan behörig beställare, såsom ägare, försäkringsbolag eller miljörestvärdeledare. Fortsatt restvärdesräddning kan omfatta skadetyperna brand, vatten, samt transport- och miljöolyckor.

Prestationsmål 2016 - 2019	Måluppfyllelse 2019
Utveckla rutiner, taktik, kunskap och metoder för att minimera följskadorna vid en olycka.	● 100 %

4 Stödverksamhet

4.1 Teknik & Fastighet

Nedanstående ingår i Avdelningen för Teknik & Fastighet

- Material, Fordon och Verkstäder
- Fastigheter
- Radio, IT och Automatlarm
- Museum

Avdelningen för Teknik och Fastighet ansvarar för samtlig teknisk utrustning som används inom förbundet, inkluderat IT-drift, verkstad och service samt för de fastigheter som ingår i förbundets avtal.

För fordon, utrustning och teknik handlar det främst om att utveckla och upprätthålla en hög nivå likaväl som att IT-verksamheten fungerar så optimalt som möjligt så att SÄRFs verksamhet kan utvecklas utifrån fastställda mål och planer genom god omvärldsbevakning och uppfyllande av allmänhetens förväntningar.

Förbundets lokaler hyrs i stor utsträckning av medlemskommunerna men även till viss del av privata aktörer så det ingår i avdelningens ansvar att initiera förändringar/förbättringar av fastigheter samt visst underhåll.

SÄRF tillhandahåller en tjänst gentemot de anläggningar och verksamheter som vill ansluta sina brandlarmanläggningar till räddningstjänsten. Tjänsten tecknas i avtalsform och är avgiftsbelagd. Tjänsten innebär kortfattat att ägare/innehavare får ansluta en brandlarmanläggning till SÄRF för någon form av åtgärd vid inkommen larmsignal (teknisk indikering) eller vid fellarm.

Prestationsmål 2016 - 2019	Måluppfyllelse 2019
Arbeta för att minska antalet felaktiga automatlarm.	● 100 %

Prioriterade aktiviteter 2019	Måluppfyllelse 2019
Kartlägga återkommande fellarm och kontakta kund för uppföljning och åtgärd.	● 100 %

4.2 Utbildning

Avdelningen för Utbildning ansvarar i huvudsak för:

- Metodutveckling
- Intern utbildning och övningsplanering
- Extern utbildning
- Övningsanläggning

4.2.1 Information, rådgivning och extern utbildning

Räddningstjänsten ska genom rådgivning underlätta för den enskilde att ta sitt ansvar enligt 2 kap. 2§ i lagen (2003:778) om skydd mot olyckor. Kommunallagen och förvaltningslagen uttrycker också på olika sätt en skyldighet att erbjuda information och rådgivning till allmänheten. Syftet med att sprida kunskap är att underlätta för den enskilde att ta sitt ansvar för att förhindra och begränsa olyckor.

Prestationsmål 2016 - 2019	Måluppfyllelse 2019
Information och rådgivning till boende i förbundet ska ges utifrån insatstider och operativ förmåga.	● 100 %
Lansera och utveckla en ny hemsida som på ett bättre sätt informerar allmänheten om skydd mot olyckor.	● 100 %
Genomföra områdesbesök inom en vecka efter brand eller annan händelse i flerbostadshus där ett informationsbehov föreligger.	● 100 %

Utveckla våra informationsinsatser genom sociala medier, såväl i vardagen som under större olyckor och kriser.	● 100 %
Genomföra konsekvensamtal med skolelever efter anlagda skolbränder i samtliga kommuner i förbundet.	● 100 %
Gemensamma kvalitetssäkrade utbildnings- och informationsmaterial ska finnas samlade på Serfnet.	● 100 %
Utbilda fler skolelever i brandskydd och anlagd brand med ambitionen att samtliga elever får utbildning i förskolan, mellanstadiet respektive högstadiet.	● 100 %
Öka proaktiviteten i utbildningsverksamheten där SÄRF i större utsträckning söker upp målgrupper till extern utbildning.	● 100 %
Utveckla rutiner för dokumentation av vilka utbildnings- och informationsinsatser som har genomförts och mot vilka målgrupper.	● 100 %

Prioriterade aktiviteter 2019	Måluppfyllelse 2019
Framtagande av ny utbildning i brandkunskap för elever på gymnasienivå. Utbildningsavdelningen har i uppdrag från förbundet att ta fram och implementera en ny grundutbildning i brandkunskap för elever på gymnasienivå. Eleverna ska efter avslutad kurs kunna anställas som RIB.	● 100 %
Utbildningsavdelningen ska fortsätta det strategiska och operativa arbetet med att kvalitetssäkra Guttasjön som arbetsplats/övningsfält nu och för framtida behov. Fortsatt strategiskt och operativt fokus på möjligheter till ett mer kvalificerat övande med miljö, lärande och säkerhet i fokus.	● 100 %
Utbildningsavdelningen ska under 2019 arbeta på större bredd med konceptet "brandsyn i hemmet". Under 2018 har arbete med konceptet "brandsyn i hemmet" genomförts för elever ÅK2 och ÅK 5 i Marks- och Bollebygds kommun. Utbildningsavdelningen ska arbeta för integrering av konceptet under 2019 i övriga kommuner inom förbundets område.	● 100 %

4.2.2 Metodutveckling, intern utbildning och övning

Metodutveckling, intern utbildning och övning bedrivs i syfte att stärka SÄRFs operativa förmåga, och i förlängningen utveckla och säkerställa att SÄRF kan genomföra effektiva räddningsinsatser enligt 1 kap. 3 § i lagen (2003:778) om skydd mot olyckor. Den interna utbildningen och övningen involverar samtliga operativa funktioner och planeras enligt separata utbildnings- och övningsplaner.

Metodutveckling genomförs i projektform. Större metodutvecklingsprojekt genomförs med stöd från eller i samarbete med andra myndigheter, så som Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, MSB, och RISE. De flesta aktiviteterna inom metodutveckling, intern utbildning och övning genomförs på SÄRFs övningsanläggning Guttasjön.

Prestationsmål 2016 - 2019	Måluppfyllelse 2019
Övning och utbildning ska i högre grad anpassas till fastlagda handlingsmönster och räddningsstyrkans/individens förväntade förmåga.	● 100 %
Den fleråriga utbildningsplanen för återkommande övningar ska omarbetas.	● 100 %

Övningsplaner ska utarbetas för att alla operativa befäl ska få tillräcklig övning i sin befälsroll.	● 100 %
Regelbundna övningar ska genomföras tillsammans med samverkande organisationer.	● 100 %
Berörd operativ personal ska utbildas om de risker som föreligger vid samtliga anläggningar med farlig verksamhet enligt LSO 2 kap. 4§.	● 100 %
Det ska finnas en utsedd utbildningsansvarig till alla relevanta olyckstyper.	● 100 %
Utveckla arbetet avseende risk- och behovsanpassad metodutveckling.	● 100 %
Förmågan att ta del av framgångsfaktorer hos andra räddningstjänster ska utvecklas.	● 100 %

Prioriterade aktiviteter 2019	Måluppfyllelse 2019
Utbildningsavdelningen ska ta fram rutiner och metoder för att utbilda samtlig RIB- och värnpersonal två gånger årligen enligt gällande förmåga för respektive kår. Utbildningsavdelningen ska ansvara för att bygga upp nuvarande övningsorganisation så att den kan hantera större utbildningsinsatser på Guttasjön vid två tillfällen per år.	● 100 %
Utbildningsavdelning ska ta fram en ny preparandutbildning för RIB. Utbildningsavdelningen har i uppdrag från förbundet att göra om förbundets egen preparand- och rökdykningskurs då den gamla utbildningen inte har uppdaterats eller setts över på lång tid.	● 100 %

4.3 Verksamhets & Chefsstöd

Avdelningen för Verksamhets & Chefsstöd har i uppdrag att:

- Skapa administrativa förutsättningar för en professionell produktion inom hela räddningstjänstförbundet.
- Utveckla administrativa rutiner och system som motsvarar dagens behov och öppnar möjligheter inför framtiden.
- Tillhandahålla hög kompetens för att kunna erbjuda en hög servicenivå till kunder och anställda.

och ansvarar i huvudsak för:

- Förvaltning: Ekonomi, Budget, Prognos, Avtal, Upphandling, Inköp, Diariet och Arkiv
- HR: Rekrytering, Arbetsmiljö, Lön, Personaladministration, Planering och Schemaläggning

Prioriterade aktiviteter 2019	Måluppfyllelse 2019
Uppdatering av förbundets Dokumenthanteringsplan för anpassning till ny redovisningslag och till GDPR.	● 100 %

Uppföljning av Internkontrollplan 2019

ÅRSREDOVISNING 2019, BILAGA 5

Innehåll

Bakgrund	3
1 Samverkan med medlemskommuner inom Kris & Säkerhet (Risk 6)	3
2 Kompetenshöjande åtgärder för Kris, Säkerhet och Civilt försvar (Risk 7)	4
3 Räddningstjänst under höjd beredskap (Risk 20)	4

ÅRSREDOVISNING 2019, BILAGA 5

Bakgrund

Förbundet har genomfört en risk-, väsentlighets- och konsekvensanalys av verksamheten för 2019 genom att ringa in de rutiner och processer som är viktiga att följa upp.

Förbundets metod för riskhantering och internkontroll omfattar identifiering och värdering av risker samt framtagande av åtgärdsplaner.

På Direktionens uppdrag har tre internkontroller genomförts under 2019 enligt nedan redovisade sammanfattningar.

Den av Direktionen fastställda internkontrollplanen 2019 omfattar kontrollområdena:

1 Samverkan med medlemskommuner inom Kris & Säkerhet (Risk 6)

Risk:

Vid en extraordinär händelse är SÄRF en central aktör men vid kommunernas planering och fördelning av resurser ingår inte Räddningstjänsten som en del. Risken är att SÄRF inte kan utvecklas eller förbereda sig på ett sådant sätt som kan förväntas vilket kan drabba invånarna, egendom och miljö.

Åtgärd:

För att minska risken för att SÄRF tillsammans med medlemskommunerna inte når upp till samhällets förväntningar i frågor kring extraordinära händelser krävs kommunikation och aktivt deltagande i aktiviteter kring krisberedskap och totalförsvar.

SÄRF har tidigare inte varit tillräckligt engagerade i frågan. Men med ett ökat deltagande i lokala, regionala och nationella nätverk tillsammans med fortbildning av personal har gjort att vi utvecklat denna förmåga.

Följande arbete ska genomföras för att ytterligare öka förmågan inom kris och säkerhet:

- Anställa en säkerhetssamordnare på SÄRF som enbart jobbar med att utveckla krisberedskapen och det civila försvaret på SÄRF. Denna funktion ska också vara den naturliga kontaktpunkten mot kommunernas säkerhetssamordnare/krisberedskapssamordnare. Funktionen ska också binda ihop arbetet som idag görs i ledningscentralen gentemot kommunernas arbete kring stab.
- Delta vid samverkansdagar på lokal, regional och nationell nivå och få effekt ur det dessa nätverk/träffar.
- Få kommunerna att förstå att SÄRF är en naturlig del av deras kris och säkerhetsarbete och att de även måste stödja oss i det arbetet.

ÅRSREDOVISNING 2019, BILAGA 5

2 **Kompetenshöjande åtgärder för Kris, Säkerhet och Civilt**

försvar (Risk 7)

Risk:

Risk att inte nå lagstadgade krav för Räddningstjänst under höjd beredskap beroende på bristen av adekvat kompetens.

Åtgärd:

SÄRF deltar under början av 2020 i Totalförsvarsövning 2020 i samtliga medlemskommuner. Syftet med övningen är att kartlägga vilken förmåga man har kring det civila försvaret.

Det är i dagsläget inte rimligt att nå de krav som ges i lagen om skydd mot olyckor. Det krävs tillgång till ekonomiska medel och resurser i form av personal. SÄRF ska börja med att ta fram ett arbetssätt och en struktur för hur man ska arbeta med och koppla ihop civilt försvar, räddningstjänst under höjd beredskap, säkerhetsskydd och krisberedskap. När denna struktur är på plats kan vi sätta ett mål för att nå upp till det lagen om skydd mot olyckor anger om räddningstjänst vid höjd beredskap.

3 **Räddningstjänst under höjd beredskap** (Risk 20)

Risk:

Risk att inte kan uppfylla kravet enligt LSO kap 8.

Åtgärd:

Någon konkret kontrollåtgärd gällande risk 20 är ej planerad. Arbetet pågår med SÄRF:s planering för Räddningstjänst under höjd beredskap (RUHB).

SÄRF kan idag inte fullt ut svara upp mot de tilläggsuppgifter som anges i LSO kap 8. Arbetet med dessa frågor fortsätter men om det inte kommer någon riktlinje som definierar kravet på den kommunala räddningstjänsten enligt kap 8 tydligare alternativt statligt stöd för att lösa uppgifterna så kommer det krävas en betydande post i framtida budgetar.

Vissa åtgärder är redan vidtagna, exempelvis är personalförsörjningen säkrad gentemot Rekryteringsmyndigheten. Arbetet med behovsinventering för respektive station avseende möjlighet att verka under störda förhållanden är påbörjad.

SÄRF har också påbörjat arbetet med säkerhetsskydd. En del i detta arbete är att ledningscentralen numera är ett skyddsobjekt. Vi har även förbättrat vårt skalskydd.

Under början av 2020 deltar SÄRF i Totalförsvarsövning 2020 med samtliga sex kommuner. Övningen syftar till att kartlägga nuvarande förmåga för bland annat räddningstjänst under höjd beredskap. Erfarenheterna från denna övning tas med i planeringen.

**Södra Älvsborgs
Räddningstjänstförbund**

**Uppföljning säkerhetsmål från
handlingsprogrammet 2016-2019**

ÅRSREDOVISNING 2019, BILAGA 4**Innehållsförteckning**

Uppföljning säkerhetsmål från handlingsprogrammet 2016-2019.....	1
1 Inledning.....	3
1.1 Bakgrund.....	3
1.2 Vad är ett säkerhetsmål.....	3
1.3 Syfte.....	4
1.4 Mål.....	4
1.6 Metod.....	4
1.7 Avgränsningar.....	4
2 Säkerhetsmål.....	5
2.1 Uppföljning av säkerhetsmål.....	6
2.1.1 Antalet insatser riktade mot brand i byggnad ska minska varje år.....	6
2.1.2 Det sammanlagda antalet döda och skadade i bostadsbränder ska minska.....	8
2.1.4 – Invånarnas och verksamheternas medvetenhet om olycksrisker, kunskaper och färdigheter för att förhindra olyckor och hantera olyckor ska stärkas.....	11
2.1.5 Olyckornas negativa konsekvens ska minskas genom årligen taktiskt mer korrekt genomförda räddningsinsatser.....	11
2.1.6 Kommunerna i förbundet ska uppleva en ökad närvaro och medverkan från räddningstjänsten i det kommunala säkerhets- och trygghetsarbetet.....	13
3 Sammanfattning.....	14

1 Inledning

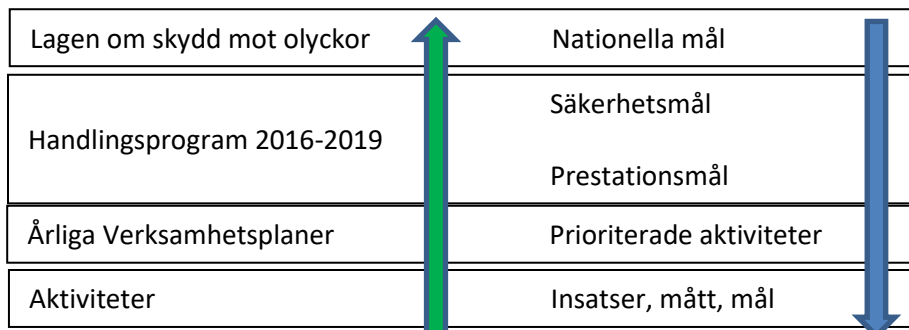
I handlingsprogrammet sattes sex övergripande säkerhetsmål för perioden 2016-2019. I samma handlingsprogram anges att säkerhetsmålen ska följas upp i syfte att ta fram underlag för att utvärdera om skyddet mot olyckor i förbundet förbättras om vi uppfyller våra åtaganden.

1.1 Bakgrund

Handlingsprogrammet för kommunal räddningstjänst utgör ett styrdokument för verksamheten under en period på fyra år. Handlingsprogrammet beskriver de olycksförebyggande arbetet och räddningstjänsten inom kommunerna i förbundet enligt lagen (2003:778) om skydd mot olyckor. Handlingsprogrammet innehåller bland annat

- SÄRF och vårt uppdrag
- De risker som finns inom vårt geografiska område
- Våra prioriteringar och målsättningar för den aktuella perioden
- Läget i SÄRF – Nulägesbeskrivning och analys
- Beskrivning av operativ förmåga
- Verksamhetsområden med prestationsmål
- Uppföljningsplan
- Avtal

För perioden 2016-2019 har en schematisk modell för styrdokument används, se figur 1.

Figur 1

1.2 Vad är ett säkerhetsmål

Följande definition av ett säkerhetsmål är hämtat från Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps vägledning för kommunala handlingsprogram.

Säkerhetsmål beskriver den nivå av skydd och säkerhet som kommunen bör nå. Säkerhetsmålen formuleras utifrån medborgarens perspektiv och anger vilken effekt eller vilket resultat som eftersträvas. Säkerhetsmål kallas ofta effektmål i målstyrningslitteratur.

För att kunna följa upp säkerhetsmålen bör de så långt som möjligt vara formulerade i mätbara termer. Ett sätt att formulera uppföljningsbara säkerhetsmål kan vara att ange hur medborgarens skydd ska förändras. Detta kan anges i beteenderelaterade eller tekniska termer. Beteenderelaterat skydd handlar om enskildas och grupperns beteenden, kunskaper och förtroendet med skydd och säkerhet. Beteenderelaterade mål kan formuleras som att ”öka medborgarens kunskaper om ...” eller ”förändra riskgrupperns beteende genom att ...”. Tekniskt skydd handlar till exempel om brandvarnare, vägbulor och cykelhjälm.

ÅRSREDOVISNING 2019, BILAGA 4

Tekniskt relaterade mål kan formuleras som att ”öka andelen skyddsprodukter ...” eller ”förbättra skyddet i byggnader ...”.

Hur kommunen än väljer att formulera sina säkerhetsmål bör de beskriva den nivå av skydd och säkerhet som kommunen vill uppnå. Detta kräver i sin tur en eller flera prestationer. Till varje säkerhetsmål bör därför ett eller flera prestationsmål kopplas.

1.3 Syfte

Uppföljningen syftar till att utvärdera om de aktiviteter Södra Älvsborgs Räddningstjänstförbund genomför får en positiv effekt på säkerhetsnivån i samhället.

1.4 Mål

Enligt handlingsprogrammet är målet med uppföljningen att sammanställa samtliga uppföljningar som ett underlag till nästkommande handlingsprogram. Detta dokument upprättas efter det att handlingsprogrammet för perioden 2020-2023 har fastställts. Målet blir istället kopplat till syftet att utvärdera om våra aktiviteter får en positiv effekt på säkerhetsnivån i samhället.

Säkerhetsmålen har fler än ett uppföljningstillfälle. Dessa har inte följts. Uppföljning sker endast januari 2020.

1.6 Metod

I handlingsprogrammet finns en uppföljningsplan för att följa upp säkerhetsmålen. För varje enskilt säkerhetsmål ska följande följas upp

- Mål
- Mätpunkt
- Referenspunkt
- Mätverktyg
- Måluppfyllelse i %
- Kommentarer

Uppföljning av respektive säkerhetsmål genomförs av utsedd person enligt tabell 1.

1.7 Avgränsningar

Säkerhetsmålen har fler än ett uppföljningstillfälle och även flera referenspunkter. De referenspunkter och uppföljningstillfällena som inte följts upp är märkta med **rött** i tabell 1 nedan.

ÅRSREDOVISNING 2019, BILAGA 4

2 Säkerhetsmål

Mätpunkt, referenspunkt, mätverktyg och uppföljningstillfällen för de säkerhetsmål som sattes i handlingsprogrammet 2016-2019 ses i tabell 1.

Tabell 1.

Säkerhetsmål	Mätpunkt	Referenspunkt	Mätverktyg	Uppföljningstillfälle
Antalet insatser riktade mot brand i byggnad ska minska varje år.	Antalet insatser till brand i byggnad ska minska varje år	Medeltalet för respektive föregående 5-årsperiod.	SÄRF:s insatsrapport (Händelserapport) kompletterad med nationell statistik från IDA.	Januari 2017, 2018, 2019 och 2020.
Det sammanlagda antalet döda och skadade i bostadsbränder ska minska	Summan av antalet lindrigt skadade, allvarligt skadade och omkomna för aktuell olyckstyp och period.	Det totala antalet för föregående fyraårsperiod.	SÄRF:s insatsrapport kompletterad med nationell statistik från IDA över omkomna.	Januari 2018 (delmätning) och 2020.
Andelen hushåll med fungerande brandvarnare och tillgänglig släckutrustning ska öka.	Andelen hushåll med fungerande brandvarnare och tillgänglig släckutrustning.	Andelen 2015	Kvalitativt resonemang utifrån t.ex. brandvarnarförekomstvid bostadsbränder i SÄRF:s insatsrapporter, Nationella undersökningar, medborgarenkät, försäljningsstatistik.	Januari 2018 och 2020.
Invånarnas och verksamheternas medvetenhet om olycksrisker, kunskaper och färdigheter för att förhindra och hantera olyckor ska stärkas.	Antalet personer och verksamheter som nåtts av informationsinsatser, utbildningar, tillsyner och liknande under 2016-2019.	Antalet för föregående fyraårsperiod 2015.	Kvalitativt resonemang utifrån SÄRF:s verksamhetsstatistik, insatsstatistik över antalet insatser/konsekvenser och ev. medborgarenkät, försäkringsstatistik.	Januari 2018 (delmätning) och 2020.
Olyckornas negativa konsekvens ska minskas genom årligen taktiskt mer korrekt genomförda räddningsinsatser.	Antalet utbildningstimmar och övningstimmar för Bm, SL, IL, SC och RCB för respektive år. Synpunkter från personalen. Erfarenhetsåterföring från insatser.	Antalet för respektive föregående år.	Kvalitativt resonemang utifrån SÄRF:s verksamhetsstatistik och personalenkät .	Januari 2017, 2018, 2019 och 2020.
Kommunerna i förbundet ska uppleva en ökad närvaro och medverkan från räddningstjänsten i det kommunala säkerhets- och trygghetsarbetet.	Antalet lokala samverkansforum kring säkerhet och trygghet där SÄRF deltar under 2017 respektive 2019.	Antalet 2015.	Uppskattning utifrån SÄRF:s verksamhetsstatistik och ev. kommunenkät .	Januari 2018 och 2020.

ÅRSREDOVISNING 2019, BILAGA 4

2.1 Uppföljning av säkerhetsmål

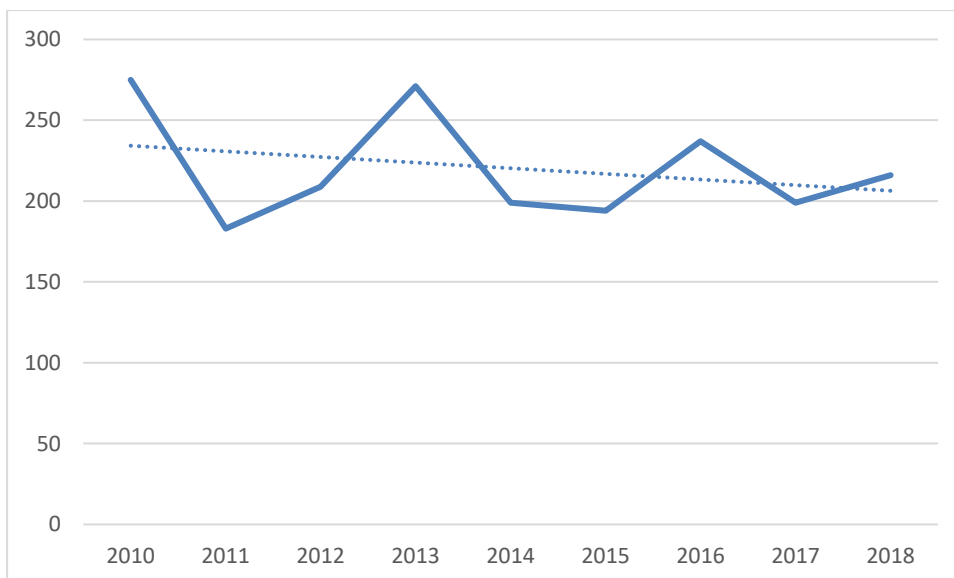
Nedan redovisas samtliga säkerhetsmål utifrån den uppföljningsmall som anges i handlingsprogrammet.

2.1.1 Antalet insatser riktade mot brand i byggnad ska minska varje år

Säkerhetsmål	Mätpunkt	Referenspunkt	Mätverktyg	Uppföljningstillfälle
Antalet insatser riktade mot brand i byggnad ska minska varje år.	Antalet insatser till brand i byggnad ska minska varje år	Medeltalet för respektive föregående 5-årsperiod.	SÄRF:s insatsrapport (Händelserapport) kompletterad med nationell statistik från IDA.	Januari 2017, 2018, 2019 och 2020.

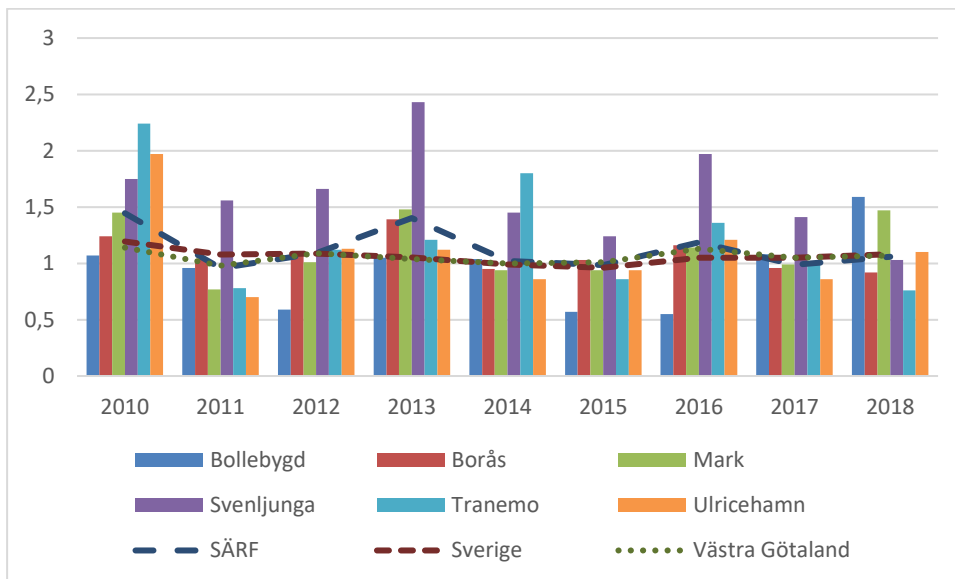
Antal bränder i byggnader har pendlar ganska så mycket mellan åren men har en minskande trend, se Figur 2. På nationell nivå tycks det råda en svagt nedåtgående trend, se Figur 3. SÄRF:s trendlinje ligger något under denna. Flest byggnadsbränder inträffar i Borås kommun, Figur.

Den minskande trenden kan delvis förklaras med ett utökat förebyggande arbete i form av tillsyn, kommunikation, rådgivning m.m. Både på regional såväl som på nationell basis där mängden brandvarnare och släckentrustning har ökat i bostäderna (MSB 3, 2019). En annan trolig orsak är att mängden eldstadsrelaterade bränder har minskat med cirka 30 % från 2010 till 2018.

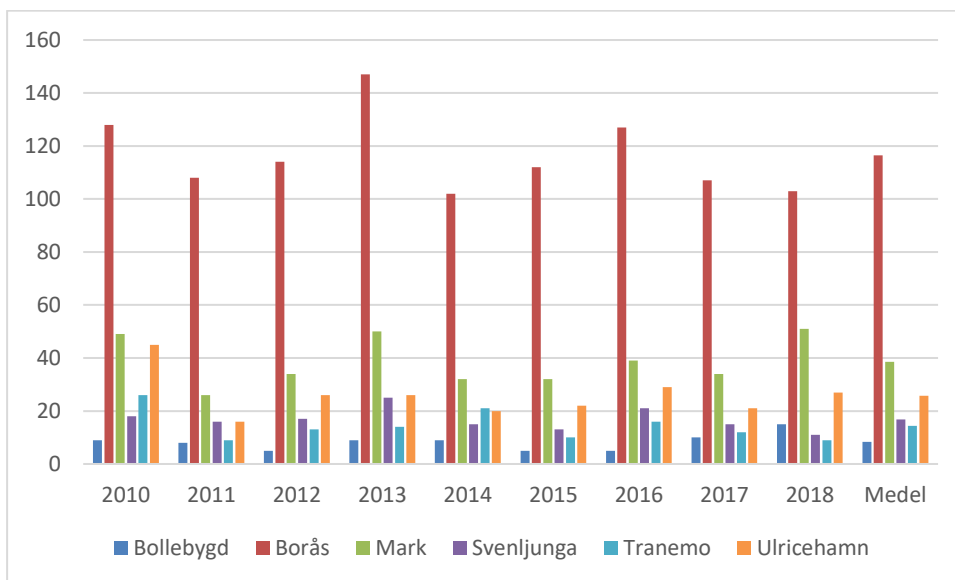

Figur 2: Antal bränder i byggnader i SÄRF, 2010-2018 (MSB 2, 2019).

ÅRSREDOVISNING 2019, BILAGA 4

Figur 3: Antal bränder i byggnader per 1000 invånare, 2010-2018 (MSB 2, 2019).

Figur 4: Antal bränder i byggnader per kommun, 2010-2018 (MSB 2, 2019).

ÅRSREDOVISNING 2019, BILAGA 4**2.1.2 Det sammanlagda antalet döda och skadade i bostadsbränder ska minska**

Säkerhetsmål	Mätpunkt	Referenspunkt	Mätverktyg	Uppföljningstillfälle
Det sammanlagda antalet döda och skadade i bostadsbränder ska minska	Summan av antalet lindrigt skadade, allvarligt skadade och omkomna för aktuell olyckstyp och period.	Det totala antalet för föregående fyraårsperiod.	SÄRF:s insatsrapport kompletterad med nationell statistik från IDA över omkomna.	Januari 2018 (delmätning) och 2020.

Följande statistik är hämtad från IDA som är MSBs statistikportal baserad på bland annat räddningstjänstens händelserapporter.

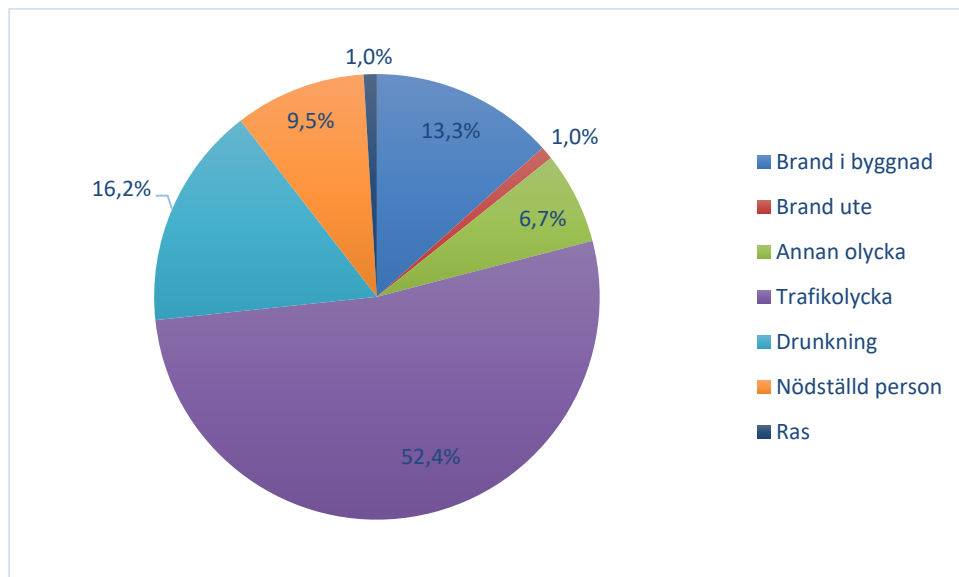
ÅR	ANTAL DÖDA I BRAND I BYGGNAD - BOSTAD
2012	1
2013	0
2014	1
2015	1

ÅR	ANTAL DÖDA I BRAND I BYGGNAD - BOSTAD
2016	2
2017	0
2018	3
2019	2

Statistiken från 2012-2015 är statistiskt säkerställd medan statistiken 2016-2019 är preliminär. Enligt siffrorna är det en trend med ökat antal omkomna i medlemskommunerna. Detta kan bero på en hel del orsaker. Det har varit en befolkningsökning och man ser även en ökning medellivslängden och att äldre bor kvar längre i hemmet utan att ha förmåga att sätta sig själva i säkerhet i händelse av brand.

SÄRF bör ta siffrorna i beaktande, fortsätta bevaka statistik och gå ner djupare i orsaker och försöka få fram huruvida vi som organisation kan agera annorlunda för att vända den trend som går att utröna.

ÅRSREDOVISNING 2019, BILAGA 4

Figur 5: Fördelning av antal omkomna per insatstyp, 2010-2018 (SÄRF, 2019).

Följande statistik är hämtade från Daedalos och baserad på händelserapporter och insatsrapporter

ÅRSINTERVALL	SKADADE I BRAND I BYGGNAD - BOSTAD
2012-2015	54
2016-2019	54

Det finns en hel del osäkerheter kring statistiken som gör att det är svårt att dra slutsatser. I årsskiftet 2015-2016 gjorde MSB om sin insatsrapport till det som nu heter Händelserapport. En hel del kriterier ändrades. Bland annat delades skadade in i lindrigt skadade och allvarligt skadade, något som inte görs längre.

Man bör också ha med att befolkningen har ökat under perioden. Det finns en förhållandevis linjär korrelation mellan befolkningsökning och antal olyckor.

2.1.3 Andelen hushåll med fungerande brandvarnare och tillgänglig släckutrustning ska öka

Säkerhetsmål	Mätpunkt	Referenspunkt	Mätverktyg	Uppföljningstillfälle
Andelen hushåll med fungerande brandvarnare och tillgänglig släckutrustning ska öka.	Andelen hushåll med fungerande brandvarnare och tillgänglig släckutrustning.	Andelen 2015	Kvalitativt resonemang utifrån t.ex. brandvarnarförekomstvid bostadsbränder i SÄRF:s insatsrapporter, Nationella undersökningar, medborgarenkät, försäljningsstatistik.	Januari 2018 och 2020.

ÅRSREDOVISNING 2019, BILAGA 4**Lokalt**

Följande statistik är hämtad från händelserapporter:

	2016	2017	2018	2019
FANNS BRANDVARNARE	54	31	26	44
FANNS EJ BRANDVARNARE	26	18	14	17
VET EJ	64	71	109	78
TOTALT	144	120	149	139

Angående släckredskap så kan följande statistik vara intressant

	2016	2017	2018	2019
TOTALT ANTAL BRAND I BYGGNAD - BOSTADSHUS	10	6	22	16
SLÄCKFÖRSÖK GJORDES	4	3	8	9
PROCENTUELLT	40 %	50 %	36 %	56 %

Som ett kvalitativt resonemang kan man se att förekomsten av brandvarnare har minskat. Men det har även konstaterandet att det inte fanns brandvarnare. Det som har ökat mest är det svar att man inte vet om det fanns brandvarnare eller ej. Slutsatsen av detta bör bli att det är något som saknas i vår hantering kring detta. Av någon anledning tar man inte reda på om det fanns brandvarnare i den brandutsatta byggnaden. Alternativt så finns det brist i kommunikation mellan personal på plats och de som för in resultatet i händelserapporten.

Angående förekomst av släckredskap så är effekten det viktiga. Statistiska underlaget lokalt går inte att säkerställa, men man kan se vissa trender. Det krävs även en djupdykning då släckförsök eller ej kan bero på olika faktorer. Man kanske exempelvis inte ens är hemma då branden uppstår.

Nationellt

Angående den nationella statistiken så presenterade MSB följande siffror i en trygghetsundersökning 2018:

- Sedan mätningen startade år 2010 har antalet fungerande brandvarnare ökat till 88 procent.
- Antalet bostäder med handbrandsläckare, brandfiltar och antalet fungerande brandvarnare ökar, även om var tionde hem fortfarande saknar ett av de viktigaste brandskydden i form av en fungerande brandvarnare.
- Andelen hushåll som svarat att de har handbrandsläckare var i senaste mätningen 68 procent mot 36 procent i mätningen 2010.
- Den största ökningen gäller brandfiltar. I mätningen 2010 svarade 4 procent att de hade brandfilt och i senaste enkäten svarade 44 procent att de har brandfilt.

Trots att siffrorna har ökat kan man snabbt göra analysen att det finns mycket arbete att göra. Det är uppenbart vilken effekt det har att man själv kan agera i händelse av brand och bryta förloppet. Att det endast finns handbrandsläckare i 68 % av hushållen är förhållandevis oroande. Att ha släckutrustning och en förmåga att släcka kan i många fall göra att räddningstjänsten inte behöver rycka ut.

ÅRSREDOVISNING 2019, BILAGA 4**2.1.4 – Invånarnas och verksamheternas medvetenhet om olycksrisker, kunskaper och färdigheter för att förhindra olyckor och hantera olyckor ska stärkas**

Säkerhetsmål	Mätpunkt	Referenspunkt	Mätverktyg	Uppföljningstillfälle
Invånarnas och verksamheternas medvetenhet om olycksrisker, kunskaper och färdigheter för att förhindra och hantera olyckor ska stärkas.	Antalet personer och verksamheter som nåtts av informationsinsatser, utbildningar, tillsyner och liknande under 2016-2019.	Antalet för föregående fyraårsperiod 2015.	Kvalitativt resonemang utifrån SÄRF:s verksamhetsstatistik, insatsstatistik över antalet insatser/konsekvenser och ev. medborgarenkät, försäkringsstatistik.	Januari 2018 (delmätning) och 2020.

Den kvalitativa bedömningen är främst gjord på verksamhetsstatistik kring de besök vi gör och statistiken som redovisas för säkerhetsmålen över.

Under 2018 uppgav utbildningsavdelningen på Södra Älvsborgs Räddningstjänstförbund att man har utbildat eller informerat en bit över 10 000 i förmågan att förebygga eller hantera bränder. I statistiken ingår alla som på något sätt genomgår utbildningar på övningsfältet, de kommunala brandskyddsutbildningarna samt informationsinsatser som görs på exempelvis skolor.

Förutom detta så genomför operativ personal besök vid olika arrangemang och evenemang i alla våra medlemskommuner. Det diskuteras även vilken effekt våra fordon har på allmänheten när vi är ute och syns i vardagen. Detta är något vi avser utveckla ännu mer framöver.

Under perioden för handlingsprogrammet har även kommunikationsavdelningen utvecklats och strategier för att nå ut har stärkts. Värt att nämna är vårt engagemang på sociala medier och vi nådde nyligen 5 000 följare på Facebook.

Man kan sammanfatta det kvalitativa resonemanget med att vi har uppnått målet. Man kan vidare diskutera om vi ska sikta högre. Om man kollar på antal invånare i vårt förbund är det fortfarande många som vi inte når ut för att stärka medvetenheten. Ett område som har blivit än mer aktuellt under handlingsprogrammets period är individanpassat brandskydd där människor bor kvar i sin bostad utan förmåga att agera i händelse av brand. Enligt statistiken är det inte hos dessa människor de flesta bränder uppstår. Däremot ser man en tydlig trend att det är där det får stora konsekvenser med allvarligt skadade och omkomna.

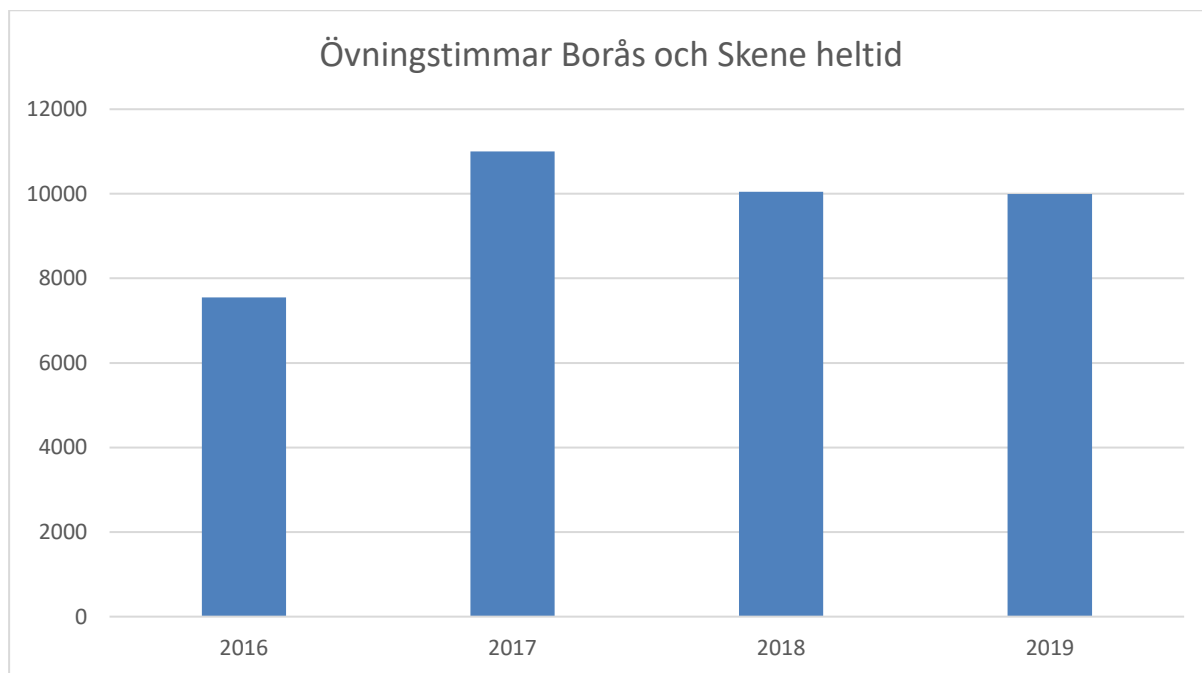
2.1.5 Olyckornas negativa konsekvens ska minskas genom årligen taktiskt mer korrekt genomförda räddningsinsatser

Säkerhetsmål	Mätpunkt	Referenspunkt	Mätverktyg	Uppföljningstillfälle
Olyckornas negativa konsekvens ska minskas genom årligen taktiskt mer korrekt genomförda räddningsinsatser.	Antalet utbildningstimmar och övningstimmar för Bm, SL, IL, SC och RCB för respektive år. Synpunkter från personalen. Erfarenhetsåterföring från insatser.	Antalet för respektive föregående år.	Kvalitativt resonemang utifrån SÄRF:s verksamhetsstatistik och personalenkät.	Januari 2017, 2018, 2019 och 2020.

ÅRSREDOVISNING 2019, BILAGA 4

Mätpunkt är antalet utbildningstimmar och övningstimmar för Brandman, Styrkeledare, Insatsledare, Stabschef (Numera Inre befäl) och Räddningschef i beredskap för respektive år. Synpunkter från personalen. Erfarenhetsåterföring från insatser.

Referenspunkt: Antalet för respektive föregående år.

Mätvärdena är hämtade från registrerad övningstid i Daedalos. Här har det under de senaste åren gjorts ett större arbete med att få en bättre och mer precis registrering av övningstiden vilket ska leda till en bättre uppföljning. 2018 infördes även fasta Inre befäl och fasta Insatsledare vilket innebär att övningstiden kunde fokuseras på den ena funktionen vilket kan vara en anledning till att övningstiden sjönk något. Detta ska dock inte påverka utfallet negativt utan tvärtom positivt då personalen har kunnat öva mer ”rätt”.

Sättet att planera och genomföra övningarna vid heltidsstationerna har även förändrats något för att få en bättre och effektivare resursanvändning. Även detta kan ha bidragit till att övningar har kunnat planeras och genomföras med användandet av mindre övningstid.

Personalens synpunkter är att övningarna under 2019 har hållit en hög kvalitet och att de har haft ett stort utbyte av de genomförda övningarna. Har under 2019 även genomfört heldagsövningar, vardagar, för personal på RIB-stationer och räddningsvärn. Dessa övningar har då kunnat genomföras med rätt instruktörer, både till antal och kompetens. Utfallet från dessa heldagsövningar har baserat på personalens synpunkter varit mycket positivt.

De felkällor som finns i de mätpunkter som ska följas upp är som tidigare nämnts hur övningstiden har registrerats i Daedalos och vilken tid som egentligen har registrerats. All utbildningstid är förmodligen inte upptagen. Den tid som läggs ner på exempelvis MSB-utbildningarna och räddningsdykarutbildningen bör ingå under antal utbildningstimmar. Sedan finns det ett antal andra tänkbara felkällor som kan ha påverkat mätvärdena. Exempel på dessa kan vara bemanningen, dagtidsuttag, externa övningar, tjänstledigheter

ÅRSREDOVISNING 2019, BILAGA 4

m.m. Under 2020 fortsätter arbetet med att utveckla övningsregistreringen och möjligheten till kvalitativa uppföljningar.

Det som enligt uppföljningsplanen ska göras för att bedöma om säkerhetsmålet ”*Olyckornas negativa konsekvens ska minska genom årligen taktiskt mer korrekt genomförda räddningsinsatser.*” har uppnåtts eller ej medför att bedömningen ändå blir subjektiv. För framtida mål med tillhörande uppföljningsplaner bör ett större fokus läggas på uppföljningen och vilka eventuella mätpunkter som behövs för att det ska bli en kvalitativ utvärdering.

2.1.6 Kommunerna i förbundet ska uppleva en ökad närvaro och medverkan från räddningstjänsten i det kommunala säkerhets- och trygghetsarbetet

Säkerhetsmål	Mätpunkt	Referenspunkt	Mätverktyg	Uppföljningstillfälle
Kommunerna i förbundet ska uppleva en ökad närvaro och medverkan från räddningstjänsten i det kommunala säkerhets- och trygghetsarbetet.	Antalet lokala samverkansforum kring säkerhet och trygghet där SÄRF deltar under 2017 respektive 2019.	Antalet 2015.	Uppskattning utifrån SÄRF:s verksamhetsstatistik och ev. kommunenkät.	Januari 2018 och 2020.

Personal från Södra Älvsborgs räddningstjänstförbund har bland annat deltagit vid följande forum kopplat till Säkerhets- och trygghetsarbetet i kommunerna i förbundet under perioden 2016-2019 där vi inte deltagit tidigare:

- Trygg- och säker i Borås Stad
- Säkerhets- och trygghetsrådet Marks kommun
- Nätverk för krisberedskap Sjuhärad
- Genomfört Risk- och sårbarhetsanalyser i work shop med de kommuner som önskat vår närvaro. Även tagit fram en egen Risk- och sårbarhetsanalys för verksamheten på Södra Älvsborgs Räddningstjänstförbund för kommunerna att ta del av som bilaga till deras arbete.
- Deltar i Totalförsvarsövning 2020 vars uppstart var under 2019.
- BRÅ
- Interreligöst råd Borås Stad
- Myndighetssamverkan lokal nivå – Borås Stad sammankallande.

Vi har under perioden varit mer aktiva och medverkat mer i det kommunala säkerhets- och trygghetsarbetet.

Det som inte kommer framgå i denna uppföljningen men som är det enda intressanta i sammanhanget är vilken effekt det har haft. Det hade kunnat uppnås med en snabb enkät mot de personer som jobbar med frågorna i medlemskommunerna.

3 Sammanfattning

Inledningen beskriver att vi ska följa upp Säkerhetsmålen i syfte att ta fram underlag för att utvärdera om skyddet mot olyckor i förbundet förbättras om vi uppfyller våra åtaganden.

Vi har redan tagit viss lärdom av vårt handlingsprogram 2016-2019 då vi till stor del har ändrat utformningen och hur vi lägger upp våra styrdokument för nästa period då handlingsprogrammet 2020-2023 gäller.

Vi har missat en hel del av mätpunkterna och uppföljningstillfällena mellan 2016-2019. Ändå har det gått att till stor del följa uppföljningsplanen för säkerhetsmålen. Det hade varit intressant att komplettera uppföljningen med en enkät mot kommunerna där de får beskriva hur vi har varit involverade i trygghets- och säkerhetsarbetet. Det finns också statistik där vi kan fortsätta och gräva djupare för att gå vidare i vårt arbete. Bland annat kring individanpassat brandskydd och hur vi ökar samhällets förmåga att själva hantera bränder och andra olyckor.

6. Årsredovisning 2019 för Sjuhärads samordningsförbund KS2020/112

§85

KS2020/112

Årsredovisning 2019 för Sjuhärads samordningsförbund

Beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige godkänner årsredovisning 2019 för Sjuhärads samordningsförbund.

Kommunfullmäktige beviljar även ansvarsfrihet för förbundsstyrelsen samt de enskilda ledamöterna i densamma.

Ärendet

Sjuhärads samordningsförbund omfattar geografiskt åtta kommuner och befolkningsunderlaget i området var vid halvårsskiftet enligt SCB ca 225 000 invånare. Bollebygds kommun är tillsammans med övriga kommuner i Sjuhärad medlem i Sjuhärads samordningsförbund. Även Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan och Västra Götalandsregionen är medlemmar. Samordningsförbundet erbjuder aktiviteter och stöd så den enskilde individen ska uppnå eller förbättra sin förmåga till förvärvsarbete, vilket i grunden handlar om att ge människor ökad möjlighet till egen försörjning. Ändamålet för förbundet är att underlätta och uppnå en effektiv resursanvändning. De gemensamma resurserna ska användas för samordnade bedömningar och insatser som syftar till att den enskilde ska återta eller förbättra sin förmåga att förvärvsarbete.

Årsredovisningen innehåller en översiktlig redogörelse av resultat och verksamhetsutveckling samt en redovisning av det ekonomiska utfallet för budgetåret 2019. Revisorerna tillstyrker att styrelsen och dess ledamöter beviljas ansvarsfrihet. Enligt lag om finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser ska varje förbundsmedlem var för sig pröva frågan om ansvarsfrihet.

Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen

Kommunfullmäktige godkänner årsredovisning 2019 för Sjuhärads samordningsförbund. Kommunfullmäktige beviljar även ansvarsfrihet för förbundsstyrelsen samt de enskilda ledamöterna i densamma.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förslag till beslut kan antas och finner att så sker.

Beslutsunderlag

- §47 KSAU Årsredovisning 2019 för Sjuhärads samordningsförbund
- SJUHÄRADS SAMORDNINGSFÖRBUND revevisionsberättelse 2019
- revisions PM 2019
- revisionsberättelse del2

Skickas till

Justerandes sign

| Utdragsbestyrkande

Kommunfullmäktige

Justerandes sign |

| Utdragsbestyrkande

SJUHÄRADS SAMORDNINGSFÖRBUND

Kommunerna Bollebygd | Borås | Herrljunga | Mark | Svenljunga | Tranemo | Ulricehamn | Vårgårda och

ÅRSREDOVISNING FÖR SJUHÄRADS SAMORDNINGSFÖRBUND 2019-01-01 – 2019-12-31

Ordförande har ordet

Hösten 2018 skedde allmänna val vilket i sin tur ledde till val av styrelseledamöter från region och kommun. Detta resulterade i en ny uppsättning där halva styrkan byttes ut och styrelsen fick en ny mix av människor. Nya friska tankar och ifrågasättande av gamla beslut lyfte upp och fräschar upp diskussionerna - och nya ställningstaganden görs. Det följer i förbundets anda att samtidigt som basen är stabil så måste arbetssätten hela tiden utvecklas för att nå bästa möjliga resultat.

Att förbundet hela tiden utvecklas, tar till sig ny kunskap och vidareutvecklar de aktiviteter som förbundet erbjuder hänger ihop med den fantastiska personal som med glöd och energi tar sig an varje ny uppgift samtidigt som de skruvar på basaktiviteterna för att deltagarna ska få bästa möjliga stöd på vägen till arbete.

Gröna Vägen och Vägen Framåt har som resultat av tankarna att ge fler det allra bästa slagits samman till Gröna Vägen Framåt. Det bästa av dessa två fantastiska aktiviteter finns nu att erbjuda i en och samma aktivitet samtidigt som målgruppen breddats något.

Att utveckla nya arbetssätt kräver att våga ta till sig ny kunskap samt ibland att kopiera andra. Efter Nationella Finsamkonferensen (där representanter både från kansli samt styrelse i Sjuhärad deltog) utvecklades snabbt en svensk översättning av danskarnas forskning om progressionsmätning.

Grunden i progressionsmätning bygger på att deltagaren/individens tillsammans med sin handledare går igenom nuläge för att bidra till förändring och sedan kunna se framsteg. Forskningen visar vikten av att prata arbete tidigt i processen samt att aktiviteter i en rehabiliteringsprocess bör pågå parallellt med varandra (istället för att ligga linjärt efter varandra). Forskningsrapportens bevis om vikten av tilltro till individen, hur viktig handläggares tilltro till deltagaren är för resultatet har vi redan lyft ibland oss och fler aktiviteter planeras för att sprida kunskapen.

Som om detta inte vore nog med nyheter så beslutade styrelsen att ge kansliet i uppdrag att skriva fram en ny ansökan om ESF-medel som en form av vidareutveckling efter Positiv Rörelse. Resultatet blev PR- Hälsa i Hållbart arbetsliv och Normmännens "Menn-i-helse" är även det ett exempel från nationella finsamkonferensen som togs hem och formulerades som en del i den nya ansökan. Samtidigt som all verksamhet och en ny projektansökan skrevs fram förberedde även kansliet en flytt av kontoret, vilken genomfördes under hösten så vår lokala samordningsförbunds-dag blev en kombinerad invigning av nya lokalerna samtidigt som flertalet av förbundets aktiviteter på ett eller annat sätt presenterade sina arbetssätt.

Nu är 2019 till ända och jag vill personligen skicka ett stort tack för ett fantastiskt arbete till alla i styrelsen men främst till all personal som finns både på kansliet och ute i alla aktiviteter.

Med vänliga hälsningar

Cecilia Andersson,
Ordförande, Västra Götalandsregionen

Innehållsförteckning

sida

1. Förvaltningsberättelse	3
1.1 Sammanfattning av verksamhetsåret	4
1.2 Om förbundet	5
1.3 Beskrivning av verksamheten	6
1.3.1 Målgrupper	6
1.3.2 Strukturövergripande Insatser	6
1.3.3 Individinriktade insatser	8
1.4 Måluppfyllelse och resultat	9
1.4.1 Övergripande, Deltagarantal	9
1.4.2 För individen	9
1.4.3 För verksamheterna	10
1.4.4 För förbundet	10
1.4.5 För samhället	10
1.5 Styrelse, ledning och administration	11
1.5.1 Styrelse	11
1.5.2 Beredningsgrupper	11
1.5.3 Personal och lokaler	12
1.5.4 Externa resurser	12
2. Ekonomiskt utfall	13
2.1 Ekonomisk sammanfattning	13
2.2 Resultaträkning	13
2.3 Balansräkning	15
2.4 Uppföljning per kostnadsställe	16
2.5 Kassaflödesanalys	17
2.6 Redovisningsprinciper	18
3. Styrelsens beslut	18

1. Förvaltningsberättelse

Sjuhärads samordningsförbund omfattar geografiskt åtta kommuner och befolkningsunderlaget i området var vid halvårsskiftet 225 000 invånare enligt statistik från SCB.

Ändamålet för förbundet är att underlätta och uppnå en effektiv resursanvändning.

De gemensamma resurserna ska användas för samordnade bedömningar och insatser som syftar till att den enskilde ska återta eller förbättra sin förmåga att förvärvsarbete.

Genom Sjuhärads samordningsförbund kan de fyra ägarparterna verka tillsammans och komma närmare varandra i en flexibel samarbetsform.

Årsredovisningen innehåller en översiktlig redogörelse av resultat och verksamhetsutveckling samt en redovisning av det ekonomiska utfallet för budgetåret 2019.

1.1 Sammanfattning av verksamhetsåret

Under året har kommunernas ledamöter beslutat om en ambition att ha årsvis rullande byte av ordinarie ledamot, vilket kan undantas om den ordinarie kommun-representanten utses som styrelseordförande. Förbundet ska i övrigt enligt tidigare beslutade ambitioner eftersträva kontinuitet och presidium bildas av en styrelseledamot som är tjänsteman och en bland de politiskt utsedda styrelseledamöterna. Detta har följts under 2019 genom att Cecilia Andersson (Region Västra Götaland) fortsatt varit ordförande med Sofia Sandänger (Försäkringskassan) som vice ordförande.

Både strukturövergripande samverkan och individinriktade åtgärder har finansierats. Basverksamheter bedrevs kontinuerligt av förbundets ägare enligt fastställd verksamhetsplan, främst för pre-rehabilitering för kvinnor och män 16 - 64 år som var aktuella hos två eller fler av medlemmarna i förbundet. Utbudet av aktiviteter skiftade något inom det geografiska området. Oavsett i vilken sjuhäradskommun deltagare bosatt sig fanns möjlighet att ta del av de olika insatserna, men flertalet platser nyttjades lokalt och endast några promille har nyttjats av personer från angränsande kommuner. Styrelsen har verkat för ökad kunskap om Sociala företag och personer med behov av arbetslivsinriktad rehabilitering har kunnat få stöd för att etablera sig hållbart i yrkeslivet. Förbundets kanslipersonal har utfört projektledning samt arrangerat konferenser etc. Fristående utförare har i olika projekt utfört en del kompetensutvecklande aktiviteter samt utvärderingsuppdrag vilket då varit upphandlat, eller konkurrensutsatt.

Sedan flera år tillbaka har Sjuhärads förbundsmedlemmar/ägarrepresentanter önskat egenfinansiera en budget om 20 miljoner. Kommunerna och regionen har tillfört sina respektive andelar medan statens andel begränsats och budgeten totalt varit drygt 19 miljoner för 2019. Utöver medlemmarnas egeninsatser drevs mycket verksamhet i olika projekt med extra finansiering från ESF, Europeiska socialfonden. Ett projekt har varit aktivt hela året (Positiv Rörelse) och ett har startat under våren (Puls). Två projekt (Space och Point) har avslutats och därefter delimplementerats med egna medel. Efter sommaren beviljades förbundet en projektmedverkan som samverkanspart med SKR i ett nationellt projekt (Moves). Inför årsskiftet beviljades förbundet medel för den senaste ansökan (PR- Hälsa i hållbart arbetsliv) som medlemmarna utformat under året.

Sjuhärads samordningsförbund har nyttjat de medel som stått till förfogande och ekonomiskt ligger kostnaderna för verksamheten i linje med anslagen budget. Avsikten var ett +/-noll resultat, och utfallet visar ett underskott om 47 tkr vilket är helt nära styrelsens uppföljning och prognos.

1.2 Om förbundet

Organisation

Samordningsförbundet är en fristående juridisk organisation med Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, Västra Götalandsregionen samt Borås Stad, Bollebygd, Herrljunga, Mark, Svenljunga, Tranemo, Ulricehamn och Vårgårda kommuner som medlemmar. Förbundet har en styrelse som utses av medlemmarna. Till sin hjälp har den ett kansli.

Historik

Sjuhäradssamordningsförbund är sedan 2011 en sammanslagning av Samordningsförbundet Tranemo-Ulricehamn, som bildades den 1 november 2005, Bollebygd-Mark-Svenljunga Samordningsförbund, som bildades den 1 januari 2006, och Borås Samordningsförbund som bildades den 1 april 2006. Kommunerna Vårgårda och Herrljunga som tidigare saknat förbundstillhörighet trädde in i förbundet i samband med sammanslagningen 2011.

Lagrum

Lagen om finansiell samordning av rehabiliterings-insatser (2003:1210) och den förbundsordning som beslutats av samordningsförbundets medlemmar reglerar verksamheten. Lagens syfte är att ge lokala aktörer möjligheter att utveckla samverkan inom rehabiliteringsområdet och samordna gemensamma insatser riktade till personer i behov av rehabilitering samt underlätta en effektiv resursanvändning. Samordningsförbundet följer även Lag om kommunal bokföring och redovisning (2018:597) och Kommunallag (2017:725). i tillämpliga delar.

Uppdrag

De verksamheter som förbundet finansierar kompletterar myndigheternas ordinarie verksamhet. Samordningsförbundets uppgift är i första hand att verka för att medborgare ska få stöd och rehabilitering till egen försörjning. På individnivå verkar samordningsförbundet genom att finansiera insatser som främst bedrivs av de samverkande parterna. Samordningsförbundet stödjer också aktivt insatser som syftar till att skapa strukturella förutsättningar för att myndigheterna ska kunna samarbeta bättre och för att förebygga ohälsa hos kvinnor och män. Det kan t.ex. handla om kompetensutveckling och kunskapsutbyte.

Finansiering & Medlemsavgifter

Ägarparterna bidrar med varsin del till medlemsfinansieringen. Kommunerna bidrar med andel i relation till befolkningsmängd vid föregående halvårsskifte.

Europeiska socialfonden, ESF, står därutöver för en stor del av de medel som bekostat aktiviteter i Sjuhärad under 2019. Förbundet bedriver projekt inom två olika programområden (PO1 och PO2). Ersättning för kostnader inom ESF-projekten baseras på en blandning av schablonbelopp och faktiska kostnader inom olika tidsintervall för analys och genomförande som inte sammanfaller med kalenderår och som sträcker sig över upp till tre år. Projektredovisningen släpar efter i relation till förbundets egna medel och innan ansökan om utbetalning är beviljad finns en osäkerhet om eventuell differens mellan förbundets kostnader och vad ESF slutligt kommer att täcka. Vid projektavslut kommer nettokostnaden för förbundet att ligga inom ramarna för beslutad budget och eventuella överskott (då schabloner i vissa fall överstiger faktiska kostnader) att ha använts till verksamhet inom de områden som projektet verkat för.

Förbundet täckte under 2019 vissa implementeringskostnader inom ramen för tidigare upparbetad ESF-finansiering. Detta gäller för Studiesteget inom Point, för Space utlandspraktik under stora delar av året samt utbildningar till parternas personal inom metoder som ACT och Supported employment.

Ägarparternas bidrag	tkr
Försäkringskassa	4 544
Arbetsförmedlingen	4 543
Kommuner	5 000
Hälso- och sjukvårdsnämnd	5 000
Totalt	19 087

Bollebygd	209
Borås	2498
Herrljunga	212
Mark	773
Svenljunga	239
Tranemo	265
Ulricehamn	545
Vårgårda	259

Verksamhetsidé och vision

Samordningsförbundet är ett sätt att finansiera rehabilitering och ett sätt att arbeta för nytänkande och flexibilitet genom att pröva nya vägar att arbeta och tillsammans göra det som ingen enskild part har ansvar för att göra. Samverkande professioner och organisationer skapar ett gemensamt sammanhållet arbetssätt och synsätt på individens aktivitetsförmåga och olika behov. Gemensam kraft med människans möjligheter i fokus!

1.3 Beskrivning av verksamheten

1.3.1 Målgrupper

Målgrupperna för individriktade och strukturövergripande insatser är olika.

Störst andel av medlen riktades under året till målgruppen med personer som ej omedelbart varit anställningsbara, och som är aktuella hos minst två myndigheter. Kvinnorna stod för 62% och männen 38%, fördelat i åldrar 16-63år (en person i vardera yttre ålder, merparten i spannet 20-56år. Av totala antalet män är nästan precis 40% i åldern 20 - 29 år, medan motsvarande ålderskategori omfattar 30% av alla kvinnorna. 298 personer är över 40år och av dessa är 212 personer kvinnor. Inbördes variationer av fördelning finns mellan insatserna.

Oftast fanns sammansatt problematik och lång frånvaro, eller avsaknad av debut, i arbetslivet. Vissa verksamheter hade särskilda avgränsningar. Stressrelaterad problematik, personer med utländsk bakgrund och/eller funktionsnedsättning, personer med aktivitetsersättning och unga med funktionsnedsättning som riskerar ett långvarigt utanförskap är exempel på specifik avgränsning. Många av de som deltagit hade annars riskerat passivisering till följd av arbetslöshet eller sjukdom.

Utbildningsnivån varierade i deltagargruppen. 26% av kvinnorna har enbart grundskoleutbildning, medan motsvarande siffra bland männen är 41%. Andelen med eftergymnasial utbildning är högre bland kvinnorna. 32% av kvinnorna har högskola eller annan eftergymnasial utbildning medan motsvarande för männen är 13%

Deltagare har haft olika försörjningsformer under den tid de fått insatser genom förbundet. Fördelningen följer i stora drag mellan könen. Antalet år som deltagarna vid inskrivning haft offentlig försörjning är fördelat på 42% som haft det upp till två år 35% upp till sex år och 15% sex år eller längre. Resterande upp till andel har inte haft offentlig försörjning.

Nedan följer en fördelning av de deltagare som nyregistrerats med kompletta uppgifter. Observera att en deltagare ofta haft flera olika försörjningskällor vid start. Totalsumman av antalet försörjningar är därför högre än det totala antalet faktiska, unika deltagare.

	Antal deltagare	Andel
Försörjning		
Sjukpenning/Rehabpenning	278	38%
Aktivitetsersättning	97	13%
Sjukersättning	20	3%
A-kassa	27	4%
Aktivitetsstöd	88	12%
Försörjningsstöd	185	25%
Studiestöd/Studiemedel	5	1%
Annan offentlig försörjning	8	1%
Ingen offentlig försörjning	59	8%

En mindre andel medel har använts till målgrupp för strukturpåverkande insatser. Mätningen av deltagande inom denna målgruppskategori sker genom volymantal. Målgruppsbeskrivning omfattar såväl handläggare och chefer hos olika myndigheter som arbetar i direkt rehabiliteringsinriktad verksamhet, som privata arbetsgivare, politiker och offentliganställd personal och chefer inom kontaktyrken som skola och omsorg. Utbildningar i att handleda grupper i Supported Employment, ACT och NeuroAct har väsentligen getts till den personal som arbetar med förbundets primära målgrupp. Kompetensutvecklingsinsatser inom projekt Positiv Rörelse har främst riktats till personal inom kontaktyrken. Bland personal noteras en övervägande andel kvinnor, medan en högre andel män deltagit bland beslutsfattare. I SUS registreras enbart antal, utan könsfördelning.

1.3.2 Strukturövergripande Insatser

Förbundsfinansierade verksamheter samverkar med parternas egna insatser och hade i olika grad kontakter sinsemellan med primärvård och/eller psykiatri, Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, individ- och familjeomsorg, socialtjänst och socialpsykiatri. Flertalet hade även kontakter med företag och andra aktörer i näringslivet då jobbskuggning och praktik varit del i rehabilitering. Team (finansierade inom parternas ordinarie verksamhet, med enbart viss processledning genom förbundet) bidrar till utökade kunskaper om parternas olika uppdrag och ökar strukturövergripande samverkan. En vårdcentral med privat drift omfattas och övrig samverkan sker med Närhälsan.

Konferenser (tex olika möten om metodutveckling och samordningsförbundets dag) och utbildningstillfällen (tex ACT, SE) har under året riktats till personal hos de samverkande parterna och föredrag har skett i samband med möten som parterna själva eller andra arrangerat. Förbundet har hämtat inspiration från Nationella Finsam-konferensen och arbetat vidare för ytterligare konkret verksamhetsutveckling baserat på Danmarks inslag om Forskningscentrat Vaeksthusets mätningar och kunskap samt Norges inslag om personal inom kontaktyrken "Menn-i-Helse" som verkar för att rekrytera män till vård- och omsorgsyrken, och som gynnar kvinnor som redan är/vill bli personal.

Strukturövergripande delar finns inom olika projekt. Med Space har nya metodmaterial utvecklats innan det slutrapporterats som ESF-projekt och övergått till egenfinansierad drift i region Västra Götalands regi, samtidigt som ett nationellt samarbete inletts med SKR inom ramen för det nationellt ägda ESF-projektet "Moves".

Projekt Positiv Rörelse omfattar strategiskt arbete för att öka den psykiska hälsan och hållbarheten i arbetslivet, för personal i kontaktyrken. personal inom kontaktyrken Studiebesök har genomförts till Norge som mycket generöst delar med sig av olika koncept.

Projekt PULS påbörjade analysfas 1 mars och omfattar exempelvis handledarutbildningar mm för att förbättra attityden till att rekrytera personer som har funktionsnedsättningar av olika slag. Arbete för attitydpåverkan har utvecklats vidare efter Pointprojektet som avslutades 31 januari. Genomförandefas startade 1 maj och har bland annat arrangerat ett studiebesök till Danmark.

Vaeksthusets forskningscenter och BIP-projektets metodmaterial för att mäta och stimulera progression mot arbete har sedan översatts till svenska. Styrelsen har bildat en arbetsgrupp kring förbundets former för att ge stöd till sociala företag. Vid konferenser och studieresor har vanligen en blandning av politiker, chefer, medarbetare och deltagare deltagit vilket bidragit till otraditionella grupperingar med strukturövergripande syfte.

1.3.3 Individinriktade insatser

För varje individinriktad verksamhet har en utförande part haft egenanställd eller inhyrd personal som de har tagit ansvar för och hållit med lokaler för i enlighet med årets verksamhetsavtal. ACT har under året implementerats som metod och förhållningssätt i samtliga basverksamheter. Till största del utfördes verksamhet av personal med grundanställning i Sjuhärad's olika kommuner. Korta beskrivningar av dessa följer nedan:

Aktiv Hälsa och Ny kraft har fortsatt att erbjudas med olika aktiviteter på bestämda tider, och med respektive kommun som utförare i egna eller hyrda lokaler. Promenader, naturvistelse, mindfulness, yoga och träning på gym finns bland de aktiviteter som erbjudits – med stor lokal variation. Aktivitetstiden för deltagare har varit låg från början för att sedan gradvis ökas. Under året har processer inletts för att under nästkommande år sammanföra de båda aktiviteterna till en.

K-plus har bedrivits i Borås under årets första tertial. Aktiviteten var inspirationskälla och övergick från 1 maj till projekt Puls, med spridning till hela Sjuhärad (något senare start i vissa kommuner och undantaget Bollebygd vars deltagare inte haft hela projektutbudet lokalt).

Gröna Vägen har bedrivit verksamhet i Björbostugan och i den omgivande naturen riktat till personer med stressrelaterad problematik. Vägen Framåt har genomförts vid Ramshulan på Rya åsar. Alla deltagare har fått personliga IPU-analyser och arbetat med egna handlingsplaner i kombination av avslappning och naturvistelse. Under året har de båda verksamheterna haft det gemensamma uppdraget att arbeta för en sammanslagning, som i slutet av året beslutades träda i kraft under namnet Gröna Vägen Framåt.

Space har efter att det upphörde som ESF-projekt genomförts med personal anställd genom Region Västra Götaland. Som ESF-projekt genomfördes en praktikperiod i Italien och förbundsfinansierat genomfördes därefter en praktikperiod på Island.

Efter Pointprojektet har förbundet fortsatt bekostat delen Studiesteget för att underlätta start och/slutförande av studier för kvinnor och män som står särskilt långt från arbete.

Därutöver har externa coacher arbetat inom projekt Positiv rörelse för utbildningsinsatser för offentliganställda sjukskrivna. Deltagarna har fått olika kurser som ACT och annan särskilt utformad stresshantering och kunskap gällande arbetsmiljöfrågor, jämställdhet mm.

Vissa insatser har fortsatt getts för sociala företag och parterna har mötts genom olika myndighetsteam för samordningsbehov kring patienter med komplex problematik.

1.4 Måluppfyllelse och resultat

Samtliga insatser registreras i ett nationellt system för uppföljning av samverkan, SUS. Flertalet aktiviteter har till största del registrerat med utförliga uppgifter som efter utskrivning ger uppföljningsmöjligheter av förändrad försörjning etc. Strukturövergripande utbildningsinsatser, konferenser etc mäts endast med antal som volyminsats.

1.4.1 Övergripande, Deltagarantal

Från målgruppen arbetslösa/ ej direkt anställningsbara har under året har 911 personer deltagit, 571 kvinnor och 340 män, deltagit i verksamheter som registrerar med fullständiga personuppgifter. Några deltagare har deltagit i två olika aktiviteter samtidigt eller efter varandra. Av dessa har 728 personer påbörjat sin insats under 2018 och det rör sig om 534 unika deltagare. Enbart 4 personer har registrerats anonymt till följd av skyddad identitet eller att de nekat samtycke till registrering, och 3 av dessa 4 är kvinnor.

Från målgruppen offentliganställd personal och chefer (inom kontaktyrken som skola och omsorg) har ca 280 personer utbildats och 680 personer (delvisa samma personer) tagit del av seminariedagar för att stärka organisationsutveckling och individens förmåga att hantera stress mm. Av parternas egen personal har även 99 personer utbildats till att kunna leda/grupphandleda i olika metoder. Fler än 300 personer har deltagit i samband med andra mötestillfällen, studieresor mm som förbundet arrangerat. Tillsammans i dessa delar har antal deltagare i volyminsatser varit minst 1359 personer.

Antalet Strukturövergripande volymregistreringar överstiger budgeterat antal trots att de medvetet har hållits på en låg nivå. Endast aktiviteter som förbundet själva arrangerat och finansierat har räknats och varje person har enbart noterats en gång för grupper då upprepade träffar skett.

1.4.2 För individen

Målet har varit ökad andel i egenförsörjning och med förbättrad arbetsförmåga, vilket oftast inletts genom ökad hälsa och livskvalitet, studier eller annan aktivitet för utveckling. Personer (18st) som har gått vidare till studier med studiemedel har bara ökat med en sett i antal, men omfattningen för dem har ökat från 57% till 70% i medel för individerna. Verksamheterna har haft skiftande målsättningar även då syftet varit gemensamt i ett långsiktigt perspektiv. Flera verksamheter återger att deltagare lämnar positiva omdömen i samband med deltagarenkäter även om undantagsvis också negativa omdömen lämnas.

Verksamheterna har gett förutsättningar till flexibla och personligt anpassade lösningar och aktiviteter för ökad anställningsbarhet. Deltagare har i viss utsträckning varit aktiva i planering och genomförande och har därmed stärkts i aktivitetsförmåga och tilltro till sin förmåga vilket styrks av positiva uttalanden etc. även om det inte genast leder hela vägen till egenförsörjning.

De deltagare som involverats i samband med gemensamma konferenser, studieresor etc ger starka vittnesmål om nyttan med de insatser de tagit del av, och hur krav och ansvar bidragit till att stärka dem. Ökad daglig deltagandetid, från insatsens början till utskrivning, noteras för flera verksamheter. Detta kan indikera måluppfyllelse ur individernas perspektiv.

1.4.3 För verksamheterna

Verksamheter har bedrivits med bred geografisk spridning och platserna har fördelats till både kvinnor och män. Andel kvinnor och män har varierat mellan olika verksamheter.

IN- och UT-Flöden	Antal deltagare folkbokförda i:							
	Bollebygd	Borås	Herrljunga	Mark	Svenljunga	Tranemo	Ulricehamn	Vårgårda
Januari-december 2019								
IN-flöde	39	260	48	179	48	24	87	32
Nya 2019	39	260	48	179	48	24	87	32
Varav unika	30	193	38	121	44	20	58	24
UT-flöde	39	217	38	140	24	16	65	23

Flera verksamheter har haft erfarenhetsutbyte och konkret samverkan med andra (olika, eller liknande) verksamheter i förbundet. Personal från arbetsmarknadsenhet har genomfört och gett strategisk kompetensutveckling till personal med ledningsuppdrag i en kommun. Endast få arbetslösa individer i Sjuhärad har valt deltagande i en annan kommun än den de bor i. Totalt har förbundet även gett insatser till 11 personer (varav 6 unika) som inför start i aktivitet varit skrivna i kommun utanför Sjuhärad. (Härreda 3, Göteborg 2, Essunga 2, Alingsås 1, Varberg 1) Överlag har tillgången till aktiviteter varit god och utan köer trots viss personalomsättning eller sjukskrivning av personal med ansvar för verksamheten. Några verksamheter har haft platser till förfogande som inte fullt ut nyttjats av remittenterna, medan vissa periodvis har haft en väntetid på någon/några veckor inför deltagande. Förbundets ägare, främst kommunerna, lyfter fram förbundet som viktigt då det drivit verksamhetsutveckling i den egna organisationen. Projektdriften är en viktig del i detta och nyttan involveras i och kommer ordinarie verksamhet tillgodo.

1.4.4 För förbundet

Målet om grundläggande god ekonomisk hushållning och att driva verksamhet inom fastslagna medelsramar har uppfyllts. Budgeten har följts upp och rapporterats tertialvis till medlemmarna.

Ekonomi är i balans och förbundets eget kapital skapar handlingsfrihet inför 2020. Genom projektdriften har förbundets omsättning varit nästan 40% ytterligare (drygt 7 miljoner högre) än de 19 miljoner som förbundets medlemmar tillsammans bekostar. Mot bakgrund av detta är det naturligt att förbundet inte till fullo förmår hålla det egna kapitalet inom de ramar (den så kallade trappan) som fastställts av nationella rådet. (En liten differens finns av högre eget kapital mot medlemmars kostnad, men i relation till förbundets omsättning ligger det egna kapitalet väl i balans enligt trappans beräkningsmodell)

Förbundet har inte haft några avkastningskrav, vilket är helt i linje med lagstiftningens intention. Kännedomen om förbundet har ökat genom digitala nyhetsbrev, viss utdelning av trycksaker samt med olika studiebesök och andra mötesplatser. Förbundet har fortsatt spridit information via egen fristående hemsida, www.sjusam.se, där protokoll, verksamhetsinformation mm presenteras.

1.4.5 För samhället

Bland deltagare som skrivits ut efter verksamhet genom förbundet minskar inte beroendet av offentlig försörjning, men andelen som förvärvsarbetar har ökat. Av de deltagare som avslutats

under 2019 har 47 personer gått ut i arbete eller studier. Av dessa har 3 personer (2 kvinnor och 1 man) fått arbete med subvention och 26 personer (12 kvinnor och 14 män) helt utan subvention. Om en mätning kunnat ske i ett något senare skede än direkt efter avslut uppger en verksamhet att fler i arbete och studier skulle kunna redovisas.

Försörjning	Andel före	Förändring i %
Sjukpenning/Rchabpenning	42%	-5%
Aktivitetsersättning	13%	3%
Sjukersättning	3%	23%
A-kassa	3%	-32%
Aktivitetsstöd	11%	18%
Försörjningsstöd	24%	-6%
Studiestöd/Studiemedel	1%	-20%
Annan offentlig försörjning	1%	14%
Ingen offentlig försörjning	8%	7%

1.5 Styrelse, ledning och administration

1.5.1 Styrelse

Styrelsen som leder Sjuhärads samordningsförbund har bestått av fyra ledamöter och tio ersättare. Kommunerna, som tillsammans utgör en part, har vardera haft en representant som fördelas på en ledamot och sju ersättare medan övriga tre parter haft en ledamot och en ersättare per part.

Styrelsen har under året haft sex möten: 31 januari, 15 mars, 21 maj, 9 september, 13 november samt 6 december. Ordförande och vice ordförande har under året bildat presidium som har träffats inför styrelsemöten.

Beslutande ledamöter:

Cecilia Andersson (C), Västra Götalandsregionen, ordförande
Sofia Sandäng, Försäkringskassan, vice ordförande
Jonas Ryhr, Arbetsförmedlingen, ordinarie ledamot
Lars-Åke Johansson (S), Borås Stad, ordinarie ledamot

Ersättare

Nicole Bouyer, Arbetsförmedlingen
Lars Hermansson, Försäkringskassan tom augusti
Anette Ryberg, Försäkringskassan from september
Hanne Jensen (S), Västra Götalandsregionen
Leif Sternfeld (C), Marks kommun
Liselotte Andersson (C), Ulricehamns kommun
Gunilla Blomgren (L), Tranemo kommun
Ingamaj Wallertz Olsson (M), Vårgårda kommun
Kerstin Göss-Lindh (S), Svenljunga kommun
Eva Larsson (C), Herrljunga kommun
Patrik Karlsson (KD), Bollebygd kommun

1.5.2 Beredningsgrupper

Till stöd för styrelsens planering fanns aktivt i början av året fyra grupper med relativt lokal förankring. Borås hade en egen grupp, Bollebygd och Mark hade en parvis liksom Herrljunga och Vårgårda. För Svenljunga-Tranemo-Ulricehamn samlades tre kommuner i en grupp. Grupperna hade

ett fåtal möten då tjänstemän på ledningsnivå träffades som beställarparter. Olika dialoger har därefter förts om hur det varit svårt att sammanföra olika behov i fasta grupper, där varje ämne inte är lika aktuellt för var och en. Styrelsen har under året diskuterat förbundets beslutsprocesser och fattat beslut om att pröva en ny modell 2020.

1.5.3 Personal och lokaler

Förbundet har följt sina riktlinjer för rekrytering av personal och har för gemensam övergripande administration under året köpt tjänster från medverkande parter, främst av olika kommuner:

Förbundschef: Anna Fagefors, för förbundets övergripande förvaltning enligt styrelsens anvisningar.

Projektledning och biträdande förbundschef: Pernilla Knutsson, nu Andersson.

Projektledning Space: Malin Karlsson.

Projektledning Positiv Rörelse: Marie Irvang.

Administration: Helena Thelin och Malin Ekunger.

Övriga tjänster: Gunilla Hell Bellman har i början av året arbetat med revidering av styrdokument tillsammans med förbundschef (däribland med förbundets nya plan för dokumenthantering) och senare som samordnare med uppdrag för attitydpåverkan i Puls. Anna-Karin Bragd har arbetat för Space, och Justyna Ratajczak för Positiv Rörelse. Efter första halvåret har Justynas tjänst köpts in för begränsade konsultuppdrag då hon lämnat kommunal anställning.

Förbundet bekostade viss kompetensutveckling för personal med varaktiga uppdrag. Exempelvis har personal lärt mer om ACT och två har gått en CSR-kurs kring hållbarhet och Globala mål med fokus på samhällets vinster om arbetsgivare anställer förbundets primära målgrupp.

Fram till och med september har förbundet hyrt kanslilokaler på Österlånggatan 74 genom Arbetslivsförvaltningen i Borås Stad som även ställt upp med tillgång till konferenslokaler i samband med styrelsemöten och utbildningar. Sedan oktober har förbundet kontor på Bryggaregatan genom en extern hyresvärd med egna ytor för möten och utbildningar.

1.5.4 Externa resurser

I viss mån har externa lokaler hyrts för utbildningar, konferenser och samverkansmöten.

Bokföring och redovisningstjänster har skötts av ekonomiservice i Mariestad genom region Västra Götaland som även hanterat styrelsens arvoden genom Löneservice i Vänersborg.

Löneservicedelen har sagts upp och upphörde vid årsskiftet.

En person har gemensamt för flera samordningsförbund arbetat med verksamhetsuppföljning, analyser, rapporter och utbildning kopplat till SUS (sektorsövergripande system för uppföljning av samverkan).

Konsulter/Föredragshållare har anlåtats i samband med olika konferenser och informationsinsatser samt för processledning och annan utbildning inom kompetensutvecklingsprojekt Positiv Rörelse. Förbundet betalar en årlig kostnad för revision som ska ske genom kompletterande uppdrag.

Kommunerna och Västra Götalandsregionen ska utse en gemensam revisor i samråd och praxis har blivit att utgå från Regionfullmäktiges kandidat. Regionfullmäktige har utsett Ulf Sjosten till revisor, vilket Kommunerna allteftersom ställt sig bakom genom egna formella val.

För Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen utses en gemensam revisor. KPMG har upphandlats och Nils Nordqvist utsedd som revisor.

2. Ekonomiskt utfall

2.1 Ekonomisk sammanfattning

Belopp i tkr	Utfall jan-dec 2019	Budget jan-dec 2019	Avvikelse jan-dec 2019	Prognos helår 2019	Utfall jan-dec 2018
1. Nettokostnad och finansnetto	-19 134	-19 087	-47	-19 087	-19 265
2. Bidrag	19 087	19 087	0	19 087	19 620
3. Resultat	-47	0	-47	0	355
4. Utgående EK	3 372				3 419

2.2 Resultaträkning

	Utfall jan-dec 2019	Utfall jan-dec 2018
<i>Intäkter</i>		
Space	369 911,00	2 334 134,12
Point	2 558 683,00	11 160 971,00
Positiv Rörelse	2 038 307,00	1 457 653,00
PULS	2 217 478,00	0,00
Övriga intäkter	-19,42 Not 1	-12,38
Summa Verksamhetens intäkter	7 184 359,58	14 952 745,74
<i>Kostnader</i>		
Arvoden	-129 897,66	-145 956,45
Reseersättning	-76 727,12	-86 984,33
Sociala avgifter	-38 939,91	-43 943,09
Övriga Personalkostnader	-1 069 977,60	-1 052 720,87
Verksamhetsanknutna kostnader	-24 348 628,83 Not 2	-32 532 705,76
Lokalkostnader	-158 750,00	-91 340,00
Övriga kostnader	-496 231,24 Not 3	-264 500,60
Summa Verksamhetens kostnader	-26 319 152,36	-34 218 151,10
RES1 Verksamhetens nettokostnad	-19 134 792,78	-19 265 405,36
Erhållna bidrag från huvudmännen	19 087 000,00	19 620 000,00
Övriga finansiella intäkter	2 186,76	1 244,73
Övriga finansiella kostnader	-1 645,00	-1 087,00
Summa Finansiella intäkter/kostnader	19 087 541,76	19 620 157,73
RES2 Resultat före extraordinära poster o spec beslut	-47 251,02	354 752,37
Extraordinära intäkter	0,00	0,00
Extraordinära kostnader	0,00	0,00
RES3 PERIODENS RESULTAT	-47 251,02	354 752,37

NOTER

<i>Not 1 Övriga intäkter</i>	<i>Jan-dec 2019</i>	<i>Jan-dec 2018</i>
3740 Öres- och kronutjämning	-19,42	-12,38
Summa:	-19,42	-12,38
<i>Not 2 Verksamhetsanknutna kostnader</i>	<i>Jan-dec 2019</i>	<i>Jan-dec 2018</i>
5538 Verksamhetsanknutna IT-kostnader	-38 782,96	-36 721,80
5539 Övriga verksamhetsanknutna tjänster	-22 849 100,76	-31 036 675,74
5540 Övriga verksamhetsanknutna kostnader	-14 869,09	-17 729,88
5542 Verksamhetsanknutna resekostnader	-684 685,66	-1 003 291,05
5543 Verksamhetsanknutna lokalkostnader	-2 800,00	-9 600,00
Verksamhetsanknutna utbildnings-, kurs- och konferenskostnader	-711 721,53	-394 901,25
5545 Verksamhetsanknutna trycksaker	-38 022,00	-17 946,00
5548 Verksamhetsanknutna telefonkostnad, mobil	-8 646,83	-15 840,04
Summa:	-24 348 628,83	-32 532 705,76
<i>Not 3 övriga kostnader</i>	<i>Jan-dec 2019</i>	<i>Jan-dec 2018</i>
6230 Datakommunikation	-9 642,20	-9 313,66
6412 Möbler	-19 752,00	-4 900,00
6419 Övriga förbrukningsinventarier	-48 443,20	-46 764,64
6451 Kontorsmaterial	-9 558,58	-6 026,26
6911 Kostnader för information och	-9 525,06	-21 609,70
7071 Representation (ej personal)	-554,46	-412,76
7212 Tele, mobil	-6 443,65	-4 821,62
7251 Postbefordran	-46	-20
7541 IT-tjänster	0,00	-1 117,60
7551 Konsultarvoden spec utredn	-85 166,00	-54 082,00
7599 Övriga tjänster	-293 630,00	-100 819,86
7619 Övriga kostnader	-13 470,09	-14 612,50
Summa:	-496 231,24	-264 500,60

2.3 Balansräkning

	Ingående balans 2019-01-01	Förändring	Utgående balans 2019-12-31	
TILLGÅNGAR				
<i>Anläggningstillgångar</i>	0,00	0,00		
Summa anläggningstillgångar	0,00	0,00	0,00	
<i>Omsättningstillgångar</i>				
Kortfristiga fordringar	5 688 937,00	-1 893 782,00	3 795 155,00	Not 1
Likvida medel	8 794 001,20	-2 463 005,06	6 330 996,14	Not 2
Summa omsättningstillgångar	7 922 353,59	-4 356 787,06	10 126 151,14	
SUMMA TILLGÅNGAR	7 922 353,59	-4 356 787,06	10 126 151,14	
EGET KAPITAL, AVS. och SKULDER				
<i>Eget kapital</i>				
Eget kapital	3 419 480,33	0,00	3 419 480,33	
Periodens resultat		-47 251,02	-47 251,02	
Summa Eget kapital	3 419 480,33	-47 251,02	3 372 229,31	
<i>Skulder</i>				
Kortfristiga skulder	11 063 457,87	-4 309 536,04	6 753 921,83	Not 3
Summa skulder	5 336 437,42	-4 309 536,04	6 753 921,83	
SA EGET KAP, AVS. och SKULDER	7 922 353,59	-4 356 787,06	10 126 151,14	
NOTER				
	<i>UB 2019-12-31</i>		<i>UB 2018-12-31</i>	
Not 1 : <i>Kortfristiga fordringar</i>				
1511 Kundfordringar	2 194 750,00		2 439 500,00	
Redovisningskonto,			48 937,00	
1687 Ludvikamoms	99 905,00			
1711 Förutbetalda kostnader	500,00		500	
1712 Upplupna intäkter	1 500 000,00		3 200 000,00	
Summa:	3 795 155,00		5 688 937,00	
Not 2 : <i>Likvida medel</i>				
1930 Bankgiro	1 114 742,08		4 979 933,90	
1970 Företagskonto	5 216 254,06		3 814 067,30	
Summa:	6 330 996,14		8 794 001,20	
Not 3 : <i>Kortfristiga skulder</i>				
2411 Leverantörsskulder	4 147 739,00		6 690 124,21	
2711 Innehållen personalskatt	0,00		6 136,00	
2931 Upplupna sociala avgifter	0,00		4 855,00	
2991 Upplupna kostnader	2 606 182,83		4 362 342,66	
Summa:	6 753 921,83		11 063 457,87	

2.4 Uppföljning per kostnadsställe

	Nettokostnad och finansnetto i tkr per område	Utfall jan-dec 2019	Budget jan-dec 2019	Avvikelse jan-dec 2019
1001	Styrelse (arvoden, konferenser, bilers. etc)	215	300	-85
1003	Gemensamma kostn (revision, SUS, ek service)	157	200	-43
1010	Kansli (personal, hyra, IT, information div mtrl)	1 540	1 550	-10
3001	Verksamheter i Borås, (Ny kraft, k+)	4 350	5 250	-900
3002	Aktiv hälsa Borås	800	800	0
3004	Sociala företag	485	500	-15
3005 *	Utbildning/Utveckling	566	200	366
3006	Gröna Vägen i Borås	1 350	1 350	0
3007	Aktiv hälsa Mark	300	300	0
3008	Ny kraft Mark	2 070	2 070	0
3010	Aktiv hälsa Bollebygd	100	100	0
3011	Ny kraft Bollebygd	550	550	0
3012	Aktiv hälsa Svenljunga	100	100	0
3013	Ny kraft i Svenljunga	650	650	0
3015	Ny kraft i Tranemo	700	700	0
3016	Ny kraft i Ulricehamn	1 450	1 450	0
3018	Vårgårda arbetslivsinriktad verks. (ny kraft, aktiv)	800	800	0
3019	Herrljunga arbetslivsinriktad verksamhet	650	650	0
3020	Tranemo Aktiv hälsa	100	100	0
3021	Ulricehamn Aktiv hälsa	200	200	0
3036	Vägen Framåt	6	0	6
3041-42	Space Utlandspraktik, ordinarie del av	744	638	106
3043-45	Point; studiesteget, ordinarie del av	200	200	0
3047-48*	Medfinansiering till ESF Projekt Positiv Rörelse	429	429	0
3049	Medfinansiering ESF Projekt Puls (tidigare Kplus)	900	0	900
Summa		19 412	19 087	* 325

* Kostnadsställe 3005 omfattar utöver planerad budget för samordningsförbundets dag mm även kostnader för utbildningar som erbjudits medlemmar och prioriterats löpande under året. Den positiva skillnaden mellan utfall mot budget (325tkr) och årets minskning av eget kapital (47tkr) består av intäkter av tidigare upparbetade projektkostnader som ersatts inom ramen för ESF-finansiering. (Tidigare inte fullt uppbokade som intäkt då avvikelser kan uppstå mellan ansökan om utbetalning och faktisk beviljad utbetalning)

* kostnadsställe 3047-48 är en estimering av den totala medfinansiering till ESF-projekt Positiv Rörelse som avsatts under den treårsperiod projektet pågår. Projektet avslutas och slutberäknas först 2020 då ev mindre differens kan synliggöras.

Nettokostnad och finansnetto i tkr per område		Utfall jan-dec 2019
3041	Space genomförande, faktiska	80
3042	Space, Schablonbaserade	1 114
3043	Point analys, faktiska	0
3044	Point genomförande, faktiska	70
3045	Point Schablonbaserade (studiesteget)	474
3047	Positiv Rörelse -faktiska	1 115
3048	Positiv Rörelse -Schablonbaserade	1 202
3049	Puls	2 848
Summa		6 903

ESF-projektens kostnader fördelas på en blandning av schablonbelopp och faktiska kostnader. Det finns en eftersläpning av sökta intäkter i projekten, och kostnaderna är inte linjära. Förbundets redovisning ovan omfattar endast direkta penningflöden och inte medfinansiering i form av deltagartid eller andra värden som på olika vis ska tillföras projekten. Förbundet har haft en extra förskjutning som beredskap för att kunna lösa eventuell medfinansiering som kunnat uppstå till följd av att budgeterad deltagartid uteblivit, eller om inte alla kostnader ansetts möjliga att ersätta med medel från ESF. Projekten omfattar flera kostnadsställen vardera för att anpassa redovisning och uppföljning enligt de kriterier som ESF kräver. I likhet med både tidigare genomförda och andra nu pågående projekt har Space och Point drivits under tre år med budgetperioder för olika tidsintervall som inte sammanfaller med kalenderår. Projekten har nu balanserats i samband med att projektperiod upphört och detta medför att förbundet trots 325tkr högre kostnader mot budget endast har ett negativt resultat på 47tkr.

2.5 Kassaflödesanalys

Löpande verksamhet

	Årets resultat	-47 251,02
Kassaflöde från löpande verksamhet		-47 251,02

Förändring av rörelsekapital

	Kortfristiga fordringar	1 893 782,00
	Kortfristiga skulder	-4 309 536,04
	Överlåtelse inkomster	
Förändring av rörelsekapital		-2 415 754,04

Investeringar

	Investeringar	0,00
Investeringsnetto		0,00

Finansieringar

	Långfristiga fordringar	0,00
	Långfristiga skulder	0,00
Finansieringsnetto		0,00

FÖRÄNDRING AV LIKVIDA MEDEL -2 463 005,06

Kontroll (Se Balansrapporten)

UB Likvida medel	6 330 996,14
IB Likvida medel	8 794 001,20
Summa:	-2 463 005,06

2.6 Redovisningsprinciper

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med lagen (1997:614) om kommunal redovisning i tillämpliga delar.

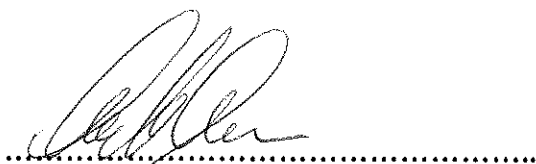
Styrelsen har bedömt att förbundet har ett långsiktigt behov av eget kapital på minst 2 mnkr för att kunna möta oplanerade verksamhetsförändringar. Det egna kapitalet överstiger 3 mnkr per balansdagen, vilket kommer att utjämnas inom kommande år om pågående och planerade verksamheter implementeras i den omfattning de har nu.

Beträffande balanskravsavstämning är årets resultat enligt resultaträkningen -47tkr. Av detta avgår inga realisationsvinster och ingen justering mot övriga poster enligt KRL. Förbundet har inga pensionsåtaganden åt personal eller styrelse. Förbundet har inga materiella anläggningstillgångar och har inte haft investeringsbudget 2019.

3. Styrelsens beslut

Vi intygar att årsredovisningen ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt kostnader, intäkter och förbundets ekonomiska ställning.

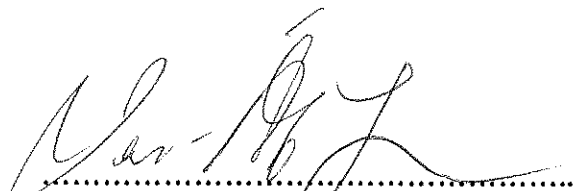
Borås 2020-02-05

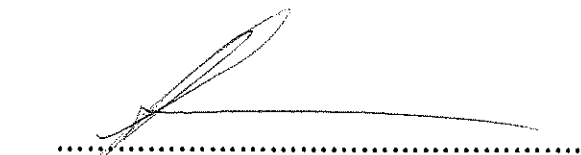
Cecilia Andersson
Ordförande
(Västra Götalandsregionen)

Sofia Sandanger
Vice Ordförande
(Försäkringskassan)

Lars-Åke Johansson
Ledamot
(Kommunerna; Borås kommun)

Jonas Ryhr
Ledamot
(Arbetsförmedlingen)

Revisionsberättelse

för Samordningsförbundet Sjuhärad, org. nr 222000-2105

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för Samordningsförbundet Sjuhärad för år 2019.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av förbundets finansiella ställning per den 31 december 2019 och av dess finansiella resultat för året enligt lagen om kommunal bokföring och redovisning. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att resultaträkningen och balansräkningen för förbundet fastställs.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till förbundet enligt god revisionssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt lagen om kommunal bokföring och redovisning. Styrelsen ansvarar även för den interna kontroll som den bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar styrelsen för bedömningen av förbundets förmåga att fortsätta verksamheten. Den upplysar, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen avser att likvidera förbundet, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Revisorns ansvar

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

Som del av en revision enligt god revisionssed använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar vi oss en förståelse av den del av förbundets interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.

- utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar vi en slutsats om lämpligheten i att styrelsen använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen. Vi drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om förbundets förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste vi i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att ett förbund inte längre kan fortsätta verksamheten.
- utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Vi måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar samt förbundsordning

Uttalande

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens förvaltning för Samordningsförbundet Sjuhärad för år 2019.

Vi tillstyrker att styrelsens ledamöter beviljas ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Vi bedömer även sammantaget att styrelsen i Sjuhärad samordningsförbund har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt och att den interna kontrollen har varit tillräcklig samt att resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med de finansiella mål och verksamhetsmål som är uppställda.

Grund för uttalande

Vi har utfört revisionen enligt god revisions sed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till förbundet enligt god revisors sed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för vårt uttalande.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förvaltningen.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot i något väsentligt avseende företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningskyldighet mot förbundet.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisions sed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningskyldighet mot förbundet.

Som en del av en revision enligt god revisions sed i Sverige använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på vår professionella bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för förbundets situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet.

Skövde den 31 mars 2020

KPMG AB

Svante Engquist

Auktoriserad revisor

Till

Förbundsstyrelsen i Samordningsförbundet
Sjuhärad
Kommunfullmäktige i Vårgårda, Herrljunga,
Borås, Tranemo, Ulricehamn, Bollebygd, Mark och
Svenljunga kommuner
Regionfullmäktige i Västra Götaland
Försäkringskassan
Arbetsförmedlingen

REVISIONSBERÄTTELSE för år 2019

Samordningsförbundet Sjuhärad
Organisationsnummer 222000-2105

Vi har granskat räkenskaperna, årsredovisningen och förbundsstyrelsens förvaltning i Samordningsförbundet Sjuhärad, org nr 222000-2105, för verksamhetsåret 2019.

Förbundsstyrelsen ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. Styrelsen upprättar en årsredovisning som ger en rättvisande bild samt svarar för att det finns en tillräcklig intern kontroll i verksamhet och räkenskaper.

Vi ansvarar för att pröva om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande och om den interna kontrollen är tillräcklig.

Vi har utfört vår granskning utifrån lagen om finansiell samordning, kommunallagen, förbundsordningen, god revisionsred. Granskningen har utförts av sakkunniga som biträder revisorerna.

Vi bedömer sammantaget att styrelsen i Samordningsförbundet Sjuhärad har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredställande sätt samt att den interna kontrollen har varit tillräcklig.

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande och att årsredovisningen har upprättats enligt med tillämpliga delar av lagen om kommunal bokföring och redovisning och god redovisningsred.

Vi **bedömer** sammantaget att resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med de finansiella mål och verksamhetsmål som är uppställda.

Vi **tillstyrker** att styrelsen och dess ledamöter beviljas ansvarsfrihet.

BORÅS 2020 04 06
Ort, datum

Ulf Sjösten
Revisor för kommun och region

Bilagor:
De sakkunnigas rapporter

PM granskning av årsredovisning och intern kontroll år 2019 för Sjuhärads samordningsförbund

På uppdrag av revisorerna för Sjuhärads samordningsförbunds har vi granskat årsredovisningen och den interna kontrollen år 2019. Syftet med granskningen är att bedöma om styrelsen har haft en tillräcklig kontroll över verksamheten samt om årsredovisningen är rättvisande. Vår granskning det utkast till årsredovisning som presenterades för oss 2020-01-16.

Granskningen har utförts i enlighet med god sed i kommunal verksamhet. Våra synpunkter har stämts av med förbundschefen. Vi har inte haft i uppdrag att granska delårsbokslutet (halvår).

Sammanfattande bedömning och iakttagelser år 2019

Vi bedömer att samordningsförbundets styrelse har haft en tillräcklig kontroll över verksamheten under år 2019. Uppföljning av verksamhet och ekonomi sker på regelbundet och strukturerat sätt och rapporteras till styrelsen.

Årsredovisningen är i allt väsentligt uppställd i enlighet med Kommunal redovisningslag (avvikelse kommenteras nedan) och bedöms som rättvisande.

Organisation och verksamhet år 2019

Styrelsen har haft regelbundna sammanträden (6 st) under året. Ägarsamråd har skett 2019-03-15. Styrande för verksamheten under år 2019 har varit den verksamhetsplan som styrelsen antagit.

- *Protokoll finns tillgängliga på förbundets hemsida.*

Styrelsen har i sin roll som ordförande i uppdrag att underteckna verksamhetsavtal för år 2019.

- *Vår stickprovsmässiga granskning visar att verksamhetsavtalen har undertecknats av ordföranden.*

- *Förändringar gällande hantering av personuppgifter har successivt beaktas av förbundet under året. Avtal gällande dataskyddsombud finns via Sjuhärads kommunalförbund.*

Beslutsattest i löpande verksamhet sker enligt Attest- och delegationsordning för Sjuhärad Samordningsförbund (beslutad: 2019-03-15) endast av en person (vanligen förbundschefen) upp till ett värde om 3 basbelopp. Attest av förbundschefens utlägg skall ske av förbundets ordförande med vice ordförande som ersättare. Vid ESF-projekt genomförs dubbelattest av förbundschef och berörd projektledare.

Firmateckning sker av ordförande eller vice ordförande, dvs två personer i förening krävs inte.

Försäkring för lokaler, inventarier samt ansvarsförsäkring finns tecknad via Länsförsäkringar för år 2019.

Utbetalningar från förbundets bankkonto hanteras av administrationen hos regionservice hos VGR och vid varje utbetalning måste attesteras med två personer med bankfullmakt.

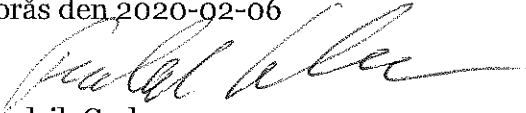
- *Våra genomförda kontroller visar att ovanstående beslut avseende intern kontroll har efterlevts.*
- *IT-säkerheten bedöms som tillräcklig.*

Ekonomisk redovisning och rapportering

Det upprättas tertialrapporter, delårsbokslut samt årsbokslut som rapporteras till styrelsen vid varje sammanträde.

- *Rutinen bedöms som tillräcklig.*

Borås den 2020-02-06

Fredrik Carlsson
Certifierad kommunal revisor

7. Årsredovisning 2019 för Tolkförmedling Väst KS2020/119

§86

KS2020/119

Årsredovisning 2019 för Tolkförmedling Väst

Beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige godkänner årsredovisning 2019 för Tolkförmedling Väst.

Kommunfullmäktige beviljar även ansvarsfrihet för direktionen samt de enskilda ledamöterna i densamma.

Ärendet

Tolkförmedling Väst är ett kommunalförbund som bedriver språktolkförmedling och översättningservice. Medlemmar är Västra Götalandsregionen och Göteborgs Stad samt ytterligare 38 kommuner i Västra Götalands län, däribland Bollebygds kommun. Tolkförmedling Väst leds av en direktion (förbundsstyrelse) som består av förtroendevalda från medlemskommunerna och Västra Götalandsregionen. Bollebygds kommun är medlem i Tolkförmedling Väst sedan 1 januari 2019. Enligt § 16 i förbundsordningen, som samtliga medlemmar godkänt innan inträdet i förbundet, ska alla medlemskommuner godkänna årsredovisningen och besluta om ansvarsfrihet för direktionen. Bollebygds kommun har därför fått förbundets årsredovisning 2019 för godkännande.

Direktionen beslutade på sammanträde den 27 mars 2020, § 397, att godkänna årsredovisningen för 2019 och översända den till medlemmarna för godkännande och prövning av ansvarsfrihet. Årsredovisningen innehåller bland annat en förvaltningsberättelse med genomgång av verksamhetsmål och måluppfyllelse. Under 2019 utfördes nästan 347 000 uppdrag vilket är 2 000 uppdrag fler än budgeterat. De mest efterfrågade språken var arabiska och somaliska. Resultatet för 2019 blev knappt 5,9 mnkr att jämföra med budgeterat nollresultat. Förbundet har delvis uppnått verksamhetsmålen. Tillsättningsgrad och andel uppdrag som utförs av auktoriserade tolkar samt av tolkar med en viss kategori av utbildningsnivå är mål som uppnåtts. Målet för andel hälso- och sjukvårdsuppdrag som utförs av sjukvårdstolkar, andel beställningar som inkommer via digitala tjänster, tolkning på distans samt att sjukfrånvaron ska understiga 5 % är mål som inte uppfyllts.

Förbundet hade 1 183 aktiva tolkar per 31 december. Antalet uppdragstagare har ökat under året och förbundet har fått 20 nya auktoriserade tolkar varav 4 har så kallad sjukvårdsauktorisering. Den 31 december 2019 hade förbundet 5 265 registrerade medlemskunder. Varje månad förmedlas uppdrag till ca 2 000 kunder. Totalt köps 99,9 % av samtliga förmedlade uppdrag av förbundets medlemmar. Största kunden är Västra Götalandsregionen, som står för ca 72 %. Under året har 60 personer varit tillsvidareanställda i förbundet vilket motsvarar en personalomsättning om 18,2 %.

En hel del har hänt under 2019, bland annat har förbundet under 2019 fått 12 nya medlemskommuner, Göteborgskontoret och kansli har flyttat till nya mer ändamålsenliga lokaler, avtal med ny leverantör av nytt verksamhetssystem har tecknats och ny tillgänglighetsanpassad webbplats har publicerats.

Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen

Kommunfullmäktige godkänner årsredovisning 2019 för Tolkförmedling Väst. Kommunfullmäktige beviljar även ansvarsfrihet för direktionen samt de enskilda ledamöterna i densamma.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förslag till beslut kan antas och finner att så sker.

Beslutsunderlag

- Borttagen på grund av personuppgifter.
- Borttagen på grund av personuppgifter.
- Borttagen på grund av personuppgifter.
- Borttagen på grund av personuppgifter.
- Borttagen på grund av personuppgifter.

Skickas till

Kommunfullmäktige

ÅRSREDOVISNING

Dnr 20/0011-2

2020-03-27

Årsredovisning 2019

Tolkförmedling Väst

Organisationsnummer 222000-2972

Innehåll

Förvaltningsberättelse.....	4
Inledning	4
Vision.....	5
Ledord	5
Omvärldsanalys.....	5
Nuläge.....	6
Övergripande verksamhetsmål	7
Måluppfyllelse	7
Verksamhetsmål 2019 och måluppfyllelse	8
Kvalitetsmål.....	8
Arbetsmiljömål	8
Miljömål.....	8
Måluppfyllelse	8
Verksamhet	9
Tolkar och översättare	10
Kunder.....	11
Organisation	12
Direktionen.....	12
Medarbetare	14
Tillsvidare- och visstidsanställda.....	14
Sysselsättningsgrad.....	15
Sjukfrånvaro.....	15
Pensioner.....	16
Händelser av väsentlig betydelse.....	16
Nya medlemmar.....	16
Nya lokaler i Göteborg	16
Ett kontor i Fyrbodol	16
Omförhandlat avtal	16
Avtal nytt verksamhetssystem.....	16
Konkurrensverket	16
Ny webbplats.....	16
Verksamhetschef Fyrbodol.....	17

Mässdeltagande	17
Väsentliga händelser efter räkenskapsårets utgång	17
Förlängt avtal	17
Brand i Trollhättan.....	17
Ny verksamhetschef Fyrbodal.....	17
Covid-19 påverkar verksamheten	17
Förväntad utveckling avseende verksamhet och ekonomi	18
Utveckling av verksamheten över tid.....	18
Förbundets investeringsverksamhet.....	19
Ekonomi.....	19
Likviditet	19
Mål för god ekonomisk hushållning	19
Utvärdering av ekonomisk ställning.....	20
Utfall i förhållande till budget	20
Bakgrund till budget.....	20
Utfall.....	20
Driftsredovisning	22
Balanskrav utifrån årsresultat	22
Resultaträkning.....	23
Resultaträkning	23
Balanskravsavstämning.....	24
Balansräkning.....	25
Kassaflödesanalys.....	26
Redovisningsprinciper	26
Noter	27

Förbundet styrs av en direktion bestående av ledamöter från respektive medlemsorganisation. Särskilt utsedda revisorer granskar förbundets verksamhet. Förmedlingsverksamheten bedrivs på fyra orter och kansliet har sitt säte i Göteborg. Förbundet har varit i drift sedan 1 april 2013.

Vision

Genom att erbjuda kvalitativa språktolk- och översättningstjänster bidrar Tolkförmedling Väst till en ökad integration i samhället.

Ledord

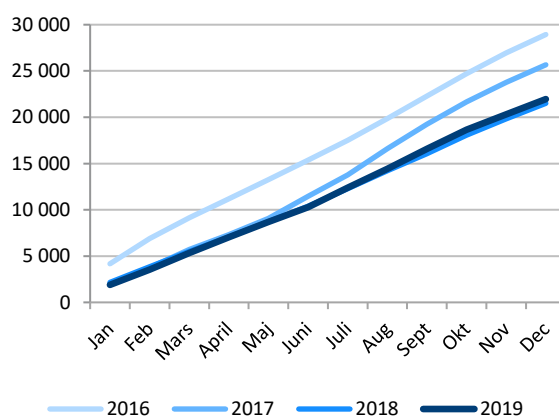
Förbundets ledord; professionalitet, tillgänglighet och trygghet är en del av förbundets varumärke. Ledorden talar om vad förbundet står för och ska genomsyra verksamheten.

Omvärldsanalys

UNHCRs årliga rapport visar att andelen människor i världen som tvingats lämna sina hem nu är högre än någonsin. I slutet av 2018 befann sig 70,8 miljoner människor på flykt vilket är 2,3 miljoner fler människor jämfört med 2017. Av dessa 70,8 miljoner människor är ca 26 miljoner flyktingar. I slutet av 2017 var samma siffra dryga 25 miljoner flyktingar. Drygt två tredjedelar av flyktingarna kommer från länderna; Syrien, Afghanistan, Syd Sudan, Myanmar och Somalia.¹

I juli 2019 fattade riksdagen beslut om att förlänga den tillfälliga lagen om uppehållstillstånd. Beslutet gäller till och med den 19 juli 2021.²

Resultatet för 2019 visar att knappt 22 000 personer sökte asyl i Sverige vilket är cirka 500 fler jämfört med 2018. Flest asylsökande kom från Syrien, Iran, Irak, Uzbekistan och Georgien. Jämfört med föregående år har dock antalet asylsökande från dessa länder minskat, endast antalet asylsökande från Uzbekistan har ökat. Kommunmottagandet har jämfört med föregående år nästintill halverats.³

Figur 2 Totalt antal asylsökande, migrationsverket.se 2019-12-31

¹ UNHCR, Global trends forced displacement in 2018

² www.regeringen.se

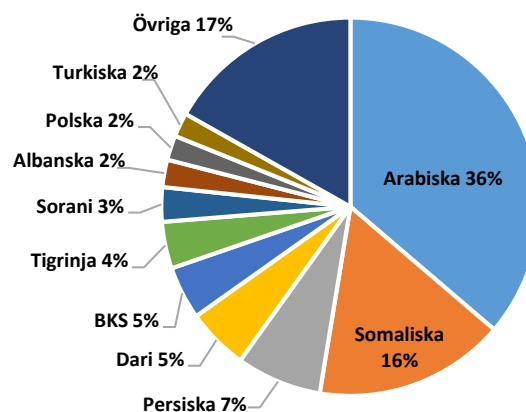
³ www.migrationsverket.se

Nuläge

För 2019 budgeterades 345 000 uppdrag, dock utfördes nästan 347 000 uppdrag. De tolv nya medlemskommunerna som inträdde 2019 står för drygt 8 000 uppdrag vilket motsvarar 2,5 % av totalen.

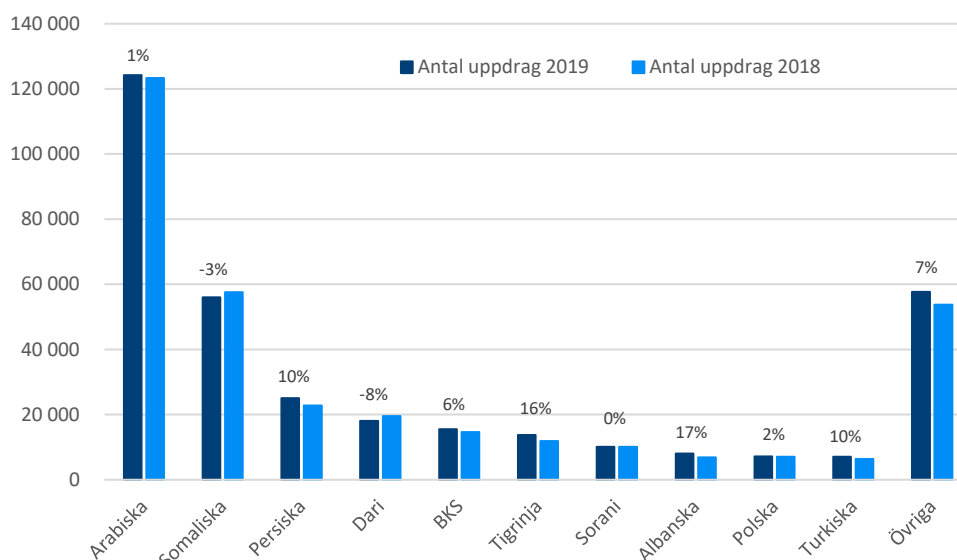
Flera tolkförmedlingar i landet har under året signalerat en nedåtgående efterfrågan på tolk. Jämfört med föregående år har Tolkförmedling Väst utfört 10 000 fler uppdrag under 2019. Att förbundet till skillnad från övriga förmedlingar i landet ökar antalet utförda uppdrag beror till viss del på de nya medlemskommunerna, men främst tros det bero på en ökad avtalslojalitet från förbundets övriga medlemmar. Förbundets generella ökning har varit enligt prognos.

De senaste åren har avtalslojaliteten följts upp. Den första mätningen 2016 visade att medlemmarna då köpte tolktjänster från andra leverantörer motsvarande ca 25 000 uppdrag. Förbundet har därefter aktivt arbetat med att öka avtalslojaliteten och i mätningen 2019 var köp av tolktjänster från andra aktörer knappt en tredjedel av första mätningen.

Figur 3 Språkfördelning i relation till varandra 2019

De mest efterfrågade språken 2019 var arabiska och somaliska vilka tillsammans motsvarade 52 % av uppdragen. Jämfört med föregående år utfördes något fler uppdrag på arabiska medan uppdragen på somaliska minskade. Persiska, tigrinja, albanska och turkiska är de språk som ökat mest jämfört med 2018. Dari har fortsatt minska under 2019 och sedan den stora flyktingvågen i slutet av 2015 har antalet uppdrag på dari mer än halverats. Förbundet har under 2019 förmedlat tolktjänster på 118 olika språk vilket är 14 fler språk än föregående år.

Figur 4 Antal uppdrag samt procentuell förändring 2019 jmf 2018

Övergripande verksamhetsmål

Tolkförmedling Väst levererar kvalitativa språktolk- och översättningstjänster och är det självklara valet av förmedling för professionella uppdragstagare. Förbundet är en attraktiv arbetsgivare där alla medarbetare vet sitt uppdrag och vem vi är till för. Tolkförmedling Väst ska vara i framkant och en förebild för andra. Verksamheten ska genomsyras av professionalitet, tillgänglighet och trygghet i alla led.

Tolkförmedling Väst

- har god tillgänglighet vid beställning och likvärdig service till förbundets kunder.
- hanterar och tillvaratar såväl kundernas som uppdragstagarnas synpunkter för verksamhetens kvalitetssäkring.
- har en god ekonomisk medvetenhet och arbetar kostnadseffektivt.
- arbetar miljömedvetet.
- verkar för ökad kunskap om tolkanvändande och vikten av professionella språktolkare i samhället.

Måluppfyllelse

Förbundet har under året haft en bra tillgång på tolkar och har kunnat ge likvärdig service till kunderna. Kontinuerligt arbete har pågått för att säkerställa god tillgänglighet av tolk samt kvalitetssäkra servicen till förbundets kunder.

För att säkerställa verksamhetens kvalitet arbetar ett särskilt team med synpunktshantering från såväl kunder som uppdragstagare. Under året har även samarbetet intensifierats mellan förbundet och dess två största medlemmar i syfte att ytterligare möta upp medlemsorganisationernas föränderliga behov och utveckla verksamheten därefter.

Genom att regelbundet, inom förbundet, kommunicera och redovisa verksamhetens ekonomi har en god ekonomisk medvetenhet uppnåtts. Förbundet arbetar ständigt med verksamhetsutveckling för att vara kostnadseffektiva.

För att frigöra den effektiva tolktiden samt minska resorna mellan tolkuppsdragen arbetar förbundet med utveckling av distanstolkning. Förbundets tolkar uppmanas att resa kollektivt för att minska miljöpåverkan.

För att öka kunskapen om tolkanvändande och vikten av professionella språktolkare i samhället har förbundet under 2019 informerat om såväl tolkyrket som tolkanvändande i olika forum. Bland annat har förbundet varit representerat på Kvalitetsmässan och Nationella primärvårdskonferensen samt deltagit på olika rekryteringsmässor. Förbundet har vid flertalet tillfällen besökt medlemmar och informerat om tolkanvändande. Under hösten bjöd förbundet in kunder till frukostmöten för information och dialog om tolkanvändande. Förbundet har också agerat remissinstans gällande regeringens tolkutredning.

Verksamhetsmål 2019 och måluppfyllelse

Direktionen har fastslagit följande verksamhetsmål:

Kvalitetsmål

Tolkförmedling Väst ska ha en pålitlig leverans

Indikator	Utfall 2018	Målvärde 2019	Utfall 2019	
Andel tillsatta beställningar ska uppgå till minst 99 %.	99,2 %	≥99 %	99,5 %	●
Andel tillfällen tolkar kommit sent eller uteblivit från bokade uppdrag ska understiga 1 %.	1,3 %	<1 %	1,2 %	●

Tolkförmedling Väst ska tillhandahålla utbildade och kvalificerade tolkar

Indikator	Utfall 2018	Målvärde 2019	Utfall 2019	
Andel hälso- och sjukvårdsuppdrag som utförs av tolkar med speciell kompetens som sjukvårdstolk ska uppgå till minst 7 %.	4,5 %	≥7 %	4,1 %	●
Andel uppdrag som utförs av auktoriserade tolkar ska uppgå till minst 13 %.	13,0 %	≥13 %	14,4 %	●
Andel uppdrag som utförs av tolkar med utbildningsnivå 1C ska uppgå till minst 48 %.	56,3 %	≥48 %	57,6 %	●

Tolkförmedling Väst ska ligga i framkant och verka för att verksamheten utvecklas

Indikator	Utfall 2018	Målvärde 2019	Utfall 2019	
Andel beställningar som inkommer via digitala tjänster ska uppgå till minst 55 %.	40,0 %	≥55 %	45,2 %	●

Arbetsmiljömål

Tolkförmedling Väst ska vara en attraktiv arbetsgivare

Indikatorer	Utfall 2018	Målvärde 2019	Utfall 2019	
Sjukfrånvaron ska understiga 5 %.	6,8 %	<5 %	6,0 %	●

Miljömål

Tolkförmedling Västs verksamhet ska vara långsiktig och hållbar

Indikatorer	Utfall 2018	Målvärde 2019	Utfall 2019	
Tolkning på distans ska utgöra minst 50 % av totalt antal utförda tolkupdrag.	40,4 %	≥50 %	40,3 %	●

● Målet uppnått ● Målet ej uppnått

Måluppfyllelse

Andel tillsatta beställningar ska uppgå till minst 99 %. ●

Under 2019 tillsatte förbundet 99,5 % av antalet inkomna beställningar vilket är en ökning på 0,3 procentenheter från föregående år. Målet är uppfyllt.

Andel tillfällen tolkar kommit sent eller uteblivit från bokade uppdrag ska understiga 1 %. ●

Under 2019 var andelen tillfällen då tolkar kom försent eller uteblev till bokade uppdrag 1,2 % vilket är något lägre jämfört med föregående år. Av dessa tillfällen står förbundets mest efterfrågade språk, arabiska och somaliska, för drygt hälften. Förbundet arbetar fortlöpande med synpunktshantering och följer konsekvent upp tolkar med avvikelser. Målet är ej uppfyllt.

Andel hälso- och sjukvårdsuppdrag som utförs av tolkar med speciell kompetens som sjukvårdstolk ska uppgå till minst 7 %. ●

Under 2019 utförde sjukvårdsauktoriserade tolkar 4,1 % av hälso- och sjukvårdsuppdragen vilket är en minskning med 0,4 procentenheter jämfört med föregående år. Sjukvårdsuppdragen var dock 5 800 fler jämfört med 2018. Minskningen bedöms bero på en kombination av ökat antal sjukvårdsuppdrag och den nationella bristen på sjukvårdsauktoriserade tolkar i de mest efterfrågade språken. Förbundet fick under 2019 tre nya sjukvårdsauktoriserade tolkar varav två auktoriserade sig under årets två sista månader och har därmed inte haft någon direkt påverkan på utfallet. Målet är ej uppfyllt.

Andel uppdrag som utförs av auktoriserade tolkar ska uppgå till minst 13 %. ●

Andelen uppdrag som utförts av auktoriserade tolkar under 2019 var 14,4 % vilket är en ökning på 1,4 procentenheter från föregående år. Andelen uppdrag som utförts av auktoriserade tolkar har ökat succesivt de senaste åren och vid årets slut hade förbundet totalt 17 fler auktoriserade tolkar jämfört med föregående år. Målet är uppfyllt.

Andel uppdrag som utförs av tolkar med utbildningsnivå 1C ska uppgå till minst 48 %. ●

Förbundet har under senaste åren intensifierat arbetet för att öka andelen tolkar med utbildningsnivå 1C. Under 2019 har 57,6 % av förbundets uppdrag utförts av tolkar på nivå 1C. Detta är en ökning med 1,3 procentenheter jämfört med föregående år. Målet är uppfyllt.

Andel beställningar som inkommer via digitala tjänster ska uppgå till minst 55 %. ●

En långdragen upphandlingsprocess har försenat införandet av det inplanerade nya verksamhetssystemet. Då systemet är en förutsättning för ökad digitalisering är målet inte realistiskt. Under 2019 inkom 45,2 % av beställningarna via digitala tjänster. Det är dock en ökning på 5,2 procentenheter jämfört med föregående år. Ökningen beror främst på att förbundet sedan januari erbjuder tjänsten Akut tolk, vilken är en helt digital tjänst. Målet är inte uppfyllt.

Sjukfrånvaron ska understiga 5 %. ●

Den totala sjukfrånvaron för 2019 är 6,0 % vilket är en minskning om 0,8 procentenheter jämfört med föregående år. Sjukfrånvaron har inte minskat i den omfattning som förväntades dock påverkas resultatet starkt av några få medarbetares icke-arbetsrelaterade sjukfrånvaro. Målet är inte uppfyllt.

Tolkning på distans ska utgöra minst 50 % av totalt antal utförda tolkuppsdrag. ●

Under 2019 har totalt 40,3 % av tolkuppsdragen utförts på distans vilket är en liten procentuell minskning jämfört med föregående år. Dock har drygt 1 000 fler uppdrag, jämfört med 2018, utförts på distans. Målet är inte uppfyllt.

Verksamhet

Tolkförmedling Väst har i uppdrag att tillgodose medlemmarnas behov av språktolktjänster. Förbundet erbjuder även översättningstjänster till sina medlemmar. Språktolkning erbjuds på plats

och på distans. Distanstolkning utförs via ljud och skärm för såväl kortare meddelanden som längre tolkningsuppdrag.

Bokning av förbundets tjänster kan ske såväl genom telefonkontakt som digitalt via webb och app. Förmedlingskontoren har öppet vardagar under kontorstid. Övriga tider administreras förbundets bokningar av Regionservice, Västra Götalandsregionen. Via förbundets digitala tjänst Akut tolk tillsätts akuta tolkuppsdrag inom fem minuter, dygnet runt, årets alla dagar.

Förbundet har under 2019 utfört ca 347 000 uppdrag vilket är 2 000 fler uppdrag än budgeterat. Tillsättningsgraden av beställda uppdrag har trots detta ökat jämfört med föregående år och är nu 99,5 %.

År	Antal utförda uppdrag	Procentuell tillsättning
2019	347 000	99,5 %
2018	337 000	99,2 %
2017	336 000	98,8 %
2016	355 000	97,6 %
2015	307 000	97,3 %

Tabell 1 Antal utförda uppdrag och procentuell tillsättning per år

Tolkar och översättare

Den 31 december 2019 hade förbundet 1 183 aktiva tolkar vilket är en ökning om 95 tolkar. Vid samma tidpunkt fanns också 96 aktiva översättare. 31 uppdragstagare är verksamma både som tolk och översättare. Av de aktiva uppdragstagarna är 271 auktoriserade och av dem har 62 tolkar även sjukvårdsauktorisering.

År	Tolkar	Översättare	Både tolk och översättare	Auktoriserade uppdragstagare	Sjukvård-auktorisering
2019	1 183	96	31	271	62
2018	1 088	87	27	251	58
2017	992	151	38	264	52
2016	969	138	38	261	52
2015	919	139	44	260	45

Tabell 2 Statistik över förbundets aktiva uppdragstagare

I Sverige talas ca 200 språk. Kammarkollegiet ansvarar för auktorisering av tolkar och översättare. Möjligheten till auktorisering erbjuds dock endast i ca 40 respektive 30 språk för tolkar och översättare. Tillgången på auktoriserade tolkar är därmed begränsad till de mest etablerade språken.

Förbundet arbetar kontinuerligt med att rekrytera såväl tolkar som översättare. Under 2019 genomförde 143 personer förbundets rekryteringstest för att bli tolkasplicant, 38 % erhöll godkänt resultat. Såväl antalet personer som genomfört rekryteringstest som andelen godkända resultat av rekryteringstest har minskat jämfört med föregående år. Detta tros bland annat bero på en förändrad arbetsmarknad där potentiella tolkasplicanter med tillräcklig kompetens i större utsträckning erhåller andra mer attraktiva yrken. Dock har, som en följd av den minskade efterfrågan på tolk i landet, en större andel redan utbildade och i viss mån också auktoriserade tolkar under året sökt sig till förbundet. Dessa redan etablerade tolkar genomför ej förbundets rekryteringstest vilket också påverkar utfallet för året.

Genom förbundets interna utbildningsprogram kvalitetssäkras tolktjänster. Förbundets tolkasplicanter genomgår en introduktionskurs och erbjuds därefter grundutbildning för tolkar.

Aktiva grundutbildade tolkar inom förbundet erbjuds såväl allmän som specialinriktad vidareutbildning och handledning i förbundets regi.

Under 2019 utfärdades 137 kursintyg till tolkar som genomfört olika ämneskurser inom förbundet. Under de senaste åren har fokus lagts på att motivera befintliga tolkar att höja sin kompetens. 44 tolkar har under året höjts till nivå 1C, vilket innebär kompetensnivån under auktorisation. Totalt 44 % av förbundets aktiva tolkar är nu på nivå 1C och ca 58 % av förbundets uppdrag utfördes av dessa tolkar.

År	Antal personer som genomfört rekryteringstest	Andel godkända resultat	Antal utfärdade kursintyg	Antal personer som genomgått SRHR-utbildning
2019	143	38 %	137	54
2018	248	46 %	148	86
2017	211	56 %	212	62
2016	251	52 %	195	35
2015	475	33 %	224	76

Tabell 3 Test- och utbildningsstatistik

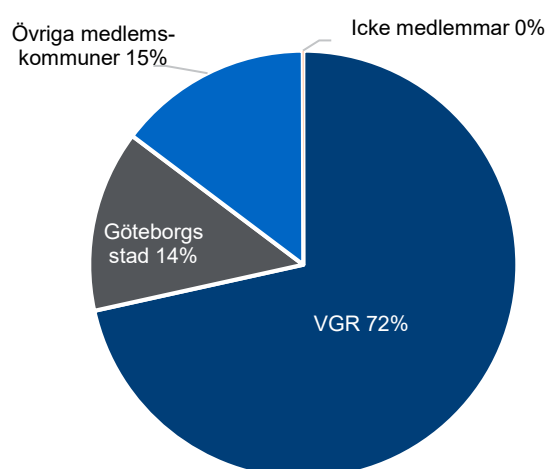
I samarbete med Kunskapscentrum för sexuell hälsa, Västra Götalandsregionen, har förbundet under flera år erbjudit aktiva tolkar utbildning i sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter, SRHR. Under 2019 genomgick 54 tolkar SRHR-utbildningen, vilket är 32 färre än föregående år. Minskningen beror framförallt på att en kurs tvingades ställas in på grund av underbemanning. Totalt har förbundet 359 aktiva tolkar med SRHR-kompetens.

Förbundets tolkar och översättare har vid fyra tillfällen under året bjudits in till respektive lokalkontor. Två av mötena har varit av mer informativ karaktär och två mer sociala sammankomster, till exempel julfika. Dessa återkommande träffar har blivit uppskattade kommunikationstillfällen för såväl uppdragstagare som förbundets personal.

Teamet som arbetar med rekrytering och utbildning av tolkar har under andra halvan av året varit kraftigt reducerat på grund av vakanser. Teamet har även drabbats av två längre icke arbetsrelaterade akuta sjukskrivningar. Detta har från och till inneburit i princip obefintlig bemanning avseende rekrytering och utbildning under årets sista månader.

Kunder

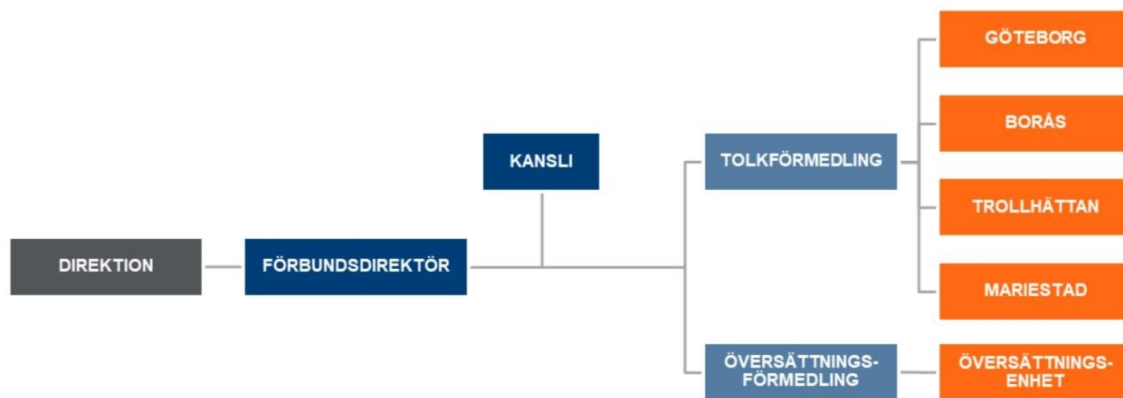
Den 31 december 2019 hade förbundet 5 265 registrerade medlemskunder. Varje månad förmedlas uppdrag till ca 2 000 kunder. Totalt köps 99,9 % av samtliga förmedlade uppdrag av förbundets medlemmar. Största kunden är Västra Götalandsregionen, som står för ca 72 %. Göteborgs Stad köper knappt hälften av medlemskommunernas totala antal bokade uppdrag, dvs. knappt 14 %.

Figur 5 Fördelning av bokade uppdrag

Organisation

På uppdrag av direktionen leds tjänstemannaorganisationen av förbundsdirektör. Verksamheten består av kansli, översättningsförmedling samt fyra tolkförmedlingskontor. Kansliet leds av förbundsdirektören och de fyra lokala förmedlingskontoren i Göteborg, Borås, Mariestad och Trollhättan, inklusive översättningsförmedlingen, leds av fyra verksamhetschefer. Administrativa stödfunktioner inom IT, ekonomi, HR och lön köps av Mariestads, Töreboda, Gullspångs kommuner i samverkan. Verksamhetsspecifikt IT-stöd och verksamhetsanpassat telefonisystem köps separat.

Figur 6 Organisationsschema.

Direktionen

Tolkförmedling Väst är ett kommunalförbund med direktion. Direktionens uppdrag regleras i kommunallagen och den förbundsordning som medlemmarna antagit. Direktionen har haft fem möten under 2019. Med anledning av nyvald direktion efter valet 2018 hölls i samband med årets första direktionmöte en separat information avseende förbundets historia och dess verksamhet. Samtliga politiker i direktionen, såväl ordinarie som ersättare, bjöds in att delta.

Förbundets direktion utgjordes 2019-12-31 av:

Göteborgs Stad

Åke Björk (M), ordförande
Erik Norén (V), ersättare

Alingsås kommun

Per-Gordon Tranberg (M), ledamot
Leif Hansson (S), ersättare

Borås Stad

Lars-Åke Johansson (S), ledamot
Birgitta Bergman (M), ersättare

Essunga kommun

Gunilla Hermansson (KD), ledamot
Daniel Andersson (M), ersättare

Grästorps kommun

Tobias Leverin (C), ledamot
Kent Larsson (M), ersättare

Västra Götalandsregionen

Christina Abrahamsson (M), vice ordförande
Jonas Adelsten Kristiansen (S), ersättare

Bollebygd kommun

Ingridh Anderén (M), ledamot
Ulf Rapp (S), ersättare

Dals-Eds kommun

Christina Virevik (C), ledamot
Carina Halmberg (S), ersättare

Falköpings kommun

Hans Johansson (C), ledamot
Caroline Lundberg (M), ersättare

Gullspångs kommun

Ann-Christin Erlandsson (S), ledamot
Björn Thodenius (M), ersättare

Götene kommun

Isabella Carlén (KD), ledamot
Björn Cavalli Björkman (S), ersättare

Hjo kommun

Ann-Christine Fredriksson (M), ledamot
Sandra Lind (S), ersättare

Karlsborgs kommun

Ingvar Kärsmyr (KD), ledamot
Anita Larsson (S), ersättare

Lerums kommun

Ulf Utgård (M), ledamot
Halim Azemi (S), ersättare

Lilla Edets kommun

Zara Blidevik (M), ledamot
Minna Salow (S), ersättare

Marks kommun

Niklas Herneryd (L), ledamot
Ann Iberius Orrvik (M), ersättare

Mölnads stad

Leif Norberg (M), ledamot
Shahla Alamshahi (S), ersättare

Skara kommun

Ewa Karlsson (M), ledamot
Michael Karlsson (S), ersättare

Strömstads kommun

Anna-Lena Carlsson (C), ledamot
Merry Johansson (S), ersättare

Tanums kommun

Roger Wallentin (C), ledamot
Ida Östholm (M), ersättare

Tidaholms kommun

Hajrudin Abdihodzic (V), ledamot
Gunilla Dverstorp (M), ersättare

Tranemo kommun

Eva-Karin Haglund (S), ledamot
Cecilia Valbrant (C), ersättare

Töreboda kommun

Pernilla Johansson (C), ledamot
Anne-Charlotte Karlsson (S), ersättare

Herrljunga kommun

Gunnar Andersson (M), ledamot
Mats Palm (S), ersättare

Härryda Kommun

Maria Kornevik Jakobsson (C), ledamot
Wiwiann Niklasson (S), ersättare

Kungälv kommun

Lennart Martinsson (S), ledamot
Vakant

Lidköpings kommun

Lena O Jenemark (S), ledamot
Kristina Classon (M), ersättare

Mariestads kommun

Richard Thorell (M), ledamot
Janne Jansson (S), ersättare

Munkedals kommun

Anna Höglind (L), ledamot
Hans-Joachim Isenheim (MP), ersättare

Orust kommun

Britt-Marie Andrén Karlsson (S), ledamot
Maria Sörqvist (C), ersättare

Skövde kommun

Ulla-Britt Hagström (L), ledamot
Anita Löfgren (S), ersättare

Svenljunga kommun

Patrik Harrysson (S), ledamot
Johan Björkman (M), ersättare

Tibro kommun

Peter Söderlund (L), ledamot
Maria Maric (KD), ersättare

Tjörns kommun

Gun Alexandersson Malm (L), ledamot
Anette Johannessen (S), ersättare

Trollhättans Stad

Margreth Johnsson (S), ledamot
Vakant

Uddevalla kommun

Elving Andersson (C), ledamot
Stefan Skoglund (S), ersättare

Ulricehamn kommun

Elisabeth Stålbrand (NU⁴), ledamot
Sebastian Gustavsson (M) ersättare

Vara kommun

Agneta Edvardsson (M), ledamot
Fredrik Pettersson (S) ersättare

Vårgårda kommun

Bengt Hilmersson (C), ledamot
Tony Willner (S), ersättare

Öckerö kommun

Kent Lagrell (M), ledamot
Jan-Åke Simonsson (S), ersättare

Medarbetare

Föregående års medvetna rekryteringsarbete har resulterat i att bemanningen inom förbundet nu stabiliserats. Restriktiv hållning till nyanställningar inom förmedlingsarbetet har under året gällt i avvaktan på effekterna av införande av nytt verksamhetssystem.

Utifrån förbundets pågående utveckling anpassas bemanning och arbetssätt. Bland annat har detta inneburit att tjänsten som verksamhetscontroller konverterats till utvecklingsledare och befattningsinnehavaren ingår i ledningsgruppen. I samband med nyrekrytering har kompetensen kopplat till rekrytering och utbildning av tolkar anpassats till förbundets förändrade behov.

Verksamhetschefen för Fyrbodals sa upp sig under hösten och en ny chef rekryterades externt. Denne tillträder i februari 2020. Under mellanperioden är verksamhetschefen för Sjuhärad tillförordnad verksamhetschef även för Fyrbodals.

Under hösten genomfördes i samarbete med extern part en insats för ledningsgruppen i syfte att utveckla gruppen och dess arbete.

Värdegrundsarbetet har fortgått under året i hela organisationen. På varje arbetsplatsträff har samtliga medarbetare deltagit i arbetet genom olika övningar. Under våren gjordes dessutom en forskningsbaserad satsning i samarbete med extern part i syfte att öka medarbetarnas engagemang.

För fjärde året i rad hade förbundet i december en gemensam utvecklingsdag för samtliga medarbetare. Årets externa föreläsare var Jim Thuresson och rubriken var ”Teamkänsla”. Avsikten med föreläsningen var att skapa större förståelse för varandra och fokusera på det positiva. Att alla anställda inom förbundet en gång om året ges möjlighet att träffas har varit mycket uppskattat av medarbetarna och vi-känslan inom förbundet har vuxit sig starkare för varje år.

Samtliga nyanställda medarbetare, såväl tillsvidare- som visstidsanställda, genomgår en introduktionsdag i syfte att skapa förståelse för förbundets verksamhet och uppdrag. Under året har introduktion för nya medarbetare genomförts vid ett tillfälle.

Årets löneöversyn är genomförd utifrån gjord lönekartläggning och i enlighet med centralt avtal. Samtliga löner är utvärderade i relation till uppdrag, befogenheter och individuella prestationer, samt marknadsläge. Då den lokala fackliga klubben för Vision upplöstes hösten 2018 avsa sig arbetstagarorganisationen delaktighet i 2019 års löneöversyn.

Tillsvidare- och visstidsanställda

Per den 31 december 2019 hade förbundet 51 tillsvidareanställda arbetstagare, 40 kvinnor respektive 11 män. Fyra av dessa var dock studielediga och två föräldralediga vid tidpunkten.

⁴ Nya Ulricehamn.

Under året har 60 personer varit tillsvidareanställda i förbundet vilket motsvarar en personalomsättning om 18,2. Totalt var antalet tillsvidareanställda arbetstagare sex personer färre och den totala personalomsättningen 6,4 procentenheter lägre jämfört med föregående år.

Antalet arbetade timmar som förbundets tillsvidareanställda arbetstagare har utfört motsvarar 53,4 årsarbetare (åa) vilket är en minskning om 4,2 åa. Även antalet utförda timmar av timavlönad personal har minskat. Dock har arbetade timmar utförda av visstidsanställd personal ökat med 3,0 åa. Totalt har antalet arbetade timmar som utförts inom förbundet under året motsvarat 64,8 åa vilket är 1,6 åa färre jämfört med föregående år. Minskningen beror främst på en restriktivitet avseende tillsättning av vakanta tolkförmedlartjänster i avvaktan på införande av nytt verksamhetssystem. Den största yrkesgruppen inom förbundet är tolkförmedlare.

År	Tillsvidare (åa)	Visstid (åa)	Timavlönade (åa)	Totalt (åa)
2019	53,4	9,8	1,6	64,8
2018	57,6	6,8	2,0	66,4
2017	57,0	6,8	2,6	66,4
2016	47,3	8,6	9,6	65,5

Tabell 4 Faktiskt arbetade timmar omvandlat till årsarbetare

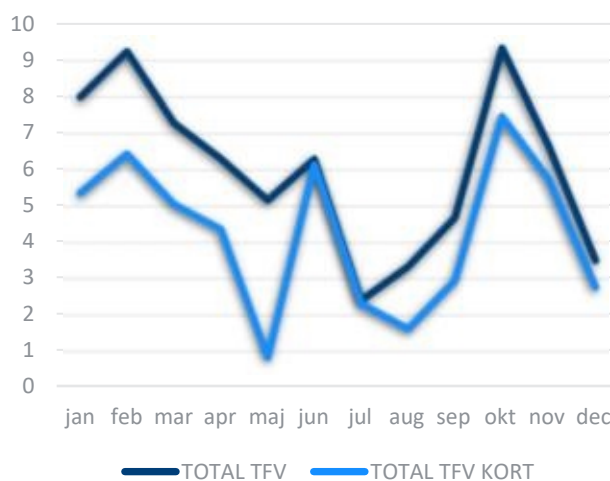
Sysselsättningsgrad

Den genomsnittliga sysselsättningsgraden för de tillsvidareanställda medarbetarna är 97,5 % vilket innebär att sysselsättningsgraden har ökat något jämfört med föregående år. 89 % av kvinnorna respektive 92 % av männen arbetar heltid inom förbundet.

Sjukfrånvaro

Den totala sjukfrånvaron för 2019 är 6,0 % vilket är en minskning om 0,8 procentenheter jämfört med föregående år. Sjukfrånvaron har inte minskat i den omfattningen som förväntades. Dock finns inga indikationer på arbetsrelaterad sjukfrånvaro.

Långtidssjukfrånvaron motsvarar 24,2 % av den totala sjukfrånvaron vilket är en ökning med 5,6 procentenheter jämfört med föregående år. Ökningen är kopplad till några få allvarligt sjuka medarbetare. Den totala sjukfrånvaron för kvinnor är 6,8 % och 3,1 % för män. Sjukfrånvaron för såväl kvinnor som män har sjunkit jämfört med föregående år. Sjukfrånvaron hos medarbetare 29 år eller yngre var 6,7 %. I åldersgruppen 30-49 var sjukfrånvaron 5,4 år % medan medarbetare 50 år eller äldre hade en sjukfrånvaro på 7,1 %.

Figur 7, Sjukfrånvaro %, Total och kort 2019

Friskvårdsbidraget har nyttjats av 29 medarbetare under 2019, vilket är fyra personer färre jämfört med föregående år. Under hösten inleddes ett samarbete med en massör för att möjliggöra subventionerad massage på kontoret i Göteborg. Denna insats föll väl ut och var mycket uppskattad hos medarbetarna. Insatsen fortlöper under våren 2020.

Pensioner

Intjänande av pensioner inklusive löneskatt bokförs löpande i driftsredovisningen och är en pensionslösning via KPA.

Händelser av väsentlig betydelse

Nya medlemmar

Förbundet utökades i januari 2019 med följande 12 nya medlemskommuner: Bollebygds kommun, Dals-Ed kommun, Herrljunga kommun, Härryda kommun, Kungälv kommun, Marks kommun, Strömstads kommun, Svenljunga kommun, Tanums kommun, Tjörns kommun, Tranemo kommun, Vårgårda kommun.

Nya lokaler i Göteborg

Lokalen i Göteborg i vilken förbundets verksamhet tidigare inrymdes i var ursprungligen inte anpassad för kontorsverksamhet. Lokalen hade därmed stora brister och en godtagbar arbetsmiljö kunde inte upprätthållas. Från juni är kansliet och förbundets största förmedlingskontor inrymda i moderna, för verksamheten anpassade, kontorslokaler i Gårda.

Ett kontor i Fyrbodalen

I en förbundsövergripande lokalöversyn bedömdes inte kontoren i Trollhättan och Uddevalla vara ändamålsenliga. Direktionen beslutade därför om en sammanslagning av de båda kontoren och från augusti är förbundets verksamhet i Fyrbodalen placerad i en ny ändamålsenlig lokal i centrala Trollhättan.

Omförhandlat avtal

På grund av den utdragna upphandlingsprocessen av nytt verksamhetssystem hade förbundet tidigare tvingats träffa ett för förbundet mindre fördelaktigt avtal med befintlig leverantör av verksamhetssystem. Denna leverantör nyttjade sin avtalsrätt och sa i februari upp avtalet. Uppsägningen medförde ett mycket akut och kritiskt läge för förbundets totala drift. Ett nytt avsevärt dyrare avtal med förlängningsmöjlighet tvingades därför av förbundet att ingås med befintlig leverantör.

Avtal nytt verksamhetssystem

Efter en lång upphandlingsprocess med överklaganden till högsta instans kunde förbundet i maj teckna avtal med ny leverantör för nytt verksamhetssystem. Under sommaren och hösten har ett intensivt arbete pågått tillsammans med den nya leverantören i ett försök att kunna driftsätta det nya systemet innan årsskiftet. I slutet av oktober fastställdes att driftsättningen inte var möjlig under 2019 och beslut togs att förlänga avtalet med nuvarande leverantör och därmed driftsätta under våren 2020.

Konkurrensverket

Förbundet anmäldes under året anonymt till konkurrensverket. Ärendet avskrevs efter utredning.

Ny webbplats

Förbundet har i samarbete med extern konsult tagit fram en ny webbplats i syfte att möta de nya lagkraven gällande tillgänglighetsanpassning som träder i kraft under 2020. I december publicerades den nya webbplatsen.

Verksamhetschef Fyrbodal

I oktober sa verksamhetschefen för Fyrbodal upp sig från sin tjänst i förbundet. Verksamhetschefen för Sjuhärad tillförordnades omgående och den tidigare verksamhetschefen för Fyrbodal fick under uppsägningstiden andra arbetsuppgifter i förbundet. Rekryteringen av en ny verksamhetschef avslutades i mitten av december.

Mässdeltagande

I syfte att stärka varumärket framförallt gentemot kund, men även för att öka kunskapen om tolkanvändande och vikten av professionella språktolkar i samhället, har förbundet under 2019 deltagit med monter på både Kvalitetsmässan och Nationella primärvårdskonferensen. Förbundet har också deltagit på olika rekryteringsmässor bland annat på Högskolan i Borås samt på Opportunity Day i syfte att i första hand rekrytera nya tolkar.

Väsentliga händelser efter räkenskapsårets utgång

Förlängt avtal

På grund av senarelagd driftsättning av nya verksamhetssystemet förlängdes avtalet för befintligt verksamhetssystem.

Brand i Trollhättan

I början av året uppstod en brand i fastigheten i vilken förbundet har förmedlingskontoret för Fyrbodal. Lokalen fick kraftiga rökskador och tvingades stänga för sanering. Personalen arbetade under denna period på förbundets kontor i Göteborg.

Ny verksamhetschef Fyrbodal

I början av februari tillträdde den nya verksamhetschefen för Fyrbodal.

Covid-19 påverkar verksamheten

På grund av Covid-19 utbrottet har många av förbundets kunder, per den 25 mars 2020, avbokat en stor mängd planerade tolkuppdrag. Förbundet uppmanar kunderna att i största möjliga mån använda sig av distanstolkning och många kunder väljer att boka om kvarvarande tolkuppdrag på plats till telefontolkning för att minska risken för smittspridning. Inledningsvis valde flertalet tolkar att ej åta sig uppdrag på plats. Bilden har dock på två veckor förändrats till att flera tolkar istället uttrycker oro för sin försörjning då uppdragen markant minskat. I skrivande stund är det svårt att prognostisera Covid-19 påverkan på förbundets verksamhet över tid. Sannolikheten att budgeterat antal tolkuppdrag för 2020 kommer att uppnås, bedöms som obefintlig. Detta kommer att resultera i en negativ ekonomisk påverkan och en eventuell prishöjning kan komma att krävas under året för en budget i balans.

Effekterna av Covid-19 kommer med stor sannolikhet att påverka möjligheterna att driftsätta det nya verksamhetssystemet. Förbundets kunder, framför allt Västra Götalandsregionen, är hårt belastade på grund av Covid-19 utbrottet. Att under rådande omständigheter sammankalla grupper av människor samt ta fokus från verksamhetsdriften för att utbilda kund, tolk och förbundets medarbetare i ett nytt system framstår tveksam. I skrivande stund har dialoger förts med såväl nuvarande systemleverantör avseende förlängning av befintligt avtal som med leverantören av nytt verksamhetssystem för en eventuell senareläggning av driftsättning. En senareläggning av driftsättning av nytt system kommer på olika sätt resultera i ökade kostnader för förbundet.

En riskanalys utifrån Covid-19 är framtagen för förbundet och uppdateras löpande. Ledningsgruppen inklusive övriga nyckelpersoner i förbundet har daglig avstämning med anledning av Covid-19.

Förväntad utveckling avseende verksamhet och ekonomi

Rekrytering av nya uppdragstagare och vidareutbildning av befintliga sker löpande för att möta kundernas förväntade tolkbehov. Förbundet har en ständig utmaning i att attrahera och rekrytera lämpliga kandidater till tolkyrket. Senaste året har dock fler etablerade och redan utbildade tolkar sökt sig till förbundet vilket medfört ett större fokus på kompetensutveckling. Under andra halvan av 2019 och början av 2020 har en bemanningsförändring skett i teamet som arbetar med rekrytering och utbildningssamordning av uppdragstagare. En översyn av arbetet kopplat till kompetensförsörjning av uppdragstagare pågår och förväntas under 2020 utveckla olika processer men också öka digitaliseringen av arbetet.

Förbundet har under senaste åren erbjudit distanstolkning via telefon och skärm. Efter införandet av ett nytt verksamhetssystem förväntas användarvänligheten för skärmtolkning att öka, för såväl kund som tolk. Som ett led i förbundets hållbarhet är målet att distanstolkningen ska öka under 2020.

Senaste årets mer intensifierade arbete med kund och varumärke ledde bland annat till att en enkät skickades ut till förbundets alla kunder innan sommaren. Resultatet av denna enkät har bland annat lett till fler kundbesök och att förbundets kunder under hösten bjöds in till frukostmöten för dialog och information om tolkanvändande. Då dessa aktiviteter föll väl ut har ytterligare frukostmöten bokats in under våren 2020. Under 2020 planeras även digitala informations- och dialogmöten med kund. Ett arbete har även påbörjats för att på sikt kunna erbjuda förbundets kunder olika informationsfilmer gällande tolkanvändande.

Under 2019 har förberedelser för implementering och driftsättning av nytt verksamhetssystem pågått. Det nya systemet är planerat att driftsättas i maj 2020. Införandet av nytt verksamhetssystem förväntas medföra ökad digitalisering och automatisering av förmedlingsarbetet vilket även kan komma att ställa andra kompetenskrav på förbundets tolkförmedlare.

Upphandling av ännu ett verksamhetskritiskt system påbörjades under hösten 2019. Nytt avtal för telefoni- och kommunikationslösning väntas tecknas under 2020. Nuvarande avtal löper ut i mitten av 2020.

Under hösten 2019 har förbundets kvalitetsarbete fortgått i enlighet med FR2000. Då arbetet har varit avsevärt mer omfattande än förväntat och förbundets kvalitetsambitioner är höga, har kvalitetsarbetet tillåtits få ta tid. Ambitionen är nu att certifiera förbundet under 2020. Det systematiska arbetsmiljöarbetet fortgår och genomsyrar hela organisationen.

Förbundet kommer under 2020 börja använda ett nytt digitalt, AI-uppbyggt, arbetsmiljöverktyg, som möjliggör att löpande mäta hur organisationen mår i syfte att maximera engagemanget på arbetsplatsen. Detta verktyg kommer även att årligen kunna mäta HME, det vill säga hållbart medarbetarengagemang, vilket tidigare mättes genom en traditionell medarbetarenkät vartannat år.

Utveckling av verksamheten över tid

Utvecklingen av flyktingsituationen i världen är svår att förutse men behovet av tolk förväntas ändå inom de närmaste åren vara i likvärdig nivå med nuvarande behov. Språktolkens roll och utbudet av språktolktjänster förväntas dock förändras under de närmaste åren. Bland annat tros detta bero på regeringens tolkutredning och den allmänna politiska debatten om rättigheten till tolk, men också på de offentliga verksamheternas besparingskrav, det minskade intresset för tolkyrket och inte minst den digitala utvecklingen.

Förbundet arbetar redan idag med ökad digitalisering och utveckling av befintliga tolktjänster. Bland annat görs detta för att effektivare kunna nyttja den faktiska tolktiden men också utifrån såväl kostnadsmedvetenhet som miljöperspektiv. Under de närmaste åren förväntas förbundet komplettera sina nuvarande tolktjänster med mer digitala alternativ. Distanstolkning förväntas över tid i större utsträckning användas av förbundets kunder.

Förbundet bedriver utöver tolkförmedling även viss översättningsverksamhet. Då översättning inte är en del av förbundets uppdrag har denna verksamhet bedrivits i mycket ringa omfattning på grund av svårigheter med kvalitetssäkring. Verksamheten bedöms sedan ett år tillbaka kvalitativt stabil vilket innebär att målsättningen nu är att under närmaste åren utveckla verksamheten.

Ett nytt verksamhetssystem planeras att driftsättas under 2020 vilket medför en ökad digitalisering i förmedlingsarbetet. Detta kommer över tid förändra förmedlarrollen och kompetensbehovet i förbundet.

Förbundets investeringsverksamhet

I maj 2019 skrevs avtal med ny leverantör för nytt verksamhetssystem. Investeringsbudgeten är 11 mkr och då driftsättning kommer ske under 2020 har inga avskrivningar skett under året.

I samband med att kansli och förmedlingsverksamheten i Göteborg i juni flyttade till nya mer ändamålsenliga lokaler gjordes en översyn av inventarierna. Större delen av kontorets inventarier återanvändes på förbundets olika kontor. Komplettering och anpassning skedde också av befintliga inventarier. Den nya utbildningssalen i Göteborg möblerades dock upp med nya inventarier. En ej budgeterad investering på 0,4 mkr har därmed gjorts och avskrivningarna påbörjades under september. Inventarierna skrivs av på fem år.

Ekonomi

I enlighet med förbundsordningen ska förbundets årliga kostnader minst täckas av årets intäkter. Ett av de övergripande verksamhetsmålen är att verksamheten ska vara kostnadseffektiv. Intäkter fås genom förmedling av tolktjänster och förbundets största kostnader är arvoden till tolkar kopplat till tolkuppdrag. Den totala kostnaden för arvoden och de totala intäkterna är beroende av hur många tolktjänster som utförs. Förbundet ska debitera medlemmarna för utförda tjänster enligt självkostnadsprincipen.

Tolkförmedling Väst har en checkkredit hos bank på 10 mkr.

Andelskapitalet är beräknat på medlemmarnas invånarantal och uppgår till totalt 3 mkr.

Likviditet

I samband med att direktionen godkände 2018 års årsredovisning beslutades också att en återbetalning till medlemmarna skulle ske. Beslutet innefattade även en höjning av lägsta nivå på eget kapital från 20 mkr till 22 mkr samt en utbetalning på 4 676 tkr. Förbundet har haft en god likviditet under hela 2019 och den checkkredit som finns på 10 mkr har inte nyttjats.

Mål för god ekonomisk hushållning

I enlighet med kommunallagen ska förbundet ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet. Verksamheten ska genomsyras av en god ekonomisk hushållning både i ett kort- och i ett långsiktigt perspektiv. Kännetecken för detta är bland annat att de löpande intäkterna täcker de löpande kostnaderna och att resultatet, sett över en längre period, är positivt.

Direktionen har fastslagit följande finansiella mål rörande god ekonomisk hushållning:

- Den löpande verksamheten ska visa ett positivt resultat
- Checkkrediten ska ej nyttjas

Den löpande verksamheten visar ett positivt resultat och likviditeten har varit god vilket innebär att checkkrediten inte nyttjats.

Utvärdering av ekonomisk ställning

Förbundet finansieras av intäkter från de tjänster som medlemmarna köper enligt självkostnadsprincipen. Sedan start har förbundet byggt upp ett stabilt eget kapital. Det ekonomiska överskottet tillsammans med medlemsandelarna är förbundets likvida medel.

Direktionen har fastställt att lägsta nivå på eget kapital ska vara 22 mkr. Efter att direktionen beslutat att godkänna årsrapporten beslutas även om eventuell återbetalning ska ske av eget kapital till förbundsmedlemmarna. Ett eget kapital om minst 27 mkr krävs för att en återbetalning ska bli aktuell. För eventuell återbetalning av eget kapital och utbetalningar kopplat till pågående investering kan förbundets checkkredit komma att nyttjas varpå den är beslutad att finnas kvar.

Sedan driftstarten 2013 har likviditeten varit god och alla investeringar har klarats med egna medel. Det överskott som genererats i förbundet gör att den ekonomiska ställningen är god.

Utfall i förhållande till budget

Bakgrund till budget

Budget 2019 är planerad utifrån rådande förutsättningar våren 2018 samt utfallet av 2017. Budgeten är därefter lagd utifrån medlemmarnas beräknade behov om 345 000 uppdrag samt att förbundet skulle nå ett nollresultat. För en budget i balans bedömdes en prishöjning på 2,5 % nödvändig.

Utfall

Efterfrågan av tolktjänster var något högre än budgeterat. Utfallet blev drygt 347 000 uppdrag, vilket är ca 2 000 fler uppdrag än budgeterat. Att medlemmarna under året i större utsträckning lojalt köpt tolktjänster från förbundet bedöms vara den största anledningen till det positiva utfallet. Resultatet för 2019 blev knappt 5,9 mkr att jämföra med budgeterat nollresultat.

Försäljningsintäkter och kostnader för uppdragstagare är de utfall som har störst avvikelse mot budget. Detta är bland annat ett resultat av fler utförda tolkuppdrag samt att andelen uppdrag som utfördes av tolkar på en såväl högre arvodes- som prisnivå har ökat ytterligare jämfört med föregående år.

Då intresset och engagemanget från medlemsorganisationernas politiska representanter är stort för förbundet närvarar ofta såväl ledamot som ersättare på förbundets direktionmöten. Detta har resulterat i att kostnaderna för direktionen är högre än budgeterat. Utfallet för personalkostnaderna är däremot lägre än budgeterat och främst beror avvikelsen på att förbundet haft en lägre bemanning under året. Återbesättning av vakanta tjänster har skett med viss restriktivitet i avvaktan på införande av nytt verksamhetssystem.

Förbundets utfall för tolkutbildning är drygt 800 000 kronor lägre än budgeterat. Avvikelsen beror på minskat utbildningsbehov då redan utbildade tolkar söker sig till förbundet och att färre potentiella tolkspiranter med tillräcklig kompetens generellt söker sig till yrket. Bemanningen har

också varit kraftigt reducerad i teamet som arbetar med rekrytering och utbildning av tolkar i förbundet.

De tidigare kontoren i Trollhättan och Uddevalla har slagits samman och återfinns numera i en gemensam lokal i Trollhättan. Kontoret i Göteborg, som innefattar såväl förbundets kansli som den största förmedlingsverksamheten, har flyttat till mer ändamålsenliga lokaler. Detta har resulterat i en ökad hyra och därmed en planerad budgetavvikelse kopplat till förbundets lokalkostnader.

Utfallet kopplat till IT-kostnader blev högre än budgeterat. Avvikelsen beror på det fördyrade avtalet med nuvarande leverantör av verksamhetssystem.

Även kostnader kopplat till konsulttjänster avviker mot budget. Dessa är bland annat relaterade till konsultarvode avseende överklagan och införande av nytt verksamhetssystem. Framtagande av förbundets nya tillgänglighetsanpassade webbplats har också medfört konsultkostnader som påverkat budgetavvikelsen. Ytterligare en del av avvikelsen förklaras genom att en arbetsmiljörelaterad insats för samtliga medarbetare i förbundet genomfördes under våren.

Driftsättningen för nytt verksamhetssystem har på grund av den utdragna upphandlingsprocessen ej skett enligt plan under 2019. Driftsättningen är därmed framflyttad till våren 2020. Avskrivningar kopplat till investering av nytt verksamhetssystem har därför uteblivit under 2019 vilket resulterar i en budgetavvikelse. Avskrivningar för ej budgeterat möbelinköp i samband med nya lokaler har däremot belastat budgeten för avskrivningar med 24 tkr.

INTÄKTER	Utfall 2019	Budget 2019
Förmedlingstjänster	219 946	205 448
Övriga intäkter	424	
Summering	220 370	205 448
KOSTNADER		
Direktionskostnader	1 053	975
Personalkostnader	29 525	30 851
Arvoden och ersättningar tolkar	171 542	161 453
Tolkutbildning	755	1 600
Lokalkostnader	3 568	3 105
Hyra IT-utrustn, IT-program, licenser	3 529	3 200
Inventarier, förbrukningsmaterial	384	374
Administrativa, IT- konsulttjänster, jouravtal	4 092	3 350
Finansiella kostnader	55	540
Summering	214 503	205 448
RESULTAT		
	5 867	0

Tabell 5 Utfall mot budget 2019

Driftsredovisning

Driftsredovisningen redovisas totalt för förbundet då styrningen av verksamhet sker på en total förbundsövergripande nivå. Kostnader kopplat till respektive verksamhetsort finns utfördelad, dock ligger de övergripande kostnaderna budgeterat centralt.

Balanskrav utifrån årsresultat

Balanskravet uppfylls 2019. Inga underskott finns att återställa från tidigare år.

Resultaträkning

Förbundets årliga kostnader ska minst täckas av årets intäkter. Förbundet debiterar medlemmarna för utförda tjänster enligt självkostnadsprincipen. Om årets kostnader inte täcks ska finansieringen av underskottet fördelas mellan medlemmarna i förhållande till medlemmens andel av andelskapitalet.

Resultaträkning

Belopp i tkr	Not	2019-01-01 2019-12-31	2018-01-01 2018-12-31
Verksamhetens intäkter	1	220 370	203 940
Verksamhetens kostnader	2	-214 448	-198 506
Avskrivningar	3	-24	-104
Verksamhetens nettokostnader		5 898	5 330
Finansiella intäkter	4	7	2
Finansiella kostnader	5	-38	-37
Resultat före extraordinära poster		5 867	5 295
Extraordinära poster		0	0
Årets resultat		5 867	5 295

Balanskravsavstämning

Belopp i tkr	2019	2018	2017
Årets resultat enligt resultaträkningen	5 867	5 295	79
Minus samtliga realisationsvinster/förluster	0	0	0
Plus sänkning av diskonteringsränta	0	0	0
Plus realisationsvinster som inte står i överensstämmelse med god ekonomisk hushållning	0	0	0
Plus orealiserade förluster i värdepapper	0	0	0
Minus återföring av orealiserade förluster i värdepapper	0	0	0
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	5 867	5 295	79
Medel till resultatutjämningsreserv (RUR)	0	0	0
Medel från resultatutjämningsreserv (RUR)	0	0	0
Årets balanskravsresultat	5 867	5 295	79
Balanskravsresultat att reglera	0	0	0

Budgetomslutning

Verksamhetens kostnader	214 448	198 506	186 538
Personal- och direktionskostnader, inkl sociala avgifter	30 578	30 526	28 201
Arvoden och ersättningar till tolkar, inkl sociala avgifter	171 542	156 205	148 092
Nettoinvesteringar	3 031	0	0
Likvida medel 31/12 respektive år	18 273	17 584	12 565

Resultat

Årets resultat	5 867	5 295	79
Ingående Eget kapital	29 455	24 160	24 081

Nyckeltal

Kassalikviditet	188 %	191 %	176 %
Soliditet	49 %	48 %	43 %

Balansräkning

Belopp i tkr	Not	2019-12-31	2018-12-31
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Immateriell anläggningstillgång	6	2 671	0
Inventarier	7	336	0
Summa anläggningstillgångar		3 007	0
Omsättningstillgångar			
Fordringar	8	41 160	43 977
Likvida medel	9	18 273	17 584
Summa omsättningstillgångar		59 433	61 561
Summa tillgångar		62 440	61 561
EGET KAPITAL AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER			
Eget kapital			
Eget kapital	10	22 000	21 381
Andelskapital, medlemskommuner	10 & 12	2 997	2 779
Årets/periodens resultat	10	5 867	5 295
Summa eget kapital		30 864	29 455
Skulder			
Kortfristiga skulder	11	31 576	32 106
Summa skulder		31 576	32 106
Summa eget kapital, avsättningar och skulder		62 440	61 561

Kassaflödesanalys

Belopp i tkr		2019-01-01	2018-01-01
		2019-12-31	2018-12-31
	Not		
Den löpande verksamheten			
Årets resultat	10	5 867	5 295
Justering för av- och nedskrivning	3	24	104
<i>Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital</i>		5 891	5 399
Minskning kortfristiga fordringar		2 817	-1 010
Minskning kortfristiga skulder		-530	630
Kassaflöde från den löpande verksamheten		8 178	5 019
Investeringsverksamheten			
Bruttoinvestering i anläggningstillgångar	6 & 7	-3 031	0
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-3 031	0
Finansieringsverksamheten			
Andelskapital	12	218	0
Återbetalning av Eget Kapital	10	-4 676	
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		-4 458	0
Årets kassaflöde		689	5 019
Likvida medel vid årets början		17 584	12 565
Likvida medel vid årets slut		18 273	17 584

Redovisningsprinciper

Årsredovisningen har från och med 2019 upprättats i enlighet med Lag om Kommunal Bokföring och Redovisning, LKBR. Ingående balanser har inte behövt justerats till följd av införandet av LKBR. Tillgångar, avsättningar och skulder har värderats till anskaffningsvärdet om inget annat anges. Intäkter redovisas i den period som tolkuppdragen har utförts och har upptagits till verkligt värde av vad som erhållits eller kommer att erhållas. Intäkter redovisas i den omfattning det är sannolikt att de ekonomiska fördelarna kommer att tillgodogöras av förbundet och intäkterna kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.

Fordringar upptas till det lägsta av nominellt värde och det belopp varmed de beräknas inflyta. Intjänande av pensioner inklusive löneskatt bokförs löpande i driftsredovisningen. Avskrivning av inventarier sker på fem år.

Noter

Belopp i tkr

2019-01-01 2018-01-01
2019-12-31 2018-12-31

Not

1 Verksamhetens intäkter

Förmedlingstjänster	219 946	203 744
Övriga intäkter	424	196
Summa	220 370	203 940

2 Verksamhetens kostnader

Direktionskostnader	784	575
Sociala avgifter direktion	269	192
Personalkostnader	22 713	22 673
Sociala avgifter personal	6 812	7 086
Arvoden och ersättning tolkar	141 236	127 937
Sociala avgifter tolkar	30 306	28 268
Tolkutbildning	755	1 244
Lokalkostnader	3 568	2 966
Dator/IT/telefoni/post	3 529	3 174
Inventarier, förbrukningsmaterial	384	675
Administrativa- och konsulttjänster	4 092	3 716
Summa	214 448	198 506

3 Avskrivningar

Inventarier	24	104
Summa	24	104

4 Finansiella intäkter

Ränteintäkter	7	2
Summa	7	2

5 Finansiella kostnader

Räntekostnad	1	1
Övriga finansiella kostnader	37	36
Summa	38	37

Lånekostnader redovisas i enlighet med huvudmetoden och belastar följaktligen resultatet i den period de hör hemma.

Anläggningstillgångar

6 Immateriella anläggningstillgångar

Pågående investeringar		
- Nytt verksamhetsystem. Pågående investering under hösten 2019 och våren 2020 med beräknad driftstart maj 2020	2 671	0
Summa	2 671	0

7 Inventarier

27 (30)

Anskaffningsvärde	1 241	1 241
Ackumulerade avskrivningar	-1 241	-1 137
Årets investering	360	
Årets avskrivning	-24	-104
Utgående bokfört värde	336	0
8 Fordringar		
Kundfordringar	25 217	23 602
Div. kortfristiga fordringar	10	0
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	15 933	20 375
Summa	41 160	43 977
9 Kassa och bank		
Bank	18 273	17 584
Summa	18 273	17 584
10 Allmänt eget kapital		
Balanserat resultat	26 676	21 381
Återbetalning av Eget kapital enligt direktionsbeslut §363	-4 676	0
Andelskapital, medlemskommuner	2 997	2 779
Årets/periodens resultat	5 867	5 295
Summa	30 864	29 455
11 Kortfristiga skulder		
Leverantörsskulder	3 622	1 768
Moms	8 369	7 787
Personalens skatter och avgifter	3 402	3 228
Skulder till anställda	0	1
Upplupna semesterlöner	882	983
Upplupet arvode A-skatt tolkar, inkl sociala avgifter	9 560	11 823
Övriga upplupna kostnader	5 741	6 516
Summa	31 576	32 106
En checkkredit på 10 mnkr finns. Ingen kredit var nyttjad per 31 december 2019.		
12 Andelskapital		
Årets förändring av andelskapital	218	0
Varje medlem i förbundet har andelar motsvarande antalet invånare		
2019 tillkom 12 nya medlemskommuner		
Summa	218	0

Tolkförmedling Väst, Göteborg 2020-03-27

Åke Björk
Ordförande

Christina Abrahamsson
Vice ordförande

Tolkar med kvalitet

www.tolkformedlingvast.se

397 § Årsredovisning 2019

Beslut

Direktionen beslutar att godkänna årsredovisningen för 2019 och översänder den till medlemmarna för godkännande och prövning av ansvarsfrihet.

Sammanfattning

Efter varje verksamhetsår tillika kalenderår ska en årsredovisning upprättas. Årsredovisningen ska innehålla förvaltningsberättelse, resultat- och balansräkning och finansieringsanalys.

Tolkförmedling Väst har i samarbete med redovisningsenheten på Mariestads Kommun upprättat bokslut och årsredovisning för Tolkförmedling Väst år 2019.

Under 2019 utfördes nästan 347 000 uppdrag vilket är 2 000 uppdrag fler än budgeterat. De mest efterfrågade språken var arabiska och somaliska.

Förbundet har delvis uppnått verksamhetsmålen. Tillsättningsgrad och andel uppdrag som utförs av auktoriserade tolkar samt av tolkar med utbildningsnivå 1C är mål som uppnåtts. Målet för andel hälso- och sjukvårdsuppdrag som utförs av sjukvårdstolkar, andel beställningar som inkommer via digitala tjänster, tolkning på distans samt att sjukfrånvaron ska understiga 5% är mål som ej uppfyllts.

Förbundet hade 1 183 aktiva tolkar per 31 december. Antalet uppdragstagare har ökat under året och förbundet har fått 20 nya auktoriserade tolkar varav 4 av dem har sjukvårdsauktorisering.

Den 31 december 2019 hade förbundet 5 265 registrerade medlemskunder. Varje månad förmedlas uppdrag till ca 2 000 kunder. Totalt köps 99,9 % av samtliga förmedlade uppdrag av förbundets medlemmar. Största kunden är Västra Götalandsregionen, som står för ca 72 %.

Under året har 60 personer varit tillsvidareanställda i förbundet vilket motsvarar en personalomsättning om 18,2 %.

Den totala sjukfrånvaron för 2019 är 6,2 % vilket är en minskning jämfört med föregående år.

Händelser av väsentlig betydelse:

- Förbundet har under 2019 fått 12 nya medlemskommuner.
- Göteborgskontoret och kansli har flyttat till nya mer ändamålsenliga lokaler.
- Kontoren i Trollhättan och Uddevalla har flyttat till en gemensam lokal i Trollhättan.
- Förbundet har omförhandlat avtalet gällande verksamhetssystem med befintlig leverantör pga. utdragen upphandlingsprocess.
- Avtal med ny leverantör av nytt verksamhetssystem har tecknats.
- Ny tillgänglighetsanpassad webbplats har publicerats.
- Ny verksamhetschef har rekryterats till Fyrbodals.
- Förbundet har deltagit på Kvalitetsmässan och Nationella primärvårdskonferensen.

Ordförande

Justerare

Efterfrågan av tolktjänster var något högre än budgeterat. Utfallet blev drygt 347 000 uppdrag, vilket är ca 2 000 fler uppdrag än budgeterat. Att medlemmarna under året i större utsträckning lojalt köpt tolktjänster från förbundet bedöms vara den största anledningen till det positiva utfallet. Resultatet för 2019 blev knappt 5,9 mkr att jämföra med budgeterat nollresultat.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande
- ÅRSREDOVISNING 2019, dnr 20/0011-2
- Internkontrollrapport, 20/0011-3

Beslutet ska skickas till

Förbundsmedlemmarna

Ordförande		Justerare	
------------	---	-----------	--

Revisorerna i kommunalförbundet
Tolkförmedling Väst

2020-04-02

Till fullmäktige i

Västra Götalandsregionen
Alingsås kommun, Bollebygd kommun, Borås Stad,
Dals-Eds kommun, Essunga kommun,
Falköpings kommun, Grästorps kommun,
Gullspångs kommun, Göteborgs Stad, Götene kommun,
Herrljunga kommun, Hjo kommun, Härryda kommun,
Karlsborgs kommun, Kungälv kommun,
Lerums kommun, Lidköpings kommun,
Lilla Edets kommun, Mariestads kommun,
Marks kommun, Munkedals kommun,
Mölnåls kommun, Orust kommun, Skara kommun,
Skövde kommun, Strömstads kommun,
Svenljunga kommun, Tanums kommun, Tibro kommun,
Tidaholms kommun, Tjörns kommun,
Tranemo kommun, Trollhättans stad,
Töreboda kommun, Uddevalla kommun,
Ulricehamns kommun, Vara kommun,
Vårgårda kommun samt Öckerö kommun

Revisionsberättelse för år 2019

Vi, som utsedda revisorer för Tolkförmedling Väst, har granskat den verksamhet som bedrivits i kommunalförbundet (organisationsnummer 222000-2972) av dess direktion.

Direktionen ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. Direktionen ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll i verksamheten.

Revisorerna ansvarar för att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper samt att pröva om verksamheten bedrivits enligt de uppdrag, mål, lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionsred i kommunal verksamhet, förbundsordning och revisionsreglementet. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och ansvarsprövning.

Vi bedömer sammantaget att direktionen i kommunalförbundet Tolkförmedling Väst har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande.

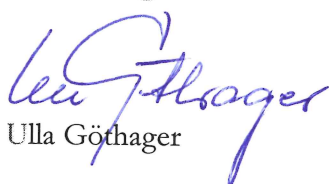
Vi bedömer att direktionen interna kontroll har varit tillräcklig.

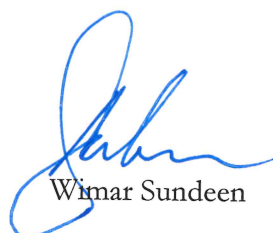
Vi bedömer sammantaget att resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med de finansiella mål och verksamhetsmål som direktionen uppställt.

Vi tillstyrker att respektive fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för direktionen samt de enskilda ledamöterna densamma.

Vi åberopar bifogad redogörelse.

Vänersborg 2020-04-03

Ulla Göthager

Wimmar Sundeen

Bilaga: PM avseende årsredovisning 2019 Tolkförmedling Väst, PwC

Internkontrollrapport

Kontrollmoment

Sammanfattning av internkontroller

Enhet

Förbundsövergripande

Metod

Genomgång av utförda internkontroller kopplat till planen för interkontroll

Mätperiod

2019-01-01 – 2019-12-31

Tillvägagångssätt

Genomgång av kontroller genomförda inom ramen för internkontrollplanen 2019.

Resultat

1. GDPR; inga brister påvisade.
2. Politiska beslut; inga brister påvisade.
3. Löneutbetalningar; inga brister påvisade.
4. Arvodesutbetalningar politiker; inga brister påvisade.
5. Arvodesnivå och uppdragstagarregister; vissa brister påvisade avseende underlag och registreringen av kompetens och arvodesnivå. Rutin för registrering och registervård har säkerställts.
6. Internkontrollrapport; se denna sammanställning.

Sammanfattningsvis konstateras att samtliga kontroller i internkontrollplanen genomförts. De brister som uppmärksammats har åtgärdats direkt där så varit möjligt och i övriga fall har nödvändiga åtgärder kartlagts för åtgärd längre fram.

Kontroll utförd

2020-02-04

Datum

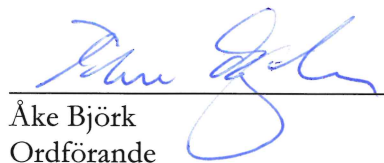

Åsa Fröding
Förbundsdirektör

Kontroll rapporterad

2020-03-09

Datum

Åke Björk
Ordförande

8. Ny förbundsordning för Tolkförmedling Väst KS2020/120

§87

KS2020/120

Ny förbundsordning för Tolkförmedling Väst

Beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige godkänner förslag till ny förbundsordning för Tolkförmedling Väst, att gälla från 2021-01-01.

Ärendet

Ett förslag till ny förbundsordning för Tolkförmedling Väst har tagits fram till följd av att nya ansökningar om medlemskap har inkommit. I arbetet har nuvarande förbundsordning setts över utifrån kommunallagens bestämmelser samt utifrån en omvärldsanalys. Förändringarna som föreslås är dels att de ansökande kommunerna Partille, Lysekil och Sotenäs skrivs in och dels ett tillägg att ordföranden har utslagsröst vid lika röstetal. I övrigt är det endast strukturella förändringar och redaktionella förtydliganden. Samtliga medlemmar har getts möjlighet att lämna synpunkter på befintlig förbundsordning.

Direktionen beslutade på sammanträde 2020-03-27, § 401, att anta förslaget till ny förbundsordning och översända förslaget till befintliga medlemmar och ansökande kommuner för godkännande, samt beslutsfattande i respektive kommunfullmäktige senast 2020-09-30. Den nya förbundsordningen föreslås gälla från 2021-01-01.

Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen

Kommunfullmäktige godkänner förslag till ny förbundsordning för Tolkförmedling Väst, att gälla från 2021-01-01.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förslag till beslut kan antas och finner att så sker.

Beslutsunderlag

- §50 KSAU Ny förbundsordning för Tolkförmedling Väst
- Protokollsutdrag 2020-03-27
- Förbundsordning med ändringsmarkeringar
- Förslag till ny förbundsordning
- Tidsplan

Skickas till

Kommunfullmäktige

Kommunstyrelseförvaltningen

Suzanna Bengtsson | Kommunsekreterare
0734-64 70 10 | suzanna.bengtsson@bollebygd.se

Kommunstyrelsen

Ny förbundsordning för Tolkförmedling Väst

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige godkänner förslag till ny förbundsordning för Tolkförmedling Väst, att gälla från 2021-01-01.

Ärendet

Ett förslag till ny förbundsordning för Tolkförmedling Väst har arbetats fram till följd av att nya ansökningar om medlemskap har inkommit. I arbetet har nuvarande förbundsordning setts över utifrån kommunallagen samt utifrån en omvärldsanalys. Förändringarna som föreslås är dels att de ansökande kommunerna Partille, Lysekil och Sotenäs skrivs in och dels ett tillägg att ordföranden har utslagsröst vid lika röstetal. I övrigt är det endast strukturella förändringar och redaktionella förtydliganden. Samtliga medlemmar har getts möjlighet att lämna synpunkter på befintlig förbundsordning.

Direktionen beslutade på sammanträde 2020-03-27, § 401, att anta förslaget till ny förbundsordning och översända förslaget till befintliga medlemmar och ansökande kommuner för godkännande, samt beslutsfattande i respektive kommunfullmäktige senast 2020-09-30

Den nya förbundsordningen föreslås gälla från 2021-01-01.

Beslutsunderlag

Protokollsutdrag Direktionen 2020-03-27, § 401, tillsammans med förslag på ny förbundsordning.

Skickas till

kansli@tolkformedlingvast.se

BOLLEBYGDS KOMMUN

Kommunstyrelseförvaltningen

Monica Holmgren

Förvaltningschef

Suzanna Bengtsson

Kommunsekreterare

401 § Förbundsordning

Beslut

Direktionen beslutar att anta förslaget till ny förbundsordning och översänder förslaget till befintliga medlemmar och ansökande kommuner för godkännande och beslutsfattande i respektive fullmäktige senast 2020-09-30.

Sammanfattning

Ett förslag till ny förbundsordning har arbetats fram till följd av att nya ansökningar om medlemskap har inkommit. I arbetet har nuvarande förbundsordning setts över utifrån kommunallagen samt utifrån en omvärldsanalys över andra förbundsordningar.

Förändringarna som föreslås är dels att de ansökande medlemmarna Partille, Lysekil och Sotenäs skrivs in och dels ett tillägg att ordföranden har utslagsröst vid lika röstetal. I övrigt är det endast strukturella förändringar och redaktionella förtydliganden. Samtliga medlemmar har givits möjlighet att lämna synpunkter på befintlig förbundsordning. Stads- och kommunjurister i Väst som består av 14 kommunjurister har lämnat ett yttrande som har bidragit till några av dessa förändringar och förtydliganden.

Direktionen behöver anta förslaget till förbundsordning som sedan skickas ut till befintliga medlemmar och ansökande kommuner som i respektive fullmäktige fattar beslut om att fastställa ny förbundsordning senast 2020-09-30. Den nya förbundsordningen föreslås gälla från 2021-01-01.

Förslag under sammanträdet

Ordförande Åke Björk (M) föreslår att direktionen beslutar enligt förslaget med ändringen att paragrafen inte justeras omedelbart.

Beslutsgång

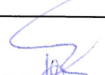

Direktionen beslutar enligt ordförandens förslag.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande
- FÖRSLAG TILL NY FÖRBUNDSORDNING, dnr 20/0013-4
- FÖRBUNDSORDNING MED ÄNDRINGSMARKERINGAR, dnr 20/0013-3

Beslutet skickas till

Förbundsmedlemmarna och ansökande kommuner.

Ordförande 	Justerare
--	--

9. Uppföljningsrapport april 2020, Bollebygds kommun KS2020/123

§81

KS2020/123

Uppföljningsrapport april 2020 för Bollebygds kommun

Beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige godkänner uppföljningsrapporten per april 2020.

Ärendet

Denna rapport avser perioden till och med april, rapporten innehåller resultat till och med april samt en årsprognos. Rapporten innehåller även en omvärldsanalys, personalutveckling och sjukstatistik. I nuläget görs bedömningen att resultatet för helåret kommer hamna runt -1 till -2 mnkr, vilket är sämre än det budgeterade resultatet på 8,5 mnkr.

Socialnämnden prognosticerar ett underskott på 15,2 mnkr främst beroende på fortsatt höga kostnader inom individ- och familjeomsorgen (IFO) samt coronarelaterade kostnader inom äldreomsorgen. Tar man hänsyn till det beviljade tilläggsanslaget på 2,4 mnkr sjunker det förväntade underskottet till 12,8 mnkr. Utbildningsnämnden prognosticerar ett mindre överskott 0,3 mnkr. De 2,4 mnkr som nämnden fått som tilläggsanslag är ännu ej fördelat men förväntas nyttjas under året. Samhällsbyggnadsnämnden prognosticerar ett underskott på 1,0 mnkr orsakat av dels högre kostnader än förväntat avseende arbetet med översiktsplanen, dels merkostnader inom kost och lokalvård med anledning av coronapandemin. Kommunstyrelsen prognosticerar ett underskott på 0,7 mnkr bland annat beroende på hyran för Hembygdsvägen belastar kommunstyrelsen längre än förväntat.

I rapporten framgår att skatteintäkterna i spåren av pandemin minskat kraftigt, detta har dock till stor del hittills kompenseras av ökade statsbidrag. I vilken mån dessa kommer täcka de coronarelaterade kostnaderna är i nuläget svårt att säga eftersom detta helt beror på hur länge pandemin fortgår.

Oavsett orsakerna till de förväntade underskotten är det ytterst angeläget att nämnderna gör sitt yttersta för att minska dessa underskott. Bollebygds kommun stod redan innan coronapandemin för betydande ekonomiska utmaningar 2021 och framåt, orsakat av förändringar i utjämningsystemet och vikande skatteunderlag. Pandemin kommer sannolikt försämra läget ytterligare trots ökade statsbidrag.

Kommunstyrelseförvaltningens förslag till beslut

Kommunfullmäktige godkänner uppföljningsrapporten per april 2020.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förslag till beslut kan antas och finner att så sker.

Beslutsunderlag

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

- §58 KSAU Uppföljningsrapport april 2020 för Bollebygds kommun - information
- Uppföljningsrapport april 2020, Bollebygds kommun
- Uppföljningsrapport per april 2020, Bollebygds kommun, tjänsteskrivelse

Skickas till

Kommunfullmäktige

Kommunstyrelsen

Dnr : KS 2020/123

Uppföljningsrapport april 2020, Bollebygds kommun

Omvärld

De senaste månaderna har inneburit en global konjunkturlaps, med exceptionella ras för produktion, inkomster och sysselsättning i de flesta regioner/länder världen över. Enligt SKR (Sveriges Kommuner och Regioner) kommer det inte finnas någon klar bild över hur stora tapp det rör sig förrän längre fram.

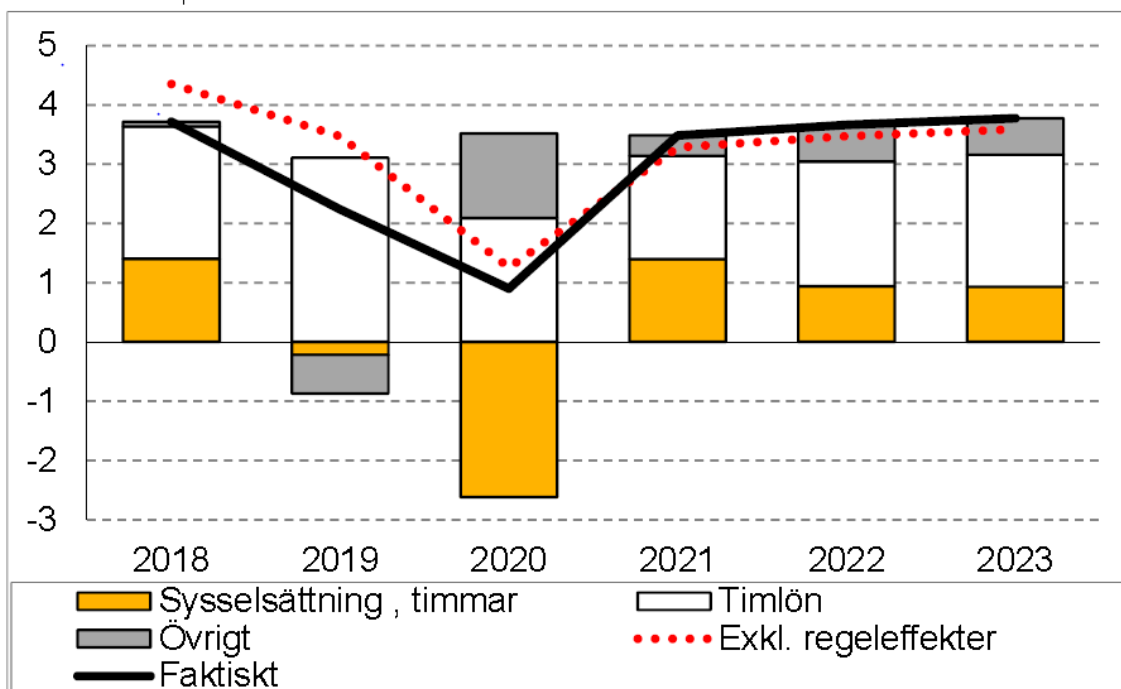
Betydande osäkerhet råder därtill kring vad som väntar framöver. Osäkerheten är hög även på kort sikt, och är kopplad till en rad osäkerhetsfaktorer: kring smittspridning och vårdbehov, kring de smittbegränsande åtgärderna, kring ekonomisk-politiska krisinsatser för att stötta konjunkturen samt kring hur stora de negativa effekterna blir på samhällsekonomin som följd av den initiala chocken.

Givet exceptionellt hög osäkerhet, är det inte rimligt att göra sedvanliga konjunkturprognoser i nuläget. Den beräkning som ligger till grund för skatteunderlaget åren 2020-2023 är ett **scenario**. Scenariot är konstruerat utifrån historiska krisepisoder och konjunkturförlopp och analysen beskriver en tänkbar utveckling, men är alltså inte en prognos i vanlig bemärkelse.

Det scenariot SKR har presenterat innebär för Bollebygds del att skatteintäkterna blir ca 18 mnkr lägre än budgeterat, samtidigt förväntas statsbidragen öka med 21 mnkr, varav 4,8 mnkr fördelades av fullmäktige på aprilsammanträdet. I stort innebär detta att de beslutade höjningarna av statsbidragen endast täcker bortfallet av skatteintäkter och inte de merkostnader som coronapandemin föranlett. Bara i april uppskattades Bollebygds kommuns kostnader för pandemin till ca 2,0 mnkr.

Diagram 1. Skatteunderlagstillväxt och bidrag från vissa komponenter

Procent respektive procentenheter

Diagrammet från SKR visar att sysselsättningen minskar kraftigt 2020 medan övriga ersättningar som arbetsmarknadsstöd och föräldrapenning förväntas öka. Sammantaget blir ökningen av skatteunderlaget 0,9 % vilket är den lägsta ökningstakten på över 30 år.

Ökade statsbidrag

Regering och riksdag har vid flera tillfällen beslutat om extra stöd till kommuner och regioner. Samtliga bidrag fördelas med 70 % till kommunerna och 30 % till regionerna, därefter fördelas de per invånare.

Tidpunkt	Totalt	Bollebygds del
Januari	3 500 000 000	3 215 620
Februari	2 486 000 000	1 598 806
April	15 000 000 000	9 646 859
Periodiseringsfond*	7 500 000 000	4 823 429
Summa		19 284 714

Belopp i kr

- I ett av regeringens krispaket ingick möjlighet för enskilda näringsidkare och handelsbolag att avsätta 100 % av vinsten upp till 1,0 mnkr till periodiseringsfond när de deklarerar vilket förväntas minska kommuner och regioners skatteunderlag med 7,5 miljarder. Detta avser regeringen kompensera för vilket i praktiken innebär att skatteintäkterna för Bollebygd minskar med 4,8 mnkr medan statsbidragen ökar lika mycket.

Från statligt håll har det under aviserats ytterligare statsbidrag till följd av den pågående pandemin, detta har dock inte beaktats i förväntad årsprognos.

Medarbetare

Sjukfrånvaro, nämnder	jan - april 2020			jan - april 2019
	Kvinnor	Män	Totalt	Totalt
Utbildningsnämnden	9,5	7,5	9,2	6,1
Socialnämnden	11,5	6,1	10,6	10,1
Kommunstyrelseförvaltningen	4,4	2,4	3,9	2,3
Samhällsbyggnadsförvaltningen	11,3	2,1	8,1	7,1
Kommunen totalt	10,3	5,5	9,4	7,5

Vid jämförelse av de aktuella perioderna 2019-2020 har sjukfrånvaron ökat med 1,8 procentenheter på kommunövergripande nivå. Högst sjukfrånvaro återfinns bland kvinnor över 50 år som utgör 11,98%. Vid jämförelse av alla förvaltningar 2020 har samhällsbyggnad högst sjukfrånvaro vad gäller ålderskategorin 50 år och äldre bland kvinnor, denna frånvaro utgör 15,51%. Långtidssjukfrånvaron har minskat på kommunövergripande nivå med 2,51 procentenheter.

	jan - april 2020			jan - april 2019		
	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt
Antal tillsvidareanställda	529	108	637	548	106	654
Antal visstidsanställda	79	31	110	55	34	89
Antal timavlönade (timmar)*	20 378	10 419	30 797	23 905	11 468	35 373
Övertid/fyllnad/mertid (tim)	1 339	494	1 833	1 586	537	2 123
Andel tillsvidare m. heltid (%)	90 %	95 %	91 %	89 %	94 %	90 %

Mellan perioden januari till april 2019-2020, har antalet tillsvidareanställda i kommunen som helhet minskat med 17 st. Den största förändringen har skett inom utbildningsförvaltningen. Visstidsanställda för samma period i kommunen har ökat med 21 st medarbetare, ökningen syns inom alla förvaltningar utom utbildningsförvaltningen som har lika antal vid jämförelse av 2019.

Ekonomi, kommunen totalt

Belopp i mnkr	2020				2019
	Utfall jan - april	Prognos Helår	Budget helår	Avvikelse prognos	Utfall helåret
Verksamhetens intäkter	35,3	120,0	123,0	-3,0	117,3
Verksamhetens kostnader	-222,6	-668,8	-657,8	-11,0	-640,7
Avskrivningar	-8,9	-26,0	-25,0	-1,0	-25,1
Verksamhetens nettokostnader	-196,3	-574,8	-559,8	-15,0	-548,4
Skatteintäkter	159,0	459,9	477,8	-17,9	458,8
Generella statsbidrag och utjämning	32,9	114,6	93,2	21,4	95,5
Verksamhetens resultat	-4,4	-0,3	11,2	-11,5	5,8
Finansiella intäkter	0,0	1,0	0	1,0	2,3
Finansiella kostnader	-0,4	-2,2	-2,7	0,5	-5,9
Resultat efter finansiella poster	-4,8	-1,5	8,5	-10,0	2,2
Årets resultat	-4,8	-1,5	8,5	-10,0	2,2

Resultatet till och med april är ett underskott med -4,7 mnkr. Samma period föregående år var resultatet -6,4 mnkr. Uppföljningen per april är inget bokslut vilket innebär att resultatet per april inte är helt representativt för helåret. Till exempel är en del lönekostnader lägre under sommaren. Budgetkolumnen ovan är justerad med 100 tkr till följd av ökad ram till revisionen.

Bedömningen i nuläget är att resultatet för helåret kommer ligga i intervallet -1 till -2 mnkr beroende på statsbidrag kopplade till den pågående pandemin samt i vilken utsträckning den ofördelade budgeten (4,0 mnkr) nyttjas. Den främsta anledningen till det svaga resultatet är fortsatt obalans i socialnämnden samt merkostnader kopplade till coronapandemin. I nuläget prognosticeras 5-6 mnkr i coronarelaterade kostnader vilket är högre än den kompensation som staten hittills beslutat tillföra.

Oavsett ifall underskotten är relaterade till coronapandemin eller inte är det angeläget att nämnder som prognosticerar underskott vidtar åtgärder för budget i balans. Bollebygd stod redan innan pandemin för betydande ekonomiska utmaningar 2021 och framåt, orsakat av förändringar i utjämningsystemet och vikande skatteunderlag. Pandemin kommer sannolikt försämra läget ytterligare trots ökade statsbidrag. Sveriges kommuner och regioner (SKR) har i sina senaste prognoser nedreviderat förväntade skatteintäkter 2020-2021 kraftigt med anledning av pandemin, detta har staten kompenserat genom att i stort öka statsbidragen motsvarande. Medel avsatta för löneökningar 2020 (8,6 mnkr) är ännu inte utfördelade per nämnd/verksamhet.

Nämnd	2020			
	<i>Utfall nettokostnad jan-april</i>	<i>Budget nettokostnad helår</i>	<i>Prognos nettokostnad helår</i>	<i>Avvikelse progn-budget helår</i>
Kommunfullmäktige, m.fl.	-789	-3 158	-3 008	150
Kommunstyrelsen	-16 450	-54 000	-54 700	-700
Utbildningsnämnden	-91 333	-272 000	-271 700	300
Socialnämnden	-64 155	-176 000	-191 200	-15 200
Samhällsbyggnadsnämnden	-13 245	-38 000	-39 000	-1 000
Summa nämnder	-185 972	-543 158	-559 608	-16 450

Belopp i tkr

I tabellen ovan ingår inte de tilläggsanslag som fullmäktige beslutade om i april, vardera 2,4 mnkr till utbildnings- respektive socialnämnden. Socialnämndens resultat kommer förbättras med 2,4 mnkr, medan utbildningsnämnden avser nyttja dessa medel vilket innebär att deras prognos ligger kvar på samma nivå.

Kommunfullmäktige, m.fl.

Här ingår också revisionen, valnämnden, överförmyndaren och jävsnämnden. På grund av coronapandemin så har antalet ledamöter som deltar i kommunfullmäktiges möten minskats vilket leder till att det kommer bli överskott för den budgeten. Hur stort beror naturligtvis på hur länge som dessa inskränkningar fortsätter. Här antas att det sker en gradvis normalisering under hösten. Övriga nämnder och revisionen följer budget. Revisionen tillfördes 100 tkr i ökad budget av fullmäktige i april, dessa medel är medräknade i tabellen. I prognosen per februari antogs ett nollresultat.

Utbildningsnämnden

Det är svårbedömt hur coronapandemin kommer att påverka utbildningsnämndens ekonomi på lite längre sikt. Per april har utbildningsnämnden bokfört 389 tkr på det så kallade "coronakontot". Initialt i mars och april ses snarare en liten minskning i personalkostnader, med hänsyn tagen till att löneökning för 2020 har gått ut till merparten inom utbildning i april. Budget för detta är ännu inte fördelad. Verksamheterna beskriver i stort att barn/elevantalet varit mycket lägre i mars och april. Tillika har stora delar av personalen varit sjuka och vikarier varit svåra att tillsätta. Vårdförskolorna, där 2,4 miljoner tilldelats UN, har ännu inte fördelats och ingår därmed inte i prognosen.

Verksamhet Belopp i tkr	2020				2019
	Utfall nettokostnad jan-april	Budget nettokostnad helår	Prognos nettokostnad helår	Prognos avvikelse helår	Utfall nettokostnad helår
Förskola	-20 590	-64 617	-62 617	2 000	-60 767
Fritidshem	-6 583	-20 020	-19 420	600	-18 514
Grundskola F-9, grundsärsk.	-46 742	-128 510	-130 210	-1 700	-132 655
Gymnasieskola	-14 030	-43 875	-44 675	-800	-40 174
Vuxenutbildning	-943	-2 746	-2 846	-100	-3 289
Fritid/kultur	-1 980	-10 610	-10 617	0	-9 824
Gemensamt	-246	-671	-671	0	-720
Nämnden	-219	-944	-644	300	-747
Totalt	-91 333	-272 000	-271 700	300	-266 690

Förskola

Verksamheten förskola prognostiserar ett resultat på 2 mnkr för helåret. Verksamheten har lägre barnantal än budgeterat. Verksamheterna har något lägre personalkostnader än budgeterat i enlighet med de lägre barnantalen. Nettokostnaderna i prognosen jämfört med 2019 ökar med 3,1 % totalt. 1,1 %-enheter av detta utgörs av personalkostnader. Barnantalet prognostiseras bli 2,5 % högre jämfört med 2019.

Fritidshem

Verksamheten fritidshem prognostiserar ett resultat på 0,6 mnkr för helåret. Personalkostnaderna ligger i nivå med budget. Nettokostnaderna i prognos jämfört med 2019 ökar med 5,0 % totalt. Elevantalet ökar på samma sätt 4,0 %.

Grundskola F-9, grundsärskola

Verksamheten grundskola prognostiserar ett resultat på -1,7 mnkr på helåret. Personalkostnaderna för verksamheten är fortsatt högre än budgeterat. Detta beror på antalet barn med omfattande stödbehov samt att antalet elever i grundsärskola fortsätter öka, liksom för övriga kommuner i närområdet och riket. Det finns en osäkerhet kring om skolkostnaderna för ett par elever ryms inom budgetramen på helår. I nuläget bedömer Utbildningsnämnden att det är så men situationen kan förändras utifrån förutsättningar och nya omständigheter. Det är elever med en omfattande problematik och funktionsnedsättningar. Tilläggsanslaget för särskolan på 4 mnkr 2019 var inte ramhöjande och den ökande kostnaden för särskoleeleverna har tagits från grundskolans ram 2020 vilket inneburit ytterligare besparingar. Verksamheterna upplever det svårt att göra ytterligare besparingar pga. de begränsningar som storleken på klassrummen utgör samt den generella lokalbristen.

Nettokostnaderna i prognos jmf 2019 minskar med -0,3 % totalt. Elevantalet minskar på samma sätt -0,3 %.

Gymnasieskola

Verksamheten gymnasieskola prognostiserar ett resultat på -0,8 mnkr för helåret. 2019 var elevantalet 8,5 % högre än budgeterat. Verksamheten fick ett tilläggsanslag på 3 mnkr som inte var ramhöjande för 2020. Volymbudgeten för 2020 täckte inte upp för elevökningen 2019 och 2020 varvid 2 mnkr tagits från annan verksamhets ram för att läggas på gymnasiet 2020. De 2 mnkr prognostiseras inte räcka. Att antalet gymnasieelever är högre än det angivna budgetantalet kan till vis del bero på att man i volymbudgeten räknar att 105 % av gymnasieåldrarna 16-18 år beräknas gå gymnasiet. Detta beror på att en viss andel går om eller byter program under tiden dvs går 4 år eller fler. Denna procentsats är antagligen högre i verkligheten och tycks ha ökat vilket ger en volymskillnad mellan budget och faktiskt utfall i antal. Nettokostnaderna i prognos jmf 2019 ökar med 11,2 % totalt. Elevantalet prognostiseras bli samma som 2019 men har sedan 2018 ökat med 12 %.

Vuxenutbildning

Verksamheten vuxenutbildning prognostiserar ett resultat på -100 tkr för helåret. Antalet ansökningar kan komma att öka till hösten på grund av coronapandemin och rådande konjunkturläge. Prioriteringar kan behövas göra utifrån budget.

Fritid/kultur

Fritid och kultur prognostiserar ett nollresultat för helåret. Detta förutsätter att samtliga bidrag till föreningar utbetalas under året samt att andra gemensamma aktiviteter ordnas istället för Schools out.

Gemensamt

Verksamheten prognostiserar ett nollresultat för helåret. I verksamheten ingår personalkostnader för de som arbetar mot nämnd och dyl.

Nämnd

Nämnd prognostiserar ett resultat på 300 tkr för helåret. Nämnden försöker minimera antalet sammanträden för att bidra till en budget i balans.

Socialnämnden

Socialnämnden prognostiserar ett resultat på -15,2 mnkr för helåret. Det är underskott på de flesta områden. Inom äldreomsorgen är beläggningsgraden högre än budgeterat. Inom funktionsnedsättning är det ett budgetunderskott pga. av köpta platser, liksom inom IFO. Inom IFO är det underskott också inom ekonomiskt bistånd, personalkostnader och kostnader för inhyrd personal. Totalt bokförda coronakostnader per april är -1,2 mnkr. Det är givetvis svårbedömt hur coronakostnaderna kommer att belasta verksamheten på längre sikt. Vårdförskiljningarna, där 2,4 mnkr tilldelats socialnämnden, har ännu inte fördelats och ingår därmed inte i prognosen nedan. Dessa medel kommer att minska den negativa avvikelser till -12,8 mnkr.

Verksamhet <i>Belopp i tkr</i>	2020				2019
	Utfall nettokostnad jan-april	Budget nettokostnad helår	Prognos nettokostnad helår	Prognos avvikelse helår	Utfall nettokostnad helår
Äldreboende	-15 401	-48 613	-49 713	-1 100	-49 308
Hemtjänst	-8 133	-22 225	-23 425	-1 200	-23 546
Hemsjukvård	-6 947	-20 378	-20 978	-600	-18 620
Funktionsnedsättning	-15 690	-45 400	-47 050	-1 650	-51 728
IFO	-17 737	-38 404	-49 154	-10 750	-47 058
Nämnden	-247	-980	-880	100	-695
	-64 155	-176 000	-191 200	-15 200	-190 955

Äldreboende

Verksamheten prognostiserar ett negativt resultat på -1 100 tkr för helåret. Procentuell beläggning demens och somatisk avdelning ökar jämfört med samma period 2019. Coronarelaterade kostnader i perioden: -715 tkr.

Hemtjänst

Verksamheten prognostiserar ett negativt resultat på -1 200 tkr för helåret. Beslutade timmar generellt samt dubbelbemanning ökar. Antal vårdtagare som har mer än 120 timmar beslutad tid för hemtjänst per månad ökar också jämfört med samma period 2019. Coronarelaterade kostnader i perioden: -233 tkr.

Hemsjukvård

Verksamheten prognostiserar ett negativt resultat på -600 tkr för helåret. Procentuell beläggning korttid ökar jämfört med samma period 2019. Coronarelaterade kostnader i perioden: -112 tkr

Funktionsnedsättning

Verksamheten prognostiserar ett negativt resultat på -1 650 för helåret. Budgetunderskott härrör från personlig assistans, boende funktionsnedsatta, korttidsvistelse, ledsagning och administration. Arbete med handlingsplan är påbörjat. Coronarelaterade kostnader i perioden: -135 tkr.

IFO

Verksamheten IFO prognostiserar ett negativt resultat på -10 750 tkr för helåret. Budgetunderskottet härrör från köpta platser, ekonomiskt bistånd, personalkostnader och inhyrd personal. Inhyrd personal var under första kvartalet runt 5 st, men kommer att minska till runt 2 st för resten av året, är bedömningen. Budgetunderskott personalkostnader härrör från att anställningar har tillkommit efter budgetarbetet. Ekonomiskt bistånd ökar i perioden, det är relaterat till bland annat kvotmottagande. En del av pengarna kommer att återsökas. Genomlysning av IFO-enheten har genomförts, arbete med handlingsplan är påbörjad.

Nämnd

Nämnd prognostiserar ett positivt resultat på 100 tkr för helåret.

Samhällsbyggnadsnämnden

Verksamhet Belopp i tkr	2020				2019
	Utfall nettokostnad jan-april	Budget nettokostnad helår	Prognos nettokostnad helår	Prognos avvikelse helår	Utfall nettokostnad helår
Nämnden	-337	-1 023	-1 023	0	-1 060
Fys. teknisk planering	-2 363	-11 607	-11 607	-500	-9 338
Gator och vägar	-2 007	-8 739	-8 739	500	-8 745
Parker	-1 487	-3 553	-3 553	-200	-3 923
Idrottsanläggningar, bad	-81	-210	-210	0	-205
Miljö- och hälsoskydd	-883	-2 736	-2 736	0	-2 707
Bostadsanpassning	-382	-2 023	-2 023	0	-3 390
VA	853	-2 000	-2 000	0	-2 255
Avfall	913	0	0	0	0
Gemensamt, fastighet	-1 074	-3 158	-3 158	0	-3 181
Gemensamt, övrigt inkl fordon	-1 887	-3 284	-3 284	-300	-3 174
Kost och lokalvård	338	0	0	-500	479
Summa	-12 605	-38 000	-39 000	-1 000	-37 499

I nuläget görs bedömningen att nämndens verksamheter kommer generera ett underskott på 1,0 mnkr. De totala förväntade nettokostnaderna 2020 beräknas bli cirka 4 % högre än utfallet 2019.

Inom fysisk teknisk planering förväntas ett underskott på 0,5 mnkr, anledningen är att arbetet med översiktsplanen beräknas bli dyrare än tidigare beräknat. För 2020 beräknas kostnaden bli 1,5 mnkr jämfört med det budgeterade 1,0 mnkr. Arbetet med översiktsplanen fortsätter 2021, för att undvika underskott behöver budgeten utökas. Även ersättning för planavgifter beräknas bli lägre än tidigare år.

Inom verksamheten bostadsanpassning är kostnaderna till och med april relativt lägre än tidigare år. Osäkerheten för prognosen för denna typ av verksamhet är stor, i nuläget läggs därför en nollprognos.

Gator och vägar förväntas generera ett överskott avseende vinterväghållning, perioden januari-mars var gynnsam ur ekonomisk synvinkel och ifall inte kommande höst/vinter blir extrem förväntas ett överskott.

Kostnaderna för nämnden att hantera kommunens fordon beräknas bli dyrare än förväntat på grund av ett flertal kostsamma reparationer. I budgeten för 2020 finns ett uppdrag att kostnaderna från och med 2021 ska påföras respektive nämnd.

Måltid- och lokalvård har på grund av coronapandemin tvingats till överanställningar och ett ökade vikariatskostnader då ordinarie personal varit sjukskriven. Även stängning av restaurangen på Bollegården påverkar ekonomin negativt, i nuläget beräknas merkostnaderna till ca 500 tkr.

Inom VA och avfall förs resultatet till nästkommande år oavsett ifall det blir över- eller underskott vilket innebär att resultatet för året blir noll.

Kommunstyrelsen

Verksamhet <i>Belopp i tkr</i>	2020				2019
	Utfall nettokostnad jan-april	Budget nettokostnad helår	Prognos nettokostnad helår	Prognos avvikelse helår	Utfall nettokostnad helår
Politisk verksamhet	-835	-2 411	- 2 511	-100	-2 389
Näringsliv o konsument	-165	-549	-549	0	-580
Miljö, hälsa, hållbar utveckling	64	-411	-411	0	-132
Räddningstjänst och totalförsvaret	-2 159	-9 358	-9 358	0	-8 764
Färdtjänst	-576	-1 488	-1 688	-200	-1 523
Kollektivtrafik	-103	-376	-476	-100	-482
Fackligt	-344	-787	-887	-100	-754
Personalförändringar	-295	-900	-1 100	-200	-1 056
Företagshälsövård	-63	-350	-350	0	-230
IT	-3 025	-9 254	-9 254	0	-8 236
Gemensamt	-8 950	-28 115	-28 115	0	-27 005
Totalt	-16 450	-54 000	-54 700	-700	-51 152

Jämfört med februari, då prognosen var ett nollresultat, så har det skett en försämring. Prognosen är nu ett underskott på -0,7 mnkr.

Försämringen finns bl.a. på färdtjänst och kollektivtrafik med vardera 0,1 mnkr sämre. Det finns en viss osäkerhet för dessa poster då det ännu inte är helt klart hur resandet påverkas av coronapandemin. Politisk verksamhet har också försämrats med 0,1 mnkr vilket beror på en utredning kring Stiftelsen Bollebygds hyresbostäder. Verksamhet gemensamt har försämrats med 0,4 mnkr, (per februari antogs ett överskott med 0,4). Orsaken är dels kostnaderna för presentkort till personalen á 250 kr, här antas att runt 950 stycken används, kostnad ca 240 tkr. Det finns också en kostnad för bredvidgång av ny ekonomichef under ca 3 månader.

Sedan tidigare har det varit känt att lokalkostnaderna kommer visa underskott då hyran för Hembygdsvägen med stor sannolikhet kommer ligga kvar på kommunstyrelsen året ut och inte övergå till socialnämnden under hösten som antagits i budgeten. Att det ändå inte blir underskott för verksamhet gemensamt beror på att budgeten för digitalisering på 1 mnkr antagligen kommer visa överskott. Prognosen är ett överskott med 700 tkr.

Se kommunstyrelsens uppföljningsrapport för viss fördjupning.

Investeringar

	Budget	Utfall t o m april	årsprognos
Fastighet			
Hembygdsvägen	8 000	448	4 500
Råssa	3 000		
Förskola Olsfors	*		
Hemkunsksal, Bollebygdskolan	720		720
Solskydd förskolor	160		160
Ej specificerat fastighet	28 120	40	
Gata			
Asfaltering	*		
Ekedalsvägen GC	500	199	500
Olsfors ÅVS	200		200
Tyftet Olofs väg	*		
Ej specificerat Gata	800	9	500
Övrigt, årligt anslag reinvesteringar SBN	2 000	231	500
Utbildningsnämnden	1 500	63	1 500
Socialnämnden	1 000	97	1 000
KS, strategiska markinköp	25 000		
KS, övrigt	3 500	333	3 500
Renhållning			
Rollpacks ÅVC	300		300
Garage hjullastare ÅVC	*		
Ej specificerat renhållning	200		200
VA			
Tyftet, (dagvatten, dränering)	500		500
VA Tölvsjö 1:65	2 500		2 500
Ny vattentäkt och verk Tölvsjö	1 000	132	500
VA omläggning Olsfors	500		500
Reling spillvatten Olsfors/Hultafors	250		
Tyftet Olofs väg	1 000		1 000
Anläggningsinvesteringar	4 000		2 000
Överföringsledningar (utredningar)	*	33	300
Dagvattenåtgärder	*		
Ej specificerat VA	4 250		
Exploateringar			
Tyfter (Olofsväg)	3 000	1 093	3 000
Övriga exploateringar			
Ej specificerat exploateringar	22 000	408	2 000
Totalsumma	114 000	3 087	25 880

Fastigheter

Ombyggnad av delar av Hembygdsvägen till lokaler för daglig verksamhet pågår och beräknas kosta ca 4,5 mnkr. Det är ännu oklart när ombyggnation av personalutrymmen på Råssa kommer påbörjas.

Gång- och cykelvägar

Ekedalsvägen beräknas att färdigställas under året.

Renhållning

Rollpacks kommer köpas in under året.

VA

Nya vattentäkten i Töllsjö kommer i stort färdigställas under året. I övrigt kommer arbeten utföras vid Tyftet, bl a dagvatten och dränering.

Exploatering

Avser främst Tyftet 3, Olofs väg. Ej specificerade avser hittills kvarstående arbeten på Bergadalen 2 och Tyftet 2.

I nuläget beräknas knappt 26 mnkr ianspråkta för investeringar under året, varav 7,8 mnkr avser avgiftsfinansierad verksamhet och ca 5 mnkr exploatering.

10. Revisionsberättelse 2019 för Bollebygds kommun KS2020/100

BOLLEBYGDS KOMMUN

Revisorerna

Kommunfullmäktige
Bollebygds kommun
Org nr. 212000 - 2973

Revisionsberättelse för 2019

Uppdrag och granskningsinriktning

Vi, av fullmäktige utsedda revisorer, har granskat den verksamhet som bedrivits i kommunstyrelsen och nämnderna.

Kommunstyrelsen och nämnderna ansvarar för att verksamheten bedrivs i enlighet med gällande mål, beslut och riktlinjer samt i enlighet med de föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll samt återredovisning till fullmäktige.

Revisorernas ansvar är att granska verksamhet, intern kontroll och att räkenskaperna är rättvisande samt att pröva om verksamheten bedrivits i enlighet med fullmäktiges uppdrag, mål och de föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt kommunens revisionsreglemente, kommunallagen och god revisionssed i kommunal verksamhet. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och ansvarsprövning. I revisionsarbetet har vi biträtt av PwC.

Granskningsresultat

Vi bedömer sammantaget att styrelse och nämnder med undantag för Socialnämnden har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Socialnämnden uppvisar ett väsentligt ekonomiskt underskott för 2019. Vi har, efter genomgång av nämndens protokoll, noterat att nämnden tidigt under året identifierat underskottet. Enligt kommunens styrprinciper skall nämnden reagera aktivt så fort de identifierat ett faktiskt eller befarat underskott. Socialnämnden har beslutat om mindre begränsade anpassningsåtgärder under året.

I augusti fattade nämnden beslut om att äska över 18 mkr i extra anslag från fullmäktige. Fullmäktige beslutade att utöka nämndens budgetram med ca 5 mkr. Plan för att hantera mellanskillnaden har inte behandlats av nämnden. Vi ser därmed att nämnden inte varit tillräckligt aktiv under 2019 i förhållande till vare sig styrprinciper eller budgetram. Beslut om åtgärder har inte fattats i tillräcklig omfattning. I samband med delårsrapporten efterlyfte vi skyndsamma och aktiva beslut. **Vi riktar därför en anmärkning mot Socialnämnden för bristande styrning och ledning under 2019.** Bristen i agerande under 2019 från Socialnämnden är av sådan art att ytterligare åtgärder från revisionens sida skulle kunna vara motiverat men vi väljer efter noggrant övervägande att stanna vid att rikta mycket allvarlig kritik och en anmärkning mot nämnden.

En anmärkning från revisorerna är, enligt kommunallagen, mycket allvarlig vilket understryker vikten av att nämnden agerar aktivt och kraftfullt framöver i förhållande till fullmäktiges beslut.

BOLLEBYGDS KOMMUN

Revisorerna

Vi ser mycket allvarligt på Socialnämndens avsaknad av aktivt agerande under 2019. Fullmäktiges beslut måste alltid efterlevas. Vi förutsätter att nämnden framöver aktivt följer och anpassar verksamhet till erhållen budgetram samt att Kommunstyrelsen inom ramen för sin uppsiktsplikt tillser att så sker. Förtroendet för fullmäktiges beslut måste upprätthållas vilket nämnderna och Kommunstyrelsen har ansvar för.

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande förutom redovisade kostnader för flytt av byggnad om 4,3 mnkr vilka borde redovisats som investeringsutgift.

Vi bedömer att styrelsens, nämndernas och beredningarnas interna kontroll har varit tillräcklig.

Vi bedömer sammantaget att resultatet enligt årsredovisningen är delvis förenligt med de finansiella mål och verksamhetsmål som fullmäktige uppställt.

Underlag för bedömning i ansvarsfrågan

För vår bedömning i ansvarsfrågan åberopar vi avlämnade granskningsrapporter samt vår grundläggande granskning. Upprättade granskningsrapporter har fortlöpande under året översänts till kommunfullmäktige.

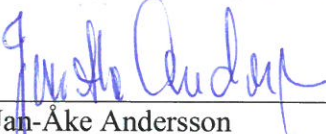
Därutöver har vi genomfört ett antal förstudier, förfrågningar samt överläggningar med verksamhetsföreträdare. Vi har dessutom haft överläggningar med kommunfullmäktiges presidium.

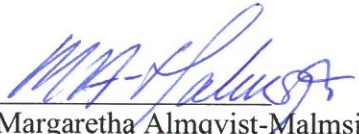
Revisorernas uttalande

Vi tillstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för kommunstyrelsen och nämnderna samt enskilda ledamöter i dessa organ. Vi riktar en anmärkning mot Socialnämnden för bristande styrning och kontroll under 2019.

Vi tillstyrker att kommunens årsredovisning för 2019 godkänns.

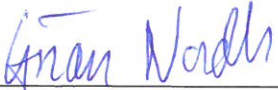
Bollebygd den 15 april 2020

Jan-Åke Andersson
Ordförande

Margaretha Almqvist-Malmsjö
Vice ordförande

Leif Arvidsson

Elin Axelsson

Göran Nordh

Granskning av årsredovisning 2019

Bollebygds kommun

Projektledare Anna Gröndahl

Projektmedarbetare Rebecka Åremann

Innehållsförteckning

Inledning	3
lakttagelser och bedömningar	5
Bedömningar utifrån revisionsfrågor	9

Sammanfattning

PwC har på uppdrag av kommunens förtroendevalda revisorer granskat kommunens årsredovisning för perioden 2019-01-01 – 2019-12-31. Uppdraget ingår som en obligatorisk del av revisionsplanen för år 2019.

Syftet med granskningen är att ge kommunens revisorer underlag för sin skriftliga bedömning om årsredovisningen är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed samt om resultatet är förenligt med de mål fullmäktige beslutat.

Med utgångspunkt från ställda revisionsfrågor lämnas följande revisionella bedömningar:

Lämnar årsredovisningen upplysning om verksamhetens utfall, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen?

Vi bedömer att årsredovisningen i allt väsentligt innehåller upplysning om verksamhetens utfall, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen.

Kommunen lever upp till kommunallagens krav på en ekonomi i balans.

Är årsredovisningens resultat förenligt med de mål fullmäktige beslutat avseende god ekonomisk hushållning?

Vi bedömer att resultatet delvis är förenligt med de finansiella mål som fullmäktige fastställt i budget 2019.

Vi bedömer att verksamhetens utfall delvis är förenligt med de av fullmäktige fastställda verksamhetsmålen i budget 2019.

Styrelsen lämnar en sammanfattande bedömning avseende den samlade måluppfyllelsen avseende god ekonomisk hushållning för år 2019.

Är räkenskaperna i allt väsentligt rättvisande?

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande.

Vi bedömer att resultatet är ca 4,3 mnkr för lågt då kostnaderna för flytt av byggnad borde ha aktiverats som en investering istället för att redovisas som en kostnad i resultaträkningen. Kommunens hantering av redovisningen av ovanstående finns beskrivet under avsnittet om redovisningsprinciper i årsredovisningen.

Inledning

Bakgrund

Revisorerna har enligt 12 kap. 1 § kommunallagen bland annat till uppgift att pröva om räkenskaperna är rättvisande. Inom ramen för denna uppgift bedöms om årsredovisningen är upprättad i enlighet med lag om kommunal bokföring och redovisning.

Vidare ska revisorerna enligt 12 kap. 2 § kommunallagen bedöma om resultaten i årsredovisningen är förenliga med de mål kommunfullmäktige beslutat. Revisorernas bedömningar ska biläggas årsbokslutet. Detta sker inom ramen för upprättandet av revisionsberättelsen.

Revisionsobjekt är kommunstyrelsen som är ansvarig för årsredovisningens upprättande.

Syfte och Revisionsfrågor

Granskningen syftar till att ge revisorerna underlag för sin skriftliga bedömning om årsredovisningen är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed samt om resultatet är förenligt med de mål fullmäktige beslutat.

Granskningen ska besvara följande revisionsfrågor:

- Lämnar årsredovisningen upplysning om verksamhetens utfall, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen?
- Är årsredovisningens resultat förenligt med de mål fullmäktige beslutat avseende god ekonomisk hushållning?
- Är räkenskaperna i allt väsentligt rättvisande?

Revisionskriterier

Följande kriterier används i granskningen:

- Kommunallag (KL)
- Lag om kommunal bokföring och redovisning (LKBR)
- Rådet för kommunal redovisnings rekommendationer
- Fullmäktiges beslut avseende god ekonomisk hushållning

Avgränsning och metod

Avgränsning och inriktning har skett efter en bedömning av väsentlighet och risk. Till grund för bedömningen ligger bland annat resultatet av tidigare års granskning och förändringar i normgivning avseende den kommunala redovisningen.

Fel i räkenskaperna betraktas som väsentliga om de är av sådan omfattning eller typ att de, om de varit kända för en välinformerad läsare av årsredovisningen med intressen i kommunen, hade påverkat dennes bedömning av kommunen. Detta kan inkludera såväl kvalitativa som kvantitativa fel och varierar mellan kommuner och verksamheter.

Granskningen har utförts enligt god revisionssed med utgångspunkt i utkast "Vägledning för redovisningsrevision i kommuner och landsting" från Sveriges kommunala yrkesrevisorer (SKYREV). Granskningen har skett genom intervjuer, dokumentgranskning och granskning av räkenskapsmaterial.

Vår granskning omfattar inte intern kontroll i system och rutiner som genererar underlag till den finansiella rapporteringen.

Den granskade årsredovisningen fastställdes av kommunstyrelsen 2020-04-07 och fullmäktige behandlar årsredovisningen 2020-06-10.

Rapportens innehåll har sakgranskats av ekonomichef och redovisningsansvarig.

Iakttagelser och bedömningar

Verksamhetens utfall, finansiering och ekonomiska ställning

I RKR's rekommendation R15 Förvaltningsberättelse anges att förvaltningsberättelsen ska innehålla följande huvudrubriker:

- Översikt av verksamhetens utveckling
- Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning
- Händelser av väsentlig betydelse
- Styrning och uppföljning av kommunalförbundets verksamhet
- God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning
- Balanskravsresultat
- Väsentliga personalförhållanden
- Förväntade utveckling

Rekommendationen gäller från och med räkenskapsåret 2020. Tidigare tillämpning uppmuntras. Det skall noteras att krav på ovanstående uppgifter finns i LKBR, som gäller från 2019 och det är aldrig förenligt med god redovisningssed att avvika från uttryckliga lagregler.

Iakttagelser

Förvaltningsberättelse

Bollebygds kommun har till stor del anpassat förvaltningsberättelsen i enlighet med de nya kraven enligt god redovisningssed. Ytterligare anpassning sker under 2020 då regelverket gäller fullt ut med beaktande av praxis men mycket av informationen finns redan i årsredovisningen i dag.

Nedan följer kommentarer från vår genomgång av årsredovisningen.

Förvaltningsberättelsen innehåller en översikt över utvecklingen av kommunens verksamhet.

Förvaltningsberättelsen innehåller upplysningar om viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning.

Förvaltningsberättelsen innehåller upplysningar om händelser av väsentlig betydelse för kommunen som inträffat under räkenskapsåret eller efter dess slut.

Förvaltningsberättelsen innehåller upplysning om kommunens förväntade utveckling.

Förvaltningsberättelsen innehåller upplysningar om väsentliga personalförhållanden samt sjukfrånvaron.

Förvaltningsberättelsen innehåller upplysningar om andra förhållanden som är av betydelse för styrningen och uppföljningen av den kommunala verksamheten.

Förvaltningsberättelsen innehåller en utvärdering av om målen och riktlinjerna för god ekonomisk hushållning har uppnåtts och följts. Resultatet av god ekonomisk hushållning bedöms under avsnittet *god ekonomisk hushållning* i denna rapport.

Förvaltningsberättelsen innehåller en utvärdering av kommunens ekonomiska ställning.

Förvaltningsberättelsen innehåller upplysningar om årets resultat efter balanskravsjusteringar och resultatet med justering för förändring av resultatutjämningsreserven.

Upplysningar lämnas i förvaltningsberättelsen om privata utförare som inte ingår i den kommunala koncernen men som är av väsentlig betydelse för bedömningen av kommunens verksamhet eller ekonomiska ställning.

Driftredovisning

I årsredovisningen hittar vi driftredovisningen under namnet budgetavvikelse och redovisas under avsnittet god ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning i förvaltningsberättelsen. Den redovisas inte i eget avsnitt. Det framgår hur utfallet förhåller sig till den budget som fastställs för den löpande verksamheten.

Nämndernas avvikelse mot budget uppgår till -9,5 mnkr där socialnämnden står för det största underskottet (-17,2 mnkr). Socialnämnden och utbildningsnämnden har under året fått tilläggsanslag under året på 5,2 mnkr respektive 7 mnkr. Utbildningsnämnden redovisar inkl tilläggsanslag en positiv avvikelse mot budget 3,5 mnkr.

Investeringsredovisning

Årsredovisningen innehåller en investeringsredovisning som redovisas liksom driftredovisningen under avsnittet god ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning i förvaltningsberättelsen. Den redovisas inte i eget avsnitt. Investeringsredovisningen omfattar en samlad redovisning av kommunens investeringsverksamhet.

Bedömning

Vi bedömer att årsredovisningen i allt väsentligt redogör för utfallet av verksamheten, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen.

Kommunen lever upp till kommunallagens krav på en ekonomi i balans för år 2019. Detta beror till stor del på reavinster gällande tomtförsäljningar om 8,5 mnkr.

God ekonomisk hushållning

Kommunfullmäktige har fastställt Mål och budget 2019 – 2021 för Bollebygds kommun innehållande ett antal finansiella mål och verksamhetsmål. De finansiella målen definieras som kommunfullmäktiges mål för god ekonomisk hushållning.

lakttagelser

Finansiella mål

I årsredovisningen görs en avstämning mot kommunens finansiella mål för god ekonomisk hushållning som fastställts i budget för 2019.

Finansiella mål	Utfall 2019	Måluppfyllelse
Det ekonomiska resultatet ska över tid motsvara tre procent av skatteintäkter och generella statsbidrag.	Kommunens resultat för 2019 var ett överskott med 2,2 mnkr. Det motsvarade 0,4 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag. I resultatet finns reavinster på ca 8,5 mnkr, om dessa räknas bort blir resultatet istället ett underskott med 6,3 mnkr. Genomsnittet för de tre senaste åren (exkl. reavinster) blev 2,5 procent vilket alltså är under målet om 3,0 procent.	Målet uppfylls ej 2019
Över tid ska minst 40 procent av kommunens skattefinansierade investeringar och exploateringar finansieras med egna medel.	Skattefinansierade investeringar och exploateringar uppgick till 26,6 mnkr 2019. Resultatet ihop med avskrivningarna uppgick till drygt 27 mnkr vilket innebär att samtliga av dessa investeringar har kunnat finansieras med egna medel. Även ihop med 2018 och 2017 nås målet om minst 40 procent självfinansiering med god marginal.	Målet uppfylls 2019

Av redovisningen framgår att ett av de två finansiella målen uppfylls.

Mål för verksamheten

I årsredovisningen görs en uppföljning av samtliga mål som fullmäktige fastställt för verksamheten. Redovisningen görs utifrån utfall 2019 eller prognos på utfallet om målet har annat slutdatum längre fram i tiden.

Kommunstyrelsens bedömning är att 15 av 23 verksamhetsmål har uppnåtts, sex mål har delvis uppnåtts och två mål har ej uppnåtts. De mål som inte uppnåtts avser bredbandsuppbyggnad samt utarbetande av en miljöpolicy. Vi noterar liksom kommunstyrelsen att vissa av målen mer har karaktär av att vara uppdrag vilket har gjort det svårare att följa upp och ange en måluppfyllelse.

Kommunstyrelsens samlade bedömning av både finansiella- och verksamhetsmål är att 88 procent av målen är helt eller delvis uppfyllda men de poängterar att endast ett av de två finansiella målen är uppfyllda (resultatmålet).

Bedömning

Vi bedömer att utfallet delvis är förenligt med fullmäktiges mål för god ekonomisk hushållning i det finansiella perspektivet.

Vi bedömer, utifrån årsredovisningens åiterrapportering, att verksamhetens utfall delvis är förenligt med fullmäktiges övergripande mål för verksamheten.

Styrelsen lämnar en sammanfattande bedömning avseende den samlade måluppfyllelsen för år 2019.

Rättvisande räkenskaper

laktagelser

Resultaträkning

Resultaträkningen är uppställd enligt LKBR och omfattar erforderliga noter.

Vid granskningen av resultaträkningen för kommunen har vi noterat följande:

Kommunen har under 2019 sålt en tomt och i och med försäljningen har de flyttat en byggnad från den sålda tomten till en annan av kommunen ägd tomt. Kommun har resultatfört kostnader för flytten av byggnaden (ca 4,3 mnkr) för att matcha den intäkt de fått för försäljningen (6,0 mnkr). I samband med flytten av byggnaden har en del renovering gjorts inkl att höja kapaciteten på VA anslutningarna samt skapat ett parkområde runtomkring byggnaden. Dessa kostnader har komponentindelats och aktiverats som materiella anläggningstillgångar och skrivs nu av löpande. De kostnader som kommunen har haft för flytten av byggnaden ska även de aktiveras och skrivas av löpande istället för att resultatföras. Detta påverkar kommunens resultat som är 4,3 mnkr för lågt.

Kommunens hantering av redovisningen av ovanstående finns beskrivet under avsnittet om redovisningsprinciper i årsredovisningen.

Balansräkning

Balansräkningen är uppställd enligt LKBR och omfattar erforderliga noter.

Vid granskningen av balansräkningen för kommunen har vi noterat att det finns differenser i anläggningsreskontran jämfört med balansräkningen. Den största differensen hänförs till ingående balans gällande ackumulerade avskrivningar för fastigheter. Differensen har funnits tidigare år.

Justeringar har inte gjorts av ingående balanser till följd av övergången till Lag om kommunal bokföring och redovisning. Förändringen gällande värdering av värdepapper bedöms ej uppgå till väsentligt belopp därför har justering ej skett. Detta framgår av redovisningsprinciperna.

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalysen är uppställd enligt gällande rekommendation. Den omfattar erforderliga noter. Kassaflödesanalysen överensstämmer till med övriga delar av årsredovisningen.

Sammanställda räkenskaper

De sammanställda räkenskaperna redovisas i ett separat avsnitt av de finansiella rapporterna och är där uppställda jämte kommunens räkenskaper. Jämförelse har gjorts med närmast föregående räkenskapsår. Uppställningen följer inte god redovisningssed i kommuner gällande balansräkningen.

Avvikelse mot god sed finns avseende notupplysningar som inte lämnas gällande koncernen.

Konsolideringen innefattar samtliga de företag som enligt kraven i RKR:s R16 Sammanställd redovisning ska ingå. Eliminering av koncerninterna poster har i allt väsentligt utförts.

Redovisningsprinciper

Upplysning om tillämpade redovisningsprinciper lämnas inte som not i årsredovisningen utan i eget avsnitt i samband med de finansiella rapporterna.

Upplysning lämnas om avvikelser från de grundläggande redovisningsprinciperna. Skälen till avvikelserna framgår i allt väsentlighet.

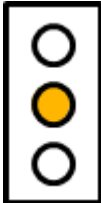

Bedömning

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande.

Vi bedömer att resultatet är ca 4,3 mnkr för lågt då kostnaderna för flytt av byggnad borde ha aktiverats som en investering istället för att redovisas som en kostnad i resultaträkningen.

Avvikelser mot lag och god redovisningssed har påträffats avseende koncernens räkenskaper gällande balansräkningens uppställning och avsaknaden av notupplysningar.

Bedömningar utifrån revisionsfrågor

Revisionsfråga	Kommentar	
Lämnar årsredovisningen upplysning om verksamhetens utfall, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen?	Uppfyllt	
Är årsredovisningens resultat förenligt med de mål fullmäktige beslutat avseende god ekonomisk hushållning?		
<i>Finansiella mål</i>	Delvis uppfyllt	
<i>Verksamhetsmål</i>	Delvis uppfyllt	
Är räkenskaperna i allt väsentligt rättvisande?	Uppfyllt	

2020-04-15

*Uppdragsledare
Fredrik Carlsson*

*Projektledare
Anna Gröndahl*

Denna rapport har upprättats av Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB (org nr 556029-6740) (PwC) på uppdrag av Bollebygds kommun enligt de villkor och under de förutsättningar som framgår av projektplan. PwC ansvarar inte utan särskilt åtagande, gentemot annan som tar del av och förlitar sig på hela eller delar av denna rapport.

Grundläggande granskning

Bollebygds kommun 2019

April 2020

Inledning

Bakgrund

Av kommunallagen och god revisionssed följer att revisorerna årligen ska granska alla styrelser och nämnder.

Kommunstyrelsen och nämnderna ska förvalta och genomföra verksamheten i enlighet med fullmäktiges uppdrag, lagar och föreskrifter. För att fullgöra uppdraget måste respektive organ bygga upp system och rutiner för styrning, uppföljning, kontroll och rapportering samt säkerställa att dessa rutiner tillämpas på avsett sätt. En bristfällig styrning och kontroll kan riskera att verksamheten inte bedrivs och utvecklas på avsett sätt.

Syfte och revisionsfrågor

Syftet med den översiktliga granskningen är att ge kommunens revisorer ett underlag till uttalande i revisionsberättelse. Följande övergripande revisionsfråga ska besvaras:

Har kommunstyrelsen och nämndens förvaltning skett på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt med tillräcklig intern kontroll?

Granskningen omfattar följande granskningsområden:

1. Styrning, kontroll och åtgärder.
2. Måluppfyllelse för verksamheten.
3. Måluppfyllelse för ekonomin

Nr 1 utgör underlag för att pröva om den interna kontrollen är tillräcklig. Övriga områden bildar underlag för att bedöma om förvaltningen sker på ett ändamålsenligt (2) och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt (3).

Revisionskriterier i granskningen utgörs främst av kommunallagen 6:6 och följsamhet till fullmäktiges uppdrag i form av mål och budget 2019.

Metod och avgränsning

Den översiktliga granskningen har skett genom dokumentanalys. I tid avgränsas granskningen i huvudsak till år 2019. I övrigt se "syfte och revisionsfrågor".

Respektive granskningsområde bedöms med hjälp av signalsystem: grön (tillräckligt), gult (delvis) och röd (otillräckligt).

Granskningsiakttagelser - Kommunstyrelsen

Revisionsfrågor		Bedömning	Noteringar
1. Verksamhetsplan	a) Har kommunstyrelsen antagit en plan för sin verksamhet?		Verksamhetsplan och budget 2019, antagen av KS 2019-04-15.
2. Budget	a) Har kommunstyrelsen antagit en budget för sin verksamhet?		Verksamhetsplan och budget 2019, antagen av KS 2019-04-15.
3. Mål	a) Finns mål formulerade för kommunstyrelsens verksamhet?		Kommunfullmäktige har beslutat om 14 mål för kommunstyrelsen, vilka framgår av Verksamhetsplan och budget 2019. Styrelsen har inte beslutat om egna mål.
	b) Finns mål formulerade för kommunstyrelsens ekonomi?		Utöver följsamhet till kommunstyrelsens internbudget framgår två finansiella mål av Verksamhetsplan och budget 2019.
	c) Är målen uppföljningsbara (mätbara)?		I relation till varje mål anges mätmetod och exempel på hur målet ska nås. För ett mål saknas mätmetod, men ska utarbetas under året.
4. Rapportering och åtgärder	a) Har kommunstyrelsen upprättat direktiv/instruktion för rapportering till styrelsen?		Styrmodell Bollebygds kommun inkl. ekonomiska styrprinciper, antagen av KF 2016-09-05.
	b) Sker rapportering av verksamhet och ekonomi enligt direktiv?		Rapportering sker enligt direktiv.
	c) Fokuserar rapportering på måluppfyllelse och resultat?		Rapportering i delårsrapporter och årsrapport fokuserar på måluppfyllelse och resultat.
	d) Vidtar kommunstyrelsen åtgärder för att nå måluppfyllelse?		Åtgärder framgår av bland annat delårsrapport.
	e) Är kommunstyrelsens åtgärder tillräckliga för att nå måluppfyllelse?		Kommunstyrelsens åtgärder är inte tillräckliga för att nå verksamhetsmålen.

Granskningsiakttagelser - Kommunstyrelsen

Revisionsfrågor		Bedömning	Noteringar
5. Måluppfyllelse	a) När kommunstyrelsen uppsatta mål för verksamheten?		8 av 14 mål uppnås, 4 uppnås delvis och 2 uppnås ej.
	b) När kommunstyrelsen uppsatta mål för ekonomin?		Resultat mot driftbudget: +4,7 mkr.
6. Riskanalys	a) Finns en dokumenterad riskanalys för intern kontroll?		Framgår av Verksamhetsplan och budget 2019, antagen av KS 2019-04-15.
7. Plan för intern kontroll	a) Har kommunstyrelsen antagit plan för intern kontroll för innevarande år?		Framgår av Verksamhetsplan och budget 2019, antagen av KS 2019-04-15
8. Rapportering och redovisning	a) Har kommunstyrelsen upprättat direktiv för rapportering till nämnden?		Reglemente för intern kontroll, antaget av Kommunfullmäktige 2015-09-17.
	b) Sker rapportering av intern kontroll enligt direktiv?		Rapportering har skett i delårsrapport och årsredovisningen, enligt reglemente för intern kontroll.
	c) Vidtar kommunstyrelsen vid behov åtgärder utifrån lämnad redovisning?		2 av 7 kontrollmoment har inte genomförts. Det presenteras inte inga åtgärder vid identifierade brister i redovisningen i årsrapport 2019.

Avslutning - Kommunstyrelsen

Granskningsområde	Revisionell bedömning	Kommentar
Ändamålsenlighet		Kommunstyrelsen kan delvis verifiera att nämndens verksamhet har bedrivits på ett ändamålsenligt sätt under år 2019.
Ekonomiskt tillfredsställande		Kommunstyrelsen kan i rimlig grad verifiera att nämndens verksamhet har bedrivits på ett ekonomiskt tillfredsställande sätt under år 2019. Resultat mot driftbudget: +4,7 mkr.
Intern kontroll		Kommunstyrelsen kan delvis verifiera att den interna kontrollen inom granskade områden har varit tillräcklig under år 2019.

Rekommendationer

För att utveckla verksamheten lämnas följande rekommendationer till kommunstyrelsen:

- Se över formuleringen av verksamhetsmålen för att säkerställa att samtliga mål är mätbara och kan utvärderas på ett objektivt sätt.
- Säkerställ att internkontrollarbetet genomförts enligt antagen plan.
- Säkerställ att tillräckliga åtgärder vidtas för att uppfylla verksamhetsmålen.

Granskningsiakttagelser - Socialnämnden

Revisionsfrågor		Bedömning	Noteringar
1. Verksamhetsplan	a) Har nämnden antagit en plan för sin verksamhet?		Verksamhetsplan och budget 2019, antagen av nämnden 2019-03-19.
2. Budget	a) Har nämnden antagit en budget för sin verksamhet?		Verksamhetsplan och budget 2019, antagen av nämnden 2019-03-19.
3. Mål	a) Finns mål formulerade för nämndens verksamhet?		Kommunfullmäktige har beslutat om 2 mål för nämnden. Nämnden har beslutat om 6 egna mål.
	b) Finns mål formulerade för nämndens ekonomi?		De ekonomiska målen utgörs av kommunfullmäktiges mål om redovisat resultat, vilket bland annat förutsätter en budget i balans.
	c) Är målen uppföljningsbara (mätbara)?		I relation till varje mål anges mätmetod och exempel på hur målet ska nås.
4. Rapportering och åtgärder	a) Har nämnden upprättat direktiv/ instruktion för rapportering till nämnden?		Styrmodell Bollebygds kommun inkl. ekonomiska styrprinciper, antagen av KF 2016-09-05.
	b) Sker rapportering av verksamhet och ekonomi enligt direktiv?		Rapportering sker enligt direktiv.
	c) Fokuserar rapportering på måluppfyllelse och resultat?		Rapportering i delårsrapporter och årsrapport fokuserar på måluppfyllelse och resultat.
	d) Vidtar nämnden åtgärder för att nå måluppfyllelse?		Socialnämnden vidtar åtgärder för att komma tillrätta med de brister som Arbetsmiljöverket identifierat samt vidtar åtgärder för att nå en ekonomi i balans.
	e) Är nämndens åtgärder tillräckliga för att nå måluppfyllelse?		Resultatet vid bokslut har försämrats sedan prognos i februari på -2 mnkr och redovisar vid årets slut ett underskott. Nämndens åtgärder har inte varit tillräckliga för att nå verksamhetsmålen.

Granskningsiakttagelser - Socialnämnden

Revisionsfrågor		Bedömning	Noteringar
5. Måluppfyllelse	a) När nämnden uppsatta mål för verksamheten?		Samtliga mål bedöms som delvis uppfyllda.
	b) När nämnden uppsatta mål för ekonomin?		Resultat mot driftbudget är underskott på -17,3 mnkr.
6. Riskanalys	a) Finns en dokumenterad riskanalys för intern kontroll?	E/T	Då nämnden startar 1 mars 2019 har ingen risk- och väsentlighetsanalys gjorts för 2019.
7. Plan för intern kontroll	a) Har nämnden antagit plan för intern kontroll för innevarande år?	E/T	Se 6a. Inför 2020 har det genomförts en riskanalys och tagits fram intern kontrollplan.
8. Rapportering och redovisning	a) Har nämnden upprättat direktiv för rapportering till nämnden?		Reglemente för intern kontroll, antaget av Kommunfullmäktige 2015-09-17.
	b) Sker rapportering av intern kontroll enligt direktiv?	E/T	Se 6a. Inför 2020 har det genomförts en riskanalys och tagits fram intern kontrollplan. Nämnden väljer att presentera sin egenkontroll.
	c) Vidtar nämnden vid behov åtgärder utifrån lämnad redovisning?	E/T	Se 6a. Inför 2020 har det genomförts en riskanalys och tagits fram intern kontrollplan.

Avslutning - Socialnämnden

Granskningsområde	Revisionell bedömning	Kommentar
Ändamålsenlighet		Nämnden kan delvis verifiera att nämndens verksamhet har bedrivits på ett ändamålsenligt sätt under år 2019.
Ekonomiskt tillfredsställande		Nämnden kan inte i rimlig grad verifiera att nämndens verksamhet har bedrivits på ett ekonomiskt tillfredsställande sätt under år 2019. Resultat mot driftbudget: - 17,3 mkr.
Intern kontroll		Nämnden kan delvis verifiera att den interna kontrollen inom granskade områden har varit tillräcklig under år 2019.

Rekommendationer

För att utveckla verksamheten lämnas följande rekommendationer till nämnden:

- Säkerställ att tillräckliga åtgärder vidtas för att uppfylla verksamhetsmålen.
- Säkerställ att tillräckliga åtgärder vidtas för att nå en ekonomi i balans.
- Upprätta riskanalys och internkontrollplan för att kunna säkerställa tillräcklig intern kontroll inom nämndens verksamheter.

Granskningsiakttagelser - Utbildningsnämnden

Revisionsfrågor		Bedömning	Noteringar
1. Verksamhetsplan	a) Har nämnden antagit en plan för sin verksamhet?		Verksamhetsplan och budget 2019, antagen av nämnden 2019-03-18.
2. Budget	a) Har nämnden antagit en budget för sin verksamhet?		Verksamhetsplan och budget 2019, antagen av nämnden 2019-03-18.
3. Mål	a) Finns mål formulerade för nämndens verksamhet?		Kommunfullmäktige har beslutat om 5 mål för nämnden och nämnden har beslutat om 2 egna mål.
	b) Finns mål formulerade för nämndens ekonomi?		De ekonomiska målen utgörs av kommunfullmäktiges mål om redovisat resultat, vilket bland annat förutsätter en budget i balans.
	c) Är målen uppföljningsbara (mätbara)?		I relation till varje mål anges mätmetod och exempel på hur målet ska nås.
4. Rapportering och åtgärder	a) Har nämnden upprättat direktiv/ instruktion för rapportering till nämnden?		Styrmodell Bollebygds kommun inkl. ekonomiska styrprinciper, antagen av KF 2016-09-05.
	b) Sker rapportering av verksamhet och ekonomi enligt direktiv?		Rapportering sker enligt direktiv.
	c) Fokuserar rapportering på måluppfyllelse och resultat?		Rapportering i delårsrapporter och årsrapport fokuserar på måluppfyllelse och resultat.
	d) Vidtar nämnden åtgärder för att nå måluppfyllelse?		Redan vid nämndens första sammanträde i mars ger nämnden förvaltningschefen i uppdrag att vidta åtgärder för att nå en ekonomi i balans.
	e) Är nämndens åtgärder tillräckliga för att nå måluppfyllelse?		<i>OBS: kan bedömas som helhet först efter att bokslut/måluppfyllelsen är klar.</i>

Granskningsiakttagelser - Utbildningsnämnden

Revisionsfrågor		Bedömning	Noteringar
5. Måluppfyllelse	a) När nämnden uppsatta mål för verksamheten?		Samtliga mål har uppnåtts.
	b) När nämnden uppsatta mål för ekonomin?		Resultat mot driftbudget: +3,4 mkr.
6. Riskanalys	a) Finns en dokumenterad riskanalys för intern kontroll?	E/T	Då nämnden startar 1 mars 2019 så har ingen risk- och väsentlighetsanalys gjorts för 2019.
7. Plan för intern kontroll	a) Har nämnden antagit plan för intern kontroll för innevarande år?	E/T	Se 6a. Inför 2020 har det genomförts en riskanalys och tagits fram intern kontrollplan.
8. Rapportering och redovisning	a) Har nämnden upprättat direktiv för rapportering till nämnden?		Reglemente för intern kontroll, antaget av Kommunfullmäktige 2015-09-17.
	b) Sker rapportering av intern kontroll enligt direktiv?	E/T	Se 6a. Inför 2020 har det genomförts en riskanalys och tagits fram intern kontrollplan.
	c) Vidtar nämnden vid behov åtgärder utifrån lämnad redovisning?	E/T	Se 6a. Inför 2020 har det genomförts en riskanalys och tagits fram intern kontrollplan. Under året har dock förvaltningen genomfört två interna granskningar under 2019. Det är köpta och sålda platser inom grundskola samt särskilt stöd inom grundskola, och har vidtagit åtgärder vid identifierade brister.

Avslutning - Utbildningsnämnden

Granskningsområde	Revisionell bedömning	Kommentar
Ändamålsenlighet		Nämnden kan i rimlig grad verifiera att nämndens verksamhet har bedrivits på ett ändamålsenligt sätt under år 2019.
Ekonomiskt tillfredsställande		Nämnden kan i rimlig grad verifiera att nämndens verksamhet har bedrivits på ett ekonomisk tillfredsställande sätt under år 2019. Resultat mot driftbudget +3,4 mkr.
Intern kontroll		Nämnden kan delvis verifiera att den interna kontrollen inom granskade områden har varit tillräcklig under år 2019.

Rekommendationer

För att utveckla verksamheten lämnas följande rekommendationer till nämnden:

- Upprätta riskanalys och internkontrollplan för att kunna säkerställa tillräcklig intern kontroll inom nämndens verksamheter.

Granskningsiakttagelser - Samhällsbyggnadsnämnden

Revisionsfrågor		Bedömning	Noteringar
1. Verksamhetsplan	a) Har nämnden antagit en plan för sin verksamhet?		Verksamhetsplan och budget 2019, antagen av nämnden 2019-02-18.
2. Budget	a) Har nämnden antagit en budget för sin verksamhet?		Verksamhetsplan och budget 2019, antagen av nämnden 2019-02-18.
3. Mål	a) Finns mål formulerade för nämndens verksamhet?		Kommunfullmäktige har beslutat om 4 mål för nämnden. Nämnden har beslutat om 7 egna mål.
	b) Finns mål formulerade för nämndens ekonomi?		De ekonomiska målen utgörs av kommunfullmäktiges mål om redovisat resultat, vilket bland annat förutsätter en budget i balans.
	c) Är målen uppföljningsbara (mätbara)?		Till målen anges nyckeltal med utfall och bedömning av färgskala.
4. Rapportering och åtgärder	a) Har nämnden upprättat direktiv/ instruktion för rapportering till nämnden?		Styrmodell Bollebygds kommun inkl. ekonomiska styrprinciper, antagen av KF 2016-09-05.
	b) Sker rapportering av verksamhet och ekonomi enligt direktiv?		Rapportering sker enligt direktiv.
	c) Fokuserar rapportering på måluppfyllelse och resultat?		Rapportering i delårsrapporter och årsrapport fokuserar på måluppfyllelse och resultat.
	d) Vidtar nämnden åtgärder för att nå måluppfyllelse?		Åtgärder framgår av bland annat delårsrapport.
	e) Är nämndens åtgärder tillräckliga för att nå måluppfyllelse?		Det ekonomiska målet uppnås inte, resultatet vid bokslut har försämrats sedan prognos i oktober om +1 mnkr. Nämnden når de flesta av verksamhetsmålen.

Intern kontroll - Samhällsbyggnadsnämnden

Revisionsfrågor		Bedömning	Noteringar
5. Måluppfyllelse	a) När nämnden uppsatta mål för verksamheten?		3 av 4 fullmäktigemål uppnås och 1 uppnås ej (broadbandutbyggnation). Ett nämndens egna mål uppnås delvis (utbildning av lokalvårdare).
	b) När nämnden uppsatta mål för ekonomin?		Resultat mot driftbudget är underskott på 0,3 mnkr, vilket motsvarar ca 0,8 % av driftbudgeten.
6. Riskanalys	a) Finns en dokumenterad riskanalys för intern kontroll?		
7. Plan för intern kontroll	a) Har nämnden antagit plan för intern kontroll för innevarande år?		Framgår av Verksamhetsplan och budget 2019, antagen av nämnden 2019-02-18.
8. Rapportering och redovisning	a) Har nämnden upprättat direktiv för rapportering till nämnden?		Reglemente för intern kontroll, antaget av Kommunfullmäktige 2015-09-17.
	b) Sker rapportering av intern kontroll enligt direktiv?		Rapportering har skett i delårsrapport och årsredovisningen, enligt reglemente för intern kontroll.
	c) Vidtar nämnden vid behov åtgärder utifrån lämnad redovisning?	E/T	I protokoll kan inte ses att nämnden fattar beslut om åtgärder direkt kopplade till den interna kontrollen under 2019. I delårsrapporten framkommer inga avvikelser.

Avslutning - Samhällsbyggnadsnämnden

Granskningsområde	Revisionell bedömning	Kommentar
Ändamålsenlighet		Nämnden kan i rimlig grad verifiera att nämndens verksamhet har bedrivits på ett ändamålsenligt sätt under år 2019.
Ekonomiskt tillfredsställande		Nämnden kan i rimlig grad verifiera att nämndens verksamhet har bedrivits på ett ekonomisk tillfredsställande sätt under år 2019. Resultat mot driftbudget: - 0,3 mkr, vilket motsvarar ca 0,8 % av driftbudgeten.
Intern kontroll		Nämnden kan i rimlig grad verifiera att den interna kontrollen inom granskade områden har varit tillräcklig under år 2019.

Rekommendationer

För att utveckla verksamheten lämnas följande rekommendationer till nämnden:

- Arbeta med rutiner för ökad prognossäkerhet.

11. Årsredovisning 2019 för Bollebygds kommun KS2020/13

§42

KS2020/13

Årsredovisning 2019 för Bollebygds kommun

Beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige godkänner årsredovisning 2019 för Bollebygds kommun.

Reservation

Lars-Erik Olsson (S), Beatrice Ekelund (S) och Helena Thelin (S) reserverar sig mot beslutet till förmån för Lars-Erik Olssons (S) förslag, med följande motivering: Den så kallade planen som presenterades för kommunstyrelsen från socialnämnden var ett äskande på hela underskottet d.v.s 18 miljoner kr. Det beslutet var vi emot när det togs. Vi återkommer till fullmäktige med övriga invändningar som vi har angående hanteringen av budget 2019.

Ärendet

Kommunstyrelseförvaltningen har upprättat årsredovisning 2019 för Bollebygds kommun. Det ekonomiska resultatet är ett överskott med 2,2 mnkr vilket motsvarar 0,4 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag. Det är ett svagt resultat och beror till stora delar på socialnämndens budgetunderskott. Balanskrav-resultatet är ett överskott med 1,5 mnkr. I årsredovisningen redogörs för kommunens ekonomiska situation, måluppfyllelsen (16 av 25 mål är uppnådda) och väsentliga händelser i övrigt.

Det noteras att socialnämnden (SN) prognosticerar ett underskott på 10,2 mnkr inom framförallt individ- och familjeomsorgen (IFO). Våren 2019 presenterade socialnämndens ordförande och vice ordförande, vid möte med kommunstyrelsens arbetsutskott (KSAU), en prognos som tydde på ett kraftigt underskott vid årets slut. Vid mötet betonade KSAU innevarande styrmodellens föreskrift om nämndernas skyldighet att hålla budget i balans. Därefter har SN vid sina möten under våren 2019 övervägt åtgärder, vilka utmynnat i en plan som presenterades för kommunstyrelsen i augusti 2019. Månadsvisa redovisningar har därefter lämnats av SN inför KSAU vilka återgivits muntligt för kommunstyrelsen på dess sammanträden. Det är uppenbart att planen inte burit frukt; varken årsredovisningen för 2019 eller prognosen för 2020 antyder detta.

Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen

Kommunfullmäktige godkänner årsredovisning 2019 för Bollebygds kommun.

Ledamöternas förslag till beslut

Lars-Erik Olsson (S) föreslår följande; Måluppfyllelsen för mål 1, 2, 3, 4 och 15, 16 ändras till delvis uppfyllt, med motiveringen att målen eller de åtgärder som gjorts för att nå målen inte går att mäta eller dokumentera under året.

Beslutsgång

Ordföranden konstaterar att det finns två förslag; dels arbetsutskottets, dels Lars-Erik Olssons (S). Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att kommunstyrelsen beslutar enligt arbetsutskottets förslag. Omröstning begärs och ska genomföras. Följande beslutsgång godkänns vid omröstningen:

Ja-röst för arbetsutskottets förslag.
Nej-röst för Lars-Erik Olssons (S) förslag.

Omröstningsresultat

Med 5 ja-röster mot 3 nej-röster beslutar kommunstyrelsen enligt arbetsutskottets förslag. En ledamot avstår från att rösta. Omröstningslista finns i anslutning till paragrafen i protokollet.

Reservation

Lars-Erik Olsson (S), Beatrice Ekelund (S) och Helena Thelin (S) reserverar sig mot beslutet till förmån för Lars-Erik Olssons (S) förslag, med följande motivering: Den så kallade planen som presenterades för kommunstyrelsen från socialnämnden var ett äskande på hela underskottet d.v.s 18 miljoner kr. Det beslutet var vi emot när det togs. Vi återkommer till fullmäktige med övriga invändningar som vi har angående hanteringen av budget 2019.

Beslutsunderlag

- §24 KSAU Årsredovisning 2019 för Bollebygds kommun
- Årsredovining_2019_31mars_webb

Skickas till

Kommunfullmäktige

Voteringslista: §42**Ärende:** Årsredovisning 2019 för Bollebygds kommun, KS2020/13

Voteringslist(or)

Årsredovisning 2019

Ledamot	Ja	Nej	Avstår
Michael Plogell (FR), ordförande	X		
Lars-Erik Olsson (S), vice ordförande		X	
Sverre Fredriksson (M), 2:e vice ordförande	X		
Fredrik Olofsson (C), ledamot	X		
Hannu Sutinen (L), ledamot	X		
Beatrice Ekelund (S), ledamot		X	
Daniel Persson (SD), ledamot			X
Tomas Andersson (M), ersättare	X		
Helena Thelin (S), ersättare		X	
Resultat	5	3	1

**BOLLEBYGDS
KOMMUN**

ÅRSREDOVISNING **2019**

BOLLEBYGDS KOMMUN

INLEDNING

- 4. Detta hände under 2019
- 8. Kommunstyrelsens ordförande har ordet

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

- 10. Översikt över verksamhetens utveckling
- 11. Kommunernas ekonomi
- 11. Den kommunala koncernen
- 12. Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning
- 17. Andra händelser av väsentlig betydelse
- 17. Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten
- 18. God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning
- 26. Balanskravsresultatet
- 26. Förväntad utveckling
- 27. Väsentliga händelser efter bokslutsdagen
- 27. Väsentliga personalförhållanden

FINANSIELLA RAPPORTER

- 38. Sammanställda räkenskaper
- 40. Redovisningsprinciper

MÅLUPPFÖLJNING

- 43. Kommunfullmäktiges mål
- 47. Kommunstyrelsens bedömning av måluppfyllelsen

VERKSAMHETSBERÄTTELSE

- 49. Barn och utbildning
- 49. Förskola
- 50. Förskoleklass, grundskola och fritidshem
- 51. Gymnasieskola
- 53. Vuxenutbildning
- 54. Område funktionsnedsättning
- 55. Äldre
- 57. Stöd till individer och familjer
- 58. Kultur och fritid
- 59. Europa Direkt Sjuhärad
- 59. Samhällsbyggnad
- 60. Renhållning
- 61. VA-verksamheten
- 62. Stiftelsen Bollebygds hyresbostäder
- ?? Revisionsberättelsen

Detta hände under 2019

Monica Holmgren - ny kommunchef i vår kommun

Efter kommunstyrelsens beslut i oktober stod det klart att Monica Holmgren blir ny kommunchef i Bollebygds kommun. Monica Holmgren kommer närmast från en tjänst som förvaltningschef för vård och omsorg i Mölndals stad och har lång erfarenhet av att vara chef på olika nivåer i flera västsvenska kommuner. -Jag sökte mig hit för jag ser att Bollebygd är en kommun med stora utvecklingsmöjligheter och den resan vill jag vara en del av. Jag tilltals också av att det är en mindre kommun, då jag tror att man som kommunchef kan få en överblick på ett helt annat sätt än i en större kommun. Mitt uppdrag blir att hålla ihop helheten och skapa värde åt de som bor i kommunen, vilket jag tror att jag kan bidra med, säger Monica Holmgren.

Bollebygd certifierat som lokalt Vård- och omsorgscollege

Den 15 oktober blev Bollebygd certifierat som Vård- och omsorgscollege. Certifieringen frades med en ceremoni på Navet Science center. Vård- och omsorgscollege (VO-college) är en plattform för samverkan mellan arbetsgivare, fackförbund och utbildare inom vård och omsorg. Det är också en kvalitetsstämpel som visar att den som utbildat sig inom ett VO-college har gått en utbildning i nära samverkan med arbetslivet. Syftet är att säkra kvali-

teten på utbildning och verksamhet för att locka fler att studera och arbeta inom vård- och omsorg i Borås och Bollebygd. Bollebygd erbjuder även eleverna praktikplatser vilka sedan kan leda till arbete.

Återvinningscentralen och vattenkvaliteten får toppbetyg av invånarna

Kommuninvånarna är mycket nöjda med kvaliteten på kranvattnet samt insamlingen av avfall vid sitt hem och på Råssa återvinningscentral. Det visar enkätundersökningen "Kritik på teknik", som genomförs vart tredje år av Sveriges kommuner och landsting på uppdrag av de kommuner som väljer att delta.

Trygg hemgång efter sjukhusvistelse

Projektet trygg hemgång startade igång i januari 2019 med syftet att öka tryggheten för brukare över sin egen förmåga att klara av vardagen efter utskrivning från sjukhuset. Trygg hemgång innebär att brukaren får extra stöd när hen kommer hem. -Vi vill att brukarna ska känna sig trygga. Det underlättar om de känner sig trygga redan när de kommer hem från sjukhuset. Vi har sett att arbetet bland annat leder till färre larm, säger Jessica Lundin, undersköterska i hemtjänsten.

Årets Bollebygdsambassadör

Anna Lindeblom är vår nya Bollebygdsambassadör, ordförande i Hultafors bygdegårdsförening, fick utmärkelsen för sitt ledarskap och engagemang i föreningen. Anna Lindeblom fick ta emot utmärkelsen i samband med köpmännens julmarknad på Gästgivarretorget i Bollebygd söndagen den 8 december. Förutom äran får ambassadören en Bollebygds-kanna, diplom och blommor.

Bollebygd 13:e bästa skolkommun i landet

Bollebygds kommun rankad på 13:e plats bland landets 290 kommuner i 2019 års undersökning ”Bästa skolkommun”. Det är en förbättring med 10 placeringar jämfört med året innan.

I Västra Götalands län är Bollebygd rankad som nummer 2 av 49 kommuner och toppar listan bland Sjuhäradskommunerna. Undersökningen genomförs av Lärarförbundet.

Två nya nämnder och förvaltningar

Den 1 mars delades dåvarande bildnings- och omsorgsnämnden upp i två nämnder, utbildningsnämnden och socialnämnden. Nämnderna har varsin förvaltning.

Årets kulturstipendiat

Kyrkoorganisten Torbjörn Widfeldt blev årets kulturstipendiat. Han får stipendiet för sitt engagemang och sina fina musikaliska arrangemang, som ofta fyller Bollebygds kyrka där Torbjörn är organist. Torbjörns engagemang för Bollebygds kyrkokör gjorde kören till Bollebygdsambassadörer 2012 och musiken klingade en bra bit utanför Bollebygds gränser.

Alla arrangemang som skapas i kyrkan och där Torbjörn är inblandad blir högkvalitativa konserter som på många sätt har berikat och berikar Bollebygd.

Bollebygd är fortsatt en av landets tryggaste kommuner

Vi hamnar på åttonde plats i öppna jämförelser trygghet och säkerhet 2019, som genomförs av Sveriges kommuner och landsting, SKL. Rapporten består av statistik över brottslighet, personskador, bränder, tillgång till hjälp vid nödläge samt hur säkerhetsarbetet i kommunerna bedrivs.

Ny budget för 2020 och oförändrad skatt

På kommunfullmäktiges senaste möte den 14 november 2019 antogs mål och budget 2020-2022 för Bollebygds kommun. Budgeten anger vilka ekonomiska ramar nämnderna har att anpassa sig till samt övergripande mål.

Utrustning för rast och rörelse när skolelever bestämde hur 100 000 kronor fördelas

Skoleleverna satsade på utrustning för aktiva raster och rörelse när de fick påverka hur 100 000 kronor skulle fördelas. Tanken med att låta skoleleverna bestämma är att alla ska få chansen att lära sig mer om vad demokrati är och hur det fungerar i praktiken, samt få kunskap om de olika roller och steg som finns i en demokratisk process.

Välbesökt tioårsjubileum för School's out

Den 14 juni firades sommarlovet in med skolavslutningsfestivalen School's out. Festivalen hölls för ti-

onde året i råd och bjöd på uppträdanden från artisterna Mehmet, Lamix och Jocke Horwath.

Årets School's out var det mest besökta någonsin med cirka 550 besökare i åldrarna 13-18 år. Syftet med School's out är att ge ungdomarna en härlig skolavslutning och skapa nya traditioner med nyktra

Söråns förskola får pris för sitt arbete med vatten

Förskolan belönades med Lygnerns vattenråds miljöpris 2019. Sörån fick priset för att de på ett engagerande och positivt sätt har arbetat med vatten som tema för upptäckande och lärande. Den 7 maj delade Lygnerns vattenråds ordförande Sven Johansson och sekreterare Peter Nolbrant ut diplom och en summa pengar till förskolan. -Det är jätteroligt att vårt arbete uppmärksammas, säger Catarina Wennerholm, pedagog på Söråns förskola.

Bollebygd klättrar i årets företagsranking Bollebygd klättrar 37 placeringar i Svenskt Näringslivs ranking av företagsklimatet i Sveriges kommuner. Kommunen hamnar på plats 108 av 290 kommuner och det är den bästa placeringen sedan 2013. Kommunen har klättrat uppåt i rankingen sedan 2017. Framförallt handlar det om att vi har ett långsiktigt fokus på samarbete mellan kommun och näringsliv och att vi tillsammans jobbar för kommunens varumärke och företagsklimat.

Nolåns förskola invigdes med bandklippning och glass på förskolans dag

Med hjälp av ivriga förskolebarn klippte utbildningsnämndens ordförande Ingridh Anderén (M) bandet och förklarade att Nolåns förskola i centrala Bollebygd därmed var invigd. Nolåns förskola är den sjunde förskolan i Bollebygds kommun och ligger alldeles bredvid Bollebygdskolan.

Anknytning i förskolan för trygga relationer

Förskollärare i Bollebygds kommun har under året gått en utbildning kring anknytningspedagogik i förskolan. Anknytningsteorin är en teori som handlar om nära och känslomässiga relationer samt deras betydelse för individens utveckling.

Samverkansöverenskommelse mellan lokalpolis och Bollebygds kommun

Under kommunstyrelsens möte den 15 april togs en samverkansöverenskommelse mellan lokalpolisområde Borås och Bollebygds kommun. Samverkansöverenskommelsen ska ligga till grund för det trygghetskapande- och brottsförebyggande arbetet i Bollebygd och verka för en minskad brottslighet och ökad trygghet.

I maj invigdes Tingshuset

Invigningen av Tingshuset, arresten och den nya Tingshusparken lockade nyfikna invånare. Utöver att återställa byggnaderna har en hel del saker också förbättrats. I Tingshuset har både toalett och entré anpassats för en ökad tillgänglighet.

Nu går det att komma in i huset med olika hjälpmedel genom en ramp som går längs med ena kortsidan och fram till entrén. Bollebygd har därmed fått ett nytt välkomnande kvarter i den östra inkörsporten till samhället.

Kommunstyrelsens ordförande har ordet

Detta är Bollebygdalliansens första årsredovisning. Det gångna året kan kort definieras som smått omtumlande karakteriserat som fyllt med överraskningar. Många förutsättningar som antagits vara givna har omkullkastats under året. - Året inleddes med målsättningen att fokusera på långsiktig planering samt ordning och reda, vilket är nödvändigt för en kommun med de uttalade ambitioner som Bollebygd har. Bostadsutvecklingstakten måste ske i harmoni med utvecklingen av en fungerande struktur för samhällsservice och lokalt företagande. Detta fordrar planering. Den tidigare kraftiga invånartillväxten behövde en paus. - Arbete har under året skett med planering av ny skola, förskola i Olsfors och framtagande av en ny översiktsplan. Likaså har möjligheterna för uppförande av boenden för äldre utvärderats. - Det är dock inte så att bostadsbyggandet gått i stå. Arbeten har under året skett med uppförande av flerfamiljshus i centrala Bollebygd samt har planerats byggande i Töllsjö, vilket igångsatts i denna stund. Under året har befolkningen vuxit med 68 invånare.

Vad gäller verksamheterna bestämdes redan 2018 att bilda en utbildnings- och en socialnämnd. Det ansågs att den dåvarande bildnings- och omsorgsnämnden var alltför mångfacetterad och komplex för att kunna effektivt bedrivas som en nämnd mot bakgrund av de svåra ekonomiska tider som vi då kunde förutspå och delvis redan befann oss i. Med facit i hand var delningen ett korrekt beslut. Nämndernas verksamheter visade underskott under våren. Utbildningsnämnden vidtog åtgärder för att komma i budgetbalans, men åtgärderna fordrade finansiellt tillskott. Socialnämnden erhöll sådant tillskott, men de åtgärder som nämnden planerade vidta kunde tyvärr inte vända förlusttrenden. Övriga verksamheter fick dra åt svångremmen. - Kommunen visade vid årets slut ändå ett positivt resultat om 2,2 miljoner kronor, vilket i princip inte är acceptabelt, men får godtas med tanke på rådande förhållanden.

Kommunen står inför stora ekonomiska utmaningar under de kommande åren, då vi även planerar genomföra kraftiga investeringar. Den generella skattekraften befaras minska samtidigt som vi kommer att bli

hårt straffade av det nyligen införda utjämnningssystemet. Innebörden härav är att vi måste effektivisera våra verksamheter än mer utan att samhällsservicen ska bli väsentligt påverkad. Kommunledningen är väl medveten om de rådande förutsättningarna och avser agera därefter.

Varje moln bär som väl är en strimma av silver. Det omkullkastade förutsättningarna ovan har så smått börjat rätas ut och vi känner att vi numera bättre äger de frågor som vi saknade svar på tidigare. Med en ordnad struktur och planering kan vi trots allt se framtiden an med i grunden positiva ögon.

Samtidigt ser vi med glädje att vi fortsätter att hävda oss väl i många av de mätningar där vi jämförs med andra kommuner. Detta är inte på något sätt en självklarhet utan ett resultat av alla de insatser som dagligen görs av kommunens engagerade medarbetare. Jag vill därför avsluta med att rikta ett stort tack till alla dem som bidragit till ett i grunden framgångsrikt år för Bollebygds kommun.

Michael Plogell (FR)

Förvaltningsberättelse

Informationen i förvaltningsberättelsen lämnas utifrån Lag om kommunal bokföring och redovisning samt utifrån de rekommendationer som Rådet för kommunal redovisning tagit fram.

Översikt över verksamhetens utveckling

Ekonomiskt resultat 2019

Resultatet 2019 för Bollebygds kommun blev ett överskott med 2,2 miljoner kronor (mnkr). Resultatet för Stiftelsen Bollebygds hyresbostäder (Bollebo) var ett överskott med 0,2 mnkr. Tillsammans utgör detta Bollebygds kommunkoncern som gjorde ett resultat på xxx mnkr, efter att elimineringar inom koncernen gjorts.

Resultatet för kommunen och koncernen är klart lägre än vad som ursprungligen var budgeterat. Under året har kommunens budgeterade resultat minskats från det ursprungliga 12,2 mnkr till 0,0 mnkr genom att två av nämnderna tilldelats extra budgetar. Bollebos budgeterade resultat för året var 1,0 mnkr. Nettokostnaderna för kommunen ökade med 9,7 procent. Det är högre än tidigare år och också högre än vad skatteintäkter och generella statsbidrag ökade med (6,3 procent). Kommunens låga resultat och höga kostnadsutveckling behöver brytas kommande år. Mer om detta finns i avsnittet om god ekonomisk hushållning. Investeringarna uppgick totalt sett till 27,1 mnkr (netto) vilket är en lägre nivå än de senaste åren. Snittet för de fem föregående åren 2014-2018 var 55,3 mnkr.

10-årig översikt kommunen

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Utdebitering, skatt, kr	21,49	21,49	21,59*	21,59	21,59	21,59	21,59	21,59	21,59	21,59
Årets resultat, mnkr	6,0	1,5	3,2	8,8	6,9	21,3	37,6	33,3	27,0	2,2
Årets resultat, kr/invånare	716	184	377	1 029	801	2 423	4 134	3 593	2 863	232
Verksamhetens nettokostnader, mnkr	333,5	350,1	355,7	377,4	400,8	405,3	426,9	468,2	500,1	548,4
Verksamhetens nettokostnader, % av skatteintäkter och gen.statsbidr.	98,0%	98,8%	96,8%	97,6%	97,6%	94,1%	91,5%	93,3%	95,9%	98,9%
Nettoinvesteringar, mnkr	21,2	81,8	45,3	25,6	42,1	29,2	91,5	66,2	47,3	27,1
Självfinansieringsgrad, (samtl invest.) %	87%	16%	36%	95%	56%	130%	62%	81%	109%	101%
Eget kapital, mnkr	154	156	159	168	175	196	234	267	297	299
Soliditet enl. balansräkningen, %	56	45	39	39	40	41	44	44	46	47
Soliditet, inkl. samtliga pensionsförpliktelser, %	6	2	2	2	5	9	16	20	23	25
Långfristiga skulder, mnkr	42	113	157	157	157	183	183	213	213	196
Långfristiga skulder, kr/invånare	5 003	13 463	18 455	18 337	18 146	20 798	20 105	22 997	22 595	20 621
Antal anställda, tills vidare	460	479	480	492	492	513	561	581	630	634
Befolkningen	8 375	8 356	8 507	8 562	8 652	8 799	9 102	9 262	9 427	9 495

*Bollebygds kommun, liksom övriga kommuner i VGR, fick en sänkt skatt med 43 öre 2012 till följd av ändrat ansvar för kollektivtrafiken, regionen höjde sin skatt med lika mycket. Att kommunens utdebitering ändå ökade med 10 öre innebar alltså en ökad skatteintäkt till kommunen motsvarande 53 öre.

Kommunernas ekonomi

Kommunernas totala resultat preliminärt 2019 var ett överskott med nästan 19 miljarder kronor. I och med vissa effekter av den nya redovisningslagen från och med 2019 så innebär det dock att de finansiella intäkterna höjer resultatet kraftigt varför man istället bör jämföra resultatet före finansiella poster (=verksamhetens resultat). Detta blev 7,2 miljarder kronor, vilket motsvarar 1,2 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag. Det är en liten förbättring, med 0,5 miljarder kronor, jämfört med 2018.

Totalt sett ökade nettokostnaderna med 3,9 procent, det är lika stor ökning som skatteintäkterna ihop med utjämning och de generella statsbidragen.

116 kommuner visade underskott 2019, vilket är fler än 2018, då var det 69 kommuner som hade negativt resultat. I länet så var det 9 kommuner som hade ett negativt resultat, däribland Vårgårda kommun.

Sett till kronor per invånare så var verksamhetens resultat i Bollebygds kommun 615 kr. Av 49 kommuner i länet så var det 16 som hade ett sämre resultat.

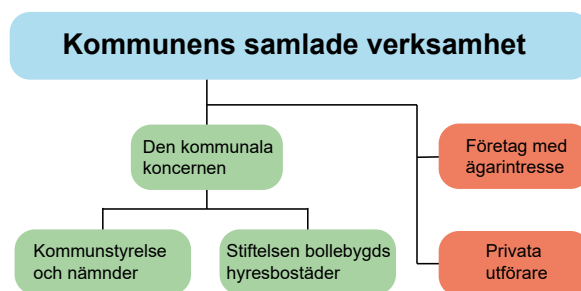
Trots överskotten så har skulderna ökat totalt sett bland kommunerna med 48 miljarder kronor.

Mellan 2018 och 2019 var det ingen kommun som höjde skatten i länet, (enda ändring var Orust som sänkte den). Men mellan 2019 och 2020 så har åtta kommuner höjt skatten, bl.a. Vårgårda och Mark som höjt med 0,40 respektive 0,30 öre.

Det ekonomiska läget blir kärvare, BNP väntas öka med 1,3 procent under 2020 och detta påverkar givetvis skatteunderlaget som väntas öka långsammare än tidigare år. Det reala skatteunderlaget, för landet som helhet, visar vad som finns kvar av skatteunderlagsökningen efter att priser och löner har ökat, prognosticeras till endast 0,4 procent 2020. Det är detta som ska finansiera hela det ökade behovet av kommunal service till följd av främst fler äldre och fler personer i behov av hjälp från individ- och familjeomsorgen.

Riksbankens reporänta har höjts under 2019 till att nu vara 0,0 procent. Under slutet av 2019 har inflationstakten legat en bit under 2,0 procent varför det nu är svårt att se några ytterligare räntehöjningar det närmaste året.

Den kommunala koncernen

Den kommunala koncernen omfattar Bollebygds kommun samt Stiftelsen Bollebygds hyresbostäder (Bollebo). Utanför detta finns andra intressenter som privata utförare och kommunala företag där kommunen är delägare, nedan finns en kort beskrivning.

Bollebygd kommuns högsta beslutande organ, kommunfullmäktige, består av 31 ledamöter och 22 ersättare. Efter valet 2018 ändrades majoriteten till Bollebygdsalliansen som består av Folkets röst, Moderaterna, Centerpartiet, Kristdemokraterna och Liberalerna med tillsammans 16 mandat. Från och med den 1 mars 2019 delades bildnings- och omsorgsnämnden i en utbildningsnämnd och en socialnämnd. Det innebar att även förvaltningsorganisationen delades på motsvarande sätt. Förutom kommunstyrelsen finns även en samhällsbyggnadsnämnd, en jävsnämnd och en valnämnd. Det finns fyra förvaltningar i kommunen: utbildnings-, social-, samhällsbyggnads- samt kommunstyrelseförvaltningen.

Antal mandat

Parti	2015–2018	2019–2022
Centerpartiet	2	3
Folkets röst	2	5
Kristdemokraterna	1	2
Liberalerna	1	1
Miljöpartiet	2	1
Moderaterna	7	5
Socialdemokraterna	10	7
Sverigedemokraterna	5	6
Vänsterpartiet	1	1
Summa	31	31

Stiftelsen Bollebygds hyresbostäder förvaltar 376 lägenheter belägna i kommunen, samt 11 lokaler och ett äldreboende.

Verksamhetslokaler ägs i första hand av kommunen, undantaget äldreboendet och vissa kontorslokaler för samhällsbyggnadsförvaltningen, socialförvaltningen och lokaler för daglig verksamhet som hyrs av privata fastighetsvärdar.

Privata utförare finns främst inom det fria skolvälet, varav Gadden är den största med undervisning från förskoleklass till och med årskurs 6. Skolan finns i Bollebygd. Kommunen har ingen gymnasieskola utan detta köps från främst Borås stad, (utgjorde knappt hälften av gymnasiekostnaderna) men även från Härryda kommun (ca 18 procent). Köpta gymnasieplatser från privata utförare utgjorde ca 23 procent. I övrigt så köps verksamhet inom individ- och familjeomsorgen och LSS-verksamheten avseende vissa typer av boende, placeringar för vård eller daglig verksamhet. Kommunen har infört LOV inom hemtjänsten sedan 2010 men någon extern utförare har inte funnits under 2019.

Det finns ett antal företag där kommunen är samägare med andra kommuner. Under 2019 blev kommunen delägare i Gryaab och förvärvade 103 st. aktier vilket motsvarade 1,13 procent av företaget. Totalt är det åtta kommuner som äger företaget varav Göteborgs stads ägarandel utgör ca 70 procent. Gryaab renar främst avloppsvatten.

Kommunen är medlem i ett antal kommunalförbund, se tabellen Kommunen är även delägare i Kommuninvest ekonomisk förening

Förbund	Verksamhet	Kostnad 2019, mnkr
Södra Älvsborgs räddningstjänstförbund (SÄRF)	Räddningstjänst	8,4
Sjuhärads samordningsförbund	Olika rehabiliterande insatser åt arbetslösa eller sjukskrivna invånare	0,2
Boråsregionen Sjuhärads kommunalförbund	Tillväxt, regional utveckling, infrastruktur och välfärdsfrågor. Business region Borås ingår här.	0,9

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Väsentliga förändringar i verksamheten

Året har präglats starkt av det växande underskottet inom socialnämnden. Redan vid det första prognostillfället per februari befarades ett underskott på 2 mnkr, detta har sedan succesivt växt för att sluta på över 17 mnkr. Samtidigt så beviljades man ett tillägg-

sanslag på 5,2 mnkr i september vilket gör att egentligen underskott, jämfört med ursprunglig budget, blir över 22 mnkr. Flera orsaker finns till underskottet, bl.a. ett flertal mycket kostsamma placeringar inom individ- och familjeomsorgen som inte var kända i början av året. Underskottet har präglat även andra verksamheter i kommunen med ett inköps- och an-

ställningsstopp från september och borttagande av tjänster inom utbildningsförvaltningen och kommunstyrelseförvaltningen.

Utbildningsnämnden inledde året med ett stort befarat underskott på 12,5 mnkr. Flera åtgärder genomfördes: borttagande av ökad grundbemanning i förskolan, minskning av antalet timavlönade, färre resurstjänster och barnskötare i förskolan och färre lärare och elevassistenter. Totalt handlade det om 18 heltidstjänster som berördes. Åtgärderna visade effekt genom att underskottet kunde hejdas. Ett tilläggsanslag på 7 mnkr beviljades i juni vilket gjorde att resultatet blev ett överskott med 3,4 mnkr. Om tilläggsanslaget exkluderas så blev det istället ett underskott med 3,6 mnkr.

I mars delades bildnings- och omsorgsnämnden i två delar: utbildningsnämnden respektive socialnämnden, med varsin förvaltning. En ny förvaltningschef rekryterades med start från mars vilket innebar att socialnämnden leddes av två förvaltningschefer, en för äldreomsorgen och en för individ- och familjeomsorgen ihop med funktionshinderverksamheten.

Nolåns förskola med fyra avdelningar startade i april 2019. Förskolan är ett provisorium då det handlar om moduler som kommunen hyr, i avvaktan på att Fjällastorps förskola är färdig.

Under 2019 fattades beslut om att delar av lokalerna på Hembygdsvägen ska renoveras och anpassas för daglig verksamhet enligt LSS. För att möjliggöra flytten har en arbetsgrupp med deltagare från samhällsbyggnadsförvaltningen och socialförvaltningen skapats och planeringen är inledd.

Antalet ärenden inom individ- och familjeomsorgen har ökat under året. Förvaltningen har varit dåligt rustad för att hantera detta mot bakgrund av hög personalomsättning och höga sjuktal. Det har inneburit att handläggningen tagit längre tid vilket ökat risken för att mer akuta åtgärder till slut har varit tvunget att vidtas, vilket oftast också brukar innebära högre kostnader.

Inom äldreomsorgen har beläggningen på särskilt boende och på korttidsenheten ökat. Det är i slutet av året även kö till särskilt boende. Inom hemtjänsten har det också handlat om fler brukare jämfört med 2018. Under året har Tingshuset, som används

för bl.a. möten, representation och vigslar, flyttats och iordningsställt och sedan invigts i augusti, (själva huskroppen flyttades i februari). Flytten var en förutsättning för att försäljningen av den ursprungliga tomten skulle kunna ske. Där kommer lägenheter och affärslokaler framöver att byggas. I Tingshuset har bl.a. ventilationen moderniserats och bergvärme installerats. I det tegelröda arresthuset har ett nytt betonggolv gjutits och byggnaden har fått ny el och jordfelsbrytare. Utanför har kommunens entreprenör byggt den nya Tingshusparken med gångar, bänkar, belysning, gräsytor och nyplanterade träd, som också binder ihop de båda byggnaderna.

Lokalerna på Lokes väg, är slutbesiktigade och kan därmed nyttjas. Nya ventilationsaggregat har satts in för att uppfylla lagkraven. Lokalerna var ursprungligen uppförda för att hantera den stora flyktingströmmen 2015 men har av olika skäl stått tomma.

Stiftelsen har påbörjat nybyggnation av 24 lägenheter på Odinslund (beräknad inflyttning augusti 2020) och tecknat avtal för att påbörja byggnation av 13 bostäder i Töllsjö.

Kommunchefen valde att sluta sin anställning före sommaren, under resterande del av året var HR-chefen även t.f. kommunchef. Ny kommunchef är tillsatt och började sin anställning den 7 januari 2020.

Politiska beslut

Den 1 juli 2019 började nya bestämmelser i skollagen (2010:800) att gälla för förskoleklass och åk 1-3. Då infördes Läsa, skriva, räkna – en garanti för tidiga stödinsatser. Huvudmannen ansvarar för att det finns tillräckliga organisatoriska och ekonomiska förutsättningar att uppfylla garantin. Det är en ny arbetsuppgift för lärarna i förskoleklass och innebär en förändrad och utökat ansvar.

Det blev krav på legitimation i fritidshemmet fr.o.m. den 1 juli 2019. Lärare i fritidshem är ett bristyrke på såväl nationell som lokal nivå. Utbildningsnämnden ser över möjligheterna att tillsammans med övriga sjuhäradskommunerna och högskolan i Borås påbörja en arbetsplatsförlagd utbildning.

Alla förskolechefer och rektorer som en huvudman anställer måste ha pedagogisk insikt som de ska ha skaffat sig genom både utbildning och erfarenhet. Från den 1 juli 2019 benämns förskolechef rektor och omfattas av befattningsutbildningen för rektor

rer. Det finns i Bollebygd tre rektorer i förskolan som alla uppfyller dessa krav.

Den omdebatterade nedläggningen av Arbetsförmedlingens kontor har haft begränsad påverkan på verksamheterna i Bollebygds kommun då man sedan tidigare har en välfungerande arbetsmarknadsenhet (AME). Den enda nu synbara effekten av nedläggningen av Arbetsförmedlingen är att AME får färre remisser från myndigheten vilket kommer att innebära att verksamheterna tvingas utveckla en höjd effektivitet för att fånga upp personer som kan vara aktuella för verksamheten.

Utvecklingen på arbetsmarknaden

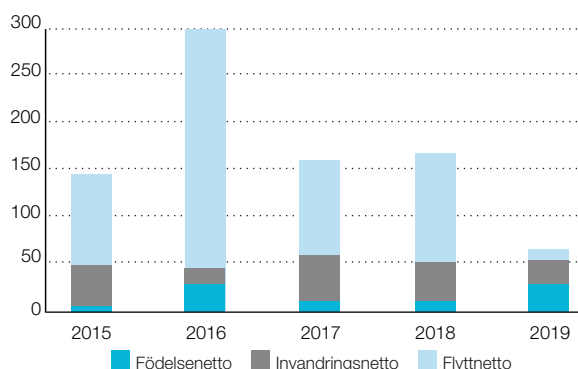
Bollebygds kommun har en låg arbetslöshet. I slutet av året var 2,4 procent öppet arbetslösa, det motsvarade 112 personer. Utöver dessa var det 1,4 procent som deltog i ett program med aktivitetsstöd, det motsvarade 66 personer. I genomsnitt var den öppna arbetslösheten 3,7 procent i länet samt 2,9 procent som deltog i program med aktivitetsstöd. Arbetslösheten i kommunen har inte ändrats särskilt mycket under de senaste åren.

Befolkning

Befolkningen har under året ökat med 68 personer, eller 0,7 procent. Jämfört med tidigare år är det en blygsam ökning, man får gå tillbaka till 2013 för att hitta en mindre ökning. Det är flyttnettot som sticker ut med endast ett överskott med åtta personer, de senaste fem åren har det alltid legat över 100 personer.

	2018	2019
Antal invånare början av året	9 262	9 427
Antal födda	87	97
Antal döda	-76	-66
Födelsenetto	11	31
Inflyttning	616	570
Utflyttning	-500	-562
Flyttnetto	116	8
Invandring	65	58
Utvandring	-26	-33
Invandringsnetto	39	25
Antal invånare slutet av året	9 427	9 495

Förändring av befolkningen 2015-2018

Förskoleåldrarna har minskat med 32 stycken jämfört med 2018, även lågstadieåldrarna har minskat något, medan högstadie- och gymnasieåldrarna har ökat. Samtliga skolåldrar tillsammans har ökat med 26 personer vilket motsvarar 1,6 procent. Om man slår samman alla åldrar mellan 1-18 år har faktiskt antal barn minskat med 6 personer mellan 2018 och 2019.

Åldrar	Grupp	Antal invånare dec. 2019	Förändring ett år
0	Nyfödd	99	+8
1-5	Förskola	570	-32
6-9	F-klass + lågst.	531	-15
Varav 7-9	Lågstadie	388	-38
10-12	Mellanstadie	408	+16
13-15	Högstadie	368	+2
16-18	Gymnasium	353	+23
19-64	Vuxen	5 173	+20
65-74	Yngre pensionär	1 120	-2
75-84	Äldre pensionär	668	+37
85-	Äldre äldre	205	+11
	Summa	9 495	+68

Andra faktorer som leder till behovsförändringar avseende kommunal service

Ökad ärendemängd inom individ- och familjeomsorgen (IFO) Under 2019 har de senaste årens trend med ökat antal ärenden fortsatt inom både vuxenenheten och enheten för barn och unga. Under 2018 inledde individ- och familjeomsorgen totalt ca. 290 ärenden och under 2019 steg antalet till ca. 490 ärenden. Antalet orosanmälningar gällande barn som far illa steg från 143 stycken år 2018 till 246 stycken under 2019. Det finns flertalet anledningar till det ökade antalet ären-

den men anledningarna skiljer sig mycket beroende på vilket område ärendet rör. Det tydligaste området är att antalet ärenden som rör bistånd till äldre har ökat under året vilket beror på att kommunen har ett ökat antal äldre och då ökar också behovet av stöd. Att antalet barnfamiljer i ekonomiskt bistånd har ökat beror sannolikt till viss del på att familjer som tidigare har omfattats av etableringsstöd nu har avslutat sin etablering utan att det har lett till arbete och de har därför behövt ansöka om försörjningsstöd. Att antalet orosanmälningar har ökat är mer komplext och kan bero på flertalet orsaker. Dels kan man se att fler verksamheter har uppmärksammat sin skyldighet att göra en orosanmälan om de misstänker att ett barn far illa vilket gör att individ- och familjeomsorgen nu får orosanmälningar från verksamheter som inte tidigare lämnat sådana. Under 2019 har färre antal barn placerats utanför det egna hemmet jämfört med 2018, däremot har kostnaderna för placeringarna totalt varit högre, då vårdbehovet har varit högre. För vuxenenheten har antalet placeringar ökat under 2019 jämfört med 2018 och det rör sig då framförallt om skyddsplaceringar, alltså där individer placeras utanför hemmet på grund av hot om våld från närstående. Sådana boenden är mycket kostsamma. Sammantaget har den ökade ärendemängden inom IFO resulterat i att utredningstiderna ökat och det tar längre tid från ansökan eller anmälan till beslut.

Det är viktigt med stabilitet och kontinuitet bland personalen, då det finns risk för mer kortsiktiga (och dyrare) åtgärder om klienter ofta får möta ny personal. Personalomsättningen bland handläggarna och cheferna har varit mycket stor under flertal år. En större extern undersökning eller genomlysning av verksamheten kommer att göras under 2020.

Grundsärskola

Elever mottagna i grundsärskolan har ökat. Grundsärskolan är en skolform för elever som på grund av utvecklingsstörning eller bestående hjärnskada inte bedöms nå upp till kunskapskraven i grundskolan. Bollebygds kommun har idag ingen grundsärskola. Elever som mottas i den obligatoriska grundsärskolan erbjuds att läsa som integrerad elev vid någon av kommunens grundskoleenheter alternativt att ansöka om plats vid grundsärskola hos annan huvudman (annan kommun eller fristående skola). Bollebygd har haft få elever de senaste åren. Den ökning som sker är förväntad och rimlig. Totalt går drygt en procent av alla elever i den obligatoriska skolan i en grundsärskola.

Äldreomsorgen – ökade behov

Beläggningsgraden på Bollegården är högre än vad som beräknades till budget 2019. Beläggningsgraden på den somatiska avdelningen har legat mellan 101-104 procent under året. På enheten för boende för demenssjuka är förhållandena liknande, mellan 98-101 procent. Vårdtyngden ökar när fler drabbas av demenssjukdom. På den somatiska enheten har ca 40 procent av de boende utvecklat en demenssjukdom. Fler än tidigare behöver hjälp av två personal samtidigt och parboende förekommer oftare.

Det råder brist på platser på särskilt boende och det har bildats kö. Hittills har sju beslut rapporterats till IVO som ej verkställda. Kommunen riskerar vite om bristen på boendeplatser fortsätter. Socialförvaltningen har påtalat vikten av att bygga nytt för att öka antalet platser på särskilt boende, samt även uttryckt önskemål om fler trygghetsboenden i kommunen.

Korttidsboendet har varit mycket ansträngt under hela året mycket på grund av att fler brukare bor på korttidsenheten i väntan på permanentboende där det nu är kö. Korttidsboendet har 9 rum varav några kan dubbelbeläggas vid behov, under året har de varit dubbelbelagda mer eller mindre hela tiden.

Bostadsanpassning

Antalet bostadsanpassningsärenden ökade med cirka 25 procent jämfört med tidigare år. Förutom ökning av antalet ärenden har ärendena ofta också krävt mer omfattande insatser i form av ombyggnationer av badrum samt installation av hissar, vilket driver kostnader. Det kan handla om en del tillfälliga ökning, men klart är att det ökade antalet äldre kommer leda till fler bostadsanpassningsärenden framöver.

Digitalisering

Arbetet med digitalisering är enligt Sveriges kommuner och regioner avgörande för att effektivisera kommunerna och därigenom kunna hantera de ökade behoven av service som kommer av att det framför allt blir fler äldre men också fler barn och unga. Inom utbildningsförvaltningen har man under året påbörjat en utbildning för att höja lägsta-kompetensen hos samtliga pedagoger inom området IKT (informations- och kommunikationsteknik). Användningen av digitala läromedel är mycket hög och det finns personal inom alla enheter som arbetar med att dela erfarenheter och kunskap kring digitalisering. Programmering är numera en del av ämnena matematik och teknik. Centralt i kommunen har man

infört verktygen E-serve (bokningssystem m.m.), Project companion (planeringssystem) och Infocaption (intern utbildning m.m.). Webbsändningarna av kommunfullmäktiges möten har uppgraderats och ett nytt telefoniavtal finns på plats som gör att mobila tjänster kan utvecklas effektivare. Arbetet med nyckelfria lås inom hemtjänsten pågår och detta beräknas vara infört hösten 2020.

Risker

Finansiella risker

Kommunkoncernen hade vid årsskiftet lån på totalt 412 mnkr (samtliga hos kommuninvest). På grund av det låga ränteläget är räntebindningstiden förhållandevis låg, 1,5 år i genomsnitt i kommunen och drygt två år i stiftelsen. En snabb ränteuppgång skulle påverka kostnaderna inom 1-2 år. Genom att tillsammans med långgivaren bevaka marknaden och agera snabbt bör risken för betydande kostnadsökningar kunna minskas betydligt.

Kommunen står inför ett omfattande investeringsbehov, risken är att driftresultaten de närmaste åren inte i någon större omfattning kan bidra till dessa vilket innebär lånefinansiering. Enligt plan 2020-2022 ligger enbart skattefinansierade investeringar på mer än 300 mnkr avseende förskola, skola, LSS-boende mm. Eftersom dessa sannolikt till stor del kommer lånefinansieras kommer kommunens skulder fördubblas de närmaste åren vilket innebär en allt större ränterisk.

Avseende placeringar har kommunen drygt 5,0 mnkr placerade i fonder. Avkastningen på dessa har varit hög de senaste åren, medlen är placerade utefter den finanspolicy som antagits gällande valutaexponering och så vidare. Den allra största delen av kommunens likvida medel finns idag som vanlig banktillgodohavande med ingen eller mycket låg ränta.

Stiftelsens finansiella risker

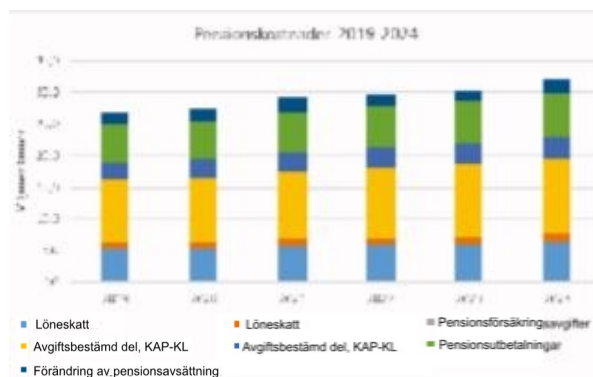
Stiftelsen har en relativt hög skuldsättningsgrad, soliditeten var 17,6 procent 2019. Detta innebär att ränteutvecklingen utgör en risk. Genomsnittsräntan på stiftelsens lån var 0,29 procent (0,19 procent år 2018), vilket är lågt. Lånen är också bundna på relativt kort tid, av skulderna på 217 mnkr så förfaller 97 mnkr inom två år och inga lån är bundna på över fem års tid. Räntexponeringen är alltså i nuläget väldigt gynnsam för stiftelsen, om än riskfylld, om lånen binds på längre tid innebär det högre rän-

tekostnader. Samtidigt är efterfrågan mycket stor på stiftelsens bostäder, vakansgrad och hyresbortfall är mycket lågt och bedöms också vara det under överskådlig tid. Samtliga fastigheter som ägs av stiftelsen är försäkrade till fullvärde.

Kommunens pensionsförpliktelser

De totala pensionsförpliktelserna uppgick till 178,3 mnkr, av denna utgjorde 35,6 mnkr avsättningen i balansräkningen och resterande 142,7 mnkr utgjorde ansvarsförbindelsen utanför balansräkningen. Redovisningen är i enlighet med lagstiftningen. Kommunen har inte tryggt förpliktelserna genom försäkring eller stiftelse, samtliga är så kallade återlånade medel. I balansräkningen finns 5,1 mnkr i olika placeringar men dessa är inte specifikt öronmärkta för just pensionsförpliktelserna.

Kommunen har bytt pensionsadministratör under året, från KPA till Skandia. Någon större skillnad i prognosberäkningarna mellan företagen har inte kunnat ses.

Kostnaden för pensioner kommer att öka. Fram till 2024 handlar det om ca 5 mnkr totalt, dvs i snitt 1 mnkr per år, vilket motsvarar en årlig kostnadsökning på ca 3,5 procent. Ökningen är dock beräknad på ett oförändrat antal anställda och även oförändrade räntenivåer. Även om det kräver en hantering i kommunens budget så är det långt ifrån den största utmaningen som kommunen har att hantera i framtiden. Kommunens totala pensionsförpliktelser utslaget per invånare är något lägre än genomsnittet för landets kommuner: 2018 var det 19 101 kr/invånare medan snittet för alla kommuner var 23 100 kr.

En del kommuner väljer att försäkra hela eller delar av den förmånsbaserade pensionskulden, ca en tredjedel har valt att göra det och i de flesta fall är det en mindre del som försäkras.

Arbetsmarknad och pendling

En stor del av befolkningen pendlar till arbete i annan kommun. Av de som bor i kommunen och har ett arbete så är det bara 31 procent av dessa som också arbetar på en arbetsplats belägen i kommunen. Övriga pendlar alltså ut, främst till Göteborg, Borås och Härryda. Av de som arbetar på en arbetsplats i kommunen så är det drygt hälften som också bor här, övriga pendlar in från främst Borås. Goda kommunikationer är alltså oerhört viktigt för invånarna. Då invånarna arbetar över ett stort geografiskt område och inom flera branscher så är robustheten större mot nedgångar i branscher eller konkurser i enskilda företag.

Några stresstester

Nedan anges vilka effekter som olika förändringar innebär på kommunens ekonomi. Avseende skatteunderlaget påverkar rikstrenden betydligt mer än utvecklingen i den egna kommunen i och med inkomstutjämningsystemet.

Förändring ränta 1 %	+ - 5,0 mnkr
Skatteunderlaget, förändring 1 % (riket)	+ - 2,0 mnkr
Personalkostnader 1 %	+ - 3,7 mnkr
Skattesats 1 kr	+ - 22,0 mnkr
Börsindex 10 %	+ - 0,5 mnkr

Andra händelser av väsentlig betydelse

Hulta golfklubb, belägen strax norr om tätorten Bollebygd, försattes i konkurs i oktober 2019, till följd av ett mycket ansträngt ekonomisk läge till följd av stort medlemstapp. Kommunen hade under 2011 ingått en borgen med 4,7 mnkr. Föreningens bank ställde till följd av konkursen ett krav på kommunen för de lån som föreningen hade om ca 3,6 mnkr. Kommunens resultat 2019 har belastats med en kostnad på 3,0 mnkr efter att man i samråd med konkursförvaltaren bedömt att 0,65 mnkr kan fås tillbaka från konkursboet.

Den tidigare renhållningsentreprenören har ställt krav på kommunen avseende insamling av hushållsavfall 2016-2018. Tvisten gäller olika tolkningar av beräkningsmodellen som ligger till grund för beräkningen av ersättning samt även längden på sträckorna och vid vilka fastigheter ersättning för gångavstånd ska utgå. Entreprenören har även ställt krav mot Marks kommun av samma anledning. Rättslig process pågår men någon förlikning har ännu inte gjorts, bedömningen är att kravet saknar grund till stor del, någon kostnad har inte bokats upp.

Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten

Kommunens mål- och budgetarbete

Kommunens styrmodell beslutades under 2016 i kommunfullmäktige och slår fast de principer som gäller avseende ansvarsfördelning och roller i mål- och budgetprocessen. Kommunfullmäktige fastställer vision och mål och nämndernas budgetramar. Inför 2019 började processen med att kommunstyrelsen i februari 2018 beslutade om budgetförutsättningarna. I dessa ingår en befolkningsprognos och prognosticerade volymer i kommunens verksamheter, prognoser för den ekonomiska utvecklingen och en del prioriterade frågor som bör beaktas. Preliminära ramar för nämnderna och en preliminär investeringsbudget tas fram. Respektive nämnd tog sedan fram egna budgetunderlag utifrån den preliminära ramen, dessa beslutades under maj. Slutlig budget inklusive målen beslutades av kommunfullmäktige i december 2018.

Nämnderna kan även fritt besluta om egna mål för sin verksamhet samt relevanta nyckeltal. För 2019 så beslutade utbildningsnämnden om två och socialnämnden om sex egna mål.

Uppföljning av mål och ekonomi sker kontinuerligt, vid fyra tillfällen per år delges fullmäktige det ekonomiska resultatet och förväntad årsprognos. Målen följs upp i delårsrapporten och i årsredovisningen.

Styrmodellen är under omarbetning, förslaget blev dock återremitterat i kommunfullmäktige i februari 2020.

Kommunens arbete med intern kontroll

Arbetet med internkontroll regleras i det reglemente som beslutades under 2015. Där fastslås kommunstyrelsens och övriga nämnders ansvar. Kortfattat innebär det att varje nämnd ska göra en risk- och väsentlighetsanalys årligen och sedan rapportera vilka kontroller som gjorts och resultaten av dessa. Kommunstyrelsen ska årligen utvärdera den samlade interna kontrollen och rapportera detta till kommunfullmäktige samt eventuellt föreslå förbättringar. Kommunstyrelseförvaltningen gör dessutom vissa stickprovskontroller årligen, en plan för detta presenteras i kommunstyrelsen.

Styrning av Stiftelsen Bollebygds hyresbostäder

Kommunfullmäktige utser ledamöter till stiftelsens styrelse för varje mandatperiod, totalt tio stycken inklusive ersättare. Styrelsen utser VD. Det är främst

via de olika partierna och deras dialog med sina representanter i stiftelsens styrelse som påverkan kan ske politiskt.

God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

Avstämning av mål för god ekonomisk hushållning

Kommunfullmäktige beslutade för 2019 om två finansiella mål:

1. *Det ekonomiska resultatet ska över tid motsvara 3 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag.*

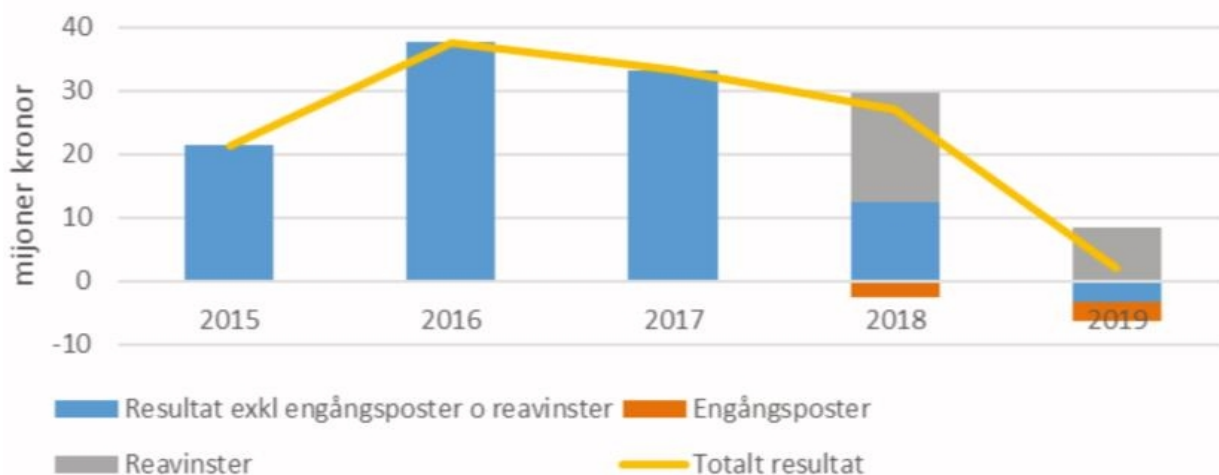
Kommunens resultat 2019 var ett överskott med 2,2 mnkr, det motsvarar 0,4 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag.

Kommunen har haft goda resultat under de senaste åren och att nå målet om 3 procent har aldrig varit något problem, inte heller att nå 4 procent, som må

let var för åren t.o.m. 2018 har varit något problem. Formuleringen ”över tid” har tolkats som ett ovägt genomsnitt av de senaste tre årens resultat

I målet så angavs inget om att reavinster eller andra engångsposter ska exkluderas, dessa har varit aktuella för 2018 och 2019. Rimligtvis bör reavinster exkluderas, vilket innebär att resultatet minskas till -1,1 procent för 2019 och 1,9 procent för 2018. Genomsnittet för de tre senaste åren blir 2,5 procent vilket innebär att målet inte nås.

Reavinster uppgick till 17,2 mnkr för 2018 och 8,5 mnkr för 2019 och består av tomtförsäljningar. Engångsposterna utgjorde för 2019 Hulta golfklubbs konkurs och infriandet av kommunens borgen som beräknats till 3 mnkr, inklusive 650 tkr som kommunen antar fås tillbaka.

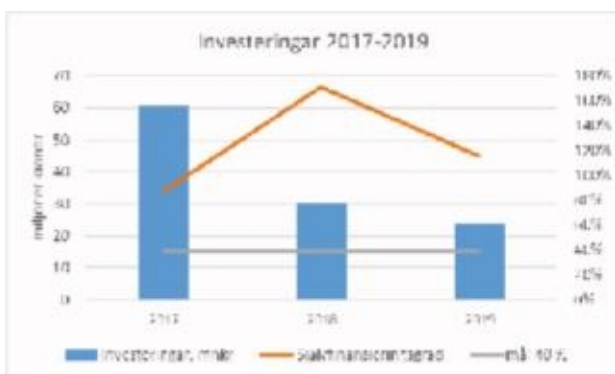

Kommunens resultat de senaste fem åren i miljoner kronor. Resultatet har för 2018 och 2019 bestått av reavinster samt vissa engångsposter, för åren 2015-2017 förekom inte det. Linjen visar det totala resultatet som för 2019 var 2,2 mnkr.

	2015	2016	2017	2018	2019
Resultat	4,9 %	8,1 %	6,6 %	5,2 %	0,4 %
...snitt senaste tre åren	3,0 %	4,9 %	6,5 %	6,6 %	4,1 %
Exklusive reavinster	4,9 %	8,1 %	6,6 %	1,9 %	-1,1 %
...snitt senaste tre åren	3,0 %	4,9 %	6,5 %	5,5 %	2,5 %

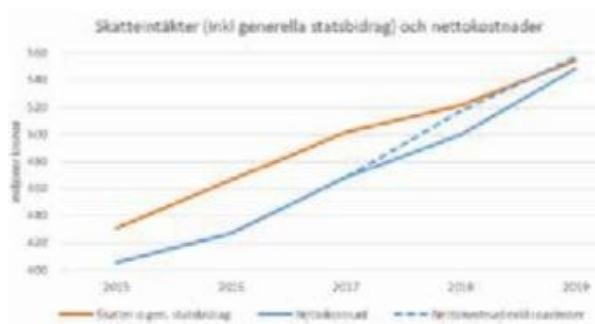
2. Över tid ska minst 40 procent av kommunens skattefinansierade investeringar och exploateringar finansieras med egna medel.

Skattefinansierade investeringar och exploateringar uppgick till 23,6 mnkr 2019. Resultatet ihop med avskrivningarna uppgick till drygt 27 mnkr vilket innebär att samtliga av dessa investeringar har kunnat finansieras med egna medel (116 procent). Även ihop med 2018 och 2017 nås målet om minst 40 procent självfinansiering med god marginal.

Diagrammet visar investeringsvolymen (staplarna) för åren 2017-2019. Detta är de skattefinansierade investeringarna samt exploateringarna, avgiftsfinansierade investeringar ingår inte, dvs. de ska finansieras genom VA-taxan.

Nettokostnadsutvecklingen

Verksamhetens nettokostnader ökade med 9,7 procent medan skatteintäkterna ökade med 6,3 procent. Det är viktigt att nettokostnaderna långsiktigt inte ökar mer än skatteintäkterna, men under de tre senaste åren har det dessvärre varit så. Totalt har då nettokostnaderna ökat med drygt 17 procent medan skatteintäkterna ökat med drygt 10 procent. Om reavinstererna exkluderas så blir ökningen av nettokostnaderna högre, ca 19 procent.

Personalkostnaderna

Personalkostnaderna ökade totalt med 3,3 procent. Om man exkluderar pensionskostnaderna –som

var relativt höga 2018 pga. engångseffekter– så blir ökningen mellan åren 4,7 procent istället. Det är en lägre ökningstakt än vad som var fallet under åren 2015-2018, där personalkostnaderna, exklusive pensionerna, har ökat i snitt med hela 10 procent per år. I snitt så fick varje person som var med i löneöversyn 2019 en löneökning på 2,5 procent. Skillnaden mellan 4,7 och 2,5 är 2,2 procent vilket främst består av volymökningar av personal, mellan december 2018 och december 2019 hade antalet anställda personer ökat med 2,0 procent.

Övrigt kring intäkter och kostnader

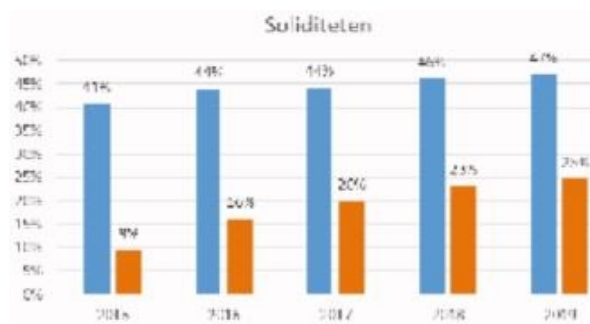
Intäkterna uppgick till 117,3 mnkr vilket är lägre än 2018 (121,9 mnkr). Minskningen beror främst på att reavinstererna var högre 2018 men statliga bidrag från Migrationsverket var också lägre.

Kommunens kostnader för bidrag var knappt 3 mnkr högre vilket beror på högre kostnader för bostadsanpassningsbidrag och mer ersättningar som kommunen betalar till Försäkringskassan för det så kallade 20-timmarsansvaret inom assistansen. Kostnaden för försörjningsstöd är enbart 2,5 procent högre (172 tkr).

Kostnaden för köpt verksamhet var hela 21,4 mnkr högre jämfört med 2018. Av denna ökning så står individ- och familjeomsorgen för 16,0 mnkr. Procentuellt är det en mycket kraftig ökning, ungefär tre gånger högre kostnad än 2018. Övriga delar inom köpt verksamhet som har ökat är relativt jämnt fördelat mellan skola och funktionshinder. Kostnaden för inhyrd personal ökade från 2,4 till 3,2 mnkr. Övriga kostnader förutom det ovanstående utgjorde 70,9 mnkr vilket är ca 500 tkr mer än 2018.

Ekonomisk ställning

Eftersom kommunens totala resultat varit positivt och skulderna har minskat så har soliditeten stärkts något jämfört med 2018, från 46 till 47 procent. Om ansvarsförbindelsen avseende pensioner räknas in så blir soliditeten 25 procent, även den har stärkts jämfört med 2018.

Användningen av leasing

Typ	Framtida leasingavgifter (tkr) förfaller:	per 2019	per 2018
Operationell leasing	Inom 1 år	3 700	4 976
	Senare än 1 år men inom 5 år	1 956	3 297
	Senare än 5 år	0	0
Finansiell leasing	Inom 1 år	168	72
	Senare än 1 år men inom 5 år	798	398
	Senare än 5 år	0	0

Kommunen leasar främst fordon inom hemtjänst och övrig omsorgsverksamhet samt inom samhällsbyggnadsverksamheten. Även viss datautrustning leasas. Uppgifter om framtida minimileaseavgifter (i tkr) som ska betalas inom de närmaste fem åren finns i tabellen.

Budgetavvikelser

Nämnd	Helår 2019			Helår 2018
	Utfall	Budget	Avvikelse	Utfall
<i>Belopp är i tkr</i>				
Kommunfullmäktige	-1 446	-1 417	-49	-946
Kommunstyrelsen	-51 152	-55 858	4 706	-57 114
Utbildningsnämnden	-266 690	-270 091	3 401	-248 984
Socialnämnden	-190 951	-173 716	-17 235	-160 880
Samhällsbyggnadsnämnden	-37 499	-37 194	-305	-33 706
Revisionen	-925	-816	-109	-808
Valnämnden	-193	-180	-13	-167
Överförmyndare	-751	-780	29	-713
Jävsnämnden	-33	-70	37	-16
Summa nämnder	-549 660	-540 122	-9 538	-503 334
Ofördelad budget	0	-2 000	2 000	0
Lönerörelse	0	-670	670	0
Räntenetto, (inkl. finansförvaltn.)	-7 467	-6 700	-767	-11 133
Borgen Hulta golfklubb	-3 000	0	-3 000	-
Anläggningsbidrag	-480	-480	0	-
Återställn av avsättningen	-	-	-	6 000
Återställning av Kråkvägen	-	-	-	-3 216
Reavinster	8 527	0	8 527	17 222
Summa ovan	-552 080	-549 972	-2 108	
Skatteintäkter och generella statsbidrag	554 286	550 000	4 286	521 445
Årets resultat	2 207	28	2 178	26 985

Tabellen ovan visar nämndernas budgetavvikelser och utfall. Kommunens budgeterade resultat i bokslutet var 28 000 kronor (28 tkr). Eftersom nämndernas utfall även innehåller delar av finansnettot så är tabellen inte fullt jämförbar med kommunens resultaträkning.

Kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige lämnade ett underskott med -49 tkr. Orsaken till underskottet är att flera utbildningar har hållits med nyvalda ledamöter i början av 2019. För detta så har ledamöterna erhållit arvode och flera av deltagarna har tillhört andra nämnder. För enkelhetens skull så har samtliga dessa arvodeskostnader belastat kommunfullmäktige och inte fördelats på respektive nämnder. Samma sak gäller även det arvode som ledamöterna får för att läsa elektroniska handlingar, även detta har belastat kommunfullmäktige för enkelhetens skull.

Kommunstyrelsen

Resultatet för 2019 var ett överskott med 4,7 mnkr. Överskottet beror på bl.a. att hyreskostnaderna inte blivit så höga som budgeterat eftersom två lokaler inte ansågs färdiginvesterade förrän en bit in på året och därmed genererades inga hyreskostnader för kommunstyrelsen, det gav ett överskott på 1,4 mnkr. Inom IT-verksamheten var det överskott med 1,1 mnkr då en del inköp inte genomförts i den takt som tidigare planerats. Det är även överskott för personalkostnaderna då en tjänst varit vakant under senare delen av året. Kostnader för arkivkon-

sult var klart lägre än 2018, då det arbetet till största delen är färdigt, vilket också bidrog till överskott mot budget. Slutligen så bidrog inköpsstoppet från september med att minska de övriga kostnaderna.

Utbildningsnämnden

Utbildningsnämnden totalt sett redovisar ett överskott på 3,4 mnkr. Förskolan redovisar ett överskott på 4,1 mnkr till följd av de personalneddragningar, 3 tjänster samt minskning av timvikarier, som inleddes under våren och som möjliggjorts av minskade volymer förskolebarn. Verksamheten grundskola och fritidshem redovisar ett underskott på -4,0 mnkr, högre personalkostnader än budgeterat var orsaken. Personalkostnaderna är höga p.g.a. av högre bemanning i form av bl.a. elevassistenter avseende elever med omfattande stödbehov och för året en stor ökning av särskoleelever. I juni tilldelades särskolan ett tilläggsanslag på 4,0 mnkr till följd av de ökade volymerna. Utöver detta har verksamheten minskat med 15 tjänster främst fr.o.m. höstterminen för att nå en budget i balans under 2020. Gymnasieskolan redovisar ett positivt resultat på 1,9 mnkr. I juni tilldelades gymnasieverksamheten ett tilläggsanslag på 3,0 mnkr för ökade volymer och kompensation för att kostnader för busskort inte ingått för de ökande volymerna i budget. Fritidshem och främst förskolan har minskade elevvolymerna medan grundskolan och främst gymnasiet har en stor ökning jämfört med budgeterade volymer

Socialnämnden

Socialnämnden redovisar ett underskott på -17,2 mnkr. Det är underskott inom både äldreomsorg, funktionsnedsättning och individ- och familjeomsorgen. Äldreomsorgens underskott på -1,8 mnkr finns främst inom hemtjänsten där volymerna har ökat. De beslutade timmarna har t.ex. ökat med 12 procent. Antalet brukare som har mer än 120 timmar hemtjänst i månaden har ökat och var 11 stycken i slutet av året, vilket är ganska många. Har man så många timmar så brukar det rent ekonomiskt vara mer fördelaktigt att bo på ett särskilt boende istället, men detta beror naturligtvis både på den enskildes önskan men också tillgången på platser. Nettokostnadsökningen för hela äldreomsorgen är 4,5 procent jämfört med 2018.

Område funktionsnedsättning visar ett underskott på -4,4 mnkr. Inom assistansverksamheten är det ett underskott på -1,5 mnkr. Främst handlar det om att Försäkringskassan inte ersätter kommunen fullt

ut för den assistans som utförs, orsakerna kan vara flera, bl.a. att kommunen bedömt behoven som större än Försäkringskassan och att detta även utförs av kommunen. När det handlar om det så kallade 20-timmarsansvaret så har antalet ökat mot tidigare år vilket gett ett underskott på -0,8 mnkr.

Boende för funktionshinder följer budget någorlunda medan daglig verksamhet visar underskott med -0,6 mnkr. Individ- och familjeomsorgen slutligen visar ett underskott med hela -11,3 mnkr. Orsaken är främst mycket kraftig kostnadsökning för köpta platser, ca 15 mnkr högre kostnad än 2018. Antalet skiljer sig inte så stort från 2018 men kostnaden per plats är mycket högre. Omfattningen på detta var inte känd vid ingången av 2019 utan var något som har utvecklats under året.

Samhällsbyggnadsnämnden

Nämnden redovisade ett underskott på -0,3 mnkr. Den främsta anledningen till underskottet var en stor ökning av bostadsanpassningsbidrag som översteg budgeten med 1,9 mnkr, orsaken var ett antal kostnadskrävande insatser. Arbete med översiktsplan och andra planer har inte utförts i förväntad omfattning samtidigt som en del tjänster varit vakanta vilket innebar ett överskott avseende fysisk och teknisk planering. Dyrare vinterväghållning (flisning och halkbekämpning) i början på året samt betydligt högre kostnader för lagning och elkostnader för gatubelysning genererade ett underskott inom gator och vägar. Miljö- och hälso- och skydd har tagit in mer intäkter än beräknat. De ökade intäkterna kan till stor del relateras till avloppstillsynen som pågår utefter fastställda riktlinjer.

Övriga nämnder

Övriga nämnder är revisionen, valnämnden, överförmyndaren och jävsnämnden. Resultatet för dessa är tillsammans -56 tkr. Detta är små verksamheter som inte ska avvika från budget i någon större utsträckning. Revisionen har ett underskott på 109 tkr men detta beror bl.a. på inköp av ett antal datorer. Under 2019 har revisionen haft både nyvalda ledamöter och några ledamöter från den avgående revisionen som alltså avslutar sina uppdrag först då 2018 är färdigreviderat, det har inneburit något högre arvodeskostnader än vad som var budgeterat. Det är dessa två faktorer som ligger bakom revisionens underskott.

Övriga poster

Den ofördelade budgeten på 2,0 mnkr har inte nyttjats under året, så var fallet även 2018, och det ger följaktligen ett överskott på 2,0 mnkr. Lönerörelsen var ursprungligen budgeterad till 9,0 mnkr men de belopp som medarbetarna har fått i löneöversynen motsvarade en kostnad på drygt 8,3 mnkr och det är detta som nämnderna fått i extra budgetram under året. Då ingår en schablon för löneökningar för timavlönade också. Kvar finns 670 tkr som ger ett överskott. Utfallet för räntenetto inklusive finansförvaltningen var 0,7 mnkr sämre än budgeterat. Pensionskostnaderna följde budgeterat hyfsat, däremot ökade semesterlöneskulden något. Infriad borgen för Hulta golfklubb har beskrivits i avsnittet andra händelser av väsentlig betydelse, det är här kostnaden tas på 3,0 mnkr. Reavinster på 8,5 mnkr var främst försäljning av tomter på Tyftet 2, ca 5,3 mnkr, men även försäljning av en bit mark för 1,6 mnkr. Försäljningen av marken där Tingshuset stod samt flytten av huset gav en nettointäkt på 1,7 mnkr. Se mer i avsnittet om redovisningsprinciper kring hanteringen. Skatteintäkter och generella statsbidrag var 4,3 mnkr bättre än budgeterat.

Det budgeterade resultatet

De extra tillskotten som två av nämnderna har fått under året har tagits från det budgeterade resultatet. I kommunfullmäktiges budget för 2019, som beslutades i december 2018 så var det budgeterade resultatet 12,2 mnkr. Men i och med att först utbildningsnäm-

den och sedan socialnämnden har erhållit 7,0 respektive 5,2 mnkr så är det budgeterade resultatet istället 28 tkr. Hanteringen med att äska extra budgetmedel under löpande år och sedan erhålla dessa skapar en hel del extra arbete och försvårar jämförelser under året kring nämndernas ekonomi. När uppföljningar görs under året så kan en avvikelse i början på året på t.ex. -3 mnkr förbättras till -1 mnkr, men detta kan alltså bero på extra budgetmedel och inte på något konkret arbete med åtgärder. Ytterligare arbete behöver sedan läggas på att förklara dessa förändringar.

Prognossäkerheten under året

Nämnderna har lämnat prognoser vid fyra tillfällen under året. Prognoserna för skatteintäkter, räntenetto m.m. och reavinster har stämt hyfsat bra, speciellt med tanke på att det kan handla om ganska svåra delar att prognosticera. Nämnderna däremot har inte träffat särskilt rätt. För att utvärdera prognossäkerheten måste man exkludera de extra budgettilldelningarna. Utbildningsnämnden började med ett stort underskott som sedan förbättrades allteftersom åtgärder gav effekt, från augusti stämde prognoserna mycket bra. Socialnämndens prognoser blev successivt sämre, men det berodde till stor del på att flera köpta platser inte var kända i början av året och därefter inte heller hur lång tid de skulle verkställas.

Samhällsbyggnadsnämndens prognoser underskattade den höga kostnadsutvecklingen avseende bostadsanpassningsbidrag i slutet av året.

Nämnd/motsv.	februari	april	augusti	oktober	Bokslut
Kommunfullmäktige, m.fl.*	0	-200	-180	-200	-105
Kommunstyrelsen	0	0	2 700	4 000	4 706
Utbildningsnämnden	-12 500	-8 600	3 500	3 100	3 401
<i>Exkl extra budgettilldelning 7,0 mnkr</i>	<i>-12 500</i>	<i>-8 600</i>	<i>-3 500</i>	<i>-3 900</i>	<i>-3 599</i>
Socialnämnden	-2 000	-7 600	-17 400	-13 000	-17 236
<i>Exkl extra budgettilldelning 5,2 mnkr</i>	<i>-2 000</i>	<i>-7 600</i>	<i>-17 400</i>	<i>-18 200</i>	<i>-22 436</i>
Samhällsbyggnadsnämnden	0	0	500	1 000	-305
Summa nämnder	-14 500	-16 400	-10 880	-5 100	-9 538
Ofördelad budget	0	2 000	2 000	2 000	2 000
Lönerörelse	0	0	670	670	670
Räntenetto, (inkl. finansförvaltningen)	0	0	-818	-1 000	-767
Borgen Hulta golfklubb	0	0	0	-3 000	-3 000
Reavinster	5 000	6 500	6 800	6 800	8 527
Skatteintäkter och generella statsbidrag	2 400	2 800	4 000	4 400	4 286
Summa ovan	-7 100	-5 100	1 772	4 770	2 178
Budgeterat resultat	12 228	12 228	5 228	28	28
Prognos resultat ovan	5 128	7 128	7 000	4 798	2 206
Prognos avrundat i uppföljningsrapport	5-7 mnkr	6-8 mnkr	7 mnkr	4,8 mnkr	2,2 mnkr

* Revisionen, valnämnden, överförmyndare och jävsnämnden

Investeringsredovisning

Verksamhet	Budget	Utfall	Differens
Park, fritid			
Tingshusparken	2 800	3 132	-332
Malmgården , belysning	242	45	197
Gata			
Kommunala gång & cykelvägar	1 500	190	1 310
Fartdämpande åtgärder Olsfors	200	0	200
GC-väg Göteborgsvägen	2 315	0	2 315
Fastighet			
Ny skola, förskola, idrottshall	11 642	1 771	9 871
Moduler förskola	2 495	3 373	-878
Tillgänglighetsanpassningar	600	299	301
Strategiska mark- och fastighetsförvärv	25 000	4 666	20 334
ordningsställande Hembygdsvägen	8 000		8 000
Bollebygd f-6		350	-350
Övrigt samhällsbyggnadsförvaltningen			
Fiber	800	0	800
Årligt anslag reinvesteringar	800	118	682
System- och uppgraderingskomplettering	300	0	300
Ungdomsråd, multiarena	500	0	500
Övriga nämnder			
IT, digitalisering m m KS	3 600	1 320	2 280
Inventarier utbildningsnämnden	800	725	75
Inventarier socialnämnden	800	460	340
Delsumma skattefinansierad verksamhet	62 394	16 449	46 945
Renhållning			
Åtgärder på Råssa ÅVC	1 430	857	573
Va			
Reservvattenförsörjning Bollebygd	1 000	0	1 000
Ny vattentäkt och verk Tölvsjö	3 135	532	2 603
VA-plan	696	104	592
Övervakningssystem VA-verken	500	674	-174
Reinvesteringar VA-nät	2 500	624	1 876
Överföringsledning	750	186	564
VA-åtgärder Malmgården	714	725	-11
Delsumma intäktsfinansierad verksamhet	10 725	3 702	7 023

Investeringsredovisning forts.

Exploateringar			
Prästgården	5 000	9	4 991
Prästgårdsgärdet/ Fjällastorp	7 000	1 317	5 683
Malmgården GC-väg	500	136	364
Gästgivarvägen (Malmgården)	3 500		3 500
Malmgården (förbättringsarbeten)	5 663	4 533	1 130
Bergadalen, etapp 2	8 680	272	8 408
Tyftet 2	961	126	835
Grönkullen/ Getabrohult	6 061	-40	6 101
Kråketorp / Kulla	741	26	715
Forssa	5 000	0	5 000
Div plankostnader		535	-535
Delsumma exploateringar	43 106	6 914	36 192
Totalsumma	116 225	27 065	89 160

Investeringarna avser dels de objekt som budgeterades i samband med årsbudgeten, dels sådana objekt som ombudgeterades av fullmäktige i april 2019 eftersom de av olika anledningar inte fullgjordes i sin helhet under 2018. Totalt uppgick investeringsbudgeten till 116 225 tkr, knappt 25 procent nyttjades.

Malmgården/ Tingshusparken

Arbetena på Malmgården och flytt av Tingshuset har redovisats i olika delar (park, VA, GC-väg, belysning, flytt och förbättringsarbeten på huset). De totala kostnaderna under perioden har uppgått till 16,5 mnkr för hela projektet, till detta kommer en intäkt på 6,0 mnkr. Av intäkten har 4,3 mnkr kvittats mot själva flyttkostnaden medan 1,7 mnkr redovisas som reavinst. Mer om hanteringen finns i avsnittet om redovisningsprinciperna.

Gång- och cykelvägar

Avser Övregårdsvägen, 50 procent finansieras av trafikverket, projektet slutredovisades under året.

Fastigheter

Markarbetena avseende förskolemodulerna blev dyrare än förväntat. Strategiska markförvärv avser markköp Getabrohult, därutöver har mark i Töllsjö sålts till Bollebo. I nuläget är inga ytterligare objekt planerade att köpas in. Avseende Hembygdsvägen pågår översyn av antalet kontorsplatser och lokaler för LSS-verksamhet. Det är oklart när en eventuell ombyggnad kommer påbörjas.

Renhållning

Arbetena kring ombyggnation av återvinningscentralen slutfördes under varen.

VA

Provpumpning pågår, för att utreda om föreslagen lokalisering av vattentäkt i Töllsjö, ger den kapacitet som behövs för samhällets utveckling samt om tillräcklig tillrinning sker. Bedömning behöver göras avseende reinvesteringsbehov i befintligt verk alternativt ett nytt vattenverk med placering i anslutning till framtida ny vattentäkt i Töllsjö. Arbeta med lokalisering av ny täkt pågår.

Exploatering

Utöver Malmgården utfördes en del VA-och gatuarbeten vid Prästgårdsgärdet/ Fjällastorp pågår förstudier. För Bergadalen 2-3 förväntas en del plankostnader. Inom projektet Tyftet 2 har ytterligare sex tomter sålts under året. För övriga projekt var kostnaderna låga under året. Diverse plankostnader avser arbetet med bland annat Källevägen, Buagärde och Tyftet 1. Kostnader för översiktsplanen redovisas inom driftbudgeten.

Fleråriga projekt

- Malmgården/Tingshuset redovisas ovan, total bruttokostnad 16,5 mnkr 2017- 2019
- Nya skolan (Fjällastorp) nedlagda kostnader 2017– 2019, 3,1 mnkr (konsultkostnader)
- Åtgärder Råssa, ÅVC 2017- 2019, 15,8mnkr
- Övervakningssystem, VA-verken, 2015-2019, 2,8 mnkr
- Prästgårdsgärdet/ Fjällastorp, 2017-2019, 3,2 mnkr
- Bergadalen, etapp 2, 2016-2019 1,6 mnkr
- Tyftet, etapp 2 2016-2019, 11,3 mnkr kostnader, intäkter 25,4 mnkr.

Balanskravsresultatet

Balanskravsutredning	mnkr
Årets resultat enligt resultaträkningen	2,2
-Reducering av samtliga realisationsvinster	
+Justering av realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet	
+Justering av realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet	
+/- Orealiserade vinster och förluster i värdepapper	-0,7
+/- Återföring av realiserade vinster och förluster i värdepapper	
=Årets resultat efter balansjusteringar	1,5
-Reservering av medel till resultatutjämningsreserv	RUR saknas
+Användning av medel från resultatutjämningsreserv	RUR saknas
=Balanskravsresultat	1,5

Enligt kommunallagen måste en kommun visa överskott, om underskott uppstår så ska det återställas

inom tre år. Det resultat som ska utvärderas är det så kallade balanskravsresultatet då reavinster mm undantas. Kommunens balanskravsresultat för 2019 är 1,5 mnkr. Det finns inga underskott sedan tidigare år som ska återställas. Kommunen saknar resultatutjämningsreserv.

Förväntad utveckling**Kommunens ekonomi**

Efter ett antal år med betydande överskott minskade resultatet kraftigt under 2019, utan reavinster hade resultatet visat ett underskott. Den främsta orsaken till det försämrade resultatet var socialnämndens underskott som trots ett tilläggsanslag på 5,2 mnkr hamnade på -17,2 mnkr. Olika statistikdatabaser visar entydigt på att Bollebygd har en anmärkningsvärd omfattande kostnadsökningstakt jämfört med andra kommuner inom främst individ- och familjeomsorg. Det är därför ytterst angeläget att en grundläggande analys över orsaken till detta görs tidigt under 2020.

Parallellt med den snabba kostnadsökningen inom IFO beslutade riksdagen om ett nytt utjämningsystem där mer medel skulle riktas till kommuner med en svag socioekonomi. Variabler som utbildningsnivå, löneläge, ohälsotal, arbetslöshet m.m. viktades delvis om vilket innebar att Bollebygd förlorade 10 mnkr på förändringen, bland de största förlorarna i landet. Detta gör kostnadsutvecklingen inom IFO än mer förbryllande, uppenbarligen förklarar inte kommunens befolkningssammansättning de ökade kostnaderna.

Bollebygd är inte ensam om att stå inför betydande utmaningar. SKR (Sveriges kommuner och regioner) har beräknat att gapet mellan kostnader och intäkter fram till 2023 är 33 miljarder, vilket för Bollebygds del motsvarar cirka 33 miljoner kronor. Anledningen är allt fler barn och äldre samtidigt som personer i förvärsålder minskar relativt sett. Allt fler äldre har redan börjat märkas vilket inneburit att behovet av fler äldreboendeplatser blivit alltmer akut.

Budgetläget för 2020-2022

De finansiella målen anger att det ekonomiska resultatet över mandatperioden ska motsvara 3,0 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag. 2019 uppgick resultatet till 0,4 procent och i 2020-års budget till 1,5 procent. Detta innebär en resultatnivå på runt 5 procent 2021–2022 ifall målet ska uppnås.

Med tanke på utgångsläget 2020 och de utmaningar kommunen står inför förefaller det högst osannolikt att målet kommer nås. Detta innebär att länedelen i framtida investeringar kommer öka. Nämnderna har de senaste åren påtalat omfattande investeringsbehov avseende skollokaler, äldreboende, LSS-boende, lokaler för daglig verksamhet samt kontorslokaler. Till detta kommer de avgiftsfinansierade investeringarna, främst överföringsledning till Gryaab. Nu gällande investeringsplan för perioden 2020-2022 uppgår till 534 mnkr, vilket kan jämföras med 140 mnkr som investerades 2017-2019.

Planarbete

Arbetet med en ny översiktsplan påbörjades vid årsskiftet. Översiktsplanen omfattar hela kommunen och anger inriktningen för den långsiktiga utvecklingen av kommunen. Översiktsplanen ger vägledning om beslut kring hur mark- och vattenområden ska användas samt för hur den redan byggda miljön ska utvecklas. Varje kommun ska ha en aktuell översiktsplan enligt plan- och bygglagen.

Stiftelsens framtid

Underhållskostnaderna kommer att öka den närmaste femårsperioden eftersom stamrenoveringar kommer att genomföras. Samtidigt har Bollebo en vision om att bygga 240 nya bostäder de närmaste åtta åren. Under 2020 kommer 37 nya bostäder att tillskapas.

Väsentliga händelser efter bokslutsdagen

Inga händelser av väsentlig art har uppstått. Detta gällde fram till början av mars. Därefter har kommunen precis som övriga samhället påverkats av Corona-pandemin, mycket stora osäkerheter är förknippade med denna och analyser kring detta får lämnas i senare rapporter 2020.

Väsentliga personalförhållanden

Attraktiv arbetsgivare

Alla medarbetare i Bollebygds kommun bidrar till att de invånare som de möter får den service och kvalitet som de har rätt till. En viktig förutsättning för det är att kommunen är en attraktiv arbetsgivare med goda förutsättningar att behålla, utveckla, belöna och rekrytera kompetenta medarbetare och på det sättet trygga kompetensförsörjningen. Under året har kommunen fortsatt märkt av konkurrensen

på arbetsmarknaden och flertalet av yrkesgrupperna är nu så kallade bristyrken. Det gör att arbetet med att skapa så god arbetsmiljö som möjligt har varit i fokus under året och också måste fortsätta att vara i fokus i framtiden. Under 2019 genomfördes en medarbetarenkät som visade att det hållbara medarbetarengagemanget (HME) hade minskat något sedan mätningen 2017 men ändå befinner sig på en hög nivå. HME är ett sammanvägt resultat av nio frågor inom områdena motivation, ledarskap och styrning. HME mäts i alla kommuner och resultatet i nedan bild är i kolumn totalt 2017 och totalt 2019 Bollebygds resultat. Kolada 2018 är ett genomsnitt av resultatet för alla Sveriges kommuner.

	Bollebygds kommun		Snitt landet
	2019	2017	2018
HME	80	81	79
Motivation	81	83	80
Ledarskap	79	81	78
Styrning	80	80	79
HME män	77	79	78
HME kvinnor	81	82	79

Resultatet i medarbetarenkäten visar också att medarbetarna trivs på sin arbetsplats men att det finns utvecklingsområden i organisering av arbetet, balansen mellan krav och resurser och behov av att skapa förutsättningar för cheferna att leda sina medarbetare.

MOTIVATION

HME

LEDARSKAP

STYRNING

Ledarutveckling och medarbetarutveckling

Alla chefer och medarbetare har en individuell utvecklingsplan utifrån verksamhetens mål. För att nå verksamhetens mål är en utvecklad dialog mellan chefer och medarbetare viktigt. Under året har pilotprojektet med att prova en ny uppföljningsmodell av medarbetarna, den röda tråden, utvärderats med gott resultat och utifrån det utökats till fler verksamheter. Pilotprojektet kommer att utvärderas under 2020.

Rekryteringsbehov

Pensionsavgångar, personalomsättning men även ökad efterfrågan på välfärdstjänster gör att Bollebygds kommun har ett kontinuerligt rekryteringsbehov. Det finns en tydlig konkurrens på arbetsmarknaden och det är i många fall svårt att hitta medarbetare med rätt kompetens. Flertalet av kommunens yrkeskategorier är så kallade bristyrken vilket innebär att det inte finns tillräckligt med tillgänglig arbetskraft på arbetsmarknaden. Svårigheten att rekrytera vikarier har bidragit till en ansträngd situation i de verksamheter som en vakans uppstått.

Mångfald och jämställdhet

Under 2019 har arbetet med att integrera jämställdhets- och mångfaldsfrågorna i kommunen fortsatt. Utifrån Diskrimineringslagen ska arbetsgivaren göra en jämställdhetsanalys av lönerna varje år. Jämställdhetsanalysen som genomförts 2019 visar att löneskillnaderna mellan män och kvinnor minskar och att arbetet med beslutad lönestruktur och lönestrategi utifrån befattning, jämställda löner och marknadsanalys varit lyckosamt och bör fortsätta över tid.

Heltid som norm

I kollektivavtalet mellan Sveriges Kommuner och Regioner och Kommunal från 2016 regleras att samtliga kommuner senast 31 maj 2021 ska ha infört heltid som norm i alla Kommunals yrkeskategorier. I Bollebygd innefattas samtliga yrkesgrupper inom vård, skola, omsorg, lokalvård och måltidsverksamhet av kollektivavtalet. Överenskommelsen innebär i praktiken att redan anställda ska erbjudas att arbeta heltid, att alla nya medarbetare ska anställas på heltid samt att de med heltidsanställning också ska arbeta heltid. Arbetet med heltid som norm har under året pågått i liten skala men bör under kommande år intensifieras för att leva upp till kollektivavtalet i tid.

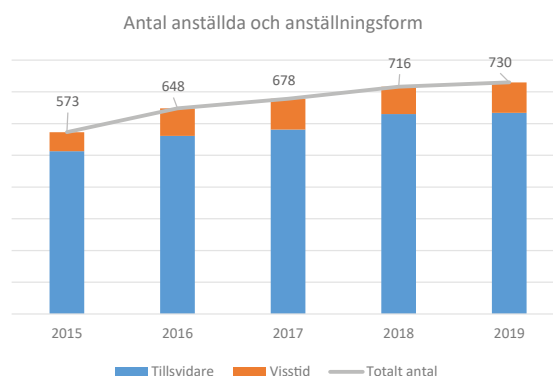
Hälsa och arbetsmiljö

Arbetsmiljön i kommunens verksamheter ska både

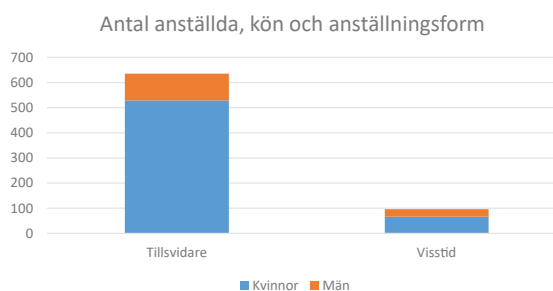
främja hälsa och förebygga ohälsa. Arbetet med att förtydliga arbetsmiljörutiner har under året fortsatt. Det ekonomiska läget har dock bidragit till en upplevd försämrad arbetsmiljö för många medarbetare. Ca 50 procent av kommunens medarbetare har nyttjat friskvårdbidraget och även möjligheten att gå på subventionerad massage har nyttjats flitigt. För att främja hälsa och välmående har medarbetarna tillgång till personalstöd genom kostnadsfri rådgivning av både privat och arbetsrelaterad karaktär. Denna förmån har nyttjats av ca 10 procent av medarbetarna.

Under 2019 inkom 552 avvikelser i medarbetarnas arbetsmiljö. Dessa utgjordes av 121 riskobservationer, 337 tillbud, 84 olycksfall och 10 färdolycksfall. Flest avvikelser har inträffat i klassrummen och näst flest hos övriga brukare i kommunens verksamheter. Skaderisken eller skadeorsaken som angivits av flest medarbetare finns under kategorin psykisk överbelastning och hot och våld. Olycksfallen utgörs främst om situationer där medarbetare blivit utsatta för fysisk påfrestning av brukare, exempelvis slag.

Personalvolymen

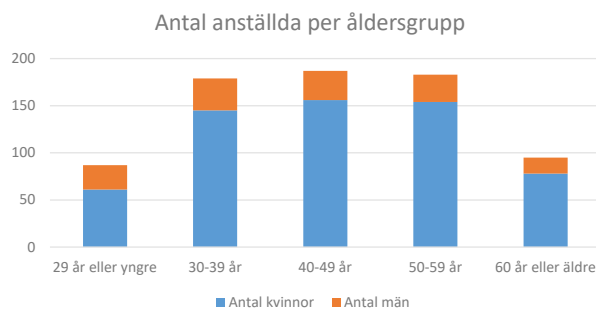
Den 31 december 2019 hade Bollebygds kommun 634 tillsvidareanställda och 96 tidsbegränsat anställda, totalt 730 personer. Antalet tillsvidareanställda har ökat med 4 personer och antalet tidsbegränsat anställda har ökat med 10 personer jämfört med 2018.

Av 634 tillsvidareanställda utgjorde kvinnorna hela 83 procent (529 stycken). Andelen kvinnor av de visstidsanställda var inte fullt lika hög, 69 procent, eller 66 stycken.

Andelen visstidsanställda i förhållande till totalt antal anställda har under de senaste fem åren varit på i stort sett samma nivå, för 2019 var det drygt 13 procent av kommunens anställda som hade en visstidsanställning.

Åldersfördelningen är relativt jämnt fördelad mellan 30-60 år medan de yngre och de äldre är färre. Medelåldern för medarbetarna är 44,8. Under 2019 gick 13 medarbetare i pension.

Antal arbetade timmar per förvaltning som utförs av timavlönade vikarier

Förvaltning	2017	2018	2019
Kommunstyrelseförvaltningen	326	153	667
Utbildningsförvaltningen	-	-	23 414
Socialförvaltningen	-	-	72 746
Samhällsbyggnadsförvaltningen	8 018	4 986	7 324
Totalt	115 706	114 091	104 151

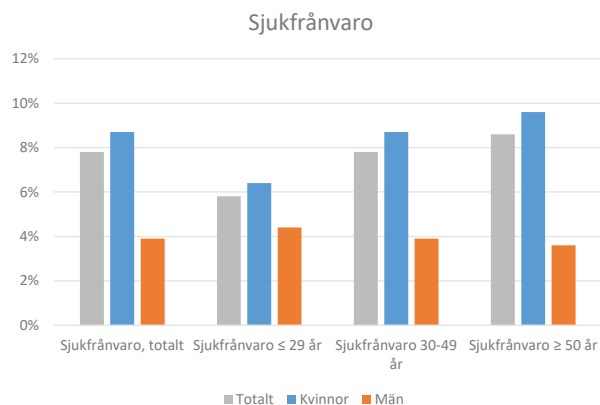
De ökade antalet utförda timmar på kommunstyrelseförvaltningen och samhällsbyggnadsförvaltningen beror på vakanser i väntan på rekrytering av nya medarbetare. Jämförelse mellan åren kan inte göras på utbildningsförvaltningen och socialförvaltningen då dessa är nya förvaltningar 2019.

Andel anställda med heltidsanställning

91 procent av kommunens anställda har en heltidsanställning. Det är en ökning med 1,5 procentenheter jämfört med 2018.

Sjukfrånvaro

Kvinnorna har den högsta sjukfrånvaron i alla grupper ovan. Totalt sett var sjukfrånvaron 7,8 procent 2019 för alla anställda. Männen sjukfrånvaro var 3,9 procent medan kvinnornas var 8,7 procent. Lite förenklat kan man säga att männen blir mindre sjuka ju äldre de blir medan det är tvärtom för kvinnorna.

Personalomsättning i procent.

Förvaltning	Procent
Kommunstyrelseförvaltningen	13,2
Utbildningsförvaltningen	7,8
Socialförvaltningen	12,2
Samhällsbyggnadsförvaltningen	11,4
Totalt	10,2

Lönebildning

Löneökningarna i löneöversyn 2019 var 2,5 procent.

Framtid

Precis som övriga kommuner och regioner i Sverige står Bollebygd inför utmaningen är att attrahera och locka unga att arbeta i välfärdsyrkena, erbjuda en bra arbetsmiljö och möjligheter till en långsiktig professionell utveckling i kommunens verksamhet. Det kräver ett strategiskt arbete med kompetensförsörjning där alla perspektiv måste belysas och ifrågasättas. Arbetet bör vara inriktat på söka nya lösningar i arbetssätt för att utvecklas och möta framtidens medarbetare. Arbetet bör ske utifrån SKRs nio strategier för att lösa kompetensutmaningen. Dessa strategier är; Använd kompetensen rätt, Bredda rekryteringen, Fler jobbar mer, Förläng arbetslivet, Visa karriärmöjligheterna, Skapa engagemang, Nyttja tekniken, Marknadsföra jobben, Underlätta lönekarriär.

Finansiella rapporter

Resultaträkning kommunen

Belopp i miljoner kronor (mnkr)	Not	Utfall 2019	Budget 2019	Avvikelse 2019	Utfall 2018
Verksamhetens intäkter	1	117,3	120,0	-2,7	121,9
Verksamhetens kostnader	2	-640,7	-644,3	3,6	-597,4
Avskrivningar		-25,1	-25,2	-0,9	-24,6
Verksamhetens nettokostnader		-548,5	-548,5	0,1	-500,1
Skatteintäkter	3	458,8	458,2	0,6	432,3
Generella statsbidrag och utjämning	4	95,5	91,8	3,7	89,1
Verksamhetens resultat		5,8	1,5	4,3	21,3
Finansiella intäkter	5	2,3	0,0	2,3	7,7
Finansiella kostnader	6	-5,9	-1,5	-4,4	-2,0
Resultat efter finansiella poster		2,2	0,0	2,2	27,0
Årets resultat		2,2	0,0	2,2	27,0

Balansräkning kommunen

Belopp i mnkr	Not	2019	2018
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
<i>Immateriella anläggningstillgångar</i>	7	0,5	1,0
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>			
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	8	452,7	415,2
Maskiner och inventarier	9	23,1	54,7
Övriga materiella anläggningstillgångar		-	-
<i>Finansiella anläggningstillgångar</i>			
Aktier, andelar och grundfondskapital	10	13,6	13,5
Summa anläggningstillgångar		489,8	484,2
Bidrag till infrastruktur		-	-
Omsättningstillgångar			
Förråd, lager o exploateringsfastigheter		33,3	36,7
Fordringar	11	31,5	35,1
Kortfristiga placeringar		-	-
Kassa och bank	12	83,8	88,0
Summa omsättningstillgångar		148,6	159,8
SUMMA TILLGÅNGAR		638,4	644,0
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER			
Eget kapital			
Årets resultat		2,2	27,0
Övrigt eget kapital	13	297,3	269,9
Summa eget kapital		299,5	296,9
Avsättningar			
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	14	35,6	32,3
Andra avsättningar		-	-
Skulder			
Långfristiga skulder	15	195,8	213,4
Kortfristiga skulder	16	107,5	101,5
Summa skulder		303,3	314,8
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		638,4	644,0

Balansräkning kommunen forts.

Belopp i mnkr	Not	2019	2018
PANTER OCH ANSVARSFÖRBINDELSER			
Panter och därmed jämförliga säkerheter			
Ställda panter	17	0,3	0,3
Borgensförbindelser	18	265,5	269,2
Ansvarsförbindelser			
Pensionsförpliktelser som inte har upptagits bland skulderna eller avsättningarna		142,7	147,7
-varav Borås stad		2,9	3,1
- varav löneskatt		27,9	28,4
Övriga ansvarsförbindelser		-	-
FÖRVALTADE FONDER			
Förvaltade fonder	19	0,6	1,0

Kassaflödesanalys kommunen

Belopp i mnkr	Not	2019	2018
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN			
Periodens resultat		2,2	27,0
Justering för av - och nedskrivningar	7, 8, 9	25,1	24,6
Justering för gjorda avsättningar	14	3,3	1,2
Justering för ej likviditetspåverkande poster	13	0,4	3,1
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital		31,0	55,8
FÖRÄNDRING AV RÖRELSEKAPITAL			
Ökning/minskning kortfristiga fordringar	11	3,6	-2,0
Ökning/minskning förråd och lager		3,4	3,8
Ökning/minskning kortfristiga skulder	16	6,1	10,6
Förändring av rörelsekapital		13,1	12,4
Kassaflöden från den löpande verksamheten		44,1	68,3
INVESTERINGSVERKSAMHETEN			
Investering i immateriella tillgångar	7	-	-3,8
Investering i materiella tillgångar	8,9	-30,6	-46,0
Försäljning av materiella tillgångar		-	-
Investering i finansiella tillgångar	10	-0,1	-
-Försäljning av finansiella tillgångar		-	-
Kassaflöden från investeringsverksamheten		-30,7	-49,8
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN			
Förändring långfristiga skulder	15	-17,6	0,4
Ökning av långfristiga fordringar		-	-
Kassaflöden från finansieringsverksamheten		-17,6	0,4
Årets kassaflöde		-4,2	18,9
Likvida medel vid periodens början		88,0	69,2
Likvida medel vid periodens slut		83,9	88,0

Noter kommunen

Belopp i mnkr	2019	2018
Not 1 Verksamhetens intäkter		
Försäljningsmedel	7,4	6,8
Taxor och avgifter	35,4	34,7
Hysesintäkter	3,9	3,5
Bidrag	49,2	51,3
<i>Varav från staten</i>	40,1	45,4
Försäljning av tjänster och verksamheter	8,2	7,1
Försäljning av exploateringsfastigheter (jämförelsestörande post)	13,3	18,6
Summa verksamhetens intäkter	117,3	121,9
Not 2 Verksamhetens kostnader		
Bidrag	-22,7	-19,9
Entreprenad och köp av verksamhet	-134,7	-113,2
Konsulttjänster och tillfälligt inhyrd personal	-9,9	-8,7
Personalkostnader	-387,0	-374,6
Lokalkostnader	-10,8	-9,3
Övriga kostnader	-70,9	-70,4
Sålda tomträtter (jämförelsestörande post)	-4,8	-1,3
Summa verksamhetens kostnader	-640,7	-597,4
Not 3 Skatteintäkter		
Preliminära skatteintäkter	462,6	434,2
Slutavräkning	-3,8	-1,9
Summa skatteintäkter	458,8	432,3
Avräkningsbelopp per invånare (kr)		
Slutavräkning 2018/2017	24	-137
Preliminär slutavräkning 2019/2018	-430	-61
Not 4 Generella statsbidrag och utjämning		
Inkomstutjämningsbidrag	68,3	71,4
Regleringsbidrag	6,6	1,5
Regleringsavgift	-	-
Generella bidrag från staten	2,0	3,5
Kostnadsutjämningsbidrag	3,9	-
Kostnadsutjämningsavgift	-	-0,0
Kommunal fastighetsavgift	18,4	18,1
Utjämning LSS	-3,7	-5,3
Summa generella statsbidrag och utjämning	95,5	89,1
Not 5 Finansiella intäkter		
Försäljningspris finansiella anl.tillgångar	0,3	-
Ränteintäkter	0,0	0,0
Försäljning och värdering finansiella oms.tillg.	0,7	-
Övriga finansiella intäkter	1,3	1,7
Återföring av avsättning	-	6,0
Summa finansiella intäkter	2,3	7,7
Not 6 Finansiella kostnader		
Räntekostnader på långfristiga lån	-1,4	-1,9
Övriga finansiella kostnader	-4,5	-0,1
<i>varav borgen Hulta golfklubb</i>	-3,0	-
Summa finansiella kostnader	-5,9	-2,0

Belopp i mnkr	2019	2018
Not 7 Immateriella anläggningstillgångar		
Anskaffningsvärde	3,8	3,8
Ackumulerade avskrivningar	-3,4	-2,8
Bokfört värde	0,4	1,0
Redovisat värde årets början	1,0	-
Investeringar	0,0	0,0
Flyttningar/omklassificeringar	0,0	1,3
Avskrivningar	-0,5	-0,3
Redovisat värde periodens slut	0,4	1,0
Samtliga tillgångar är förvärvade. Avskrivningsperiod är 3-7 år.		
Not 8 Mark, byggnader och tekniska anläggningar		
Anskaffningsvärde	677,8	621,0
Ackumulerade avskrivningar	-225,1	-205,8
Bokfört värde	452,7	415,2
Redovisat värde årets början	415,2	402,2
Investeringar	53,6	30,4
Flyttningar/omklassificeringar	3,3	0,7
Utrangeringar	-	0,0
Avskrivningar	-19,3	-18,1
Redovisat värde periodens slut	452,7	415,2
Genomsnittlig nyttjandeperiod för fastigheterna: 28,6 år (mark skrivs inte av)		
Not 9 Maskiner och inventarier		
Anskaffningsvärde	118,5	114,7
Ackumulerade avskrivningar	-101,5	-96,3
Bokfört värde	17,0	18,4
Redovisat värde årets början	18,4	21,1
Investeringar	7,4	5,4
Flyttningar/omklassificeringar	-3,6	-1,9
Utrangeringar	-	-0,0
Avskrivningar	-5,2	-6,2
Redovisat värde periodens slut	17,0	18,4
Genomsnittlig nyttjandeperiod: 7,2 år		
Not 10 Finansiella anläggningstillgångar		
Aktier och andelar		
Kommuninvest	4,5	4,5
Sjuhärads kommunalförbund	0,3	0,3
Coompanion Sjuhärad	0,0	0,0
Inera	0,0	0,0
Gryaab	1,0	-
Summa aktier och andelar	5,8	4,9
Grundfondskapital		
Stiftelsen Bollebygds hyresbostäder	1,0	1,0
Långfristiga placeringar		
Aktieindexobligationer mm	5,1	6,0
Långfristiga fordringar		
Kommuninvest Förlagslån	1,6	1,6
Summa finansiella anläggningstillgångar	13,6	13,5
Not 11 Fordringar		
Kundfordringar	3,7	5,3
Diverse kortfristiga fordringar	20,4	7,4
- varav fordran mervärdesskatt	2,0	1,5
Förutbetalda kostnader	6,5	3,7
Upplupna intäkter	0,9	18,8
Kortfristiga placeringar	-	-
Summa kortfristiga fordringar	31,5	35,1
<i>En ändrad hantering har gjorts mellan åren, fordringar hos staten finns numera bland diverse kortfristiga fordringar, 2018 fanns de bland upplupna intäkterna.</i>		
Not 12 Kassa och bank		
Bank	83,8	88,0
Summa Kassa och bank	83,8	88,0

Noter kommunen forts.

Not 13 Övrigt eget kapital		
Ingående balans	269,9	266,8
Pensionsförpliktelse Borås stad, omklassificerad från avsättning till ansvarsförbindelse	-	3,1
Värdeökning finansiella tillgångar	0,4	-
Årets resultat 2018	27,0	-
Utgående balans	297,3	269,9
Not 14 Avsättningar pensioner		
Särskild avtalspension	0,7	-
Förmånsbestämd ålderspension, m.m.	26,8	24,7
Pension till efterlevande	1,1	1,3
Avsättning Borås stad	-	-
Summa pensioner	28,7	26,0
Löneskatt	7,0	6,3
Löneskatt Borås stad	-	-
Summa pensioner och löneskatt	35,6	32,3
Specifikation:		
Ingående avsättning	32,3	25,2
Nya förpliktelser under året		9,3
varav nyintjänad pension		4,3
varav ränte- och basbeloppsuppräknings		0,5
varav ändring av försäkr.tekn. grunder		-
varav pension till efterlevande		0,4
varav övrigt	1,6	4,2
Årets utbetalningar		-1,0
Borås stad		-2,6
Förändring av löneskatt	1,7	1,4
Summa avsatt till pensioner	35,6	32,3
Utredningsgrad:	97 %	82,0 %
Not 15 Långfristiga skulder		
Kommuninvest	195,0	213,0
Långfristig leasingsskuld	0,8	0,4
Summa långfristiga skulder	195,8	213,4
Not 16 Kortfristiga skulder		
Leverantörsskulder	20,5	21,1
Personalens skatter och avgifter	10,6	12,3
Övriga kortfristiga skulder	4,0	0,2
Förutbetalda intäkter	24,0	21,5
Upplupna kostnader	48,5	46,4
- varav löner	1,2	1,3
- varav semesterlöneskuld	13,9	13,8
Summa kortfristiga skulder	107,5	101,5
Not 17 Ställda pantar		
Flässjum Övregården 4:98	0,3	0,3
Not 18 Borgensförbindelser		
Stiftelsen Bollebygds Hyresbostäder (Enligt beslut i KF, utnyttjad borgen är 217 mkr)	262,0	262,0
Förlustansvar för egna hem	0,0	0,1
Gadden, fristående skola	3,5	3,5
Hulta Golfklubb	-	3,7
Summa borgensförbindelser	265,5	269,2
Not 19 Förvaltade fonder		
Gustaf Werners fond	-	0,2
Arvid Nedsjöns fond	-	0,2
Verner Olofssons stiftelse	0,6	0,6
Summa förvaltade fonder	0,6	1,0

Övriga upplysningar:

Revisionens totala kostnader uppgick till 925 tkr. Vissa mindre kostnader gällde kurser för förtroendevalda, IT-material etc medan det övriga avsåg kostnaderna i tabellen . De underlag som finns är inte tillräckligt specificerade utan en bedömning att ca 1/3-del av kostnaderna gäller räkenskapsrevision, har gjorts.

Typ	Räkenskapsrevision	Övrig revision	Totalt
Arvoden revisionen	128 tkr	256 tkr	384 tkr
Kostnader sakkunniga	156 tkr	312 tkr	468 tkr
Totalt	284 tkr	568 tkr	852 tkr

Sammanställda räkenskaper

Resultaträkning kommunkoncernen

Belopp i mnkr	Koncernen	Kommunen	Koncernen	Kommunen
	2019	2019	2018	2018
Verksamhetens intäkter	146,2	117,3	145,1	121,9
Verksamhetens kostnader	-660,9	-640,7	-611,2	-597,4
Avskrivningar	-32,8	-25,1	-32,1	-24,6
Verksamhetens nettokostnader	-547,5	-548,4	-498,2	-500,1
Skatteintäkter	458,8	458,8	432,3	432,3
Generella statsbidrag och utjämning	95,5	95,5	89,2	89,2
Verksamhetens resultat	6,8	5,8	23,3	21,3
Finansiella intäkter	2,3	2,3	7,7	7,7
Finansiella kostnader	-6,8	-5,9	-2,8	-2,0
Resultat efter skatteintäkter och finansnetto	2,3	2,2	28,2	27,0
Uppskjuten skatt	0,0	-	-0,0	-
Resultat efter bokslutsdispositioner	2,3	2,2	28,2	27,0
Skatt på årets resultat efter bokslutsdispositioner	-	-	-0,2	-
Årets resultat	2,3	2,2	28,0	27,0

Balansräkning koncernen

Belopp i mnkr	Koncernen 2019	Kommunen 2019	Koncernen 2018	Kommunen 2018
<i>Tillgångar</i>				
Anläggningstillgångar	743,2	489,8	716,4	484,2
Omsättningstillgångar	170,6	148,6	200,4	159,8
Summa tillgångar	913,8	638,4	916,8	644,0
<i>Eget kapital, avsättningar och skulder</i>				
Årets resultat	2,3	2,2	28,0	27,0
Övrigt eget kapital	344,6	297,3	316,4	269,9
Eget kapital	346,9	299,5	344,4	296,9
Avsättningar				
Avsättning för pensioner o likn. förplikt.	35,6	35,6	32,3	32,3
Avsättning uppskjuten skatt	1,1	-	1,2	-
Summa avsättningar	36,8	35,6	33,5	32,3
Skulder				
Långfristiga skulder	361,8	195,8	296,4	213,4
Kortfristiga skulder	168,2	107,5	242,5	101,5
Summa skulder	530,0	303,3	572,4	347,2
Summa eget kapital, avsättningar och skulder	913,8	638,4	916,8	644,0

Kassaflödesanalys koncernen

Belopp i mnkr	Koncernen 2019	Kommunen 2019	Koncernen 2018	Kommunen 2018
Den löpande verksamheten				
Årets resultat	2,3	2,2	28,0	27,0
Justering för av - och nedskrivningar	32,8	25,1	32,1	24,6
Justering för räntor o skatt	-0,2	-	0,0	
Justering för gjorda avsättningar	3,3	3,3	1,2	1,2
Justering för ej likviditetspåverkande poster	0,4	0,4	3,1	3,1
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital	38,6	31,0	64,4	55,8
Ökning/minskning kortfristiga fordringar	2,4	3,6	-1,7	-2,0
Ökning/minskning förråd och lager	3,4	3,4	3,8	3,8
Ökning/minskning kortfristiga skulder	7,9	6,1	6,1	10,6
Kassaflöden från den löpande verksamheten	52,3	44,1	72,5	68,3
Investeringsverksamheten				
Investering i immateriella tillgångar	-	-	-3,8	-3,8
Investering i materiella tillgångar	-59,3	-30,4	-52,0	-46,0
Investering i finansiella tillgångar	-0,6	-0,6		
Kassaflöden från investeringsverksamheten	-59,9	-30,9	-55,8	-49,8
Finansieringsverksamheten				
Förändring av långfristiga skulder	-17,6	-17,6	0,4	0,4
Förändring av långfristiga fordringar	-	-	-	-
Kassaflöden från finansieringsverksamheten	-17,6	-17,6	0,4	0,4
Årets kassaflöde	-25,1	-4,4	17,1	18,9
Likvida medel vid årets början	128,1	88,0	111,1	69,2
Likvida medel vid årets slut	103,0	83,6	128,2	88,0

Redovisningsprinciper

Redovisningen har upprättats utifrån lag om kommunal bokföring och redovisning, kommunallagen, samt Rådet för kommunal redovisnings (RKR) rekommendationer. Om avsteg från detta är gjorda så anges det specifikt nedan.

Intäkter och kostnader - Inkomster och utgifter är i allt väsentligt periodiserade till rätt period. En gräns på ett basbelopp gäller, inkomster eller utgifter över detta ska alltid periodiseras. Det förekommer att lägre belopp också periodiseras, i synnerhet hyror. Statsbidrag som inte är generella utan avser något visst projekt eller liknande, periodiseras alltid. Anslutningsavgifter avseende VA-verksamheten redovisas som verksamhetens intäkter och periodise-

ras på 50 år. Årets förändring av semesterlöneskuld, intjänad ferielön och övertid kostnadsbokförs över resultaträkningen. Den totala skulden redovisas som en kortfristig skuld i balansräkningen. Timlöner som intjänats i december men utbetalas i januari är periodiserade och belastar resultatet för december. Internräntan sattes till 1,5 procent 2019 och är samma som den som SKR tagit fram som exempel. Kommunen har inte gjort någon egen beräkning kring om någon annan internränta hade varit mer lämplig.

Aktivering - Investeringar som aktiveras har som princip haft ett anskaffningsvärde på över ett basbelopp (exkl. mervärdesskatt) och en livslängd på minst tre år.

Immateriella tillgångar - Samtliga immateriella tillgångar är förvärvade. Totalt är det sex tillgångar varav två har en avskrivningstid på sju år, båda dessa är i bruk, varför någon ändring i avskrivningstid inte har gjorts. Övriga tillgångars värde har inte heller ändrats till följd av någon ny uppskattning kring nyttjandeperioderna.

Komponentredovisning - Kommunen tillämpar komponentredovisning fr.o.m. 2015. Avskrivningstider är framtagna utifrån rekommendationer från RKR och branschen, dessutom har diskussioner förts med andra kommuner för att skapa likvärdighet. Byggnader har delats in i fem komponenter med avskrivningstider på mellan 15-80 år. Gator har mellan 2-5 komponenter beroende på typ. Investeringar inom VA har redan haft karaktären av komponentredovisning eftersom de ingående delarna ofta är lätt identifierbara, men fem komponenter finns inom detta område. Några justeringar har inte skett på gamla investeringar. Flera av de gamla investeringarna i fastigheter har en avskrivningstid på 33 år. Bedömningen är att en genomgång och uppdelning i komponenter skulle hamna i genomsnitt på ungefär samma avskrivningstid varför nyttan av att göra detta arbete inte överväger nedlagd arbetstid. Om någon befintlig fastighet genomgår större renovering så ska dock ny bedömning göras av berörda komponenter.

Exploatering - Pågående investeringar i exploateringsområden har före 2018 löpande redovisats som en omsättningstillgång, eventuella inkomster har blandats med utgifterna och ett nettosaldo har bokförts som pågående investering. När projektet är avslutat så har saldot aktiverats och skrivits av på lämplig tid. Hanteringen har inte följt god redovisningssed. Från och med 2018 och projekt Tyftet 2 följs rekommendationerna. Nedlagda tomtutgifter matchas med försäljningsinkomsterna medan resterande utgifter kostnadsförs i komponenter. Hanteringen har gett upphov till en reavinst om 5,3 mnkr för tomtförsäljningar.

Under 2019 såldes tomt Malmgården vilket inbringade 6,0 mnkr. På tomten fanns fastigheten Tingshuset som kommunen ansvarade för att flytta innan ny ägare kunde tillträda. Bedömningen är att flytten kostade ca 4,3 mnkr, det fanns andra kostnader också för att få Tingshuset på plats, viss renovering av det och för att skapa ett parkområde runtomkring samt för att höja kapaciteten på VA-anslutningarna i området. Dessa kringkostnader har komponentindelats och skrivs av på lämplig tid. Flyttkostnaderna

däremot har kostnadsförts och matchats mot försäljningsintäkten på 6,0 mnkr. Kommunen ser utgiften på 4,3 mnkr som direkt hänförlig försäljningen och för att få tomten i det skick som avtalats. Om man ser det som en rivnings- och saneringsutgift så är huvudregeln att utgiften kostnadsförs. Enligt RKR:s rekommendation så ska dock rivnings- och saneringsutgifter aktiveras om det handlar om exploatering och det tidigare inte har funnits någon plikt att återställa marken. Men bedömningen är alltså att det är svårt att motivera en aktivering av flyttutgifterna, någon direkt ökad servicepotential eller framtida ekonomiska fördelar enbart av flytten är svår att se.

Pensionskulden - Kommunen har bytt pensionsadministratör under året, från KPA till Skandia. Någon större skillnad i prognosberäkningarna mellan företagen har inte kunnat ses. Pga. bytet så har det inte varit möjligt att ta fram en specifikation fullt ut av förändringen under året av skulden.

Särredovisningar - Den särredovisning som upprättats är VA-redovisning.

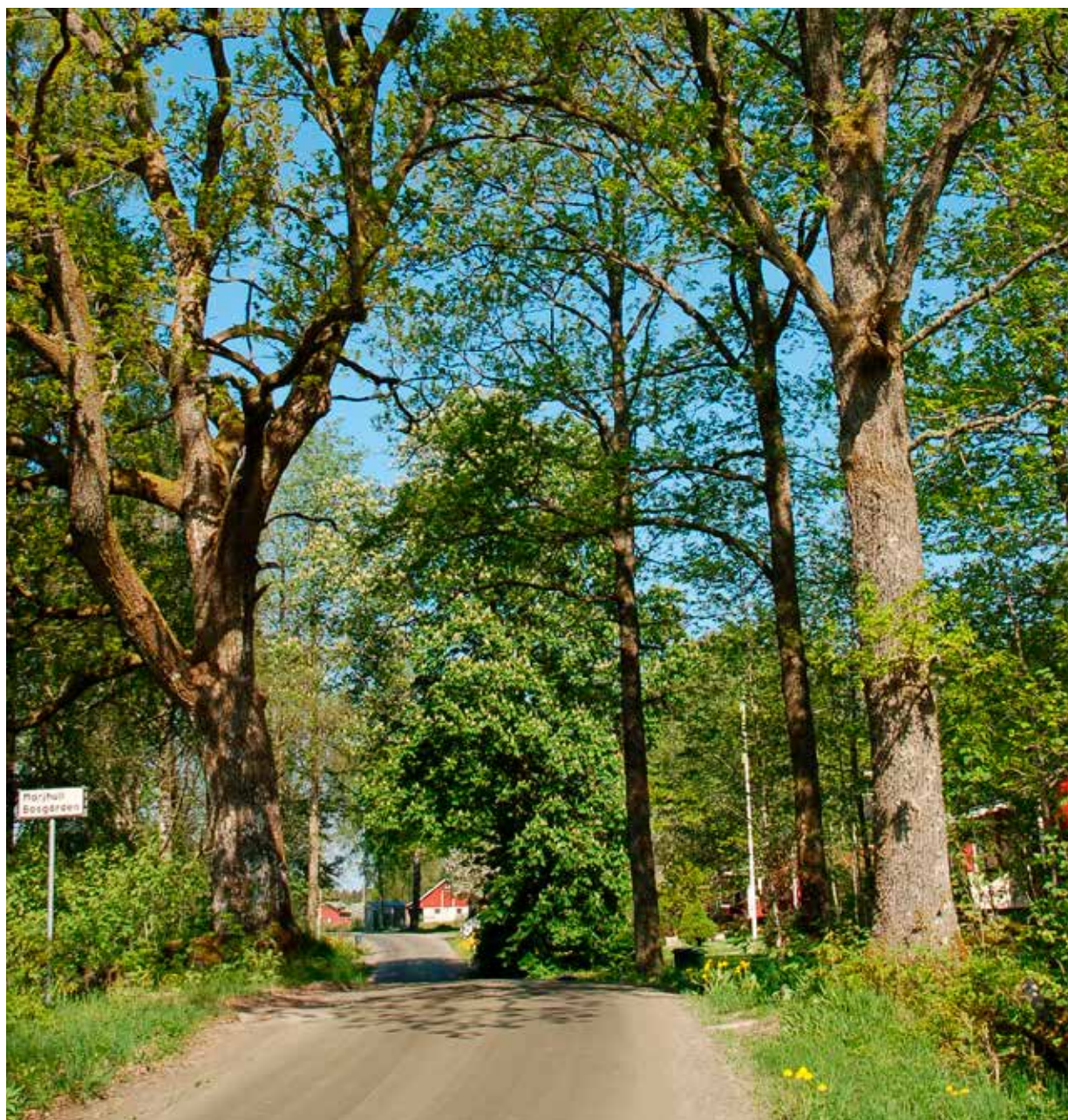
Justeringar med anledning av ändrade redovisningsprinciper - Pga. ny redovisningslag fr.o.m. 2019 års bokslut så ska man enligt LKBR räkna om berörda poster för det föregående året, dvs. 2018, för att jämförelser ska göras på rättvisande sätt. För kommunens del handlar det om finansiella instrument, dvs. obligationerna, som fr.o.m. 2019 ska redovisas till verkligt värde. I bokslut 2018 redovisades de till anskaffningsvärdet, 4 mnkr. Det verkliga värdet var istället 4,4 mnkr, varav 0,5 mnkr utgjorde värdeförändring före 2018 och skulle reglerats mot eget kapital och -0,1 mnkr skulle påverkat resultatet 2018. Beloppen anses inte väsentliga varför denna justering i 2018 års siffror inte har gjorts. I 2019 års bokslut så redovisas det enligt LKBR.

Sammanställd redovisning - Kommunkoncernen består av kommunen och Stiftelsen Bollebygds hyresbostäder, den senare upprättar en egen årsredovisning som granskas separat. Men kommunen är ändå skyldig att upprätta en sammanställd redovisning där kommunens och stiftelsens räkenskaper är summerade, transaktioner mellan kommun och stiftelse är då eliminerade. En sammanhållen förvaltningsberättelse ska också upprättas, men då stiftelsens årsredovisning från början är kortfattad så har det inte i alla delar gått att få ihop detta. En gemensam notapparat för kommun och koncern saknas men bedömningen är att man ändå kan skapa sig en

fullgod bild av koncernens ekonomiska läge.

Solidarisk borgen - Bollebygds kommun har i juni 2001 ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga nuvarande och framtida förpliktelser. Samtliga 290 kommuner och regioner som per 2019-12-31 var medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingått likalydande borgensförbindelser. Mellan samtliga medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingåtts ett regressavtal som reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemskommunerna vid ett eventuellt ianspråktagande av ovan nämnd borgensförbindelse. Enligt regressavtalet ska

ansvaret fördelas dels i förhållande till storleken på de medel som respektive medlemskommun lånat av Kommuninvest i Sverige AB, dels i förhållande till storleken på medlemskommunernas respektive insatskapital i Kommuninvest ekonomisk förening. Vid en uppskattning av den finansiella effekten av Bollebygds kommuns ansvar enligt ovan nämnd borgensförbindelse, kan noteras att per 2019-12-31 uppgick Kommuninvest i Sverige AB:s totala förpliktelser till 460 925 942 275 kronor och totala tillgångar till 460 364 563 304 kronor. Kommunens del av de totala förpliktelserna uppgick till 470 579 463 kronor och av de totala tillgångarna till 468 593 173 kronor.

Måluppföljning

Kommunfullmäktiges mål

Nedan beskrivs kortfattat nämndernas arbete med att nå de mål som kommunfullmäktige har satt. Inom parentes anges den nämnd som haft ansvaret:

KS=kommunstyrelsen, UN=utbildningsnämnden, SN=socialnämnden, SBN=samhällsbyggnadsnämnden, alla=samtliga nämnder har haft ansvaret. Om fördjupning önskas, se respektive nämnds årsrapport.

Nr	Mål	Målet är...		
		uppnått	delvis uppnått	ej uppnått
Arbete och företagande:				
1	Kommunen ska under varje år under mandatperioden förbättra förutsättningarna för mindre och större näringsidkare verksamma i kommunen. (KS)			
Näringslivschef tillsammans med kommunstyrelsens arbetsutskott har haft kontinuerliga träffar med näringsidkare i kommunen. Stöd till företag har getts av näringslivschef. Under året har den styrande majoriteten tillsatt en näringslivskommitté som bl.a. antagit en näringslivsstrategi. En egen mätmetod har saknats som visar hur nöjda företagarna är med kommunens service. Planen är att ihop med övriga Sjuhäradskommuner framöver använda sig av SKR:s servicemätning Löpande insikt som mäter hur nöjda de företagare är som har haft någon form av kontakt med kommunen.				
2	Kommunstyrelsen ska ha till uppgift att införa rutiner för kontinuerlig uppföljning och kontroll av de olika verksamheter som nämnderna bedriver samt korresponderande finansiella rutiner. Det innebär att kommunstyrelsen under mandatperioden ska tillse att budgetrutiner införs som följer den verkliga verksamheten på detaljnivå. Målsättningen för mandatperiodens slut är att varje budget ska spegla det verkliga resultatet. Investeringsbudgeten för ett räkenskapsår ska svara mot den reella kostnaden. Den totala investeringsbudgeten ska omfatta perioden t.o.m. 2030 och svara mot det visionsarbete som kommunen kontinuerligt bedriver. Denna investeringsbudget ska tas fram under 2020. (KS)			
Under året har kontinuerliga uppföljningar införts där kommunstyrelsens arbetsutskott tillsammans med nämndernas presidier går igenom verksamhet och ekonomi. En budgetberedning är skapad där förtroendevalda från alla partier finns representerade. Avseende en mer långsiktig investeringsbudget har det under året pågått ett arbete i samband med framtagandet av 2020 års budget. Så snart som prioritering skett av uppstartade planarbeten och ny Vision 2030 tagits fram kommer en långsiktig investeringsbudget utarbetas, vilken även kommer att bli föremål för bearbetning när ny översiktsplan är färdig.				
	Kommunstyrelsen ansvarar och fördelar den ofördelade budgeten. (KS)			
Den avsatta budgeten på 2,0 mnkr har inte fördelats under året och något förslag på att den ska fördelas har inte framförts i kommunstyrelsen. Man får ändå se målet som uppnått, då ansvaret och kontrollen för denna budgetpost har upprätthållits under året av kommunstyrelsen.				
4	Kommunstyrelsen ska tillse att ny översiktsplan för kommunen utarbetas under mandatperioden. (KS)			
Konsult har under hösten upphandlats som stöd för plan- och exploateringsenheten i arbetet. Upphandlingen slutfördes under årets sista dagar och arbetet kommer att starta i början på 2020. För att fungera som ett verktyg för politiken måste planen vara aktuell och det görs genom en aktualitetsprovning minst en gång varje mandatperiod. Syftet med aktualiseringen är att ge en allmän bild av den fysiska miljön för att få kunskap om utvecklingen som lett fram till dagens struktur. Sedan tidigare finns en aktualitetsförklaring av översiktsplanen (godkändes av KS i januari 2017). En tydlig tidplan och har tagits fram för det fortsatta arbetet				

5	Kommunstyrelsen ska utvärdera och om det anses lämpligt bilda ett kommunalägt fastighetsbolag, med målet att det ska äga samtliga kommunalägda fastigheter samt Stiftelsen Bollebygds hyresfastigheter. (KS)			
Flera utredningar/genomgångar har gjorts av externa aktörer under de senaste åren. En slutlig utredning av kommunen är ännu inte presenterad, ett av de större frågetecknen gäller de skattemässiga konsekvenserna.				
6	Kommunstyrelsen ska tillse att nämnderna under 2019 reviderar och utarbetar relevanta och mätbara nyckeltal. (KS)			
En arbetsgrupp under ledning av ekonomichefen har under året arbetat med att utarbeta relevanta nyckeltal. En utgångspunkt i arbetet är jämförelse över tid och med andra kommuner, där databasen Kolada utgör en viktig del vid jämförelser med andra kommuner med samma profil som Bollebygd. Budgetberedningen och kommunledningen har erhållit omfattande genomgång om hur Bollebygd förhåller sig till övriga landet inom flera områden.				
7	Kommunstyrelsens uppsiktsplikt ska utvecklas och förstärkas. (KS)			
Uppsiktsplikten inbegriper bl.a. de budgetberedningar som är inrättade, se mål 2 ovan. Det är svårt att se målet som helt uppnått då socialnämndens underskott har kunnat fortsätta förvärras under året. Socialnämnden har inte vidtagit de åtgärder som förväntats utifrån kommunens styrprinciper och ett visst ansvar faller möjligen också på att kommunstyrelsen i sin tillsyns- och uppsiktsplikt ska tillse att åtgärder vidtas.				
8	Nämnden ska stödja den ungdomsinriktade verksamhet som socialnämnden ska bedriva. (UN)			
Tre så kallade tvärgruppsmöten har genomförts under året, där rektorer inom skolan har samverkat med medarbetare inom individ- och familjeomsorgen kring målgruppen barn och unga.				
9	Den verksamhet som kommunen bedriver som inriktas på barn- och unga ska stärkas under mandatperioden med målet att stävja drogmissbruk och andra sociala problem. (SN)			
Inom individ- och familjeomsorgen har den höga personalomsättningen medfört att man i perioder har varit underbemannad och arbetet har då fokuserats på att upprätthålla basal verksamhet. Ärendebelastningen har också ökat, även de mer allvarliga ärendena, där aktualisering har skett i Barnhus i Borås har ökat stort. Målet ska nås under mandatperioden och en del satsningar har dock skett, bl.a. förbättrade rutiner kring arbetet med bostadssociala kontrakt och utbildningar kring barn som utsätts för våld. En del i personalen har också fått utbildning i Barns behov i centrum. Metodmöten har också införts inom myndighetsteamet där stödet för handläggarna har stärkts.				
10	Andel hushåll och företag med möjlighet till bredband med minst 100 Mbit/s ska uppgå till minst 95 procent vid utgången av år 2020. (SBN)			
I oktober 2018 hade 56,3 procent av hushållen tillgång till bredband med minst 100 Mbit/s. Andelen är marginellt högre än 2017. Nyare statistik finns ännu inte tillgänglig. Bollebygd ligger på plats 41 av 49 bland kommunerna i länet efter hur stor andel som har tillgång till snabbt bredband, dvs bara åtta kommuner har en lägre andel. Samtliga av dessa, liksom Bollebygd, är glesbefolkade, en stor andel av befolkningen bor alltså utanför tätorterna. Det är kostsamt att fibrera utanför tätorter men Telias nätbolag Skanova erhöll bidrag från staten för att finansiera utbyggnaden, bl.a. i Bollebygds kommun. Arbetet med genomförandet har försenats av olika anledningar och kommunen försöker genom bredbandssamordnaren att påverka Telia på olika vis. Någon prognos kring fortsatt fibrering är inte möjlig att ge i nuläget.				
11	Nämnden ska prioritera utarbetandet av ny översiktsplan för kommunen. (SBN)			
Kommunen har under flera år haft målet att förnya sin översiktsplan men på grund av stor personalomsättning har arbetet fått stå tillbaka på grund av detaljplanearbeten som tagit mycket resurser i anspråk. Vakanser, föräldraledigheter och sjukskrivningar har påverkat enhetens förmåga att klara av de arbetsuppgifter som fanns i verksamhetsplan och enhetsplan. Under 2019 genomfördes en upphandling av framtagandet av ny översiktsplan. I december kunde ett tilldelningsbeslut tas och arbetet påbörjades i januari 2020.				
12	Nämnden ska tillse att privata exploateringar ska ske utan kostnad för kommunen. (SBN)			
I vissa fall går det att planlägga för privata exploateringar utan kommunala investeringar, men i flera fall har även kommunen ekonomiska intressen av att ett område förses med t.ex. kommunala vägar eller att även kommunal mark planläggs i ett gemensamt projekt. Under 2019 genomförde revisionen en genomlysning av exploateringsverksamheten där revisionen ansåg att kommunstyrelsen och samhällsbyggnadsnämnden delvis säkerställde en ändamålsenlig styrning och kontroll.				

Nr	Mål	Målet är...		
		uppnått	delvis uppnått	ej uppnått
Trygghet, uppväxt och åldrande:				
13	Kommunstyrelsen ska under 2019 tillse att nämnderna utarbetar rutiner för exempelvis utökad brukar- och medborgardialog. Syftet är att alla som bor eller verkar här ska känna sig delaktiga i kommunens utveckling. Målet är att invånarna ska må bra och känna trygghet från "vagga till grav". Kontinuerlig uppföljning ska ske. (KS)			
Inom alla nämnder finns rutiner för klagomålshantering där alla medborgare har möjlighet att lämna synpunkter, kritik eller förslag på hur våra verksamheter i kommunen kan bli ännu bättre. Dessutom är det inom flera områden inom kommunen lagar som styr vad kommunen är skyldig att ta emot och utreda. Alla förvaltningar har rutiner för brukar- och medborgardialoger och utför dessa på ett ändamålsenligt sätt.				
14	Kommunstyrelsen ska tillse att nämnderna under 2019 genomför analys av behovet av ålderskategoriserade boenden, vårdboenden, förskoleplatser, skolplatser och liknande för perioden t.o.m. 2030 att presenteras för kommunstyrelsen före 2020. (KS)			
Under året har lokalstrateg tillsammans med representanter från övriga förvaltningar arbetat med att ta fram en lokalresursplan för Bollebygds kommun. Planen har varit uppe för dialog i kommunstyrelsen och den beräknas kunna färdigställas under 2020.				
15	Kommunstyrelsen ska verka för att bostäder för unga och äldre byggs i kommunen. (KS)			
Varje kommun ska enligt lagen (2000:1383) om kommunernas bostadsförsörjningsansvar upprätta riktlinjer för att planera för bostadsförsörjningen i kommunen. Syftet med riktlinjerna är att skapa förutsättningar för alla i kommunen att leva i goda bostäder, däribland unga och äldre. Kommunens riktlinjer och mål, tillsammans med en handlingsplan och en nulägesanalys av bostadsmarknaden upprättas och antas till ett bostadsförsörjningsprogram. Dock så har bedömningen varit från samhällsbyggnadsförvaltningen att resurser saknats för att arbeta med frågan eftersom arbetet med översiktsplanen och detaljplanearbetet i övrigt tar alla resurser i anspråk. Som målet är formulerat: "att verka för..." så finns utrymme för tolkningar huruvida målet är uppnått eller inte. Bedömningen är att kommunstyrelsen i sina kontakter med samhällsbyggnadsnämnden och Bollebo har verkat för ökat byggande.				
16	Kommunstyrelsen ska verka för att kollektivtrafik inom hela kommunen och med andra kommuner förbättras. (KS)			
Kommunen har tagit fram en enkät för att ta reda på behovet av kollektivtrafik runt om i kommunen. Enkäten har under våren funnits på kommunens hemsida och på kommunens intranät, den har även varit utskickad till samtliga företag i kommunen. Syftet har varit att utvärdera invånarnas nuvarande och potentiella behov av kollektivtrafik. Enkäten är presenterad för Västtrafik men något resultat med ökad turtäthet finns inte. Genom statistik från Västtrafik så kan man se att resor för Närtrafiken och tågtrafiken har ökat under året medan resandet med linje 101 och linje 404 har minskat.				
17	Verka för och underlätta bedrivande av alternativa former av förskola, familjedaghem, skola och andra utbildningsformer både i kommunal och privat regi med målet att behovet är tillgodosett vid mandatperiodens utgång. (UN)			
Utbildningsnämnden har antagit nya riktlinjer för godkännande och rätt till bidrag för enskild huvudman som bedriver fristående förskola, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet samt för tillsyn av enskild huvudman som bedriver fristående förskola, fritidshem och pedagogisk omsorg. Informationen på hemsidan har omarbetats under hösten 2019.				

18	Tillse att alla elever är behöriga till gymnasieskolan samt har uppnått fullföljda studier (fullgjorda gymnasiestudier). (UN)			
<p>90 procent av eleverna som gick ut årskurs nio våren 2019 var behöriga till ett yrkesprogram på gymnasiet. Om man exkluderar nyinvandrade elever var det 92 procent som var behöriga. Det är ungefär som genomsnittet de senaste fem åren. Att vara behörig innebär att man ska ha godkänt i svenska, engelska och matematik samt ytterligare fem ämnen. De elever som inte blev behöriga har istället börjat på introduktionsprogrammet som kommunen bedriver. Av de tre ämnena ovan så var det matematik där flest elever hade svårigheter. Kommunen arbetar på ett flertal sätt med att hjälpa de elever som har större utmaningar: flexgrupper, specialpedagog och speciallärare, lovskola, och olika former av digitalt stöd m.m.</p> <p>Av de elever som påbörjade en gymnasieutbildning för fyra år sedan så var det drygt 79 procent som inom fyra år hade tagit examen. Det är små förändringar som har skett de senaste fem åren. Eftersom kommunen saknar egen gymnasieskola så är möjligheterna att påverka i denna del begränsade. Men genom det kommunala aktivitetsansvaret så arbetar kommunen med att identifiera de ungdomar som inte påbörjar eller fullföljer en gymnasieutbildning. I kommunen finns en pedagog sedan läsåret 2018/2019 med ansvar att följa vissa elever som bedömts behöva extra stöd för att påbörja eller fullfölja gymnasiestudierna, 12 elever var inskrivna i detta projekt. Rutiner har införts eller förstärkts när det gäller överlämnande av elever med särskilda behov till gymnasieskolor i Borås</p>				
19	Tillse att alla barn har tillgång till en förskola där verksamheten är lärarrik. (UN)			
<p>Andelen anställda med förskollärarlegitimation var 56 procent 2018, (uppgifter för 2019 ej tillgängliga ännu). Det var fjärde flest i länet. Förskolläraren är den som skapar förutsättningar för barns lärande samt har vetskapen om hur detta ska kunna utvecklas. Under året har arbetet med att utveckla barnens kommunikation varit i fokus. Arbetet med högläsning har strukturerats, pedagoger har skuggat eller ibland till och med filmat högläsningen för att se hur det kan utvecklas. Bedömningen är att barnens ordförråd har ökat och de har blivit bättre på att lyssna, både på pedagogerna men också på varandra. Kompetensutveckling inom anknytningspedagogik har genomförts för den hälft som inte gjorde detta under 2018. Från juli 2019 gäller den nya läroplanen för förskolan och enheterna har arbetat med detta.</p>				
20	Tillse att alla elever i fritidshemmen har tillgång till en verksamhet där deras utveckling och lärande stimuleras samt erbjuder dem en meningsfull fritid och rekreation. (UN)			
<p>Under året har personalen på fritidshemmen fått utbildning inom NPF (neuropsykologiska funktionsvariationer), utvecklat den pedagogiska dokumentationen och gjort eleverna delaktiga i den processen samt erbjudit olika aktiviteter med inslag av lekar, fysiska aktiviteter och utvistelser, natur och samhälle och skapande. Personalen har diskuterat dilemman samt vett och etikett på nätet och utvecklat arbetet med digitala verktyg. Den enkät som man har gjort för barnen visar på att de allra flesta (86 procent) instämmer helt i påståendet att det är roligt att vara på fritids. Det systematiska kvalitetsarbetet på fritidshemmen har utvecklats vilket bedöms ha ökat likvärdigheten.</p>				
21	Nämnden ska verka för att det ska finnas tillgång till familjehem, hem för vård och boende och stödboende i kommunen, både i kommunal och privat regi med målet att behovet är tillgodosett vid mandatperiodens slut. (SN)			
<p>Ett mindre antal familjehem har rekryterats samtidigt som man har bibehållit de som fanns vid ingången av året. En översyn av upphandlingarna har gjorts. Kommunen har planer på att bygga ett autismboende men planeringen har avstannat. De befintliga boendena är inte anpassade för brukare med autismdiagnoser och har inte heller kapacitet för fler boende vilket innebär att kommunen idag köper platser för personer utanför kommunen. Målet ska uppnås vid mandatperiodens slut, i nuläget är måluppfyllelsen dock blygsam.</p>				
22	Nämnden ska under mandatperioden arbeta för en säkrare trafikmiljö i kommunen, däribland för gång- och cykeltrafikanter. (SBN)			
<p>Under 2019 har beläggningsarbeten genomförts på gång- och cykelvägar. Projekt gång- och cykelväg Ekedalsvägen har beviljats medfinansiering från Trafikverket, arbetet kommer dock genomföras under 2020. Enkätundersökningen Kritik på teknik har genomförts där hushållen har fått tycka till om skötseln av gator, parker, vatten och avlopp m.m. Undersökningen görs vart tredje år och visade på att knappt fyra av tio kommuninvånare är positivt inställda till standaren på gång-och cykelvägarna i kommunen, vilket är något lägre jämfört med Sverige som helhet.</p>				

Nr	Mål	Målet är...		
		uppnått	delvis uppnått	ej uppnått
Miljösmart kommun:				
23	Kommunstyrelsen ska under 2019 tillse att kommunen utarbetar en miljöpolicy och en sammanhängande miljöstrategi som ger hållbar miljö, hållbar ekonomi och social hållbarhet. De ska antas och tillämpas senast 2020. (KS)			
Den styrande majoriteten har upprättat ett utkast till miljöstrategi och hållbarhetspolicy som remitterats till förvaltningarna för återkoppling. Arbetet fortsätter under 2020 med målet att policyn och strategin antas av kommunfullmäktige under året.				

God ekonomisk hushållning:				
24	Det ekonomiska resultatet ska över tid motsvara 3 % av skatteintäkter och generella statsbidrag. (KS)			
Kommunens resultat för 2019 var ett överskott med 2,2 mnkr. Det motsvarade 0,4 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag. I resultatet finns reavinster på ca 8,5 mnkr, om dessa räknas bort blir resultatet istället ett underskott med 6,3 mnkr. Genomsnittet för de tre senaste åren (exkl. reavinster) blev 2,5 procent vilket alltså är under målet om 3,0 procent. 2019 fanns även en engångskostnad till följd av infriad borgen för Hulta golfklubb på 3,0 mnkr. Men även om den räknas bort från 2019 års resultat så nås inte målet om 3 procent.				
25	Över tid ska minst 40 % av kommunens skattefinansierade investeringar och exploateringar finansieras med egna medel. (KS)			
Skattefinansierade investeringar och exploateringar uppgick till 23,6 mnkr 2019. Resultatet ihop med avskrivningarna uppgick till drygt 27 mnkr vilket innebär att samtliga av dessa investeringar har kunnat finansieras med egna medel. Även ihop med 2018 och 2017 nås målet om minst 40 procent självfinansiering med god marginal.				

	Totalt antal mål:	Målet är...		
		uppnått	delvis uppnått	inte uppnått
Utbildningsnämnden	5	5	0	0
Socialnämnden	2	0	2	0
Samhällsbyggnadsnämnden	4	3	0	1
Kommunstyrelsen	14	8	4	2
Summa	25	16	6	3

Kommunstyrelsens bedömning av måluppfyllelsen

Av totalt 25 mål har nämnderna bedömt att 16 uppnåddes helt, sex delvis och tre inte uppnådda. De mål som inte uppnåtts avser bredbandsutbyggnad till 2020, utarbetande av en miljöpolicy samt ett ekonomiskt resultat över 3 procent under mandatperioden. Även om två av dessa mål har indikationer efter 2019 har kommunstyrelsen ingen annan uppfattning än samhällsbyggnadsnämnden, dvs att minst 95 procent av hushållen och företagen inte kommer ha 100 Mbit/s senast 2020. Anledningen är främst att Telia

har dragit tillbaka sin planerade fiberutbyggnad till vissa områden. Kommunen fortsätter därför att föra dialog med andra kommersiella aktörer och undersöker också andra möjligheter till fortsatt utbyggnad.

Ett flertal av fullmäktiges mål 2019 var av karaktären införa, förbättra, utvecklas och så vidare. Denna typ av mål är mer av uppdrag och därför svårare att följa upp och ange en måluppfyllelse. Ett flertal mål avseende kommunstyrelsen avser förstärkning av uppföljning och uppsiktsplikten, bedömningen är att förstärkning har skett i och med fler

uppföljningar men resultatet av uppföljningarna har inte lett till några direkta åtgärder. Detta är särskilt tydligt avseende socialnämndens omfattande budgetunderskott och nettokostnadsutveckling.

Utbildningsnämnden anger att samtliga mål är uppfyllda, däribland en fortsatt hög andel elever behöriga till gymnasiestudier. Kommunstyrelsen konstaterar att även de fåtal elever som inte nått behörighet har påbörjat annan utbildning. Även om andelen med förskolläraexamen minskat något bedrivs en lärorik förskola med digitala verktyg.

Socialnämndens bedömning är att deras två fullmäktigemål är delvis uppfyllda under 2019. Båda målen, att stävja drogmissbruk och andra sociala problem samt verka för olika former av boende på hemmaplan, gäller under mandatperioden. Detta innebär att någon egentlig måluppfyllelse inte kan göras förrän

2022. Det är angeläget att nämnden arbetar med dessa mål fortsättningsvis även om målen inte formellt gäller.

Frånsett bredbandsutbyggnaden anger samhällsbyggnadsnämnden att övriga tre mål är uppfyllda. Särskilt angeläget är prioriteringen av översiktsplanen och arbetet för en säkrare trafikmiljö. Det är positivt att Trafikverket under året beviljat medfinansiering för gång- och cykelväg.

En måluppfyllelse helt eller delvis på 88 procent kan förefalla positivt, det är dock viktigt att notera att ett av de finansiella målen inte uppnåddes 2019 och sannolikt inte heller de närmaste åren. En god ekonomi med högre resultat än 0,4 procent är en förutsättning att även de kommande åren kommer ha en hög måluppfyllelse.

Verksamhetsberättelser

Förskola

Årets verksamhet

Arbetet i förskolan är komplext och mycket av det som sker är inte mätbart utifrån nyckeltal. Förskolan har en nyckelroll i barns livslånga lärande. Förskolläraren har ansvar för att planera, dokumentera, följa upp och analysera verksamheten och hur man integrerar läroplanens mål i det pedagogiska arbetet och vilka undervisningsmetoder som ska bidra till barnens lärande och utveckling och omsätta det i praktiken tillsammans med kollegor.

Utifrån kommunfullmäktiges mål har enheterna specificerat med att ange att det kommunikationsstödjande arbetet ska öka. Boken har härmed hamnat i fokus som ett medel. Boken har fått ett högre värde än tidigare. Högläsning har varit ständigt återkommande. Den har varit medveten och planerad. Ibland har man filmat eller skuggat varandra som pedagoger för att efteråt kunna diskutera vad som hände under högläsningen och vad som kan utvecklas.

Genom högläsningen kan pedagogerna se att barnen har fått ökat ordförråd. Barnen har också utvecklat sitt lyssnande och då inte enbart på pedagogen utan på varandra. Barnen ställer mer frågor och tar till sig svaren på ett bättre sätt än tidigare. Högläsningstunderna ligger på dagen då alla barnen är pigga, inte efter maten. Efter maten är syftet att barnen ska få vila, under högläsningstunderna är syftet att barnen ska främja sin språkmedvetenhet.

Under föregående år genomförde hälften av förskolorna en kompetensutveckling inom anknytningspedagogik i förskolan. Det gav ett lyckat resultat vilket gör att resten av Bollebygd kommuns förskolor genomfört utbildningen under 2019. Personalen har hållit seminarier, utifrån boken Anknytningspedagogik i förskolan, med stöd av handledare. Dessa handledare har i sin tur fått handledning av bokens författare, Birthe Hagström.

Den nya läroplanen för förskolan, Lpfö18 började gälla 1 juli 2019. Det har inneburit stora pedagogiska

förändringar. Under året har förskolorna arbetat med att implementera de nya skrivningarna. Fokus ligger på undervisningsbegreppet och undervisningsmiljöerna. Som stöd har man läst litteratur och artiklar.

Barnhälsomöten har genomförts i arbetslagen tillsammans med rektor och specialpedagog. Här har man fått ett ökat fokus på förhållningssätt och organisation för att alla barn ska utvecklas utifrån sina förutsättningar. Specialpedagogen har en viktig roll i att handleda pedagoger i arbetssätt som fungerar för att möta barn med behov av extra stöd och anpassningar. Bildstöd används idag i undervisningsmiljöerna för att hjälpa de barn som behöver få tydliggörande struktur i vardagen för att förstå vad som ska ske, hur, när, var och varför.

Några nyckeltal

Antal	2017	2018	2019
Antal barn i förskola*	530	541	523
Antal barn i pedagogisk omsorg	14	14	9
Andel av anställda med förskollärarexamen	62%	56%	**
Antal barn per årsarbetare	6,0	6,1	**

* Inklusive köpta, ej sålda.

Framtida utveckling

En fortsatt satsning på språk- läs- och skrivutveckling där högläsningen är i fokus. Den nya läroplanen för förskolan som beslutades gälla från 1 juli 2019 behöver bearbetas och skapas en samsyn och medvetenhet kring undervisningsbegreppet. Det är i dagsläget osäkert om den provisoriska förskolan Nolån kan fylla behovet av förskoleplatser fram till dess Fjällastorp är klart. Barnafödandet och inflyttning har varit lägre de senaste åren vilket medför att behovet har kunnat tillgodoses. Det krävs en förnyad befolkningsprognos för en mer ändamålsenlig planering. Arbetet med förskola på Fjällastorp har varit intensivt men med anledning av avsaknad av detaljplan för området kommer det att dröja minst till 2024 innan ny förskola finns i tätorten. Nolåns

förskola har ett tidsbegränsat bygglov.

FN:s konvention om barnets rättigheter ratificerades av Sverige redan 1990, från och med den 1 januari 2020 är den en del av svensk lag. Enligt ett betänkande från barnrättsutredningen från 2016 kommer inkorporering av barnkonventionen i svensk lagstiftning år 2020 att kräva ett mer barnrättsbaserat synsätt i all offentlig verksamhet.

Ekonomiskt resultat

Förskolan redovisar ett överskott på 4,1 mnkr. Det positiva resultatet beror på de personalnedskärningar som inleddes under våren samtidigt som det funnits en volymbuffert kvar centralt då barnantalet varit mycket lägre än budgeterat. Verksamheterna har landat på ett positivt resultat pga. att hög grundbemannning och annan resurspersonal tagits bort till följd av besparingskravet, vilket motsvarar 3 tjänster samt att man i högre utsträckning inte kunnat anställa utbildad personal vilket sänkt personalkostnaderna. Det har ej heller funnits vikarier att tillsätta inom verksamheten.

Nettokostnaden har ökat med 2,4 procent och barnantalet är 3,3 procent lägre än 2018. En del av nettokostnadsökningen utgörs av löneökning samt ökade lokalkostnader för Nolans förskola

Nettokostnad tkr	2019			2018
	Utfall	Budget	Avvikelse	Utfall
Förskola	-50 787	-64 909	4 142	-59 371

Förskoleklass, grundskola och fritidshem

Årets verksamhet

Skolans uppdrag är att ge alla elever det stöd de behöver utifrån deras olika förutsättningar och behov. Den 1 juli 2019 trädde en förstärkning av skollagen i kraft. Genom att följa elevers lärande och sätta in tidiga stödinsatser redan från förskoleklass ska fler elever få det stöd de behöver. Syftet med de tidiga stödinsatserna är att fler elever ska uppfylla de kunskapskrav som finns i årskurs 1 i läsförståelse och i årskurs 3 i svenska, svenska som andraspråk och matematik. Det slutliga målet med tidiga stödinsatser är att en så stor andel som möjligt av eleverna ska nå en fullständig utbildning. Tidiga stödinsatser till elever ska sättas in i förskoleklassen och lågstadiet i grundskolan.

En granskning gällande skolornas arbete gällande särskilt stöd genomfördes under vårterminen 2019. Resultatet av denna granskning har delgivits alla enheter och ett arbete med översyn och tydlighet startades under slutet av terminen. Resultatet av granskningen har även delgivits nämnden på septembermötet.

Enligt statistik från SCB gällande 15 oktober 2019 har Bollebygds kommun 82 elever inom grundskolan med åtgärdsprogram, 25 elever med enskild undervisning, 29 elever som ingår i en särskild undervisningsgrupp samt 11 elever med anpassad studiegång. 27 elever inom grundskolan har studiehandledning på sitt modersmål.

Under året har ett antal elever utretts och visat sig tillhöra skolformen för grundsärskola. Förvaltningen har fått i uppdrag att arbeta för att skapa en hållbar organisation för de elever som tillhör denna skolform.

Fritidshemmens pedagoger har deltagit i skolans kompetensutveckling för en NPF-säkrad skola. Detta för att fritids och skolans förhållningssätt och lärandemiljö ska kännas som en helhet för elev och vårdnadshavare. Även inom fritids använder man bildstöd, som en förstärkning till gagn för elevernas förståelse.

Det systematiska kvalitetsarbetet på fritidshemmen har utvecklats vilket ökar likvärdigheten. Personalen träffas regelbundet för att utvärdera, dokumentera och utveckla arbetet i sin verksamhet.

Några nyckeltal

Antal	2017	2018	2019
Meritvärde (17 ämnen)	235,9	247,7	234,8
Antal elever i skola*	1 122	1 285	1 318
Antal elever per lärare	12,1	11,5	11,0
Antal barn i fritidshem	529	525	544
Lärare med lärarlegitimation och behörighet i minst ett ämne	81,5%	78,7%	**
Antal elever per årsarbetare i fritidshem	17,9	20,0	22,5
Andel pedagoger med högskoleutbildning på fritidshem (%)	46,0	54,2	**

* Inklusive köpta, ej sålda

** Uppgifter för 2019 finns inte tillgängliga ännu

Framtida utveckling

Grundskola

Alla elever ska få stöd och stimulans för att utvecklas så långt som möjligt. Bollebygds kommun har idag ingen grundskola. Elever som mottas i den obligatoriska grundskolan erbjuds att läsa som integrerad elev vid någon av kommunens grundskoleenheter alternativt att ansöka om plats vid grundskola hos annan huvudman (annan kommun eller fristående skola). I skollagen ställs krav på att en kommun antingen har en egen särskola eller en överenskommelse med annan kommun (11 kap. 24 § skollagen). Bollebygds kommun har inte avtal/överenskommelse med någon annan kommun att den i sin grundskola ska ta emot de elever som Bollebygds kommun ansvarar för. Vilket innebär att kommunen idag inte lever upp till skollagens krav.

Bollebygds kommun har som mål att alla barn och elever skall kunna få sin undervisning på hemmaplan i den egna hemkommunen. Att starta en särskoleenhet i Bollebygd bedöms av utbildningsnämnden som nödvändigt för att leva upp till skollagens krav både om att tillhandahålla särskola, men också vad gäller läroplan, timplan och behöriga lärare. Inicialt kommer detta innebära en ökad kostnad för utbildningsnämnden eftersom det krävs att en ny organisation skapas där personal behöver vidareutbildas då behöriga lärare idag saknas inom organisationen. Det fordras en ökad personaltäthet kring grundskolans elever. Det kommer även tillkomma kostnader för ny utrustning och tillgänglighetsanpassning av lokaler.

Lokaler

Fjällastorps förskola/skola/idrottshall/samlingssal är tidigast klar 2024. Det innebär att planering för provisorium måste igång snarast.

Bollebygds skolan F-3 och 4-6 behöver nya klassrum och plats för fritidshem. Skolan går från 3 paralleller till fyra paralleller med start hösten 2019. Det kräver också medel för investeringar för klassrumsmöbler. Skolan måste även skapa utrymme för grundskola på skolområdet.

I Olsfors så har skolan under flera år flera år saknat lokalytor. Förslaget på lösning är att grundskolan och biblioteket tar över Sörån och att en ny förskola med 5-6 avdelningar byggs.

Ekonomiskt resultat

Fritidshem redovisar ett positivt resultat på 1 629 tkr. Det positiva resultatet beror på den centrala volymbuffert som kommer sig av att barnantalet varit mycket lägre än budgeterat.

Grundskola redovisar ett negativt resultat på -5 670 tkr. Underskottet beror på för höga personalkostnader jmf budget. Personalkostnaderna är höga p.g.a. högre bemanning i form av bl.a. elevassistenter avseende elever med omfattande stödbehov och för året en stor ökning av särskoleelever. Lönekostnaderna har ökat då nyanställda behöriga lärare haft en högre ingångslön än den som slutat. Verksamheten har också fått utökat ansvar avseende matematik vilket inneburit nyanställningar.

I juni tilldelades särskolan ett tilläggsanslag på 4,0 mnkr till följd av de ökade volymerna. Utöver detta har verksamheten minskat med 15 tjänster främst from höstterminen för att nå budget i balans 2020. Nettokostnaden för verksamheterna gemensamt har ökat med 9,3 procent medan elevantalet endast är 2,9 procent högre än 2018. Det har således skett en stor kostnadsökning som inte enkom beror på löneökning eller volymökning.

Ekonomiskt resultat

Nettokostnad tkr	2019		2018
	Utfall	Budget	Avvikelse
Fritidshem	-18 514	-20 143	1 629
Grundskola	-132 655	-126 985	-5 670
Totalt	-151 169	-147 128	-4 041

Gymnasieskola

Årets verksamhet

Under de senaste åren har Bollebygds kommun konstaterat att elever tenderade att stanna hemma i högre utsträckning än tidigare. Då forskning visar att tidiga insatser är viktiga för att förebygga den ökade problematiken med frånvaro, beslöt Bollebygd kommunen att delta i projektet, ”En skola för alla”

Elever som har särskilda behov av en trygg miljö kan vid en övergång till en annan skola tappa känslan av skolanknytning och behöver extra stöd för att hitta den. När det gäller överlämnandet mellan grundskolan och gymnasiet saknades det rutiner för elever med särskilda behov.

Läsåret 2018/2019 anställdes en pedagog som har projektansvar. Man har under läsåret skrivit in 12

elever/deltagare i projektet. Dessa elever har nu gått ut årskurs 9. Inskrivna elever har bedömts ha särskilda behov i större eller mindre utsträckning. Eleverna har haft coaching av pedagoger och elevassistenter på skolan. Regelbundna träffar med projektledare, där de behov som kommit fram, åtgärdats. Det kan vara extra kontakter med undervisande lärare, extraundervisning i ett eller flera ämnen, klargörande av bedömningar och krav, peppning inför prov eller annan anspänning osv.

Studie- och yrkesvägledaren har haft en stor betydelse i arbetet med att få eleverna att välja rätt gymnasieutbildning. Om eleverna känt behov av det så har man gjort extra besök på de aktuella gymnasieskolorna, för att skapa trygghet inför starten. Samtidigt har vi haft nätverkskontakter med de deltagande kommunerna i projektet. Ett nära samarbete med Borås stad har inletts med hjälp av projektledare där. En rutin för detta arbete har utarbetats av projektledare och SYV, där man har med överlämnandet av elever med särskilda behov.

Inom projektets ram har Bollebygds kommun också deltagit i regionala nätverksmöten angående KAA (det Kommunala Aktivitets Ansvaret). Där har i stor utsträckning diskuterats hur kommuner, som köper platser på gymnasieskolorna i Borås, i ett tidigt skede får signaler om att elever riskerar avhopp. Diskussioner har förts om hur kommunerna ska stötta dessa elever så att de påbörja nya eller fortsätta sina gymnasiestudier.

Några nyckeltal

Antal	2017	2018	2019
Antal elever i gymnasieskola	318	332	372

Typ av utbildning, procent	2017	2018	2019
Yrkesförberedande	36	43	47
Högskoleförberedande	64	57	53

*Ansökt för 2018, ej utfall. ** Programval ht19

Framtida utveckling

Fortsatt deltagande i projektet en skola för all för att alla elever ska kunna fullfölja sina studier. Just nu revideras flera av gymnasieskolans yrkesprogram. Regeringen har redan fattat beslut om det som rör programgemensamma ämnen och inriktningsnamn. Skolverkets förslag omfattar innehåll i inriktningar, programfördjupningar och ämnesplaner. Skolverkets generaldirektör fattar beslut den 11 mars 2020. Samtliga förändringar kan tillämpas från och med den 1 juli 2021 med undantag för ämnesplanen i vård- och omsorgspecialisering som kan tillämpas från 1 juli 2020 inom vuxenutbildningen.

Ekonomiskt resultat

Nettokostnad tkr	2019		2018
	Utfall	Budget	Avvikelse
Gymnasieskola	-40 174	-42 073	1 899 -38 138

Gymnasieskolan redovisar ett positivt resultat på 1,9 mnkr. I juni tilldelades gymnasieverksamheten ett tilläggsanslag på 3 mnkr för ökade volymer och kompensation för att kostnader för busskort inte ingått för de ökande volymerna i budget.

Köpt gymnasieverksamhet redovisar ett negativt resultat på -100 tkr. Detta är långt bättre än prognos i delårsbokslutet. Trots att elevantalet som började ht19 var 21 personer fler än de som gick ut i juni 19, har kostnaderna inte ökat i den grad som prognostiserats. Detta trots att andelen är fler som har valt att läsa yrkesförberedande utbildningar vilka är dyrare

		2017	2018	2019
Betygspoäng efter avslutad gymnasieutbildning hemkommun, genomsnitt	Bollebygd	14,2	13,9	14,3
	Riket	14,2	14,3	14,4
Gymnasieelever med examen eller studiebevis inom 3 år, hemkommun, andel (%)	Bollebygd	68,3	82,9	73,1
	Riket	71,9	71,7	71,8
Gymnasieelever med examen eller studiebevis inom 4 år, hemkommun, andel (%)	Bollebygd	82,5	82,2	89,0
	Riket	78,5	78,6	78,1
Gymnasieelever som uppnått grundläggande behörighet till universitet och högskola inom 3 år, hemkommun, andel (%)	Bollebygd	47,5	54,9	52,7
	Riket	54,3	54,4	54,6

än studieförberedande utbildningar. Anledningen är att andelen som gått de riktigt kostsamma yrkesförberedande utbildningarna sjunkit till förmån för utbildningar i mellanskiktet i kostnadsnivå.

Nettokostnaden har ökat med 5,3procent och elevantalet är 12,1procent högre än 2018. Det är en stor ökning i elevantalet sett till den låga ökningen i kostnader.

Vuxenutbildning

Årets verksamhet

Rektorerna för Boråsregionens vuxenutbildning har möten ca 3 ggr per termin, där gruppen tittar på de behov och möjligheter som finns att starta yrkesutbildningar för alla kommuners vuxen-studerande. I år har gruppen arbetat tillsammans, med att söka medel för att starta lärcentra i gruppens hemkommuner. Bollebygds kommun har beslutat att samarbeta med framförallt Borås, men även andra kommuners lärcentra. Kommunens ansökan är beviljad och arbetet är igång med att realisera alla planer kring lärcentra, som våra kommuninvånare kan använda när de ska studera som vuxna.

Arbetet med att föra register över ansökningar till vuxenutbildning har justerats för att lättare kunna svara på de olika frågor som kommer från olika håll - redovisningar för statliga medel, frågor från tjänstemän och politiker osv. Bollebygd kommun har "tittfunktion" till Borås vuxenutbildnings elevregister, Alvis, men inte till andra utbildningsorters. Det medför svårigheter att kontrollera om eleverna kommer in på sin utbildning, slutför den, eller annat. Det är först när fakturan kommer som Bollebygd kommun ser om de sökande fått plats och går på sin utbildning.

Bollebygd kommun har tillsammans med Borås stad ansökt om att starta och certifiera VO-college. Ansökan är nu beviljad och utbildningen är igång på olika håll i Borås. Orsaken till denna satsning är att man ser ett stort behov av utbildad personal inom vård och omsorg, och behöver samordna och intensifiera kompetensutvecklingen för alla intresserade.

SYV och bitr. rektor har haft samtal och möten med kommuninvånare, som sökt information om de olika möjligheter som finns att studera som vuxen. Detta har bland annat varit i samarbete med AF och AME. I samverkan med resursenheten har Bollebygd kom-

mun tittat på rutinerna för anmälan till SFI, samt informerat kring hur man ansöker om annan vuxenutbildning.

Några nyckeltal

Antal	2017*	2018*	2019**
Elever i kommunal grundläggande vuxenutbildning	15	11	12
Elever i kommunal gymnasial vuxenutbildning	80	52	51
Elever i SFI-utbildning	59	69	69
Elever i sÄrvux	2	2	2

*Ansökt, ej utfall.

**Utfall, valt att gå utbildningen.

Framtida utveckling

Det finns ett väl etablerat samarbete med Arbetsförmedlingen och socialförvaltningen kring nyanländas etablering. Det är viktigt att bibehålla trots ändrade förutsättningar för arbetsförmedlingen. Det krävs regelbundna mötesarenor för gemensamt ansvarstagande.

Kompetensförsörjning inom vård och omsorg är ett viktigt arbete både för gymnasieskolan och vuxenutbildningen. Det är ett fortsatt arbete med VO-college i Boråsregionen. I regionen kommer det arbetas med en gemensam plan för strategisk kompetensförsörjning där deltar Bollebygds kommun som en del av regionen.

Ekonomiskt resultat

Nettokostnad tkr	2019			2018
	Utfall	Budget	Avvikelse	Utfall
Vuxenutbildning	-3 289	-2 789	-500	-2 555

Vuxenutbildningen redovisar ett negativt resultat på -0,5 mnkr. Kostnaderna För köpt verksamhet är har ökat med nästan 300 tkr. För SFI tycks färre av de som utbildas vara nyanlända eller utbilda sig efter etableringsperioden, vilket gör att verksamheten får lägre andel av intäkterna från individ och familjeomsorgen avseende SFI. Antalet personer som söker utbildning i olika former ökar inte, utan samma antal personer får beviljat och går fler kurser. De centrala lönekostnaderna är högre för vuxenutbildning jmf 2018.

Nettokostnaden har ökat med 28,7procent, vilket motsvarar ca 700 tkr.

Område funktionsnedsättning

Årets verksamhet

Under året har antalet brukare inom daglig verksamhet ökat från 27 till 31 vilket har inneburit en ökad arbetsbelastning för personalen. Verksamheten har dock klarat att bibehålla en god kvalitet och god brukarnöjdhet samtidigt har man haft låg personalomsättning och acceptabla sjuktal. Ökningen beror bland annat på att Daglig verksamhet och Arbetsmarknadsenheten har startat upp en samverkansgrupp för att tillse att alla brukare har rätt insats vilket har resulterat i att brukare har gått över från Arbetsmarknadsenheten till Daglig verksamhet då det bedöms vara den senare verksamheten som har förutsättningar att möta deras behov.

Under 2019 var det stundtals turbulent i verksamheten vilket gjorde att en tillfällig omorganisation genomfördes. Alla omorganisationer har en effekt på verksamheten då strukturer arbetas om och nya rutiner skapas och detta har naturligtvis påverkat berörda enheter inom funktionsnedsättning. En ytterligare effekt av omorganisationen var att arbetsbördan på enhetscheferna blev något snedfördelad, detta var hållbart under en period men bedöms inte vara hållbart i längden varför ytterligare omorganisationer kommer att ske under 2020.

Under 2019 har enheterna inom funktionsnedsättning påbörjat ett arbete med att samplanera personalen för att få en större flexibilitet i verksamheten och samtidigt kunna möta kravet på 'heltid som norm'. Samplaneringen innebär att personalen arbetar i flera verksamhet, exempelvis att den anställda har ett ledningsuppdrag innan sitt arbetspass på gruppboendet. I det första steget som har genomförts under 2019 har samplaneringen byggts på frivillighet, det vill säga att personalen har fått anmäla intresse, och det har därför mottagits väl. Det finns behov av att fortsätta bygga ut samplaneringen till att omfatta en större andel av personalen och detta planeras att göras under 2020.

Framtida utveckling

Verksamhetsområde funktionsnedsättning kommer under 2020 att arbeta för en bättre kostnads-effektivitet, detta görs framför allt genom att daglig verksamhet ska samlokaliseras till lokalerna på Hembygdsvägen 5. Det kommer också att innebära att verksamheten får förutsättningar att hantera volymökningen på ett bra sätt.

Under 2020 behöver alla enheter inom funktionsnedsättning arbeta med avancerad resursplanering för att kunna möta behoven hos verksamheten och samtidigt skapa utmaningar och utveckling för personalen. Detta kommer att kräva ett större arbete då det innebär att kompetenser ska kartläggas och scheman ska anpassas. Det kommer också att kräva att tillgången till arbetskläder ses över då personalen på gruppboendet, enligt lag, ska bära arbetskläder under arbetstid.

Under 2020 kommer även personal som arbetar på boendena att få boendestödsuppdrag för att skapa förutsättningar för effektiviseringar. Genom att medarbetare på funktionsnedsättning utför boendestödsuppdrag ökar flexibiliteten i verksamheten då boendestöd kommer att kunna utföras utanför kontorstid. Utöver detta beräknas kvaliteten i verksamheten öka då de brukare med funktionsvariationer som har boendestöd kommer kunna få sitt boendestöd utfört av medarbetare med kompetens och utbildning inom funktionsnedsättning. I inledningsfasen kommer verksamheten att arbeta med frivillighet, det vill säga att de medarbetare som är villiga att testa ett mer varierat uppdrag ges möjligheten och utvecklingen har därför alla förutsättningar att fungera väl.

Några nyckeltal

Antal	2017	2018	2019
Boende vuxna och barn/unga	17	18	19
Boende vuxna och barn/unga	25	27	31

Ekonomiskt resultat

Nettokostnad tkr	2018			2018
	Utfall	Budget	Avvikelse	Utfall
Funktionshinder	-51 728	-47 344	-4 384	-45 439

Verksamheten redovisar 2019 ett negativt resultat om -4,4 mnkr. Nettokostnadsökningen är knappt 14 procent jämfört med 2018. Kommentarer kring ekonomin finns i avsnittet om budgetavvikelser i förvaltningsberättelsen.

Äldre

Årets verksamhet

Undersköterskornas uppdrag har förtydligats och följs upp under coachingsamtal som hålls av respektive enhetschef. Uppdraget fokuserar på kontaktpersonalskapet. Projekt social dokumentation startade redan i slutet av 2018 men det mesta av arbetet har genomförts under 2019. Projektet syftar till att öka kunskaperna i social dokumentation, att införa IBIC samt att förnya verksamhetssystemen både för handledare och för utförare så att dokumentationen kan genomföras digitalt. Utförarverksamheterna har fått ett nytt ansvarområde för utvalda medarbetare, som kallas dokumentationshandledare. Deras uppdrag är att utbilda, handleda, motivera, uppmuntra och stödja kollegorna i social dokumentation. De kommer också se till att alla medarbetare kommer genomgå en handledningsperiod som leder fram till att alla medarbetare intygas om att självständigt kunna hantera social dokumentation för utförare. Dokumentationshandledarna har specialutbildats för att klara sitt uppdrag. Projektet är mycket omfattande och kommer att fortgå under 2020. I syfte att förbättra omsorgen om demenssjuka har planering för att införa en ny metod att arbeta med demenssjuka påbörjats under 2019. Metoden kallas för Reminiscens som betyder väcka minnen. Arbetssättet kommer starta under 2020.

Värdegrundshandledarna har fått fortbildning under året och alla enheter har genomfört reflektion i grupp utifrån värdegrund. Trygghetsvårdinnans verksamhet har utökats med en träffpunkt för äldre i Töllsjö. En ökning av volontärer har skett och ett arbete för att stödja anhörigvårdare har startat och kommer att fördjupas under 2020.

Under året har planering inför att skapa ett psykisk hälsa/demens-team tagit fart vilket kommer att startas under 2020. Psykisk ohälsa och demens ökar i samhället i stort och så även i Bollebygd och därför behövs ett team med specialutbildade sjuksköterskor, vilket redan finns i verksamheten idag, och undersköterskor som ska utbildas i respektive område. Teamet ska stötta och handleda brukare och anhöriga.

Under sommarmånaderna användes, den under hösten 2018 invigda trädgården, flitigt. Intill trädgården finns en hönsgård som under sommaren var bebodd av höns. Trädgården har använts i olika sam-

manhang såsom till exempel grillmiddagar.

Trygg hemgångsteamet, som består av undersköterskor, sjuksköterska och rehabiliteringspersonal, har under året arbetat med att skapa en trygg hemgång för personer som varit inlagda på sjukhus. Den trygga hemgången inbegriper även rehabiliterande insatser när så varit ordinerat. Teamet underlättar hemgången för de äldre och minskar även bruket av korttidsplatser.

Ledning

Under 2019 har en analys av enhetschefernas arbetsmiljö genomförts. Den visade att arbetsbördan var för hög för enhetscheferna. Av den anledningen har verksamheterna gjort omstruktureringar gällande administration för ökat stöd till enhetscheferna och för att skapa ytterligare struktur och minska möten så har verksamheten arbetat med en systematisk informations-, mötes- och beslutsstruktur. Vilken på ett tydligt sätt visar hur information ska spridas, vilka möten som ska hållas samt var beslut av olika slag fattas.

Under 2019 planerades även ett projekt förtätning av enhetschefer inom äldreomsorgen. Projektet pågår under hela 2020 och ska ge enhetscheferna förutsättningar att arbeta med ett nära och coachande ledarskap vilket i sin tur ska skapa ökad närvaro, struktur och trygghet för medarbetarna inom äldreomsorgen. Uppföljning av projektet kommer att ske i samarbetet med Borås högskola under 2020.

Medarbetare

2019 blev Bollebygd tillsammans med Borås certifierade till att göra utbildning inom Vård- och Omsorgscollege. Det betyder att det nu finns möjlighet för vår personal att ta utbildning och fortbildning på ett enklare sätt.

Undersköterskornas uppdrag har förtydligats under året och verksamheterna har påbörjat en utveckling mot att skapa en karriärstege för alla medarbetare. Planering för att skapa en fast bemanningspool har genomförts under året och den kommer att starta upp under 2020. Ett projekt har startat för att hantera ”heltid som norm” som kommunal och SKR (forna SKL) överenskom 2016 och i samband med det ska även hälsosamma scheman vara grunden i all schemaläggning.

Framtida utveckling

Den demografiska prognosen visar på en kommande ökning, 300 personer, av personer över 80 år i Bollebygd under åren mellan 2017-2027. Det blir en utmaning för kommunens äldreomsorg som kommer att hanteras med en utökad förebyggande verksamhet, samt utbyggande och utvecklande av hemtjänstens verksamhet samt korttidsenheten. Kommunen behöver även se över boendesituationen för äldre. Det kommer behövas fler äldreboendeplatser och fler trygghetsboenden. Planeringen har startat.

Det ökande antalet personer som lider av psykisk ohälsa och demens kommer kräva stora utbildningsinsatser för medarbetarna. I det här sammanhanget kommer Vård- och omsorgscollege väl till pass. Äldreomsorgen behöver tänka nytt, med nya generationer kommer nya möjligheter och krav. Med anledning av den kommande ökningen av äldre personer, den ökande psykiska ohälsan och ökande demensdiagnoser, som dessutom går neråt i åldrarna, så behöver enheterna inom äldreomsorgen behålla det i projekt förtätning enhetschefer utökade antalet enhetschefer för att kunna hantera kommande år.

Några nyckeltal

Antal	2019	2018	2017
Procentuell beläggning demens	98%	96%	87%
Procentuell beläggning somatisk	102%	95%	93%
Procentuell beläggning korttid	93%	100%	78%
Antal vårdtagare hemtjänst	133	127	133
Beslutade timmar hemtjänst	5 476	4 882	3 832

Ekonomiskt resultat

Nettokostnad tkr	2019		2018
	Utfall	Budget	Avvikelse
Äldreomsorg	-91 471	-89 655	-1 816
			-87 526

Verksamheten redovisar ett negativt resultat på -1,8 mnkr. Nettokostnadsökningen är 4,5 procent jämfört med 2018.

Stöd till individer och familjer

Årets verksamhet

Under 2019 har individ- och familjeomsorgen haft en hög personalomsättning och flera långvariga sjukskrivningar. Detta har haft en mycket stor effekt på verksamheten då strukturer och rutiner har tappats och tid för att återuppbygga dem har saknats. Det har även resulterat i att verksamheten inte har kunnat följa upp beslut i önskad utsträckning vilket gör att insatser tickar på oförändrade trots att behovet har förändrats.

Vuxenenheten saknar förutsättningar att följa upp beslut inom alla områden då bemanningen inte är tillräcklig för uppdraget, särskilt tydligt är detta för handläggningen av ärenden inom funktionsnedsättning. I verksamheten finns en tjänst som för tillfället uppgår till 80 procent samtidigt som enhetschef och förvaltningschef bedömer att ärendebelastningen kräver 150 procent, det innebär att uppföljningar prioriteras bort till förmån för prövning av mer akuta frågor. Även andra delar av vuxenprövningen har under 2019 varit överbelastade, så som socialpsykiatri, men här har en boendesekreterare anställts för att jämna ut arbetsbelastningen.

Enheten för barn och unga har under året upplevt en kraftig ökning av antalet orosanmälningar, dessa har ökat med 72 procent jämfört med 2018. I kombination med den stora ökningen av antalet ärenden har allvarlighetsgraden av ärenden ökat. Mycket tunga ärenden som berör verksamheter utanför socialtjänsten, exempelvis polis, sjukvård och åklagare, aktualiseras i samarbetet Barnahus och Bollebygds ärenden i samarbetet har under första halvåret 2019 ökat med 500 procent jämfört med samma period 2018. Det innebär att socialsekreterarna har hanterat fler och tyngre ärenden under året vilket, tillsammans med höga sjukskrivningstal, har inneburit att uppföljningar prioriterats bort och i viss mån har en prioritering av inkomna anmälningar behövt göras. Den prioriteringen har inneburit att enstaka ärenden har krävt större insatser då insatsen dröjt. Åtgärder har vidtagits för att komma till rätt med problematiken men då resurser för att tillfälligt överbemanna kommer det att ta tid innan enheten har arbetat av ärenden som ligger på vänt.

Individ- och familjeomsorgens utförarenhet, IFO resurs, har trots långvarig sjukskrivning på ledningsnivå haft ett relativt bra år såväl verksamhetsmässigt

som budgetmässigt. Enheten har bland annat utvecklat samarbetet med verksamheter inom funktionsnedsättning för att bättre kunna ge alla brukare rätt stöd och samarbetet har gett gott resultat. Arbetsmarknadsenheten uppvisar ett bra resultat med många klienter utskrivna till arbete eller studier och enheten har också utökat sitt arbete med praktikplatser för att kunna hjälpa fler arbetssökande till egen försörjning. IFO resurs har inte haft någon personalomsättning under året och för enheten i sin helhet har sjukfrånvaron minskat.

För hela verksamhetsområdet har det stora underskottet i budgeten haft en negativ effekt på arbetsmiljön då alla medarbetare har varit väldigt medvetna om läget och många har känt en viss hopplöshet inför vad detta innebär för deras utvecklingsmöjligheter. Detta har haft särskilt stor påverkan på myndighetsenheterna där man samtidigt brottats med hög ärendebelastning och avsaknad av strukturer.

Framtida utveckling

Under 2020 kommer verksamheten framförallt att fokusera på att komma ikapp med ärendehantering och sedan följa upp ärenden för att tillse att beslut inte ligger och tickar på i onödan. Det planeras inför en genomlysning av hela individ- och familjeomsorgen för att ge förutsättningar att effektivisera verksamheten, såväl utifrån budgethänsyn som ärendehantering. En del av detta är även att viss kompetensutveckling måste ske för att ge bättre förutsättningar att hantera exempelvis ärenden där barn utsätts för våld för att sänka placeringstiden. Det kommer att göras med hjälp av stimulansmedel men innebär att det tas upp arbetstid för personalen.

Under 2020 planeras även inför en genomlysning av alla placeringar i relation till kostnaden så att placeringen ger önskad effekt och kvalitet. Parallellt måste myndighetsenheterna fokusera på arbetsmiljön för att minska personalomsättningen och minska sjukfrånvaron.

Några nyckeltal

Antal	2018	2019
Ekonomiskt bistånd, antal hushåll	139	118
Placeringar vuxna (HVB+LVM)	13	12
Placeringar barn och unga, HVB-hem*	11	10
Placeringar barn och unga, familjehem*	15	12
Aktualiseringar	310	490
Anmälningar barn och unga	143	246

* Inklusive ensamkommande barn.

Ekonomiskt resultat

Nettokostnad tkr	2019		2018
	Utfall	Budget	Avvikelse
IFO, nettokostnad,tkr	-47 058	-35 737	-11 321
			-26 348

Verksamheten redovisar 2019 ett negativt resultat på -11,3 mnkr. Nettokostnadsökningen är 79 procent jämfört med 2018. IFO har haft ett mycket ansträngt år med höga kostnader för köpta placeringar. Personalsituationen inom myndighetssidan har inte varit bra och man har tvingats till att hyra in socialsekreterare. Ärendemängden har ökat.

Kultur och fritid**Årets verksamhet**

Barnbokslån i kommunala bibliotek i åldrarna 0-17 år har sjunkit något i Bollebygds kommun. Det är resultat som behöver diskuteras och problematiseras. Bollebygds kommun har idag välfungerande skolbibliotek där kommunens barn och ungdomar lånar böcker både för lärande i skolans regi och för det personliga intresset. Denna statistik ingår inte i den nationella. Därutöver har förskolorna i sitt arbete med att lyfta boken och högläsningen ett nära samarbete med folkbiblioteket. Förskolorna erbjuder bokpåsar som föräldrar kan låna. Även dessa boklån ingår inte i den nationella statistiken.

Bibliotekets öppettider har gått från att vara generösa till att ligga under riksnittet. Fler och fler bibliotek har ökat sina öppettider medan Bollebygd kommun har legat på samma nivå under många år. Diskussioner finns om meröppet, vilket kommer att öka tillgängligheten till kommunens bibliotek.

Störst betydelse för att verka för att nå målet har mestadels varit riktade mot biblioteks-verksamheten. Detta för att det är där som enheten har personella resurser som kan styras. Under året har en processledare varit anställd för medel från Kulturrådets satsning gällande stärkta bibliotek med implementering och arbete med biblioteksplanen. Detta arbete har varit mycket positivt.

Föreningsaktiviteter har under året ökat då det har flyttat in nya intressegrupper till Bollebygds kommun.

Framtida utveckling

En kulturplan ska tas fram i samverkan med övriga förvaltningar ska och föreningslivet. Arbetet kom-

mer att bedrivas med hjälp av Kultur i Väst. Kulturplanen kan med fördel vara en del av översiktsplanarbetet.

Det digitala samhället påverkar i allra högsta grad biblioteken. Digitaliseringen medför nya krav för hela biblioteksväsendet. Allt fler läser numera digitalt genom kommersiella abonnemangstjänster eller bibliotekstjänster. Men det finns också skillnader i förutsättningar, bibliotekslagens portalparagraf är bibliotek för alla. Den nationella biblioteksmyndigheten ska få i uppdrag att ta fram en ny digital biblioteksplattform för olika målgrupper, sköta driften och fylla tjänsten med innehåll genom upphandling och avtalslicenser.

Under 2020 lanseras ett program för lokalbokning men som även hanterar föreningsstöd. Det blir en digitalisering av arbetet från ett helt analogt arbetsätt. Under året ska nya riktlinjer för föreningsstöd tas fram.

Några nyckeltal

Antal	2017	2018	2019
Aktiva låntagare i kommunala bibliotek, antal/1 000 inv.	233	216	212
Barnbokslån i kommunala bibliotek, antal/barn 0-17 år	13,6	12,9	12,9
Böcker i kommunala bibliotek, antal/inv.	5,0	4,8	4,7

Ekonomiskt resultat

Nettokostnad tkr	2019		2018
	Utfall	Budget	Avvikelse
Kultur och fritid	-9 187	-10 392	568
			-10 187

Fritid och kultur redovisar ett positivt resultat på 0,6 mnkr. Bibliotek och allmän kulturverksamhet visar ett positivt resultat på ca 100 tkr. Detta beror på att verksamheten fått mer i beviljade bidrag än budgeterat och samtidigt inte ökat sina personalkostnader. Allmän fritidsverksamhet och turism visar ett positivt resultat på ca 500 tkr. Detta bl.a. beror på minskat sökt aktivitetsstöd och uppsägning av ett IT-system. Nettokostnaden har minskat med -3,6procent.

Europa Direkt Sjuhärad

Årets verksamhet

Bollebygds kommun har sedan 2013 ett EU-projekt i form av informationskontor Europa Direkt Sjuhärad (EDIC). Kontoret fungerar som Europeiska kommissionens förlängda arm ut i samhället, för att belysa EU-arbetet på lokal nivå samt rapportera det lokala perspektivet tillbaka till kommissionen. Kontoret är till för hela Sjuhärad men deltar i ett antal lokala aktiviteter inom Bollebygds kommuns verksamheter.

Projektet utgår från en verksamhetsplan där ett antal aktiviteter utförs varje år. Kontorets mål är att finnas på plats och utföra aktiviteter i Sjuhärads alla åtta kommuner men arbetar också aktivt med informationsspridning via sociala medier och en webbplats om EU:s verksamhet. Målgruppen är barn och ungdomar som får information om vilka möjligheter de har som EU-medborgare där information om arbete, studier, praktik och volontärskap i andra länder spridits. 391 förfrågningar har inkommit till kontoret som har berört jobb, tillväxt, investering, demokrati och mänskliga rättigheter, EU som global aktör, demokratisk förändring, digital inre marknad, energi och klimat, intern marknad och Europaparlamentsvalet 2019.

EDIC stod som ansvarig för ett stort evenemang utformat som paneldebatt där EU-tjänstemän och tio EU-parlamentariker deltog i Borås. Syftet var att uppmärksamma EU-valet, det arbete som EU gör och vikten av att gå och rösta i valet som förstahandsvalare. För att skapa delaktighet uppmanades elever från Sjuhärads sex kommunala skolor att själva ta fram frågor som de fann intressanta. Frågorna skulle ha en koppling till något av EU-kommissionens prioriterade områden. Besökare från alla Sjuhäradskommuners skolor kom och platserna till de två passen med vardera 800 platser var fullbokade långt innan evenemanget.

Samhällsbyggnad

Årets verksamhet

Inom plan- och exploateringsenheten har personalsättningen påverkat negativt under året. Tre personer har valt att lämna men samtidigt så är tjänsten som plan- och exploateringschef nu tillsatt. Vakanerna har gjort att arbetet med detaljplaner och exploateringsfrågor har tappat fart.

Lokalerna på Lokes väg har fått slutbesked efter slutbesiktning. Under 2016 fick kommunen krav på sig från Migrationsverket att snabbt kunna ta emot ensamkommande flyktingbarn. Eftersom det inte fanns lokaler för detta ändamål tvingades kommunen köpa in bostadsmoduler för att klara kraven. Tillfälligt bygglov gavs för att placera modulerna på aktuell tomt. Länsstyrelsen beslutade dock om så kallad inhibition, arbetet avbröts. Men efter att både mark- och miljödomstolen samt mark- och miljööverdomstolen upphävt Länsstyrelsens beslut om att stoppa bygglovet kunde arbetet fortsätta 2017. I november 2019 får kommunen ett slutbesked, dvs. kommunens avtal med aktuell entreprenör anses giltigt enligt en dom från Högsta förvaltningsdomstolen. Nu återstår att fylla byggnaden med verksamhet eller boende.

Arbetet med att fibrera de mer glesbefolkade delarna av kommunen fortsätter. En hel del utmaningar finns dock då den entreprenör som Telia har upphandlat står under rekonstruktion.

Idrottsföreningar och andra intressenter har fått det lättare då de numera kan boka lokaler genom en e-tjänst.

Enkätundersökningen Kritik på teknik har genomförts under året och den visar på stor nöjdhet kring vattenkvalitet, insamling av avfall och servicen på återvinningscentralen. Däremot önskar man fler gång- och cykelvägar.

Var sjätte kommun i landet saknar en tillgänglighetsanpassad badplats. Genom att Bollebygds kommun nu anpassat Tubbareds badplats för detta ändamål så är man inte längre en av dessa. Ramp och matta är monterad, handikapparkering finns och en tillgänglighetsanpassad toalett finns under sommarhalvåret på plats.

En uppföljning av 2016 års revision av exploateringsverksamheten har genomförts under året. Den visar att de lämnade rekommendationerna i stor utsträckning har hanterats, t.ex. har riktlinjer för exploateringsverksamheten tagits fram och antagits. Övriga händelser under året har varit att en ny plan- och exploateringsstaxa har beslutats. Tingshuset har flyttats och området runtomkring har färdigställts. Internt på förvaltningen har man infört ett nytt projektverktyg som tydliggör arbetet med vissa processer.

Arbetet med projektering av Fjällastorpskolan startade 2017 och har pågått fram till hösten 2019. Handlingar för genomförande av projektet är framtagna och granskade. Handlingarna utgör komplett underlag för projektet, dels för att kunna upphandla byggentreprenör samt för att kunna söka bygglov och starta projekt Fjällastorp förskola, skola för årskurs 7-9 samt idrottshall. Materialet har arkiverats i väntan på att detaljplan för området blir klar.

Uppdrag gavs även till förvaltningen att ta fram ett underlag för lokalisering av framtida kommunal service (med fokus på förskola/skola i Bollebygds respektive Olsfors). Utredningen syftade till att på en övergripande nivå identifiera lämplig mark samt ge en allmän vägledning och stöd vid planering och lokalisering.

Lokaliseringsutredningen har färdigställts men arbetet har fortsatt på förvaltningen då fördjupad utredning krävs för att ta hänsyn till tekniska förhållanden, hälsa och säkerhet, ekonomi mm.

Trafikverket och Västra Götalandsregionen har under året kallat kommunen till informationsmöten och diskussionsträffar gällande Ny generation järnväg, vilket är det övergripande namnet för nya snabbtågsbanor som planeras runt om i landet. Parallellt med detta arbetar Trafikverket med en åtgärdsvalsstudie gällande befintliga Kust till kust-banan och riksvägen. Bollebygds kommun har ett intresse i att föra en dialog med i första hand Trafikverket gällande lokalisering av Götalandsbanan inom kommunen men även att tillgodose att kommuninvånarna ges bättre möjligheter att färdas kollektivt inom regionen. Planenheten och kommunstyrelsen har utefter mötenas inriktning representerat Bollebygds kommun.

Framtida utveckling

Under året har konsult upphandlats för att ta fram översiktsplanen. Arbetet med denna kommer att starta på allvar i början av 2020. Kravet i upphandlingen var att arbetet ska vara genomfört inom två år.

Renhållning

Årets verksamhet

Den nybyggda återvinningscentralen invigdes de sista dagarna av 2018 och har haft sitt första verksamma år under 2019. Förvaltningen bedömer att förmåga att ta hand om besökare på ett bra sätt, har förbättrats och den nya skyltningen samt de större ytorna ger en ökad möjlighet för att det ska vara lätt att göra rätt.

Arbete har skett med att införa nya fraktioner, lyfta resurser i avfallstrappan samt att utbilda medarbetare för att hantera de resurser som tillgås på bästa sätt.

Rutin för samråd (vid avverkning av skog på kommunens mark) är framtagen. Syftet med denna rutin är att beskriva hur synpunkter tas emot och fångas upp från närboende och lokala intressenter som ett underlag för skogsägarens beslut vid skogsbruksåtgärder.

Framtida utveckling

Stor fokus under 2020 kommer att läggas på arbetet med att ta fram den nya regionala avfallsplanen, få klart allt som behövs för att få igång Grönt-kort på återvinningscentralen (ÅVC) samt komma vidare med återbruksprojektet. Ett sidospår i arbetet med avfallsplanen är att påbörja en ny renhållningsordning, för att få den att leva i samklang med avfallsplanen. På ÅVC kommer man arbeta med att lyfta materialen i avfallstrappan och göra så stor miljönytta som vi kan. Bland annat titta på möjligheten att installera så kallade rollpacks för att minimera antalet transporter från ÅVC. I december så hölls ett samrådsmöte med FTI som ämnar ansöka till Naturvårdsverket om att få bli en del av det tillståndspliktiga insamlingssystemet från 2021 för att kunna samla in förpackningsmaterial vid fastighetsgräns. Arbetet med att ta fram en regional avfallsplan har initierats. Detta arbete kommer att fortlöpa under hela 2020 för att under 2021 mynna ut i en ny avfallsplan som gäller för hela Sjuhäradsregionen. Den gamla avfallsplanen gäller till 2021.

Några nyckeltal

Antal	2017	2018	2019
Antal tillstånd till enskilda avlopp	45	43	71
Antal ansökningar om förhandsbesked, byggnation	32	24	14
Antal ärenden bostadsanpassning	47	38	50
Kostnad bostadsanpassning, tkr	1 401	2 471	3 390

Ekonomiskt resultat

Nettokostnad tkr*	2019		2018
	Utfall	Budget	Avvikelse
Samhällsbyggnad	37 499	37 194	-305
			33 706

* Gäller hela samhällsbyggnadsnämnden.

Nämnden redovisade ett underskott mot budget på 0,3 mnkr. Fysisk och teknisk planering redovisade överskott beroende på att en del planer inte genomfördes som planerat. Den främsta anledningen till underskottet var en stor ökning av bostadsanpassningsbidrag. Även gator och vägar redovisade underskott. Totalt ökade nämndens nettokostnader med 11,1 procent.

VA-verksamheten

Årets verksamhet

Bollebygd kommuns goda tillgång till vatten för vattenförsörjning är en av våra viktigaste styrkor, naturresurser och samhällsintressen. Det ställer höga krav på skydd mot verksamheter och åtgärder som kan påverka vattnets kvalitet och kvantitet negativt. Arbete med skyddsföreskrifter Backa vattenskyddsområde fortgår, tidigt samråd med Länsstyrelsen pågår. Skyddsföreskrifterna har utformats med vattentäkternas nutida och framtida skyddsbehov i fokus.

VA-planen påbörjades under 2017 med en första översikt som innebar sammanställning och utredning av befintliga förhållanden. Arbetet har fortsatt under året och en dagvattenpolicy är nu antagen genom beslut i kommunfullmäktige. Dagvattenpolicyn är en av tre deldokument i dagvattenplanen. Som delägare i Gryaab AB och den framtida anslutningen till Ryaverkets reningsverk i Göteborg så sitter kommunen från och med i år med i dess tekniska- och ekonomiska delegation. Förprojektering på sträckningar överföringsledningar till Härryda har skett under året och beslut är taget att leda spillvatten via Rävlanda.

VA-verksamhetens har fortsatt många och stora utmaningar för befintligt ledningsnät och VA-anläggningar. VA-projekt i Olsfors på ledningssträcka med stort inläckage är påbörjad. Driftverksamheten inom VA har under året utfört en mängd olika förbättringar. Till exempel har en utmanande renovering av slamskrapor i Bollebygds reningsverk genomförts under sommaren. Uppgradering till nytt övervakningssystem är färdigt. Det har varit en stor personalomsättning inom VA under året. Tjänsterna är nu tillsatta och även om mycket kompetent personal finns så föreligger ett stort utbildningsbehov.

Framtida utveckling

Den största frågan för VA-verksamheten att under 2020 fortsätta att arbeta med överföringsledningar

till Härryda. I Olsfors och Hultafors fortsätter arbetet med att minska utläckage på dricksvatten och även minska ut- och inläckage på spillvattennätet. Renovering av högreservoaren Hultafors ska utföras. I Töllejö fortsätter arbetet med att utreda framtida dricksvattenbrunn/vattenverk med ny eller utökad vattentäkt.

VA-redovisning Resultaträkning

Belopp i mnkr	2019	2018
Verksamhetens intäkter	12,4	11,8
Verksamhetens kostnader	- 11,1	- 10,3
Avskrivningar	- 2,7	- 2,8
Verksamhetens nettokostnader	- 1,4	- 1,3
Finansiella kostnader	- 0,8	- 0,8
Resultat efter finansiella kostnader	- 2,2	- 2,1
Skattefinansiering enligt budget	2,2	2,1
Årets resultat	0	0

VA-verksamhets resultat nollställs varje år, vilket innebär att en del intäkter redovisas som förutbetalad intäkt, dvs flyttas till kommande år

Balansräkning

Belopp i mnkr	2019	2018
Anläggningar	66,1	55,4
Maskiner och inventarier	2,9	2,2
Pågående investeringar	1,8	5,4
Summa anläggningstillgångar	70,8	63,0
Kundfordringar	1,1	1,0
Summa omsättningstillgångar	1,1	1,0
Summa tillgångar	71,9	64,0
Eget kapital	0	0
Summa eget kapital	0	0
Långfristiga skulder	51,2	49,7
Kortfristiga skulder	20,7	14,3
Summa skulder	71,9	65,9
Summa eget kapital, avsättningar och skulder	71,9	64,0

Stiftelsen Bollebygds hyresbostäder

Uppdrag och antal lägenheter

Stiftelsen äger och förvaltar 376 lägenheter och 11 lokaler samt 83 lägenheter inom särskilt boende för äldre. Total bostadsyta uppgår till 30 196 kvadratmeter inklusive bostäder inom särskilt boende. Lokalytorna uppgick till 5 472 kvadratmeter. Lägenheterna finns både i Bollebygd, Olsfors och Töllsjö.

Resultaträkning

Belopp i mnkr	2019	2018
Hyresintäkter	39,0	37,6
Övriga intäkter	0,5	0,2
Summa intäkter	39,6	37,8
Direkta fastighetskostnader	-21,9	-19,7
Övriga externa kostnader	-3,7	-4,01
Personalkostnader	-5,4	-4,6
Avskrivningar	-7,7	-7,5
Summa rörelsekostnader	-38,6	-35,9
Rörelseresultat	1,0	1,9
Finansiella poster	-0,9	-0,7
Resultat efter finansiella poster	0,0	1,2
Bokslutsdispositioner	-0,2	-0,0
Resultat efter bokslutsdispositioner	0,2	1,2
Skatt på årets resultat	-	-0,2
Årets resultat	0,2	1,0

Stiftelsens resultat för 2019 var ett överskott med 233 tkr. Det är lägre än 2018, då var resultatet 962 tkr. Hyresintäkterna ökade med 4,1 procent men de direkta fastighetskostnaderna ökade med 10,8 procent främst beroende på större underhållskostnader.

Lägenhetsfördelning (antal)

	Bostäder	Särskilt boende	Totalt
1 r.o.k.	26	81	107
2 r.o.k.	174	2	176
3 r.o.k.	129		129
4 r.o.k.	46		46
5 r.o.k.	1		1
Summa	376	83	459

Några nyckeltal	2015	2016	2017	2018	2019
Nettoomsättning, mnkr	33,7	37,6	37,6	37,6	39,0
Resultat efter finansiella poster, mnkr	5,7	4,0	6,6	1,2	0,0
Balansomslutning, mnkr	292,9	272,9	277,2	274,5	276,6
Justerat eget kapital, mnkr	39,3	42,4	47,5	48,5	48,6
Soliditet, %	15,5	15,5	17,1	17,7	17,6
Medeltal anställda	7	7	8	8	9

**BOLLEBYGDS
KOMMUN**

12. Prövning av ansvarsfrihet för kommunstyrelsen 2019 KS2020/101

Dnr : **KS2020/101-1**

Revisionsberättelse avseende Bollebygds kommuns verksamhet under 2019 och fråga om ansvarsfrihet jämte anmärkning

Förslag till beslut

Kommunfullmäktiges presidium föreslår kommunfullmäktige besluta

1. att bevilja kommunstyrelsen samt dess enskilda förtroendevalda ansvarsfrihet för 2019 års verksamhet,
2. att bevilja utbildningsnämnden samt dess enskilda förtroendevalda ansvarsfrihet för 2019 års verksamhet,
3. att bevilja socialnämnden samt dess enskilda förtroendevalda ansvarsfrihet för 2019 års verksamhet samt att rikta en anmärkning mot socialnämnden för bristande styrning och ledning under 2019,
4. att bevilja samhällsbyggnadsnämnden samt dess enskilda förtroendevalda ansvarsfrihet för 2019 års verksamhet,
5. att bevilja valnämnden samt dess enskilda förtroendevalda ansvarsfrihet för 2019 års verksamhet,
6. att bevilja jävsnämnden samt dess enskilda förtroendevalda ansvarsfrihet för 2019 års verksamhet.

Ärendet

Kommunrevisionen har till kommunfullmäktige överlämnat följande:

- Revisionsberättelse 2019
- Revisionsrapport PwC, Granskning av årsredovisning 2019
- PM PwC sammanfattande ”Grundläggande granskning 2019”
- Revisionsberättelse för stiftelsen Bollebo

Kommunfullmäktiges presidium har berett ärendet och delar kommunrevisionens uppfattning att kommunstyrelsen och övriga nämnder, samt de enskilda förtroendevalda i dessa organ, ska beviljas ansvarsfrihet för 2019 års verksamhet. Kommunfullmäktiges presidium delar också kommunrevisionens beslut att rikta en anmärkning mot socialnämnden för bristande styrning och ledning under 2019 och föreslår därför kommunfullmäktige att fatta ett likalydande beslut.

Kommunrevisionens granskning har utförts enligt kommunens revisionsreglemente, kommunallagen och god revisionssed i kommunal verksamhet.

Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och ansvarsprövning. I revisionsarbetet har de kommunala revisorerna biträtts av PwC.

Kommunrevisionen bedömer att kommunstyrelsen och nämnder med undantag för socialnämnden har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredställande sätt.

Socialnämnden uppvisar ett väsentligt ekonomiskt underskott för 2019 och kommunrevisionen noterar att nämnden tidigt under 2019 identifierat underskottet. Enligt kommunens styrprinciper ska nämnden reagera aktivt så fort de identifierat ett faktiskt eller befarat underskott. Kommunrevisionen anser att socialnämnden inte har varit tillräckligt aktiv under 2019 i förhållande till vare sig styrprinciper eller budget. Beslut om åtgärder har inte fattats i tillräcklig omfattning. Kommunrevisionen riktar därför en anmärkning mot socialnämnden för bristande styrning och ledning. Kommunrevisionen ser mycket allvarligt på socialnämndens avsaknad av aktivt agerande under 2019. Kommunfullmäktiges beslut måste alltid efterlevas.

Kommunrevisionen bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande. Kommunrevisionen bedömer att styrelsens, nämndernas och beredningarnas interna kontroll har varit tillräcklig. Kommunrevisionen bedömer sammantaget att resultatet enligt årsredovisningen är delvis förenlig med de finansiella mål och verksamhetsmål som kommunfullmäktige uppställt. Kommunrevisionen tillstyrker därför att kommunfullmäktige beviljar ansvarsfrihet för kommunstyrelsen och nämnderna samt enskilda ledamöter i dessa organ. Kommunrevisionen riktar en anmärkning mot socialnämnden för bristande styrning och kontroll under 2019.

Kommunfullmäktiges presidium har i enlighet med kommunallagen begärt ett yttrande från socialnämnden med anledning av den anmärkning som framgår av revisionsberättelsen. Av socialnämndens yttrande framgår att socialnämnden inser att det ekonomiska läget är allvarligt och att socialnämnden aktivt arbetar för att identifiera anledningar och åtgärder, bland annat kommer förvaltningen att genomlysas alla delar av verksamheten för att få kontroll över flödet av pengar och därigenom finna effektiviseringar. Individ- och familjeomsorgen (IFO) har nyligen genomgått en granskning av externa granskare som ska leda till en handlingsplan för socialnämnden. Av yttrandet framgår att socialnämnden tagit till sig kritiken och anmärkningen och ser allvarligt på den uppkomna situationen.

Beslutsunderlag

Revisionsberättelse 2019

Revisionsrapport PwC, Granskning av årsredovisning 2019

PM PwC sammanfattande ”Grundläggande granskning 2019”

Revisionsberättelse för stiftelsen Bollebo

Socialnämndens yttrande med anledning av revisionsberättelsen

BOLLEBYGDS KOMMUN

Kommunfullmäktiges presidium

Peter Hemlin (M)
Ordförande

Otto Andreasson (S)
1:a vice ordförande

Monika Svensson (SD)
2:a vice ordförande

14. Prövning av ansvarsfrihet för socialnämnden 2019 KS2020/102

§44

SN2020/56

Begäran om yttrande utifrån revisionsberättelse 2019 Bollebygds kommun**Beslut**

Socialnämnden antar förslag till yttrande, daterat 2020-05-06, och skickar det som socialnämndens yttrande till kommunfullmäktige.

Ärendet

I den revisionsberättelse som PwC upprättat för Bollebygds kommun riktades en anmärkning mot socialnämnden. Kommunfullmäktige har begärt att socialnämnden ska inkomma med ett yttrande med anledning av revisionsberättelsen.

Socialförvaltningens förslag till beslut

Socialnämnden antar förslag till yttrande, daterat 2020-05-06, och skickar det som socialnämndens yttrande till kommunfullmäktige.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förslag till beslut kan antas och finner att så sker.

Beslutsunderlag

- Yttrande med anledning av revisionsberättelsen, tjänsteskrivelse
- Yttrande med anledning av revisionsberättelsen
- Revisionsberättelse 2019 Bollebygds kommun
- Rapport årsredovisning Bollebygd 2019
- Grundläggande granskning Bollebygd kommun 2019

Skickas till

Kommunfullmäktige

Socialnämnden

Mickaela Friberg | Utvecklingsledare
0734-64 74 20 | mickaela.friberg@bollebygd.se

Dnr : **SN2020/56-6**

Kommunfullmäktige

Yttrande med anledning av revisionsberättelsen

Sammanfattning av ärendet

Kommunfullmäktige har begärt att socialnämnden ska yttra sig med anledning av den kritik som framförs i revisionsberättelsen för år 2019.

Yttrande

Socialnämnden inser att det ekonomiska läget är allvarligt och arbetar aktivt för att identifiera anledningar och åtgärder. Socialförvaltningen kommer att genomlysna alla delar av verksamheten för att få kontroll över flödet av pengar och därigenom finna effektiviseringar. Individ- och familjeomsorgen har nyligen genomgått en granskning av externa granskare och förvaltningen kommer den 12 maj att presentera ett första utkast på en handlingsplan för socialnämnden och handlingsplanen antas i nämnden den 19 maj 2020.

Socialnämnden har tagit till sig kritiken och anmärkningen och ser allvarligt på den uppkomna situationen.

BOLLEBYGDS KOMMUN
Socialnämnden

Patrik Karlsson
Ordförande

Barbro Orrestrand
Vice Ordförande

Denna skrivelse har godkänts digitalt och saknar därför underskrifter

18. Utbetalning av partistöd 2020 -
Moderaterna KS2020/115

§90

KS2020/115

Utbetalning av partistöd 2020 – Moderaterna**Beslut****Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige**

Kommunfullmäktige beslutar om utbetalning av partistöd till Moderaterna för år 2020 med 56 287 kr.

Ärendet

Fullmäktige fastställde i juni 2014 regler för partistöd. I september 2017 beslutade fullmäktige att partistödet ska beslutas om kontinuerligt allteftersom enskilt parti inkommit med de handlingar som krävs, vilket Moderaterna nu gjort för 2019. Förutom granskningsrapport har partiet även inkommit med årsmötesprotokoll för både 2019 och 2020. Då granskningsrapporten avser perioden januari-december 2019 så ska det i årsmötesprotokollet för 2019 stå vem som utsetts till granskare av partistödet och att det är den personen som de facto utfört granskningen, skrivit och undertecknat rapporten. Moderaterna valde på årsmötet 2019 David Lidevi till granskare av partistödet, och det är också David Lidevi som skrivit och undertecknat 2019 års granskningsrapport.

Partistödet består av ett bidrag per parti och ett bidrag per mandat:

44 % av prisbasbeloppet/parti

15 % av prisbasbeloppet/mandat

År 2020 beräknas ett prisbasbelopp till 47 300 kr.

Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen

Kommunfullmäktige beslutar om utbetalning av partistöd till Moderaterna för år 2020 med 56 287 kr.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förslag till beslut kan antas och finner att så sker.

Beslutsunderlag

- §43 KSAU Utbetalning av partistöd 2020 – Moderaterna
- Granskningsrapport partistöd (M)
- Protokoll (M) årsmöte 2020

Skickas till

Kommunfullmäktige

Rapport gällande erhållet lokalt partistöd

Ifylles av partiet (se bestämmelser om kommunalt partistöd 2015-2018, sid 2).

Rapporten gäller:

Juridisk person (registrerad lokal partiförening)	Organisationsnummer
Moderaterna Bollebygd/Töllyso	802433-8108
Adress	Postadress
Laggaregården 1	517 93 Töllyso
Telefon	Bankkonto eller postgiro
0706-406007	6664-134 769228

Erhållet partistöd för granskningsperioden

Granskningsperiod	Erhållet stöd (kr)
2019-01-01 - 2019-12-31	55 335 kr

Ordförande	Kassör
Namn Tomas Andersson	Namn Göran Augustsson
Signatur	Signatur
Datum 2020-04-08	Datum 2020-04-08

Redovisning av lokalt partistöd

– beskriv hur det lokala partistödet fördelats

Annonsering/kampanjer	= 7757
Administration	= 6943
Konferenser	= 2384
Möteskostnader	= 1132
Tillståndavgifter	= 250
Kommande valkostnader	= 36 869
Summa	55 335 kr

Granskningsrapport gällande erhållet lokalt partistöd

Ifylles av den särskilde granskaren (se bestämmelser om kommunalt partistöd 2015-2018, sid 2)

– Kommentarer om hur det lokala partistödet använts

Härmed intygas att partiet har följt bestämmelserna för partistöd i Bollebygds kommun gällande användning av partistöd:

Intygas av: <i>David Liden</i>	Namnförtydligande <i>David Liden</i>
Datum <i>2020-04-09</i>	Ort <i>Töllsjö</i>

Nya Moderaterna Bollebygds Kommun

Årsmöte 2020-02-12

Tid: 2020-02-12 Kl 18:30-19:30

Plats: Tingshuset, Bollebygd

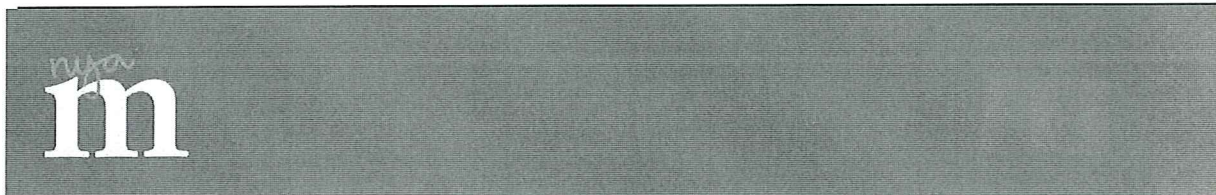
Närvarande:

Peter Eriksson (Gäst)	Ordf
Tomas Andersson	Sekr
Ingridh Anderén	
Oscar Sjöo	
Peter Hemlin	
Ulf Lundin	Just
Anneli Virenhem	
Tim Karlsson	
Göran Augustsson	
Stefan Hededal	
Anders Ejserholm	
Margareta A Malmsjö	
Fredrik Drugge	
Ulla Hjerling	
Sverre Fredriksson	Just
Anna Stina Andersson	

Handwritten signature in blue ink, possibly reading "KTH BA IA".

Nya Moderaterna Bollebygds Kommun

Årsmöte 2020-02-12

- 1 **Årsmötets Öppnande**
Peter Hemlin hälsar alla välkomna och öppnar mötet.
- 2 **Godkännande av föredragningslista**
Årsmötet beslutade att godkänna föredragningslistan
- 3 **Val av ordförande för mötet**
Peter Hemlin föreslog Peter Eriksson att leda årsmötet.

Årsmötet beslutade att välja Peter Eriksson till mötesordförande
- 4 **Val av sekreterare för mötet**
Peter Hemlin föreslog att Tomas Andersson väljs till sekreterare för årsmötet.

Årsmötet beslutade att välja Tomas Andersson sekreterare för årsmötet.
- 5 **Val av justeringspersoner tillika rösträknare**
Ingridh Anderén föreslog att Sverre Fredriksson och Ulf Lundin väljs till justeringspersoner tillika rösträknare.

Årsmötet beslutade att välja Sverre Fredriksson och Ulf Lundin till justeringspersoner tillika rösträknare.
- 6 **Godkännande av mötets utlysning**
Peter Hemlin meddelade att kallelse skickats ut till alla medlemmar den 22 januari 2019.

Årsmötet beslutade att utlysningen skett enligt stadgarna.
- 7 **Styrelsens Verksamhetsberättelse**
Peter Hemlin föredrog verksamhetsberättelsen. Lade till att Ingridh Anderén ingått i styrelsen 2019 i egenskap av gruppledare. Göran Augustsson tillträde som kassör den 6 mars 2019.

Årsmötet beslutade att verksamhetsberättelse uppdateras med denna information och lägga verksamhetsberättelsen till handlingarna. Verksamhetsberättelse framgår av bilaga 1.
- 8 **Revisorernas berättelse och fastställande av resultat- och balansräkning**
Margareta Almqvist Malmjö föredrog revisionsberättelsen.
Resultat- och balansräkning framgår av bilaga 2.

Ke A K PA

Nya Moderaterna Bollebygds Kommun

Årsmöte 2020-02-12

Årsmötet beslutade att fastställa resultat- och balansräkning.

9 Fråga om ansvarsfrihet för styrelsen

På revisorernas förslag föreslog mötesordföranden att styrelsen beviljas ansvarsfrihet för det gångna året.

Årsmötet beslutade att bevilja styrelsen ansvarsfrihet för året 2019.

10 Fastställande av medlemsavgifter för 2020

Peter Hemlin föreslog att medlemsavgiften fastställs till 200 kronor för år 2020, dvs lämnas oförändrad.

Årsmötet beslutade att medlemsavgiften för 2020 fastställs till 200 kronor.

11 Förslag från styrelsen – propositioner

Inga propositioner finns framlagda.

12 Inkomna övriga förslag från medlemmar – motioner

Inga motioner har inkommit.

13 Anteckning om självskrivna ledamöter i styrelsen

Mötesordföranden noterade att självskrivna medlemmar i styrelsen är fullmäktigegruppens gruppleddare, MUF-representant och representant från moderatkvinnorna.

14 Fastställande av antal ledamöter i styrelsen

Valberednings föreslog att styrelsen ska bestå av 8 ledamöter och 1 ersättare, varav två självskrivna.

Peter Hemlin föreslog att styrelsens antal får ska vara 9 stycken ledamöter, varav två stycken självskrivna, och ingen ersättare.

Årsmötet beslutade att fastställa att antalet ska vara 9 stycken, varav två stycken självskrivna.

15 Val av Ordförande och vice ordförande

Valberednings föreslog att Tomas Andersson väljs till Ordförande och att Sverre Fredriksson väljs till vice ordförande.

Årsmötet beslutade att välja Tomas Andersson väljs till Ordförande och att välja Sverre Fredriksson till vice ordförande.

Handwritten signatures in blue ink.

16 Val av ledamöter i styrelsen

Valberedningen föreslog att Fredrik Drugge, Oscar Sjöo, Anders Ejserholm och Göran Augustsson, Ingridh Anderén och Tim Karlsson väljs till ledamöter i styrelsen.

Årsmötet beslutade att välja Fredrik Drugge, Oscar Sjöo, Anders Ejserholm och Göran Augustsson, Ingridh Anderén och Tim Karlsson väljs till ledamöter i styrelsen.

Ingridh Anderén och Tim Karlsson är självskrivna ledamöter enligt stadgarna.

17 Val av två revisorer och ersättare för dem

Valberedningen föreslog att Anna-Stina Andersson och Margareta Almquist Malmsjö väljs revisorer och att Stefan Waldeholt och Jan Gustavsson väljs till ersättare.

Årsmötet beslutade att välja Anna-Stina Andersson och Margareta Almquist Malmsjö till revisorer och att välja Stefan Waldeholt och Jan Gustavsson till ersättare.

18 Val av 2 stycken ombud och ersättare till förbundsstämman och nomineringsstämma

Valberedningen föreslog att Ingridh Anderén och Tomas Andersson väljs till ombud och att Peter Hemlin, Stefan Waldeholt, Sverre Fredriksson, Göran Augustsson och Fredrik Drugge väljs till ersättare för dessa.

Peter Hemlin föreslog att Tim Karlsson skulle få en ersättarplats i egenskap av MUF-representant och placeras mellan Stefan Waldeholt och Sverre Fredriksson.

Årsmötet beslutade att välja Ingridh Anderén och Tomas Andersson till ombud till förbundsstämman och att välja Peter Hemlin, Stefan Waldeholt, Tim Karlsson, Sverre Fredriksson, Göran Augustsson och Fredrik Drugge väljs till ersättare för dessa.

19 Val av valberedning och sammankallande i valberedningen

Göran Augustsson föreslår att sittande valberedningen fortsätter ett år till. Det vill säga Sverre Fredriksson och Göran Augustsson.

Årsmötet beslutade att till valberedningen utse Göran Augustsson och Sverre Fredriksson.

Årsmötet beslutade att Sverre Fredriksson är sammankallande.

Nya Moderaterna Bollebygds Kommun

Årsmöte 2020-02-12

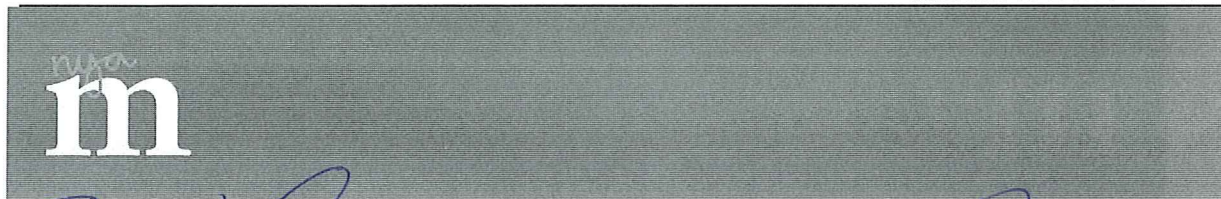

- 20 Val av firmatecknare för föreningen**
 Årsmötet beslutade att Tomas Andersson och Göran Augustsson äger rätt att teckna föreningens firma och föreningens bankkonto var för sig.
- 21 Val av särskild granskare av partistöd**
 Valberedningen föreslog att David Lidevi utses till särskild granskare av partistödet.
 Årsmötet beslutade att välja David Lidevi till särskild granskare av partistödet.
- 22 Övriga Ärenden**
 Sverre Fredriksson informerar om det kommande arbetet med Översiktsplanen i kommunen och att arbetet med Vision 2030 ska genomföras i år. Sverre Fredriksson skickar ut mejl med information till deltagarna på årsmötet.
- 23 Årsmötet avslutas**
 Peter Eriksson tackade för deltagandet och avslutade mötet
 Peter Hemlin och Ingridh Anderén överräcker en blomma och riktar ett stort tack till Ulf Lundin, Anneli Virenhem och Peter Hemlin som nu lämnat styrelsen.
 Dagens mötesordförande och årsmötestalare Peter Eriksson avtackas av Peter Hemlin för sin fina och intressanta medverkan. Peter fick vackra blommor och ett spännande, avlångt och blått paket samt välförtjänta applåder.

[Handwritten signatures]

Nya Moderaterna Bollebygds Kommun

Årsmöte 2020-02-12

Peter Eriksson
Mötesordförande

Tomas Andersson
Vice ordförande, Sekreterare

Peter Hemlin
Ordförande

Sverre Fredriksson
Justeringsperson

Ulf Lundin
Justeringsperson

19. Utbetalning av partistöd 2020 -
Miljöpartiet KS2020/122

§91

KS2020/122

Utbetalning av partistöd 2020 - Miljöpartiet**Beslut****Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige**

Kommunfullmäktige beslutar om utbetalning av partistöd till Miljöpartiet för år 2020 med 27 907 kr.

Ärendet

Fullmäktige fastställde i juni 2014 regler för partistöd. I september 2017 beslutade fullmäktige att partistödet ska beslutas om kontinuerligt allteftersom enskilt parti inkommit med de handlingar som krävs, vilket Miljöpartiet nu gjort för 2019. Förutom granskningsrapport har partiet även inkommit med årsmötesprotokoll för både 2019 och 2020. Då granskningsrapporten avser perioden januari-december 2019 så ska det i årsmötesprotokollet för 2019 stå vem som utsetts till granskare av partistödet och att det är den personen som de facto utfört granskningen, skrivit och undertecknat rapporten. Miljöpartiet valde på årsmötet 2019 Rutger Fridholm till granskare av partistödet, och det är också Rutger Fridholm som skrivit och undertecknat 2019 års granskningsrapport.

Partistödet består av ett bidrag per parti och ett bidrag per mandat:

44 % av prisbasbeloppet/parti

15 % av prisbasbeloppet/mandat

År 2020 beräknas ett prisbasbelopp till 47 300 kr.

Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen

Kommunfullmäktige beslutar om utbetalning av partistöd till Miljöpartiet för år 2020 med 27 907 kr.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förslag till beslut kan antas och finner att så sker.

Beslutsunderlag

- §44 KSAU Utbetalning av partistöd 2020 - Miljöpartiet
- Granskningsrapport (MP) 2020
- Årsmötesprotokoll 2020 (MP)

Skickas till

Kommunfullmäktige

Rapport gällande erhållet lokalt partistöd

Ifylles av partiet (se bestämmelser om kommunalt partistöd 2015-2018, sid 2).

Rapporten gäller:

Juridisk person (registrerad lokal partiförening)	Organisationsnummer
Miljöpartiet de Gröna Bollebygd	802516-5583
Adress	Postadress
Kärnåsenvägen 9	51796 Hultafors
Telefon	Bankkonto eller postgiro
070-2167218	8032 5, 4 650 751-3

Erhållet partistöd för granskningsperioden	Erhållet stöd (kr)
Granskningsperiod	
2019-01-01 - 2019-12-31	27435

Ordförande
Rose-Marie Grune, Peter Krahl Rydberg

Namn *Rose-Marie Grune*

Signatur *Peter Rydberg*

Datum 2020-01-22

Kassör

Namn Sassi Wemmer

Signatur *Sassi Wemmer*

Datum 2020-01-22

- beskriv hur det lokala partistödet fördelats

Möteskostnader 600
Administrativa kostnader 1972
Utbildning/Kongress 5398
Summa kostnader 7970
Överföring till kommande år 19465

Granskningsrapport gällande erhållet lokalt partistöd

Ifylles av den särskilde granskaren (se bestämmelser om kommunalt partistöd 2015-2018, sid 2)

– Kommentarer om hur det lokala partistödet använts

Partistödets användning överensstämmer med syftet med det kommunala partistödet som utbetalats.

Härmed intygas att partiet har följt bestämmelserna för partistöd i Bollebygds kommun gällande användning av partistöd:

Intygas av: <i>Rutger Fridholm</i>	Namnförtydligande Rutger Fridholm
Datum <i>2020-02-04</i>	Ort Lerum

Protokoll årsmöte, Miljöpartiet de gröna i Bollebygd

2020

Tid: onsdag 28 februari, kl. 18:00-19:00

Plats: Boråshallen Bowlingcafé, Bockasjögatan 2, Borås

Närvarande:

Sassi Wemmer, Johan Eklöf, Rose-Marie Grune, Peter Krahl Rydberg, Gary Lång, Anders Grune, Mattias Ekenberg

Lo Göthberg Larsson (MP Mark), Bo-Lennart Bäcklund (MP Borås), Ida Nilsson (MP Mark)

1. Mötets öppnande:

Gary Lång öppnar mötet och går genom dagordningen. Punkten "11j) representant MP Sjuhärad" stryks då den är dubbel. Dagordningen godkänns.

2. Formalia, val av:

- a) mötesordförande: Gary Lång väljs till mötesordförande
- b) mötessekreterare: Peter Krahl Rydberg väljs till mötessekreterare
- c) justerare/rösträknare: Sassi Wemmer och Johan Eklöf väljs till justerare och rösträknare

3. Godkännande av att mötet är behörigt utlyst och fastställande av röstlängd

Mötet utlystes i tid genom mail och brevutskick samt via facebook. Handlingarna skickades ut en vecka innan. Röstlängd fastställs och utlysningen godkänns.

4. Styrelsens verksamhetsberättelse för 2019

Peter Krahl Rydberg går genom verksamhetsberättelsen för 2019 som har skickats ut inför årsmötet. En punkt behöver läggas till. Sassi Wemmer och Rose-Marie Grune representerar partiet även i Val- och arvodesberedningen. Verksamhetsberättelsen godkänns med ovan nämnda tillägget.

5. Resultat- och balansräkning

Sassi Wemmer presenterar resultat- och balansräkningen. Resultat- och balansräkningen godkänns.

6. Revisionsberättelse

Sassi Wemmer läser upp revisionsberättelsen. Revisorn finner att den avgående styrelsens kan ges ansvarsfrihet. Revisionsberättelsen läggs till handlingarna.

7. Ansvarsfrihet för styrelsen

Medlemmarna som närvarar ger den avgående styrelsen ansvarsfrihet för verksamhetsår 2019.

8. Fastställande av budget för 2020

Sassi Wemmer presenterar budgetförslaget för 2020. Budgeten godkänns enligt förslag.

9. Fastställande av verksamhetsplan för 2020

Rose-Marie Grune går genom verksamhetsplanen för 2020 som har skickats ut inför årsmötet. Deltagande i kommun- och regiondagar läggs till som aktivitet. Verksamhetsplanen för 2020 godkänns med nämnt tillägg.

10. Behandling av propositioner och motioner

Inga propositioner och motioner har inkommit.

11. Val av:

Valberedningen framför sina förslag:

a) ordförande i styrelsen

Valberedningen föreslår att sittande ordförandepar, bestående av Rose-Marie Grune och Peter Krahl Rydberg, kan sitta kvar.

Rose-Marie Grune och Peter Krahl Rydberg väljs till ordföranden för 2020.

b) kassör

Valberedningen föreslår att Sassi Wemmer fortsätter som kassör även 2020.

Sassi Wemmer väljs till kassör för 2020.

c) övriga styrelseledamöter

Valberedningen föreslår Peter Berg och Lisa Thudén som styrelseledamöter.

Peter Berg och Lisa Thudén väljs till styrelseledamöter.

d) medlemsregisteransvarig

Valberedningen föreslår att Johan Eklöf fortsätter även 2020.

Johan Eklöf väljs till medlemsregisteransvarig 2020.

e) revisor

Valberedningen föreslår Rutger Fridholm som revisor.

Rutger Fridholm väljs till revisor för 2020.

f) granskare av partistöd

Valberedningen föreslår Rutger Fridholm som granskare.

Rutger Fridholm väljs till granskare av partistöd för 2020.

g) valberedning

Johan Eklöf och Mattias Ekberg föreslås som valberedning.

Johan Eklöf och Mattias Ekenberg väljs till valberedning för 2020.

h) nomineringar till ombuds- och ersättarkandidater till Kongressen

2020 blir det ingen kongress och därmed utgår punkten.

i) ombud och ersättare till MP VG:s distriktsstämma och representantskap Sjuhärad

28 mars är årsmötesdag och 29 mars är distriktsstämma. MP Bollebygd har två ordinarie platser och ersättare. Rose-Marie Grune och Garry Lång föreslås som ordinarie representanter och styrelsen utser ersättare vid senare tillfälle.

Förslaget godkänns.

~~j) representant till MP Sjuhärad.~~

k) ledamot och en ersättare till Miljöpartiet Sjuhärads styrgrupp

Rose-Marie Grune föreslås som ledamot och Peter Krahl Rydberg föreslås som ersättare.

Förslaget godkänns.

l) firmatecknare.

Förslag: Sassi Wemmer och Rose-Marie Grune föreslås teckna firman var för sig.

Förslaget godkänns.

Sassi Wemmer,

Rose-Marie Grune,

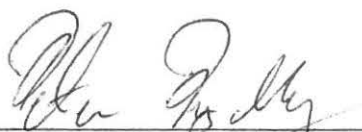
12. Övriga frågor

Rose-Marie föreslår att gruppen borde vara aktiv under kampanjveckan nästa vecka som handlar om jämställdhet och förlossningsvård. Rose-Marie föreslår en aktivitet den 6 mars kl 17 utanför Bolles. Närvarande bifaller förslaget.

13. Mötets avslutande

Gary Lång avslutar mötet och tackar för god deltaganden.

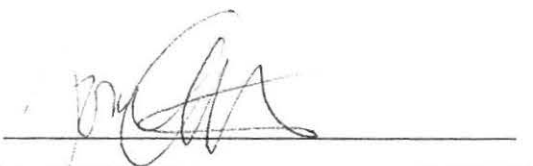
Rose-Marie Grune tackar Anders Grune som avgående styrelseledamot och Gary Lång för gott ordförandeskap under mötet.

Peter Krahl Rydberg, mötessekreterare

Sassi Wemmer, justerare

Johan Eklöf, justerare

20. Utbetalning av partistöd 2020 -
Kristdemokraterna KS2020/140

§88

KS2020/140

Utbetalning av partistöd 2020 - Kristdemokraterna**Beslut****Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige**

Kommunfullmäktige beslutar om utbetalning av partistöd till Kristdemokraterna för år 2020 med 35 002 kr.

Ärendet

Fullmäktige fastställde i juni 2014 regler för partistöd. I september 2017 beslutade fullmäktige att partistödet ska beslutas om kontinuerligt allteftersom enskilt parti inkommit med de handlingar som krävs, vilket Kristdemokraterna nu gjort för 2019. Förutom granskningsrapport har partiet även inkommit med årsmötesprotokoll för både 2019 och 2020. Då granskningsrapporten avser perioden januari-december 2019 så ska det i årsmötesprotokollet för 2019 stå vem som utsetts till granskare av partistödet och att det är den personen som de facto utfört granskningen, skrivit och undertecknat rapporten. Kristdemokraterna valde på årsmötet 2019 Lars-Åke Larsson till granskare av partistödet, och det är också Lars-Åke Larsson som skrivit och undertecknat 2019 års granskningsrapport.

Partistödet består av ett bidrag per parti och ett bidrag per mandat:

44 % av prisbasbeloppet/parti

15 % av prisbasbeloppet/mandat

År 2020 beräknas ett prisbasbelopp till 47 300 kr.

Kommunstyrelseförvaltningens förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar om utbetalning av partistöd till Kristdemokraterna för år 2020 med 35 002 kr.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förslag till beslut kan antas och finner att så sker.

Beslutsunderlag

- Utbetalning av partistöd 2020 - Kristdemokraterna
- Rapport gällande erhållit lokalt partistöd (KD)
- Protokoll årsmöte (KD)

Skickas till

Kommunfullmäktige

Partiavdelning
Töllsjö - Bollebygd

Protokoll för årsmöte 2020 gällande lokalavdelning Töllsjö - Bollebygd

Tid: Kl. 18.00 Tisdagen den 17 februari 2020

Plats: EFS Töllsjö i Bollebygd

Närvarande: Eivor Carlsson, Jessica Strandberg, Patrik Karlsson, Eva Svantesson, Krister Schwartz, Niklas Arvidsson, Kerstin Larsson, Lars-Åke Larsson och Ulf Walhne.

Inledning

Eivor Carlsson inleder och hälsar alla välkomna.

§ 1 Årsmötet öppnas.

Eivor Carlsson hälsade alla välkomna och förklarade mötet öppnat.

§ 2 Val av funktionärer.

ordförande: Niklas Arvidsson

sekreterare: Jessica Strandberg

protokolljusterare tillika rösträknare: Eivor Carlson, Patrik Karlsson

§ 3 Godkännande av kallelsen.

Mötet förklarades behörigt utlyst.

§ 4 Fastställande av föredragningslista.

Föredragningslistan fastställdes efter tillägg vad gäller firmatecknare och val av särskild granskare för partistöd

§ 5 Fastställande av röstlängd.

Röstlängden fastställdes till 8 röstberättigande.

§ 6 Styrelsens verksamhets- och förvaltningsberättelse.

Verksamhetsberättelsen lästes upp och godkändes, resultat och balansrapporten godkändes och lades till handlingarna. (bilaga)

§ 7 Revisoremas berättelse

Revisionsberättelsen upplästes och lades till handlingarna. (bilaga)

§ 8 Fråga om ansvarsfrihet för styrelse.

Styrelsen beviljades ansvarsfrihet.

§ 9 Fastställande av antalet ledamöter och ersättare i styrelsen.

Antalet ledamöter i styrelsen för 2020 fastställdes till 7 och inga ersättare.

§ 10 Val av ordförande och vice ordförande för partiavdelningen 2020

Till ordförande valdes Eivor Carlsson.

Till vice ordförande valdes Patrik Karlsson.

§ 11 Val av övriga styrelseledamöter och eventuella ersättare.

Till övriga styrelseledamöter valdes Rune Kennborn, Jessica Strandberg, Krister Schwartz, Eva Svantesson och Ulf Wahlne.

§ 12 Val av firmatecknare

Till att var för sig teckna firman valdes ordförande Eivor Carlsson och kassör Krister Schwartz.

§ 13 Val av särskild granskare

Till granskare av partistöd valdes Lars-Åke Larsson

§ 14 Val av val och kampanjledare inför nästa ordinarie årsmöte

Patrik Carlsson valdes

§ 15 Val av revisioner och ersättare för dessa

Till revisorer omval av Lars-Åke Larsson, Gunnar Agemo och som ersättare Kerstin Larsson.

§ 16 Val av valberedning inför nästa ordinarie årsmöte

Till ordinarie valdes Patrik Karlsson och till ersättare Eivor Carlsson.

§ 17 Val av ombud till partidistriktets årsmöte

Till ordinarie valdes Jessica Strandberg och till ersättare Eivor Carlsson

§ 18 Fastställande av verksamhetsplan och budget.

Delegerades till styrelsen.

§ 19 Nomineringar till val av Rikstingsombud, partidistriktsstyrelse, valberedning, nomineringskommitté och ombud till regionstämma.

a) Till Rikstingsombud nominerades Eivor Carlsson.

b) Till ordinarie i Distriktsstyrelsen nominerades Eivor Carlsson på 2 år.

c) Till ersättare i Distriktsstyrelsen nominerades Jessica Strandberg på 2 år.

d) Till nomineringskommittén nominerades Eivor Carlsson.

e) Till valberedning nominerades Patrik Karlsson.

f) Till ombud för Regionstämman nominerades Eva Svantesson.

§ 20 Övriga förslag från styrelsen

Inga förslag har inkommit

§ 21 Motionsbehandling och förslag från medlemmarna.

Inga motioner och förslag har inkommit.

§ 22 Övriga frågor.

Inga övriga frågor.

§ 23 Mötet avslutas.

Årsmötesordförande tackade för visat intresse och avslutade årsmötet.

Lokalavdelningens ordförande tackade mötesordförande för sin utsats under årsmötet och överlämnade en blomma.

..... den

.....
Eivor Carlson
Ordförande

Bollebygd den 12/3-20

Jessica Strandberg
.....
Jessica Strandberg
Sekreterare

Bollebygd den 12/3-20

Eivor Carlson
.....
Eivor Carlson
Justerare

15/4 den 2020

.....
Patrik Karlsson
Justerare

**Balansräkning för Kristdemokraterna
Töllsjö-Bollebygd Lokalavdelning
Räkenskapsåret 2019**

BALANSRÄKNING

Kassa 2018-12-31	124.00
Behållning vid årets början	93261.85
Årets intäkter	34410.00
Summa	127795.85

Kassa	124.00
Behållning vid årets slut	86154.85
Utgifter	41517.00
Summa	127795.85

Minskning av det egna kapitalet	7107
---------------------------------	------

**Räkenskapsutdrag för Kristdemokraterna
Töllsjö-Bollebygd Lokalavdelning
Räkenskapsåret 2019**

RESULTATRÄKNING

Intäkter

Partistöd	34 410
Medlemsavgifter	0
Summa intäkter	<u>34 410</u>

Kostnader

Medlemsavgifter	0
Administration	9 523
Valreklam	25 771
Utbildning	6 223
Summa kostnader	<u>41 517</u>
Underskott	7 107
Summa totalt	<u>34 410</u>

Bankbehållning	86 154.85
Kassabehållning	124.00

Rapport gällande erhållet lokalt partistöd

Ifylles av partiet (se bestämmelser om kommunalt partistöd 2015-2018, sid 2).

Rapporten gäller:

Juridisk person (registrerad lokal partiförening)	Organisationsnummer
LD lokalavd Bollebygds Föllojd	
Adress	Postadress
90 Eivon Carlsson	Skäringskulle 30 57890 Sandared
Telefon	Bankkonto eller postgiro
8705 296030	

Erhållet partistöd för granskningsperioden

Granskningsperiod	Erhållet stöd (kr)
1/1 2019 - 31/12 2019	34.410

Ordförande	Kassör
Namn Eivon Carlsson	Namn KEISTER SCHWARTZ
Signatur Eivon Carlsson	Signatur Keister Schwarz
Datum 23/4 2020	Datum 28/4 2020

Redovisning av lokalt partistöd

- beskriv hur det lokala partistödet fördelats

Administration	distrikt o lokalt
Utbildning	distrikt o region
Kurser	o konferenser

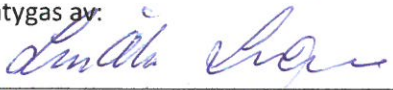
Granskningsrapport gällande erhållet lokalt partistöd

Ifylles av den särskilde granskaren (se bestämmelser om kommunalt partistöd 2015-2018, sid 2)

– Kommentarer om hur det lokala partistödet använts

Utbildning.
Administration.
Kurser o konferenser.

Härmed intygas att partiet har följt bestämmelserna för partistöd i Bollebygds kommun gällande användning av partistöd:

Intygas av: 	Namnförtydligande Lars Åke Larsson
Datum 23/8 2020	Ort Töllyö

21. Utbetalning av partistöd 2020 - Folkets Röst KS2020/141

§89

KS2020/141

Utbetalning av partistöd 2020 - Folkets Röst**Beslut****Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige**

Kommunfullmäktige beslutar om utbetalning av partistöd till Folkets Röst för år 2020 med 56 287 kr.

Ärendet

Fullmäktige fastställde i juni 2014 regler för partistöd. I september 2017 beslutade fullmäktige att partistödet ska beslutas om kontinuerligt allteftersom enskilt parti inkommit med de handlingar som krävs, vilket Folkets Röst nu gjort för 2019. Förutom granskningsrapport har partiet även inkommit med årsmötesprotokoll för både 2019 och 2020. Då granskningsrapporten avser perioden januari-december 2019 så ska det i årsmötesprotokollet för 2019 stå vem som utsetts till granskare av partistödet och att det är den personen som de facto utfört granskningen, skrivit och undertecknat rapporten. Folkets Röst valde på årsmötet 2019 Carina Larsson till granskare av partistödet, och det är också Carina Larsson som skrivit och undertecknat 2019 års granskningsrapport.

Partistödet består av ett bidrag per parti och ett bidrag per mandat:

44 % av prisbasbeloppet/parti

15 % av prisbasbeloppet/mandat

År 2020 beräknas ett prisbasbelopp till 47 300 kr.

Kommunstyrelseförvaltningens förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar om utbetalning av partistöd till Folkets Röst för år 2020 med 56 287 kr.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förslag till beslut kan antas och finner att så sker.

Beslutsunderlag

- Utbetalning av partistöd 2020 - Folkets Röst
- Borttagen på grund av personuppgifter.
- Borttagen på grund av personuppgifter.

Skickas till

Kommunfullmäktige

Protokoll vid årsmöte 2020

Folkets Röst

1. Mötets öppnande
2. Val av ordförande för mötet – Jesper Berens
3. Val av sekreterare för årsmötet – Anna Lind
4. Fastställande av röstlängd – 36 st
5. Val av justerare och rösträknare – Tommy Larsson
6. Fastställande av dagordning - Godkänd
7. Fastställande om mötet blivit i laga ordning utlyst – Ja, via FB, anslagstavla och Anonsmarknan
8. Behandling av verksamhets/förvaltningsberättelse – Genomgången och godkänd
9. Revisorernas berättelse – Godkänd
10. Fastställande av balans/resultaträkning - Godkänd
11. Fråga om ansvarsfrihet för styrelsen - Ja
12. Beslut om antal styrelseledamöter och suppleanter – Samma som föregående år 3+2+2
13. Val av ordförande för föreningen – Nyval (då föregående ordf. Mattias Tellander av sagt sig platsen)
Greger Ordenius, ett år
14. Val av övriga styrelseledamöter jämte suppleanter;
Stefan Larsson Kassör, nyval, två år
(Anna Lind Sekreterare ,ett år kvar)
Anneli Lindström, ordinarie, nyval två år
Roger Passgård, ordinarie, nyval två år
Tommy Larsson, suppliant, nyval, ett år

Michael Plogell, suppliant nyval, ett år

Jesper Berens, vice ordförande, nyval, ett år

15. Tecknare för föreningen är ordförande och kassör, var och en för sig – detta skall nyskrivas snarast möjligt på banken, Greger Ordenius och Stefan Larsson

16. Fastställande av ev. Sektioner – detta kommer åtgärdas med nya stadgar vid extrainsatt möte

17. Val av revisor, revisorssuppleant samt särskild granskare av partistöd ; Reidar Knutson , Owen Lind, Carina Larsson

18. Beslut om antalet ledamöter i valberedningen - 2 st

19. Val på ett år av ordf. och ledamöter i valberedningen - Anneli Lindström och Jesper Berens

20. Val av ombud till möte där föreningen har rätt att representera via ombud – detta tas beslut om, av styrelsen när så krävs

21. Fastställande av avgift för nästkommande år – samma som föregående år, 100 kr vuxen och 50 kr barn upp till 18 år

22. Inkomna motioner - inga

23. Övriga ärenden;

Förenkling av stadgar – detta kommer tas vid ett extramöte, med en förenkling av dessa

24. Sammanträdets avslutande

29/3 2020

Jesper Berens

Ordf. för mötet

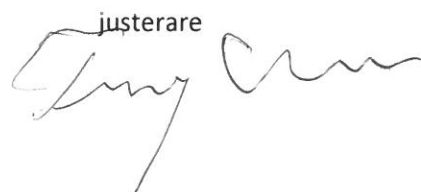

Anna Lind

Sekr. FR

Tommy Larsson

justerare

Verksamhetsberättelse Folkets Röst 2019

Under 2019 har FR genomgått flera omorganiseringar, vi har bytt nämndemän, fått in nya medlemmar i aktiva positioner och tyvärr också förlorat några.....

FR har haft 5 regelrätta styrelsemöten och ett flertal inofficiella via andra kanaler, då FR fått ont om tid då många i styrelsen sitter upptagna i nämnder och KF också.

FR har under 2019 arbetat hårt för att få inblick och överblick i kommunala verksamheter tillsammans med alliansen, där också flertalet möten inträffat en tid före varje KF.

Vi har börjat arbetet med att uppdatera vår FB sida tack vare en ny medlem, FR har också investerat i ett nytt bokföringssystem som underlättar för revisorn och kassören. Vi har dessutom också arbetat med att förenkla våra stadgar. Vi informerar allmänheten om vår verksamhet via vår Fb sida och på vår anslagstavla.

FR har också numera sk. Styrelse/stormöten, då vi insett att detta är mer effektivt och till följd av att vi är få aktiva och att det är ont om tid för alla möten.

I kassan finns idag 46726 kr. Enl. Uppgift från kassören.

Styrelsen FR

2020 03 29

Anna Lind

Sekr. FR

Rapport gällande erhållet lokalt partistöd

Ifylles av partiet (se bestämmelser om kommunalt partistöd 2015-2018, sid 2).

Rapporten gäller:

Juridisk person (registrerad lokal partiförening) Stefan Larsson / Folkets röst	Organisationsnummer 802491 - 6929
Adress Kuttervägen 9	Postadress 51737 Bollebygd
Telefon 0760 - 442892	Bankkonto eller postgiro 6664 - 861400 348

Erhållet partistöd för granskningsperioden

Granskningsperiod 2019	Erhållet stöd (kr) 55.335 :-
---------------------------	---------------------------------

Ordförande Namn Freger Orderius Signatur Freger Orderius Datum 2020-04-29	Kassör Namn Stefan Larsson Signatur Stefan Larsson Datum 2020-04-29
--	--

Redovisning av lokalt partistöd

– beskriv hur det lokala partistödet fördelats

SE bilaga !!

Granskningsrapport gällande erhållet lokalt partistöd

Ifylles av den särskilde granskaren (se bestämmelser om kommunalt partistöd 2015-2018, sid 2)

– Kommentarer om hur det lokala partistödet använts

Folkets Röst

Jag har granskat partiets utlägg till politisk verksamhet att partistödet har använts korrekt ex. konferans med intärn utbildning, inköp av bokföringsystem, Annouser, Hyra av lokal för möten

Härmed intygas att partiet har följt bestämmelserna för partistöd i Bollebygds kommun gällande användning av partistöd:

Intygas av: <i>Carina Larsson</i>	Namnförtydligande <i>Carina Larsson</i>
Datum <i>29/4-2020</i>	Ort <i>Bollebygd</i>

22. Avtal om samverkan inom miljö- och
hälsoskyddsområdet och livsmedelsområdet
mellan kommuner inom Sjuhärad
KS2020/126

§82

SBN2020/59

Avtal om samverkan inom miljö- och hälsoskyddsområdet och livsmedelsområdet mellan kommuner inom Sjuhärad.

Beslut

Samhällsbyggnadsnämnden beslutar att lämna följande förslag till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige:

Kommunfullmäktige beslutar att anta avtal för samverkan inom Sjuhärad inom miljöbalkens och livsmedelslagens område.

Ärendet

Miljöförvaltningarna/enheterna i Sjuhäradsområdet önskar ha ett kommunalt samverkansavtal enligt 9 kap 37 § kommunallagen och därför har ett förslag till ett sådant tagits fram. Bedömning har gjorts att det är kommunfullmäktige som är behörig part att godkänna avtalet.

Enligt 9 kap 37 § kommunallagen får en kommun ingå avtal om att någon av dess uppgifter helt eller delvis ska utföras av en annan kommun (avtalssamverkan). Sveriges kommuner och regioner (SKR) tog i september 2019 fram ett underlag i syfte att underlätta för kommuner och regioner att nyttja möjligheterna till avtalssamverkan. Underlaget behandlar de vanligast förekommande rättsliga och praktiska frågeställningarna och ger exempel på hur de kan lösas i praktiken vid sådan samverkan. I underlaget redovisas också exempelklausuler för ett samverkansavtal.

Det framtagna avtalet om samverkan inom miljö- och hälsoskyddsområdet och livsmedelsområdet mellan kommuner inom Sjuhärad är baserat på SKR:s underlag. Chefer från de berörda förvaltningarna har sedan fått möjlighet att komma med synpunkter om vad avtalet måste innehålla för att det ska fungera i praktiken.

Avtalet omfattar miljö- och hälsoskyddsområdet och livsmedelsområdet. Målet med avtalet är att kunna nyttja varandras personalresurser och därigenom öka kapaciteten, minska sårbarheten och öka effektiviteten. Vid behov ska kommuner som omfattas av avtalet kunna kontakta någon av de andra kommunerna för att be om hjälp. I avtalet benämns detta som att beställa uppdrag. Den tilltänkta uppdragstagaren har alltid rätt att inte anta uppdraget. Uppdragstagaren har rätt till ersättning från den andra kommunen för sitt arbete.

Bedömning

Förvaltningen anser att det vore fördelaktigt att ha en god samverkan med de andra kommunerna inom Sjuhäradsområdet, både för att kunna ta del av deras kompetens men också för att kunna sprida den kunskap som finns på den egna förvaltningen inom miljöbalkens och livsmedelslagens områden. Att samordna denna samverkan genom ett samverkansavtal bedöms i dagsläget vara

den bästa formen för att få tillstånd en samverkan som kan börja gälla relativt omgående, även om andra typer av samverkan också kan utredas parallellt.

Förvaltningens förslag till beslut

Samhällsbyggnadsnämnden beslutar att lämna följande förslag till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige:

Kommunfullmäktige beslutar att anta avtal för samverkan inom Sjuhärad inom miljöbalkens och livsmedelslagens område.

Beslutsgång

Ordförande frågar om förslag till beslut kan antas och finner att så sker.

Ärendets beredning

Ärendet har handlagts och föredragits av bygg- och miljöchef Linda Ternström.

Beslutsunderlag

- Avtal om samverkan inom miljö- och hälsoskyddsområdet och livsmedelsområdet mellan kommuner inom Sjuhärad.
- Avtal om samverkan inom miljöbalken och livsmedelslagen

Skickas till

Kommunfullmäktige (beslutsärende)

§93

KS2020/126

Avtal om samverkan inom miljö- och hälsoskyddsområdet och livsmedelsområdet mellan kommuner inom Sjuhärad

Beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige bifaller samhällsbyggnadsnämndens förslag; Kommunfullmäktige antar avtal för samverkan inom Sjuhärad inom miljöbalkens och livsmedelslagens område.

Ärendet

Miljöförvaltningarna/-enheterna i Sjuhäradsområdet önskar ha ett kommunalt samverkansavtal enligt 9 kap 37 § kommunallagen och därför har ett förslag till ett sådant tagits fram. Bedömning har gjorts att det är kommunfullmäktige i respektive samverkanskommun som är behörig part att godkänna avtalet. Enligt 9 kap 37 § kommunallagen får en kommun ingå avtal om att någon av dess uppgifter helt eller delvis ska utföras av en annan kommun (avtalssamverkan). Sveriges kommuner och regioner (SKR) tog i september 2019 fram ett underlag i syfte att underlätta för kommuner och regioner att nyttja möjligheterna till avtalssamverkan. Underlaget behandlar de vanligast förekommande rättsliga och praktiska frågeställningarna och ger exempel på hur de kan lösas i praktiken vid sådan samverkan. I underlaget redovisas också exempelklausuler för ett samverkansavtal.

Det framtagna avtalet om samverkan inom miljö- och hälsoskyddsområdet och livsmedelsområdet mellan kommunerna inom Sjuhärad är baserat på SKR:s underlag. Chefer från de berörda förvaltningarna har sedan fått möjlighet att komma med synpunkter om vad avtalet måste innehålla för att det ska fungera i praktiken. Avtalet omfattar miljö- och hälsoskyddsområdet och livsmedelsområdet. Målet med avtalet är att kunna nyttja varandras personalresurser och därigenom öka kapaciteten, minska sårbarheten och öka effektiviteten. Vid behov ska kommuner som omfattas av avtalet kunna kontakta någon av de andra kommunerna för att be om hjälp. I avtalet benämns detta som att beställa uppdrag. Den tilltänkta uppdragstagaren har alltid rätt att inte anta uppdraget. Uppdragstagaren har rätt till ersättning från den andra kommunen för sitt arbete.

Samhällsbyggnadsförvaltningen anser att det vore fördelaktigt att ha en god samverkan med de andra kommunerna inom Sjuhäradsområdet, både för att kunna ta del av deras kompetens men också för att kunna sprida den kunskap som finns på den egna förvaltningen inom miljöbalkens och livsmedelslagens områden. Att samordna denna samverkan genom ett samverkansavtal bedöms i dagsläget vara den bästa formen för att få tillstånd en samverkan som kan börja gälla relativt omgående, även om andra typer av samverkan också kan utredas parallellt.

Samhällsbyggnadsnämnden föreslår att kommunfullmäktige beslutar att anta avtal för samverkan inom Sjuhärad inom miljöbalkens och livsmedelslagens område.

Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige bifaller samhällsbyggnadsnämndens förslag; Kommunfullmäktige antar avtal för samverkan inom Sjuhärad inom miljöbalkens och livsmedelslagens område.

Arbetsutskottets förslag bifalls av Lars-Erik Olsson (S).

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förslag till beslut kan bifallas och finner att så sker.

Beslutsunderlag

- §63 KSAU Avtal om samverkan inom miljö- och hälsoskyddsområdet och livsmedelsområdet mellan kommuner inom Sjuhärad
- §82 SBN Avtal om samverkan inom miljö- och hälsoskyddsområdet och livsmedelsområdet mellan kommuner inom Sjuhärad.(SBN202059-4)
- Slutversion avtal om samverkan
- Tjänsteskrivelse SBF, avtal om samverkan inom miljö- och hälsoskyddsområdet och livsmedelsområdet mellan kommuner inom Sjuhärad

Skickas till

Kommunfullmäktige

Avtal om samverkan inom miljö- och hälsoskyddsområdet och livsmedelsområdet mellan kommuner inom Sjuhärad.

§ 1 Parter

Detta avtal reglerar samverkan mellan följande parter:

Bollebygds kommun org. nr. 212000-2973

Ulricehamns kommun org. nr. 212000-1579

Svenljunga kommun org. nr. 212000-1512

Borås kommun org. nr. 212000-1561

Tranemo kommun org. nr. 212000-1462

Herrljunga kommun org. nr. 212000-1520

Vårgårda kommun org. nr. 212000-1454

Marks kommun org. nr. 212000-1504

§ 2 Syfte

Syftet med detta avtal är att det ska utgöra en grund för samarbete mellan parterna. Samarbetet syftar till att kunna nyttja varandras personalresurser och kompetens samt därigenom öka parternas kapacitet, minska sårbarhet och bidra till ökad effektivitet inom miljö- och hälsoskyddsområdet och livsmedelsområdet.

§ 3 Omfattning och avgränsning

Samverkan ska avse myndighetsutövning inom miljö- och hälsoskyddsområdet samt livsmedelsområdet för att avtalet ska aktualiseras.

Uppdragsgivaren har ansvar för att uppdraget inte strider mot reglerna om offentlig upphandling.

§ 4 Uppdragsbeskrivning

Avtalet innebär sammanfattningsvis att varje uppdragstagare förbinder sig att utföra uppdrag för uppdragsgivarens räkning med avtalets villkor som grund. Uppdrag som omfattas av detta avtal är tillsyn, inspektion, provtagning, utredning, rådgivning, beslutsfattande, upprättande av yttranden och andra likvärdiga insatser. Uppräkningen utgör exempel och ska inte ses som utslutande.

Det är uppdragsgivarens ansvar att säkerställa att uppdraget är ordentligt beskrivet för uppdragstagen och att uppdragstagaren förstår vad uppdraget innebär.

§ 5 Beställning av uppdrag

Beställning av uppdrag från annan kommun får ske av chef med personalansvar hos den beställande parten till chef med personalansvar hos den andra parten. Den tilltänkta uppdragstagaren har alltid rätt att inte anta uppdraget.

Om någon av parterna begär det ska beställning av uppdrag och antagande av uppdrag ske skriftligen.

§ 6 Uppdragsgivarens åtaganden

Uppdragsgivaren ska medverka till att uppdraget kan utföras enligt bestämmelserna i avtalet. Detta innebär bland annat att uppdragsgivaren ska tillhandahålla information, stöd, underlag, material och lokaler i den utsträckning som krävs för uppdragets utförande.

Uppdragsgivaren behåller det politiska och rättsliga ansvaret för verksamheten.

§ 7 Uppdragstagarens åtaganden

Uppdragstagaren ska utföra uppdraget fackmässigt och med omsorg. Uppdragstagaren ska se till att uppdraget utförs i enlighet med de mål och riktlinjer som uppdragsgivaren har bestämt för verksamheten samt de bestämmelser i lag eller annan författning som gäller för uppgifterna.

§ 8 Delegering av ärenden

Uppdragsgivarens delegeringsordning ska tillämpas vid alla uppdrag.

Det är alltid ansvarig nämnd hos uppdragsgivaren som bestämmer i vilken omfattning delegation ska ske och vad som i övrigt ska gälla i fråga om den delegerade beslutanderätten.

Uppdragsgivaren ska informera uppdragstagaren om delegeringsordningen och om huruvida uppdragstagaren får fatta beslut på uppdragsgivarens vägnar.

Vid delegation till en anställd i en annan kommun beslutar den anställde på den delegerande kommunens vägnar och beslutet är formellt sett fattat av den uppdragsgivande kommunen.

Beslut som fattas med stöd av delegation ska av uppdragstagaren anmälas till uppdragsgivaren på det sätt och i den tid som denne anvisar.

§ 9 Hantering av handlingar, dokumentation och arkiv

Uppgifter med anledning av uppdraget som kommer uppdragstagaren till handa på något annat sätt än genom en handling ska snarast dokumenteras, om de kan ha betydelse för ett beslut i ett ärende som omfattas av uppdraget. Det ska framgå av dokumentationen när den har gjorts och av vem.

Uppdragsgivaren är ansvarig för arkivbildningen avseende de allmänna handlingar som upprättas eller kommer in till uppdragstagaren i anledning av uppdraget. Uppdragstagaren ska se till att uppdragsgivaren tillställs sådana handlingar.

§ 10 Personuppgifter och sekretess

Varje part ansvarar för att säkerställa att partens behandling av personuppgifter sker i enlighet med dataskyddsförordningens samtliga bestämmelser.

Uppdragsgivaren är personuppgiftsansvarig.

§ 11 Arbetsgivaransvar och arbetsmiljöansvar

Uppdragstagaren är arbetsgivare för den personal som utför uppdrag som regleras i avtalet och är ytterst ansvarig för sin personals arbetsmiljö och arbetsvillkor. Samverkansavtalet påverkar inte respektive kommuns arbetsgivaransvar även om personal utför verksamhet inom andra kommuner.

Uppdragsgivaren ansvarar för att informera om eventuella risker som kan finnas i arbetet och om personlig skyddsutrustning ska användas.

Uppdragsgivaren har arbetsmiljöansvar för uppdragstagarens arbetstagare när de utför arbete i uppdragsgivarens verksamhet och i dennes lokaler i enlighet med arbetsmiljölagen 3 kap 12 §.

§ 12 Försäkring

Det är inte givet att en kommuns försäkring omfattar verksamhet som bedrivs på uppdrag åt andra kommuner. Det åligger uppdragstagaren att säkerställa att personalen är försäkrad under uppdraget för den andra kommunen.

§ 13 Ansvar för skador

Vem som svarar för skador orsakade av uppdragstagande tjänsteman bestäms utifrån förutsättningarna i det enskilda fallet i enlighet med 3 kap skadeståndslagen (1972:207).

§ 14 Ersättning

Uppdragsgivaren ska till uppdragstagaren betala en ersättning som är baserad på uppdragstagarens självkostnader med anledning av uppdraget.

Ersättningen baseras på uppdragstagarens timtaxa som är fastställd av kommunfullmäktige. Ersättningen fastställs på grundval av faktiskt nedlagd handläggartid för uppdraget som redovisas månadsvis.

Ersättning ska även utgå för redovisade resekostnader som inte omfattas av timtaxan.

Om uppdraget kommer att innebära andra kostnader för uppdragstagaren än de som omfattas av timtaxan och eventuella resekostnader ska dessa kostnader redovisas skriftligen i förhand av uppdragstagaren och godkännas skriftligen av ansvarig chef hos uppdragsgivaren för att uppdragstagaren ska ha rätt till sådan ersättning.

§ 15 Betalning och fakturering

Uppdragstagaren fakturerar uppdragsgivaren enligt de principer för bestämmandet av ersättningen som anges i punkt 14.

Debitering ska ske månadsvis i efterskott.

Faktura ska i tillämpliga fall omfatta uppgift om antal debiterade timmar uppdelade på objekt/ärende.

Sista betalningsdag ska framgå av fakturan. Om detta inte framgår av fakturan ska betalning erläggas senast 30 dagar efter fakturans ankomstdag.

Vid försenad betalning utgår dröjsmålsränta enligt 6 § räntelagen.

Fakturerings-, påminnelse- eller faktureringsavgifter utgår inte.

Ersättningen ska vara undantagen från mervärdesskatt eftersom samverkan enligt detta avtal handlar om utförande av lagstadgade uppgifter som innefattar myndighetsutövning.

§ 16 Uppföljning

Bägge parter är skyldiga att medverka i uppföljning och utvärdering av uppdraget.

Uppdragsgivaren har rätt till löpande insyn i den verksamhet uppdragstagaren svarar för på uppdragsgivarens vägnar.

Uppföljning ska ske på uppdragsgivarens initiativ och vid de tidpunkter som parterna gemensamt bestämmer.

§ 17 Omförhandling

Parterna är överens om att söka anpassa sig till nya förhållanden som kan uppstå under avtalsperioden och på bästa sätt försöka tillgodose varandras förutsättningar och behov.

Parterna har rätt att begära omförhandling av detta avtal. Omförhandling ska begäras skriftligen av respektive kommun. Rätten till begäran om omförhandling innebär inte någon rätt till ändring av avtalets innehåll.

§ 18 Ändringar och tillägg

Tillägg och ändringar av avtalet ska ske skriftligen för att vara gällande och undertecknas av behöriga företrädare för respektive part.

§ 19 Avtalstid och uppsägningsvillkor

Avtalet gäller från och med 2020-10-01 och löper tills vidare med tre månaders uppsägningstid. Uppsägningstiden avser hela kalendermånader och börjar således löpa vid nästa kalendermånads start vid en uppsägning. Uppsägning ska ske skriftligen och delges de andra parterna.

Både uppdragsgivaren och uppdragstagaren kan säga upp uppdrag som givits/åtagits genom detta avtal. Även då gäller samma uppsägningstid som för avtalet i övrigt om inte någon av befrielsegrunderna är uppfyllda.

Uppdrag får avslutas utan uppsägningstid eller med kortare uppsägningstid om båda parterna är överens om det vid uppsägningen.

§ 20 Befrielsegrunder

Uppdragstagaren fritas från skyldigheten att fullgöra sin del av avtalet och från att erlagga skadestånd om hans åtaganden inte alls eller endast till onormalt hög kostnad kan fullgöras på grund av krig eller upplopp, arbetsinställelse, blockad, eldsvåda, sjukskrivning, dödsfall, ingrepp av myndighet eller annan därmed jämförlig händelse som uppdragstagaren inte råder över och inte heller kunnat förutse. Arbetskonflikt som har sin grund i kommunens brott mot kollektivavtal får inte åberopas som befrielsegrund.

Skälig försening av färdigställande av uppdrag ska anses godtagbar om förseningen beror på sjukdom hos den uppdragstagande parten och möjlighet inte finns att annan personal utför uppdraget. Parterna ska samarbeta för att sådana fall åsamkar så lite skada som möjligt för båda parterna. Uppdragstagaren ansvarar för att meddela uppdragsgivaren om situationen och hur lång förseningen bedöms bli. Vid sjukskrivningar som medför att uppdragstagaren inte kan utföra uppdraget ska uppdragsgivaren meddelas direkt.

Om uppdragstagaren inte fullgör sina skyldigheter vid antagande av uppdrag har uppdragsgivaren rätt att häva uppdraget.

§ 21 Tvistlösning

Tvister med anledning av tolkning eller tillämpning av detta avtal ska i första hand lösas av parterna i godo och i andra hand av Tingsrätten i Borås.

Uppdragsgivaren har den huvudsakliga bevisbördan gällande vad uppdragen omfattar och inom vilken tidsram de ska utföras. Uppdragstagaren har den huvudsakliga bevisbördan gällande ersättning som går utöver det som bestäms av avtalets villkor.

§ 22 Godkännande av avtal

Detta avtal träder i kraft 2020-10-01 under förutsättning att kommunfullmäktige hos respektive part godkänner avtalet senast 2020-08-31. Detta avtal ersätter det tidigare samverkansavtalet mellan parterna. I och med att detta avtal träder i kraft upphör det tidigare avtalet att gälla.

Samhällsbyggnadsförvaltningen

Linda Ternström | Bygg- och miljöchef
0734-647102 | linda.ternstrom@bollebygd.se

Avtal om samverkan inom miljö- och hälsoskyddsområdet och livsmedelsområdet mellan kommuner inom Sjuhärad.

Förslag till beslut

Samhällsbyggnadsnämnden beslutar att tillstyrka förslaget om ”Avtal om samverkan inom miljö- och hälsoskyddsområdet och livsmedelsområdet mellan kommuner inom Sjuhärad” samt att överlämna avtalet till kommunfullmäktige för beslut om godkännande.

Ärendet

Miljöförvaltningarna/enheterna i Sjuhäradsområdet önskar ha ett kommunalt samverkansavtal enligt 9 kap 37 § kommunallagen och därför har ett förslag till ett sådant tagits fram. Bedömning har gjorts att det är kommunfullmäktige som är behörig part att godkänna avtalet.

Enligt 9 kap 37 § kommunallagen får en kommun ingå avtal om att någon av dess uppgifter helt eller delvis ska utföras av en annan kommun (avtalsamverkan). Sveriges kommuner och regioner (SKR) tog i september 2019 fram ett underlag i syfte att underlätta för kommuner och regioner att nyttja möjligheterna till avtalsamverkan. Underlaget behandlar de vanligast förekommande rättsliga och praktiska frågeställningarna och ger exempel på hur de kan lösas i praktiken vid sådan samverkan. I underlaget redovisas också exempelklausuler för ett samverkansavtal.

Det framtagna avtalet om samverkan inom miljö- och hälsoskyddsområdet och livsmedelsområdet mellan kommuner inom Sjuhärad är baserat på SKR:s underlag. Chefer från de berörda förvaltningarna har sedan fått möjlighet att komma med synpunkter om vad avtalet måste innehålla för att det ska fungera i praktiken.

Avtalet omfattar miljö- och hälsoskyddsområdet och livsmedelsområdet. Målet med avtalet är att kunna nyttja varandras personalresurser och därigenom öka kapaciteten, minska sårbarheten och öka effektiviteten. Vid behov ska kommuner som omfattas av avtalet kunna kontakta någon av de andra kommunerna för att be om hjälp. I avtalet benämns detta som att beställa uppdrag. Den tilltänka uppdragstagaren har alltid rätt att inte anta uppdraget. Uppdragstagaren har rätt till ersättning från den andra kommunen för sitt arbete.

Bedömning

Förvaltningen anser att det vore fördelaktigt att ha en god samverkan med de andra kommunerna inom Sjuhäradsområdet, både för att kunna ta del av deras kompetens men också för att kunna sprida den kunskap som finns på den egna förvaltningen inom miljöbalkens och livsmedelslagens områden. Att samordna denna samverkan genom ett samverkansavtal bedöms i dagsläget vara den bästa formen

för att få tillstånd en samverkan som kan börja gälla relativt omgående, även om andra typer av samverkan också kan utredas parallellt.

Beslutsunderlag

- Förslag till avtal SBN 2020/59-2

Skickas till

- Kommunfullmäktige

BOLLEBYGDS KOMMUN
Samhällsbyggnadsförvaltningen

Ann-Charlotte Lind
Förvaltningschef

Linda Ternström
Bygg- och miljöchef

23. Befrielse från uppdrag och kompletteringsval av ersättare (FR) i samhällsbyggnadsnämnden KS2018/224

Från: suzanna.bengtsson@bollebygd.se

Till: suzanna.bengtsson@bollebygd.se

Cc:

Bcc:

Ärende: Befrielse från uppdrag som ers i samhällsbyggnadsnämnden

Skickat: 2020-06-09 10:32:50

Bilagor:

Inbäddade bilagor:

Från: jesper berens

Skickat: den 8 juni 2020 10:32

Till: Suzanna Bengtsson <suzanna.bengtsson@bollebygd.se>

Ämne: Samhällsbyggnadsnämnden

Hej jag önskar avsäga min plats som ersättare i Samhällsbyggnadsnämnden för Folkets röst.

Allt gott, Jesper Berens

24. Kompletteringsval av ledamot (FR) i
samhällsbyggnadsnämnden - bordlagt ärende
KS2018/224

§67

KS2018/224

Befrielse från uppdrag och kompletteringsval av ledamot (FR) i samhällsbyggnadsnämnden**Beslut**

Kommunfullmäktige befriar Kenneth Andersson (FR) från uppdraget som ledamot i samhällsbyggnadsnämnden.

Kompletteringsval av ny ledamot (FR) i samhällsbyggnadsnämnden bordläggs till nästa sammanträde.

Ärendet

Kenneth Andersson (FR) har i en skrivelse 2020-04-15 begärt att bli befriad från sitt uppdrag som ledamot i samhällsbyggnadsnämnden. Enligt 4 kap. 6 § kommunallagen ska kommunfullmäktige befria en förtroendevald från uppdraget när den förtroendevalde önskar avgå, om det inte finns särskilda skäl mot det.

Kompletteringsval av ny ledamot (FR) föreslås bordläggas.

Beslutsgång

Ordföranden frågar först om kommunfullmäktige befriar Kenneth Andersson (FR) från uppdraget som ledamot i samhällsbyggnadsnämnden och finner att så sker. Ordföranden meddelar därefter att kompletteringsval av ny ledamot (FR) i samhällsbyggnadsnämnden bordläggs till nästa sammanträde.

Beslutsunderlag

- Avsägelse uppdrag, Kenneth Andersson (FR)

Skickas till

Kenneth Andersson, HR-enheten (Diana Lindhage), förtroendemannaregistret (Tommy Andersson), samhällsbyggnadsnämnden

25. Befrielse från uppdrag och kompletteringsval av ersättare (MP) i samhällsbyggnadsnämnden KS2018/224

Från: Sassi Wemmer

Skickat: den 8 maj 2020 11:35

Till: Suzanna Bengtsson <suzanna.bengtsson@bollebygd.se>

Ämne: Befrielse från uppdrag som ersättare i SBN

Hej Suzanna

Jag vill härmed avsäga mig mitt uppdrag som ersättare i samhällsbyggnadsnämnden.

mvh

-sassi-

--

Miljöpartiet de Gröna

Sassi Wemmer

26. Befrielse från uppdrag och kompletteringsval av ersättare (MP) i kommunstyrelsen KS2018/222

Från: Peter Berg

Skickat: den 7 maj 2020 19:57

Till: Suzanna Bengtsson <suzanna.bengtsson@bollebygd.se>

Ämne: Avsägelse av politiska uppdrag

Hej Suzanna,

Jag vill härmed avsäga mig mina politiska uppdrag som ersättare i Kommunstyrelsen och Kommunfullmäktige, samt ledamot i budgetberedningen.

Mvh

Peter Berg

27. Befrielse från uppdrag (MP) som
ersättare i kommunfullmäktige KS2018/240

Från: Peter Berg

Skickat: den 7 maj 2020 19:57

Till: Suzanna Bengtsson <suzanna.bengtsson@bollebygd.se>

Ämne: Avsägelse av politiska uppdrag

Hej Suzanna,

Jag vill härmed avsäga mig mina politiska uppdrag som ersättare i Kommunstyrelsen och Kommunfullmäktige, samt ledamot i budgetberedningen.

Mvh

Peter Berg